

THE EPPO/OLAF

XII

Compendium of National Procedures

Desktop Codes on the Procedural Law of the
Member States with Annotations by National Experts

Pierre Hauck and Jan-Martin Schneider

Greece

λογος

The EPPO/OLAF Compendium of National Procedures

Volume XII – Greece

The EPPO/OLAF Compendium of National Procedures

Desktop Codes on the Procedural Law of the Member States
with Annotations by National Experts,
Volumes I (Austria) – XXVII (Sweden)

Volume XII – Greece

Prof. Dr. Pierre Hauck LL.M. (Sussex)

University of Giessen

Dr. Jan-Martin Schneider

University of Giessen

Assisted by

Nur Sena Karakocaoğlu
and Alastair Alexander Laird

This volume has been reviewed and updated for accuracy of
content with the kind assistance of Dr. Eftichis Fitrakis.

Nevertheless, the authors take full responsibility
for the content.

Pierre Hauck
Jan-Martin Schneider

The EPPO/OLAF Compendium of National Procedures: Greece

Logos Verlag Berlin

Bibliographic information published by the Deutsche Nationalbibliothek

The Deutsche Nationalbibliothek lists this publication in the Deutsche Nationalbibliografie; detailed bibliographic data is available on the Internet at <http://dnb.d-nb.de>.

This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 license CC BY (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Creative Commons license terms for re-use do not apply to any content (such as graphs, figures, photos, excerpts, etc.) not original to the Open Access publication and further permission may be required from the rights holder. The obligation to research and clear permission lies solely with the party re-using the material.

Cover image by Tom Fisk, pexels.com

Logos Verlag Berlin GmbH 2026
ISBN 978-3-8325-5998-4

Logos Verlag Berlin GmbH
Georg-Knorr-Str. 4, Geb. 10,
12681 Berlin
Tel.: +49 (0)30 / 42 85 10 90
Fax: +49 (0)30 / 42 85 10 92
<https://www.logos-verlag.de>

**Funded by
the European Union**

The research underlying this publication was funded by the European Union's HERCULE III programme (grant agreement No. 101015173).

The content of this publication represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Dr Pierre Hauck LL.M. (Sussex) is Professor of Criminal Law at the Justus Liebig University of Giessen, Dr Jan-Martin Schneider, Nur Sena Karakocaoğlu and Alastair Alexander Laird are research assistants there.

This publication was supported by the Open Access Publication Fund of the Justus Liebig University of Giessen.

The EPPO/OLAF Compendium of National Procedures

Volumes

I: Austria	XIV: Ireland
II: Belgium	XV: Italy
III: Bulgaria	XVI: Latvia
IV: Croatia	XVII: Lithuania
V: Cyprus	XVIII: Luxembourg
VI: Czech Republic	XIX: Malta
VII: Denmark	XX: Netherlands
VIII: Estonia	XXI: Poland
IX: Finland	XXII: Portugal
X: France	XXIII: Romania
XI: Germany	XXIV: Slovakia
XII: Greece	XXV: Slovenia
XIII: Hungary	XXVI: Spain
	XXVII: Sweden

With national expert contributions by

Trainee Attorney Dr Thomas Flörl Mag iur rer oec Mag iur (Austria)
Prof Dr Frank Verbruggen & Pieter van Rooij (Belgium)
Prof Dr Dobrinka Chankova (Bulgaria)
Prof Dr Lucija Sokanović (Croatia)
Attorney at law Dr Marilena Katsogiannou LLM LLM (Cyprus)
Prof JUDr Jiří Jelínek CSc. & Tereza Ottová (Czech Republic)
Prof Dr Jaan Ginter (Estonia)
Prof Dr Raimo Lahti (Finland)
Maître de conférences Dr Hélène Christodoulou (France)
European Delegated Prosecutor Dr Anna-Elisabeth Krause-Ablaß (Germany)
Ombudsman Dr Eftichis Fitrakis (Greece)
Prof Dr Krisztina Karsai (Hungary)
Noelle Kenny & Claire O'Regan (Ireland)
Prof Dr Rosanna Belfiore & Dr Luca Pressacco (Italy)
Prof Dr Kristīne Strada-Rozenberga (Latvia)
Anonymous* (Lithuania)
Avocate Sandra Birtel (Luxembourg)
Advocate Dr Veronica-Anne Spiteri LLD (Malta)
Associate Prof Sjarai Lestrade (Netherlands)
Dr Dominika Czerniak (Poland)
Prof Dr Sandra Oliveira e Silva (Portugal)
Attorney Adrian Șandru & Mag Alexandra Aldea LLM (Romania)
doc JUDr et PhDr mult Libor Klimek PhD Dr h c (Slovakia)
Assoc Prof Dr Benjamin Flander (Slovenia)
Prof Dr Christoffer Wong (Sweden)

* The Lithuanian chapter was also revised by a national expert. However, due to his or her prominent professional position, this person does not wish to be named so as not to give the impression that the chapter reflects the official position of the Lithuanian state authorities. Nevertheless, we thank this person very much for this valuable contribution.

Preface and Acknowledgements

Every year, millions of euros of taxpayers' money are lost to fraud against the European Union budget. The fight against fraud has therefore been a key element in protecting the Union's financial interests for decades, and it still is. Since then, many different political and legal approaches have been taken to create a secure situation.

In essence, this financial protection by way of fighting crime is nowadays not only provided by the national judiciary, but also to a significant extent by the EU's own investigative bodies of the European Public Prosecutor's Office (EPPO) and the European Anti-Fraud Office (OLAF).

These two authorities work on the basis of their own EU regulations, each of which has in common to refer to the national legal situation with regard to the conduct of investigations. This concerns the law of the EPPO as a whole, insofar as the EPPO Regulation in Art. 30 para 1 and para 4 refers to nationally to be created (para 1) or nationally existing powers (para 4). This also applies to OLAF's right to carry out so-called external investigations, which are so important, in the event that an economic operator refuses to participate in the investigation, so that in this case it is not Union law but national law that forms the basis for the investigation (cf. Art. 3 para 6 OLAF Regulation).

However, these references to national law are not enough; the problems of applying the law are only just beginning: Knowledge of national rules is usually reserved for those familiar with the national legal system, and at the level of the EU authorities these are very few. EU authorities, including the investigative authorities in question here, are rather characterized by the fact that they are made up of many employees from the most diverse member states. It is true that for both authorities, certain mechanisms (namely the EDPs as part of the EPPO and the AFCOS for OLAF) have been put in place to ensure that national legal competence is conveyed. But by and large, the respective national investigative procedure law remains a closed book in terms of criminal procedure or administrative law, not to mention the language barrier that threatens to become insurmountable for most people within the EU when seeking access to the law of other countries.

This publication series aims to remedy these shortcomings. It presents the law of criminal procedure and administrative investigation for all 27 Member States in English and in the language of the Member State. It thus provides easy access to the procedural rules of a foreign legal system, which are so important for EU investigative work. However, this presentation does not stop there, but explains these national rules, which are printed in bilingual form, from a competent source, namely from national experts. In this way, an explanatory work has been created that clearly ensures access to and understanding

of foreign areas of law in the field of criminal procedural and administrative fraud investigations.

The editors would like to thank the European Commission for generously supporting the research underlying this work with funds from the EU's Hercule III programme, and they would like to thank the Justus Liebig University of Giessen for generously supporting the open access publication of this work with funds from its Open Access Publication Fund.

Our sincere thanks go to our team at the University of Giessen, in particular Nur Sena Karakocaoğlu and Alastair Laird, who have borne the main burden. Felina Frkic Wegener, Maïke Kappes, Ahmet Can Bas, Aleksandra Joachimiak and Sophie Meyer have greatly supported the project with a variety of research and formatting work. Corinna Haas and Vanessa Runge have accompanied the project from the beginning and have always backed us up with their sure eye for work-relevant aspects and processes, thus continuously supporting this ambitious project from start to finish.

The project was also successful because the third-party funding administration of the Justus Liebig University in the shape of Dr Christian Maarten Veldman, Anja Daßler and Jochen Stein took a lot of work off our shoulders.

Last but not least, our thanks go to the wonderful supervision and support of the publisher Volkhard Buchholtz and the production coordinator Katharina Kruse from Logos Verlag in Berlin for everything it takes to bring a book to life.

Fair comments and suggestions for improving the work are always welcome at eppo.olaf@web.de.

Giessen/Germany, in November 2023

Pierre Hauck & Jan-Martin Schneider

Suggested citation:

The suggested citation for the entire work is always “Hauck/Schneider, EPPO/OLAF CNP, Vol. [I–XXVII] [Member State], p., margin number”, but for the introductory chapters contributed by national experts with individual author references in the title it is “*Fittrakis*, in: Hauck/Schneider, EPPO/OLAF CNP, Vol. [I–XXVII] [Member State], p., margin number”.

Executive Summary: This volume on Greece presents in the first Part (A) a general collection of material for the following Parts B and C that deal with the procedural tasks, investigations and final conclusions of the EPPO and OLAF in the fight against frauds detrimental to the EU's budget. Pre-collected case law, sources of law as well as the relevant institutions have been compiled to help identify important material in daily practice. In Part B of the this volume, we present a selected collection of national statutory law in relation to EPPO investigations, which is still not exhaustive but detailed enough to be used as statutory compendium and introduction to researching Greek legal principles, that were used to harmonize the PIF area and the investigative steps of any EDP. From the procedural point-of-view Part B helps identify the legal information that will connect the interconnection between the references made in the EPPO-Regulation to national law. How criminal investigations are initiated and conducted has been summed up and can be navigated through the investigation-related Articles 26–33 of the EPPO-Regulation. Part C is dedicated to sum-up the administrative OLAF-investigations in Greece. We focus on the on-the-spot checks carried out by OLAF and its national partners as part of external investigations. In order to provide for an added value, we help any foreign lawyers, seconded national experts to EU institutions or staff of authorities managing funds in the sectoral units to understand Greek law, thus the text of the national laws is translated into English while the footnotes take up the original.

Experts and authors: Prof. Dr. *Pierre Hauck* LL.M. (Sussex). Compilation and research of the EPPO and OLAF Parts (B–C) by Prof. Dr. *Pierre Hauck* LL.M. (Sussex), Dr. *Jan-Martin Schneider* (Dipl.-Jur. MR; R.A., University of Gießen)/*Alastair A. Laird* (R.A., University of Gießen)/*Nur Sena Karakocaoğlu* (Dipl.-Jur. FFM.; R.A., University of Gießen) with the help of the expert Dr. *Eftichis Fittrakis*, Lawyer in Athens, Hellenic Open University. Material used (AFCOS, OAF CN members) Free Greek AFCOS Material, Websites of the Greek Ministries.

Table of Contents

Preface and Acknowledgements	9
Table of Contents	15
Abbreviations	23
Tables & Figures	27
Explanation of Symbols & Highlighting	29
Foreword by the national expert	31
General Introduction to Fighting EU Fraud in Greece	33
A. General Collection of Material for Part B and Part C	39
I. Collection of Cases for OLAF and EPPO concerning PIF Investigations	39
1. EPPO Regulation Examples concerning the Material Scope and Investigation Measures from National Case-Law	39
2. OLAF Regulation: Examples concerning the Material Scope and Investigation Measures from ECJ and National Case-Law	41
II. Institutions	44
1. The EPPO in Greece	44
2. Organisation of the criminal justice system in Greece	45
3. AFCOS – The Partner of OLAF in Greece	47
III. Sources of law	47
1. National laws – lex generalis	47
a) EPPO & PIF–Investigation related Laws and administrative Documents	47
b) Most relevant national Laws concerning OLAF investigations	50
2. Special National laws	51
B. EPPO-Regulation	83
I. Investigations in Greek criminal proceedings in general – The investigation procedure (anakrisis)	83
II. The Start of Criminal investigations according to the EPPO Regulation based on national law (measures)	89
1. Article 26 Initiation of investigations	94
a) Initiation of Investigations by virtue of Article 26 para 1 EPPO Regulation	97
b) Relevant sources of the indications for a criminal offence falling within the competence of the EPPO	101
aa. Determination of the competence and verification of Crime Reports	104
(1) The Union standards., Article 24 para 6 et seq. EPPO Regulation	105
(2) Competence of the EPPO, Article 26 para 4	108

(3) Jurisdiction of the Greek European Delegated Prosecutor, Article 16 EPPO Law 4786/2021	108
(4) The Pre-trial Investigation by the Greek EDP	110
bb. How to assess and verify the suspicion level according to Article 26 para 1 and the CPC for a criminal offence falling within the competence of the EPPO	111
(1) The PIF offences in Greece	111
(2) Methods of investigation, Collecting information and documenting the initiation of an investigation for an indictment (Article 34 et seq. EPPO Regulation, Article 40 para 3 IRP)	152
cc. Examples and precedents	153
(1) Fraud	153
(2) Corruption offences	156
dd. The level of sufficiency	156
c) Actions if “Decision to open a case” (Regulation + Rules in IRP, 2020.003 EPPO)	156
d) Consequences of the “Decision to open a case”	158
e) Justiciability and appeals (Defence perspective)	160
2. Article 27 Right of evocation	162
a) Provisions with a precluding effect for the Right of evocation of the EPPO, para 2	165
aa. Statute of limitations	165
bb. Amnesty, Pardon and Exceptions of Criminal Jurisdiction	166
cc. Abatement of action (dispense with prosecution)	167
b) Urgent measures of national authorities for securing an investigation and prosecution	169
c) Competent national authorities in paras 3 to 7 of Article 27	170
d) Provisions regarding the finalization of the national investigation, para 7	171
3. Article 28 Conducting the investigation	172
a) The handling EDP carrying out the investigative measures, para 1	174
b) Instructions and assignment of investigative measures for “those national authorities”	179
(1) Criminal and judicial police area	180
(2) Tax Area	185
(3) Customs area	213
(4) Visualisation of Instructions and assignment of investigative measures for “those national authorities”	214
c) Ensuring compliance with national law	215
aa. Via the general investigation provisions	215

bb. Via national administrative decrees/regulations under criminal procedural law.....	220
(1) Country specific law (justice administration).....	220
(2) Specific Decrees.....	220
d) Urgent measures in accordance with national law necessary to ensure effective investigations	220
4. Article 29 Lifting privileges or immunities	221
a) National privilege provisions, para 1	222
aa. Privilege Provisions.....	222
(1) Legal (professional) privilege.....	223
(2) Spousal privilege.....	237
(3) Privilege against self-incrimination	238
bb. Conclusion and Summary to the different Privileges and the lifting/waiving procedure in Greek law.....	239
b) National Immunity provisions.....	239
c) Immunities and Privileges under union law, para 2	245
II. National Law applicable in EPPO Investigation with Special Focus on Investigation Measures	246
1. Article 30 Investigation measures and other measures.....	246
a) Member States shall ensure that the European Delegated Prosecutors are entitled to order or request.....	248
aa. Adaption Law of the Member State	248
bb. Provision in the CPC	250
b) Investigation measures	259
aa. Para 1(a).....	262
(1) Search measures.....	262
(2) Conservatory measures necessary to avoid the loss	267
bb. Para 1(b) Obtainment of the production of any relevant object or document	268
cc. Para 1(c).....	270
(1) Obtainment of the production of stored computer data, encrypted or decrypted	270
(2) Obtainment of banking account data and traffic data.....	273
(3) Exception of data specifically retained in accordance with national law (pursuant to the second sentence of Article 15(1) of Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council).....	274
dd. Para 1(d) Freezing instrumentalities or proceeds of crime, including assets	278
ee. Para 1(e) Interception of electronic communications to and from the suspect or accused person.....	280

ff.	Para 1(f) Tracking & Tracing an Object	289
c)	Para 2: Specific restrictions in national law that apply with regard to certain categories of persons or professionals with an LLP obligation, Article 29.....	291
d)	Para 3: Conditions/Thresholds for investigation measures	291
aa.	Conditions and Limitations for investigation measures of para 1(c), (e) and (f)	291
bb.	Serious offences Limitation for offences of para 1(e) and (f).....	292
cc.	Notifications according to the last sentence of para 3	293
e)	Para 4: Any other measure(s) in the EDP's Member State	293
f)	Para 5: National procedures and national modalities for taking investigative measures.....	295
2.	Articles 31 and 32 EPPO Regulation	296
3.	Article 33 Pre-trial arrest and cross-border surrender.....	298
a)	General relation to national law: applicable codes.....	298
b)	Para 1: Provisions for arrest and pre-trial detention.....	301
aa.	Arrest	301
bb.	Commentary	304
cc.	Pre-trial detention	305
	(1) Grounds for pre-trial detention	311
	(2) Grounds for review of pre-trial detention	312
	(3) Length of pre-trial detention	313
	(4) Other relevant aspects	314
c)	Para 2: Cross-border surrender	316
4.	Some provisions on Defence laws relating to EPPO actions.....	317
a)	Specialised legal law firms.....	319
b)	Defence in the investigation phase	319
aa.	The Input from the Regulation 2017/1939	320
	(1) Access to national case file	320
	(2) Access to EPPO case file	321
bb.	Defence while investigation is under-way, Article 28–33 EPPO Regulation	321
c)	Article 26, 27 EPPO Regulation.....	323
d)	Defence in Indictment phase and the trial phase.....	323
e)	Right to appeal decision by the EPPO concerning witnesses	324
f)	Appeal against the dismissal	325
g)	Appeals at the end of the Trial	327
C.	OLAF-Regulation (EU, EURATOM) No. 883/2013	329
I.	General Introduction: Investigation Powers and National Law Related to OLAF in Greece (Article 3–8 OLAF Regulation)	331
1.	Article 3 External investigations	331

a) On the spot-checks and inspections – Renouncing the applicable national law – para 2, 4.....	336
b) Assistance needed, competent authorities and access to information in the Member States, para 5	336
c) Resistance by the economic operator vs. law enforcement and effective investigations, para 6 or the new model and the relevance of resistance or conformity of the economic operator	337
d) The basic principle of conformity to Regulations 2185/96 and 883/2013	337
aa. Submission: Compliance with Union law	337
bb. Resistance: Assistance in conformity with national procedural rules applicable.....	337
e) Competent authorities in Greece	337
f) National law and “checks and inspections” of OLAF in Greece	342
aa. Administrative procedure in general	343
bb. Special administrative powers and provisions in certain areas of revenue and expenditure.....	345
(1) Administrative provisions.....	346
(2) Investigative powers	354
(3) Protection of information.....	399
(4) Investigation reports (Customs Code, General Tax Code).....	410
(5) Support to the inspectors (Customs Code, General Tax Code).....	413
(6) Preservation of Evidence (Customs Code, General Tax Code).....	413
g) Single measures in the investigations, inspections and audits in Greece – A look at single provisions	414
aa. Interviewing/Questioning of “persons concerned” (in relation to suspects/defendants)	414
bb. The taking of statements from economic operators	414
cc. Inspections.....	414
dd. Searches and Seizures	418
(1) Search for Relevant Things (Access to Premises, Houses etc.)	418
(2) Seizure of weapons and instruments.....	420
ee. The seizure of digital forensic evidence including bank account information	432
ff. Digital forensic operations within inspections or on-the-spot checks.....	432
gg. Investigative missions in third countries	432
h) National procedural rules for “checks and inspections” by the assisting national authority	433
i) Cooperation and mutual assistance agreements	433
2. Article 4 Internal investigations	435

3.	Article 5 Opening of investigations	437
a)	Competent authorities.....	437
b)	National rules	437
4.	Article 7 Investigations procedure	438
a)	References to national law	439
b)	References to national authorities	448
5.	Article 8 Duty to inform the Office	449
II.	References to National law in the OLAF Regulation (Article 9–17 OLAF Regulation).....	451
1.	Article 9 Procedural guarantees	451
a)	Article 9 para 3 – remit of a national judicial authority	452
b)	Article 9 para 4 – national judicial authorities	452
2.	Article 10 Confidentiality and data protection.....	452
3.	Article 11 Investigation report and action to be taken following investigations	453
a)	References to national law	454
b)	National authority, para 3.....	462
4.	Article 12 Exchange of information.....	463
a)	Article 12 para 1 OLAF Regulation (competent authorities & appropriate action in accordance with their national law)	463
b)	Article 12 para 2 OLAF Regulation (judicial authorities of the Member State concerned).....	463
c)	Article 12 para 3 OLAF Regulation (Information to the Office by competent authorities of the Member State concerned)	464
d)	Article 12 para 4 OLAF Regulation (Providing evidence in court proceedings before national courts and tribunals in conformity with national law)	464
5.	Article 12a Anti-fraud coordination services	467
a)	General Remarks	467
aa.	Definition and History	467
bb.	Legislative developments	469
cc.	Visualization of old (prior to 2020) vs. new (since 2020) cooperation and role of the AFCOS	470
b)	A closer look at the relevant AFCOS in the present Member State (The Greek AFCOS)	471
aa.	The History of Greek AFCOS.....	471
bb.	Situation as of 2019	472
cc.	Self-Presentation, Contact, Logo and Website.....	472

dd. The Law 4622/2019 on the Establishment of the E.A.D. as the Greek's National AFCOS Contact Point for OLAF (Officials, Units, Investigators)	474
ee. The Online Platform for Communication with AFCOS and OLAF's National, Greek Partners.....	475
ff. Annex: Article 82 of Law 4622/2019 Establishing the Greek National Transparency Authority	476
[Article 12b–12d omitted]	483
6. Article 12e The Office's support to the EPPO	484
[Article 12f–g omitted]	484
7. Article 13 Cooperation of the Office with Eurojust and Europol	485
[Article 14–16 omitted]	485
8. Article 17 Director-General	486
[Article 18–21 omitted]	487
Annex: A Case Study Observation	489
Bibliography	493489
Index	505

Abbreviations

A.A.D.E./IAPR	Independent Authority for Public Revenue
ACAs	Administrative Cooperation Agreements
AFCOS	Anti-fraud coordination service
A.P.D.P.H.	Authority for the Protection of Personal Data
ARO	Asset Recovery Office
CAP	Common Agricultural Policy
CC	Criminal Code of Greece
CFR	Charter of Fundamental Rights
COCOLAF	Advisory Committee for the Coordination of Fraud Prevention
C.M.S	Case Management System
CPC/CCP	Criminal Procedure Code
D.E.O.E.	Directorate for Financial Crime Investigations
DEOS	Economic Transactions Control Force
DNBE	Greek Portal of Jurisprudential and Bibliographic Information Bulletins
DPO	Data Protection Officer
D.S.T.E.P.	Strategy of Customs Controls and Violations
DYEE	Fiscal Supervision and Audit Services
EAD/NTA	National Transparency Authority
ECA	European Court of Auditors
ECBA	European Criminal Bar Association
ECHA	European Chemicals Agency
ECHR/ECtHR	European Court of Human Rights
ECJ/CJEU	European Court of Justice
ECJN	European Judicial Network against Cybercrime
ECON	European Parliament's Committee on Economic and Monetary Affairs

ECP	European Chief Prosecutor
ECRIS	European Criminal Records Information System
E.D.E.L.	Financial Control Committee
EDF	European Development Fund
EDMS	Electronic Document Management System
EDO	European Data Officer
eDP	ePrivacy Directive
EDP	European Delegated Prosecutor
EEAS	European External Action Service
EEC	European Economic Community
EEE	Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων/Euro- pean Delegated Prosecutors
E.E.T.T.	National Telecommunications and Posts Com- mission
E.F.A.	Special real estate tax
EFET	Single Food Control Agency
E.F.K.	Special Consumption Taxes
EFSTA	Special Recovery Fund Coordination Service
EIO	European Investigation Order
EJN	European Judicial Network
ELAS	general administrative police/Elliniki Astinomia
EL.STAT	Hellenic Statistical Authority
ELYT	Customs Audit Service
EP	European Prosecutor
EPPO	European Public Prosecutor's Office
E.S.O.E.L.	National Coordination Body for Control and Accountability
EUACR	EU Anti-Corruption Report
EUCFR	Charter of Fundamental Rights of the European Union

EuCLR	European Criminal Law Review
EUROJUST	European Union Agency for Criminal Justice Cooperation
EUROPOL	European Police Office
E.Y.P.	National Intelligence Service
FCC	Financial Control Committee
FEK	Government Gazette Issue
FIU	Financial Intelligence Unit
FSU	Financial Sanctions Unit
G.P.D.	General Police Directorate
GC (aka CFI ex-2009)	General Court of the EU / formerly Court of First Instance
G.D.A.D.O.	D.G. of Human Resources and Organisation
G.D.F	D.G. for Taxation
G.D.F.L	D.G. for Tax Operations
G.D.G.C.S.L	D.G. of the General Chemical State Laboratory
G.D.ILE.D	D.G. of Electronic Government
GDOU	General Directorates of Financial Services
G.D.O.Y	D. G. of Financial Services
G.D.T. & E.F.K	D.G. of Customs and Excise Duties
GDPR	General Data Protection Regulation
GEGKAD	General Secretariat for the Fight against Corruption
GGDE	General Secretariat of Public Investments
GLA	General State Accounting Office
G.R.P.D.	General Regional Police Directorate
IBOAs	Institutions, bodies, offices and agencies
IRP	Internal Rules of Procedure
K.O.E.	Office of Mobile Control Teams
N.A.D. or EAD	National Transparency Authority

NGO	Non-governmental organisation
NSRF	National Strategic Reference Framework
OAFCN (-Member)	OLAF Anti-Fraud Communicators' Network
OLAF	European Anti-fraud office
OPEKEPE	Greek Payment Authority of Common Agricultural Policy (C.A.P.) Aid Schemes
O.S.D.P.Y. – P.P	Integrated Judicial Case Management System for Civil and Criminal Justice
LGO	Local Government Organisations
PD	Presidential Decree
PFO	Public Financial Services
P.T.P.	Customs Violation Protocols
RES	Renewable Energy Sources
SSC	Service of Special Controls
SC	Court of Audit
S.D.O.E.	Financial Crimes Prosecution Corps/Financial and Economic Crime Unit
S.E.E.D.D.	Body of Auditors-Inspectors of Public Administration
SFIU	Source of Funds Investigation Unit
TEC	Treaty establishing the European Community
UCLAF	Anti-Fraud Coordination Unit (task force)
VAT	Value Added Tax
YDE	Financial Audit Department
YEDDE	Services for Investigations & Safeguarding Public Revenue
YP.E.E.	Special Controls Service

Tables & Figures

Tables

Table 1: Examples concerning the Material Scope and Investigation Measures from National Case-Law.....	39
Table 2: Examples concerning the material scope and investigation measures from ECJ and national case-law	41
Table 3: The EPPO regional offices in Greece.....	44
Table 4: National authorities involved in PIF investigations	45
Table 5: Overview Box: Article 26 EPPO Regulation (PIF offences etc.)	96
Table 6: Competent Authorities During On-the-spot Checks by OLAF on Greek Territory	338

Figures

Figure 1: From the pre-liminary stage to the main proceedings.....	93
Figure 2: EPPO – Exercise of the EPPO’s Competence in General.....	100
Figure 3: National (indirect way of) Obtaining information for the EPPO competence and the exercise of jurisdiction	103
Figure 4: Supranational (direct way of) Obtaining information for the EPPO competence and the exercise of jurisdiction	103
Figure 5: Police Directorates in Greece	109
Figure 6: Right of evocation/time limits/refrain taking decisions that have a precluding effect	164
Figure 7: The Investigation System in Greece.....	214
Figure 8: Logo of the Independent Authority for Public Revenue	345
Figure 9: Auditor’s Office (S.D.O.E.) Identity Card	353
Figure 10: Visualisation of the old cooperation by virtue of Regulation No. 883/2013	471
Figure 11: Visualisation of the new cooperation by virtue of Regulation No. 883/2013 (as amended 2020/2223)	471

Figure 12: The Greek AFCOS and Its Structure.....	473

Sources & national sections

Sources & national sections 1: Article 7 OLAF Regulation.....	439

Sources & national sections 2: Article 11 OLAF Regulation.....	454

Explanation of Symbols & Highlighting

Text passages highlighted in grey show European Union law.

Text passages marked with boxes show relevant national law.

Plain Tables display either a synopsis of a foreign law text. Or they display the English translation or a summary of institutions and relevant case law.

Tables with symbols in the first row contain case studies (EPPO & OLAF cases) or relevant jurisprudence.

Margin numbers (1, 2, 3...) in the General Margin enable citation.

Copyright Statements & (Free) Licences

Pictures/Figures/Symbols Used:

	=	Expert/Introduction to national law		=	(criminal) police); relevant for investigators
	=	Customs legislation/Customs cases		=	Funds area (e.g maritime)
	=	Examples		=	procurement area
	=	Nota bene/General note		=	judicial authorisation required (e.g. Art. 30)
	=	Case Law/Access to files		=	urgent measures (e.g. Art. 27, 28)
	=	Tax police/tax related matters		=	Plaintiff (Pi)
	=	Excerpt		=	(Delta) Defendant
	=	Arrest, pre-trial detention (e.g. Art. 33)		=	Case Studies (Overviews)
	=	Problems resulting from national law		=	Expert comment
	=	(Important) National Sections			

Vector Graphics (Country Maps)

All vector graphics stem from *openclipArt.org* and are, if used licenced under *CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Public Domain Dedication* aka “Creative Commons Zero 1.0 Public Domain License”. They are a freely licensed work, as explained in the Definition of Free Cultural Works. Credit goes to librarians of *@openclipArt.org*. They are a freely licensed work, as explained in the Definition of Free Cultural Works. Credit goes to librarians of *@openclipArt.org*. All Eur-lex material used in this work is © European Union. Official Gazette of Cyprus Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. They are freely licensed work, as explained in the Definition of Free Cultural Works.

Expert Icon 6. Flaticon Free License (With Attribution). <https://www.flaticon.com/free-icons/student>“ title=„student icons“ Student icons created by Freepik - Flaticon; Checkmarks/ticks on circles. Credit goes to Andrea S/librarian @openclipart.org. 2008. Money bag by security_man/librarian <https://openclipart.org/detail/245511/money-bag>.

Arrest Icon by j4p4n/librarian <https://openclipart.org/detail/280072/arrest-icon>. Academic cap by pnx - /librarian. <https://openclipart.org/detail/202668/academic-cap>. Books - Lineart - No Shading. by amcolley. <https://openclipart.org/detail/274110/books-lineart-no-shading>; *Scales of justice* by laobc. <https://openclipart.org/detail/62989/scales-of-justice>; *Fountain pen over paper sheet* by ousia. <https://openclipart.org/detail/184618/fountain-pen-over-paper-sheet>; Pencil icon by Anonymous. <https://openclipart.org/detail/24821/pencil-icon> Dog by dear_theophilus. <https://openclipart.org/detail/122197/dog> Dog Leashed Silhouette by GangandInfographie. <https://openclipart.org/detail/276050/dog-leashed-silhouette> Telephone by Anonymous. <https://openclipart.org/download/24943/Anonymous-aiga-telephone.svg>; Port by Shinnoske. <https://openclipart.org/detail/218695/port>; Water transportation by jean_victor_balin. <https://openclipart.org/detail/25368/aiga-water-transportation>; Airplane silhouette by rones. <https://openclipart.org/detail/219836/airplane-silhouette>; Idee/idea by Improulx. <https://openclipart.org/detail/125719/idee-idea>; Town-hall-15 by PublicDomainSymbols. <https://openclipart.org/detail/260851/townhall15>; Open book by ShannonW. <https://openclipart.org/detail/296507/open-book>; Police Car by j4p4n. <https://openclipart.org/detail/298872/police-car>;

Thinking by j4p4n <https://openclipart.org/detail/308838/thinking>; Graduate by j4p4n <https://openclipart.org/detail/308889/graduate>; Train Pictogram by libberry. <https://openclipart.org/detail/173654/train-pictogram>; Search Ideogram by libberry. <https://openclipart.org/detail/188650/search-ideogram>; Sketched police car by Firkin. <https://openclipart.org/detail/303507/sketched-police-car>. All Eur-lex material used in this work is © European Union. and/or Official Gazette 4.0 OpenGovernmentLicence. Only European Union legislation published in paper editions of the Official Journal of the European Union prior to 1 July 2013, and its electronic versions published after 1 July 2013 have legal value. Further information from the Official Gazette is used under Open Licence. Data from GeoNames and all other source is used on the basis of a CC BY 4.0 licence and Open Government Licence or academic work. National transposition measures communicated by the Member States concerning: Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2017 on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law OJ L 198, 28/07/2017, p. 29–41 (B, G, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV). The Member States bear sole responsibility for all information on this site provided by them on the transposition of EU law into national law. This does not, however, prejudice the results of the verification by the Commission of the completeness and correctness of the transposition of EU law into national law as formally notified to it by the Member States. The collection National transposition measures is updated weekly. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NIM/?uri=CELEX:32017L1371>. Art. 15 TFEU and Regulation (EC) No 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents. Errata: In Volumes III, V, X, XXII, the word ‘Legal Trainee’ was missing prior to Attorney for Austria. This volume is intended to provide a general overview and discussion of the issues dealt with in relation to EPPO/OLAF. It is not intended as a substitute for legal advice in a specific situation and should not be used as such. The laws cited are presented as of 31/12/2023. They may have changed in the meantime. Some commonly used PIF laws and investigative measures have been cross-checked again for publication in January 2025. The authors assume no responsibility for actions taken or not taken based on this publication. Always check for any law updates online within the Greek Official Gazette online and on EUR-lex.

Foreword by the national expert

Dr. Eftichis Fitrakis, Lawyer in Athens, Hellenic Open University

Greece is an **old member of the European Union** (EU) and belongs to the central European legal system. It follows, especially in criminal law, the tradition of German jurisprudence (*Rechtswissenschaft*). Greece is adopting EU law, often with some delays, and is taking steps to implement it effectively by setting up institutions and services. However, the Greek judicial system faces **major problems**: infrastructure deficiencies, complexity of procedures, delays in the administration of justice, lack of support staff (experts), etc.

1

Greece, like other EU Member States, **faces problems of corruption**, both in the private and public sectors. **Traditional checks on legality** through the (national) judicial system have proved **inadequate**. In recent years, policies and institutions to prevent, control and combat corruption were developed. However, the control mechanisms, especially for the public sector, are subject to frequent changes, resulting in problems of consolidation, institutional tradition and culture. With regard to the law, problems of systematisation and consistency of both criminal and, in particular, administrative and tax legislation have been identified.

2

Corruption and financial **crime(s) know no borders**; it is a transnational and, above all, European problem. That is why the **responses must have European characteristics**. This is where institutions such as the **European Public Prosecutor's Office**, as a centralised and decentralised service, but also mechanisms such as OLAF and EUROJUST belong. The political and institutional strengthening of these institutions is linked to their acceptance by EU citizens. The adoption by the EU institutions of the human rights *acquis*, in particular the ECHR and the case law of the ECtHR, is an **important step towards improving the social and political identity** of these institutions.

3

General Introduction to Fighting EU Fraud in Greece

This volume on Greece¹ as part of the volume series shall portray a **gateway to national PIF law and national procedural law** on EPPO and OLAF actions in Greece summarising, uniting and first of all systematising the laws according to the structure of the determinant Union law. Hereby it makes visible the pre-dominant rules of Union law, which often relate to national law and can only be – paradoxically – understood from the point-of-view of national law², which has been already assessed by a unique group of national legal experts in 2023, who did mainly focus on the overall “implementation” of the EPPO Regulation via the EPPO Adoption laws of the national parliaments.³ **1**

That means both area of law depend on each other. The Union’s budget money is distributed via national bodies, used by national bodies and also prosecuted by *delegated* national bodies if there is potential, suspected criminal injustice. This is the new anti-fraud reality with the EPPO. First successes could be achieved with the EPPO mechanism in Greece. **2**

However, the Greek (Criminal) Court *Aeropagis* has not yet decided much, which is also due to the fact that **VAT carousel investigations** are extensive and lengthy. Article 31 EPPO helps the EDPs and the whole EPPO enormously here – despite its incongruities (see in the German Volume explaining this matter). The investigative measures of the national authorities, which the EDPs can use, must also be noted by all participating states for foreign EDPs if they have to carry out measures in Greece (e.g. a search) by instructing the local Greek EDP. **3**

The **biggest achievement** in the PIF Sector in Greece in the last decade was certainly the establishment of the National Authority of Transparency, which is already well-known in the EPPO and OLAF Sub offices.⁴ Its relevance and status as Greek AFCOS body, which is as well important for the EPPO (see Article 12e OLAF Regulation) is explored in Part C below in this compendium volume (see Article 12a OLAF Regulation). **4**

The chapter offers insights, addresses (not-exhaustive), and the collection of relevant laws with some points of interpretation, the gateway to the relevant sections of national law, a few case examples and a short collection of EU fraud cases from the past judged by Greek courts. **5**

¹ For the Cypriot volume see within the volume series and on new studies of the EPPO Adoption on the island see recently Tsadiras 2024, pp. 375–387.

² See Eischen 2024 within a presentation with a title “... it comes with the territory” Specific aspects of the work of an EDP in Luxembourg” hereby showing that it depends on the area of the EDP.

³ See Ypma et al. 2023a, Ypma et al. 2023b, Ypma et al. 2023c and last but not least with an annex ii comparing the national legal situations including Greece see Ypma P et al. 2023d.

⁴ See <https://www.gov.gr/en/org/aead>. Accessed 31 December 2024.

- 6 In recent time the **EPPO** has **achieved first goals** in Greece, opened investigations and already started trials, which will eventually lead to a judiciary concentrating on EPPO related cases enabling to interpret the PIF laws more accurately and helping the defence lawyers as well as EDPs and seconded national experts to handle new case. One of these cases is a **landmark trial in Athens**, where seven individuals are being prosecuted for allegedly submitting **fraudulent applications to OPEKEPE** – the Greek agency responsible for managing EU-funded agricultural subsidies. The case, which has drawn in the EPPO, highlights serious structural abuse of EU funds through fictitious land use claims.⁵

7

Short Overview on Major EPPO Cases in Greece

In a major EPPO-led investigation, several defendants have been charged in Greece for fraud involving tens of thousands of euros from the EU-funded national reserve, a financial instrument intended to support young and new farmers. The fraudulent conduct involved the submission of fake lease agreements for non-existent or misrepresented agricultural land – often mountainous, non-grazed, or even belonging to deceased individuals – used to unlawfully obtain EU subsidies.

The case falls squarely within the EPPO's material competence under Article 22 para 1 (a) of the EPPO Regulation, as it concerns offences against the financial interests of the Union, as defined by Directive (EU) 2017/1371 (PIF Directive). The investigation was triggered by an internal audit in 2019, following anonymous reports, and eventually uncovered nearly 300 taxpayer IDs linked to irregular claims. A coordinated action by EPPO prosecutors and Greek police, including a raid on the offices of OPEKEPE (the national agricultural payments agency), led to charges being extended to 16 defendants, including 13 public officials.

From a legal and procedural standpoint, this case offers several points of reference for EDPs and Union law experts working on open letters or confidential letters to the Greek parliament to change its legislation⁶ on the procedure of lifting the immunity of its members.⁷

⁵ See <https://www.thenationalherald.com/trial-begins-in-greece-eu-agricultural-subsidy-fraud-case/>. Accessed 31 December 2024.

⁶ According to Moens B and Barigazzi J 2024, Politico. 'Drug Kingpins Shift to Stealing EU Cash — and Europe's Prosecutors Fight Back'. online: <https://www.politico.eu/article/drug-kingpins-shift-stealing-eu-cash-europe-prosecutor-fight-back/>. (Accessed 31 December 2024) accessed the ECP has a lot of ideas on how to make the EPPO even better, e.g. by sending some qualified prosecutors to a recognized training ground in Italy, which uses the knowledge of the Guardia di Finanza in the fight against fraud and the local mafia, which is already as well involved in EPPO cases in Sicily, see the EPPO's Webpage and News Releases.

⁷ Stamouli N 2024, Politico. 'EU Prosecutors Eye Greek Ministers in Rail Crash Probe'. online: <https://www.politico.eu/article/greece-european-public-prosecutors-office-eppo-ministers-christos-spirtzis-konstantinos-karamanlis-rail-crash/>. Accessed 31 December 2024.

It illustrates the direct application of Union criminal law to safeguard EU financial interests and raises practical considerations on the EPPO's exclusive competence (Article 25) and right of evocation (Article 27).

Although two defendants have repaid the misappropriated funds, such restitution does not eliminate criminal liability under EU law, reflecting the principle of autonomy of criminal enforcement.

The national court rejected objections to the indictment's legality but reserved judgment on its prosecutability, reflecting the evolving intersection of EU criminal law and domestic procedure.

The case prompted the dismissal of OPEKEPE's President and the transfer of subsidy management to the Independent Authority for Public Revenue (AADE), highlighting governance responses to systemic abuse.

The case is the first of at least eight similar trials, indicating a broader pattern of systemic CAP (Common Agricultural Policy) subsidy fraud. It emphasizes the importance of early evocation decisions, robust inter-agency cooperation, and the effective use of Articles 30 and 31 of the EPPO Regulation governing investigative measures and national cooperation. As such, the case marks a significant example of EPPO's operational role in protecting the EU budget, while exposing the legal and institutional challenges involved in aligning national procedures with Union criminal law enforcement. For more recent (11/2025) cases see in the → Annex.

Tsadiras offered a new look and a detailed analysis of how the EPPO interacts with the domestic prosecution system in Cyprus, which leads to the question whether his analysis leads to any **repercussions for the Greek system**. The core insight, which is highly relevant to Greece, is the challenge and complexity of integrating the EPPO's supranational mandate into a legal order where the national prosecution system is centralized under an authority not traditionally subject to external direction.⁸ 8

In Cyprus, all public prosecutions are initiated and controlled by the Attorney General, who exercises centralized authority and is not subject to judicial or ministerial control.⁹ 9
The **Attorney General's constitutional role** structurally conflicts with the EPPO Regulation, particularly with regard to the independence of European Delegated Prosecutors. Cyprus addressed this issue by treating European Delegated Prosecutors as autonomous public prosecutors for EPPO cases only, limiting the Attorney General's control and ensuring functional independence under the EPPO framework. This required legislative and practical adjustments to maintain constitutional conformity while enabling effective cooperation with the EPPO. However, these solutions do not remove the underlying tension between the national legal order and the supranational structure of the

⁸ Tsadiras 2024, pp. 375–387.

⁹ Ibid, pp. 379–381.

EPPO.¹⁰ Instead, they result in a symbiotic but inherently unstable relationship, largely dependent on informal cooperation and mutual recognition between the Attorney General and the EPPO hierarchy.

- 10 Greece shares at least some **structural similarities** with Cyprus. The Greek Public Prosecutor's Office is constitutionally entrenched, with the Prosecutor of the Supreme Court (*Areios Pagos*) playing a coordinating and supervisory role over all public prosecutors.¹¹ Greek prosecutors are hierarchically organized and generally subject to instructions, potentially conflicting with the independence required of European Delegated Prosecutors under the EPPO Regulation.
- 11 Based on *Tsadiras*' analysis, several **implications arise for Greece**.¹² Greece must ensure that European Delegated Prosecutors operate independently from national hierarchical control for EPPO cases, which necessitates statutory clarity and administrative safeguards. The Greek legal system may face the same **dual-loyalty dilemma**, as European Delegated Prosecutors are both national prosecutors and EU actors. This requires a functional split in prosecutorial powers, as in Cyprus.¹³ Greece may also need further legislative reforms or practical adaptations to support the independence of European Delegated Prosecutors and ensure that EPPO investigations are not impeded by national authorities.¹⁴ Furthermore, Greek prosecutors must develop clear procedural cooperation mechanisms with the EPPO Permanent Chambers and Supervising European Prosecutors to manage conflicts in competences, such as evocation and referrals.
- 12 Somehow *Tsadiras*' article serves as a reflection of **Greece's own challenges** in implementing the EPPO Regulation within a traditional, centralized prosecutorial system. His concept of "symbiosis" used as metaphor for the relationship "between the EPPO and the Attorney General" illustrates the fragility of the coexistence between national constitutional frameworks and EU-level criminal justice mechanisms.¹⁵ For the EPPO to function effectively in Greece, it is crucial to strengthen the legal independence of European Delegated Prosecutors, clarify their dual status, and promote procedural harmonization with EU-level supervision, particularly in complex or politically sensitive investigations.

¹⁰ Ibid, p. 385.

¹¹ See <https://www.areiospagos.gr/en/INDEX.htm>. Accessed 31 December 2024.

¹² Tsadiras 2024, p. 379 et seq.

¹³ Ibid, p. 379.

¹⁴ In Cyprus the legislation from 2021 was adopted again, see Tsadiras 2024, p. 383: "Law 61(I)/2024 The newly inserted Articles 5A and 8A of Law 2(I)/2021 are telling examples of the first, facilitative aspect of the amending legislation. More precisely, Article 5A of Law 2(I)/ 2021 complements the application of Article 5(6) of the EPPO Regulation by inter alia stipulating that every competent authority in the Republic, including the Chief of Police, the Commissioner of Taxation, the Director General of the Customs and Excise Department, and the Head of the Unit for Combating Money Laundering, are obliged to actively assist and support, when so requested, the EPPO in its criminal investigations and prosecutions".

¹⁵ Ibid, p. 383.

To deal with another **imminent problem of the Greek legislation**, we can focus on a highly consequential recent development for EU institutional accountability, i.e. a case, in which the EPPO has brought legal action against the European Court of Auditors (ECA) for obstructing a criminal investigation into suspected fraud involving its former president, Klaus-Heiner Lehne. The case concerns allegations of fraudulent claims of expatriation allowances and misuse of public office, including possible abuse of EU budget funds, and was formally referred to the EPPO by OLAF following its initial internal investigation and dealt with the request to lift immunity, which is often a problem in Greece, too.¹⁶ **13**

Therefore the case reminds of a **critical obstacle in cross-institutional EU fraud investigations**: the limitations imposed by Article 29 of the EPPO Regulation, which allows EU institutions to refuse cooperation or testimony in case of **privileges or immunities**. In this instance, the ECA invoked institutional immunity to block key staff from testifying and denied EPPO access to internal archives and communication data.¹⁷ **14**

Despite EPPO's formal request in 2023 to lift immunity backed by what it calls "substantiated factual grounds" the ECA declined, arguing insufficient justification. This refusal, compounded by a series of denials regarding staff interviews and electronic evidence, has effectively stalled the EPPO's investigation since late 2024.¹⁸ **15**

Article 29 EPPO Regulation, which is analysed below is of particular importance for investigations against members of the Greek parliament and therefore worth being analysed. It presents a **significant procedural problem** or "bottleneck", particularly when **institutional immunity** is used to shield current or former officials from criminal accountability.¹⁹ The EPPO's action before the CJEU seeks judicial clarification on the scope and limits of institutional immunity, specifically regarding witness testimony and access to evidence within EU bodies. **16**

From our point-of-view the case will become another test of the **Union's ability to prosecute its own officials** and of EPPO's practical capacity to operate within the EU's institutional structure. It underscores the urgency of clearer procedural rules governing cooperation, immunity, and the duty of Union institutions to assist fraud investigations.²⁰ It also reinforces the need for OLAF and EPPO to develop stronger operational **17**

¹⁶ ICLG 2025, Investigation'International Comparative Legal Guides. 'European Court of Auditors Sued for Blocking Fraud Investigation'. For a Greek case see below.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid.

²⁰ See Stamouli N 2024, Politico. 'Greece Rejected EU Prosecutor's Call for Action Against 2 Ex-Ministers after Rail Crash'. online: <https://www.politico.eu/article/greece-european-public-prosecutors-office-eppo-ministers-christos-spirtzis-konstantinos-karamanlis-rail-crash/>. Accessed 31 December 2024.

protocols when handling cases involving high-level Union staff, particularly where internal oversight bodies may have institutional conflicts of interest.

- 18** The outcome before the CJEU will not only set **precedent for future cases** involving institutional immunity but may also influence legislative reform efforts aimed at strengthening investigatory powers and limiting unjustified barriers to accountability within the EU legal framework.²¹

²¹ See citing the ECP Michalopoulos S 2024, Euractiv. ‘EU Prosecutor Calls on Greece to Change Law Protecting Ministers’. online: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/eu-prosecutor-calls-on-greece-to-change-law-protecting-ministers/>. Accessed 31 December 2024.

A. General Collection of Material for Part B and Part C

I. Collection of Cases for OLAF and EPPO concerning PIF Investigations

The following **case examples** are **not exhaustive** and just picture overall that EU frauds and PIF *Acquis* offences are not unknown to Greece. The **relevant case law** for VAT carousels, the typical sentences, sanctions and typologies can either be depicted from this selected but short list or an own special search via the indicated **Greek Databases**. 1

1. EPPO Regulation Examples concerning the Material Scope and Investigation Measures from National Case-Law

Table 1: Examples concerning the Material Scope and Investigation Measures from National Case-Law

Related Articles	Judgment, ECLI etc.	Content
The <i>Aeio Pagos</i> decides in criminal matters. The search for fraud presents 418 judgments dating back to 2004–2018. ²²		
Material Competence (Example) – Art. 22, 26	Arios Pagos – Decision 1500/2012 ²³ (Criminal – G).	Correct and reasoned conviction for continued smuggling [lack of goods (cigarettes that were virtually exported and re-imported) from a savings warehouse], from which the duties, taxes and other levies withdrawn from the state exceed 30,000 euros (Art. 155 para 1 lit b, para 2 lit c Law 2960/2001). What the public prosecutor's appeal against an acquittal must contain in order to be admissible under Article 486 para 3 CPC. Reasoned appeal by a prosecutor against an acquittal for smuggling; The response of OLAF, from which Department C of EL.Y.T. Attica requested the investigation. E.Y.P. informed that on 7/31/2004 the Bulgarian police authorities in cooperation with OLAF (Anti-Fraud Unit) and the FBI dismantled a cigarette smuggling ring manufactured in the Middle

²² View online: <http://www.areiospagos.gr/>. Accessed 31 December 2024.

²³ See https://www.areiospagos.gr/nomologia/apofaseis_DISPLAY.asp?cd=11XRWXCHZ75DTG63EM6QMSJ KP449NC&apof=1500_2012&info=%D0%CF%C9%CD%C9%CA%C5%D3%20-%20%20%C6. Accessed 31 December 2024.

		East or China and transported via Port Said, Egypt to Varna, Bulgaria and then to ours Country, with forged origin and destination accompanying documents. The confiscated cigarettes bore the counterfeit brands “ASSOS”, “COOPER 100”, “BF ULTRA”, “KARELIA SLIMS”, “KARELIA LIGHTS” and others.
Material Competence (Example) – Art. 22, 26	Arios Pagos – Decision 461/2011 (Criminal – E). ²⁴	Offences: Money Laundering, Smuggling, tobacco and cigarettes, offshore companies, appeal, partial successful appeal. Investigation: The competent law enforcement agencies for financial crimes of the European Union and Greece (OLAF and S.D.O.E., respectively) successively in the last two months of 2001 received reliable information that in 1999, 2000 and 2001 this was carried out through the port free zone. Large-scale cigarette smuggling by the limited liability company established in... with the name MAKOTRANS EPE, to which shipments of cigarettes were sent for transit (IN TRANSIT) from countries outside the European Union (mainly from Cyprus) using the brand name different companies; 5 of the 36 partial smuggling operations.
Material Competence (Example) – Art. 22, 26	Arios Pagos – Decision 774/2014 (Criminal – E).	Offences: Forgery, Art. 216 Greek Criminal Code, Art. 155 Customs Code Smuggling, “pipe fittings of iron or steel”; Appeal to 197,198/2013; Transport Documents, Control at the ports, Customs control, suspicion of forgery of documents relating to imports into the EU, partial effect of statutes of limitation for smuggling, Appeal is referred back to first court to judge concerning Art. 216 CC.
Material Competence	Arios Pagos – Decision 1048/2011 (Criminal – F). ²⁵	Appeal against a referral order for direct aiding and abetting in fraud against the financial interests of the European Communities to the degree of a fel-

²⁴ See <https://bit.ly/4sJYIuA>. Accessed 31 December 2024.

²⁵ See https://www.areiospagos.gr/nomologia/apofaseis_DISPLAY.asp?cd=E5IL17X1YYEP1MVBXTWKD8Q3R6JW1&apof=1048_2011&info=%D0%CF%C9%CD%C9%CA%C5%D3%20-%20%20%D3%D4. Accessed 31 December 2024.

(Example) – Art. 22, 26		ony. Grounds of appeal: 1) lack of concrete and detailed reasoning, 2) incorrect interpretation and application of the law in the sense of the concept of direct consistency, because the applicant's actions did not occur simultaneously with those of his co-defendant. Rejects the complaint.

2. OLAF Regulation: Examples concerning the Material Scope and Investigation Measures from ECJ and National Case-Law

Table 2: Examples concerning the material scope and investigation measures from ECJ and national case-law

Articles	Judgment, ECLI, etc.	Content
Art. 3	GC, T-483/13, Decision of 20.7.2016. ECLI:EU:T:2016:421.	Non-contractual liability; Damage caused by the Commission, in the context of an OLAF investigation, and by OLAF; Action for damages.
Art. 1–4	ECJ, Judgment of 25 February 2021, C-615/19 P, John Dalli v. European Commission, ECLI:EU:C:2021:133.	Allegedly illegal conduct of the European Commission and the European Anti-Fraud Office (OLAF), Procedural rules governing the OLAF investigation; Opening of an investigation; Right to be heard.
Art. 4 Internal Investigations	Judgment of the Court (First Chamber) of 10 June 2021. European Commission v. Fernando De Esteban Alonso. Case C-591/19 P, ECLI:EU:C:2021:468.	Appeal; Civil service; Internal investigation by the European Anti-fraud Office (OLAF); Forwarding of information by OLAF to the national judicial authorities; Filing of a complaint by the European Commission; Concepts of an official who is 'referred to by name' and "implicated"; Failure to inform the interested party; Commission's right to file a complaint with the national judicial authorities before the conclusion of OLAF's investigation; Action for damages.

Art. 7	ECJ, C–650/19 P, Vialto Consulting Kft. v. European Commission, ECLI:EU:C:2021:879.	Appeal; Investigation by the European Anti-Fraud Office (OLAF); On-the-spot checks; Regulation (Euratom, EC) No 2185/96; Article 7; Access to computer data; Digital forensic operation; Principle of legitimate expectations; Right to be heard; Non-material damage.
Art. 7	First Instance: GC, Case T–617/17, 7.9.2017, Vialto Consulting v. Commission, ECLI:EU:T:2019:446.	Article 7 para 1 of Regulation (EC) No 2185/96; Principle of sound administration; Legitimate expectations; Proportionality; Right to be heard; National public procurement; Devolved management; Decision of a national authority; Investigations by OLAF; Non-material damage; Sufficiently serious breach of a rule of law conferring rights on individuals.
Art. 10	Judgment of the General Court (Eighth Chamber) of 26 May 2016. International Management Group v. European Commission, T–110/15. Digital reports (Court Reports – general), ECLI:EU:T:2016:322	Access to documents; Regulation (EC) No 1049/2001; Documents relating to an OLAF investigation;
Art. 3	Judgment of the Court of First Instance (Second Chamber) of 30 May 2006. Bank Austria Creditanstalt AG v. Commission of the European Communities. Case T–198/03. ECLI:EU:T:2006:136	Access refused; Exception concerning the protection of the purpose of inspections, investigations and audits; Obligation to carry out a specific and individual examination; Category of documents.

As a practitioner, one can combine if searching for case law concerning OLAF and precedents in Greek jurisprudence combine Greek commercial databases (subscription with license or local counsel): Νόμος (Nomos), isokratis / Sakkoulas Online, BOREN / ILO, etc. We started from OLAF annual reports and press releases about Greece. They mention cases where OLAF recommended judicial or administrative follow-up in Greece (mostly project name, sector, year, sometimes region or entity).

We can summarize that, in T-483/13, C-615/19 P, and C-591/19 P the Courts consistently hold that OLAF investigations must strictly comply with procedural rules laid down in the OLAF Regulation and general principles of EU law. **2**

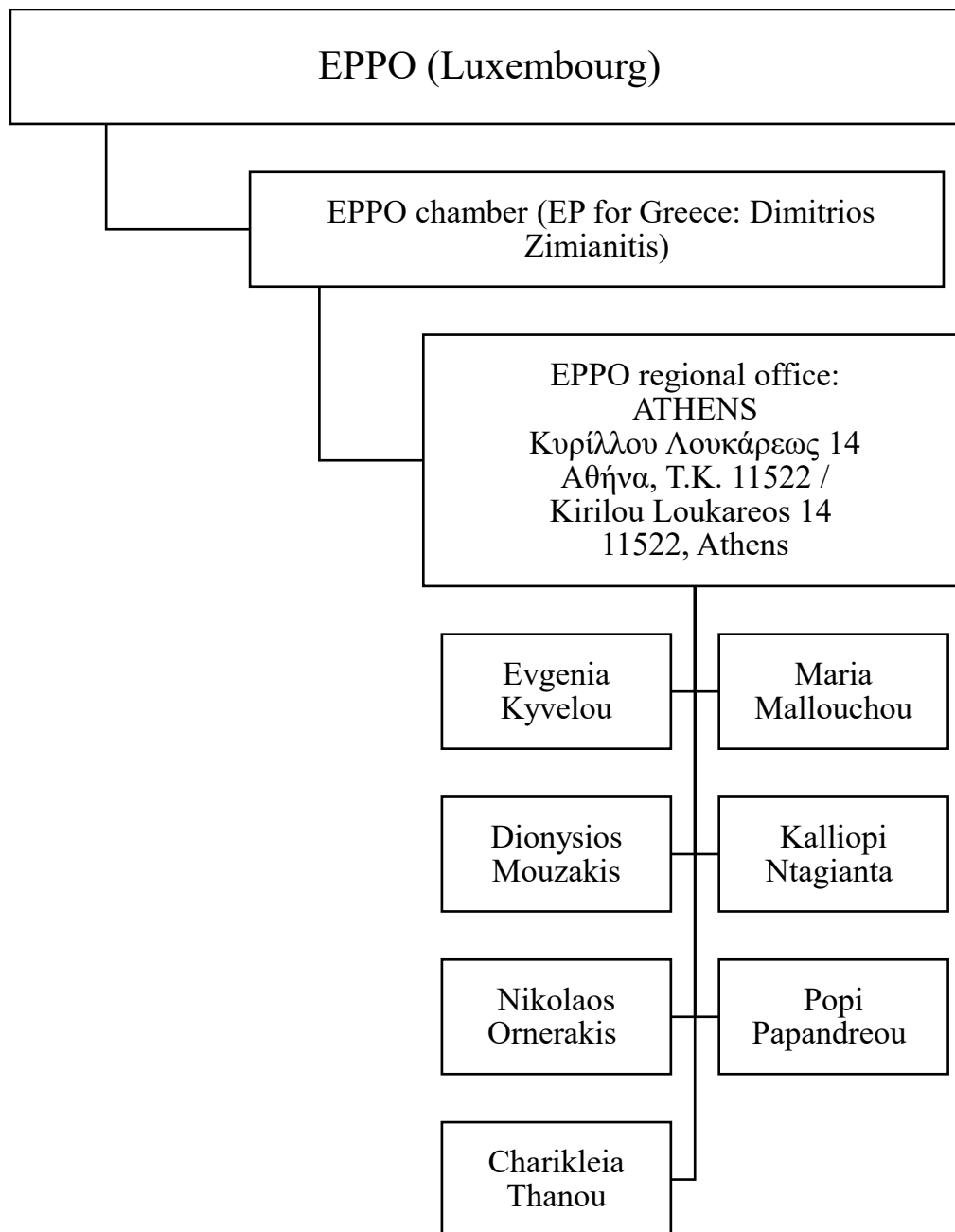
Procedural defects (failure to hear the person concerned, premature transmission of information, unclear opening of investigations) can make conduct unlawful, even if the underlying suspicions are serious. C-615/19 P, C-591/19 P both confirm that failure to hear the person concerned can itself constitute: a sufficiently serious breach of EU law, grounds for annulment or damages, investigators must actively assess when investigative steps materially affect individual rights. **3**

In T-617/17 and its appeal C-650/19 P, the Courts stress that digital access (emails, servers, data copies) is treated as high-intensity interference, overbroad or insufficiently justified data collection exposes OLAF to findings of unlawfulness, non-material damage claims. C-591/19 P and T-483/13 clarify that Cooperation with prosecutors is legitimate but not unconditional. Investigators must ensure factual authenticity of findings, respect for presumption of innocence and traceable internal decision-making. T-110/15 and T-198/03 establish that OLAF investigation files are not automatically exempt from access, but refusals must be based on specific and individual examination. **4**

II. Institutions

1. The EPPO in Greece

5 Table 3: The EPPO regional offices in Greece

Source: The authors. Based on information on the EPPO's Website.

2. Organisation of the criminal justice system in Greece

Table 4: National authorities involved in PIF investigations

6

Criminal investigative authorities	Administrative authorities
- Hellenic police headquarters · E.g. Section of Financial Crimes – issues directions and guidelines to operational dept.²⁶ - General or special investigator in accordance with Article 31 of the Code of Penal Procedure - Financial and Economic Crime Unit (S.D.O.E.)²⁷ · Law 3296/2004, Law 3842/2010 · 13 regional directorates + 2 operational Special Affairs Directorate in Athens and Thessalonica · Asset Recovery Office (ARO) within the S.D.O.E.: freezing, seizing and confiscation of assets and capital + contact point for the EU Member States and Europol in Greece²⁸ - Anti Money Laundering, Counter Terrorist Financing and Source of Funds Investigation Authority: · Financial Intelligence Unit (FIU) · Financial Sanctions Unit (FSU) · Source of Funds Investigation Unit (SFIU) - Special Controls Service (SCA) of the Ministry of Economy and Finance - Court police²⁹	- Minister of Justice - Data Protection Authority - Independent Authority for Public Revenue (A.A.D.E.) [Tax authority] · audit department of the A.A.D.E. · including customs - Special Audit Service of the Ministry of Economy and Finance - General Inspector of the Public Administration of the Hellenic Republic - Administrative Inspectors and the Financial Crime Confrontation Body - Administrative police³³ · special administrative police like S.D.O.E. or forestry, agricultural, tax, customs and maritime police · general administrative police/Elliniki Astinomia ELAS - Administrative departments of the operational programs - the Paying Agencies - Financial Control Committee (E.D.E.L.) - YDE - GDOE - ESPEL

²⁶ Council of the European Union 2012, p. 8.

²⁷ Council of the European Union 2012, p. 14.

²⁸ Council of the European Union 2012, p. 16.

²⁹ Daroussis 2006, p. 179.

³³ Daroussis 2006, p. 178.

- Economic Police and Cyber Crime Service, Presidential Decree (P.D.) 9/201L · Economic Police Subdivision (“[...] has the mission to prevent, investigate and suppress financial crimes, namely those that have been committed against the interests of the public sector and the national economy or have the characteristics of organized crime [...]”³⁰: → Section for the Protection of Public Property → Section for the Protection of Economy → Section for Tax Policing → Section for Social and Insurance Protection - General Directorate for Customs and Excise: · 33rd Directorate of customs law enforcement³¹ Judicial authorities - Public Prosecutor to the Supreme Court - Public Prosecutor according to the Code of Penal Procedure (Code of Penal Procedure, Law 4620/2019) - Investigating magistrates dealing exclusively with financial crime³² Financial Supervisory Authority Insurance Supervision	- S.D.O.E.

³⁰ Council of the European Union 2012, p. 11.

³¹ Council of the European Union 2012, p. 21.

³² Council of the European Union 2012, p. 24.

3. AFCOS – The Partner of OLAF in Greece

See → Art. 12a OLAF Regulation in Part C.

7

III. Sources of law

The following pages present a list of the applicable sources of law³⁴. The Greek Portal of Jurisprudential and Bibliographic Information Bulletins (DNBE) offers valuable information in this regard [see Δελτίων Νομολογιακής και Βιβλιογραφικής Ενημέρωσης (ΔΝΒΕ)].

8

1. National laws – *lex generalis*

First of all, the relevant national laws for the actions of the EPPO and OLAF need to be collected by their importance. Greece has seen many legislative changes since at least 2019 (many more changes than in the first two decades of the 21st Century). All of these changes concern the important Laws, such as the Criminal Code or the Criminal Procedure Code, which determine de facto the national law, which the EPPO must know to effectively fight the fraud detrimental to the Union's budget:

9

a) EPPO & PIF–Investigation related Laws and administrative Documents

- Criminal Code (as amended 2019)³⁵
- Criminal Procedure Code (as amended 2019)³⁶
- Law 4786/2021: Implementation of the Provisions of Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office ('the EPPO'), arrangements for the operation of courts and other provisions of the Ministry of Justice. Official Gazette No. A/43/23-3-2021.³⁷
- Law 4995/2022 Incorporation into national law of Directive (EU) 2019/884 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 amending Council

10

³⁴ They can be gained online via the National Government Gazette <https://www.et.gr/> (Accessed 31 December 2024). You can search the laws back to 1980 <https://www.et.gr/SearchNomoi> (Accessed 31 December 2024). See Greek Ministry of Justice: <https://ministryofjustice.gr/> (Accessed 31 December 2024). See https://ministryofjustice.gr/?page_id=3576 (Accessed 31 December 2024). Another source of up-to-date legislation is Διαρκής Κώδικας Νομοθεσίας – Ραπτόρχης/Permanent Greek Laws in Chapters, <https://www.secdigital.gov.gr/e-themis/> (Accessed 31 December 2024). Furthermore, <https://www.kodiko.gr/> (Accessed 31 December 2024) has been consulted.

³⁵ Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019).

³⁶ Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019).

³⁷ ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4786 ΦΕΚ Α 43/23.3.2021

Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/ 1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ρυθμίσεις για τη λειτουργία των δικαστηρίων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Framework Decision 2009/315/JHA, as regards the exchange of information on third-country nationals and as regards the European Criminal Records Information System (ECRIS), and replacing Council Decision 2009/316/JHA (L 151) and other urgent arrangements³⁸

- Law 4947/2022 Incorporation of Directive (EU) 2019/713 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on combating fraud and counterfeiting of non-cash means of payment, and replacing Council Framework Decision 2001/413/JHA (L 123) and other urgent provisions³⁹
- Law 4963/2022 Establishment of the Judicial Police and other urgent provisions of the Ministry of Justice⁴⁰
- *Law 4689/2020: Incorporation into Greek legislation of Directives (EU) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/EU, ratification of the Memorandum of Administrative Cooperation between the Ministry of Justice of the Hellenic Republic and of the Ministry of Justice and Public Order of the Republic of Cyprus, amendments to Law 3663/2008 (A' 99) to implement Regulation (EU) 2018/1727 and other provisions, together with its explanatory statement. Published in the Official Gazette No. A/103/27-5-2020.*⁴¹
- Law 4637/2019: Amendments to the Criminal Code, Criminal Procedure Code and related provisions, together with its explanatory statement. Official Gazette No. A/180/18.11.2019.⁴²
- Law No. 4985, 203, 27/10/2022, Reform and Modernization of the Penal Code – Amendments to Law 2776/1999 and Other Provisions.⁴³
- Law No. 4995, 216, 18/11/2022, Incorporation into the National Legal Order of Directive (EU) 2019/884 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 Amending Framework Decision 2009/315/No. of the Council Regard-

³⁸ **Νόμος 4995/2022**

Ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/884 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την τροποποίηση της απόφασης – πλαισίου 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών και όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) και για την αντικατάσταση της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 151) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις.

³⁹ **Νόμος 4947/2022**

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/713 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 123) και λοιπές επείγουσες διατάξεις.

⁴⁰ **Νόμος 4963/2022**

Σύσταση Δικαστικής Αστυνομίας και λοιπές επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁴¹ 4689/2020 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των. Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/. ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου.

⁴² **Νόμος 4637/2019 – ΦΕΚ 180/Α/18-11-2019 (Κωδικοποιημένος)**

Νόμος 4637/2019 : Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις.

⁴³ **Ν. 4985/2022 (ΦΕΚ Α 203 – 27.10.2022)**

Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός Σωφρονιστικού Κώδικα – Τροποποιήσεις στον ν. 2776/1999 και άλλες διατάξεις.

ing the Exchange of Information Regarding Nationals of Third Countries and Regarding the European Criminal Record Information System (ECRIS) and for the Replacement of Decision 2009/316/De of the Council (L 151) and Other Urgent Regulations.⁴⁴

- Code of Organisation Courts and the Status of Judicial Officers (Law 1756/1988, AD 35)⁴⁵
- Law 4963/2022 Establishment of Judicial Police and other urgent provisions of the Ministry of Justice.⁴⁶
- Law No. 4816 Prevention and suppression of money laundering and financing of terrorism – Amendment of Law 4557/2018 – Incorporation of Directive (EU) 2018/1673 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on combating money laundering through criminal law, speeding up administration of justice and other urgent provisions.⁴⁷
- Law no. 4557 Prevention and suppression of money laundering and financing of terrorism (incorporation of Directive 2015/849/EE) and other provisions.⁴⁸
- Law 3943/2011 combating tax evasion, staffing of audit services and other Ministry of Finance provisions.⁴⁹
- Law 4816/2021: Prevention and suppression of money laundering and terrorist financing – Amendment of Law 4557/2018 – Incorporation of Directive (EU) 2018/1673 of the European Parliament and of the Council, of October 23, 2018, on combating money laundering through criminal law, speeding up the administration of justice and other urgent provisions. Official Gazette No. A/118/9–7–2021.⁵⁰

⁴⁴ **N. 4995/2022 (ΦΕΚ Α 216 – 18.11.2022)**

Ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/884 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την τροποποίηση της απόφασης – πλαισίου 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών και όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) και για την αντικατάσταση της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 151) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις.

⁴⁵ **Νόμος 1756 ΦΕΚ Α' 35/26.2.1988**

Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών.

⁴⁶ **ΝΟΜΟΣ 4963/2022**

Σύσταση Δικαστικής Αστυνομίας και λοιπές επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁴⁷ **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4816**

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας – Τροποποίηση του ν. 4557/2018 – Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου, επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και άλλες επείγουσες διατάξεις

⁴⁸ **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4557**

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις.

⁴⁹ **ΝΟΜΟΣ 3943/2011**

Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών.

⁵⁰ **Νόμος 4816/2021:**

“Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας – Τροποποίηση του Ν. 4557/2018 – Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 του

- Law 4947/2022: Incorporation of Directive (EU) 2019/713 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on combating fraud and counterfeiting of means of payment other than cash and replacing Framework Decision 2001/413/JHA of the Council (L 123) and other urgent provisions. Published in the Official Gazette No. A/124/23-6-2022.⁵¹
- Law 4938/2022: Code of Organisation of Courts and Status of Judicial Officers and other provisions. Official Gazette No. A/109/6-6-2022.⁵²

b) Most relevant national Laws concerning OLAF investigations

11 It follows a non-exhaustive collection of Laws, which might become relevant in the external investigations of OLAF (on Greek territory):

- Code of Administrative Procedure [Law 2717/1999, (A' 97), KDD]⁵³
- Law 4174/2013 Code of Tax Procedure and Other Provisions⁵⁴ (Applicable until 2022)
- Law 5104/2024 Code of Tax Procedure
- Law 4700/2020: Uniform text of Procedure for the Court of Audit, comprehensive legislative framework for pre-contractual control, amendments to the Code of Laws for the Court of Audit, provisions for the effective administration of justice and other provisions
- Law 4689/2020: Incorporation into Greek legislation of Directives (EU) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/EU, ratification of the Memorandum of Administrative Cooperation between the Ministry of Justice of the Hellenic Republic and of the Ministry of Justice and Public Order of the Republic of Cyprus, amendments to Law 3663/2008 (A' 99) to implement Regulation (EU) 2018/1727 and other provisions, together with its explanatory statement. Published in the Official Gazette No. A/103/27-5-2020.

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 201, για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου, την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και άλλες επείγουσες διατάξεις". ΦΕΚ Α/118/9-7-2021.

⁵¹ **Νόμος 4947/2022:**

"Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/713 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/4 ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 123) και άλλες επείγουσες διατάξεις". Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α/124/23-6-2022.

⁵² **Ν. 4938/2022:**

"Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ Α/109/6-6-2022.

⁵³ **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2717 ΦΕΚ Α' 97/17.5.1999 Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας.**

⁵⁴ **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4174 ΦΕΚ Α' 170/26.7.2013 Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις.**

2. Special National laws

It follows the presentation of the **Greek Act for the Execution of the European Public Prosecutor's Office (Original Term: Νόμος 4786/2021 – ΦΕΚ 43/Α/23-3-2021 – Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/ 1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ρυθμίσεις για τη λειτουργία των δικαστηρίων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης):** 12

Κεφάλαιο α' εφαρμογή διατάξεων του κανονισμού (εε) 2017/1939 του συμβουλίου της 12ης οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της ευρωπαϊκής εισαγγελίας⁵⁵	Implementation of provisions of regulation (eu) of 2017/1939 Decision of 12 october 2017 on Implementation strengthened Cooperation for the establishment of the European Prosecutor's Office	13
Άρθ. 1 Σκοπός Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 (L 283) στην εθνική έννομη τάξη.	Art. 1 Purpose The purpose of this law is the effective implementation of the Regulation (EU) 2017/1939 (L 283) in(to) the national legal order.	
Άρθ. 2 Αντικείμενο Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια για την έρευνα, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης των δραστών αξιόποινων πράξεων, οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η ειδικότερη ρύθμιση θεμάτων που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης.	Art. 2 Subject matter The European Public Prosecutor's Office is responsible for investigation, prosecution and bringing to justice the perpetrators of criminal offences which affect the financial interests of the European Union. The object of this law is a more specific regulation of issues related to the competences and functioning of the European Prosecution in the context of the national legal order. <i>Commentary: With this wording, the Greek transposition law deviates from Art. 4 of the EPPO Regulation in marginal areas (e.g. failure to include mere</i>	

⁵⁵ See for the valid version of the Official Greek Gazette: https://www.kodiko.gr/nomologia/download_fek?f=fek/2021/a/fek_a_43_2021.pdf&t=55f534a99911aa31f5e9fa57aa68172c. Accessed 31 December 2024.

	<i>participation, lack of alignment of the offences with those of the PIF Directive, etc.). This is not a big deal as far as the essential areas are concerned, but it does mean a deviation in the details that could have been avoided.</i>
Άρθ. 3 Έλληνας Ευρωπαϊός Γενικός Εισαγγελέας – Ειδική κανονική άδεια Στον Έλληνα Ευρωπαϊό Γενικό Εισαγγελέα χορηγείται ειδική κανονική άδεια, χωρίς αποδοχές, για το χρονικό διάστημα από την ανάληψη των καθηκόντων του μέχρι να λήξει η επταετής θητεία του. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι παρ. 6 και 10 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35), που ρυθμίζουν τη χορήγηση ειδικής κανονικής άδειας.	Art. 3 Greek European Advocate General – Special regular leave The Greek European Advocate General is granted special regular leave, without pay, for the period from taking up his duties until the end of his seven-year term. For the rest, the para 6 and 10 of article 44 of the Code of Organisation of Courts and the Status of Judiciary Officials (Law 1756/1988, AD 35), which regulate the granting of a special regular license, apply.
Άρθ. 4 Προσόντα υποψηφίων για τη θέση του Ευρωπαϊού Εισαγγελέα 1. Κάθε υποψήφιος για τη θέση του Ευρωπαϊού Εισαγγελέα απαιτείται, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης και κατά τον χρόνο του διορισμού του: α. να κατέχει τον βαθμό τουλάχιστον του Εισαγγελέα Πρωτοδικών έως και αυτόν του Εισαγγελέα Εφετών. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών πρέπει να έχει συμπληρώσει πέντε (5) τουλάχιστον έτη στον βαθμό αυτόν, β. να έχει τη δυνατότητα υπηρετήσης στην εθνική Εισαγγελική Αρχή επί εννέα (9) τουλάχιστον έτη μέχρι την αποχώρησή του λόγω του ορίου ηλικίας της παρ. 5 του άρθρου 88 του Συντάγματος.	Art. 4 Qualifications of candidates for the post of an European Prosecutor 1. Each candidate for the position of the European Public Prosecutor is required at the time of application and at the time of his appointment: a. to hold the rank of at least the Prosecutor of the Court of First Instance up to that of the Appellate Prosecutor. The Prosecutor of the Court of First Instance must have completed at least five (5) years in this degree, b. to be able to serve in the National Prosecutor's Office Authority for at least nine (9) years until his departure due to the age limit of para 5 of Article 88 of the Constitution.

2. Κάθε υποψήφιος, τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης όσο και κατά τον χρόνο του διορισμού του, πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. να μην του έχει επιβληθεί τα τελευταία πέντε (5) χρόνια πειθαρχική ποινή ανώτερη της επίπληξης και να μην εκκρεμεί σε βάρος του πειθαρχική αγωγή,
- β. να μην συντρέχει στο πρόσωπο του κάποια από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στις περ. δ', ε' και στ' της παρ. 1 του άρθρου 37 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35), καθώς και να μην εκκρεμεί σε βάρος του ποινική δίωξη για έγκλημα της περ. ε' της ίδιας παραγράφου. Το άρθρο 38 του εν λόγω Κώδικα για άρση ή μη του ανωτέρω κωλύματος εφαρμόζεται αναλόγως,
- γ. να διαθέτει σχετική πρακτική εμπειρία στις έρευνες στον χρηματοπιστωτικό τομέα και στη διεθνή συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις από προϋπηρεσία σε όργανα, οργανισμούς, μονάδες ή επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλου διεθνούς οργανισμού, στους σκοπούς του οποίου εντάσσεται η έρευνα, η δίωξη ή η διεθνής δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, ιδίως οικονομικού εγκλήματος,
- δ. να κατέχει διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, αναγνωρισμένο από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, στις ποινικές επιστήμες, στην εγκληματολογία, στο

2. Each candidate, both at the time of application and at the time of his appointment, must meet the following conditions:

- a. not to have him imposed the last five (5) years disciplinary penalty in excess of the reprimand and not pending disciplinary action against him,
- b. not to face any of the cases provided for in circumstance δ', ε' και στ' of para 1 of article 37 of the Code of Organisation Courts and the Status of Judicial Officers (Law 1756/1988, AD 35), as well as not that a criminal prosecution is pending against him for a crime under the same para. Article 38 of this Code for the removal or not of the above obstacle is applied accordingly,
- c. to have relevant practical experience in financial research and international cooperation in criminal cases from previous service in European Union institutions, bodies, units or committees or other international Organisation, the purposes of which are to investigate, to prosecute or the international judicial cooperation in criminal matters, in particular financial crime,
- d. to hold a doctoral or postgraduate degree, recognized by the Supreme Judicial Council for Civil and Criminal Justice, in criminal sciences, in criminology, in European law, economics or other related field, and

ευρωπαϊκό δίκαιο, στις οικονομικές επιστήμες ή σε άλλο συναφή τομέα, και ε. να έχει πολύ καλή γνώση (επιπέδου C1) της αγγλικής τουλάχιστον γλώσσας.	e. have very good knowledge (level C1) of at least English. <i>Commentary: Since these requirements are obviously to be understood cumulatively, they go too far. Finding someone who has a relevant doctorate, speaks English very well and has several years of practical experience in the context of an investigation at an EU authority is likely to drastically narrow the circle of potential applicants or soon lead to the abandonment of this accumulation of criteria. For it is already extraordinarily rare that someone is already blessed with EU investigative experience. Only authorities such as OLAF, the Court of Auditors or the EPPO can be considered for this.</i>
Αρθ. 5 Επιλογή υποψηφίων για τη θέση του Ευρωπαϊκού Εισαγγελέα 1. Η επιλογή των τριών (3) προτεινόμενων υποψηφίων για διορισμό στη θέση του Ευρωπαϊκού Εισαγγελέα, της παρ. 1 του άρθρου 16 του Κανονισμού 2017/1939, L 283, πραγματοποιείται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 68, 78 και 79 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35). 2. Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του Ευρωπαϊκού Εισαγγελέα και αμελλητί μόλις πληροφορηθεί ότι αυτή για	Art. 5 Selection of candidates for the post of European Prosecutor 1. Selection of three (3) candidates for the post of European Prosecutor, para 1 of Article 16 of Regulation 2017/1939, L 283, is carried out by the Supreme Judicial Council in Civil and Criminal Justice, in accordance with the procedure laid down in Articles 68, 78 and 79 of Code of Organisation of Courts and Status of Judicial Officers (Law 1756/1988, AD 35). 2. The Prosecutor of the Supreme Court, six (6) months before the end of the term of office of the European Prosecutor and without delay as soon as he is informed

οποιονδήποτε λόγο λήγει πρόωρα, ή δεν πρόκειται να παραταθεί, ορίζει προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την υποβολή, σε ηλεκτρονική ή σε έντυπη μορφή, των αιτήσεων των ενδιαφερομένων, μαζί με βιογραφικό σημείωμα και φάκελο δικαιολογητικών, αναρτά την πρόσκληση στην ιστοσελίδα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου και τη γνωστοποιεί ταυτόχρονα εγγράφως στους διευθύνοντες τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών της Επικράτειας, προς ενημέρωση των υφισταμένων τους.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, ύστερα από έλεγχο των δικαιολογητικών και των ατομικών φακέλων των υποψηφίων, καλεί τους υποψηφίους, που πληρούν τα τυπικά προσόντα, σε συνέντευξη, με έγγραφη ατομική πρόσκληση, η οποία τους επιδίδεται με μέριμνα του διευθύνοντος την εισαγγελία όπου υπηρετούν. Η συνέντευξη μπορεί να γίνει και με τηλεδιάσκεψη. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφασίζει και με τηλεδιάσκεψη και ορίζει τη σειρά των επιλαχόντων. Εναντίον της απόφασης χωρεί προσφυγή ενώπιον της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 68 και 79 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

4. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας των παρ. 1 έως 3, η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και, εφόσον κριθεί απαραίτητο από την επιτροπή επιλογής

that it for any reason expires prematurely, or does not be extended, sets a deadline of twenty (20) days for submission, electronically or in printed form, the applications of the interested parties, together with a CV and an envelope supporting documents, post the invitation on the website of the Supreme Court Prosecutor's Office and notifies at the same time in writing to the directors of the Appellate and Courts of First Instance Territory, to inform their subordinates.

3. The Supreme Judicial Council, then by checking the supporting documents and the individual files of the candidates, invites the candidates who meet the formal qualifications, in an interview, by written individual invitation, which is served on them by the director of the prosecutor's office where they serve. The interview can also be done by video conference. The Supreme Judicial Council also decides with teleconferencing and defines the order of the runners-up. The decision can be appealed before the court of the Plenary Session of the Supreme Court, in accordance with the procedure laid down in Articles 68 and 79 of the Code of Organisation of Courts and the Status of Judicial Officers.

4. After completion of the procedure of paras 1 to 3, the decision of the Supreme Judicial Council and, if deemed necessary by the selection committee of para 3 of article 14 of the Rules of Procedure

της παρ. 3 του άρθρου 14 του Κανονισμού 2017/1937, η αίτηση μαζί με τον φάκελο υποψηφιότητας εκάστου επιλεγέντος διαβιβάζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης στην ανωτέρω Επιτροπή, προκειμένου να ακολουθήσει η διαδικασία επιλογής και διορισμού του Ευρωπαίου Εισαγγελέα, για μη ανανεώσιμη θητεία έξι (6) ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί έως τρία (3) έτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 16 του Κανονισμού 2017/1939. Ο Ευρωπαίος Εισαγγελέας διορίζεται ως έκτακτος υπάλληλος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 96 του ανωτέρου Κανονισμού.	2017/1937, the application together with the application file of each selected person is forwarded by the Minister of Justice in the above Committee, in order to follow the selection process and appointment of the European Prosecutor, for a non-renewable term of six (6) years, which may be extended up to three (3) years, in accordance with paras 2 and 3 of article 16 of Regulation 2017/1939. The European Public Prosecutor is appointed as a member of the temporary staff, in accordance with Article 96 para 1 of the above Regulation.
Αρθ. 6 Ευρωπαίος Εισαγγελέας – Ειδική κανονική άδεια Στον Ευρωπαίο Εισαγγελέα χορηγείται ειδική κανονική άδεια χωρίς αποδοχές, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35), από την ανάληψη των καθηκόντων του μέχρι να λήξει η εξαετής, ή επί παράτασης, η εννεαετής θητεία του. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι παρ. 6 και 10 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.	Art. 6 European Public Prosecutor – Special regular leave The European Public Prosecutor shall be granted special regular unpaid leave, according to para 6 of Article 44 of the Code Organisation of Courts and the Status of Judicial Officers (Law 1756/1988, AD 35), from taking up his duties until the end of his six-year, or extended, nine-year term. In other respects, paras 6 and 10 of Article 44 of the Code of the Organisation of Courts and Status of Judicial Officers apply.
Αρθ. 7 Ευρωπαίοι Εντεταλμένοι Εισαγγελείς (ΕΕΕ) – Αρμοδιότητες και ιεραρχική εξάρτηση Οι Ευρωπαίοι Εντεταλμένοι Εισαγγελείς αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, αποκεντρωμένο στα κράτη μέλη, ενώ παράλληλα παραμένουν ενσωματωμένοι	Art. 7 European Public Prosecutors (EUSRs) – Responsibilities and hierarchical dependence The European Public Prosecutors are an integral part of the European Public Prosecutor's Office, decentralised in the Member States, while remaining inte-

στις εθνικές εισαγγελικές δομές και είναι εν ενεργεία μέλη της εθνικής Εισαγγελικής Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 8, την παρ. 2 του άρθρου 17 και το τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 96 του Κανονισμού 2017/1939 (L 283). Με την ιδιότητα αυτή ενεργούν για λογαριασμό και εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και έχουν τις ίδιες, κατά περίπτωση, εξουσίες με τους εθνικούς Εισαγγελείς, όταν ασκούν τις προβλεπόμενες στον ανωτέρω Κανονισμό αρμοδιότητές τους σχετικά με το δικαίωμα ανάληψης υπόθεσης, την κίνηση, διεξαγωγή και περάτωση διασυνοριακής ή μη έρευνας, την άσκηση ποινικής δίωξης, την παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο, την παράσταση κατά την εκδίκαση στο ακροατήριο και την άσκηση ενδίκου μέσου κατά το εθνικό δίκαιο. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους ακολουθούν τις γενικές και ειδικές κατευθύνσεις, οδηγίες και εντολές, κατά περίπτωση, του Συλλογικού Οργάνου της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, του Μόνιμου Τμήματος αυτής που έχει αναλάβει την υπόθεση και του εποπτεύοντος Ευρωπαίου Εισαγγελέα.	grated in the national prosecutorial structures and are active members of the national prosecuting authority, in accordance with Article 8, para 2 of Article 17 and the third subpara of para 2 of Article 17. 6 of Article 96 of Regulation 2017/1939 (L 283). In that capacity, they act on behalf and in the name of the European Public Prosecutor's Office and have the same powers as national prosecutors, where appropriate, when exercising their powers under the above Regulation in relation to the right to open a case, to open, conduct and close a cross-border or non-cross-border investigation, to prosecute, to bring a case before a court, to appear at the hearing and to bring an appeal under national law. In the exercise of their functions, they shall follow the general and specific guidelines, instructions and orders, as appropriate, of the European Public Prosecutor's Collective Body, the Permanent Division of the European Public Prosecutor's Office responsible for the case and the supervising European Public Prosecutor.
Άρθ. 8 Προσόντα των υποψηφίων για τις θέσεις των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (EEE) 1. Κάθε υποψήφιος για θέση Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα απαιτείται, κατά τον χρόνο της υποβολής της αίτησής του και κατά τον χρόνο του διορισμού του: α. λέα Πρωτοδικών έως και αυτόν του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου,	Art. 8 Qualifications of candidates for the post of European Public Prosecutors (EPP) 1. Each candidate for the position of European Delegated Prosecutor is required, at the time of submitting their application and at the time of their appointment:

β. να έχει προϋπηρεσία:

αβ) στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας

οκτώ (8) τουλάχιστον ετών,

ββ. στον δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας

τριών (3) τουλάχιστον ετών,

γ. να έχει δυνατότητα υπηρετήσης στην Εισαγγελική Αρχή μέχρι την αποχώρησή του, λόγω του ορίου ηλικίας της παρ. 5 του άρθρου 88 του Συντάγματος, επί έξι (6) τουλάχιστον έτη για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, ενώ οι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου πρέπει να έχουν τη δυνατότητα υπηρετήσης μέχρι να αποχωρήσουν επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη. Αν δεν διαθέτουν το προσόν αυτό δύο (2) τουλάχιστον υποψήφιοι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου αδυνατεί να ενεργήσει αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9, επιτρέπονται, κατ' εξαίρεση, υποψηφιότητες με λιγότερα των πέντε (5) ετών προ της αφυπηρέτησης. Εάν δεν υποβληθούν τέτοιες, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ενεργεί αυτεπαγγέλτως, εφαρμοζομένης την παρ. 5 του άρθρου 17 του Κανονισμού 2017/1939 (L 283), ενόψει της επικείμενης αποχώρησης του διορισθέντος Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα από την εθνική Εισαγγελική Αρχή, πριν από τη λήξη της πενταετούς θητείας του.

2. Κάθε υποψήφιος, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησής του και κατά τον χρόνο του διορισμού του, πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

a. to have served as a judge in the first instance up to the position of Deputy Prosecutor of the Supreme Court,

b. have previous experience:

ab) in the first instance for at least eight (8) years,

bb. in the second instance for at least three (3) years,

c. be able to serve in the Public Prosecutor's Office until his retirement, due to the age limit set out in para 5 of Article 88 of the Constitution, for at least six (6) years for the two levels of jurisdiction, while Deputy Prosecutors of the Supreme Court must be able to serve until their retirement for at least five (5) years. If at least two (2) candidates for Deputy Prosecutors of the Supreme Court do not meet this requirement and the Prosecutor of the Supreme Court is unable to act on his own initiative, in accordance with para 3 of Article 9, candidates with less than five (5) years of service prior to retirement may be accepted on an exceptional basis. If no such nominations are submitted, the Prosecutor of the Supreme Court shall act ex officio, applying para 5 of Article 17 of Regulation 2017/1939 (L 283), in view of the imminent departure of the appointed European Delegated Prosecutor from the national Public Prosecutor's Office.

2. Each candidate, at the time of his/her application and at the time of his/her appointment, must meet the following requirements:

α. να μην του έχει επιβληθεί τα τελευταία πέντε (5) χρόνια πειθαρχική ποινή ανώτερη της επίπληξης,
 β. να μην συντρέχει στο πρόσωπό του κάποια από τις περ. δ', ε' και στ' της παρ. 1 του άρθρου 37 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35). Το άρθρο 38 του ίδιου Κώδικα για άρση ή μη του ανωτέρω κωλύματος εφαρμόζεται αναλόγως,
 γ. να έχει καλή γνώση (επιπέδου B2) της αγγλικής τουλάχιστον γλώσσας. Η πρακτική εμπειρία από προϋπηρεσία σε όργανα, οργανισμούς, μονάδες ή επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλου διεθνούς οργανισμού, στους σκοπούς του οποίου εντάσσονται η έρευνα, η δίωξη ή η διεθνής δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, ιδίως διαφθοράς και οικονομικού εγκλήματος, συνεκτιμάται. Επίσης, συνεκτιμώνται η κατοχή διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, αναγνωρισμένου από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, στις ποινικές επιστήμες, στην εγκληματολογία, στο ευρωπαϊκό δίκαιο, στο διεθνές δίκαιο, στις οικονομικές ή χρηματοοικονομικές επιστήμες ή σε άλλο συναφή τομέα ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου συναφούς με το έργο των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων ή οι δημοσιεύσεις σημαντικού αριθμού μελετών σε έγκυρα νομικά περιοδικά της ημεδαπής ή αλλοδαπής, με αντικείμενο το εγχώριο,

a. he/she must not have been subject to a disciplinary sanction of more than a reprimand in the last five (5) years,
 b. he/she must not have been subject to any of the conditions set out in points d), e) and f) of para 5.1 of Article 37 of the Code on the Organisation of Courts and the Status of Judicial Officers (Law 1756/1988, A' 35). Article 38 of the same Code on the removal or not of the above disqualification applies accordingly,
 c. have a good knowledge (level B2) of at least the English language. Practical experience gained from previous work experience in institutions, bodies, agencies, units or committees of the European Union or any other international organisation whose objectives include the investigation, prosecution or international judicial cooperation in criminal matters, in particular in the field of corruption and financial crime, shall be taken into account. A doctorate or postgraduate degree recognised by the Supreme Judicial Council for Civil and Criminal Justice in criminal sciences, criminology, European law or international law, economic or financial sciences or another related field, or a second degree relevant to the work of the European Public Prosecutors' Offices, or a significant number of publications in a number of authoritative national or foreign legal journals on domestic, cross-border or international, electronic and non electronic, financial crime.

διασυνοριακό ή διεθνές, ηλεκτρονικό και μη, οικονομικό έγκλημα.	<i>Commentary: Here, too, the requirements for applicants are comprehensible and essentially appropriate. However, two things are objectionable: The English language level is set too low at B2. C1 is compulsory here, C2 would be even better. Furthermore, with regard to the relevance of disciplinary measures, ideally only someone who has not been guilty of anything so far should be considered, but not someone who has merely kept his feet still for the last 5 years.</i>
Άρθ. 9 Επιλογή υποψηφίων για τις θέσεις των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (EEE) 1. Η επιλογή των υποψηφίων για διορισμό ως Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων πραγματοποιείται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 49, 50 και 51 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35). 2. Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας τους και αμελλητί μόλις πληροφορηθεί ότι αυτή για οποιονδήποτε λόγο λήγει πρόωρα, ή δεν πρόκειται να ανανεωθεί, ορίζει προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την υποβολή, σε ηλεκτρονική ή και σε έντυπη μορφή, των αιτήσεων των ενδιαφερομένων μαζί με βιογραφικό σημείωμα και φάκελο δικαιολογητικών, αναρτά την πρόσκληση στην ιστοσελίδα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου και τη γνωστοποιεί εγγράφως στους διευθύνοντες τις Εισαγγελίες Εφετών και	Art. 9 Selection of candidates for the posts of European Public Prosecutors' Officers (EPPs) 1. The selection of candidates for appointment as European Public Prosecutors' Delegates shall be carried out by the Supreme Judicial Council for Civil and Criminal Justice, in accordance with the procedure laid down in Articles 49, 50 and 51 of the Code on the Organisation of Courts and the Status of Judicial Officers (Law 1756/1988, A' 35). 2. The Prosecutor of the Supreme Court, six (6) months before the expiration of their term of office and immediately upon being informed that it is about to expire prematurely for any reason, or is not to be renewed, shall set a deadline of twenty (20) days for submission, in electronic and/or paper form, of the applications of the interested parties, together with a curriculum vitae and a file of supporting documents, posts the invitation on the website of the Supreme Court Prosecutor's Office and notifies in writing the heads of the Prosecutor's Offices

Πρωτοδικών της Επικράτειας, προς ενημέρωση των υφισταμένων τους.

3. Αν οι ενδιαφερόμενοι για τις θέσεις των Ευρωπαϊκών Εντεταλμένων Εισαγγελέων είναι λιγότεροι από τον αριθμό των Εισαγγελέων που προβλέπεται να διοριστούν, προσαυξημένο κατά δύο (2) ανά βαθμό δικαιοδοσίας και κατά έναν (1) στον Άρειο Πάγο, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορεί αυτεπαγγέλτως να εισάγει στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο προς επιλογή, τους ατομικούς φακέλους υποψηφίων, καταλλήλων κατά την κρίση του, ώστε να συμπληρωθεί ο ανωτέρω αριθμός κατά βαθμό δικαιοδοσίας και αναιρετικό έλεγχο.

4. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, ύστερα από έλεγχο των δικαιολογητικών και των ατομικών φακέλων των υποψηφίων, καλεί τους υποψηφίους, που πληρούν τα τυπικά προσόντα, σε συνέντευξη, με έγγραφη ατομική πρόσκληση, που επιδίδεται με μέριμνα του διευθύνοντος την Εισαγγελία όπου υπηρετούν. Η συνέντευξη μπορεί να γίνει και με τηλεδιάσκεψη. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφασίζει και με τηλεδιάσκεψη και ορίζει τη σειρά των επιλαχόντων. Εναντίον της απόφασης χωρεί προσφυγή ενώπιον της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 68 και 79 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

of the Courts of Appeal and of the First Instance of the Territory, for the information of their subordinates.

3. If the number of applicants for the posts of European Delegated Prosecutors is less than the number of Prosecutors to be appointed, increased by two (2) per jurisdiction and one (1) in the Supreme Court, the Prosecutor of the Supreme Court may, of his own motion, submit to the Supreme Judicial Council for selection, the individual files of candidates, suitable in his judgment, in order to complete the above number by degree of jurisdiction and appellate review.

4. The Supreme Judicial Council, after examining the supporting documents and the individual files of the candidates, invites the candidates who meet the formal qualifications to an interview, by means of a written individual invitation, which is served in the care of the head of the Public Prosecutor's Office where they serve. The interview may also be conducted by videoconference. The Supreme Judicial Council shall also decide by teleconference and shall determine the order of the successful candidates. An appeal against the decision may be brought before the Supreme Court plenary in accordance with the procedure laid down in Articles 68 and 79 of the Code on the Organisation of the Courts and the Status of Judges.

5. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας των παρ. 1 έως 4, η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, και, εφόσον κριθεί απαραίτητο από το συλλογικό όργανο του άρθρου 17 του Κανονισμού 2017/1939 (L 283), η αίτηση μαζί με τον φάκελο υποψηφιότητας εκάστου επιλεγέντος διαβιβάζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, προκειμένου να ακολουθήσει η διαδικασία διορισμού των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων από το ως άνω συλλογικό όργανο, με πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του Κανονισμού 2017/1939. Οι Ευρωπαίοι Εντεταλμένοι Εισαγγελείς διορίζονται ως ειδικοί σύμβουλοι σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 96 του ανωτέρω Κανονισμού.

6. α. Οι Ευρωπαίοι Εντεταλμένοι Εισαγγελείς πλήρους απασχόλησης, αμέσως μετά από τον διορισμό τους, μετατίθενται ή αποσπώνται και τοποθετούνται, σύμφωνα με τα άρθρα 49, 50 και 51 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, στο Γραφείο Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων, μέχρι να λήξει η θητεία τους. Η ανάληψη των καθηκόντων τους βεβαιώνεται με έκθεση. Σε περίπτωση ανανέωσης της θητείας τους εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία.

β. Σε περίπτωση μερικής απασχόλησης των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων, αμέσως μετά από τον διορισμό τους, οι Εισαγγελείς

5. After the completion of the procedure of paras 1 to 4, the decision of the Supreme Judicial Council, and, if deemed necessary by the collective body of Article 17 of Regulation 2017/1939 (L 283), the application together with the application file of each selected person is forwarded by the Minister of Justice to the European Public Prosecutor's Office, in order to follow the procedure for the appointment of the European Public Prosecutors by the aforementioned collective body, with a five-year term of office, which may be renewed, in accordance with para 1 of Article 17 of Regulation 2017/1939. The European Public Prosecutors are appointed as special advisers in accordance with para 6 of Article 96 of the aforementioned Regulation.

6. a. Full-time European Public Prosecutors, immediately after their appointment, shall be transferred or seconded and assigned, in accordance with Articles 49, 50 and 51 of the Code on the Organisation of the Courts and the Status of Judicial Officers, to the Office of European Public Prosecutors until the end of their term of office. Their entry into office shall be confirmed by a report. The same procedure shall apply in the event of renewal of their term of office.

b. In the case of part-time European Public Prosecutors, immediately after their appointment, the Prosecutors of First Instance who are not serving in the Athens

Πρωτοδικών που δεν υπηρετούν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών και οι εισαγγελικοί λειτουργοί του δεύτερου βαθμού που δεν υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, μετατίθενται ή αποσπώνται και τοποθετούνται, σύμφωνα με τα άρθρα 49, 50 και 51 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, στις ανωτέρω υπηρεσίες, αντιστοίχως, ακόμη και ως υπεράριθμοι, για άσκηση των καθηκόντων τους ως Εθνικοί Εισαγγελείς με μερική απασχόληση. Επίσης, τοποθετούνται στο Γραφείο Ευρωπαϊών Εντεταλμένων Εισαγγελέων για άσκηση παράλληλα των καθηκόντων τους ως Ευρωπαϊών Εντεταλμένων Εισαγγελέων, μέχρι να λήξει η θητεία τους. Ομοίως, στο Γραφείο Ευρωπαϊών Εντεταλμένων Εισαγγελέων τοποθετούνται για παράλληλη άσκηση καθηκόντων, οι Ευρωπαίοι Εντεταλμένοι Εισαγγελείς που ήδη υπηρετούν στις ανωτέρω εισαγγελίες και οι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου. Η ανάληψη των καθηκόντων στο ανωτέρω Γραφείο βεβαιώνεται με έκθεση. Σε περίπτωση ανανέωσης της θητείας τους, εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία.

Prosecutor's Office of First Instance and the prosecutors of the second degree who are not serving in the Athens Prosecutor's Office of Appeal, shall be transferred or seconded and assigned, in accordance with Articles 49, 50 and 51 of the Code on the Organisation of Courts and the Status of Judicial Officers, to the aforementioned services, respectively, even as supernumeraries, to perform their duties as National Public Prosecutors on a part-time basis. They shall also be assigned to the Office of European Public Prosecutors to perform their duties as European Public Prosecutors in parallel until the end of their term of office. Similarly, the European Public Prosecutors already serving in the above prosecutor's offices and the Deputy Public Prosecutors of the Supreme Court shall be assigned to the Office of the European Public Prosecutor for the parallel exercise of their functions. The assumption of duties in the abovementioned Office shall be confirmed by a report. In the event of renewal of their term of office, the same procedure shall apply.

Commentary: The deployment of European Public Prosecutors can therefore take place either by way of secondment or by way of transfer. Under both civil service law and labour law, secondment and transfer differ significantly in that secondment is a temporary personnel measure, whereas a transfer is basically

	<i>permanent. Both measures regularly take place inter-agency. Consequently, secondment is more suitable in practice if the activity for the EPPO is not to be permanent but temporary.</i> <i>The overly openly expressed possibility of part-time employment appears to be a cause for concern. For the office of the European Public Prosecutor, if one is to believe the experience reports of the European Public Prosecutors who have worked so far, demands not only full working capacity, but also identification with this office in the sense of a double hat. However, if one takes a purely national perspective with the other half of the post, this characteristic threatens to be diluted very quickly in practice and thus the specific requirements of the profession as European Public Prosecutor are not met.</i>
Άρθ. 10 Σύσταση και εσωτερική λειτουργία του Γραφείου Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) 1. Συστήνεται λειτουργικά ανεξάρτητο Γραφείο Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ), που εδρεύει στην Αθήνα. Ο χώρος στέγασης του Γραφείου ΕΕΕ ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. 2. α. Για τις ανάγκες της ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποθέσεων και διακίνησης εγγράφων και πληροφοριών του Γραφείου Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων με τις εθνικές ελεγκτικές, διωκτικές, εισαγγελικές ή δικαστικές αρχές και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, με μέριμνα του Υπουργείου Δικαιοσύνης,	Art. 10 Establishment and internal functioning of the Office of European Public Prosecutors (EPP) 1. A functionally independent Office of European Public Prosecutors (EPP) is established, located in Athens. The location of the EEO Office shall be determined by decision of the Minister of Justice. 2. a. For the needs of electronic case management and the circulation of documents and information between the Office of European Public Prosecutors and the national control, investigation, prosecution or judicial authorities and the European Public Prosecutor's Office, the Ministry of Justice shall, as a matter of

πραγματοποιείται, κατά προτεραιότητα, σύνδεση με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. – Π.Π.) και με το Σύστημα Διαχείρισης Υποθέσεων (“C.M.S.”) της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας των άρθρων 44 και επόμενα του Κανονισμού 2017/1939 (L 283).

β. Το Γραφείο Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων αποκτά, με τη συνδρομή του Υπουργείου Δικαιοσύνης, πρόσβαση στην ασφαλή διαδικτυακή πύλη και στην ασφαλή υπηρεσία που δημιουργεί η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για τις άμεσες ανάγκες διακίνησης εγγράφων και πληροφοριών.

3. Η εσωτερική λειτουργία του Γραφείου Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων δύναται να καθορίζεται από κανονισμό, ο οποίος καταρτίζεται από τους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς σε Ολομέλεια. Ο κανονισμός εσωτερικής λειτουργίας υποβάλλεται στον Ευρωπαίο Γενικό Εισαγγελέα για ενημέρωση και ακολούθως αναρτάται στην ιστοσελίδα του Γραφείου Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων. Κατά τον ίδιο τρόπο συμπληρώνεται, τροποποιείται και αντικαθίσταται ο ανωτέρω κανονισμός. Αντικείμενο του εν λόγω κανονισμού είναι ιδίως η πρόβλεψη της διαβίβασης ετησίως στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου γενικών στατιστικών στοιχείων, τα οποία απεικονίζουν τον συνολικό αριθμό υποθέσεων κατ’ αδίκημα και τον συνολικό αριθμό κατ’ αδίκημα:

priority, establish a connection with the Integrated Judicial Case Management System for Civil and Criminal Justice (O.S.D.P.Y. – P.P.) and to the Case Management System (“C.M.S.”) of the European Public Prosecutor’s Office referred to in Articles 44 et seq. of Regulation 2017/1939 (L 283).

b. The European Public Prosecutor’s Office shall, with the assistance of the Ministry of Justice, have access to the secure web portal and secure service created by the European Public Prosecutor’s Office for the immediate needs of the circulation of documents and information.

3. The internal functioning of the European Public Prosecutor’s Office may be laid down by regulations drawn up by the European Public Prosecutors in plenary session. The internal rules of procedure shall be submitted to the European Public Prosecutor General for information and subsequently posted on the website of the European Public Prosecutor’s Office. The above rules shall be completed, amended and replaced in the same way. The purpose of this Regulation is, in particular, to provide for the annual transmission to the Prosecutor of the Supreme Court of general statistics showing the total number of cases per offence and the total number per offence:

α. των δικογραφιών που αρχειοθετήθηκαν, και β. των ποινικών διώξεων που ασκήθηκαν, έπαυσαν, κηρύχθηκαν απαράδεκτες, κατέληξαν σε αθώωση, οδήγησαν σε καταδίκη ή εκκρεμούν. 4. Τη διοικητική ευθύνη του Γραφείου Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων για κάθε ζήτημα που δεν ρυθμίζεται ή δεν συνάγεται από τον Κανονισμό 2017/1939, έχει ο αρχαιότερος Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο οποίος υπηρετεί σε αυτό.	a. of cases filed, and b. of prosecutions brought, dropped, declared inadmissible, acquitted, convicted or pending. 4. The administrative responsibility of the Office of European Public Prosecutors for any matter not regulated or not inferred from Regulation 2017/1939 shall be vested in the most senior Deputy Prosecutor of the Supreme Court, who shall serve in it. <i>Commentary: The provision overemphasises the functional independence of the Greek office. However, this can only mean the independence of the Greek EPPO office vis-à-vis national Greek authorities such as the Greek public prosecutor's office. Conversely, the Greek EPPO office is naturally integrated into the rigid hierarchy of the EPPO and is located at the lowest level therein.</i>
Άρθ. 11 Αριθμός και καθεστώς απασχόλησης των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) 1. Ο αριθμός και το καθεστώς απασχόλησης, ως πλήρους ή μερικής, των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ), καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ως αρμόδιας εθνικής αρχής, σύμφωνα με την περ. α' του άρθρου 20, η οποία εκδίδεται μετά το πέρας της διαβούλευσής του με τον Ευρωπαϊό Γενικό Εισαγγελέα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13 του Κανονισμού 2017/1939 (L 283). Ο αριθμός των ΕΕΕ	Art. 11 Number and employment status of European Public Prosecutors' Officers (EPPs) 1. The number and employment status, full-time or part-time, of European Public Prosecutors (EPPs) shall be determined by a decision of the Minister of Justice, as the competent national authority, pursuant to Article 20(a)(a), which shall be adopted after the completion of his/her consultation with the European Public Prosecutor General, pursuant to para 1(a) of Article 20. 2 of Article 13 of Regulation 2017/1939 (L 283). The number of EPOs may be amended if the

δύναται να τροποποιείται, αν μεταβάλλονται ουσιωδώς ο όγκος απασχόλησης και οι εν γένει συνθήκες, με την ίδια διαδικασία, λαμβανομένων υπόψη των ορίων του ετήσιου κονδυλίου του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. 2. α. Μετά από τη διαβούλευση της παρ. 1, ο αριθμός των ΕΕΕ κατανέμεται ανά βαθμό δικαιοδοσίας και στον Άρειο Πάγο με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. β. Οι ΕΕΕ, σε περίπτωση μερικής απασχόλησης, εφόσον δεν κωλύονται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ασκούν παράλληλα καθήκοντα εθνικού εισαγγελέα, ενημερώνοντας σχετικά τον Ευρωπαϊό Εισαγγελέα, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 13 του Κανονισμού 2017/1939.	workload and general circumstances change substantially, in accordance with the same procedure, taking into account the limits of the annual budget allocation of the European Public Prosecutor's Office. 2. a. the number of EPOs shall also be allocated by level of jurisdiction to the Supreme Court by a decision of the Minister of Justice, which shall be issued following an opinion of the Prosecutor of the Supreme Court. b. In the case of part-time employment, the European Public Prosecutor, provided that he or she is not prevented from fulfilling his or her duties on behalf of the European Public Prosecutor's Office, shall perform the duties of a national prosecutor at the same time, informing the European Public Prosecutor, who shall act in accordance with para 3 of Article 13 of Regulation 2017/1939.
Άρθ. 12 Ασφαλιστικό καθεστώς Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) 1. Ο χρόνος υπηρεσίας δικαστικού λειτουργού σε θέση Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα θεωρείται χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας στην οργανική του θέση για κάθε έννομη συνέπεια, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που αφορούν τη βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη, καθώς και την ασφαλιστική του κατάσταση. 2. Οι δικαστικοί λειτουργοί που διορίζονται σε θέση Ευρωπαίου	Art. 12 Pension scheme for European Public Prosecutors (EPP) 1. The period of service of a judicial officer in a post of European Public Prosecutor shall be considered as a period of actual public service in his/her official position for all legal consequences, including matters relating to his/her grade and salary progression and his/her insurance status. 2. Judicial officers appointed to the post of European Public Prosecutor shall,

Εντεταλμένου Εισαγγελέα, από την ημερομηνία διορισμού τους, διατηρούν το καθεστώς κύριας ασφάλισης, επικουρικής ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης και εφάπαξ παροχής, το οποίο απορρέει από την οργανική τους θέση. Ο σχετικός χρόνος ασφάλισης θεωρείται, ότι έχει διανυθεί στο καθεστώς αυτό.

3. Για την ασφάλισή τους στους κλάδους, στους οποίους προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης βάσει του ανωτέρω καθεστώτος, καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες υπολογίζονται επί των συντάξιμων αποδοχών της οργανικής τους θέσης, όπως αυτές διαμορφώνονται μηνιαίως ανάλογα με τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξή τους, αν δεν είχαν μετατεθεί ή αποσπαστεί. Οι ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένου βαρύνουν τον δικαστικό λειτουργό και οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής των εισφορών της παρ. 3, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Αρθ. 13 Προαγωγή Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα (ΕΕΕ)

Σε περίπτωση προαγωγής ο Ευρωπαίος Εντεταλμένος Εισαγγελέας συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντα, τα οποία του ανατέθηκαν κατά τον διορισμό του,

from the date of their appointment, retain the status of European Public Prosecutor in respect of main insurance, supplementary insurance, health care and lump-sum benefits arising from their official status. The relevant period of insurance shall be deemed to have been completed under that scheme.

3. In order to be insured under the branches to which the obligation to be insured arises under the above scheme, they shall pay contributions calculated on the basis of the pensionable remuneration of their place of employment, as determined monthly in accordance with their grade and salary, if they had not been transferred or seconded. The insured person's contributions shall be borne by the judicial officer and the employer's contributions shall be borne by the budget of the Ministry of Justice.

4. A joint decision of the Ministers of Labour and Social Affairs and Justice shall determine the manner and time of payment of the contributions referred to in para 3, as well as any other specific matters for the implementation of this Article.

Art. 13 Promotion of the European Public Prosecutor (EPP)

In the event of promotion, the European Public Prosecutor shall continue to exercise the functions entrusted to him at the time of his appointment, according to the

σύμφωνα με τον βαθμό που τότε κατείχε, μέχρι τη λήξη της θητείας του.	rank he held at the time, until the end of his term of office. <i>Commentary: Since European law (arguably) does not provide for promotions of European Public Prosecutors, but only for the rigid hierarchy between decentralised European Delegated Prosecutors and centralised European Prosecutors that has existed from the beginning, this provision can only mean a national promotion within the national system. The essence of the provision is that such a national promotion is irrelevant for the office of the European Public Prosecutor.</i>
Αρθ. 14 Αίτηση εξαίρεσης Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) Δεν επιτρέπεται αίτηση εξαίρεσης όλων των διορισμένων Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων του πρώτου βαθμού ή του δεύτερου βαθμού ή του Αρείου Πάγου.	Art. 14 Request for exemption of European Public Prosecutors (EPP) No request for exemption of all appointed European Public Prosecutors of the first or second instance or of the Supreme Court shall be permitted. <i>Commentary: What is meant here is the release (declared inadmissible) under civil service law, which is generally understood to mean special cases of release from service with retention of remuneration, such as for the exercise of honorary activities in a local council or for the performance of tasks as a member of the staff representation. National law usually provides for such a possibility in all Member States – usually if and to the extent that it is necessary for the proper performance of its tasks due to the size and type of the agency. An exception is made here for Greece, in which the exemption for the European</i>

**Άρθ. 15 Γραμματεία του Γραφείου
Ευρωπαίων Εντεταλμένων
Εισαγγελέων (ΕΕΕ)**

1. Στο Γραφείο Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) συστήνεται γραμματεία, που αποτελεί οργανική μονάδα επιπέδου τμήματος και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους. Στην ως άνω γραμματεία συνιστώνται οι εξής θέσεις δικαστικών υπαλλήλων: τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) κλάδου Γραμματέων, τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ κλάδου Πληροφορικής και δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΥΕ (Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης) κλάδου Επιμελητών Δικαστηρίων.

2. Οι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ της παρ. 1 πρέπει να έχουν πιστοποιημένα πολύ καλή γνώση της αγγλικής τουλάχιστον γλώσσας και άριστη γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι υπάλληλοι κατηγορίας ΥΕ πρέπει να έχουν πιστοποιημένα καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας και χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η πιστοποιημένα καλή γνώση μιας άλλης επίσημης γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεκτιμάται.

3. Η στελέχωση της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης με μετάθεση ή απόσπαση, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων δικαστικών υπαλλήλων και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης,

public prosecutors is generally declared inadmissible.

Art. 15 Secretariat of the Office of European Public Prosecutors (EPP)

1. A secretariat shall be established at the Office of European Public Prosecutors (EPP), which shall be an organisational unit at departmental level and shall report directly to the Minister of Justice for the administrative and secretarial support of their work. The following posts of judicial employees shall be established in the above Secretariat: three (3) posts of category PE (University Education) of the Secretaries' branch, three (3) posts of category PE of the Information Technology branch and two (2) posts of category YE (Compulsory Education) of the Bailiffs' branch.

2. The employees of category PE of para 1 must have a certified very good knowledge of at least the English language and excellent computer skills. Officials in category YE must be certified as having a good knowledge of English and a good knowledge of computer skills. A certified good knowledge of another official language of the European Union will be taken into account.

3. Notwithstanding any general or special provision, the staffing of the secretariat of the EDP Office shall be carried out by transfer or secondment, at the request of the judicial officials concerned and by decision of the competent body of

μετά από πρόταση του αρχαιότερου κατά την παρ. 4 του άρθρου 10 Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, για διάρκεια τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να διακοπεί πρόωρα ή να ανανεωθεί για ίσο χρόνο με την ίδια διαδικασία, μέχρι τρεις (3) φορές. Οι αιτήσεις, μαζί με το βιογραφικό σημείωμα και τον φάκελο δικαιολογητικών, υποβάλλονται στο Γραφείο ΕΕΕ, ύστερα από πρόσκληση του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του ανωτέρω Γραφείου. 4. Καθήκοντα προϊσταμένου της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ ασκεί δικαστικός υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ, με βαθμό Α', απόφοιτος νομικών ή πολιτικών ή οικονομικών επιστημών, ο οποίος ορίζεται με πράξη του ανωτέρω Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. 5. Ο χρόνος της απόσπασης των δικαστικών υπαλλήλων της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ λογίζεται ως χρόνος συνεχούς και πραγματικής υπηρεσίας στη θέση από την οποία προέρχονται. Οι αποδοχές τους διέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και εξακολουθούν να καταβάλλονται από την υπηρεσία από την οποία προέρχονται.	the Ministry of Justice, following a proposal of the most senior judicial official referred to in para 4 of Article 10, for a period of three (3) years, which may be terminated prematurely or renewed for an equal period by the same procedure, up to three (3) times. Applications, together with a curriculum vitae and supporting documents, shall be submitted to the EDP Office at the invitation of the Deputy Prosecutor of the Supreme Court, which shall be published on the website of the above Office. 4. The head of the secretariat of the Registry of the Registry of the European Court of First Instance shall be a judicial official of the category PE, grade A, with a degree in law or political or economic sciences, who shall be appointed by an act of the abovementioned Deputy Advocate General of the Supreme Court. 5. The period of secondment of judicial officials of the secretariat of the Registry of the EDP shall be counted as a period of continuous and effective service in the post from which they come. Their remuneration shall be governed by paragraph 1 of Article 23 of Law No. 23. 4354/2015 (A 176) and shall continue to be paid by the service from which they come.
Άρθ. 16 Κατά τόπον αρμοδιότητα των Ευρωπαϊκών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) Η κατά τόπον αρμοδιότητα των Ευρωπαϊκών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.	Art. 16 Territorial jurisdiction of the European Public Prosecutors' Offices (EDPs) The local jurisdiction of the European Delegated Prosecutors' Offices (EDPs)

Για τη διενέργεια κύριας ανάκρισης παραγγέλλεται αποκλειστικά ο αρμόδιος ανακριτής Αθηνών, που ορίζεται από την Ολομέλεια του Πρωτοδικείου Αθηνών. Οι ποινικές υποθέσεις παραπέμπονται και εισάγονται στα αρμόδια κατά περίπτωση δικαστικά συμβούλια και δικαστήρια πρώτου και δεύτερου βαθμού της Αθήνας και στον Άρειο Πάγο.

extends throughout the whole of the Territory. Only the competent investigating magistrate of Athens, appointed by the Plenary of the Athens Court of First Instance, is called upon to conduct the main investigation. Criminal cases are referred and brought before the competent judicial councils and courts of first and second instance in Athens and the Supreme Court.

Commentary: Article 16 only appears at first glance to specify the regulatory content of Art. 23 of the EPPO Regulation, but falls short because territorial competence is not limited to national sovereignty there.

Instead, Art. 23 of the EPPO Regulation clearly assumes that the competence of the EPPO and thus also that of the national European public prosecutors also applies in the event that a Member State has jurisdiction for criminal offences committed outside its sovereign territory.

Article 16 then addresses what is probably the most pressing procedural problem for Greece by granting the responsible investigating magistrate in Athens exclusive competence to carry out the main investigations. Article 16 thus cements what the Greek Code of Criminal Procedure already generally stipulates, namely that investigations continue to be placed in the hands of the investigating judge, although the EPPO claims this function in the conception of EU law.

	<i>The background to this competitive situation is that Greek law makes a strict distinction between investigative and prosecution activities, so that it is able to hand over the former to a judge and the latter to a public prosecutor. However, Union law does not go along with this classic inquisitorial separation of the two judicial functions, because it assigns both areas to only one authority, namely the EPPO.</i> <i>Finally, Article 16 concentrates the criminal justice management of the EPPO investigations in Athens by assigning all cases to the competent courts there and not elsewhere. Greece is thus taking a path that other Member States are not taking, where jurisdiction is not limited to just one place. This puts a lot of strain on the Athens judiciary, but at least it means a pooling of forces and everyone knows that no EPPO cases can be brought to court outside the capital.</i>
Άρθ. 17 Ανακριτικές πράξεις – Ισχύς απορρήτων 1. Οι Ευρωπαίοι Εντεταλμένοι Εισαγγελείς δύνανται να διατάσσουν ή να ζητούν αρμοδίως αιτιολογημένα και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας: α. Τα μέτρα των περ. α΄ έως δ΄ της παρ. 1 και της παρ. 4 του άρθρου 30 του Κανονισμού 2017/1939 (L 283), με την εξαίρεση του δευτέρου εδαφίου της περ. γ΄ της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, όταν ερευνάται αδίκημα της καθ’ ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, σύμφωνα με	Art. 17 Investigative measures – Validity of secrecy/confidentiality 1. The European Public Prosecutors may order or request, with due justification and in accordance with the principle of proportionality: a. The measures referred to in points (a) to (d) of para 1 and in para 4 of Article 30 of Regulation 2017/1939 (L 283), with the exception of the second subpara of point (c) of para 1 of the same Article, where an offence within the material and territorial jurisdiction of the European

τα άρθρα 22 και 23, καθώς και τις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 25 του εν λόγω Κανονισμού, σε συνδυασμό με τα άρθρα 21 έως 26 του ν. 4689/2020(Α'103), υπό τις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες και τις εγγυήσεις που διατάσσουν ή ζητούν τα αντίστοιχα μέτρα οι Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος. Κατ' εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 30 του Κανονισμού 2017/1939, ειδικά για την προσκόμιση των εκτός εξαίρεσης δεδομένων επικοινωνίας της περ. γ' της παρ. 1 του ιδίου άρθρου και την πρόσβαση σε αυτά, τηρούνται οι διαδικαστικές προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 2225/1994 (Α' 121), σε συνδυασμό με το άρθρο 265 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., 4620/2019, Α' 96) περί κατάσχεσης ψηφιακών δεδομένων.

β. Κατ' εφαρμογήν του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 30 του Κανονισμού 2017/1939, το μέτρο της περ. ε' της παρ. 1 του ιδίου άρθρου, όταν ερευνάται αδίκημα της αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, το οποίο τιμωρείται με ποινή κάθειρξης, υπό τις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες και τις εγγυήσεις που διατάσσουν ή ζητούν το αντίστοιχο μέτρο οι Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ν. 2225/1994, καθώς και με το άρθρο 36, το στοιχείο δ' της παρ. 1 και τις παρ. 2 έως 6 του άρθρου 254, το στοιχείο β' της παρ. 1 και την παρ. 2 του άρθρου 255 του Κ.Π.Δ.

γ. Το μέτρο της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 30 του Κανονισμού 2017/1939,

Public Prosecutor's Office is being investigated, in accordance with Articles 22 and 23, and paras 2, 3 and 4 of Article 25 of the said Regulation, in conjunction with Articles 21 to 26 of Law No. 4689/2020 (A103), subject to the conditions, procedures and guarantees ordered or requested by the Prosecutors for Financial Crime. Pursuant to the first subpara of para 3 of Article 30 of Regulation 2017/1939, specifically for the production of the non-exceptional communication data of case c) of para 1 of the same article and access to them, the procedural requirements of Articles 4 and 5 of Law No. 2225/1994 (A' 121), in conjunction with article 265 of the Code of Criminal Procedure (Code of Criminal Procedure, 4620/2019, A' 96) on the seizure of digital data have to be observed.

b. In application of the first and second subparas of para 3 of Article 30 of Regulation 2017/1939, the measure of lit c) of para 1 of the same article shall apply, when an offence under the jurisdiction of the European Public Prosecutor's Office is investigated, which is punishable by imprisonment, under the conditions, procedures and guarantees ordered or requested by the Prosecutors of Financial Crime, in accordance with articles 4 and 5 of Law No. 2225/1994, as well as Article 36, item d) of Para 36. 1 and paras 2 to 6 of Article 254, point (b) of para 1 and paras 2 of Article 255 of the VAT Code.

c. The measure in para (f) of para 1 of Article 30 of Regulation 2017/1939,

όταν ερευνάται αδίκημα της αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, το οποίο τιμωρείται με ποινή κάθειρξης, υπό τις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες και τις εγγυήσεις που διατάσσουν ή ζητούν το αντίστοιχο μέτρο οι Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος, σύμφωνα με το στοιχείο γ' της παρ. 1 και τις παρ. 2 έως 6 του άρθρου 254, το στοιχείο β' της παρ. 1 και την παρ. 2 του άρθρου 255 του Κ.Π.Δ., σε συνδυασμό με το άρθρο 38 του ν. 2145/1993 (Α' 88).

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 29 του Κανονισμού 2017/1939, για τη νομική δέσμευση από την υποχρέωση τήρησης απορρήτου ορισμένων κατηγοριών προσώπων ή επαγγελματιών, ισχύει έναντι του Ευρωπαϊκού Εντεταλμένου Εισαγγελέα ό,τι ισχύει έναντι των Εισαγγελέων Οικονομικού Εγκλήματος, σύμφωνα με το άρθρο 36 του Κ.Π.Δ.

where an offence within the jurisdiction of the European Public Prosecutor's Office is being investigated, which is punishable by imprisonment, subject to the conditions, procedures and safeguards ordered or requested by the Prosecutors of Financial Crime, in accordance with point (c) of para 1 and paras 1 and paras (b)(1) and (c), (d), (e), (f), (g), (i), (ii), (ii), (iii) and (iv) of Articles 1 and 2. 2 of Article 255 of the CPC, in conjunction with Article 38 of Law No. 2145/1993 (A'88).

2. Without prejudice to Article 29 of Regulation 2017/1939, with regard to the legal obligation of confidentiality of certain categories of persons or professionals, the same applies to the European Public Prosecutor as applies to the prosecutors of financial crime, in accordance with Article 36 of the CPC.

Commentary: The limitation to individual measures of Art. 30(1) of the EPPO Regulation is a clear violation of Union law. According to this secondary law provision, Greece is absolutely obliged to guarantee or warrant all measures in the sense of para 1. Insofar as Greece imposes restrictions or allows exceptions in its national implementation law, these are not provided for by Union law and Greece is acting unlawfully in this respect. It is therefore not lawful that only the measures under Article 30(1)(a) to (d) are guaranteed, but not (e) (interception of telecommunication) and not (f) (track and trace an object by technical

means). Somewhat mysterious is the exception to lit. c), according to which the measures are not implemented insofar as the “second subpara” of lit. c) is affected (##). This is because lit. c) does not have any subparas. What could be meant by this is the second alternative of lit. c), i.e. banking account data and traffic data.

Art. 17(1)(a) then concretises the authorisation of Art. 30(3), first sentence, of the EPPO Regulation, according to which the investigative measures referred to in para 1(c), (e) and (f) may be subject to additional conditions – including restrictions – in accordance with the applicable national law. Greek law makes use of this here by declaring the conditions of Articles 4 and 5 of Law No. 2225/1994 (A’ 121), in conjunction with article 265 of the Code of Criminal Procedure (Code of Criminal Procedure, 4620/2019, A’ 96) on the seizure of digital data to be binding.

The fact that Article 17 then in its para 2 demands confidentiality for the office of the EPPO or in this respect wants to oblige all EDPs and European Prosecutors to secrecy is the obvious intention of this provision. Nevertheless, it is more than unfortunate to refer to Art. 29 of the EPPO Regulation for this purpose. It is true that Greek law obviously wants to put the EPPO’s duty of confidentiality on an equal footing with that of certain specially protected groups of persons and

	<i>thus place special emphasis on it. However, this ignores the fact that the persons enjoying the immunities and privileges referred to in Article 29 of the EPPO Regulation (parliamentarians, doctors, clergy, journalists and lawyers) are protected as holders of professional secrets so that they do not have to give information to the prosecution in the name of a right to remain silent vis-à-vis the prosecution.</i>
Αρθ. 18 Συνδρομή άλλων Αρχών 1. Οι Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος, οι εθνικοί εισαγγελείς, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ), η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, παρέχουν στους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς, στο πλαίσιο του Κανονισμού 2017/1939 (L 283) και του εθνικού δικαίου, κάθε στοιχείο ή πληροφορία που τους ζητείται και κάθε άλλη συνδρομή. Την ίδια υποχρέωση έχει και κάθε λειτουργός ή υπάλληλος, καθώς και οι υπηρεσίες, οι μονάδες ελέγχου και ερευνών, τα σώματα, οι επιτροπές και οι αρχές, διοικητικές, ελεγκτικές, αστυνομικές και εν γένει διωκτικές, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων αρχών και των υπηρεσιών εσωτερικών υποθέσεων, των φορέων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4622/2019 (Α' 133). 2. Τους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς, στο πλαίσιο των ερευνών και διώξεων που διενεργούν κατά την	Art. 18 Assistance of other Authorities 1. Financial Crimes Prosecutors, national prosecutors, the National Transparency Authority (EAD), the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.) and the Anti-Money Laundering Authority, provide to the European Prosecutors in the framework of Regulation 2017/1939 (L283) and national law, any information or information requested of them and any othersubscription. The same obligation has every official or employee, as well as the services, thecontrol and investigation units, bodies, committees and authorities, administrative, control,police and law enforcement in general, including independent authorities andservices of internal affairs, the bodies of the first subpara of para 1 of Article 83 ofLaw 4622/2019 (AD 133). 2. The European Prosecutors in the context of the investigations and prosecutions carried out in the exercise of their

άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, συνεπικουρούν:

α. Με παροχή επιστημονικής υποστήριξης και τεχνικών συμβουλών ή με διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, οι επιθεωρητές – ελεγκτές, που υπηρετούν ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι στην Ε.Α.Δ. ή οι επιθεωρητές και ελεγκτές υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούν επίσης ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, στους φορείς και τις υπηρεσίες επιθεώρησης, ελέγχου και καταπολέμησης της διαφθοράς, που συμμετέχουν στο Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.) του άρθρου 103 του ν. 4622/2019. Οι ανωτέρω ορίζονται από τον Διοικητή της Ε.Α.Δ. και τον Πρόεδρο του Εθνικού Συντονιστικού Οργάνου Ελέγχου και Λογοδοσίας, μετά από παραγγελία του αρμόδιου Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα. Απαραίτητα τυπικά προσόντα για την επιλογή των ανωτέρω υπαλλήλων αποτελούν η κατηγορία ΠΕ (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) ή ΤΕ (Τεχνολογικής Εκπαίδευσης), η οκταετής συνολική πραγματική υπηρεσία στον δημόσιο τομέα, η εξειδίκευση ή η κατ' αντικείμενο και τομέα απασχόληση σε θέματα οικονομικών εγκλημάτων, ιδίως ηλεκτρονικών, φορολογικών, τελωνειακών, διαφθοράς, ευρωαπάτης και νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή σε ειδικότερα ζητήματα, για τα οποία ζητείται η συνδρομή, καθώς και η πολύ καλή γνώση της αγγλικής τουλάχιστον

responsibilities, assist:

a. By providing scientific support and technical advice or by conducting a pre-trial examination, the inspectors – auditors, who serve as special investigators in the E.A.D. or the inspectors and auditors, who also serve as special investigators, to the bodies and services of inspection, control and fight against corruption, which participate in the National Coordinating Body of Audit and Accountability (ESOEL) of article 103 of Law 4622/2019.

The above are defined by the Commander of E.A.D. and its President National Coordinating Body of Audit and Accountability, at the request of the competent European Commissioner-designate. Necessary formal qualifications for the selection of the above Employees are in the category of PE (University Education) or TE (Technological Education), eight-year total actual service in the public sector, the specialization or the subject and sector employment in matters of financial crimes, in particular cybercrime, tax, customs, corruption, euro fraud and money laundering activity or in particular issues, for which assistance is requested, as well as the very good knowledge of at least English. The possession of the provided in para 6 of article 1 of Law 3074/2002 (AD 296) certificate of audit competence is taken into account.

γλώσσας. Η κατοχή του προβλεπόμενου στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 (Α' 296) πιστοποιητικού ελεγκτικής επάρκειας συνεκτιμάται. β. Ύστερα από παραγγελία τους, οι ελεγκτές της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκείνοι των ιδιαιτέρων σωμάτων και υπηρεσιών επιθεώρησης και ελέγχων των φορέων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4622/2019, που εξακολουθούν να λειτουργούν εκτός της Ε.Α.Δ. και του Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. Όσον αφορά στην Α.Α.Δ.Ε., ισχύει για τους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς ό,τι προβλέπεται για τους Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 35 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., 4620/2019, Α' 96), προκειμένου να διεξαχθεί προκαταρκτική εξέταση από υπαλλήλους της.	b. After their order, the auditors of the Financial Crime Investigation Directorate (D.E.O.E.) of the Ministry of Finance, as well as those of special inspection bodies and services and audits of the bodies of the first para of para 1 of article 83 of law 4622/2019, which continue to operate outside the E.A.D. and E.S.O.E.L. Regarding A.A.D.E., applies to European Prosecutors what is provided for Prosecutors of Financial Crime, according to para 3 of article 35 of the Code of Criminal Procedure (no. 4620/2019, AD 96), in order to conduct a pre-trial examination by its employees.
Άρθ. 19 Αρμόδια αρχή για την επίλυση διαφωνίας Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και εθνικής Εισαγγελικής Αρχής Ως αρμόδια εθνική Αρχή, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 25 του Κανονισμού 2017/1939 (L 283), η οποία αποφασίζει την ανάθεση της αρμοδιότητας για τη διερεύνηση υπόθεσης, όταν υπάρχει διαφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της εθνικής Εισαγγελικής Αρχής, σχετικά με το αν η αξιόποινη συμπεριφορά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 2 και 3 του	Art. 19 Competent authority for resolving disputes between the European Public Prosecutor's Office and national prosecutors Prosecution Authority As a competent national authority, according to the second para of para 6 of article 25 of Regulation 2017/1939 (L 283), which decides on the delegation of responsibility for case investigation, when there is a dispute between the European Public Prosecutor's Office and the national Prosecution Authority, on whether criminal conduct falls within the scope of paras 2 and 3 of Article 22 and paras 2 and 3 of Article 25 of the same

άρθρου 22 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 25 του ιδίου Κανονισμού, ορίζεται ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ή ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, που εκείνος ορίζει.	Regulation, is defined the Prosecutor of the Supreme Court or the Deputy Prosecutor of the Supreme Court, appointed by him.
Άρθ. 20 Ορισμός εθνικών Αρχών για τους σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 2017/1939 Εθνικές Αρχές για τους σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 2017/1939 (L 283) ορίζονται, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 117 του ανωτέρω Κανονισμού, οι εξής: α. όσον αφορά στην εφαρμογή των παρ. 2 και 3 του άρθρου 13, της παρ. 6 του άρθρου 91, του δεύτερου, τρίτου, τέταρτου, πέμπτου και έκτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 96, των παρ. 4 και 5 του άρθρου 104 και της παρ. 3 του άρθρου 105, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, β. όσον αφορά στην εφαρμογή των παρ. 4 και 5 του άρθρου 17, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, γ. όσον αφορά στην εφαρμογή του τετάρτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 10, των παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 25, της παρ. 7 του άρθρου 26, των παρ. 4 και 7 του άρθρου 27, των παρ. 1, 2, 3, 5, 6 και 7 του άρθρου 34, των παρ. 3 και 4 του άρθρου 39, της παρ. 1 του άρθρου 40 και του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 80, ο αρμόδιος καθ' ύλην και κατά τόπον εισαγγελέας, σύμφωνα με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., ν. 4620/2019, Α' 96), δ. όσον αφορά στην εφαρμογή των παρ. 1, 2 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 28 και της παρ. 4 του	Art. 20 Designation of National Authorities for the purposes of implementing Regulation 2017/1939 National Principles for the purposes of implementing Regulation 2017/1939 (L 283) are defined, in accordance with the first subpara of Article 117 of the above Regulation, the following: a. as regards their application paras 2 and 3 of Article 13, para 6 of Article 91, the second, third, fourth, fifth and sixth subpara of para 6 of Article 96, paras 4 and 5 of Article 104 and para 3 of Article 105, the Minister of Justice, b. regarding the application of paras 4 and 5 of Article 17, the Prosecutor of the Supreme Court, c. regarding the application of the fourth para of para 3 of Article 10, paras 1, 2, 3, 4, 5 and the first subpara of para 6 of Article 25, para 7 of Article 26, paras 4 and 7 of Article 27, paras 1, 2, 3, 5, 6 and 7 of Article 34, paras 3 and 4 of Article 39, para 1 of Article 40 and the last subpara of para 3 of Article 80, the competent material and local prosecutor, according to the Code of Criminal Procedure (CPC, Law 4620/2019, AD 96), d. regarding the application of paras 1, 2 and the first para of para 4 of Article 28 and para 4 of Article 31, the competent

άρθρου 31, ο αρμόδιος καθ' ύλην και κατά τόπον γενικός ή ειδικός ανακριτικός υπάλληλος, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κ.Π.Δ., ή ο ανακριτής, εφόσον η υπόθεση ύστερα από άσκηση ποινικής δίωξης έχει αχθεί ενώπιόν του. Στην περίπτωση της παρ. 2 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 28 συμπεριλαμβάνεται και ο κατά τον Κ.Π.Δ. αρμόδιος καθ' ύλην και κατά τόπον εισαγγελέας, ε. όσον αφορά στην εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 53, της παρ. 1 του άρθρου 85 και του άρθρου 87, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στ. όσον αφορά στην εφαρμογή του δεύτερου, τρίτου και πέμπτου εδαφίου του άρθρου 117, ο Ευρωπαίος Εισαγγελέας, ζ. όσον αφορά στην εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 36, η Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4478/2017 (Α' 91) και το άρθρο 1 της υπό στοιχεία 24296 οικ./13.4.2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών (Β' 1302), η. σε όσες περιπτώσεις ανακύψει ζήτημα εφαρμογής του Κανονισμού και δεν ορίζεται αρμόδια εθνική αρχή στον παρόντα νόμο, αρμόδια αρχή είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης.	in substance and locally general or a special investigating officer, in accordance with Article 31 of the CPC, or the investigator, if the case following a criminal prosecution has been brought before him. In the case of para 2 and of the first para of para 4 of Article 28 includes the one according to CPC competent substantive and local prosecutor, e. as regards the application of para 2 of Article 53 of para 1 of Article 85 and article 87, the Authority for the Protection of Personal Data, f. as regards the application of the second, third and fifth paras of Article 117; European Prosecutor, g. regarding the application of para 6 of Article 36, the General Address of the Financial Crime Prosecution Corps (S.D.O.E.) of the General Secretariat Tax Policy and Public Property of the Ministry of Finance, according to Article 5 of Law 4478/2017 (AD 91) and article 1 of the joint data 24296 / 13.4.2018 decision of the Ministers of Justice and Finance (BD 1302), h. in whatever cases arises the issue of application of the Regulation and no competent national authority is defined in this law, the competent authority is the Minister of Justice.

B. EPPO-Regulation

I. Investigations in Greek criminal proceedings in general – The investigation procedure (*anakrisis*)

The Greek Criminal Procedure Code has seen a major review in 2019–2020 and all changes entered into force 1.7.2019. Still we can first here a short summary of the Greek Criminal Investigation Phase to the trial by a legal expert from the first decade of the 21st century:

“In principle, the judicial police become involved in the criminal investigation (*anakrisis*), i.e. in the proceedings before the start of the trial, in which the necessary evidence is determined.

There are various types of proceedings that serve to obtain evidence and thus fall under the term criminal procedural investigation.

Thus, it follows from Art. 31 of the Code of Criminal Procedure⁵⁶, which defines the powers of the public prosecutor, that he has the right to have a pre-trial investigation carried out in order to be able to decide whether the possibility of prosecution exists at all (Art. 31 para 1 clause 1 a) CPC)⁵⁷. Furthermore, he is also authorised to have a pre-trial investigation carried out in order to prove that a criminal offence has been committed (Art. 31 para 1 clause 1 β) CPC)⁵⁸. Another form of investigation is the (main) investigation, which is provided for in Art. 246 para 1 of the CPC⁵⁹. Finally, there is the form of the so-called police investigation, which is not conducted by order of the public prosecutor.

In the following, the individual types of investigations will be briefly discussed.

1. The pre-trial investigation (*prokatartiki exetasi*)

a) General remarks

The pre-trial investigation, which can be requested by the public prosecutor, is conducted for two reasons:

⁵⁶ Nb. Today **Art. 30 CPC Powers of the Prosecutor** [Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019)]. Still it must be observed that the CPC knows at least three to four different types of prosecutors, which can be the national homologue of EDPs from Greece:

- Article 33 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Financial crime prosecutor. Local authority and duties
- Article 34 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Powers of a financial crime prosecutor
- Article 35 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Prosecutor for corruption crimes. Competence
- Article 36 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Powers of a corruption prosecutor.

⁵⁷ Nowadays Article 37 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Ex officio prosecution applies.

⁵⁸ See again Art. 37 CPC (Law 4620/2019).

⁵⁹ This provision is still at the same place.

- 6 First, it may be initiated to determine whether or not the offence to which a complaint, private prosecution, report or any other information about the commission of an offence relates has been committed. Then it is the basis for deciding whether to initiate criminal prosecution.
- 7 However, a pre-trial investigation is also initiated in order to find out whether the person to whom the complaint, private prosecution or other information refers is really the perpetrator of the offence.
- 8 Thus, according to the Greek understanding, the initiation of a pre-trial investigation does not yet set the prosecution in motion. Thus, the public prosecutor can also transfer the complaint or report to the archives at this point or dismiss the private complaint if he is of the opinion that it is legally untenable or factually unfounded or manifestly untrue.
- 9 With Law No. 3160/2003⁶⁰ on the Acceleration of Criminal Proceedings of July 2003, which contains comprehensive changes to criminal procedure, a change was also made to the pre-trial investigation.
- 10 Whereas it was previously at the discretion of the public prosecutor, it is now mandatory in cases specified by the legislator.
- 11 The reason for the change was above all the numerous pre-trial proceedings against civil servants due to often insubstantial complaints by disgruntled citizens. These were a burden on the judiciary and had drastic consequences for the officers, but led to convictions in very few cases. With the mandatory implementation of the pre-trial investigation, it is hoped that these proceedings can now be closed at an early stage. The pre-trial investigation thus represents a filter that releases only those reports from which there is sufficient suspicion⁶¹ into the stage of criminal prosecution. Until this change in the criminal procedure, the public prosecutor was only allowed to refrain from initiating criminal proceedings if he was absolutely certain that the complaint was without substance (Art. 43, 47 CPC old version⁶²).

⁶⁰ Today the most prominent changes stem from **Law 4620/2019** and the since then approved European Delegation Laws, which implement Union Directives into national law.

⁶¹ See e.g. **Article 245 para 2** and the requirement of sufficient indications. If there are not sufficient indications the action is put on record and the appeal prosecutor is informed in the national area. If an EDP acts the appeal prosecutor from the national branch is not competent to direct the EDP, but the Greek European Public Prosecutor and the Chambers of the EPPO might intervene e.g. asking for further evidence or investigation measures.

⁶² **Art. 42 Law 4620/2019** still regulates on this matter and ensures that if there is not sufficient material, the prosecutor may refrain from continuing an investigation against the individual concerned. The abstention from prosecution is regulated in the following articles (these are presented below in the analysis of Art. 27 EPPO Regulation in full length and detail):

- Article 45 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Abstention from criminal prosecution
- Article 46 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Abstention from criminal prosecution of a minor
- Article 47 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Abstention from criminal prosecution of public interest witnesses
- Article 48 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Abstention from criminal prosecution of conditional misdemeanors

The pre-trial investigation is conducted by the public prosecutor of the criminal court (Art. 31 para 1 CPC ⁶³), the public prosecutor of the court of appeal (Art. 35 CPC ⁶⁴), or the public prosecutor of the areopagus (Art. 35 CPC).	12
These persons are entitled to delegate the conduct of the pre-trial investigation to general or special investigators, who then conduct the investigation under the supervision of the competent public prosecutor (Art. 33, 34 CPC new version ⁶⁵).	13
b) The powers of the officials conducting the pre-trial investigation.	
According to Art. 31 para 2 of the CPC, the pre-trial investigation is conducted in accordance with Art. 240 and 241 of the CPC. ⁶⁶ These provisions apply to the pre-trial investigation.	14
According to Art. 240 of the CPC ⁶⁷ , there are no limitations regarding the place and time of the investigation. However, the principle of proportionality must be observed.	15
According to Art. 241 ⁶⁸ , the investigation must be conducted in secret and a second investigator or a court secretary must be present.	16
The character of the pre-trial investigation is criminal procedural-judicial and not administrative. This results from the fact that the provisions of Art. 307	17

- Article 49 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Abstention from criminal prosecution of conditional felonies

- Article 50 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Abstention after full satisfaction.

⁶³ See above.

⁶⁴ This provision has changed in the **Law 4620/2019** and today it represents the special prosecutor for corruption offences.

⁶⁵ This provision has the following wording today: “**Article 31 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – General and special investigative officers**

1. The preliminary investigation and the preliminary examination are carried out following the order of the misdemeanor prosecutor and under his direction: a) by the criminal justices and where there is no special criminal court by the justices of the peace, b) by the competent officers of the Hellenic Police and the Coast Guard, designated in the respective organizations as general investigative officers and c) by civil servants, where this is provided for in special laws, designated as special investigative officers. 2. In the cases defined by the law (**Articles 245par. 2, 250 para 2**) ex officio preliminary investigation, the investigator also acts. The above preliminary investigation against minors can be carried out by the special juvenile investigator. 3. All of the above are required to promptly execute the orders of the judicial and prosecutorial authorities in accordance with the provisions of the code of organization of courts and status of judicial officers.

⁶⁶ These provisions contain today the rules on interrogation. The equivalent provision of today’s **Greek Criminal Procedure Code Law 4620/2019** would be **Art. 243, 244**.

Art. 243 states: “1. The preliminary examination is carried out in accordance with articles 240, 241 and 245 par. 1 subsection d’ to g’ and it seeks to collect the necessary evidence to decide whether criminal prosecution should be initiated. To achieve this purpose, during the preliminary examination, all the evidentiary means referred to in article 178 can be used and all the investigative acts of **Articles 253, 256, 257, 259, 260, 264 and 265** can be carried out, as well as those provided for in special laws. [...]”

⁶⁷ This reference is still anchored in **Art. 240** in **Law 4620/2019**: “As for the place and time of the main interrogation there is no restriction, but it should not be done at an inappropriate place and time. The interrogation can be done during the night and on Sundays and holidays.”

⁶⁸ This provision has stayed the same as well.

CPC⁶⁹ are to be applied analogously to the pre-trial investigation. According to this, any investigative act that can also be carried out in the investigation stage can in principle be carried out in the pre-trial investigation stage, with the exception of the arrest and the questioning of the accused.

- 18 In the stage of the pre-trial investigation, seizures may also take place.
- 19 However, house searches are inadmissible, as they are inseparably linked to criminal prosecution. Due to the intensity of the intrusion of the house search, it can only be carried out if there is already sufficient suspicion of a crime, i.e. the pre-trial proceedings have already been concluded.
- 20 It is questionable whether the person affected by the pre-trial investigation can be granted the status of accused.
- 21 According to Art. 72 of the Criminal Procedure Code⁷⁰, the accused is the person named in the complaint, private prosecution or in the record of the offence. Consequently, this person has already during the pre-trial investigation, which is only set in motion after a corresponding complaint, private prosecution or report, the capacity of an accused person.
- 22 If, however, a pre-trial investigation is carried out following a report, i.e. not after a complaint, private prosecution, etc., the suspected person is questioned without being sworn in, but without this statement being included in the case file. However, this suspected person does not have the status of the accused, because he or she does not fall under the cases of Art. 72 CPC, nor can he or she assert the right to silence to which the accused is entitled according to the law.

2. The pre-trial proceedings

- 23 The most important procedure for obtaining evidence is the pre-trial proceedings (*proanakrasis*), which are carried out by the investigating officers by order of the competent public prosecutor. The pre-trial proceedings are regulated in the first part of the third book of the Code of Criminal Procedure, which is entitled 'Pre-trial Proceedings' (Art. 267–274 CPC)⁷¹.

⁶⁹ **Article 307 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019)** – Competence of the Council of Misdemeanors during the pre-trial During the interrogation, the council of misdemeanors at the proposal of the prosecutor or a party or at the request of the investigator decides: a) when the investigator thinks that he should not comply with a proposal of the above, b) when a difficult issue is to be settled in the pre-trial, such as confiscation etc., c) for all disputes that arise in the pre-trial between the parties or between them and the prosecutor, d) for the completion or continuation of the interrogation, e) for the appeal of the accused against of the warrant of temporary detention or for the appeal of the accused or the prosecutor against the order of the investigator regarding the replacement of temporary detention with restrictive conditions and f) for any other issue provided for in special provisions.

⁷⁰ The provision has not changed: **Article 72 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019)** – Character of the accused.

⁷¹ This section is now regulated from **Art. 243–250** including the main interrogation and later special investigative acts from **Art. 253–259 CPC**.

The criminal proceedings begin when the public prosecutor initiates the criminal prosecution by instructing the competent investigating officers to prosecute the offence. These must then carry out the necessary investigative acts to gather the evidence and, if necessary, identify or arrest the perpetrator.	24
According to Art. 239 para 1 CPC ⁷² , the aim of this investigation is to gather evidence in order to prove the commission of a certain offence and to decide whether someone must answer for it in court.	25
According to Art. 240 CPC, the investigation may be conducted in any proportionate manner and at any time, including during the night and on Sundays.	26
The investigation is conducted either by the public prosecutor himself (Art. 31 para 1 β) CPC ⁷³) or by an investigating officer upon prior written request and, exceptionally, by the investigating judge in cases where this is determined by law (Art. 243 para 1 CPC).	27
Art. 245 para 1 CPC stipulates that the pre-trial proceedings are summary.	28
However, this does not mean that this form of investigation may be carried out incompletely, because according to Art. 251 of the CPC ⁷⁴ , the the investigating officers are obliged to perform all necessary investigative acts for the collection of evidence and for the securing of traces of the offence by being allowed to use any evidence.	29
The summary character of the investigative procedure, however, underlines the value of the legislator to simplify the collection of evidence in the case of lighter offences. However, this value is rightly regarded as flawed, as it does not depend on the severity of the offence how easy the collection of evidence is.	30
3. The (main) investigation	
The main investigation is only carried out by the investigating judge after a prior written request by the public prosecutor. This request must specify the offence and the underlying criminal law provisions (Art. 246 para 1 CPC). The public prosecutor is obliged to set out the accused offence as precisely as possible by describing it according to its essential features.	31
The application may be made to the examining magistrate at the time of the first report or when knowledge of it is obtained and during the pre-trial investigation (Art. 246 para 2 CPC).	32

⁷² The privison is still the same.

⁷³ See above at the beginning of this introduction and citation.

⁷⁴ **Article 251 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019)** – Duties of the person conducting the interrogation – Principle of proportionality

- 33 The obligation to conduct a main investigation exists in the case of serious crimes and in the case of the inconclusive conclusion of the pre-trial investigation (Art. 246 para 3 CPC⁷⁵).

4. The so-called police investigation

- 34 In cases where an offender is caught in the act or there is imminent danger, the general investigating officers are obliged to carry out the necessary investigative acts, even without the prior order of the public prosecutor. However, they must inform him as soon as possible and draw up a report without delay (Art. 243 para 2 α) CPC). In these cases, the facts of the case require the immediate intervention by the police. However, this activity by the investigating officers does not set the prosecution in motion.

- 35 Imminent danger exists if the proof of the offence or the discovery of the perpetrator is not possible or only possible with difficulty and, in addition, the traces of the offence are to be removed, evidence is to disappear, the death of a witness or the accused is imminent, or witnesses or the accused want to travel to a more distant place or abroad.

- 36 An offender is caught in the act if he is in the process of committing the offence or if the commission of the offence is within a short time of the intervention of the investigating officers.

The existence of such a short time interval is assumed to be up to midnight of the day following the day of the commission of the offence.

5. Result

- 37 The fundamental act with which the criminal proceedings begin is the initiation of the prosecution by the public prosecutor. The criminal prosecution is initiated by the public prosecutor ordering the conduct of pre-trial proceedings or bringing the matter directly before the competent court.

- 38 Pursuant to Art. 27 para 1 of the Code of Criminal Procedure⁷⁶, the prosecution is carried out by the competent public prosecutor on behalf of the general public. Thus, the principle of state prosecution of the offences or the principle of public prosecution applies. It also follows from Art. 36 CPC⁷⁷ that prosecution is carried out *ex officio* if the cases are not those of private prosecution or petition.

⁷⁵ Art. 246 has changed but the special prosecutors, which act in case of serious offences, will be competent to act.

⁷⁶ Article 27 – Criminal Procedure Code (Law 4620/2019) – Conduct of criminal prosecution and independence of the authority that conducts it.

⁷⁷ This provision has moved to Art. 37 Law 4620/2019.

Pursuant to Art. 43 CPC⁷⁸, as amended, the prosecution of felonies and misdemeanours that are tried before the three-judge criminal division can only be commenced if a pre-trial investigation has previously taken place. 39

However, the conduct of a pre-trial investigation is not necessary if investigative acts pursuant to Art. 243 para 2 CPC (so-called police investigation in case of imminent danger) or a sworn administrative investigation have been carried out and sufficient indications for criminal prosecution have already arisen from this (Art. 43 para 1 CPC, new regulation by Law No. 3160/2003 on the streamlining of criminal proceedings, FEK A 165 of 30 June 2003). 40

The initiation of criminal proceedings therefore basically depends on two pre-conditions. Firstly, the competent public prosecutor, who has learned of the possible commission of a criminal offence either personally or through a private prosecution, an application, an announcement, a complaint or other notification, must have carried out a pre-trial investigation in this regard, unless this was unnecessary. Furthermore, the public prosecutor must have established that the private prosecution, application, announcement, complaint or other notification was not legally untenable, groundless, factually unfounded, manifestly false or inadmissible in terms of its content. Apart from the public prosecutor of the competent criminal court, there are other bodies that can initiate criminal prosecution. These include the public prosecutor of the military court and the youth welfare officer in juvenile criminal cases.⁷⁹ 41

II. The Start of Criminal investigations according to the EPPO Regulation based on national law (measures)

The delegated European prosecutors⁸⁰ are understood by the Greek legislator as special European “**financial prosecutors**”, which is an interesting understanding, as this goes to the heart of the nature of the EPPO: it is an European financial prosecutor with powers in the areas of corruption and money laundering as an annex competence. The Greek Office was involved in the largest investigation of the EPPO to date (the **Operation Admiral 2021–2022**).⁸¹ 42

⁷⁸ In the case of felonies or misdemeanors within the jurisdiction of a three-member misdemeanor court, as well as misdemeanors within the jurisdiction of a three-member appeals court (**Article 111 para 6**), initiates criminal prosecution only if a preliminary examination or ex officio preliminary investigation has been carried out in accordance with **Article 245 para 2** and sufficient indications for the initiation arise here.

⁷⁹ This part represents a smoothed and updated literal translation of Daroussis 2006, pp. 182 et seq.

⁸⁰ See <https://www.in.gr/2021/05/07/greece/oi-protai-epta-ellines-entetalmenoi-eyropaioi-eisaggeleis/> (Accessed 31 December 2024). There have already been hiring disputes <https://www.dikastiko.gr/eidhsh/eyropaiki-eisaggelia-i-prosvlitiki-aporripsi-dyo-ellinon-eisaggeleon-efeton-i-epanaprokiryxi-ton-theseon-kai-i-agogi-apozimiosis-gia-prosvoli-prosopikotitas/> (Accessed 31 December 2024).

⁸¹ For more information, see newspaper article of 2 December 2022, Enterprise Admiral: Investigations also in Greece for the mammoth 2.2 billion euro fraud of non-return of VAT in the EU. online:

- 43 The Greek legislator decided to receive the EPPO with the help of an implementing regulation (see above →A. III. Sources of Law) and thus welcomed the national judicial system to the “**new kid on the EU block**” or as a big player against EU-fraud. The Adaptation law regulates the appointment of the delegated public prosecutors, their equipment and, moreover, their investigative powers.
- 44 Herein it is regularly stated that the EDPs have the same powers as the [national] “financial prosecutors” regulated in Art. 31 of the Greek Criminal Procedure Code. Or it simply says “the same applies as for [national] financial prosecutors.” Thus, we can summarise it as follows: Greek EDPs = have (mostly *de jure*) the same powers as national financial prosecutors.
- 45 It is therefore necessary for the legislature to find the national provisions on financial prosecutors in order to assess the scope of the powers of Greece’s delegated prosecutors. It must be noted that these public prosecutors are given special expertise in the financial and economic sectors.
- 46 In Greece the EDPs in the regional offices operate with the help of a secretariat, Art. 15 EPPO Adoption Law 4786/2021.⁸² The legislator has thus regulated the work in detail, which is in **comparison to all other EU countries** a quite *evolved legislation*. Most other EU countries have not regulated these details in a law – even if the law itself is very long (see the Spanish Compendium volume or cf. Germany, which has the EUStA-G but a special Regulation on the federal states’ level (*Bundesländer*) for these questions).
- 47 The following provisions should be read in full-length:

48 **Art. 15 Secretariat of the European Delegated Prosecutors (EDPs)**

1.⁸³ A Secretariat shall be established within the Office of the European Delegated Prosecutors (EDP), which is an Organisational unit at service level and reports directly to

<https://www.in.gr/2022/12/02/greece/epixeirisi-admiral-ereynes-kai-stin-ellada-gia-tin-apatimamouth-22-diseyro-mi-apodosis-fpa-stin-ee/>. Accessed 31 December 2024.

⁸² Anagnostopoulos and Maglivera 2023, mn. 540.

⁸³ **Άρθρο 15 Γραμματεία του Γραφείου Ευρωπαϊκών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ)**

1. Στο Γραφείο Ευρωπαϊκών Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) συστήνεται γραμματεία, που αποτελεί οργανική μονάδα επιπέδου τμήματος και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους. Στην ως άνω γραμματεία συνιστώνται οι εξής θέσεις δικαστικών υπαλλήλων: τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) κλάδου Γραμματέων, τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ κλάδου Πληροφορικής και δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΥΕ (Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης) κλάδου Επιμελητών Δικαστηρίων. 2. Οι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ της παρ. 1 πρέπει να έχουν πιστοποιημένα πολύ καλή γνώση της αγγλικής τουλάχιστον γλώσσας και άριστη γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι υπάλληλοι κατηγορίας ΥΕ πρέπει να έχουν πιστοποιημένα καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας και χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η πιστοποιημένα καλή γνώση μιας άλλης επίσημης γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεκτιμάται. 3. Η στελέχωση της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης με μετάθεση ή απόσπαση, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων δικαστικών υπαλλήλων και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μετά από πρόταση του αρχαιότερου κατά την παρ. 4 του άρθρου 10 Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου,

the Minister of Justice for administrative and secretarial support of their work. The following positions of court clerk are recommended in the above office: three (3) positions of the PE (university education) category of the secretaries department, two (2) positions of the PE or TE category of the computer science department, one (1) position of the DE category of the Department of Administrative Secretaries and two (2) positions of the category HR (compulsory school) of bailiffs.

2. Civil servants in the PE and TE categories under point 1 must have a certified, very good command of English and excellent computer skills. DE and HR grade officials must have a good knowledge of English and experience using a computer.

3. The Secretariat of the UGS Office, by derogation from any general or specific provision, is transferred or seconded at the request of the bailiffs concerned and by decision of the competent body of the Ministry of Justice on the proposal of the highest Deputy Prosecutor of the Supreme Court referred to in para 4 of Article 10 and approval of the appropriate service board for a period of three (3) years, which may be terminated early or renewed for the same period by the same procedure, up to three (3) times. The applications, together with the CV and the supporting documents, are submitted to the UGS office at the invitation of the Deputy Prosecutor of the Supreme Court, which is published on the website of the above-mentioned office.

4. The duties of the Head of the Secretariat of the UGS Office are performed by a bailiff of the PE category, grade A, a graduate of law, political science or economics, appointed by a legal act of the above-mentioned Deputy Prosecutor of the Supreme Court.

5. The period of secondment of judicial staff to the Secretariat of the EEE Office shall be deemed to be the period of uninterrupted and actual service in the post from which they originate. Their remuneration is governed by para 1 of Article 23 of Law 4354/2015 (A' 176) and will continue to be paid from the service from which they originate.

Looking back, we see that **even before the establishment of the EPPO**, the Greek authorities dealt with the application and interpretation of Union law in the area of combatting crimes by criminal law. They had to implement the Legislation on the European Investigation Order.⁸⁴ *Yannis Naziris* has recently researched the area of “Diversion, Restorative Justice and Mediation in PIF Crimes” concerning the Greek State. He refers

για διάρκεια τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να διακοπεί πρόωρα ή να ανανεωθεί για ίσο χρόνο με την ίδια διαδικασία, μέχρι τρεις (3) φορές. Οι αιτήσεις, μαζί με το βιογραφικό σημείωμα και τον φάκελο δικαιολογητικών, υποβάλλονται στο Γραφείο ΕΕΕ, ύστερα από πρόσκληση του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του ανωτέρω Γραφείου. 4. Καθήκοντα προϊσταμένου της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ ασκεί δικαστικός υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ, με βαθμό Α', απόφοιτος νομικών ή πολιτικών ή οικονομικών επιστημών, ο οποίος ορίζεται με πράξη του ανωτέρω Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. 5. Ο χρόνος της απόσπασης των δικαστικών υπαλλήλων της γραμματείας του Γραφείου ΕΕΕ λογίζεται ως χρόνος συνεχούς και πραγματικής υπηρεσίας στη θέση από την οποία προέρχονται. Οι αποδοχές τους διέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και εξακολουθούν να καταβάλλονται από την υπηρεσία από την οποία προέρχονται.

⁸⁴ See Iriotis, Arvanitis, Kakavoulis 2021.

in-depth to the implementation of the **PIF-Directive 2017/1371** in Greece.⁸⁵ He has mentioned that the Regulation itself does not refer to the peculiarities of the Greek Criminal Procedure – especially the early stage before a trial, the special Greek pre-trial phase is not addressed by the EPPO Regulation. The Adoption Law of the Greek State, Law 4786/2021 (see → above) does not clarify enough the meaning of the term **“investigation”** either.⁸⁶ Next to this matter Naziris addressees the question of when a **“probable cause” for the initiation of an investigation** under Union law is established.⁸⁷ In purely national cases the Greek CPC requires a probable cause already to be established if any prosecution office shall be able to conduct further measures in order to gather evidence to proof the commission of a financial crime to the detriment of the financial interests of the Union.⁸⁸

- 50** The Greek Criminal Code distinguishes between felonies and misdemeanours, whereby Naziris mentions that the latter will “practically include[...] all offences affecting the interests of the EU, due to the penalties threatened [see art. 43(1)(b) CCP]”⁸⁹.

 The Compendium enumerates all PIF Aquis Offences in Greece in full length in Greek and English below see → “The PIF offences in Greece”. The initiation of an investigation might commence with the indications, the assessment and verification of referred cases (see below → Art. 26 I. 1. b) “Relevant sources of the indications for a criminal offence falling within the competence of the EPPO”).

- 51** The Stages of the purely national Greek Investigation are:

- Pre-trial Stage
- Main Stage

- 52** This structure stems from the outline of the Greek CPC:

- Third Book Pre-Trial Proceedings, First Section Investigation
- Chapter One General Definitions, Art. 239–242
- Chapter Two Pre-trial Examination, Art. 243–244
- Chapter Three Pre-trial Investigation, Art. 245
- Chapter Four Main Investigation, Art. 246–250

- 53** An investigation aims at the discovery and gathering of evidence. The national rule, which explicitly provides a guidance for the EDPs in this regard, is Art. 239:

⁸⁵ Naziris 2022.

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ Ibid.

⁸⁸ Ibid.

⁸⁹ Ibid.

Art. 239 CPC⁹⁰ Purpose of the investigation

54

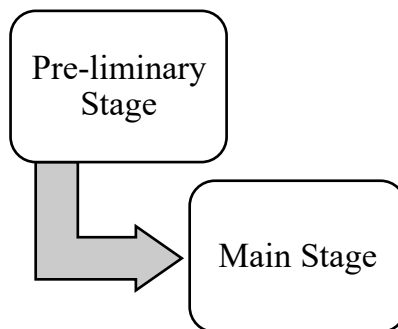
1. The purpose of the investigation shall be to collect the evidence necessary to establish that a crime has been committed and to decide whether a person should be brought to trial for it.

2. During the investigation, everything likely to help establish the truth shall be carried out, and not only the guilt but also the innocence of the accused person and any personality affecting the sentencing shall be examined and established ex officio. If the accused is a minor, a special investigation is carried out into his/her hygiene, moral and mental state, his/her previous life, family circumstances and general environment. For this purpose, whoever conducts the investigation assigns the collection of the required information to one of the guardians serving in the local Juvenile Probation Services. The bailiffs' report shall be placed on the file and the accused shall also be informed of it.

It remains questionable whether all of these stages, which derive from national law need to be exercised if the investigating judge is not part of the investigation like in purely national cases.

55

Figure 1: From the pre-liminary stage to the main proceedings

The compendium covers the **initiation stage of investigations into PIF offences in Greece** and hereby follows the structure of Union law, which is slightly adopted and by the Greek EPPO Adoption Law. Therefore the **Compendium concentrates on Art. 26–33 EPPO Regulation in Part B**. Part B ends with the presentation of the most relevant laws for lawyers, economic operators and other persons that face investigations by the EPPO or other national bodies involved in EPPO investigations in Greece.

56

⁹⁰ **Άρθρο 239 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας – Σκοπός της ανάκρισης**

1. Σκοπός της ανά-κρισης είναι η συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών στοι-χείων για να βεβαιωθεί η τέλεση εγκλήματος και να αποφασιστεί αν πρέπει να εισαχθεί κάποιος σε δίκη γι' αυτό. 2. Κατά την ανάκριση γίνεται καθετί που μπορεί να βοηθήσει την εξακρίβωση της αλήθειας, εξετάζεται και βε-βαιώνεται αυτεπαγγέλτως όχι μόνο η ενοχή, αλλά και η α-θωότητα του κατηγορουμένου, καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά την προσωπικότητά του και επηρεάζει την ε-πιμέτρηση της ποινής. Αν ο κατηγορούμενος είναι ανή-λικος, γίνεται ειδική έρευνα για την υγιεινή, την ηθική και τη διανοητική του κατάσταση, για την προηγούμενη ζωή του, για τις οικογενειακές συνθήκες και γενικά το περιβάλλον του. Για αυτό το σκοπό όποιος ενεργεί την ανάκριση, αναθέτει τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών σε έναν από τους επιμελητές που υπηρετούν στις κατά τόπους Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων. Η σχετική έκθεση των επιμελητών τίθεται στη δικογραφία, λαμβάνει δε γνώση αυτής και ο κατηγορούμενος.

[...]

SECTION 1

Rules on investigations

1. Article 26 Initiation of Investigations

a) Initiation of Investigations by virtue of Art. 26 para 1 EPPO Regulation.....97	(b) VAT Frauds..... 119
b) Relevant sources of the indications for a criminal offence falling within the competence of the EPPO 101	(c) Embezzlement – Criminal Code 134
aa. Determination of the competence and verification of Crime Reports 104	(d) Corruption offences 135
(1) The Union standards., Art. 24 para 6 et seq. EPPO Regulation..... 105	(e) Money Laundering offence (Law 4689/2020) 141
(2) Competence of the EPPO, Art. 26 para 4 108	(f) Smuggling and Customs Offences (Law 2690/2001) 142
(3) Jurisdiction of the Greek European Delegated Prosecutor, Art. 16 EPPO Law 4786/2021 108	(2) Methods of investigation, Collecting information and documenting the initiation of an investigation for an indictement (Art. 34 et seq. EPPO Regulation, Art. 40 para 3 IRP) 152
(4) The Pre-trial Investigation by the Greek EDP..... 110	(a) Impetus of fraud knowledge patterns.... 152
bb. How to assess and verify the suspicion level according to Art. 26 para 1 and the CPC for a criminal offence falling within the competence of the EPPO 111	(b) Special national databases for PIF offences/Digital investigations, Art. 40 para 3 IRP 2020.003.. 153
(1) The PIF offences in Greece..... 111	cc. Examples and precedents 153
(a) EU Frauds and Forgery in Greek Penal Law (Law 4689/2020) 113	(1) Fraud..... 153
	(a) Revenue frauds... 153
	(b) Expenditure frauds 155
	(2) Corruption offences 156

dd. The level of sufficiency .. 156	d) Consequences of the
c) Actions if “Decision to open a case” (Regulation + Rules in IRP, 2020.003 EPPO) 156	“Decision to open a case” 158
	e) Justiciability and appeals (Defence perspective) 160

Initiation of investigations and allocation of competences within the EPPO

1. Where, **in accordance with the applicable national law**, there are **reasonable grounds to believe that** an offence within the competence of the EPPO is being or has been committed, a European Delegated Prosecutor in a Member State which **according to its national law** has jurisdiction over the offence shall, without prejudice to the rules set out in Article 25(2) and (3), initiate an investigation and note this in the case management system.

2. Where upon verification in accordance with Article 24(6), the EPPO decides to initiate an investigation, it shall without undue delay inform the authority that reported the criminal conduct in accordance with Article 24(1) or (2).

3. Where no investigation has been initiated by a European Delegated Prosecutor, the Permanent Chamber to which the case has been allocated shall, under the conditions set out in paragraph 1, instruct a European Delegated Prosecutor to initiate an investigation.

4. A case shall as a rule be initiated and handled by a European Delegated Prosecutor from the Member State where the focus of the criminal activity is or, if several connected offences within the competences of the EPPO have been committed, the Member State where the bulk of the offences has been committed. A European Delegated Prosecutor of a different Member State that has jurisdiction for the case may only initiate or be instructed by the competent Permanent Chamber to initiate an investigation where a deviation from the rule set out in the previous sentence is duly justified, taking into account the following criteria, in order of priority:

- (a) the place of the suspect’s or accused person’s habitual residence;
- (b) the nationality of the suspect or accused person;
- (c) the place where the main financial damage has occurred.

5. Until a decision to prosecute under Article 36 is taken, the competent Permanent Chamber may, in a case concerning the jurisdiction of more than one Member State and after consultation with the European Prosecutors and/or European Delegated Prosecutors concerned, decide to:

- (a) reallocate the case to a European Delegated Prosecutor in another Member State;
- (b) merge or split cases and, for each case choose the European Delegated Prosecutor handling it,

if such decisions are in the general interest of justice and in accordance with the criteria for the choice of the handling European Delegated Prosecutor in accordance with paragraph 4 of this Article.

6. Whenever the Permanent Chamber is taking a decision to reallocate, merge or split a case, it shall take due account of the current state of the investigations.
7. The EPPO shall inform the competent national authorities without undue delay of any decision to initiate an investigation.

Table 5: Overview Box: Art. 26 EPPO Regulation (PIF offences etc.)

Overview	
Relevant national law	Sources: Greek Criminal Code, Greek Criminal Procedure Code, Customs Code, Tax Procedures Code
“An offence within the competence of the EPPO”	For the text of the offences that are mentioned by Art. 26 EPPO Regulation “an offence within...”.
Sanctions for legal persons	See below “The PIF offences in Greece”.
“[Competence of] a European Delegated Prosecutor in a Member State [Greece]”	See above, Introduction.
“Jurisdiction”	Cf. Articles from the Greek Criminal Code and cf. Art. 11 of the PIF Directive. Law 4689/2020 Art. 26 General provisions (Art. 11 para 4 of the Directive) 1. The offences of articles 23 and 24 of this part, as well as the offences of articles 375, 386, 386A, 386B and 390 of the Criminal Code, when they are directed against the financial interests of the European Union or are connected with the infringement of these interests, are prosecuted ex officio. 2. The jurisdiction of the Greek criminal courts for the offences of articles 23 and 24 of this part, as well as for the offences of articles 159, 159A, 235, 236, 237, 237B, 375, 386, 386A, 386B, 390 P. K., 155 et seq. of Law 2960/2001 (A’ 265) and 39 of Law 4557/2018 (A’ 139), when these are directed against the financial interests of the European Union or are linked to the infringement of these interests, is established in cases where it is committed abroad by a citizen, even if the act is not punishable, with its specific characteristics,

	according to the laws of the country in which it was committed or the conditions of para 3 of article 6 of the Criminal Code are not met 3. The provisions of para 4 of article 216, para 5 of article 242, para 2 of article 374, para 3 of article 375, para 2 of article 386, para 3 of article 386A and para 2 of article 390 of the Civil Code they are also applied when the criminal offence provided for therein is directed directly against the legal entity of the European Union or the legal entity of European Union institutions and Organisations established on the basis of the Treaties of the European Union.

a) Initiation of Investigations by virtue of Art. 26 para 1 EPPO Regulation

Art. 26 needs to be seen independent from Art. 27. Art. 26 stands on its own and describes a **principle of legality at Union level**, which has the effect of protecting the Unions's (own) financial interests. 1

In similar national situations Art. 27 et seq. of the Greek Criminal Procedure Code stipulated the prosecution is done on behalf of the Greek State and its budget. Under the Regulation (EU) 2017/1939 the investigation and prosecution is done on behalf of the EU and its budget. 2

Second Part Prosecution 3

First Chapter General Provisions

Art. 27 Initiation of criminal proceedings and independence of the authority exercising them

(1)⁹¹ Criminal prosecution is carried out on behalf of the state by the public prosecutor's office. In the first instance courts of Athens, Piraeus, Thessaloniki and Patras, the appellate prosecutor appoints a first instance prosecutor and his deputy specifically for the initiation of criminal proceedings against minors.

(2) Persons acting under para 1 shall be prosecuted in the performance of their duties and subject to the relevant provisions of the Court Statute and Articles 333, 334 and 335

⁹¹ **Άρθρο 27 Άσκηση της ποινικής δίωξης και ανεξαρτησία της αρχής που την ασκεί.**

1. Την ποινική δίωξη την ασκεί στο όνομα της Πολιτείας ο εισαγγελέας των πλημμελειοδικών. Στα πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών ο εισαγγελέας εφετών ορίζει, ειδικά για την άσκηση της ποινικής δίωξης κατά ανηλίκων, έναν εισαγγελέα πρωτοδικών και τον αναπληρωτή του.

2. Τα πρόσωπα που σύμφωνα με την παρ. 1 ασκούν την ποινική δίωξη είναι, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του οργανισμού των δικαστηρίων και των άρθρων 333, 334 και 335 του κώδικα, ανεξάρτητα από κάθε άλλη αρχή, καθώς και από τα δικαστήρια όπου υπηρετούν.

3. Κατηγορούσα αρχή είναι ο εισαγγελέας κάθε δικαστηρίου.

of the Code of Civil Procedure independently of any other authority and the courts in which they operate.

(3) The public prosecutor's office is the public prosecutor's office of each court.

- 4 Art. 28⁹² and 29⁹³ of the Greek Criminal Procedure Code cannot apply in EPPO investigations as they contradict the aim of the Regulation. The Greek Legislator has therefore amended the legislation with the Greek EPPO Adoption Act in order to facilitate the actions of the Greek EDPs.

5 **Art. 30 Powers of the Public Prosecutor. Duty to Hear.**

(1)⁹⁴ The public prosecutor's office can carry out pre-trial proceedings in order to decide whether criminal prosecution should be initiated. He or one of the deputy prosecutors

⁹² **Article 28 Decision of the Court of Appeal on the initiation of criminal prosecution.**

1. The plenary session of the Court of Appeal in a council convened at the request of the Prosecutor's Office of the Court of Appeal or pursuant to Article 14(2) ed initiate prosecution for crimes of exceptional importance. If the indictment has already been initiated by the prosecutor for administrative offences, the plenary has the right to order that the documents be presented to the prosecutor of appeal. In any case, the public prosecutor of the Court of Appeal is also present in the plenum.

2. In both cases of paragraph 1, the plenum appoints one of the appeal judges with his deputy, who performs the duties of the investigating judge in the matter. The appellate prosecutor has all the rights and duties of the prosecutor for administrative offences. The Board of Appeal has the rights and duties of the Chamber of Judges and decides on the indictment in the first and last instance.

Άρθρο 28 Απόφαση του δικαστηρίου των εφετών για την άσκηση της ποινικής δίωξης.

1. Η ολομέλεια του εφετείου σε συμβούλιο, συγκαλούμενη ύστερα από αίτηση του εισαγγελέα εφετών ή κατά το άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α του κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργιών, έχει το δικαίωμα να παραγγέλλει στον εισαγγελέα εφετών να κινήσει την ποινική δίωξη για εγκλήματα εξαιρετικής σημασίας. Αν η ποινική δίωξη έχει ήδη ασκηθεί από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, η ολομέλεια έχει το δικαίωμα να διατάξει να υποβληθούν τα έγγραφα στον εισαγγελέα εφετών. Σε κάθε περίπτωση, κατά τη συνεδρίαση της ολομέλειας, παρίσταται και ο εισαγγελέας εφετών.

2. Και στις δύο περιπτώσεις της παρ. 1 η ολομέλεια ορίζει έναν από τους εφέτες με τον αναπληρωτή του, που εκπληρώνουν καθήκοντα ανακριτή στην υπόθεση. Ο εισαγγελέας εφετών έχει όλα τα δικαιώματα και τα καθήκοντα του εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Το συμβούλιο εφετών έχει τα δικαιώματα και τα καθήκοντα του συμβουλίου πλημμελειοδικών και αποφασίζει για την κατηγορία σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

⁹³ **Article 29 Right of the Minister of Justice to postpone or stay criminal proceedings.**

In the case of political offences, as well as crimes between the wider Greek and foreign state, from which the international relations of the state can be disturbed, with the exception of bribery and corruption of any kind, the Minister of Justice has the right, with the prior approval of the Council of Ministers, to initiate the to defer prosecution or to stay prosecution indefinitely

Άρθρο 29 Δικαίωμα του Υπουργού Δικαιοσύνης για την αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης.

Στα πολιτικά εγκλήματα, καθώς και στα εγκλήματα μεταξύ ευρύτερου Ελληνικού και αλλοδαπού Δημοσίου από τα οποία μπορούν να διαταραχθούν οι διεθνείς σχέσεις του κράτους, με την εξαίρεση της δωροδοκίας και της δωροληψίας κάθε είδους, ο Υπουργός Δικαιοσύνης έχει το δικαίωμα με προηγούμενη σύμφωνη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να αναβάλλει την έναρξη της ποινικής δίωξης ή να αναστείλει την ποινική δίωξη επ' αόριστον.

⁹⁴ **Άρθρο 30 Αρμοδιότητες του εισαγγελέα.**

Υποχρέωση ακρόασης.

1. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ενεργεί προκαταρκτική εξέταση για να κρίνει αν πρέπει να ασκήσει ποινική δίωξη. Μπορεί ακόμα να παρευρίσκεται ο ίδιος ή ένας από τους αντεισαγγελείς που υπάγονται σε αυτόν κατά την ενέργεια κάθε ανακριτικής πράξης και να ενημερώνεται οποτεδήποτε ως προς τα έγγραφα που αφορούν την ανάκριση.

2. Καμιά απόφαση ή ποινική διαταγή ποινικού δικαστηρίου σε δημόσια συνεδρίαση ή σε συμβούλιο και καμιά διάταξη ανακριτή δεν έχουν κύρος, αν δεν ακουστεί προηγουμένως ο εισαγγελέας.

3. Ο εισαγγελέας έχει υποχρέωση να παρευρίσκεται στο ακροατήριο όσο διαρκεί η διαδικασία.

assigned to him may also be present at every investigative act and be informed at any time about the documents relating to the investigation.

(2) A decision or order of a criminal court in open session or in council and no order of an investigating judge is valid until the hearing of the public prosecutor.

(3) The public prosecutor's office is obliged to take part in the oral hearing for the duration of the proceedings.

(4) The public prosecutor shall always submit reasoned applications and specific requests orally or in writing and may not be left to the discretion of the court or the investigating judge.

In the case of **suspicion for a financial crime**, the Greek State has decided to employ **special financial prosecutors** in similar national cases. These special investigators might act parallel to the EDPs (but see → Art. 27 for EPPO Evocation Rights).

Art. 33 Greek CPC Financial Crime Prosecutors

(1)⁹⁵ A Financial Crime Unit shall be established at the Athens Appeal Prosecutor's Office, which shall operate in accordance with the provisions of its Internal Service Regulation. Four (4) Prosecutors or Deputy Appeals Prosecutors, appointed for a three (3) year term with an equal number of their deputies, serve in the Financial Crimes Unit of the Athens Public Prosecutor's Office by Presidential Decree issued by decision of the Supreme Judicial Council for Civil and criminal justice was enacted. In accordance with the procedure set out in the preceding subpara, the senior financial crime prosecutor shall be appointed as the head of the department. In the event that, by the Presidential Decree referred to in the first para, a Prosecutor or Deputy Prosecutor of Appeal who is not serving in the Athens Prosecutor's Office of Appeals is assigned to the Financial Crimes Unit, he shall be transferred and assigned to it. Financial Crime Prosecutors perform their duties full-time and exclusively, while their deputies serve part-time, and the

4. Ο εισαγγελέας έχει υποχρέωση να υποβάλλει πάντοτε, προφορικά ή γραπτά, προτάσεις αιτιολογημένες και αιτήσεις ειδικές και δεν μπορεί να αφεθεί στην κρίση του δικαστηρίου ή του ανακριτή.

⁹⁵ **Άρθρο 33 Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος**

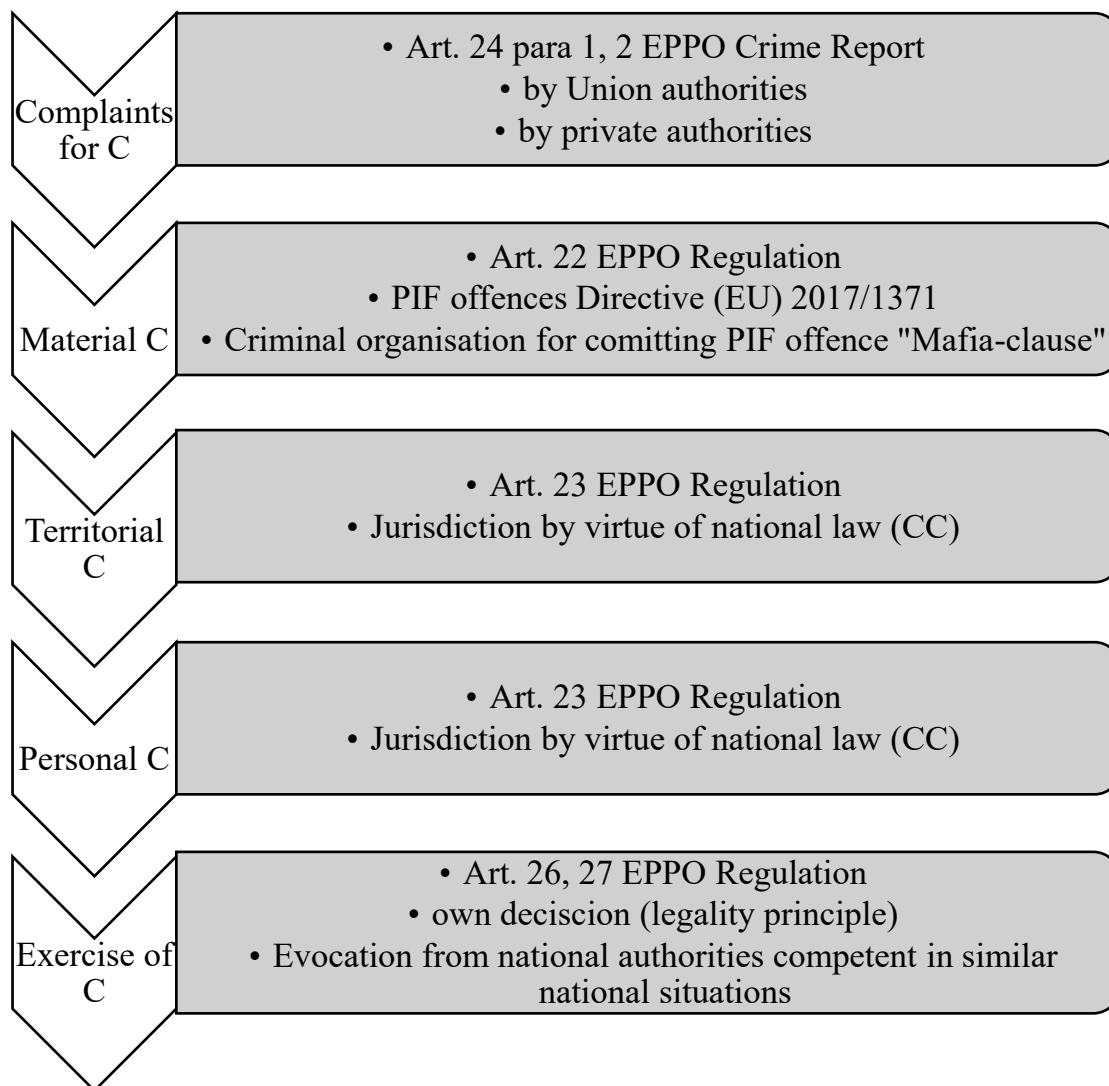
Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 53 ΝΟΜΟΣ 4745/2020 με ισχύ την 6/11/2020

1. Στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών δημιουργείται Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος που λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας αυτής. Στο Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών υπηρετούν τέσσερις (4) εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς εφετών που τοποθετούνται για θητεία τριών (3) ετών, με τους ισάριθμους αναπληρωτές τους, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης. Με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται ο αρχαιότερος από τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος ως Προϊστάμενος του Τμήματος. Σε περίπτωση που με το προεδρικό διάταγμα του πρώτου εδαφίου τοποθετείται στο Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών που δεν υπηρετεί στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, μετατίθεται και τοποθετείται σε αυτήν. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, ενώ οι αναπληρωτές τους με μερική απασχόληση, και τις εργασίες του Τμήματος συνεπικουρούν οκτώ (8) τουλάχιστον εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών, εκ των οποίων επτά (7) τουλάχιστον από όσους υπηρετούν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών και ένας (1) τουλάχιστον από όσους υπηρετούν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης. Οι ως άνω εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς ορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

work of the Department is assisted by at least eight (8) prosecutors or deputy first instance prosecutors, of whom at least seven (7) shall be from the Athens Public Prosecutor's Office and at least one (1) of the persons working in the Thessaloniki Public Prosecutor's Office. The above prosecutors or deputy prosecutors are appointed by Presidential Decree issued by decision of the Supreme Judicial Council for Civil and Criminal Justice.

(2) The work of the financial crime prosecutors is supervised and coordinated by the head of the department.

Figure 2: EPPO – Exercise of the EPPO's Competence in General

Source: The authors. See Hauck 2026a on Art. 26 and its requisites.

But what is the effect of the reference to national law? How have the cases been exercised in practice and what is the situation after one year of operational work? 8

The EPPO Annual Report 2021 and 2022 provide information on the exercise of jurisdiction under Articles 26 and 27 EPPO Regulation. 9

b) Relevant sources of the indications for a criminal offence falling within the competence of the EPPO

“In order to achieve its goals, the EPPO will need to establish smart information flows between the central office in Luxembourg, delegated prosecutors, and national authorities and, at the same time, avoid causing delays in the information exchange. [...] In this regard, some of the existing EU mechanisms concerning de facto reporting of PIF crimes seem to be obsolete, as well as national law duties to report such information to a national prosecution office in advance or in parallel to the EPPO.”⁹⁶

In national situations Art. 37 and 38 Greek Criminal Procedure Code apply with regard to the start of investigations and the obligation to open a criminal prosecution file. 10

Third Chapter Opening and suspension of criminal proceedings

Art. 37⁹⁷ Prosecution ex officio

If no report or request is required, the criminal proceedings will be initiated ex officio after a report, complaint or other information about the commission of a criminal offence has been received.

Art. 38⁹⁸ Duty to report a crime

(1) The investigating officers shall immediately transmit to the competent public prosecutor any information of which they have gained knowledge as a result of a criminal offence prosecuted ex officio.

(2) Other civil servants, as well as persons temporarily entrusted with a public service, have the same obligation for those referred to in para 1 if they have been informed thereof in the performance of their official duties.

⁹⁶ Klement 2021, pp. 51–52.

⁹⁷ **Άρθρο 37 Αυτεπάγγελτη δίωξη.**

Όταν δεν απαιτείται έγκληση ή αίτηση, η ποινική δίωξη κινείται αυτεπάγγελτα, ύστερα από αναφορά, μήνυση ή άλλη πληροφορία ότι διαπράχθηκε αξιόποινη πράξη.

⁹⁸ **Άρθρο 38 Υποχρέωση για την ανακοίνωση αξιόποινων πράξεων.**

1. Οι ανακριτικοί υπάλληλοι οφείλουν να ανακοινώσουν χωρίς χρονοτριβή στον αρμόδιο εισαγγελέα ο,τιδήποτε πληροφορούνται με κάθε τρόπο για αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπαγγέλτως.

2. Οι υπόλοιποι δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και εκείνοι στους οποίους ανατέθηκε προσωρινά δημόσια υπηρεσία, έχουν την ίδια υποχρέωση για τις αξιόποινες πράξεις της παρ. 1, αν πληροφορήθηκαν γι' αυτές κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3. Η ανακοίνωση γίνεται γραπτώς και πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που υπάρχουν και αφορούν την αξιόποινη πράξη, τους δράστες και τις αποδείξεις.

(3) The notification is made in writing and contains all available information about the offence, the perpetrators and the evidence.

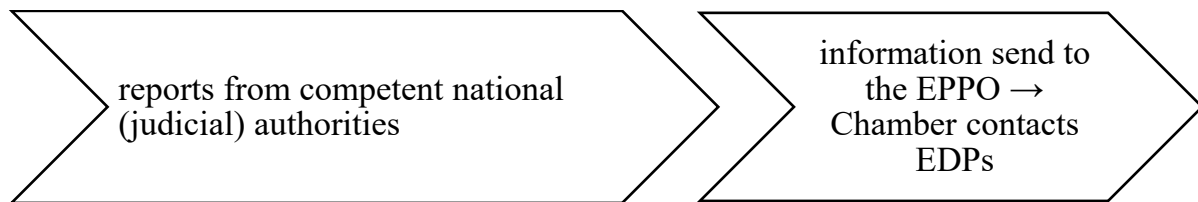
- 12 A distinction can be made between the direct and the indirect path for the transfer of information related to the competence:
- 13 In the event of suspicion of EU fraud, this national mind-set changes (Art. 41 and 42 Greek Criminal Procedure Code contain the obligation to inform the prosecution services) to the need to inform the EU authorities that have jurisdiction i.e. OLAF in administrative or the EPPO in criminal cases.
- 14 OLAF is primarily to be informed about irregularities in EU funded projects, construction sites fraud from the public procurement sector, customs revenue regulations and compliance with them, because if the violations are only administrative law, only the sanction law of administrative law applies.
- 15 If the irregularities that became known or were further investigated give rise to suspicions of criminal offences, these are to be referred by OLAF the EPPO (see Working Agreement OLAF-EPPO, 2021 regulates this in detail).
- 16 The same applies to Eurojust support actions or Europol investigations (see Working Arrangements).
- 17 Competent national criminal prosecution authorities may have to independently check their duty to submit and inform the EPPO.⁹⁹

Example: If a Greek tax officer recognizes suspicious activities in the tax area related to a company that sells goods and imports them from South-East-Asia he will need to prove first that he has not only discovered minor tax irregularities (see below → Part B he might need to hand suspicions to OLAF or OLAF itself will initiate a case) but that he discovered a case that leads to the conclusion of a criminal offence (see below → “The PIF offences in Greece). He might then inform the police, which will inform the EPPO and the EDP will need to assess whether he/she conducts an investigation (see below → Art. 28 EPPO Regulation) with the help of national bodies such as the police officers from the Directorate of Economic Police (Art. 27 para 2, Art. 28 para 2, Art. 30 EPPO Regulation).

⁹⁹ See for the sector of beneficial owners and legal persons Vondráček, Transparency International Czech Republic 2017.

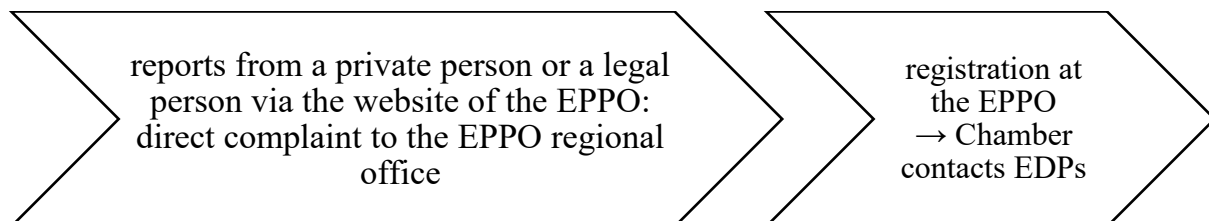
Figure 3: National (indirect way of) Obtaining information for the EPPO competence and the exercise of jurisdiction **18**

Art. 24 para 8¹⁰⁰: General Police Departments

- General Police Directorate (G.P.D.) Athens
- G.P.D. Thessaloniki
- General Regional Police Directorate (G.R.P.D.) Eastern Macedonia & Thrace
- G.R.P.D. Central Macedonia
- G.R.P.D. of Western Macedonia
- G.R.P.D. Thessaly
- G.R.P.D. Mainland Greece
- G.R.P.D. North Aegean
- G.R.P.D. South Aegean
- G.R.P.D. Crete
- G.R.P.D. Epirus
- G.R.P.D. Ionian islands
- G.R.P.D. of Western Greece
- G.R.P.D. Peloponnese

Figure 4: Supranational (direct way of) Obtaining information for the EPPO competence and the exercise of jurisdiction

Another, third source of information are the Union bodies, which are obliged to report **19** either to OLAF or to the EPPO (e.g. by obliged by Working Agreements) – depending on the seriousness of the suspected conduct: irregularities only or clear foundations for potential criminal offences. National authorities, who report to OLAF need to obey the Italian “Guidelines on how to report irregularities and fraud to the European Commission”.

¹⁰⁰ See EPPO, Information to the EPPO pursuant to Art. 117 EPPO Regulation.

- 20 OLAF will either way report conduct that falls in the EPPO's competence by virtue of Art. 12c OLAF Reg.
- 21 That an EU offence is committed in flagrante delicto is not too far-fetched, but very rare and probably it does not happen often that an EDP or a prosecutor is present during the commission of a fraud offence detrimental to the Union's financial interests. Despite this rare cases, the Greek CPC includes a provision on the cases that a perpetrator and suspect is caught red-handed:

22 **Art. 242¹⁰¹ Caught while in the act of committing a crime**

1. Flagrante is the crime at the time it takes place or the crime that took place recently. The act is considered to have taken place recently, in particular when immediately after it the offender is pursued by the public force or by the injured person or by a public cry, as well as when he is arrested anywhere having objects or traces from which it is concluded that he committed the crime at a very recent time.
2. One of the above conditions shall never be considered to be the case if the whole day following the commission of the act has passed.
3. Crimes committed in the press shall always be considered to have been committed in flagrante flagrante.
4. Crimes committed by minors shall not be tried in flagrante.

aa. Determination of the competence and verification of Crime Reports

- 23 The first task of the EDPs in an Greek regional office is to determine whether the EPPO has competence and jurisdiction or can obtain competence and exercise jurisdiction (see below, Art. 27 → p. 161).
- 24 These are formal but essential questions. They are determined by means of Union secondary legislation and special delegated guidelines required by secondary legislation, the so-called **Internal Rules on Procedure [of the EPPO]**. This depends on the criteria of the Regulation (see Art. 22, 23).

Nota bene: There are rules issued by the EPPO Chamber but they apply for Art. 27 Right of evocation. Art. 26 para 5 and 6 refer to special rules on splitting or merging cases on

¹⁰¹ **Άρθρο 242 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας – Αυτόφωρο έγκλημα**

1. Αυτόφωρο είναι το έγκλημα την ώρα που γίνεται ή το έγκλημα που έγινε πρόσ-φατα. Η πράξη θεωρείται ότι έγινε πρόσφατα, ιδίως όταν αμέσως ύστερα απ' αυτήν ο δράστης καταδιώκεται από τη δημόσια δύναμη ή από τον παθόντα ή με δημόσια κραυγή, όπως και όταν συλλαμβάνεται οπουδήποτε να έχει αν-τικείμενα ή ίχνη, από τα οποία συμπεραίνεται ότι διέπραξε το έγκλημα σε πολύ πρόσφατο χρόνο.
2. Ποτέ δεν θεωρείται ότι συντρέχει μία από τις παρα-πάνω περιπτώσεις, αν πέρασε όλη η επόμενη ημέρα από την τέλεση της πράξης.
3. Τα εγκλήματα που τελούνται δια του τύπου θεω-ρούνται πάντοτε αυτόφωρα.
4. Τα εγκλήματα που τελούνται από ανηλίκους δεν δι-κάζονται ως αυτόφωρα.

Greek territory if different regional offices have initiated an investigation in similar cases.

An interrogation of a suspect could be required to clarify early facts. It is allowed by Art. 240 CPC: 25

Art. 240 CPC¹⁰²

There are no restrictions as to the place and time of the interrogation; But it should not be done at an inopportune place and time. Interrogation can also take place during the night and on Sundays and holidays.

Art. 241 CPC¹⁰³ The investigation is in writing

Questioning shall always take place in writing and without publicity. It shall be carried out in the presence of a court clerk or a second investigating officer or, in their absence, in the presence of two witnesses meeting the conditions laid down in Article 150. If it is not possible to find such witnesses, whoever conducts the investigation is obliged to complete it himself. Each investigative act shall be reported in accordance with the legal formalities.

(1) The Union standards, Art. 24 para 6 et seq. EPPO Regulation

For the EPPO to be competent, the requirements of the Regulation must be met. Either an examination according to Art. 24 para 6 must show that the EPPO is competent or the delegated prosecutor carries out an examination and assessment by virtue of Art. 26 para 1 EPPO Regulation himself/herself without informing the Permanent Chamber and initiates an investigation about which he/she subsequently informs the Permanent Chamber. 27

The IRP rules state the following:

Art. 40: Verification of information [Internal Rules of Procedure, 2020–12–/2020.003 IRP – EPPO]

1. The verification for the purpose of initiating an investigation shall assess whether:
a) the reported conduct constitutes a criminal offence falling under the material, territorial, personal and temporal competence of the EPPO; 28

¹⁰² **Άρθρο 240 Τόπος και χρόνος της ανάκρισης**

Ως προς τον τόπο και το χρόνο της κύριας ανάκρισης δεν υπάρχει κανένας περιορισμός, δεν πρέπει όμως να γίνεται σε ακατάλληλο τόπο και χρόνο. Η ανάκριση μπορεί να γίνει και κατά την διάρκεια της νύχτας και Κυριακές και γιορτές.

¹⁰³ **Άρθρο 241 Η ανάκριση είναι έγγραφη.**

Η ανάκριση γίνεται πάντοτε εγγράφως και χωρίς δημοσιότητα· διενεργείται με την παρουσία δικαστικού γραμματέα ή δεύτερου ανακριτικού υπαλλήλου ή, αν δεν υπάρχουν αυτοί, με παρουσία δύο μαρτύρων που έχουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 150. Αν δεν είναι δυνατό να βρεθούν τέτοιοι μάρτυρες, όποιος διενεργεί την ανάκριση είναι υποχρεωμένος να την ολοκληρώσει και μόνος του. Για κάθε ανακριτική πράξη συντάσσεται έκθεση σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους.

- b) *there are reasonable grounds under the applicable national law* to believe that an offence is being or has been committed;
 - c) there are obvious legal grounds that bar prosecution;
 - d) where applicable, the conditions prescribed by Article 25(2), (3) and (4) of the Regulation are met.
2. The verification for the purpose of evocation shall additionally assess:
- a) the maturity of the investigation;
 - b) the relevance of the investigation with regard to ensuring the coherence of the EPPO's investigation and prosecution policy;
 - c) the cross-border aspects of the investigation;
 - d) the existence of any other specific reason, which suggests that the EPPO is better placed to continue the investigation.
3. The *verification shall be carried out using all sources of information available* to the EPPO as well as any sources *available to the European Delegated Prosecutor, in accordance with applicable national law*, including *those otherwise available to him / her if acting in a national capacity*. The European Delegated Prosecutor may make use of the staff of the EPPO for the purpose of the verification. Where appropriate, the EPPO may consult and exchange information with Union institutions, bodies, offices or agencies, as well as national authorities, subject to the protection of the integrity of a possible future criminal investigation.
4. The European Delegated Prosecutor shall finalise the verification related to the evocation of an investigation at least 2 days before the expiration of the deadline prescribed by Article 27(1) of the Regulation. The verification related to initiating an investigation shall be finalised no later than 20 days following the assignment.
5. If the European Delegated Prosecutor does not finalise the verification on whether or not to initiate an investigation within the prescribed time limit, or he/she informs their inability to do so within the foreseen time limit, the European Prosecutor shall be informed and where deemed appropriate extend the time available or issue an appropriate instruction to the European Delegated Prosecutor.
6. Where it concerns a decision on evocation, the European Delegated Prosecutor may ask the European Chief Prosecutor to extend the time limit needed to adopt a decision on evocation by up to 5 days.
7. Where the European Delegated Prosecutor does not issue a decision within the time limit, it shall be treated as a consideration not to evoke a case, and Article 42 applied accordingly.

- 29 The requirements of Art. 25 para 2 and 3 must be observed but he/she can still initiate an investigation “without prejudice to the rules set out in Article 25 para 2 and 3”.

The provisions, jurisdiction (e.g. territory), thresholds ie “€” of the Regulation and orders of the Luxembourg Chamber must exist for the exercise of competence.¹⁰⁴

The €100,000 threshold plays a clear role in evocation and referrals: In evocation, the threshold affects who decides on taking over a national case, but not whether a conflict arises, since a criminal investigation is already underway at the national level. In referrals, the EPPO may transfer cases to national authorities when the threshold is not met, but only if it confirms that a competent national authority will continue the criminal investigation – thus preventing a vacuum in enforcement.¹⁰⁵ 30

However, applying the threshold to initiation would undermine the Regulation. Initiation occurs when no authority is yet investigating, and the EPPO is under a positive obligation to act if the competence criteria are met. Unlike referrals, there is no safeguard ensuring that a Member State would take over if the EPPO refuses to act due to a financial threshold.¹⁰⁶ This could lead to uninvestigated cases, contrary to the Regulation’s aim to avoid in concreto negative conflicts. 31

The threshold’s purpose is not to allow conflicts, but to ensure that the appropriate level of authority handles the case efficiently. The author therefore argues that rather than misapplying the €100,000 threshold to initiation, it would be more appropriate to revise Article 25 EPPO Regulation, which already provides a lower threshold (€10,000) and flexibility in assessing case allocation.¹⁰⁷ 32

It is stressed that €100,000 financial threshold cannot and should not be applied to initiation decisions, as doing so would erode the EPPO’s mandate to ensure that all qualifying cases are investigated and would risk creating enforcement gaps within the Union legal framework.¹⁰⁸ 33

But first of all the main rules to determine the competence are: 34

- ***Art. 22 Material competence of the EPPO***

- PIF Implementation (see below → p. 111).
- National databases and information according to Art. 40 para 3 IRP

- ***Art. 23 Territorial and personal competences of the EPPO*** 35

- The EPPO is competent if:
 - the criminal offences were committed, in whole or in part, on the territory of one or more participating EU Member States;

¹⁰⁴ Zuidema 2024, pp. 50–64. online: <https://doi.org/10.36633/ulr.1017> (Accessed 31 December 2024) discussing whether the EPPO may use the €100,000 financial threshold as a mechanism to avoid its obligation to initiate investigations under Article 26 EPPO Regulation, and how this practice impacts the occurrence and resolution of in concreto negative conflicts (i.e., cases where no authority takes investigative responsibility).

¹⁰⁵ Ibid, pp. 62–63.

¹⁰⁶ Ibid, p. 63.

¹⁰⁷ Ibid, pp. 62–63.

¹⁰⁸ Ibid, 63.

- the criminal offences were committed by a national of a participating EU Member State,
- the criminal offences were committed by a person subject to the Staff Regulations or rules applicable to EU officials.

36 *SECTION 2 Exercise of the competence of the EPPO*

- *Art. 24 Communication, registration and verification of information*

- The transfer of information to the relevant EDPs or the chamber of the EPPO is mainly regulated by Art. 24 EPPO Regulation. This provision has been made public to all authorities in Greece by virtue of the EPPO Adoption Act, which indicates how the transfer of information should take place in order to comply with the supranational law. The transfer of information that could establish an initial suspicion for a PIF offence depends on the suspected concrete offence.
- Two sources can help to understand the transfer of information:
Notification of the Greek Government from 2021 by virtue of Art. 117 EPPO Regulation¹⁰⁹

(2) Competence of the EPPO, Art. 26 para 4

- 37** The competence of the EDPs in Greece might interfere with the jurisdiction and competence of another EDP office of the EPPO. In this case the supranational law applies. This case does not concern the question what happens if a national prosecutor does not want to relinquish a case in favour of the EPPO (evocation see below → Art 27 EPPO Regulation).

**(3) Jurisdiction of the Greek European Delegated Prosecutor, Art. 16 EPPO
Law 4786/2021**

- 38** This overview shows the police directorates in Greece and symbolizes the EPPO's territory in Greece:

¹⁰⁹ From the point-of-view of Brodowski and Herrnfeld 2022, Art. 117 EPPO is only an indication for PIF implementation laws and has no legal validity character.

Figure 5: Police Directorates in Greece

39

Source: Website for crime statistics of the Greek police.

The jurisdiction of the Greek EDPs might interfere with the jurisdiction of the national financial crime prosecutors. 40

Art. 34 CPC¹¹⁰ Local jurisdiction of prosecutors for financial crimes 41

The territorial jurisdiction of financial crime prosecutors covers the entire territory.

The European financial crime prosecutors, i.e. the Greek EDPs are competent if Art. 16 of Law 4786/2021 applies: 42

Art. 16¹¹¹ Territorial jurisdiction of the European Public Prosecutor (EPP) 43

The mandate of the European Public Prosecutor (EPP) extends throughout the Territory. For the main investigation, only the competent Athens investigator, appointed by the Plenary of the Court of First Instance of Athens, is ordered. Criminal cases are referred and brought to the relevant judicial councils and courts of first and second instance of Athens and the Areio Pagos.

¹¹⁰ Άρθρο 34 Τοπική αρμοδιότητα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος

Η κατά τόπον αρμοδιότητα των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.

¹¹¹ Άρθρο 16 Κατά τόπον αρμοδιότητα των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ)

Η κατά τόπον αρμοδιότητα των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (ΕΕΕ) εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια. Για τη διενέργεια κύριας ανάκρισης παραγγέλλεται αποκλειστικά ο αρμόδιος ανακριτής Αθηνών, που ορίζεται από την Ολομέλεια του Πρωτοδικείου Αθηνών. Οι ποινικές υποθέσεις παραπέμπονται και εισάγονται στα αρμόδια κατά περίπτωση δικαστικά συμβούλια και δικαστήρια πρώτου και δεύτερου βαθμού της Αθήνας και στον Άρειο Πάγο.

(4) The Pre-trial Investigation by the Greek EDP

- 44 The Greek EDP may carry out a pre-trial investigation. A common approach is to move from the procedural provisions to the substantive law. This means that there is a suspicion of a criminal offence at the beginning. However, this must be proven and it must first be determined whether this is the actual fact or whether there are others. It must also be checked whether there is a lone perpetrator or a gang or several perpetrators acting together.
- 45 The EDP can obtain this knowledge by commissioning the criminal inspectorates.
- 46 If a pre-trial investigation is necessary, can be determined by Art. 243.

Art. 243¹¹² How to conduct a pre-trial investigation

1. Pre-trial examination shall be conducted in accordance with Articles 240, 241 and 245 para 1 lit. d to g and shall seek to collect the evidence necessary to decide whether criminal proceedings should be instituted. In order to achieve this purpose, all the means of evidence referred to in Article 178 may be used in the pre-trial examination and all the investigative acts referred to in Articles 253, 256, 257, 259, 260, 264 and 265 and those provided for in special laws may be carried out.

By way of exception, if a pre-trial investigation is being carried out for the acts referred to in Articles 187 and 187A of the CC, it is possible to order, on the grounds set out in subpara b) of para 3 of Article 254, the special investigative acts referred to in para 1 of that Article, following a written order of the public prosecutor acting in accordance with the provisions of subparas c to f of para 3 of Article 254.

2. The pre-trial examination shall be brief and the period of time between the information provided to the competent authority pursuant to Article 37 and the initiation or not of criminal proceedings may not exceed six months. In exceptional cases, this period may be extended by a maximum of three months or, where the nature of the case or the

¹¹² **Άρθρο 243 Σκοπός της προκαταρκτικής εξέτασης και διάρκεια αυτής.**

1. Η προκαταρκτική εξέταση ενεργείται σύμφωνα με τα άρθρα 240, 241 και 245 παρ. 1 εδάφιο δ' έως ζ' και με αυτή επιδιώκεται η συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων για να αποφασισθεί αν πρέπει να κινηθεί η ποινική δίωξη. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού κατά την προκαταρκτική εξέταση μπορούν να χρησιμοποιηθούν όλα τα αναφερόμενα στο άρθρο 178 αποδεικτικά μέσα και να διενεργηθούν όλες οι ανακριτικές πράξεις των άρθρων 253, 256, 257, 259, 260, 264 και 265 καθώς και όσες προβλέπονται σε ειδικούς νόμους.

Κατ' εξαίρεση, αν ενεργείται προκαταρκτική εξέταση για τις πράξεις των άρθρων 187 και 187Α του ΠΚ, είναι δυνατόν να διαταχθούν με την αιτιολογία του εδαφίου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 254 και οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ειδικές ανακριτικές πράξεις, μετά από έγγραφη παραγγελία του εισαγγελέα που ενεργεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 εδάφιο γ' έως στ' του άρθρου 254.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.26 Άρθρο 7 ΝΟΜΟΣ 4637/2019 με ισχύ την 18/11/2019

2. Η προκαταρκτική εξέταση είναι συνοπτική και το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την κατά το άρθρο 37 πληροφόρηση της αρμόδιας αρχής μέχρι την κίνηση ή όχι της ποινικής δίωξης δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί έως τρεις το πολύ μήνες ή, εφόσον η φύση της υπόθεσης ή της πράξης που πρέπει να διενεργηθεί το επιβάλλει, για εύλογο χρονικό διάστημα, με ειδικά αιτιολογημένη πράξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών κατά περίπτωση.

act to be carried out so requires, for a reasonable period of time, by a specially reasoned act of the prosecutor of the district court or of the court of appeal, as the case may be.

bb. How to assess and verify the suspicion level according to Art. 26 para 1 and the CPC for a criminal offence falling within the competence of the EPPO

The initial suspicion is only to determine the impetus, so to speak, the ball that gets the criminal proceedings rolling if saying it by using a metaphor. 47

The way in which the public prosecutor's office learns, for example, of the suspicion of subsidy fraud or an offence detrimental to the Union's financial interests according to the *EPPO Adoption Act and PIF Implementation Decree Law*, is addressed by Union law and the communication with the national authorities and Art. 40 para 3 IRP [2020.003 EPPO]. 48

(1) The PIF offences in Greece

The investigations in these cases are led by the Greek EDPs. Art. 22 EPPO Regulation stipulates the material scope of investigations of the EDPs. Their material scope of jurisdiction is similar – if not equivalent – to the material scope of possible offences reserved for the national financial crime prosecutor¹¹³. 49

Criminal law and its interpretation is primarily determined by the courts. Frauds are manifold presumably like e.g. in other countries, such as Czech Republic.¹¹⁴ The Supreme Court or **Court of Cassation of Greece** has the important role to extend the scope of the law in certain cases under the principle of interpretation in accordance with higher Greek laws i.e. the Greek Constitution, the ECHR case law and the CFR law – both establishing European standards regarding human rights. The Greek CPC describes the role of the Supreme Cassation Court, which has an equal task like the German Bundesgerichtshof (*Strafkammern*) or the *Cour de Cassation* (Paris), in Art. 10 CPC: 50

¹¹³ See above for the provision on the financial crime prosecutor.

¹¹⁴ See Petr J and Jakubowski A 2024, ejournals. 'The Role of the EPPO in Combating Crime in the Cultural Sector: The Case of the Regional Museum in Olomouc'. online: <https://doi.org/10.4467/2450050XSNR.24.023.20834> (Accessed 31 December 2024) on the case see the Czech volume within the volume series. And see for an analytical and empirical approach Petr J 2023, Eurim. 'EPPO Cases in Data: Examples from Czechia on the (Problematic) Measurement of the Effectiveness of EPPO Investigations'. online: <https://doi.org/10.30709/eu-crim-2023-039>. Accessed 31 December 2024.

51 Art. 10¹¹⁵ The Supreme Court

(1) The Supreme Court, as a court of cassation, decides on appeals against decisions and deputies in a composition of five or three judges. As a Council, it also decides on issues related to the retrial, issuance and execution of a European Arrest Warrant.

(2) The Supreme Court shall meet in plenary session, in accordance with its Rules of Procedure, in the following cases: a) in deciding appeals in favour of the law, b) in considering points of law of exceptional importance, if the President and the Prosecutor of the Supreme Court agree, c) when the referral is made by the Chambers because the decision was taken by a majority of one vote; (d) when the Chamber opposes the application of a statute as unconstitutional; and (e) when the Chamber is to make a decision similar to that of an earlier one plenary or chamber position on the same subject.

52 This court therefore decides regarding questions of law, e.g. the PIF Acquis. If the question extends to questions concerning a harmonizing Directive i.e. Directive EU 2017/1371 the CJEU may be questioned:

¹¹⁵ **Άρθρο 10 Ο Άρειος Πάγος.**

1. Ο Άρειος Πάγος ως ακυρωτικό δικαστήριο δικάζει τις αιτήσεις αναίρεσης κατά των αποφάσεων και βουλευμάτων σε πενταμελή και τριμελή σύνθεση αντίστοιχα. Επίσης, ως συμβούλιο, αποφασίζει για θέματα επανάληψης της διαδικασίας, έκδοσης και εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

2. Ο Άρειος Πάγος δικάζει σε ολομέλεια, όπως αυτή ορίζεται στον κανονισμό λειτουργίας του, στις εξής περιπτώσεις: α) όταν κρίνει αιτήσεις αναίρεσης υπέρ του νόμου, β) όταν κρίνονται εξαιρετικής σημασίας νομικά ζητήματα, εφόσον συμφωνούν ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, γ) όταν γίνεται η παραπομπή από τα τμήματα, επειδή η απόφαση έχει ληφθεί με πλειοψηφία μιας ψήφου, δ) όταν το τμήμα αρνείται την εφαρμογή νόμου ως αντισυνταγματικού και ε) όταν το τμήμα πρόκειται να εκδώσει απόφαση αντίθετη με προηγούμενη θέση της ολομελείας ή τμήματός του, για το ίδιο θέμα.

Sources and national sections 1: PIF Offences in Greece

CC fraud offences	CC corruption + AML offences	Tax and Customs (Decree/Code) offences
• Greek Penal Code (Law 4619/2019) • Article 216 Forgery • Art. 386 Fraud • Article 386A Computer fraud • Art. 386B Fraud related to grants • Article 375 Embezzlement	• Art. 22 Law 4619/2019 • Art. 22 and bribery of an official related to the financial interests of the European Union (Article 4 para 2 and 4, and Article 11 para 2 first paragraph of the Directive) • Greek Criminal Code • Art. 159 • Article 159A Bribery of political persons • Article 235 Bribery of an employee • Article 236 Bribery of an official • Article 237 Bribery and bribery of judicial officials • Article 25 Laundering of proceeds from criminal activities to the detriment of the financial interests of the European Union (Article 4 para 1 of the Directive)	• Smuggling and Customs Offences (Law 2690/2001) • Article 155 Concept of Smuggling • Article 22 of Law 4758/2020 (Amendments to Law 2690/2001)

Source: The authors.

(a) EU Frauds and Forgery in Greek Penal Law (Law 4689/2020)

53

Art. 23 Cross-border VAT fraud (Art. 3 para 2 point d and Art. 7 of the Directive)¹¹⁶

Whoever, during the execution of an organized plan that includes operations performed in the territory of at least two (2) Member States of the European Union, incurs a loss of VAT resources that exceeds a total of ten million (10,000,000) euros

a) using or submitting false, inaccurate or incomplete VAT returns. or documents or suppressing VAT-related information in violation of their special notification obligation or

b) submitting statements with the purpose of fraudulently concealing the non-payment of VAT or the illegal establishment of a VAT refund right, is punishable by imprisonment of at least ten (10) years and a fine of one thousand (1000) daily units.

Art. 24 Supplementary provisions for the criminal protection of the financial interests of the European Union (Art. 3 para 2 items a', b' and c', Art. 4 para 3 and Art. 7 of the Directive)

1.¹¹⁷ Whoever uses or submits false, inaccurate or incomplete statements or documents or withholds information in violation of a specific legal obligation to report them and,

¹¹⁶ Άρθρο 23 – Νόμος 4689/2020 – Διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον Φ.Π.Α. (άρθρο 3 παρ. 2 στοιχείο δ' και άρθρο 7 της Οδηγίας)

Όποιος κατά την εκτέλεση οργανωμένου σχεδίου που περιλαμβάνει πράξεις τελούμενες στην επικράτεια δύο (2) τουλάχιστον κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιφέρει απώλεια πόρων Φ.Π.Α. που υπερβαίνει συνολικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ α) χρησιμοποιώντας ή υποβάλλοντας ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις Φ.Π.Α. ή έγγραφα ή αποσιωπώντας πληροφορίες συνδεδεμένες με τον Φ.Π.Α. κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους ή β) υποβάλλοντας δηλώσεις με σκοπό τη δόλια συγκάλυψη της μη απόδοσης Φ.Π.Α. ή την παράνομη θεμελίωση δικαιώματος επιστροφής Φ.Π.Α., τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή χιλίων (1000) ημερησίων μονάδων.

¹¹⁷ Άρθρο 24 – Νόμος 4689/2020 – Επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 3 παρ. 2 στοιχεία α', β' και γ', άρθρο 4 παρ. 3 και άρθρο 7 της Οδηγίας)

1. Όποιος χρησιμοποιεί ή υποβάλλει ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις ή έγγραφα ή αποσιωπά πληροφορίες κατά παράβαση ειδικής νομικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους και, με τον τρόπο αυτό, λαμβάνει ή παρακρατεί παράνομως επιχορηγήσεις ή όμοιας φύσης οικονομικές παροχές που δεν συνδέονται άμεσα με ισάξιες αντιπαροχές και προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τους προϋπολογισμούς των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 386, 386Α ή 386Β του Π.Κ. Με την ίδια ποινή και την ίδια επιφύλαξη τιμωρείται και όποιος εν γνώσει χρησιμοποιεί νόμιμα ληφθείσες παροχές υπό την παραπάνω έννοια, οι οποίες υπάγονται με βάση τον νόμο ή τη σύμβαση χορήγησής τους σε συγκεκριμένους περιορισμούς, κατά παράβαση αυτών των περιορισμών. 2. Όποιος, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρησιμοποιεί ή υποβάλλει ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις ή έγγραφα ή αποσιωπά πληροφορίες κατά παράβαση ειδικής νομικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους και, με τον τρόπο αυτό, λαμβάνει ή παρακρατεί παράνομως παροχές που συνδέονται με αντιπαροχές αγαθών και υπηρεσιών και προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τους προϋπολογισμούς των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 386 ή 386Α Π.Κ.. Με την ίδια ποινή και την ίδια επιφύλαξη τιμωρείται και όποιος, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρησιμοποιεί εν γνώσει νόμιμα ληφθείσες παροχές υπό την παραπάνω έννοια, οι οποίες υπάγονται με βάση τον νόμο ή τη

in this way, illegally receives or withholds grants or financial benefits of a similar nature that are not directly linked to equal benefits and come from the budget of the European Union or the budgets of all kinds of its institutions and Organisations, regardless of the respective management body, is punished by imprisonment, unless the act is punished more heavily based on articles 386, 386A or 386B of the Criminal Code. With the same penalty and the same reservation is also punished who knowingly uses legally received benefits in the above sense, of which are subject to specific restrictions based on the law or the contract granting them, in violation of these restrictions.

2. Whoever, with the aim of obtaining himself or another illegal financial benefit at the expense of the financial interests of the European Union, uses or submits false, inaccurate or incomplete statements or documents or withholds information in violation of a specific legal obligation to notify them and, in the manner that, illegally receives or withholds benefits linked to the consideration of goods and services and which come from the budget of the European Union or the budgets of all kinds of its bodies and Organisations, regardless of the respective management body, shall be punished by imprisonment, unless the act is punishable more severely by based on articles 386 or 386A of the Criminal Code. With the same penalty and the same reservation, whoever, with the aim of obtaining himself or another illegal financial benefit at the expense of the financial interests of the European Union, knowingly uses legally received benefits under the above meaning, which fall under the law or the grant agreement to specific restrictions, in breach of those restrictions, thus causing damage to the financial interests of the European Union.

3. Whoever uses or submits false, inaccurate or incomplete statements or documents or withholds information in violation of a specific legal obligation to report them or knowingly uses in violation of the specific restrictions provided for a legally granted financial advantage and, in this way, reduces illegal revenues of the budget of the European Union or the budgets of all kinds of its institutions and Organisations, regardless of the respective management body, except for the revenues derived from VAT or are collected by

σύμβαση χορήγησής τους σε συγκεκριμένους περιορισμούς, κατά παράβαση αυτών των περιορισμών, προκαλώντας, με τον τρόπο αυτό, ζημία στα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.3. Όποιος χρησιμοποιεί ή υποβάλλει ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις ή έγγραφα ή αποσιωπά πληροφορίες κατά παράβαση ειδικής νομικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους ή χρησιμοποιεί εν γνώσει κατά παράβαση των προβλεπόμενων γι' αυτό ειδικών περιορισμών ένα νόμιμα χορηγηθέν οικονομικό πλεονέκτημα και, με τον τρόπο αυτό, μειώνει παρανόμως έσοδα του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των προϋπολογισμών των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, πλην των εσόδων που προέρχονται από τον Φ.Π.Α. ή εισπράττονται από τα Τελωνεία, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 386 ή 386Α Π.Κ..4. Όποιος, στο πλαίσιο της εμπιστευμένης σε αυτόν διαχείρισης πόρων και περιουσιακών στοιχείων του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των προϋπολογισμών των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της διαχειρίζεται τους οικείους πόρους κατά παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης ή ιδιοποιείται παράνομα ή χρησιμοποιεί κατ' απόκλιση από τον νόμιμα καθορισμένο σκοπό τους τα οικεία περιουσιακά στοιχεία, ζημιώνοντας με αυτόν τον τρόπο τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 375 ή 390 Π.Κ..5. Οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 381 Π.Κ. και των των παρ. 2 και 3 του άρθρου 405 Π.Κ. εφαρμόζονται κατά περίπτωση και τα για τα αδικήματα του παρόντος άρθρου.

the Customs, is punishable by imprisonment, unless the act is more severely punished based on articles 386 or 386A of the Criminal Code.

4. Whoever, in the context of the management of resources and assets of the European Union budget entrusted to him or of the budgets of all kinds of institutions and Organisations, manages the relevant resources in violation of the rules of prudent management or illegally appropriates or uses in deviation from the relevant assets for their legally defined purpose, thereby damaging the financial interests of the European Union, is punishable by imprisonment, unless the act is punished more heavily based on articles 375 or 390 of the Criminal Code.

54

Greek Criminal Code

Art. 216¹¹⁸ Forgery

1. Whoever draws up a forged or falsified document with the intent to mislead another with regard to an event that may have legal consequences shall be punished by imprisonment and a fine.

2. Anyone who knowingly uses a forged or falsified document for the above purpose shall be punished with the same penalty. 1. An employee who requests or receives, directly or through a third party, for himself or for another, an unfair benefit of any nature, or accepts the promise of providing such a benefit, for an action or omission in relation to the performance of his duties, future or already completed, is punishable by imprisonment and a fine. If the culprit performs the act of the previous para by profession

3. If the perpetrator of these acts (paras 1–2) intended to provide himself or another with material benefit by harming a third party or intended to harm another, and the total benefit or total loss exceeds 120,000 euros, he is punished by imprisonment for up to ten years and a fine

4. If the acts of paras 1 and 2 are directed directly against the legal entity of the Greek State, legal entities under Public Law or local government Organisations and the total property benefit or the total loss exceeds a total of 120,000 euros, a minimum of ten

¹¹⁸ Άρθρο 216 – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Πλαστογραφία

ΠροηγούμενοΕπόμενο

Περιουσιακά Εγκλήματα απλό

1. Όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει έγγραφο με σκοπό να παραπλανήσει με τη χρήση του άλλον σχετικά με γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή. 2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον παραπάνω σκοπό εν γνώσει χρησιμοποιεί πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο. 3. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των παρ. 1 και 2 σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται: α) εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή, β) εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ, με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. 4. Αν οι πράξεις των παρ. 1 και 2 στρέφονται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού Δημοσίου, των νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και το συνολικό περιουσιακό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνει συνολικά τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Οι πράξεις αυτές παραγράφονται μετά είκοσι (20) έτη.

years imprisonment is imposed and a fine of up to one thousand daily units. These acts become statute-barred after twenty years.

Art. 386¹¹⁹ Fraud

1. Whoever, by knowingly presenting false facts as true or unfairly concealing or concealing true facts, damages foreign property by persuading someone to act, omit or tolerate with the aim of obtaining an illegal financial benefit for himself or another from the damage to this property shall be punished with imprisonment and fine. If the damage caused exceeds the total amount of 120,000 euros, imprisonment for up to ten years and a fine are imposed.

2. If the fraud is directed directly against the legal entity of the Greek government, legal entities under public law or local government Organisations and the damage caused exceeds the total amount of 120,000 euros, a minimum of ten years' imprisonment and a fine of up to one thousand daily units shall be imposed. This deed expires after twenty years.

Art. 386A Computer fraud

1.¹²⁰ Whoever, with the aim of providing himself or another with an illegal financial benefit, damages foreign property, affecting the result of a computer data processing process: a) by improperly configuring a computer program,

¹¹⁹ **Άρθρο 386 – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Απάτη**

1. Όποιος με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό από τη βλάβη αυτής της περιουσίας να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. 2. Αν η απάτη στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι (20) έτη.

¹²⁰ **Άρθρο 386Α – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Απάτη με υπολογιστή**

1. Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας επεξεργασίας δεδομένων υπολογιστή: α) με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή, β) με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα, γ) με τη χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, δ) με τη χωρίς δικαίωμα εισαγωγή, αλλοίωση, διαγραφή, μετάδοση ή εξάλειψη ορθών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως ψηφιακών δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, ή ε) με τη χωρίς δικαίωμα αξιοποίηση λογισμικού προορισμένου για τη μετακίνηση χρημάτων ή νομισματικής αξίας τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. 2. Όποιος κατασκευάζει, διαθέτει ή κατέχει πρόγραμμα ή πληροφοριακό σύστημα που προορίζεται για τη διάπραξη του εγκλήματος της παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη και χρηματική ποινή. Απαλλάσσεται από κάθε ποινή όποιος καταστρέφει με δική του θέληση το παραπάνω πρόγραμμα ή πληροφοριακό σύστημα πριν το χρησιμοποιήσει για τη διάπραξη του εγκλήματος της παρ. 1. 3. Αν η απάτη με υπολογιστή στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του Ελληνικού Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται

b) by interfering with the operation without the right program or computer system, c) by using incorrect or incomplete computer data, in particular identification data, d) by unauthorised entry, alteration, deletion or deletion of computer data, in particular identification data, or

e) by unauthorised use of money transfer software punishable by imprisonment and a fine. If the damage caused exceeds the total amount of 120,000 euros, imprisonment of up to ten years and a fine are imposed. Infidelity 1. Whoever, when submitting a request to an authority responsible for approving a grant, knowingly declares incorrect or incomplete information or fails to disclose facts, provided for by law or by the person giving the grant based on law, if with such information the return claim is approved, provided or avoided, the extension of the provision or the maintenance of the grant to himself or a third party is punishable, if the request has been granted, by imprisonment of at least one year and a fine and if the amount of the grant exceeds the total amount of 120,000 euros, imprisonment for up to ten years and a fine is imposed.

2. Whoever manufactures, disposes or owns a computer program or system intended to commit the crime of para 1 shall be punished by imprisonment for up to two years and a fine. Anyone who voluntarily destroys the above program or computer system before using it to commit the crime of para 1 shall be exempted from any penalty.

3. If the computer fraud is directed directly against the legal entity of the Greek state, legal entities under public law or local government Organisations and the damage caused exceeds the total amount of 120,000 euros, a minimum of ten years' imprisonment and a fine of up to one thousand daily units. This deed expires after twenty years.

Art. 386B¹²¹ Fraud related to grants

1. Whoever, when submitting a request to an authority responsible for approving a grant, knowingly declares incorrect or incomplete information or fails to disclose facts, provided for by law or by the person giving the grant based on law, if with such information the return claim is approved, provided or avoided, the extension of the provision or the maintenance of the grant to himself or a third party is punishable, if the request has been

κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι (20) έτη.

¹²¹ **Άρθρο 386B – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις**

ΠροηγούμενοΕπόμενο

Ο ρατσιστικός λόγος μίσους ως μορφή του ρατσιστικού εγκλήματος

1. Όποιος κατά την υποβολή αιτήματος σε αρχή που είναι αρμόδια για την έγκριση επιχορήγησης εν γνώσει δηλώνει μη ορθά ή ελλιπή στοιχεία ή παραλείπει να γνωστοποιήσει γεγονότα, που προβλέπονται από τον νόμο ή από εκείνον που δίνει την επιχορήγηση βάσει νόμου, εφόσον με τα στοιχεία αυτά εγκρίνεται, παρέχεται ή αποφεύγεται η αξίωση επιστροφής, η επέκταση της παροχής ή η διατήρηση της επιχορήγησης προς τον ίδιο ή τρίτον τιμωρείται, εφόσον το αίτημα ικανοποιήθηκε, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή και αν το ποσό της επιχορήγησης υπερβαίνει συνολικά το ποσό των 120.000 ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή. 2. Όποιος, σε εγκεκριμένη επιχορήγηση, χρησιμοποιεί αντικείμενο ή χρηματική παροχή, των οποίων η χρήση περιορίζεται από νομικές διατάξεις ή από εκείνον που δίνει την επιχορήγηση, κατά παράβαση των περιορισμών α.

granted, by imprisonment of at least one year and a fine and if the amount of the grant exceeds the total amount of 120,000 euros, imprisonment for up to ten years and a fine is imposed.

2. Whoever, in an approved grant, uses an object or monetary contribution, the use of which is restricted by legal provisions or by the person giving the grant, in violation of these restrictions, shall be punished by imprisonment of at least one year and a fine.

(b) VAT Frauds

The area of VAT frauds is regulated now as well by the **Law No 5104/2024** which contains the new Code of Tax Procedure: 55

- Article 53 Sanctions for failure to submit or late submission of tax returns and information returns and failure to provide information requested by the Tax Administration¹²²
- Article 54 Sanctions for submitting an inaccurate declaration¹²³
- Article 55 Penalties for late submission or non-submission or submission of an inaccurate/incomplete Summary Table of Information or Documentation File of Intragroup Transactions¹²⁴
- Article 56 Penalties for late submission or non-submission or submission of an inaccurate/incomplete report by country and reportable cross-border arrangement¹²⁵
- Article 57 Violations related to the display of financial transactions¹²⁶
- Article 58 Violations related to the electronic transmission of data Failure to transmit data to the Tax Administration¹²⁷

The following provisions contain the text of the tax evasion offences:

56

Part II Crimes Of Tax Evasion Criminal Penalties

Art. 79 Tax evasion crimes

1.¹²⁸ A tax evasion crime is committed by anyone who intends to:

57

¹²² Άρθρο 53 Κυρώσεις για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα και παράλειψη χορήγησης στοιχείων που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση

¹²³ Άρθρο 54 Κυρώσεις για την υποβολή ανακριβούς δήλωσης

¹²⁴ Άρθρο 55 Πρόστιμα εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς/ατελούς Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών ή Φακέλου Τεκμηρίωσης Ενδοομιλικών Συναλλαγών

¹²⁵ Άρθρο 56 Πρόστιμα εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς/ατελούς έκθεσης ανά χώρα και δηλωτέας διασυννοριακής ρύθμισης

¹²⁶ Άρθρο 57 Παραβάσεις σχετικές με την απεικόνιση των οικονομικών συναλλαγών

¹²⁷ Άρθρο 58 Παραβάσεις σχετικές με την ηλεκτρονική διαβίβαση στοιχείων Παράλειψη διαβίβασης στοιχείων προς τη Φορολογική Διοίκηση

¹²⁸ Μέρος Ιβ' Εγκλήματα Φοροδιαφυγής Ποινικές Κυρώσεις

Άρθρο 79 Νόμος 5104/2024

Εγκλήματα φοροδιαφυγής

1. Έγκλημα φοροδιαφυγής διαπράττει όποιος με πρόθεση:

- a) in order to avoid the payment of income tax, Uniform Real Estate Ownership Tax (EN.F.I.A.) or Special Real Estate Tax (E.F.A.), hides taxable income from any source from the bodies of the Tax Administration or assets, in particular by omitting to submit a declaration or by submitting an inaccurate declaration or by entering fictitious (total or partial) expenses in the accounting records or citing such expenses in the tax return, so that no taxable material appears or it appears reduced,
 - b) in order to avoid the payment of Value Added Tax (VAT), Turnover Tax, insurance premium tax and withholding and imputed taxes, fees or contributions, fails to report or incorrectly reports or offsets or deducts them incorrectly, as well as anyone who misleads the Tax Administration by representing false facts as true or by wrongfully suppressing or concealing true facts and fails to pay or mispays or incorrectly sets off or deducts them or receives a refund, as well as anyone who withholds such taxes, fees or contributions,
 - c) in order to avoid the payment of ship tax, does not remit or incorrectly remits this tax to the State.
2. Whoever commits the crime of tax evasion referred to in para 1 shall be punished with imprisonment of at least two (2) years:
- a) if the tax attributable to the taxable income or to the assets that have been hidden exceeds per tax or management year one hundred thousand (100,000) euros per type of tax, or

α) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου εισοδήματος, Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) ή Ειδικού Φόρου Ακινήτων (Ε.Φ.Α.), αποκρύπτει από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης φορολογητέα εισοδήματα από οποιαδήποτε πηγή ή περιουσιακά στοιχεία, ιδίως παραλείποντας να υποβάλει δήλωση ή υποβάλλοντας ανακριβή δήλωση ή καταχωρίζοντας στα λογιστικά αρχεία εικονικές (ολικά ή μερικά) δαπάνες ή επικαλούμενος στη φορολογική δήλωση τέτοιες δαπάνες, ώστε να μην εμφανίζεται φορολογητέα ύλη ή να εμφανίζεται αυτή μειωμένη,

β) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), του Φόρου Κύκλου Εργασιών, του φόρου ασφαλιστρών και των παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών, δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς, καθώς και όποιος παραπλανά τη Φορολογική Διοίκηση με την παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή με την αθέμιτη παρασιώπηση ή απόκρυψη αληθινών γεγονότων και δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς ή λαμβάνει επιστροφή, καθώς και όποιος διακρατεί τέτοιους φόρους, τέλη ή εισφορές,

γ) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου πλοίων, δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς στο Δημόσιο τον φόρο αυτόν.

2. Όποιος διαπράττει έγκλημα φοροδιαφυγής από τα αναφερόμενα στην παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών:

α) αν ο φόρος που αναλογεί στα φορολογητέα εισοδήματα ή στα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκρυβεί υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, ή

β) αν το προς απόδοση ποσό του κύριου φόρου, τέλους ή εισφοράς που δεν αποδόθηκε ή αποδόθηκε ανακριβώς ή επεστράφη ή συμψηφίστηκε ή εξέπεσε ή διακρατείται υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος:

αα) Τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εφόσον αφορά Φ.Π.Α. ή

ββ) τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, τέλους ή εισφοράς σε κάθε άλλη περίπτωση.

3. Επιβάλλεται κάθειρξη, αν το ποσό του φόρου, τέλους ή εισφοράς της παρ. 2 υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, εφόσον αφορά Φ.Π.Α., ή τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ σε κάθε άλλη περίπτωση φόρου, τέλους ή εισφοράς.

b) if the amount to be paid of the main tax, fee or levy that was not paid or paid incorrectly or returned or set off or deducted or withheld exceeds per tax or administrative year:

aa) The fifty thousand (50,000) euros, if it concerns VAT or

bb) one hundred thousand (100,000) euros per type of tax, fee or levy in any other case.

3. Imprisonment is imposed, if the amount of the tax, fee or levy referred to in para 2 exceeds per tax or management year one hundred thousand (100,000) euros, if it concerns VAT, or one hundred and fifty thousand (150,000) euros in any other case of tax, fee or levy.

4.¹²⁹ Whoever issues false or fictitious tax information, as well as whoever accepts fictitious tax information or falsifies such information, regardless of whether or not he evades the payment of tax, shall be punished by imprisonment for at least three (3) months, unless the tax information was used for the committing or supporting any of the acts of paras 1 to 3, in which case the perpetrator is punished only for the latter as a

¹²⁹ 4. Όποιος εκδίδει πλαστά ή εικονικά φορολογικά στοιχεία, καθώς και όποιος αποδέχεται εικονικά φορολογικά στοιχεία ή νοθεύει τέτοια στοιχεία, ανεξάρτητα από το αν διαφεύγει ή μη την πληρωμή φόρου, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εκτός αν τα φορολογικά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη ή την υποστήριξη κάποιας από τις πράξεις των παρ. 1 έως και 3, οπότε ο δράστης τιμωρείται μόνο για την τελευταία ως αυτουργός ή συμμετοχος. Ειδικά, όποιος εκδίδει ή αποδέχεται εικονικά φορολογικά στοιχεία για ανύπαρκτη συναλλαγή στο σύνολό της ή για μέρος αυτής, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, εφόσον η συνολική αξία των εικονικών φορολογικών στοιχείων υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ και β) με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη, εφόσον το ως άνω ποσό υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ. Για την κάλυψη των παραπάνω ορίων δεν υπολογίζονται φορολογικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη ή την υποστήριξη κάποιας από τις πράξεις των παρ. 1 έως 3, οπότε ο δράστης τιμωρείται μόνο για την τελευταία ως αυτουργός ή συμμετοχος. Θεωρείται ως πλαστό και το φορολογικό στοιχείο που έχει διατηρηθεί ή σφραγιστεί με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς να έχει καταχωρισθεί στα οικεία βιβλία της αρμόδιας Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης σχετική πράξη θεώρησής του και εφόσον η μη καταχώριση τελεί σε γνώση του υπόχρεου για τη θεώρηση του φορολογικού στοιχείου. Θεωρείται επίσης ως πλαστό το φορολογικό στοιχείο και όταν το περιεχόμενο και τα λοιπά στοιχεία του πρωτότυπου ή αντίτυπου αυτού είναι διαφορετικά από αυτά που αναγράφονται στο στέλεχος του ίδιου στοιχείου. Εικονικό είναι το φορολογικό στοιχείο που εκδίδεται για συναλλαγή ανύπαρκτη στο σύνολό της ή για μέρος αυτής ή για συναλλαγή στην οποία το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη που αναγράφονται στο στοιχείο είναι άγνωστο φορολογικώς πρόσωπο, με την έννοια ότι δεν έχει δηλώσει την έναρξη του επιτηδεύματός του ούτε έχει θεωρήσει στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση. Εικονικό είναι επίσης το στοιχείο που φέρεται ότι εκδόθηκε ή έχει ληφθεί από εικονική εταιρεία, κοινοπραξία, κοινωνία ή άλλη οποιασδήποτε μορφής επιχείρηση ή νομική οντότητα ή από φυσικό πρόσωπο για το οποίο αποδεικνύεται ότι είναι παντελώς αμέτοχο με τη συγκεκριμένη συναλλαγή, οπότε στην τελευταία αυτή περίπτωση η ποινική δίωξη ασκείται κατά του πραγματικού υπευθύνου που υποκρύπτεται. Τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία συναλλαγής κατώτερη της πραγματικής θεωρούνται πάντοτε για τους σκοπούς του Κώδικα ως ανακριβή. Τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία μεγαλύτερη της πραγματικής θεωρούνται ως εικονικά κατά το μέρος της μεγαλύτερης αυτής αξίας. Δεν είναι εικονικό για τον λήπτη το φορολογικό στοιχείο το οποίο αφορά πραγματική συναλλαγή, αν το πρόσωπο του εκδότη είναι διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο στοιχείο. Δεν είναι εικονικό το φορολογικό στοιχείο που εξέδωσε ή έλαβε η κοινωνία κληρονόμων ή ο κληρονόμος ή σύζυγος ή τέκνο αποβιώσαντος ή συνταξιοδοτηθέντος συζύγου ή γονέα, το οποίο φέρεται ότι εκδόθηκε ή λήφθηκε από τον αποβιώσαντα ή συνταξιοδοτηθέντα επιτηδευματία, εφόσον αφορά πραγματική συναλλαγή και πριν από κάθε είδους φορολογικό έλεγχο έχει καταχωρισθεί στα βιβλία τόσο του λαμβάνοντα όσο και του εκδώσαντα το στοιχείο, η αξία αυτού έχει συμπεριληφθεί στις οικείες δηλώσεις Φ.Π.Α. και φορολογίας εισοδήματος και έχει γίνει η απόδοση των φόρων που προκύπτουν από το στοιχείο αυτό.

5. Για την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνεται ιδίως υπόψη το ύψος του ποσού που αποκρύφτηκε ή δεν αποδόθηκε και η διάρκεια της απόκρυψης ή μη απόδοσης ή ανακριβούς απόδοσης ή διακράτησης. Η μεταχείριση από τον δράστη ιδιαιτέρων τεχνασμάτων συνιστά επιβαρυντική κατάσταση.

perpetrator or participant. In particular, anyone who issues or accepts fictitious tax information for a non-existent transaction in whole or in part shall be punished: a) with imprisonment of at least one (1) year, as long as the total value of the fictitious tax information exceeds the amount of seventy-five thousand (75,000) euros and b) with imprisonment up to ten (10) years, if the above amount exceeds two hundred thousand (200,000) euros. In order to cover the above limits, tax data used to commit or support any of the acts of paras 1 to 3 are not calculated, so the perpetrator is only punished for the latter as a perpetrator or participant. The tax item that has been punched or stamped in any way, without having been registered in the relevant books of the competent Service of the Tax Administration, a relevant act of its verification and if the non-registration is known to the person liable for the tax item's visa, is also considered as fake. The tax item is also considered fake when the content and other details of the original or copy are different from what is written on the stem of the same item. A fictitious tax item is issued for a transaction that does not exist in its entirety or for part of it, or for a transaction in which one of the contracting parties listed in the item is an unknown person for tax purposes, in the sense that he has not declared the start of his business nor has considered data in the Tax Administration. Virtual is also the item that is alleged to have been issued or received by a fictitious company, joint venture, society or any other form of business or legal entity or by a natural person who proves to be completely uninvolved with the particular transaction, so in the latter case the criminal proceedings are brought against the real person responsible who is hiding. Tax data showing a lower transaction value than the actual value is always considered inaccurate for the purposes of the Code. The tax data in which a value greater than the actual one is indicated are considered as fictitious in the part of this greater value. A tax item relating to a real transaction is not fictitious to the recipient if the person of the issuer is different from that shown on the item. The tax item issued or received by the society of heirs or the heir or spouse or child of a deceased or retired spouse or parent, which is alleged to have been issued or received by the deceased or retired person on purpose, if it concerns a real transaction and before any kind tax audit has been entered in the books of both the recipient and of the issuer of the item, its value has been included in the relevant VAT returns. and income tax and the taxes resulting from this item have been paid.

5. For the measurement of the penalty, the amount of the amount that was concealed or not returned and the duration of the concealment or non-return or inaccurate return or retention are taken into account. Treatment by the perpetrator of special tricks constitutes an aggravating circumstance.

Art. 80¹³⁰ Perpetrators and accomplices

1. In the case of legal persons, the perpetrators of the crimes of the Code are considered, if by any act or omission they contributed to their commission:

a) In domestic joint-stock companies, the presidents of the Boards of Directors, the managing directors, appointed or co-acting advisors, managers, general managers or directors, as well as in general any person authorised either directly by law or by private will or by court decision in the administration or management or representation thereof. If all the above persons are missing, the members of the boards of directors of these companies are considered as perpetrators, as long as they actually exercise, temporarily or permanently, one of the duties mentioned in the first para.

b) In general and limited companies, the general partners and their managers as well as in general any person authorised either directly by law or by private will or by court order or for any reason in the administration or management thereof.

¹³⁰ Άρθρο 80 Νόμος 5104/2024**Αυτουργοί και συνεργοί**

1. Στα νομικά πρόσωπα, ως αυτουργοί των εγκλημάτων του Κώδικα θεωρούνται, εφόσον με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη συντέλεσαν στην τέλεσή τους:

α) Στις ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, οι πρόεδροι των Διοικητικών Συμβουλίων, οι διευθύνοντες, εντεταλμένοι ή συμπράττοντες σύμβουλοι, οι διοικητές, οι γενικοί διευθυντές ή διευθυντές, όπως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση ή εκπροσώπηση αυτών. Αν ελλείπουν όλα τα παραπάνω πρόσωπα, ως αυτουργοί θεωρούνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών αυτών, εφόσον ασκούν πράγματι, προσωρινά ή διαρκώς, ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

β) Στις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες οι ομόρρυθμοι εταίροι και οι διαχειριστές αυτών όπως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση είτε από οποιαδήποτε αιτία στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών.

γ) Στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες οι διαχειριστές αυτών όπως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση είτε από οποιαδήποτε αιτία στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών και, όταν αυτοί ελλείπουν ή απουσιάζουν, οι εταίροι αυτών.

δ) Στους συνεταιρισμούς και τις ενώσεις αυτών οι πρόεδροι, οι γραμματείς, οι ταμίες, όπως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση είτε από οποιαδήποτε αιτία στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών.

ε) Στις κοινοπραξίες, κοινωνίες, αστικές, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, οι εκπρόσωποί τους, με βάση την ιδιωτική βούληση ή τον νόμο ή δικαστική απόφαση, και αν ελλείπουν αυτοί, τα μέλη τους. Όταν στα μέλη αυτών περιλαμβάνονται και νομικά πρόσωπα ή αλλοδαπές επιχειρήσεις ή αλλοδαποί οργανισμοί, εφαρμόζονται ανάλογα και οι λοιπές διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

στ) Στις αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς, οι διευθυντές ή φορολογικοί αντιπρόσωποι ή πράκτορες, που έχουν στην Ελλάδα.

ζ) Στα νομικά πρόσωπα εκτός των ανωτέρω αναφερομένων ή στις νομικές οντότητες κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 51Α του ν. 2238/1994 (Α' 151) ή της περ. δ' του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ως αυτουργοί θεωρούνται οι εκπρόσωποι αυτών όπως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση ή εκπροσώπηση αυτών.

2. Επίσης, αυτουργοί των ανωτέρω εγκλημάτων, κατά την έννοια της παρ. 1, θεωρούνται και: α) όσοι δυνάμει νόμου ή δικαστικής απόφασης ή διάταξης τελευταίας βούλησης είναι διαχειριστές αλλότριας περιουσίας και β) ο επίτροπος ή κηδεμόνας ή διοικητής αλλοτρίων κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

3. Ο εν γνώσει υπογράφων ανακριβή φορολογική δήλωση ως πληρεξούσιος, καθώς και όποιος με οποιονδήποτε άλλο τρόπο εν γνώσει συμπράττει ή προσφέρει άμεση συνδρομή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων τιμωρείται ως άμεσος συνεργός.

4. Αυτουργοί ή συμμετοχοί των ανωτέρω εγκλημάτων θεωρούνται σε κάθε περίπτωση και όσοι ασκούν εν τοις πράγμασι τις εξουσίες και αρμοδιότητες που αντιστοιχούν στις ιδιότητες και θέσεις της παρ. 1.

- c) In limited liability companies and private capital companies, their managers as well as in general any person authorised either directly by law or by private will or by court order or by any reason in the administration or management thereof and, when they are missing or absent, their partners.
 - d) In cooperatives and their associations, the presidents, secretaries, treasurers, as well as in general any person mandated either directly by law or by private will or by court decision or for any reason in their administration or management.
 - e) In consortia, societies, civil, partnership or invisible companies, their representatives, based on private will or the law or court decision, and if they are missing, their members. When these members also include legal persons or foreign companies or foreign Organisations, the other provisions of this para shall apply accordingly.
 - f) In foreign companies in general and in all kinds of foreign Organisations, the managers or tax representatives or agents they have in Greece.
 - g) Legal entities other than those mentioned above or legal entities within the meaning of para 3 of article 51A of Law 2238/1994 (A' 151) or para d of article 2 of the Income Tax Code, as authors are considered their representatives as well as in general any person mandated either directly by law or by private will or by court decision to administer or manage or represent them.
2. Also, perpetrators of the above crimes, within the meaning of para 1, are also considered: a) those who, by virtue of a law or court decision or provision of a last will, are administrators of other people's property and b) the commissioner or guardian or administrator of other people according to the provisions of Civil Code.
3. Anyone who knowingly signs an inaccurate tax return as a proxy, as well as anyone who in any other way knowingly cooperates or offers direct assistance in the commission of the above crimes, is punished as a direct accomplice.
4. Perpetrators or participants in the above crimes are considered in any case also those who actually exercise the powers and responsibilities that correspond to the qualities and positions of para 1.

Art. 81 Complaint and criminal procedure

- 1.¹³¹ If there is a case of committing or attempting to commit a crime under the Code, an indictment report is submitted without delay by the Governor or by the bodies of the

¹³¹ **Άρθρο 81 Νόμος 5104/2024**

Μηνυτήρια αναφορά και ποινική διαδικασία

1. Εάν συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος του Κώδικα υποβάλλεται αμελλητί μηνυτήρια αναφορά από τον Διοικητή ή από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης ή από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.
2. α) Αν, με βάση οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου της Φορολογικής Διοίκησης, που εκδίδεται κατόπιν φορολογικού ελέγχου συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος φοροδιαφυγής, εκ των οριζόμενων στο άρθρο 79, η έκδοση τέτοιας πράξης αναστέλλει την προθεσμία της παραγραφής του σχετικού εγκλήματος και συνεπάγεται την αυτεπάγγελτη αναβολή ή αναστολή της αντίστοιχης ποινικής διαδικασίας. Για τον σκοπό αυτόν,

Tax Administration or by the Financial Police Directorate of the Hellenic Police Headquarters. The criminal prosecution is carried out ex officio.

2. a) If, on the basis of a final act of corrective tax assessment or act of imposing a fine of the Tax Administration, issued following a tax control there is a case of committing or attempting to commit a tax evasion crime, from those defined in article 79, the issuance of such an act suspends the statute of limitations for the relevant crime and implies the ex officio postponement or suspension of the corresponding criminal procedure. For this purpose, the Tax Administration immediately informs the competent misdemeanor prosecutor and sends him a copy of the above administrative act.

b) If no criminal prosecution has been brought, the competent misdemeanor prosecutor postpones, by his act, any further action of the criminal procedure. If a criminal prosecution has been instituted and the case is pending in the main investigation, the investigator, with the consent of the public prosecutor, orders the suspension of the criminal proceedings. If the case has been referred to the audience, the criminal court orders the suspension of the criminal proceedings, and in any other case the suspension is ordered by the competent judicial council.

c) The suspension of the limitation period and the postponement or suspension of the criminal proceedings shall last until the finalization of the relevant act of the Tax Administration, due to the lapse of the deadline for filing an appeal, or until the decision of the competent administrative court on the appeal which exercised.

d) The adjudication of the relevant cases before the regular administrative courts and the Council of State and the issuance of the relevant decisions are done on a priority basis. The Tax Administration Service that issued the deed or the secretariat of the relevant administrative court shall immediately inform the competent prosecutor, respec-

η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών και του αποστέλλει αντίγραφο της ως άνω διοικητικής πράξης.

β) Αν δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών αναβάλλει, με πράξη του, κάθε περαιτέρω ενέργεια της ποινικής διαδικασίας. Αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και η υπόθεση εκκρεμεί στην κύρια ανάκριση, ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας. Αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο, το ποινικό δικαστήριο διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας, σε κάθε άλλη δε περίπτωση την αναστολή διατάσσει το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο.

γ) Η αναστολή της προθεσμίας της παραγραφής και η αναβολή ή αναστολή της ποινικής διαδικασίας διαρκούν μέχρι την οριστικοποίηση της οικείας πράξης της Φορολογικής Διοίκησης, λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησης προσφυγής, ή μέχρις ότου καταστεί αμετάκλητη η απόφαση του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου επί της προσφυγής που ασκήθηκε.

δ) Η έκδοση των σχετικών υποθέσεων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων γίνονται κατά προτεραιότητα. Η Υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης που εξέδωσε την πράξη ή η γραμματεία του οικείου διοικητικού δικαστηρίου ενημερώνουν αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα, αντιστοίχως, για την οριστικοποίηση της πράξης, λόγω μη άσκησης προσφυγής, ή για την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου και υποβάλλουν, κατά περίπτωση, υπηρεσιακό αντίγραφο του διοικητικού φακέλου ή της δικογραφίας της υπόθεσης.

ε) Σε περίπτωση αναστολής της προθεσμίας της παραγραφής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α', δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).

tively, of the finalization of the deed, due to no appeal, or of the issuance of an irrevocable decision of the competent administrative court and submit, as the case may be, official copy of the administrative file or case file.

e) In case of suspension of the limitation period, according to the first para of para a', the time limitation of the suspension of the first para of para 2 of article 113 of the Criminal Code does not apply (law 4619/2019, A') 95).

3.¹³² The competent local court is that of the headquarters of the Tax Administration Service responsible for taxation.

¹³² 3. Όποιος διαπράττει έγκλημα φοροδιαφυγής από τα αναφερόμενα στην παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών ή χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Κ.:

α) αν ο φόρος που αναλογεί στα φορολογητέα εισοδήματα ή στα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκρυβεί υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, ή
β) αν το προς απόδοση ποσό του κύριου φόρου, τέλους ή εισφοράς που δεν αποδόθηκε ή αποδόθηκε ανακριβώς ή επεστράφη ή συμψηφίστηκε ή εξέπεσε ή διακρατείται υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος:

αα) τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εφόσον αφορά Φ.Π.Α. ή

ββ) τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, τέλους ή εισφοράς σε κάθε άλλη περίπτωση.

4. Επιβάλλεται κάθειρξη, αν το ποσό του φόρου, τέλους ή εισφοράς της παρ. 3 υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, εφόσον αφορά Φ.Π.Α., ή τις εκατό πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ σε κάθε άλλη περίπτωση φόρου, τέλους ή εισφοράς.

5. Όποιος εκδίδει πλαστά ή εικονικά φορολογικά στοιχεία, καθώς και όποιος αποδέχεται εικονικά φορολογικά στοιχεία ή νοθεύει τέτοια στοιχεία, ανεξάρτητα από το αν διαφεύγει ή μη την πληρωμή φόρου, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Κ., εκτός και αν τα φορολογικά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη ή την υποστήριξη κάποιας από τις πράξεις των παρ. 1 έως και 4, οπότε ο δράστης τιμωρείται μόνο για την τελευταία ως αυτουργός ή συμμέτοχος. Ειδικά, όποιος εκδίδει ή αποδέχεται εικονικά φορολογικά στοιχεία για ανύπαρκτη συναλλαγή στο σύνολό της ή για μέρος αυτής, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Κ., εφόσον η συνολική αξία των εικονικών φορολογικών στοιχείων υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ και β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή κάθειρξη έως έξι (6) έτη, εφόσον το ως άνω ποσό υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ. Για την κάλυψη των παραπάνω ορίων δεν υπολογίζονται φορολογικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη ή την υποστήριξη κάποιας από τις πράξεις των παρ. 1 έως 4, οπότε ο δράστης τιμωρείται μόνο για την τελευταία ως αυτουργός ή συμμέτοχος. Θεωρείται ως πλαστό και το φορολογικό στοιχείο που έχει διατηρηθεί ή σφραγιστεί με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς να έχει καταχωρισθεί στα οικεία βιβλία της αρμόδιας φορολογικής αρχής σχετική πράξη θεώρησής του και εφόσον η μη καταχώριση τελεί σε γνώση του υπόχρεου για τη θεώρηση του φορολογικού στοιχείου. Θεωρείται επίσης ως πλαστό το φορολογικό στοιχείο και όταν το περιεχόμενο και τα λοιπά στοιχεία του πρωτότυπου ή αντίτυπου αυτού είναι διαφορετικά από αυτά που αναγράφονται στο στέλεχος του ίδιου στοιχείου. Εικονικό είναι το φορολογικό στοιχείο που εκδίδεται για συναλλαγή ανύπαρκτη στο σύνολό της ή για μέρος αυτής ή για συναλλαγή στην οποία το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη που αναγράφονται στο στοιχείο είναι άγνωστο φορολογικώς πρόσωπο, με την έννοια ότι δεν έχει δηλώσει την έναρξη του επιτηδεύματός του ούτε έχει θεωρήσει στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση. Εικονικό είναι επίσης το στοιχείο που φέρεται ότι εκδόθηκε ή έχει ληφθεί από εικονική εταιρεία, κοινοπραξία, κοινωνία ή άλλη οποιασδήποτε μορφής επιχείρηση ή νομική οντότητα ή από φυσικό πρόσωπο για το οποίο αποδεικνύεται ότι είναι παντελώς αμέτοχο με τη συγκεκριμένη συναλλαγή, οπότε στην τελευταία αυτή περίπτωση η ποινική δίωξη ασκείται κατά του πραγματικού υπευθύνου που υποκρύπτεται. Τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία συναλλαγής κατώτερη της πραγματικής θεωρούνται πάντοτε για τους σκοπούς του Κώδικα ως ανακριβή, ενώ τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία μεγαλύτερη της πραγματικής θεωρούνται ως εικονικά κατά το μέρος της μεγαλύτερης αυτής αξίας. Δεν είναι εικονικό για τον λήπτη το φορολογικό στοιχείο το οποίο αφορά πραγματική συναλλαγή, αν το πρόσωπο του εκδότη είναι διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο στοιχείο. Δεν είναι εικονικό το φορολογικό στοιχείο που εξέδωσε ή έλαβε η κοινωνία κληρονόμων ή ο κληρονόμος ή σύζυγος ή τέκνο αποβιώσαντος ή συνταξιοδοτηθέντος συζύγου ή γονέα, το οποίο φέρεται ότι εκδόθηκε ή λήφθηκε από τον αποβιώσαντα ή συνταξιοδοτηθέντα επιτηδευματία, εφόσον αφορά πραγματική συναλλαγή και πριν από κάθε είδους φορολογικό έλεγχο έχει καταχωρισθεί στα βιβλία τόσο του λαμβάνοντα όσο και του εκδίδοντα το στοιχείο, η αξία αυτού έχει συμπεριληφθεί στις οικείες δηλώσεις Φ.Π.Α. και φορολογίας εισοδήματος και έχει γίνει η απόδοση των φόρων που προκύπτουν από το στοιχείο αυτό.

4. The State may appear before the criminal courts for the offences of the Code in support of the charge. When the prosecution is carried out at the level of a misdemeanor, the State may also be represented by the head of the competent Service of the Tax Administration or the employee appointed by him.

5. In the trials concerning crimes of the Code, the appearance of the witness in the audience is not mandatory, as long as the competent prosecutor or the court has been informed in writing by the Authority that carried out the control in relation to the case, unless the court, ex officio or at the request of the accused, determines that a witness should be called to testify about matters essential to the outcome of the trial that cannot be derived from the documents of the case.

6. For the rest, the provisions of the Criminal Procedure Code and the General Part of the Criminal Code shall apply.

Art. 82¹³³ Suspension of sentence

For the crimes of the Code, the suspension of the sentence is done in accordance with articles 99 to 104 of the Criminal Code.

Section XII Crimes of Tax Evasion – Criminal Sanctions

Art. 66 Tax evasion offences

1.¹³⁴ A tax evasion crime is committed by anyone who intends to:

6. Για την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνεται ιδίως υπόψη το ύψος του ποσού που αποκρύφτηκε ή δεν αποδόθηκε και η διάρκεια της απόκρυψης ή μη απόδοσης ή ανακριβούς απόδοσης ή διακράτησης. Η μεταχείριση από τον δράστη ιδιαιτέρων τεχνασμάτων συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

¹³³ **Άρθρο 82 Νόμος 5104/2024**

Αναστολή της ποινής

Για τα εγκλήματα του Κώδικα η αναστολή της ποινής γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 99 έως 104 του Ποινικού Κώδικα.

¹³⁴ **Άρθρο 66 Εγκλήματα φοροδιαφυγής**

1. Εγκλημα φοροδιαφυγής διαπράττει όποιος με πρόθεση:

α) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου εισοδήματος, ΕΝ.Φ.Ι.Α. ή ειδικού φόρου ακινήτων (Ε.Φ.Α.), αποκρύπτει από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης φορολογητέα εισοδήματα από οποιαδήποτε πηγή ή περιουσιακά στοιχεία, ιδίως παραλείποντας να υποβάλει δήλωση ή υποβάλλοντας ανακριβή δήλωση ή καταχωρίζοντας στα λογιστικά αρχεία εικονικές (ολικά ή μερικά) δαπάνες ή επικαλούμενος στη φορολογική δήλωση τέτοιες δαπάνες, ώστε να μην εμφανίζεται φορολογητέα ύλη ή να εμφανίζεται αυτή μειωμένη,

β) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή του Φ.Π.Α., του Φ.Κ.Ε., του φόρου ασφαλιστρών και των παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών, δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς, καθώς και όποιος παραπλανά τη Φορολογική Διοίκηση με την παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή με την αθέμιτη παρασιώπηση ή απόκρυψη αληθινών γεγονότων και δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς ή λαμβάνει επιστροφή, καθώς και όποιος διακρατεί τέτοιους φόρους, τέλη ή εισφορές,

γ) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου πλοίων, δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς στο Δημόσιο τον φόρο αυτόν.

2. Παρακρατούμενοι φόροι, τέλη και εισφορές είναι εκείνοι που ρητά ορίζονται σε επί μέρους διατάξεις ότι παρακρατούνται και τελικά αποδίδονται στο Δημόσιο ή άλλον φορέα από πρόσωπο διάφορο του πραγματικού φορολογούμενου.

3. Όποιος διαπράττει έγκλημα φοροδιαφυγής από τα αναφερόμενα στην παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών ή χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Κ.:

a) in order to avoid paying income tax, EN.F.I.A. or special real estate tax (E.F.A.), hides from the Tax Administration bodies taxable income from any source or assets, in particular by failing to submit a declaration or by submitting an inaccurate declaration or by entering fictitious (total or partial) expenses in the accounting records or citing such expenses in the tax return, so that no taxable material is shown or it is shown reduced,

α) αν ο φόρος που αναλογεί στα φορολογητέα εισοδήματα ή στα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκρυβεί υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, ή
β) αν το προς απόδοση ποσό του κύριου φόρου, τέλους ή εισφοράς που δεν αποδόθηκε ή αποδόθηκε ανακριβώς ή επεστράφη ή συμψηφίστηκε ή εξέπεσε ή διακρατείται υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος:

αα) τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εφόσον αφορά Φ.Π.Α. ή

ββ) τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, τέλους ή εισφοράς σε κάθε άλλη περίπτωση.

4. Επιβάλλεται κάθειρξη, αν το ποσό του φόρου, τέλους ή εισφοράς της παρ. 3 υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, εφόσον αφορά Φ.Π.Α., ή τις εκατό πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ σε κάθε άλλη περίπτωση φόρου, τέλους ή εισφοράς.

5. Όποιος εκδίδει πλαστά ή εικονικά φορολογικά στοιχεία, καθώς και όποιος αποδέχεται εικονικά φορολογικά στοιχεία ή νοθεύει τέτοια στοιχεία, ανεξάρτητα από το αν διαφεύγει ή μη την πληρωμή φόρου, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Κ., εκτός και αν τα φορολογικά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη ή την υποστήριξη κάποιας από τις πράξεις των παρ. 1 έως και 4, οπότε ο δράστης τιμωρείται μόνο για την τελευταία ως αυτοουργός ή συμμετοχός. Ειδικά, όποιος εκδίδει ή αποδέχεται εικονικά φορολογικά στοιχεία για ανύπαρκτη συναλλαγή στο σύνολό της ή για μέρος αυτής, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Κ., εφόσον η συνολική αξία των εικονικών φορολογικών στοιχείων υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ και β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή κάθειρξη έως έξι (6) έτη, εφόσον το ως άνω ποσό υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ. Για την κάλυψη των παραπάνω ορίων δεν υπολογίζονται φορολογικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη ή την υποστήριξη κάποιας από τις πράξεις των παρ. 1 έως 4, οπότε ο δράστης τιμωρείται μόνο για την τελευταία ως αυτοουργός ή συμμετοχός. Θεωρείται ως πλαστό και το φορολογικό στοιχείο που έχει διατηρηθεί ή σφραγιστεί με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς να έχει καταχωρισθεί στα οικεία βιβλία της αρμόδιας φορολογικής αρχής σχετική πράξη θεώρησής του και εφόσον η μη καταχώριση τελεί σε γνώση του υπόχρεου για τη θεώρηση του φορολογικού στοιχείου. Θεωρείται επίσης ως πλαστό το φορολογικό στοιχείο και όταν το περιεχόμενο και τα λοιπά στοιχεία του πρωτότυπου ή αντίτυπου αυτού είναι διαφορετικά από αυτά που αναγράφονται στο στέλεχος του ίδιου στοιχείου. Εικονικό είναι το φορολογικό στοιχείο που εκδίδεται για συναλλαγή ανύπαρκτη στο σύνολό της ή για μέρος αυτής ή για συναλλαγή στην οποία το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη που αναγράφονται στο στοιχείο είναι άγνωστο φορολογικώς πρόσωπο, με την έννοια ότι δεν έχει δηλώσει την έναρξη του επιτηδεύματός του ούτε έχει θεωρήσει στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση. Εικονικό είναι επίσης το στοιχείο που φέρεται ότι εκδόθηκε ή έχει ληφθεί από εικονική εταιρεία, κοινοπραξία, κοινωνία ή άλλη οποιασδήποτε μορφής επιχείρηση ή νομική οντότητα ή από φυσικό πρόσωπο για το οποίο αποδεικνύεται ότι είναι παντελώς αμέτοχο με τη συγκεκριμένη συναλλαγή, οπότε στην τελευταία αυτή περίπτωση η ποινική δίωξη ασκείται κατά του πραγματικού υπευθύνου που υποκρύπτεται. Τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία συναλλαγής κατώτερη της πραγματικής θεωρούνται πάντοτε για τους σκοπούς του Κώδικα ως ανακριβή, ενώ τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία μεγαλύτερη της πραγματικής θεωρούνται ως εικονικά κατά το μέρος της μεγαλύτερης αυτής αξίας. Δεν είναι εικονικό για τον λήπτη το φορολογικό στοιχείο το οποίο αφορά πραγματική συναλλαγή, αν το πρόσωπο του εκδότη είναι διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο στοιχείο. Δεν είναι εικονικό το φορολογικό στοιχείο που εξέδωσε ή έλαβε η κοινωνία κληρονόμων ή ο κληρονόμος ή σύζυγος ή τέκνο αποβιώσαντος ή συνταξιοδοτηθέντος συζύγου ή γονέα, το οποίο φέρεται ότι εκδόθηκε ή λήφθηκε από τον αποβιώσαντα ή συνταξιοδοτηθέντα επιτηδευματία, εφόσον αφορά πραγματική συναλλαγή και πριν από κάθε είδους φορολογικό έλεγχο έχει καταχωρισθεί στα βιβλία τόσο του λαμβάνοντα όσο και του εκδίδοντα το στοιχείο, η αξία αυτού έχει συμπεριληφθεί στις οικείες δηλώσεις Φ.Π.Α. και φορολογίας εισοδήματος και έχει γίνει η απόδοση των φόρων που προκύπτουν από το στοιχείο αυτό.

6. Για την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνεται ιδίως υπόψη το ύψος του ποσού που αποκρύφτηκε ή δεν αποδόθηκε και η διάρκεια της απόκρυψης ή μη απόδοσης ή ανακριβούς απόδοσης ή διακράτησης. Η μεταχείριση από τον δράστη ιδιαιτέρων τεχνασμάτων συνιστά επιβαρυντική κατάσταση.

b) in order to avoid the payment of the VAT, the FKE, the insurance premium tax and the withheld and imposed taxes, fees or contributions, he does not return or returns incorrectly or offsets or deducts them incorrectly, as and whoever misleads the Tax Administration by representing false facts as true or by wrongfully suppressing or concealing true facts and fails to remit or misrepresents or sets off or deducts them inaccurately or receives a refund, as well as who withholds such taxes, fees or contributions,

c) in order to avoid the payment of ship tax, does not remit or incorrectly remits this tax to the State.

2. Withheld taxes, fees and contributions are those which are expressly defined in individual provisions as being withheld and ultimately attributed to the State or another body by a person other than the actual taxpayer.

3. *Whoever commits the crime of tax evasion referred to in para 1 is punished with imprisonment of at least two (2) years or a fine according to Art. 57 of the Criminal Code:*

a) if the tax attributable to the taxable income or the assets that have been concealed exceeds per tax or management year one hundred thousand (100,000) euros per type of tax, or

b) if the amount to be paid of the main tax, fee or levy that was not paid or paid incorrectly or refunded or set off or deducted or withheld exceeds per tax or administrative year:

aa) fifty thousand (50,000) euros, if it concerns VAT. the

bb) one hundred thousand (100,000) euros per type of tax, fee or levy in any other case.

4. Imprisonment is imposed, if the amount of the tax, fee or levy referred to in para 3 exceeds per fiscal or administrative year one hundred thousand (100,000) euros, if it concerns VAT, or one hundred and fifty thousand (150,000) euros in any other case of tax, fee or levy.

5. Whoever issues false or fictitious tax information, as well as whoever accepts fictitious tax information or falsifies such information, regardless of whether or not he evades the payment of tax, shall be punished with a prison sentence of at least three (3) months or a fine in accordance with Article 57 of P.K., unless the tax information was used to commit or support any of the acts of paras 1 to 4, in which case the perpetrator is punished only for the latter as a perpetrator or participant. In particular, whoever issues or accepts fictitious tax information for a non-existent transaction in its entirety or for part of it, is punished: a) with imprisonment of at least one (1) year or a fine in accordance with article 57 of the Criminal Code, if the total value of fictitious tax data exceeds the amount of seventy-five thousand (75,000) euros and b) with imprisonment of at least one (1) year or imprisonment of up to six (6) years, if the above amount exceeds two hundred thousand (200,000) euros. In order to cover the above limits, tax data used to commit or support any of the acts of paras 1 to 4 are not calculated, so the perpetrator is only punished for the latter as a perpetrator or participant. Tax items that have been

punched or stamped in any way, without a relevant act of authentication having been registered in the relevant books of the competent tax authority, and if the non-registration is known to the person liable for the authentication of the tax item, are also considered to be counterfeit. The tax item is also considered fake when the content and other details of the original or copy are different from what is written on the stem of the same item. A fictitious tax item is issued for a transaction that does not exist in its entirety or for part of it, or for a transaction in which one of the contracting parties listed in the item is an unknown person for tax purposes, in the sense that he has not declared the start of his business nor has considered data in the Tax Administration. Virtual is also the item that is alleged to have been issued or received by a fictitious company, joint venture, society or any other form of business or legal entity or by a natural person who proves to be completely uninvolved with the particular transaction, so in the latter case the criminal proceedings are brought against the real person responsible who is hiding. Tax data showing a transaction value lower than the actual value is always considered inaccurate for the purposes of the Code, while tax data showing a value greater than the actual value is considered fictitious to the extent of the higher value. A tax item relating to a real transaction is not fictitious to the recipient if the person of the issuer is different from that shown on the item. The tax item issued or received by the society of heirs or the heir or spouse or child of a deceased or retired spouse or parent, which is alleged to have been issued or received by the deceased or retired person on purpose, if it concerns a real transaction and before any kind tax audit has been registered in the books of both the recipient and the issuer, the value of which has been included in the relevant VAT returns. and income tax and the taxes resulting from this item have been paid.

6. For the measurement of the penalty, the amount of the amount that was concealed or not returned and the duration of the concealment or non-return or inaccurate return or retention are taken into account. Treatment by the perpetrator of special tricks constitutes an aggravating circumstance.

Art. 67 Perpetrators and accomplices

1.¹³⁵ In the case of legal persons, the perpetrators of the crimes of the Code are considered, if by any act or omission they contributed to their commission:

¹³⁵ **Άρθρο 67 Αυτουργοί και συνεργοί**

1. Στα νομικά πρόσωπα, ως αυτουργοί των εγκλημάτων του Κώδικα θεωρούνται, εφόσον με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη συντέλεσαν στην τέλεσή τους:

α) Στις ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων, οι διευθύνοντες, εντεταλμένοι ή συμπράττοντες σύμβουλοι, οι διοικητές, οι γενικοί διευθυντές ή διευθυντές, ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση ή εκπροσώπηση αυτών. Αν ελλείπουν όλα τα παραπάνω πρόσωπα, ως αυτουργοί θεωρούνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών αυτών, εφόσον ασκούν πράγματι προσωρινά ή διαρκώς ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται πιο πάνω.

β) Στις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες οι ομόρρυθμοι εταίροι και οι διαχειριστές αυτών ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση είτε από οποιαδήποτε αιτία στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών.

- a) In domestic joint-stock companies, the chairmen of the boards of directors, the managing directors, appointed or co-acting advisors, administrators, general managers or directors, as well as in general any person authorised either directly by law or by private will or by court decision in the administration or management or representation thereof. If all the above persons are missing, the members of the boards of directors of these companies are considered as perpetrators, as long as they actually temporarily or permanently exercise one of the duties mentioned above.
- b) In general and limited companies, the general partners and their managers as well as in general any person mandated either directly by law or by private will or by court order or for any reason in the administration or management thereof.
- c) In limited liability companies and private capital companies, their managers as well as in general any person authorised either directly by law or by private will or by court order or for any reason in their administration or management and, when they are missing or absent, their partners.
- d) In cooperatives and their associations, the presidents, secretaries, treasurers, as well as in general any person mandated either directly by law or by private will or by court decision or for any reason in their administration or management.
- e) In consortia, societies, civil, partnership or invisible companies, the perpetrators of the crime of tax evasion are considered to be their representatives, based on their private will or the law or court decision, and if they are absent, their members. When these members also include legal entities or foreign companies or foreign Organisations, the other provisions of this para shall apply accordingly.

γ) Στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες οι διαχειριστές αυτών ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση είτε από οποιαδήποτε αιτία στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών και, όταν αυτοί ελλείπουν ή απουσιάζουν, οι εταίροι αυτών.

δ) Στους συνεταιρισμούς και ενώσεις αυτών οι πρόεδροι, οι γραμματείς, οι ταμίες, ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση είτε από οποιαδήποτε αιτία στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών.

ε) Στις κοινοπραξίες, κοινωνίες, αστικές, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, ως αυτουργοί του εγκλήματος της φοροδιαφυγής θεωρούνται οι εκπρόσωποί τους, με βάση την ιδιωτική βούληση ή τον νόμο ή δικαστική απόφαση, και αν ελλείπουν αυτοί, τα μέλη τους. Όταν στα μέλη αυτών περιλαμβάνονται και νομικά πρόσωπα ή αλλοδαπές επιχειρήσεις ή αλλοδαποί οργανισμοί, εφαρμόζονται ανάλογα και οι λοιπές διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

στ) Στις αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς, ως αυτουργοί του εγκλήματος της φοροδιαφυγής θεωρούνται οι διευθυντές ή αντιπρόσωποι ή πράκτορες, που έχουν στην Ελλάδα.

ζ) Στα νομικά πρόσωπα εκτός των ανωτέρω αναφερομένων ή στις νομικές οντότητες κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 51Α του ν. 2238/1994 (Α' 151) ή της περ. δ' του άρθρου 2 του Κ.Φ.Ε., ως αυτουργοί θεωρούνται οι εκπρόσωποι αυτών ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από τον νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση ή εκπροσώπηση αυτών.

2. Επίσης, αυτουργοί των ανωτέρω εγκλημάτων, κατά την έννοια της παρ. 1, θεωρούνται και: α) όσοι δυνάμει νόμου ή δικαστικής απόφασης ή διάταξης τελευταίας βούλησης είναι διαχειριστές αλλότριας περιουσίας και β) ο επίτροπος ή κηδεμόνας ή διοικητής αλλοτρίων κατά τις διατάξεις του Α.Κ..

3. Ο εν γνώσει υπογράφων ανακριβή φορολογική δήλωση ως πληρεξούσιος, καθώς και όποιος με οποιονδήποτε άλλο τρόπο εν γνώσει συμπράττει ή προσφέρει άμεση συνδρομή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων τιμωρείται ως άμεσος συνεργός.

4. Αυτουργοί ή συμμετοχοί των ανωτέρω εγκλημάτων θεωρούνται σε κάθε περίπτωση και όσοι ασκούν εν τοις πράγμασι τις εξουσίες και αρμοδιότητες που αντιστοιχούν στις ιδιότητες και θέσεις της παρ. 1.

f) In foreign companies in general and in all kinds of foreign Organisations, the perpetrators of the crime of tax evasion are considered to be the directors or representatives or agents they have in Greece.

g) To legal entities other than those mentioned above or to legal entities within the meaning of para 3 of article 51A of Law 2238/1994 (A' 151) or para d of article 2 of the C.F.E., as perpetrators are considered their representatives as well as in general any person mandated either directly by law or by private will or by court decision to administer or manage or represent them.

2. Also, perpetrators of the above crimes, within the meaning of para 1, are also considered: a) those who, by virtue of law or court decision or provision of last will, are managers of other people's property and b) the commissioner or guardian or administrator of other people according to the provisions of A.K.

3. Anyone who knowingly signs an inaccurate tax return as a proxy, as well as anyone who in any other way knowingly cooperates or offers direct assistance in the commission of the above crimes, is punished as a direct accomplice.

4. Perpetrators or accomplices of the above crimes are considered in any case also those who in fact exercise the powers and responsibilities that correspond to the qualities and positions of para 1.

Art. 68 Complaint and criminal procedure

1.¹³⁶ If there is a case of committing or attempting to commit a crime under the Code, an indictment report is submitted without delay by the Governor or by the bodies of the

¹³⁶ **Άρθρο 68 Μηνυτήρια αναφορά και ποινική διαδικασία**

1. Εάν συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος του Κώδικα υποβάλλεται αμελλητί μηνυτήρια αναφορά από τον Διοικητή ή από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης ή από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας της Ελληνικής Αστυνομίας. Η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

2. α) Αν, με βάση εκτελεστή πράξη της φορολογικής αρχής, συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος φοροδιαφυγής, εκ των οριζόμενων στο άρθρο 66, η έκδοση τέτοιας πράξης αναστέλλει την προθεσμία της παραγραφής του σχετικού εγκλήματος και συνεπάγεται την αυτεπάγγελτη αναβολή ή αναστολή της αντίστοιχης ποινικής διαδικασίας. Για τον σκοπό αυτόν, η οικεία φορολογική αρχή ενημερώνει αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα και του αποστέλλει αντίγραφο της ως άνω διοικητικής πράξης.

β) Αν δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών αναβάλλει, με πράξη του, κάθε περαιτέρω ενέργεια της ποινικής διαδικασίας. Αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και η υπόθεση εκκρεμεί στην κύρια ανάκριση, ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας. Αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο, το ποινικό δικαστήριο διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας, σε κάθε άλλη δε περίπτωση την αναστολή διατάσσει το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο.

γ) Η αναστολή της προθεσμίας της παραγραφής και η αναβολή ή αναστολή της ποινικής διαδικασίας διαρκούν μέχρι την οριστικοποίηση της οικείας πράξης της φορολογικής αρχής, λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησης προσφυγής, ή μέχρις ότου καταστεί αμετάκλητη η απόφαση του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου επί της προσφυγής που ασκήθηκε.

δ) Η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων γίνονται κατά προτεραιότητα. Η φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη ή η γραμματεία του οικείου διοικητικού δικαστηρίου ενημερώνουν αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα, αντιστοίχως, για την οριστικοποίηση της πράξης, λόγω μη άσκησης προσφυγής, ή για την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου και υποβάλλουν, κατά περίπτωση, υπηρεσιακό αντίγραφο του διοικητικού φακέλου ή της δικογραφίας της υπόθεσης.

Tax Administration or by the Financial Police Directorate of the Hellenic Police. The criminal prosecution is carried out ex officio.

2. a) If, based on an enforceable act of the tax authority, there is a case of committing or attempting to commit a tax evasion crime, from those defined in article 66, the issuance of such an act suspends the statute of limitations for the relevant crime and implies the ex officio postponement or suspension of the corresponding criminal procedure. For this purpose, the relevant tax authority immediately informs the competent prosecutor and sends him a copy of the above administrative act.

b) If no criminal prosecution has been brought, the competent misdemeanor prosecutor postpones, by his act, any further action of the criminal procedure. If a criminal prosecution has been instituted and the case is pending in the main investigation, the investigator, with the consent of the public prosecutor, orders the suspension of the criminal proceedings. If the case has been referred to the audience, the criminal court orders the suspension of the criminal proceedings, and in any other case the suspension is ordered by the competent judicial council.

c) The suspension of the limitation period and the postponement or suspension of the criminal proceedings shall last until the finalization of the relevant act of the tax authority, due to the lapse of the deadline for filing an appeal, or until the decision of the competent administrative court on the appeal which exercised.

d) The adjudication of the relevant cases before the regular administrative courts and the Council of State and the issuance of the relevant decisions take place on a priority basis. The tax authority which issued the act or the secretariat of the relevant administrative court shall immediately inform the competent public prosecutor, respectively, of the finalization of the act, due to no appeal, or of the issuance of an irrevocable decision of the competent administrative court and submit, as the case may be, an official copy of the administrative file or the case file.

e) In case of suspension of the limitation period, according to the first para of para a', the time limitation of the suspension of the first para of para 2 of article 113 of the Criminal Code (P.C.) does not apply.

3. The competent court is that of the headquarters of the D.O.Y. responsible for taxation.

ε) Σε περίπτωση αναστολής της προθεσμίας της παραγραφής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α', δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.).

3. Αρμόδιο κατά τόπο δικαστήριο είναι αυτό της έδρας της αρμόδιας για τη φορολόγηση Δ.Ο.Υ.

4. Το Δημόσιο μπορεί να παρίσταται ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων για τα εγκλήματα του Κώδικα προς υποστήριξη της κατηγορίας. Όταν η δίωξη ασκείται σε βαθμό πλημμελήματος, το Δημόσιο μπορεί να εκπροσωπείται και από τον προϊστάμενο της αρμόδιας φορολογικής αρχής ή τον οριζόμενο από αυτόν υπάλληλο.

5. Στις δίκες που αφορούν εγκλήματα του Κώδικα, η εμφάνιση του μάρτυρα στο ακροατήριο δεν είναι υποχρεωτική, εφόσον έχει λάβει χώρα έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου εισαγγελέα ή του δικαστηρίου εκ μέρους της Αρχής που διενήργησε τον έλεγχο σχετικά με την υπόθεση, εκτός εάν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του κατηγορούμενου, κρίνει ότι πρέπει να κληθεί μάρτυρας, για να καταθέσει για ουσιώδη για την έκβαση της δίκης ζητήματα που δεν μπορούν να προκύψουν από τα έγγραφα της υπόθεσης.

6. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κ.Π.Δ. και του Γενικού Μέρους του Π.Κ..

4. The State may appear before the criminal courts for the offences of the Code in support of the charge. When the prosecution is carried out at the level of a misdemeanor, the State may also be represented by the head of the competent tax authority or the employee appointed by him.

5. In the trials concerning crimes of the Code, the appearance of the witness in the audience is not mandatory, as long as the competent prosecutor or the court has been informed in writing by the Authority that carried out the control in relation to the case, unless the court, ex officio or at the request of the accused, determines that a witness should be called to testify about matters essential to the outcome of the trial that cannot be derived from the documents of the case.

6. In all other respects, the provisions of the Code of Criminal Procedure and the General Part of the Penal Code shall apply.

Art. 69¹³⁷ Suspension of sentence

For the crimes of the Code, the suspension of the sentence is done according to the relevant provisions of articles 99 et seq. of the Criminal Code.

(c) Embezzlement – Criminal Code

58

Art. 375¹³⁸ Embezzlement

1. Whoever illegally appropriates a foreign (totally or partially) movable thing that came into his possession in any way is punished by imprisonment for up to two years or a fine, and if the object is of particularly high value, by imprisonment and a fine. If it is an object that has been entrusted to the offender due to necessity or due to his capacity as trustee, commissioner or guardian of the victim or as a manager of foreign property, the offender shall be punished with imprisonment of at least one year and a fine.

¹³⁷ **Άρθρο 69 Αναστολή της ποινής**

Για τα εγκλήματα του Κώδικα η αναστολή της ποινής γίνεται κατά τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 99 επ. του Π.Κ..

¹³⁸ **Άρθρο 375 – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Υπεξαίρεση**

1. Όποιος ιδιοποιείται παράνομα ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα που περιήλθε στην κατοχή του με οποιονδήποτε τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη και αν το αντικείμενο είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν πρόκειται για αντικείμενο που το έχουν εμπιστευθεί στον υπαίτιο λόγω ανάγκης ή λόγω της ιδιότητάς του ως εντολοδόχου, επιτρόπου ή κηδεμόνα του παθόντος ή ως μεσεγγυούχου ή διαχειριστή ξένης περιουσίας, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή. 2. Αν η αξία του αντικειμένου στην παρ. 1 υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. 3. Αν η υπεξαίρεση στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η αξία του αντικειμένου της υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι (20) έτη. 4. Με το ξένο πράγμα εξομοιώνεται και: α) το τίμημα που έλαβε ο υπαίτιος για κινητό πράγμα που του είχαν εμπιστευθεί για να το πουλήσει, καθώς και β) το κινητό πράγμα που απέκτησε ο υπαίτιος με χρήματα ή με άλλο πράγμα που του είχαν εμπιστευθεί για να αγοράσει ή να ανταλλάξει αντίστοιχα το πράγμα που απέκτησε.

2. If the value of the item in para 1 exceeds the total amount of 120,000 euros, the culprit is punished with imprisonment of up to ten years and a fine.
3. If the **embezzlement is directed directly against the legal entity of the Greek state, legal entities under public law** or local government Organisations and the value of its object exceeds the total amount of 120,000 euros, a minimum of ten years' imprisonment and a fine of up to one thousand daily units. This deed expires after twenty years.
4. The foreign thing is equated with: a) the price received by the guilty party for a movable thing entrusted to him to sell, as well as b) the movable thing acquired by the guilty party with money or with another thing entrusted to him to buy or exchange respectively the thing he acquired.

(d) Corruption offences

Art. 22 and bribery of an official related to the financial interests of the European Union (Art. 4 para 2 and 4, and Art. 11 para 2 first para of the Directive)¹³⁹

59

1. The provisions of paras 1 and 2 of article 235 of the Civil Code, when the official actions or omissions mentioned there damage or may **damage the financial interests of the European Union**, are also applied in cases where the act of donation is carried out

a) by **any employee of the European Union**, within the meaning of para 5 of the same article, regardless of the state in which the **relevant institution or Organisation** of the European Union has its headquarters, or

b) by any person exercising a public function or service for another state.

1. Whoever uses or submits false, inaccurate or incomplete statements or documents or withholds information in violation of a specific legal obligation to report them and, in this way, illegally receives or withholds grants or financial benefits of a similar nature that are not directly linked to equal benefits and come **from the budget of the European Union or the budgets of all kinds of its institutions and Organisations**, regardless of the respective management body, is punished by imprisonment, unless the act is punished more heavily based on articles 386, 386A or 386B of the Criminal Code.

¹³⁹ Άρθρο 22 – Νόμος 4689/2020 – Δωροληψία και δωροδοκία υπαλλήλου σχετική με τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 4 παρ. 2 και 4 και άρθρο 11 παρ. 2 εδάφιο πρώτο της Οδηγίας)

1. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 235 Π.Κ., όταν οι εκεί αναφερόμενες υπηρεσιακές ενέργειες ή παραλείψεις ζημιώνουν ή μπορούν να ζημιώσουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου η πράξη της δωροληψίας τελείται α) από οποιοδήποτε υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, ανεξαρτήτως του κράτους στο οποίο έχει την έδρα του το οικείο όργανο ή ο οικείος οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή β) από οποιοδήποτε πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για άλλο κράτος.

2. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 236 Π.Κ., όταν οι σε αυτό αναφερόμενες υπηρεσιακές ενέργειες ή παραλείψεις ζημιώνουν ή μπορούν να ζημιώσουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου η πράξη της δωροδοκίας τελείται προς οποιονδήποτε υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, ανεξαρτήτως του κράτους στο οποίο έχει την έδρα του το οικείο όργανο ή ο οικείος οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

With the Whoever, during the execution of an organized plan that includes operations performed in the territory of at least two (2) Member States of the European Union, incurs a loss of VAT resources that exceeds a total of ten million (10,000,000) euros

a) using or submitting false, inaccurate or incomplete VAT returns or documents or suppressing VAT-related information in violation of their special notification obligation or

b) submitting statements with the purpose of fraudulently concealing the non-payment of VAT or the illegal establishment of a VAT refund right, is punishable by imprisonment of at least ten (10) years and a fine of one thousand (1000) daily units.

2. The provisions of paras 1 and 2 of article 236 of the Civil Code, when the official actions or omissions referred to therein **damage or may damage the financial interests of the European Union**, are also applied in cases where the act of bribery is committed to **any employee of the European Union**, within the meaning of para 4 of the same article, regardless of the state in which the **relevant institution or Organisation of the European Union** has its headquarters. Law 4689/2020 A.

60

Greek Criminal Code

Art. 159¹⁴⁰

1. The Prime Minister, the members of the Government, the deputy, the regional governor, the mayor or the members of the councils or their committees according to article 157 para 2, who request or receive directly or through a third party, for themselves or others, benefits of any nature to which they are not entitled or demand such in return for their action or omission, future or already completed, related to or contrary to their duties.

2. With the same penalties shall be punished the member of the Parliament, the local self-government councils and their committees who, in connection with any election or

¹⁴⁰ Άρθρο 159 – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Δωροληψία πολιτικών προσώπων

1. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο Πρωθυπουργός, τα μέλη της Κυβέρνησης, οι Υφυπουργοί, οι βουλευτές, οι περιφερειάρχες, οι δήμαρχοι ή τα μέλη των κατά το άρθρο 157 παρ. 2 συμβουλίων ή των επιτροπών τους, οι οποίοι ζητούν ή λαμβάνουν άμεσα ή μέσω τρίτου, για τους εαυτούς τους ή άλλους, οποιοσδήποτε φύσης ωφελήματα που δεν δικαιούνται ή απαιτούν τέτοια ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή τους, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή αντίκειται σε αυτά. 2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται το μέλος της Βουλής, των συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιτροπών τους που σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία η οποία διενεργείται από τα ως άνω σώματα ή επιτροπές δέχεται την παροχή ή υπόσχεση οποιασδήποτε φύσης ωφελήματος, για τον εαυτό του ή για άλλον, ή ζητεί τέτοιο ως αντάλλαγμα για να μη λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία, για να υποστηρίξει ορισμένο θέμα προς ψήφιση ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο. 3. Σε περίπτωση καταδίκης για τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλεται και έκπτωση από τη δημόσια θέση που κατέχει ο καταδικασθείς. 4. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται από: α) μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος, β) μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελέστηκε στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται επίσης όταν η πράξη τελείται από τον Πρωθυπουργό, μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό άλλου κράτους, καθώς και από μέλη του κοινοβουλίου ή συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης άλλου κράτους. 5. Οι διατάξεις των άρθρων 238 και 263Α παρ. 2 έως 5 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.

voting carried out by the above-mentioned bodies or committees, accepts the provision or promise of any kind of benefit for himself or for another, or in return for not taking part in the election or voting, for supporting a certain matter to be voted on, or for voting in a certain way.

3. A business manager or other person who has the authority to make decisions or control a business is punished by imprisonment and a fine, if the act is not punishable more severely by another criminal provision, if through negligence he did not prevent a person under his orders or subject to the control of the execution for the benefit of the business of the act of the previous paras.

Art. 159A¹⁴¹ Bribery of political persons

1. Whoever promises or provides to the Prime Minister or a member of the Government, the regional governor or the mayor, directly or through another, any benefits that he is not entitled to for himself or for another, for an action or omission of his future or already completed, which is reduced to his duties or contravenes them, shall be punished by imprisonment of up to ten years and a fine of up to one thousand daily units.

2. The same penalty applies to anyone who promises or provides any benefits to a member of the above bodies or their committees in connection with an election or vote conducted by the Parliament, or according to article 157 para 2 local government council or their committee who is not entitled, for himself or for another, not to take part in the election or vote or to vote in a certain way.

¹⁴¹ **Άρθρο 159Α – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Δωροδοκία πολιτικών προσώπων**

1. Όποιος υπόσχεται ή παρέχει στον Πρωθυπουργό ή μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό, βουλευτή, τον περιφερειάρχη ή τον δήμαρχο, άμεσα ή μέσω άλλου, οποιαδήποτε ωφελήματα που δεν δικαιούται για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψή του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος σχετικά με εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή, ή το κατά το άρθρο 157 παρ. 2 συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή επιτροπή τους, υπόσχεται ή παρέχει σε μέλος των πιο πάνω σωμάτων ή των επιτροπών τους οποιαδήποτε ωφελήματα που δεν δικαιούται, για τον εαυτό του ή για άλλον, για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή στην ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο.

3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχο του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται προς:

α) μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος,

β) μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

γ) τον Πρωθυπουργό, μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό άλλου κράτους, καθώς και μέλη του Κοινοβουλίου ή οποιουδήποτε συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης άλλου κράτους. Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 238 και 263 Α έχουν ανάλογη εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.

3. A business manager or other person who has the authority to make decisions or control a business is punished by imprisonment and a fine, if the act is not punishable more severely by another criminal provision, if through negligence he did not prevent a person under his orders or subject to the control of the execution for the benefit of the business of the act of the previous paras
4. The preceding paragraphs (1–3) are also applied when the act is performed to:
 - a) members of parliamentary assemblies of international or supranational Organisations of which Greece is a member,
 - b) members of the European Parliament or the European Commission,
 - c) members of the Parliament or any local government council of another state. In these cases, the Greek criminal laws are also applied when the act is committed abroad by a citizen, even if it is not punishable under the laws of the country where it was committed.
5. The provisions of articles 238 and 263A have an analogous application to the crimes of the previous paragraphs.

Art. 235 Bribery of an employee

- 1.¹⁴² An employee who requests or receives, directly or through a third party, for himself or for another, an unfair benefit of any nature, or accepts the promise of providing such a benefit, for an action or omission in relation to the performance of his duties, future or already completed, is punishable by imprisonment and a fine. If the culprit performs the act of the previous paragraph by profession shall be punished by imprisonment for at least three years and a fine.

¹⁴² **Άρθρο 235 – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Δωροληψία υπαλλήλου**

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια ή παράλειψή του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαιτίου αντίκειται στα καθήκοντα του, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες.

3. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, για τον εαυτό του ή για άλλον, αθέμιτη παροχή περιουσιακής φύσης, επωφελούμενος από την ιδιότητά του, τιμωρείται με φυλάκιση, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη.

4. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τιμωρούνται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος δεν απέτρεψαν από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

5. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους που απασχολούνται με οποιαδήποτε συμβατική σχέση σε:

α) όργανο ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

β) κάθε δημόσιο διεθνή ή υπερεθνικό οργανισμό ή φορέα στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και από κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι, ακόμα κι αν οι πράξεις των περ. α' και β' δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκαν. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται από υπάλληλο ξένης χώρας.

2. If the above action or omission of the offender is contrary to his duties, he shall be punished with imprisonment of up to ten years and a fine. If the culprit commits the act of the previous paragraph professionally, he is punished with imprisonment and a fine of up to one thousand daily units.

3. An employee who requests or receives, for himself or for another, an unfair benefit of a material nature, benefiting from his status, is punished by imprisonment, if the act is not punished more severely by another criminal provision.

4. Heads of services or inspectors or persons who have the authority to make decisions or control in services of the State, local self-government Organisations and legal entities under public law shall be punished with imprisonment of up to three years or a fine, as long as the act is not punishable more severely than another criminal provision, if by negligently violating a specific official duty, they did not prevent a person who is under their orders or subject to their control from performing the act of the previous paragraphs

5. The provisions of paras 1 and 2 also apply when the acts are performed by officials or other employees with any contractual relationship, of an organ or Organisation of the European Union that has its headquarters in Greece and of any public international or supranational Organisation in which Greece is a member or body thereof, as well as by any person, seconded or not, who performs duties which correspond to those performed by officers or other employees, even if they are not punishable under the laws of the country where they were performed.

Art. 236 Bribery of an official

1.¹⁴³ Whoever offers, promises or provides to an employee, directly or through a third party, an unfair advantage of any nature, for himself or for another, for an action or omission of the employee in relation to the exercise of his duties, future or already completed, shall be punished with imprisonment up to three years or a fine.

¹⁴³ **Άρθρο 236 – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Δωροδοκία υπαλλήλου**

1. Όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση.

2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή.

3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας, δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχο του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.

4. Οι διατάξεις των παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται προς:

α) λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους με οποιαδήποτε συμβατική σχέση οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα και κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και προς κάθε πρόσωπο, αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα τα οποία αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι ή β) οποιοδήποτε πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για ξένη χώρα. Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε και για τη δίωξη του πλημμελήματος της παρ. 1 δεν απαιτείται η κατά το άρθρο 6 παρ. 3 έγκληση ή αίτηση.

2. If the above action or omission is contrary to the employee's duties, the culprit shall be punished with imprisonment of at least three years and a fine.
3. A business manager or other person who has the authority to make decisions or control a business is punished by imprisonment for up to two years or a fine, if the act is not punishable more severely, if through negligence he did not prevent a person under his orders or subject to control of the performance for the benefit of the business of the previous paragraphs.
4. The provisions of paras 1, 2 and 3 also apply when the acts are performed towards: a) officials or other employees with any contractual relationship of an organ or Organisation of the European Union that has its headquarters in Greece and any public international or supranational Organisation or body of which Greece is a member, as well as to any person, seconded or not, who performs tasks that correspond to those performed by officials or other employees or b) any person who exercises a public function or service for a foreign country. In these cases, the Greek criminal laws are also applied when the act is committed abroad by a citizen, even if it is not punishable under the laws of the country where it was committed.

Art. 237 Bribery and bribery of judicial officials

- 1.¹⁴⁴ Whoever is required by law to perform judicial duties or the arbitrator, if he requests or receives, directly or through a third party, for himself or for another, an unfair advantage of any nature, or accepts the promise of providing such an advantage, for his action or omission, future or already finished, which goes back to the performance of his duties in the administration of justice or the resolution of a dispute, is punishable by imprisonment and a fine of up to one thousand daily units.

¹⁴⁴ **Άρθρο 237 – Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών**

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν ζητήσει ή λάβει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα, ή αποδεχθεί την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή την επίλυση διαφοράς, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες.

2. Με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες τιμωρείται όποιος για τον πιο πάνω σκοπό υπόσχεται ή παρέχει τέτοια ωφελήματα, άμεσα ή μέσω τρίτου, στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, για τους εαυτούς τους ή για άλλον.

3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχο του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης της προηγούμενης παραγράφου.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις τελούνται:

- α) από ή προς μέλη του Δικαστηρίου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- β) από ή προς όσους ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή καθήκοντα διαιτητή σε διεθνή δικαστήρια των οποίων η δικαιοδοσία είναι αποδεκτή από την Ελλάδα ή
- γ) προς δικαστές, ενόρκους ή διαιτητές άλλων κρατών σχετικά με την άσκηση των δικαστικών τους καθηκόντων.

Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ή προς ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε.

2. Whoever, for the above purpose, promises or provides such benefits, directly or through a third party, to the persons of the previous paragraph, for themselves or for another, shall be punished with imprisonment of up to ten years and a fine of up to one thousand daily units.

3. A company manager or other person who has the authority to make decisions or control a company is punished by imprisonment and a fine, provided that the act is not punishable more severely by another criminal provision, if through negligence he did not prevent a person under his orders or subject to control of the execution for the benefit of the business of the act of the previous paragraph.

4. The provisions of the previous paragraphs also apply when the acts are performed:

- a) by or to members of the Court or the Court of Auditors of European Union,
- b) by or to those exercising judicial duties or arbitrator duties in international courts whose jurisdiction is accepted by Greece or
- c) to judges, juries or arbitrators of other states regarding the exercise of their judicial duties. In these cases, the Greek criminal laws are also applied when the act is carried out abroad from or to the country, even if it is not punishable under the laws of the country where it was carried out.

(e) Money Laundering offence (Law 4689/2020)

Art. 25 Laundering of proceeds from criminal activities to the detriment of the financial interests of the European Union (Art. 4 para 1 of the Directive)¹⁴⁵

The offences of Articles 23 and 24 of this part, as well as the offences of Articles 159, 159A, 235, 236, 237, 237B, 375, 386, 386A, 386B, 390 of the Criminal Code. and 155 et seq. of Law 2960/2001 (A' 265), when these are directed against the financial interests of the European Union or are linked to the infringement of these interests, constitute basic offences within the meaning of Article 4 of Law 4557/2018 (A' 139).

It is important to mention in this regard a side-fact. The EDP might need to contact the IAPR, the **Greek Independent National Revenue Authority**. The IAPR is competent to collect information on Money Laundering in Greece:

“With Law 4557/2018 which repeals Law 3691/2008, the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.) is designated as the competent authority for the supervision of:

¹⁴⁵ Άρθρο 25 – Νόμος 4689/2020 – Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 4 παρ. 1 της Οδηγίας)

Τα αδικήματα των άρθρων 23 και 24 του παρόντος μέρους, καθώς και τα αδικήματα των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237, 237Β, 375, 386, 386Α, 386Β, 390 Π.Κ. και 155 επ. του ν. 2960/2001 (Α'265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, συνιστούν βασικά αδικήματα κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 4557/2018 (Α'139).

a) external tax accountants and legal entities providing accounting and tax services, as well as private auditors, b) real estate brokers and c) traders and auctioneers of high value goods.”¹⁴⁶

(f) Smuggling and Customs Offences (Law 2690/2001)

63

Art. 153 Safeguarding the interests of the State and of the European Union

1.¹⁴⁷ Where a Customs Authority establishes smuggling or fraud from which, on the basis of a Special Control Report, it appears that more than one hundred and fifty thou-

¹⁴⁶ See <https://www.aade.gr/menoy/xeplyma-hrimatos>. Accessed 15 April 2024.

¹⁴⁷ **Άρθρο 153 Διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

1. Όταν Τελωνειακή Αρχή διαπιστώνει λαθρεμπορίες ή απάτες από τις οποίες, βάσει Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου, προκύπτει ότι διέφυγε και δεν αποδόθηκε στο Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση ποσό πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ από δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις, απαγορεύεται στις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες να παραλαμβάνουν δηλώσεις ή να χορηγούν βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις και ζητούνται από τον παραβάτη, για την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων.

Στην περίπτωση αυτή αναστέλλεται έναντι του Δημοσίου και το απόρρητο των καταθέσεων, των λογαριασμών, των κοινών λογαριασμών, των συμβάσεων και πράξεων επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και του περιεχομένου θυρίδων του παραβάτη σε Τράπεζες ή άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα και δεσμεύεται το πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και κατ' ανώτατο μέχρι του εξαπλάσιου του ποσού δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων η διαφυγή ή μη απόδοση του οποίου διαπιστώνεται κατά τα ανωτέρω.

2. Το παραπάνω ποσό μπορεί να αυξομειώνεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται το βραδύτερο μέχρι 15 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

3. Τα παραπάνω μέτρα λαμβάνονται σε βάρος των αυτουργών και συνεργών των αδικημάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Επί νομικών προσώπων αυτοурγοί ή συνεργοί κατά περίπτωση θεωρούνται:

α) Για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι ή συμπράττοντες σύμβουλοι, οι διοικητές, οι γενικοί διευθυντές ή διευθυντές, ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο, είτε άμεσα από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών. Αν ελλείπουν όλα τα παραπάνω πρόσωπα, ως αυτοурγοί θεωρούνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών αυτών, εφόσον ασκούν πράγματι προσωρινά ή διαρκώς ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται πιο πάνω.

β) Για τις εταιρίες ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες, οι ομόρρυθμοι εταίροι ή διαχειριστές αυτών και στις περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, οι διαχειριστές αυτών και όταν ελλείπουν ή απουσιάζουν αυτοί, ο κάθε εταίρος.

γ) Για τους συνεταιρισμούς, οι πρόεδροι ή οι γραμματείς ή οι ταμίες ή οι διαχειριστές αυτών.

δ) Για τις κοινοπραξίες, κοινωνίες, αστικές, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρίες, ως αυτοурγοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται οι εκπρόσωποι τους και αν ελλείπουν αυτοί, τα μέλη τους. Όταν στα μέλη αυτών περιλαμβάνονται και νομικά πρόσωπα ή αλλοδαπές επιχειρήσεις ή αλλοδαποί οργανισμοί εφαρμόζονται ανάλογα και οι διατάξεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ) και (ε).

ε) Στις αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς, ως αυτοурγοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται οι διευθυντές ή αντιπρόσωποι ή πράκτορες, που έχουν στην Ελλάδα.

στ) Επίσης, αυτοурγοί θεωρούνται και όσοι δυνάμει του νόμου ή δικαστικής απόφασης, ή διάταξης τελευταίας βούλησης είναι διαχειριστές αλλότριας περιουσίας, καθώς και ο επίτροπος ή κηδεμόνας ή διοικητής αλλότριων κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

ζ) Ως άμεσοι συνεργοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται ο προϊστάμενος του λογιστηρίου κάθε μορφής ή τύπου επιχείρησης ή όποιος συμπράττει με οιονδήποτε τρόπο γενικά στη διάπραξη των αδικημάτων του παρόντος, ως τοιούτου νοουμένου και του υπογράφοντος τη δήλωση, ως πληρεξούσιος.

η) Οι ανωτέρω αυτοурγοί και συνεργοί τιμωρούνται εφόσον, κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, είχαν την ιδιότητα αυτή και εφόσον γνώριζαν ή, από την ιδιότητα τους και εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, γίνεται φανερό ότι γνώριζαν για τις πράξεις ή παραλείψεις, με τις οποίες εκπληρώθηκαν οι όροι των αδικημάτων, του παρόντος.

4. Αντίγραφο της πιο πάνω Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου υποβάλλεται από την Αρχή που τη συνέταξε στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης, η οποία υποχρεώνεται να

sand (150. 000) of duties, taxes and other charges, the competent Public Financial Services shall be prohibited from receiving declarations or issuing certificates or attestations required under the relevant provisions and requested by the offender for the preparation of notarial acts of transfer of assets.

In this case, the secrecy of the deposits, accounts, joint accounts, contracts and transactions on derivative financial products and the contents of the offender's safe-deposit boxes in banks or other credit institutions shall be suspended vis-à-vis the State and fifty per cent (50%) thereof shall be frozen, up to a maximum of six times the amount of duties, taxes and other charges the evasion or non-remittance of which is established in accordance with the above.

2. The above amount may be increased by decisions of the Minister of Finance, issued by 15 February of each year at the latest.

3. The above measures shall be taken against the perpetrators and accomplices of the offences referred to in para 1 of this Article. In the case of legal persons, perpetrators or accomplices shall be deemed to be:

a) in the case of domestic public limited companies, the chairmen of the boards of directors, the managing or appointed directors or co-directors, the directors, general managers or managers, as well as, in general, any person appointed, either directly by law, by private will or by court decision, to administer or manage such companies. In the absence of all the above persons, the members of the boards of directors of such companies shall be regarded as perpetrators, provided that they actually exercise, temporarily or permanently, one of the functions referred to above.

ενημερώσει, με οποιονδήποτε τρόπο, όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, τις Τράπεζες και λοιπά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Η ενέργεια αυτή κοινοποιείται συγχρόνως και στον παραβάτη με αντίγραφο της σχετικής Ειδικής Εκθεσης Ελέγχου στη γνωστή κατοικία του ή στην έδρα της επιχείρησής του, ο οποίος μπορεί, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ειδοποίησή του, να ζητήσει με αίτηση, προς τον Υπουργό Οικονομικών, την ολική ή μερική άρση των απαγορευτικών μέτρων.

Ο Υπουργός Οικονομικών αποφαινεται μέσα σε δεκα πέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης.

Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προσφυγή.

Για την εκδίκαση της προσφυγής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 13 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 38 παρ.3 Ν.3659/2008,ΦΕΚ Α 77/7.5.2008. Έναρξη ισχύος από 8.6.2008.

5. Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, τα μέτρα αίρονται υποχρεωτικά, όταν ο παραβάτης καταβάλει ποσό πάνω από εβδομήντα τοις εκατό (70%) των προς απόδοση στο Δημόσιο ποσών των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων και των νόμιμων προσαυξήσεων αυτών. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου ο παραβάτης υποβάλλει σχετική αίτηση στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Υπηρεσίας, ο οποίος υποχρεώνεται μέσα σε δύο (2) μήνες να εκδώσει προσωρινή ή μερική καταλογιστική πράξη. Η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης αυτής δεν αίρει την ισχύ των μέτρων που έχουν ληφθεί. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν έχουν εκδοθεί κατά νόμο πράξεις καταλογισμού των ανωτέρω ποσών ή συμπληρωματικές χρεώσεις βεβαίωσης αυτών, οι συνέπειες και απαγορεύσεις που καθορίζονται με αυτό το άρθρο αίρονται αυτοδικαίως.

- b) In the case of partnerships or limited partnerships, the general partners or managers thereof and, in the case of limited liability companies, the managers thereof and, in their absence or in the absence of the latter, each partner.
 - c) In the case of cooperatives, the chairmen or secretaries or treasurers or managers thereof.
 - d) In the case of joint ventures, societies, civil, joint-stock or silent partnerships, the perpetrators of the offences referred to in para 1 shall be their representatives and, in their absence, their members. Where their members include legal persons or foreign undertakings or foreign organisations, the provisions of subparas a, b, c and e shall apply *mutatis mutandis*.
 - e) In foreign enterprises in general and in foreign Organisations of any kind, the perpetrators of the offences referred to in para 1 shall be considered to be the directors or representatives or agents who have in Greece.
 - f) Also, perpetrators shall be considered those who by virtue of law or a court decision, or a provision of last will and testament, are administrators of foreign property, as well as the guardian or guardian or administrator of foreign property in accordance with the provisions of the Civil Code.
 - g) The head of the accounting department of any form or type of enterprise or whoever is in any way involved in the commission of the offences referred to in para 1 shall be deemed to be a direct accomplice in the offences referred to in para 1, as shall the signatory of the declaration as proxy.
 - h) The aforementioned instigators and accomplices shall be punished if, at the time of the commission of the offence, they were in that capacity and if they knew or, from their capacity and in view of the specific circumstances, it is obvious that they knew of the acts or omissions by which the conditions of the offences herein were fulfilled.
4. A copy of the above Special Audit Report shall be submitted by the Authority that prepared it to the competent Directorate of the General Directorate of Customs and Excise, which is obliged to inform, by any means, all Public Financial Services, Banks and other Credit Institutions.
- This action shall be notified at the same time to the offender with a copy of the relevant Special Control Report at his known residence or at the registered office of his business, who may, within one (1) month from the notification, request, by application to the Minister of Finance, the total or partial lifting of the prohibitory measures.
- The Minister of Finance shall decide within fifteen (15) days of the submission of the request.
- The decision may be appealed against in accordance with the Code of Administrative Procedure.
- The provisions of Article 13(9)(9) of Law No. 2523/1997, as amended. The time limit for lodging an appeal and the lodging of an appeal shall not suspend the execution of the contested act.

5. Except as provided in the previous paragraph, the measures shall be compulsorily lifted when the offender pays more than seventy per cent (70%) of the amounts of duties, taxes and other charges and their legal surcharges to be paid to the State. For the application of the provision of the previous subparagraph, the offender shall submit a request to the Head of the competent Customs Service, who shall be obliged within two (2) months to issue a provisional or partial act of imputation. An appeal against this act shall not invalidate the measures taken. If, within this period, no statutory acts of imputation of the above amounts or additional charges for their confirmation have been issued, the consequences and prohibitions laid down in this Article shall be automatically lifted.

Art. 155 Concept of smuggling

1.¹⁴⁸ Smuggling is

¹⁴⁸ Άρθρο 155 Έννοια λαθρεμπορίας

1. Λαθρεμπορία είναι:

α) η εντός του τελωνειακού εδάφους εισαγωγή ή εξ αυτού εξαγωγή εμπορευμάτων υποκειμένων σε δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις που εισπράττονται στα Τελωνεία, χωρίς τη γραπτή άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής ή σε άλλο από τον ορισμένο παρ' αυτής τόπο ή χρόνο,

β) οποιαδήποτε ενέργεια, που αποσκοπεί να στερήσει το Ελληνικό Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση των υπ' αυτών εισπρακτέων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων από τα εισαγόμενα ή εξαγόμενα εμπορεύματα, και αν ακόμη αυτά εισπράχθηκαν κατά χρόνο και τρόπο διάφορο εκείνου που ορίζει ο νόμος.

Οι παραβάσεις της παραγράφου αυτής επισύρουν κατά των υπευθύνων πολλαπλό τέλος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα και αν ακόμη ήθελε κριθεί αρμοδίως ότι δεν συντρέχουν τα στοιχεία αξιοποιήσιμου λαθρεμπορίας.

2. Ως λαθρεμπορία θεωρείται:

α) η διάθεση στην κατανάλωση, χωρίς έγγραφη άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και πληρωμή του εισαγωγικού δασμού, φόρου και λοιπών επιβαρύνσεων, εμπορευμάτων, τα οποία έχουν εισαχθεί δυνάμει νόμου ή σύμβασης, ατελώς ή με μειωμένες επιβαρύνσεις για ορισμένες ειδικές χρήσεις ή η χρησιμοποίηση αυτών των εμπορευμάτων σε άλλες χρήσεις εκτός των ορισμένων ειδικών τοιούτων,

β) η εξαγωγή ή η εισαγωγή εμπορευμάτων των οποίων, κατά νόμο ή με απόφαση της αρμόδιας Αρχής, είναι απαγορευμένη η εξαγωγή ή η εισαγωγή, εκτός εάν με έγγραφη άδεια επιτράπηκε αυτή κατ' εξαίρεση της απαγόρευσης από την αρμόδια Αρχή,

γ) κάθε έλλειψη εμπορευμάτων από αποθήκες αποταμίευσης, με σκοπό να στερήσει το Δημόσιο από τους εισπρακτέους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις επί των ελλειπόντων, εκτός αν το σύνολο των ως άνω δασμοφορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων που αναλογούν στα ελλείποντα εμπορεύματα δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ και καταβληθούν τα οφειλόμενα μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες, από την ανακάλυψη και βεβαίωση του ελλείμματος, οπότε χαρακτηρίζεται η πράξη ως απλή τελωνειακή παράβαση και εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 148 του παρόντος,

δ) η ύπαρξη εμπορευμάτων σε πλοία ανεξαρτήτως χωρητικότητας τα οποία παραπλέουν στην ακτή και κατευθύνονται σε ελληνικό λιμάνι χωρίς να αναφέρονται στο δηλωτικό του πλοίου,

ε) η ύπαρξη εμπορευμάτων, έστω και αναγεγραμμένων στο δηλωτικό, σε πλοίο, πλοιάριο ή πλωτό μέσο ανεξαρτήτου χωρητικότητας, το οποίο έχει προσορμίσει χωρίς ανώτερη βία σε λιμάνι ή όρμο του Κράτους, στο οποίο δεν επιτρέπεται η προσέγγιση,

στ) η κατά την ώρα της αναχώρησης από το πλοίο έλλειψη εμπορευμάτων, που φορτώθηκαν για το εξωτερικό ή για άλλο λιμάνι του Κράτους με παραστατικό διαμετακόμισης,

ζ) η αγορά, πώληση και κατοχή εμπορευμάτων που έχουν εισαχθεί ή τεθεί στην κατανάλωση κατά τρόπο που συνιστά το αδίκημα της λαθρεμπορίας,

η) η με οποιονδήποτε τρόπο αφαίρεση του αριθμού πλαισίου από αυτοκίνητο ή παραποίηση αυτού και η με οποιονδήποτε τρόπο τοποθέτησή του, ενσωμάτωσή του σε άλλο αυτοκίνητο, για το οποίο δεν έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενοι δασμοί και λοιποί φόροι. Ως αυτουργοί του αδικήματος διώκονται τόσο οι τεχνικοί και οι άλλοι εκτελούντες τις σχετικές εργασίες, όσο και ο ιδιοκτήτης ή εκμεταλλευόμενος το αυτοκίνητο στο οποίο μεταφέρεται ο ως άνω αριθμός,

a) the import into or export from the customs territory of goods subject to duties, taxes and other charges collected at the Customs, without the written permission of the competent Customs Authority or at a place or time other than the place or time specified by it

b) any action, which aims to deprive the Greek State or the European Union of the duties, taxes and other charges collected under them from the imported or exported goods, and even if these were collected at a time and in a manner different from that prescribed by law.

Violations of this paragraph attract multiple fines against those responsible in accordance with the provisions of this Code and even if it is competently judged that the elements of smuggling are not present.

2. Smuggling is considered:

a) making available for consumption, without written permission from the competent Customs Authority and payment of import duty, tax and other charges, goods, which have been imported pursuant to law or contract, free of charge or with reduced charges for certain special uses, or the use of these of goods in other uses than certain special ones

b) the export or import of goods, the export or import of which, by law or by decision of the competent Authority, is prohibited, unless this has been permitted by written permission as an exception to the prohibition by the competent Authority,

c) any shortage of goods from storage warehouses, with the aim of depriving the State of the collected duties, taxes and other charges on the missing goods, unless the total of the above customs and other charges attributable to the missing goods does not exceed one thousand five hundred (1,500) euros and the dues are paid within forty-eight (48)

θ) η υποτιμολόγηση ή υπερτιμολόγηση εισαγόμενων ή εξαγόμενων εμπορευμάτων, εφόσον συνεπάγεται απώλεια δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων,

ι) η παράνομη εισαγωγή ή μεταφορά ειδών και δειγμάτων άγριας πανίδας και χλωρίδας που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, και προστατεύονται από Κοινοτικές ή Διεθνείς Συμβάσεις, τιμωρείται με τις διατάξεις περί λαθρεμπορίας, εκτός της περίπτωσης λαθραίας εισαγωγής αγρίων ζώων, η οποία τιμωρείται με πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ. Το πρόστιμο επιβάλλεται ανεξαρτήτως των κυρώσεων που τυχόν προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Τα άγρια ζώα ζώα επαναπροωθούνται σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς στο φυσικό τους περιβάλλον,

ια) η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση στην κατανάλωση εμπορευμάτων που τελούν υπό καθεστώς κοινοτικής διαμετακόμισης,

ιβ) η χωρίς άδεια εξαγωγή ειδών πολιτιστικής κληρονομιάς. Ως βάση επιβολής του πολλαπλού τέλους θα λαμβάνεται η αξία των ειδών αυτών, όπως αυτή θα προσδιορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού ή άλλης αρμόδιας Αρχής,

ιγ) η χρήση πλαστού ή νοθευμένου πιστοποιητικού ταξινόμησης, καθώς και κάθε άλλη ενέργεια ή τέχνασμα με σκοπό τη μη καταβολή του τέλους ταξινόμησης παντός οχήματος,

ιδ) κάθε έλλειψη από την ελεύθερη ζώνη εμπορευμάτων, τα οποία τελούν υπό το ειδικό καθεστώς της ελεύθερης ζώνης, με σκοπό να στερήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση ή το Δημόσιο από τους εισπρακτέους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις επί των ελλειπόντων, εκτός αν το σύνολο των ως άνω δασμοφορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων που αναλογούν στα ελλείποντα εμπορεύματα δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ και καταβληθούν τα οφειλόμενα μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες, από τη βεβαίωση του ελλείμματος, οπότε η πράξη χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση και εφαρμόζεται η παρ. 9 του άρθρου 148.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 24 ΝΟΜΟΣ 4758/2020 με ισχύ την 4/12/2020.

hours, from the discovery and certification of the deficit, in which case the act is characterized as a simple customs violation and para 3 of article 148 hereof applies,

- d) the existence of goods on ships, regardless of tonnage, which sail to the coast and head to a Greek port without being mentioned in the ship's manifest
- e) the existence of goods, even if listed in the declaration, on a ship, vessel or vessel of any tonnage, which has arrived without force majeure in a port or bay of the State, to which approach is not permitted,
- f) the lack of goods at the time of departure from the ship, which were loaded for the foreign country or for another port of the State with a transit document,
- g) the purchase, sale and possession of goods that have been imported or put up for consumption in a way that constitutes the offence of smuggling,
- h) in any way removing the chassis number from a car or falsifying it and in any way placing it, incorporating it in another car, for which the due duties and other taxes have not been paid. Both the technicians and the others performing the relevant work, as well as the owner or operator of the car in which the above number is transferred, are prosecuted as the perpetrators of the offence,
- i) the under-pricing or overpricing of imported or exported goods, as long as it entails the loss of duties, taxes and other charges,
- j) the illegal import or transport of species and specimens of wild fauna and flora that are in danger of extinction, and are protected by Community or International Conventions, is punished by the provisions on smuggling, except in the case of the illegal import of wild live animals, which is punishable by a fine of three thousand (3,000) euros. The fine is imposed regardless of the penalties that may be provided by other provisions. The wild animals are reintroduced in cooperation with the competent bodies in their natural environment,
- k) the making available for consumption in any way goods that are under the Community transit regime,
- l) the unauthorised export of cultural heritage items. The value of these items will be taken as the basis for imposing the multiple fee, as it will
- m) the use of a fake or falsified registration certificate, as well as any other action or trick with the aim of not paying the registration fee for any vehicle,
- n) any shortage from the free zone of goods, which are under the special regime of the free zone, with the aim of depriving the European Union or the State of the collected duties, taxes and other charges on the missing, unless the total of above customs and other charges attributable to the missing goods does not exceed one thousand five hundred (1,500) euros and the dues are paid within forty-eight (48) hours, from the certification of the deficit, in which case the act is characterized as a simple customs violation and the violation is applied 9 of article 148.

Art. 157¹⁴⁹ [Penalties for Smuggling]

1. According to article 155 hereof, smuggling is punishable by:

a) Imprisonment of **at least six (6) months**. However, if the object of smuggling is not of significant value and is intended for the individual use or consumption of the culprit, the minimum limit of the penalty is reduced to one sixth.

b) Imprisonment of **at least two (2) years if:** b) it was committed repeatE.D.E.L.y, bb) it was committed armed or by three or more together, cb) the customs duties, taxes and other charges that the State or the European Union have been deprived of amount to an amount of at least thirty thousand (30,000) euros and more, bd) the culprit used special tricks.

c) **Imprisonment, at least ten (10) years**, if the duties, taxes and other charges that the State or the **European Union have been deprived of exceed the amount of one hundred and fifty thousand (150,000) euros**.

As amended by Article 22 LAW 4758/2020 effective 4/12/2020

2. In the event of a relapse, a lighter penalty than the one previously imposed may never be imposed.

3. In the event of an attempt, the penalty imposed for the committed smuggling shall be imposed, and the accomplices may be imposed the penalty imposed against the perpetrators.

Art. 158

1.¹⁵⁰ If the total of duties, taxes and other charges corresponding to the smuggled item do not exceed seventy thousand (70,000) euros, no criminal prosecution shall be carried

¹⁴⁹ **Άρθρο 157**

1. Η κατά το άρθρο 155 του παρόντος λαθρεμπορία τιμωρείται με:

α) Φυλάκιση έξι (6) τουλάχιστον μηνών. Εάν όμως το αντικείμενο της λαθρεμπορίας δεν έχει σημαντική αξία και προορίζεται για ατομική χρήση ή ανάλωση του υπαίτιου, το ελάχιστο όριο της ποινής μειώνεται στο ένα έκτο.

β) Φυλάκιση δύο (2) τουλάχιστον ετών εάν: βα) διαπράχθηκε καθ' υποτροπήν, ββ) διαπράχθηκε ενόπλως ή υπό τριών ή περισσοτέρων μαζί, βγ) οι δασμοί, οι φόροι και οι λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχονται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) τουλάχιστον ευρώ και άνω, βδ) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα.

γ) Κάθειρξη, δέκα (10) τουλάχιστον ετών, εάν οι δασμοί, φόροι και οι λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 22 ΝΟΜΟΣ 4758/2020 με ισχύ την 4/12/2020

2. Σε περίπτωση υποτροπής ουδέποτε δύναται να επιβληθεί ποινή ελαφρότερη αυτής που έχει προηγουμένως επιβληθεί.

3. Σε περίπτωση απόπειρας επιβάλλεται η ποινή που επιβάλλεται στην τετελεσμένη λαθρεμπορία, στους δε συνεργούς δύναται να επιβληθεί η ποινή που επιβάλλεται κατά των αυτουργών.

¹⁵⁰ **Άρθρο 158**

Σημ.: όπως το άρθρο 158 διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 9 Ν.4312/2014, ΦΕΚ Α 260/12.12.2014.

1. Όταν οι στο αντικείμενο της λαθρεμπορίας αντιστοιχούντες δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις δεν υπερβαίνουν στο σύνολο τα εβδομήντα χιλιάδες (70.000) ευρώ δεν ασκείται ποινική δίωξη ή η αρξάμενη, εφόσον δεν εξεδόθη οριστική απόφαση καταργείται, εφόσον οι υπόχρεοι, παραιτούμενοι των, κατά το άρθρο 152 του παρόντα Κώδικα, καθοριζομένων ενδίκων μέσων, καταβάλλουν άμεσα το καταλογιζόμενο σ' αυτούς, κατά τις διατάξεις του άρθρου 150 του παρόντα Κώδικα, πολλαπλό τέλος, το οποίο καθορίζεται στο διπλάσιο των δασμών,

out or, if no final decision has been issued, abolished, provided that the debtors, waiving their rights referred to in Article 152 remedies set forth in this Code shall promptly pay the multiple fee attributable to them under the provisions of Article 150 of this Code, which shall be assessed at double the duties, taxes and other charges up to the minimum limits set out in the fourth subpara of para 1 of Article 150 of this Code.

The ceilings for duties, taxes and other charges established pursuant to this paragraph may be increased or decreased by Presidential Decree made upon his proposal. Minister of Finance.

Exceptionally, a complaint is only admissible if the notional amount is more than twice the corresponding customs duties.

2. Impounded seizures will be lifted automatically immediately upon payment of the Multiple Fees if the case of the paragraph above applies.

3. This article does not apply if the smuggling was committed by officials or practitioners of the customs office of customs clearance or the commissary profession or any other

φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων με την επιφύλαξη των ελαχίστων ορίων του τετάρτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 150 του παρόντος Κώδικα.

Το υπό της παρούσης παραγράφου καθοριζόμενο όριο των ανηκόντων στο αντικείμενο λαθρεμπορίας δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, δύναται να αυξομειώνεται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής μόνον εάν το καταλογισθέν ποσό είναι ανώτερο του διπλασίου των αναλογουσών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ.62 Ν.3583/2007,ΦΕΚ Α 142/28.6.2007 και με την παρ.63 άρθρου 1 Ν.3583/2007,ΦΕΚ Α 142/28.6.2007.

2. Οι τυχόν επιβεβλημένες κατασχέσεις αίρονται αυτοδίκαια αμέσως μετά την καταβολή των πολλαπλών τελών, εάν συντρέχει η περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου.

3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται εάν η λαθρεμπορία διεπράχθη από δημόσιους υπαλλήλους ή ασκούντες στο Τελωνείο εκτελωνιστικό ή κοιμιστικό επάγγελμα ή άλλο συναφές προς την Τελωνειακή Υπηρεσία έργο, ή εάν το αντικείμενο της λαθρεμπορίας ελήφθη στην κατοχή του διαπράξαντος τη λαθρεμπορία δια κλοπής ή άλλου αδικήματος. Επίσης, το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται, εάν η λαθρεμπορία διεπράχθη από πρατηριούχους ενεργειακών προϊόντων, εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών, οδηγούς και ιδιοκτήτες οχημάτων μεταφοράς υγρών καυσίμων, κατέχοντες αποθηκευτικούς χώρους (δεξαμενές), πλοiάρχους και ιδιοκτήτες δεξαμενόπλοιων (σλεπίων), επιχειρήσεις λιανικής εμπορίας ενεργειακών προϊόντων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 άρθρ.24 Ν.3610/2007,ΦΕΚ Α 258/22.11.2007.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται:

α) οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών σε όσους παρέχουν πληροφορίες, οι οποίοι συμβάλλουν:

αα) στη διευκόλυνση της έρευνας για τη διαπίστωση και καταστολή λαθρεμπορικών πράξεων των άρθρων 155 και επόμενα ή

αβ) στην κατάσχεση λαθραίων ειδών και εμπορευμάτων,

β) οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών στους υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίες χορηγούνται για την επίτευξη εξαιρετικών επιδόσεων, πέραν των συνήθων καθηκόντων τους, που συμβάλλουν:

βα) στη διευκόλυνση της έρευνας για τη διαπίστωση και καταστολή σημαντικών υποθέσεων λαθρεμπορικών πράξεων των άρθρων 155 και επόμενα ή

ββ) στην κατάσχεση λαθραίων ειδών και εμπορευμάτων, και

γ) το ύψος και το είδος των αμοιβών που δίδονται ως αντάλλαγμα στα πρόσωπα των περ. α' και β', οι οποίες μπορεί να είναι υλικές, χρηματικές ή άλλες. Οι χρηματικές αμοιβές που καταβάλλονται είναι κατ' αποκοπή ποσά ή και ποσοστιαίες, έως είκοσι τοις εκατό (20%) επί των εισπραχθέντων πολλαπλών τελών ή του εκπλειστηριάσματος των κατασχεθέντων λαθραίων ειδών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα μέτρα προστασίας για τα πρόσωπα των προηγούμενων περιπτώσεων.

work related to the customs service, or if the smuggled item came into the possession of the person who committed the smuggling through theft or other criminal offences has committed.

This article also does not apply if the smuggling was committed by energy product service stations, oil trading companies, drivers and owners of liquid fuel transport vehicles, owners of storage areas (tanks), captains and owners of tankers (ships), energy retail companies for products.

4. By a decision of the Secretary of the Treasury, acting on the recommendation of the Governor of the A.A.D.E. occurs, the following shall be established:

a) the conditions for awarding fees to those who provide information contributing to:

aa) facilitating investigations to uncover and combat smuggling under Sections 155 et seq. or

ab) confiscation of contraband and goods,

b) the conditions for granting honoraria to A.A.D.E. employees, granted for the provision of exceptional services beyond their usual duties, which contribute to:

ba) to facilitate investigations to uncover and combat important cases of smuggling under Article 155 et seq. or

bb) in the seizure of contraband and goods and

c) the amount and nature of the fees granted to the persons referred to in paras a' and b' in exchange, which may be material, monetary or otherwise. Monetary fees paid are lump sums or percentages, up to twenty percent (20%) of the multiple fees collected or the auction of confiscated contraband. A similar decision establishes the protective measures for the people involved in the incidents.

Art. 159

1.¹⁵¹ The prosecution of an official for smuggling, involvement or involvement in the performance of his duties requires his assessment by the competent authority as to

¹⁵¹ **Άρθρο 159**

1. Η άσκηση ποινικής δίωξης με την κατηγορία της λαθρεμπορίας, της συμμετοχής ή της συνέργειας σε αυτή, σε βάρος δημοσίου υπαλλήλου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, συνεπάγεται την κρίση του από το αρμόδιο όργανο για τη θέση του ή μη σε δυνητική αργία κατόπιν ακρόασής του. Η αμετάκλητη παραπομπή δημοσίου υπαλλήλου στη διαδικασία του ακροατηρίου για ίδια ως άνω αδικήματα συνεπάγεται τη θέση του υπαλλήλου σε υποχρεωτική αργία και λαμβάνει, μέχρι έκδοσης αμετάκλητης απόφασης των ποινικών δικαστηρίων, το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του. Σε περίπτωση που θα καταδικαστεί αμετάκλητα τουλάχιστον με ποινή φυλάκισης τριών (3) μηνών, εκπίπτει αυτοδικαίως της υπαλληλικής θέσης. Η καταδίκη σε οποιαδήποτε ποινή για λαθρεμπορία, συνεπάγεται αυτοδικαίως, τις συνέπειες των άρθρων 61 και 63 του Ποινικού Κώδικα. Ο δημόσιος υπάλληλος επανέρχεται αυτοδικαίως στην Υπηρεσία αν αθωωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση και λαμβάνει τις αποδοχές που στερήθηκε κατά τον χρόνο της εκτός Υπηρεσίας παραμονής του. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν εφεξής και για τις εκκρεμείς υποθέσεις. Το αρμόδιο Συμβούλιο συνέρχεται εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση του παρόντα Κώδικα για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών στις εκκρεμείς υποθέσεις, διατηρουμένου του δικαιώματος του Προϊσταμένου της Αρχής να ενεργήσει, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 104 του Υπαλληλικού Κώδικα.

2. Πλοίαρχοι, μηχανικοί, και καθένες που ανήκει στο πλήρωμα γενικά εμπορικού πλοίου ή αεροσκάφους, οι υπάλληλοι της υπηρεσίας των πρακτορείων των πλοίων και των αεροπορικών και των δι' αυτοκινήτων

whether or not he is on possible leave after hearing him. The irrevocable referral of an officer to the hearing process for the same offences as above places the employee on forced leave and one quarter (1/4) of his salary pending an irrevocable decision from the criminal courts. In the event that he is irrevocably sentenced to at least three (3) months imprisonment, he will be automatically removed from office. A conviction for smuggling automatically entails the consequences of Articles 61 and 63 of the Criminal Code. The civil servant automatically returns to service if acquitted by a final court decision and receives the salary that was deprived of him during his absence. The provisions of this paragraph also apply to pending cases. The competent council shall meet within fifteen days of the publication of this Code for the application of these provisions in pending cases, while preserving the right of the head of the authority to act in accordance with Article 104(2)(1) of the Civil Code Service code.

2. Captains, engineers and all who belong to the crew of a merchant ship or aircraft in general, the employees of the service of the shipping and air and two-car transport and railway employees of all ranks as well as drivers of cars, if they fall under the offence of smuggling, due to If they are convicted, they may have their diploma or professional license temporarily revoked or be dismissed from office following a judgment by the criminal court.

3. In the event of the suspension of criminal proceedings pursuant to Article 150 para 5 the competent authority pursuant to para 1 shall decide after a hearing whether the civil servant is on vacation or not. If the employee has already been placed on compulsory vacation, the competent authority decides again whether the employee remains on vacation or not.

Art. 22 Law 4758/2020

1.¹⁵² In subpara b of para 1 of article 157 of Law 2690/2001 (A' 265), the words "at least one (1) year" are replaced by the words "at least two (2) years", in para c after the words

συγκοινωνιών και οι σιδηροδρομικοί υπάλληλοι παντός βαθμού καθώς και οδηγοί αυτοκινήτων, εφόσον υποπέσουν στο αδίκημα της λαθρεμπορίας στερούνται πρόσκαιρα συνεπεία της καταδίκης τους του διπλώματός τους ή της άδειας άσκησης επαγγέλματός τους ή εκπίπτουν της θέσης την οποία κατέχουν, κατά την κρίση του ποινικού δικαστηρίου.

3. Σε περίπτωση αναστολής της ποινικής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 150, το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με την παρ. 1, κρίνει για τη θέση ή μη σε δυνητική αργία του δημοσίου υπαλλήλου, κατόπιν ακρόασής του. Αν ο υπάλληλος έχει τεθεί ήδη σε υποχρεωτική αργία, το αρμόδιο όργανο κρίνει εκ νέου για τη διατήρηση ή μη της θέσης του υπαλλήλου σε αργία.

¹⁵² **Άρθρο 22**

Αυστηροποίηση ποινών λαθρεμπορίας Τροποποίηση του άρθρου 157 του ν. 2960/2001

1. Στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 157 του ν. 2690/2001 (Α' 265), οι λέξεις «τουλάχιστον ενός (1) έτους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο τουλάχιστον (2) ετών», στην περ. γ' μετά από τις λέξεις «Με κάθειρξη» προστίθενται οι λέξεις «δέκα τουλάχιστον (10) ετών» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η κατά το άρθρο 155 του παρόντος λαθρεμπορία τιμωρείται με:

α) Φυλάκιση έξι (6) τουλάχιστον μηνών. Εάν όμως το αντικείμενο της λαθρεμπορίας δεν έχει σημαντική αξία και προορίζεται για ατομική χρήση ή ανάλωση του υπαιτίου, το ελάχιστο όριο της ποινής μειώνεται στο ένα έτος.

“With imprisonment” the words “at least ten (10) years” are added and para 1 is formulated as follows: “1. According to article 155 hereof, smuggling is punishable by: a) Imprisonment of at least six (6) months.

However, if the object of smuggling is not of significant value and is intended for the individual use or consumption of the culprit, the minimum limit of the penalty is reduced to one sixth. b) Imprisonment of at least two (2) years if: b) it was committed repeatE.D.E.L.y, bb) it was committed armed or by three or more together, cb) the customs duties, taxes and other charges that the State or the European Union have been deprived of amount to an amount of at least thirty thousand (30,000) euros or more, bd) the culprit used special tricks. c) Imprisonment, at least ten (10) years, if the duties, taxes and other charges that the State or the European Union have been deprived of exceed the amount of one hundred and fifty thousand (150,000) euros.

(2) Methods of investigation, Collecting information and documenting the initiation of an investigation for an indictment (Art. 34 et seq. EPPO Regulation, Art. 40 para 3 IRP)

(a) Impetus of fraud knowledge patterns

64 Recent studies have analysed and frequently analyse the peculiarities and **typologies of (EU-)frauds** quite extensively and they are therefore highly important for EDPs and their knowledge about the structures of this crime area (criminological **insights**):

- **National level:** Greek National Crime Statistics offered by the Greek Police (Στατιστική επετηρίδα έτους 2021, Στατιστική επετηρίδα έτους 2020)/Ελλάδα Στατιστικά εγκληματικότητας Εμφάνιση και αριθμός αδικημάτων απάτης κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **EU-level:** PIF Reports, Rule of law Report, “Impact of Organised Crime on the EU’s Financial Interests”¹⁵³

 Nota bene: The **Anti-Fraud Knowledge Centre** hosted by the EU Commission/OLAF provides information on fraud patterns, prevention tools and case studies.

β) Φυλάκιση δύο (2) τουλάχιστον ετών εάν: βα) διαπράχθηκε καθ’ υποτροπήν, ββ) διαπράχθηκε ενόπλως ή υπό τριών ή περισσότερων μαζί, βγ) οι δασμοί, οι φόροι και οι λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχονται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) τουλάχιστον ευρώ και άνω, βδ) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα.

γ) Κάθειρξη, δέκα (10) τουλάχιστον ετών, εάν οι δασμοί, φόροι και οι λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.».

¹⁵³ Malan and Bosch Chen 2021.

(b) Special national databases for PIF offences/Digital investigations, Art. 40 para 3 IRP 2020.003

Greece has normal police databases and customs databases. It has apparently no special databases for VAT fraud offences. Still national authorities might involve Eurojust, Europol and eventually OLAF itself (see below → **Part B**) for **access to documents relating to potential customs fraud** etc. OLAF can offer information from the **Union's Customs Database and Data Portals** that might be used as evidence later in a trial (and will possibly as well be included in an OLAF Report, Art. 11 OLAF Regulation). National statistics on financial crime can be improved.¹⁵⁴ **65**

cc. Examples and precedents

There are **different types of fraud** against the EU budget. A basic distinction must be made between fraud on the revenue side and fraud on the expenditure side. This separation applies not only to investigations by the delegated public prosecutors, but also to OLAF investigators and national authorities in administrative procedures (especially on the expenditure side, for example in the case of subsidies). The first EPPO crime report therefore correctly distinguishes between: **66**

- Non-procurement expenditure fraud
- Procurement expenditure fraud
- VAT revenue fraud
- Non-VAT revenue fraud
- corruption cases¹⁵⁵ (4% in 2021).

(1) Fraud

(a) Revenue frauds

Revenue frauds are manifold and as explained in every country volume with their specialities in the volume series as they often relate to VAT frauds, which are carried out by criminal groups across borders. The first **reason to set up the EPPO was to tackle this cross-border crime**. The EPPO must now that it operates in praxi prove to the European taxpayers that it can deal efficiently, even more efficiently than national prosecution offices alone, with **cross-border VAT frauds**. As explained in the German volume e.g. the Regional Office of the EPPO in Frankfurt a.M. investigated right from the start a **large scale VAT fraud scheme with IP Telephone Fraud** (Tax Evasion connected to false invoices and bogus companies). For all these suspicions that may arise **67**

¹⁵⁴ Tsiganou 2017; Greek Crime. see <https://www.astynomia.gr/file/2022/12/05122022ekthesiorganwmenou2021.pdf>. Accessed 31 December 2024.

¹⁵⁵ All information, which is not taken from a judgment, is taken from the EPPO's first crime report (published March 2022) and serves as a basis for explaining the initial suspicion scenarios in this area. References can be made to national case law.

in Greece in the upcoming years while the EPPO investigates the following scheme should be followed: First, the **crime scheme should be identified**. For this, it is worthwhile to compare the suspected behaviour with known behaviour patterns. From a legal as well as a police point of view, the overview of crime patterns is useful. Especially in Covid-times there has been an increase in characteristics. Assessment can also be **based on known, judicated or public cases** and the groups suspected in these cases.

Case Study 1: Cross-Border VAT Fraud as of 2022 Investigations (Example)

Cross-Border VAT Fraud (Operation Admiral)

“On Tuesday, November 29, 2022, as part of the execution of a measure in a cross-border investigation by the European Public Prosecutor’s Office (Office of European Public Prosecutors of Portugal) under the code name ‘ADMIRAL’, a **squad of police officers from the Directorate of Economic Police** participated in an operational action that took place simultaneously in Belgium, Cyprus, France, Germany, **Greece**, Hungary, Italy, Lithuania, Luxembourg, the Netherlands, Portugal, Romania, Slovakia and Spain, with the aim of dismantling a criminal Organisation which, at least since 2017, had established in foreign countries, a successive chain of companies aimed at in the sale of IT equipment on online platforms, with the aim of avoiding the payment of VAT, which is due for the sale of items to end customers, with an estimated total loss of 2.2 billion euros.

In particular, under the supervision of a Greek European Public Prosecutor, on-site investigations were carried out by the Economic Police Directorate at a house in the Southern Suburbs of Attica and at a company headquarters in Athens, where there were reasonable suspicions of the existence of evidence regarding the ongoing investigation by the Portuguese Authorities for tax fraud.

In this context, documents, computers, tablets and mobile telephone devices were found and confiscated, which were sent to the Directorate of Criminal Investigations to extract the data related to the case under investigation.

The collected evidence will be submitted to the Hellenic Office of the European Public Prosecutors.”

Source: 02–12–2022: Participation of the Economic Police Directorate in simultaneous investigations ordered by the European Public Prosecutor’s Office in 14 EU Member States, to investigate cross-border VAT fraud, amounting to 2.2 billion euros, <https://www.astynomia.gr/2022/12/02/02-12-2022-symmetochi-tis-diefthynsis-oikonomikis-astynomias-se-taftochrones-erevnes-pou-dietaxe-i-evropaiki-ei-sangelia-se-14-krati-meli-tis-e-e-gia-tin-exichniasi-diasynoriakis-apatis-peri-tou-f/>.

(b) Expenditure frauds

Prof. *Katerina Savvaidou* supports the idea to **further strengthen the Management of the EU budget** in order to avoid from the first moment that budget is spend that should have not been spend because e.g. the beneficiary seems untrustworthy and so on.¹⁵⁶

Case Study 2: Subsidy Fraud Cartel**Subsidy Fraud Cartel**

At the beginning of 2023 there seem to be suspicions about a subsidy fraud cartel or criminal group involving 26 companies at least.¹⁵⁷

The **Anti-Money Laundering Office of Greece** discovered signs for abuse and fraud as well as other offences:

“A major case of fraud with Community subsidies has been identified by the Anti-Money Laundering Authority and the relevant file has already made its way to the European prosecutor.

As it became known, the President of the Authority, honorary deputy prosecutor of the Supreme Court Charalambos Vourliotis, forwarded the conclusion, drawn up after a thorough investigation by his service and under his supervision, to the European Prosecutor, as the criminal activity of those involved is primarily directed against finances interests of the European Union.

In particular, as stated in the multi-page conclusion, the offences for which there are indications are:

- Establishment of a criminal Organisation
- Continual fraud with the aggravating circumstances provided for by law and
- Money laundering.

The illegal activity, according to the conclusion, was related to a series of illegal acts, with the result that the auditees illegally collected and did not pay VAT as well as other financial obligations from community subsidies or to the Greek government.”¹⁵⁸

¹⁵⁶ AUTH 2022, Jean Monnet Chair in European Tax Policy and Administration, pp. 5 et seq.

¹⁵⁷ Massive fraud of millions in Community grants – 26 people and 16 companies involved Moustaka M 2013, Τεράστια απάτη εκατομμυρίων με κοινοτικές επιδοτήσεις – Εμπλέκονται 26 άτομα και 16 εταιρείες. online: <https://www.tanea.gr/2023/01/13/economy/terastia-apati-ekatommyrion-me-koinotikes-epidotiseis-emplekontai-26-atoma-kai-16-etaireies/>. Accessed 31 December 2024.

¹⁵⁸ Moustaka M 2023, Τεράστια απάτη εκατομμυρίων με κοινοτικές επιδοτήσεις – Εμπλέκονται 26 άτομα και 16 εταιρείες. online: <https://www.tanea.gr/2023/01/13/economy/terastia-apati-ekatommyrion-me-koinotikes-epidoti-seis-emplekontai-26-atoma-kai-16-etaireies/>. Accessed 31 December 2024.

(2) Corruption offences

- 69 In the past, Greece nationals and **EP members** were involved in a large, scandalous corruption case that is related to Cartar as well as other institutions in Belgium. The immunity of the Greek national should be lifted in December 2022 already but the EP parliament could only act in January 2023 (see below → Art. 29 EPPO).

dd. The level of sufficiency

- 70 Naziris addressees the question of when a “**probable cause**” for the initiation of an investigation under Union law is established in his article for the DRAMP project already.¹⁵⁹ In purely national cases the Greek CPC requires a probable cause already to be established if any prosecution office shall be able to conduct further measures in order to gather evidence to proof the commission of a financial crime to the detriment of the financial interests of the Union.¹⁶⁰

c) Actions if “Decision to open a case” (Regulation + Rules in IRP, 2020.003 EPPO)

- 71 If he/she decides to initiate an investigation he/she **must note this in the case management system (Art. 45 para 1 EPPO Regulation, 38 IRP¹⁶¹)**. In addition, the numerous obligations to provide information from Art. 24 para 3 to 8. If an investigation is opened by virtue of Art. 26 para 1 EPPO Regulation, he/she must insert the following information in the Case Management System according to **Art. 38 para 3 IRP**:
- 72 “a) the possible legal qualification of the reported criminal conduct, including if it was committed by an organised group;
b) a short description of the reported criminal conduct, including the date when it was committed;
c) the amount and nature of the estimated damage;
d) the Member State(s) where the focus of the criminal activity is, respectively where the bulk of the offences, if several, was committed;
e) other Member States that may be involved;
f) the names of the potential suspects and any other involved persons in line with Article 24(4) of the Regulation, their date and place of birth, identification numbers, habitual residence and / or nationality, their occupation, suspected membership of a criminal organisation;
g) whether privileges or immunities may apply;

¹⁵⁹ Naziris 2022.

¹⁶⁰ Naziris 2022.

¹⁶¹ See <https://www.eppo.europa.eu/sites/default/files/2020-12/2020.003%20IRP%20-%20final.pdf>. Accessed 31 December 2024.

- h) the potential victims (other than the European Union);
- i) the place where the main financial damage has occurred;
- j) inextricably linked offences; [...]” [see again last footnote]
- k) any other additional information, if deemed appropriate by the inserter

Specific information are presented by the IRP, Art. 41 relates to the initiation according to Art. 26 EPPO Regulation: 73

Art. 41: Decision to initiate an investigation or to evoke a case 74

1. Where, following the verification, the European Delegated Prosecutor decides to exercise EPPO’s competence by initiating an investigation or evoking a case, a **case file shall be opened and it shall be assigned an identification number** in the index of the case files (hereinafter **the Index**). A permanent link to the related registration under Article 38(1) above shall be automatically created by the Case Management System. If an investigation procedure is to be started, the **competent national authorities must be informed (see above → Institutions)**:

2. The corresponding reference in the Index shall contain, to the extent available:

a) As regards suspected or accused persons in the criminal proceedings of the EPPO or persons convicted following the criminal proceedings of the EPPO,

i. surname, maiden name, given names and any alias or assumed names;

ii. date and place of birth;

iii. nationality;

iv. sex;

v. place of residence, profession and whereabouts of the person concerned,

vi. social security numbers, ID-codes, driving licences, identification documents, passport data, customs and tax identification numbers;

vii. description of the alleged offences, including the date on which they were committed;

viii. category of the offences, including the existence of inextricably linked offences;

ix. the amount of the estimated damages;

x. suspected membership of a criminal organisation;

xi. details of accounts held with banks and other financial institutions;

xii. telephone numbers, SIM-card numbers, email addresses, IP addresses, and account and user names used on on line platforms;

xiii. vehicle registration data;

xiv. identifiable assets owned or utilised by the person, such as crypto-assets and real estate.

xv. information whether potential privileges or immunities may apply.

b) as regards natural persons who reported or are victims of offences that fall within the competence of the EPPO,

i. surname, maiden name, given names and any alias or assumed names;
ii. date and place of birth;
iii. nationality;
iv. sex;
v. place of residence, profession and whereabouts of the person concerned;
vi. ID-codes, identification documents, and passport data;
vii. description and nature of the offences involving or reported by the person concerned, the date on which the offences were committed and the criminal category of the offences.

c) as regards contacts or associates of one of the persons referred to in point (a) above,
i. surname, maiden name, given names and any alias or assumed names;
ii. date and place of birth;
iii. nationality;
iv. sex;
v. place of residence, profession and whereabouts of the person concerned;
vi. ID-codes, identification documents, and passport data. The categories of personal data referred to above under points (a), (x)–(xv) shall be entered in the Index only to the extent practicable, taking into account the operational interest and available resources. The reference in the Index shall be maintained up to date during the investigation of a case file. The Case Management System shall **periodically notify** the European Delegated Prosecutor if certain categories of information are not entered in the Index.

3. The Case Management System shall notify the supervising European Prosecutor and the European Chief Prosecutor and **shall randomly assign the monitoring** of the investigation to a Permanent Chamber, in accordance with Article 19.

4. Where the handling European Delegated Prosecutor considers that in order **to preserve the integrity (aka secrecy)** of the investigation it is necessary to temporarily **defer the obligation to inform the authorities** referred to in Articles 25 para 5, 26 para 2 and 26 para 7 of the Regulation, he/she shall inform the monitoring Permanent Chamber without delay. The latter may object to this decision and instruct the European Delegated Prosecutor to proceed with the relevant notification immediately.

d) Consequences of the “Decision to open a case”

- 75** If this decision has been achieved the EDPs will need to plan on how to conduct the investigation and gather the relevant evidence in order to collect all information that is necessary to prove a criminal offence i.e. a criminal liability and the elements that constitute the whole concept of crime in general. A **PIF offence will need to be assessed by the relevant conditions for a crime in general** i.e. the elements of a particular PIF offence of the present country.

The **EDPs** will need to focus on the *actus reus* and the *mens rea* conditions of the relevant offence.¹⁶² In other words: What e.g. German criminal justice calls “*Tatbestand*”¹⁶³ and Greece has equal concepts, in relation to the German substantive criminal law enshrined in the Criminal Code or partly in ancillary (not: secondary) criminal law (*Nebenstrafrecht* e.g. *Abgabenordnung*) needs to be assessed according to the requirements that the legislator set up, which includes the **concretization of the objective elements** (*actus reus*, see above) **of the crime (I.)**¹⁶⁴ and the **subjective elements (II.)** (*mens rea*, see above)¹⁶⁵ as well as the **unlawfulness of the conduct (III.)** (i.e. no written or unwritten justifications/justificatory defences¹⁶⁶ must intervene) and last but not least the **guilt of the offender (IV.)**, which is given if the potential perpetrator is not excused for his/her conduct in relation to a PIF offence.¹⁶⁷ 76

Similar or the same conditions exist in relation to the general part of the offence (i.e. a PIF offence, Art. 22 EPPO Regulation, Art. 1-5 PIF Directive) in almost every country in the EU, with a divide running where common law differs and civil law countries encounter. 77

In addition, it is **important to determine how the indictment (Art. 36) or deferall should look like (Art. 39, 40)**: Are several people involved and is there not an isolated act, but possibly a **complicity** (*Mittäterschaft*) or an **indirect perpetrator** (*mittelbare Täterschaft*)? In addition, the questions of the **criminal liability of a participant** must be clarified in order to be able to determine whether an **incitement** (*Anstiftung*) to a PIF offence or an **abetting** (*Beihilfe*) to such an act exists.¹⁶⁸ 78

If there is no success to a crime, the question arises as to whether a criminal offence can be determined because of the **attempt of a PIF offence**.¹⁶⁹ 79

For all of these questions and purposes, the EDPs can additionally to the present presentations, analysis and manual references rely on the existing legal commentaries on the 80

¹⁶² See for the common terms in comparing criminal law and criminal procedure Child et al. 2022, Chapter 4 et seq., Chapter 5, Chapter 15 on Fraud (relevant for Greece, Malta, Cyprus).

¹⁶³ Bohlander 2009, pp. 29 et seq.

¹⁶⁴ These include in the most criminal law systems questions of causal links, Authorship, causality, “scientific causation” (emphasis added to the cited book) adequacy, limitation of an endless *sine qua non formula* etc., see recently Walen and Weiser 2022, pp. 57–94.

¹⁶⁵ See only out of many Safferling 2008, who points at the fact that the traditional german terms are “intention” and culpability. But even if the terminology is not congruent and differs in detail, it can be said that these are elements of the subjective offence that occur in continental European criminal codes and are also required separately by the PIF Directive for PIF offences.

¹⁶⁶ This is a worldwide recognized condition as a basic element of the concept of crime, see Stasi 2021, pp. 31–47.

¹⁶⁷ See Eser 1987, pp. 17–65, on the historical implications and the differences between the common law and civil law approach; Bohlander 2009, pp. 29 et seq., 77 et seq. (*Rechtswidrigkeit*), 115 et seq. (“Guilt and Excusatory Defences”).

¹⁶⁸ See Hauck 2025b, Art. 5. For the various translations of these terms see the EUR-Lex database translations of the PIF Directive 2017/1371.

¹⁶⁹ See Hauck 2025b, Art. 5.

penal codes of the EU Member States and the code of criminal procedures of the Member States, which participate in the EPPO, insofar as national law is concerned, e.g. in the concept of a criminal offence or the start of an investigation.

e) Justiciability and appeals (Defence perspective)

81 To appeal an investigative measure, act or even the start of an investigation, it is important to know what the investigator believes to have happened. Next the sections on justiciability and appeals in the Greek criminal procedure landscape are presented:

82 **Art. 100 CPC¹⁷⁰ Right of access to the case file Announcement of interrogation documents**

1. As soon as the accused appears or is taken to the accused to apologize after the summons, the investigator shall inform him of the contents of the indictment and the interrogation documents. The accused is also allowed to study the indictment and the interrogation documents himself or his lawyer. At the written request of the accused and at his expense, copies of the indictment and the interrogation documents are provided to him.

2. The investigator has the same obligation, and the accused the same rights, when summoned again to a supplementary apology. However, after the end of the interrogation and before the case file is forwarded to the prosecutor (Article 308 para 1), the accused is always called to study the entire case file. However, if the interrogation continued for more than a month after the first or any subsequent apology, the accused is entitled to exercise his rights once a month, and each time the investigator prepares a relevant report under the accused's apology.

83 This depiction is not exhaustive and we highly recommend to **use Greek legal commentaries for more detailed information** and possibilities.

¹⁷⁰ **Άρθρο 100 – Δικαίωμα πρόσβασης στο υλικό της δικογραφίας.**

Ανακοίνωση των εγγράφων της ανάκρισης.

1. Ο ανακριτής, μόλις μετά την κλήτευσή του εμφανισθεί ή οδηγηθεί σε αυτόν ο κατηγορούμενος για να απολογηθεί, του ανακοινώνει το περιεχόμενο του κατηγορητηρίου και των εγγράφων της ανάκρισης. Επιτρέπεται επίσης στον κατηγορούμενο να μελετήσει ο ίδιος ή ο συνήγορός του το κατηγορητήριο και τα έγγραφα της ανάκρισης. Με γραπτή αίτηση του κατηγορουμένου και με δαπάνη του χορηγούνται σε αυτόν αντίγραφα του κατηγορητηρίου και των εγγράφων της ανάκρισης.

2. Την ίδια υποχρέωση έχει ο ανακριτής, και τα ίδια δικαιώματα ο κατηγορούμενος, όταν κληθεί ξανά σε συμπληρωματική απολογία. Πάντως μετά το τέλος της ανάκρισης και προτού διαβιβαστεί η δικογραφία στον εισαγγελέα (άρθρο 308 παρ. 1), καλείται πάντοτε ο κατηγορούμενος να μελετήσει όλη τη δικογραφία. Αν όμως η ανάκριση εξακολούθησε περισσότερο από μήνα μετά την πρώτη ή κάθε μεταγενέστερη απολογία, δικαιούται ο κατηγορούμενος να ασκεί τα δικαιώματά του μια φορά το μήνα, και κάθε φορά ο ανακριτής συντάσσει σχετική έκθεση κάτω από την απολογία του κατηγορουμένου.

To exclude an EDP, the lawyers may take into account that they cannot like their national homologues, be excluded as investigators via the rules in Art. 14, 15 and 25 of the Greek CPC. **84**

Greek Criminal Procedure Code

Art. 25¹⁷¹ Obligation to declare investigators. Exclusion of investigators.

(1) If one of the grounds for disqualification or exclusion referred to in Articles 14 and 15 applies, extrajudicial investigators shall immediately report this to their Attorney General, but continue their work.

(2) The parties are also entitled to state the reasons for the exclusion or disqualification by requesting the disqualification of investigating officers.

(3) The public prosecutor's office shall grant the application after hearing the person whose refusal is being applied for if the reasons put forward are probably well-founded. In this case, the actions taken by the official in the meantime are valid.

¹⁷¹ Άρθρο 25 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Υποχρέωση για δήλωση των ανακριτικών υπαλλήλων. Εξαίρεση των ανακριτικών υπαλλήλων

1. Αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους αποκλεισμού ή εξαίρεσης που ορίζονται στα άρθρα 14 και 15, οι μη δικαστικοί ανακριτικοί υπάλληλοι οφείλουν να τον αναφέρουν στον προϊστάμενό τους εισαγγελέα, χωρίς καμιά χρονοτριβή, συνεχίζοντας όμως το έργο τους.

2. Τον λόγο αποκλεισμού ή εξαίρεσης έχουν δικαίωμα να αναφέρουν και οι διάδικοι, ζητώντας την εξαίρεση των ανακριτικών υπαλλήλων.

3. Ο εισαγγελέας, αφού ακούσει εκείνον του οποίου ζητείται η εξαίρεση, δέχεται την αίτηση, αν οι λόγοι που προβάλλονται πιθανολογείται ότι είναι βάσιμοι. Στην περίπτωση αυτή οι πράξεις που στο μεταξύ έγιναν από τον υπάλληλο, είναι έγκυρες.

2. Art. 27 Right of Evocation

a) Provisions with a precluding effect for the Right of evocation of the EPPO, para 2	165	b) Urgent measures of national authorities for securing an investigation and prosecution	169
aa. Statute of limitations	165	c) Competent national authorities in paras 3 to 7 of Art. 27	170
bb. Amnesty, Pardon and Exceptions of Criminal Jurisdiction.....	166	d) Provisions regarding the finalization of the national investigation, para 7	171
cc. Abatement of action (dispense with prosecution)	167		

1. Upon receiving all relevant information in accordance with Article 24(2), the EPPO shall take its decision on whether to exercise its right of evocation as soon as possible, but no later than 5 days after receiving the information from the national authorities and shall inform the national authorities of that decision. The European Chief Prosecutor may in a specific case take a reasoned decision to prolong the time limit by a maximum period of 5 days, and shall inform the national authorities accordingly.

2. During the periods referred to in paragraph 1, the national authorities shall refrain from taking **any decision under national law** that may have the effect of precluding the EPPO from exercising its right of evocation.

The national authorities shall take any urgent measures necessary, **under national law**, to ensure effective investigation and prosecution.

3. If the EPPO becomes aware, by means other than the information referred to in Article 24(2), of the fact that an investigation in respect of a criminal offence for which it could be competent is already undertaken by the competent authorities of a Member State, it shall inform these authorities without delay. After being duly informed in accordance with Article 24(2), the EPPO shall take a decision on whether to exercise its right of evocation. The decision shall be taken within the time limits set out in paragraph 1 of this Article.

4. The EPPO shall, where appropriate, consult the competent authorities of the Member State concerned before deciding whether to exercise its right of evocation.

5. Where the EPPO exercises its right of evocation, the competent authorities of the Member States shall transfer the file to the EPPO and refrain from carrying out further acts of investigation in respect of the same offence.

6. The right of evocation set out in this Article may be exercised by a European Delegated Prosecutor from any Member State whose competent authorities have initiated an investigation in respect of an offence that falls within the scope of Articles 22 and 23.

Where a European Delegated Prosecutor, who has received the information in accordance with Article 24(2), considers not to exercise the right of evocation, he/she shall inform the competent Permanent Chamber through the European Prosecutor of his/her Member State with a view to enabling the Permanent Chamber to take a decision in accordance with Article 10(4).

7. Where the EPPO has refrained from exercising its competence, it shall inform the competent national authorities without undue delay. At any time in the course of the proceedings, the competent national authorities shall inform the EPPO of any new facts which could give the EPPO reasons to reconsider its decision not to exercise competence.

The EPPO may exercise its right of evocation after receiving such information, provided that the national investigation has not already been finalised and that an indictment has not been submitted to a court. The decision shall be taken within the time limit set out in paragraph 1.

8. Where, with regard to offences which caused or are likely to cause damage to the Union's financial interests of less than EUR 100.000, the College considers that, with reference to the degree of seriousness of the offence or the complexity of the proceedings in the individual case, there is no need to investigate or to prosecute at Union level, it shall in accordance with Article 9(2), issue general guidelines allowing the European Delegated Prosecutors to decide, independently and without undue delay, not to evoke the case.

The guidelines shall specify, with all necessary details, the circumstances to which they apply, by establishing clear criteria, taking specifically into account the nature of the offence, the urgency of the situation and the commitment of the competent national authorities to take all necessary measures in order to fully recover the damage to the Union's financial interests.

9. To ensure coherent application of the guidelines, a European Delegated Prosecutor shall inform the competent Permanent Chamber of each decision taken in accordance with paragraph 8 and each Permanent Chamber shall report annually to the College on the application of the guidelines.

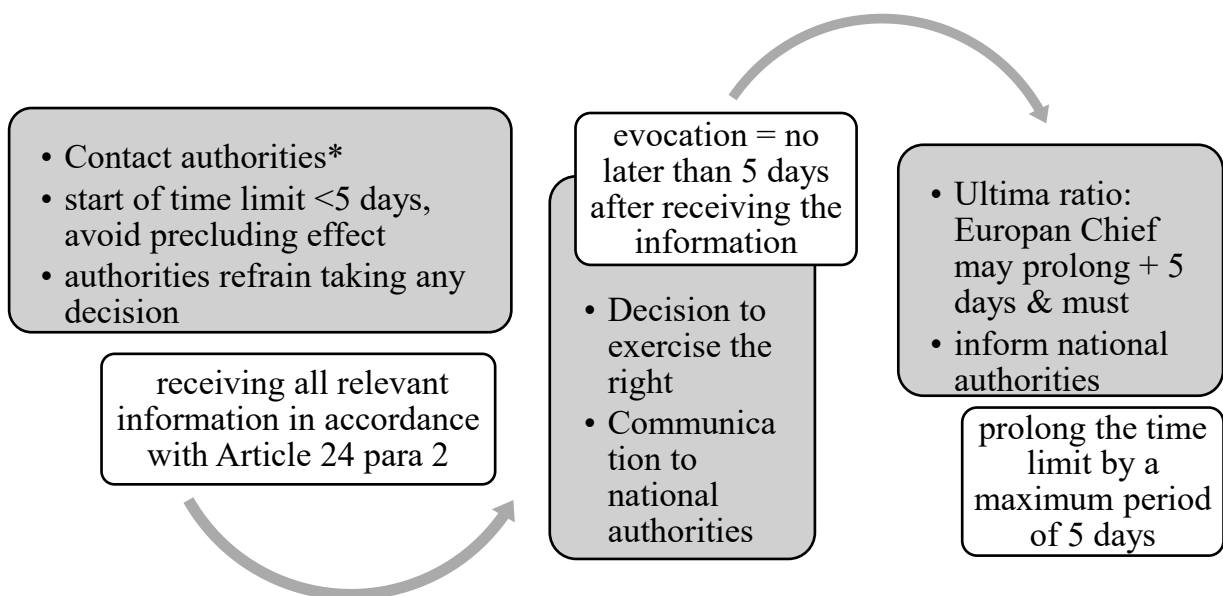
If the EDPs do not exercise the EPPO's competence by virtue of the Union's legality principle in due time on their own and hereby on behalf (*proprio motu*) of the Union and the Union's interests by analysing the *notitiae crimini europea*, i.e. the **obligatory European PIF offences notices (EPPO crimes reports)**, which are sent to the European Prosecution Office in order to inform that a PIF offence is alleged or has been committed, the EDPs and the Chambers must decide on the evocation of cases from the

1

national authorities on to the level of the Union competence. If the national prosecutor or a national office vested with investigative powers have already started investigating or the relevant person has taken any steps applying national law afterwards, these actions may have a precluding effect on the Right of evocation of the EPPO (cf. para 2 of Art. 27 EPPO Regulation).

✍ *Nota bene:* In addition to that, if reading the following provisions one can take into account that some of them will apply as well to the EDPs if they want to file an indictment by virtue of the EPPO Regulation, i.e. the area, which is not in the focus of this Compendium as the country chapters have the **focal point on the start of investigations**, the phase, in which, most likely a huge number of operations will cease already. But the same provisions that apply to the national authorities while standing still until the EPPO has decided to exercise its right of evocation or not (Art. 27) will apply in cases of EPPO indictments (Art. 34 et seq.) and preclude the filing of indictment by virtue of national law before a national court.

Figure 6: Right of evocation/time limits/refrain taking decisions that have a precluding effect

* Caption: Competent regarding the implementation of Article 10(3)(d), Article 25(1) to (6)(a), Article 26(7), Article 27(4)(7), Article 34(1) to (7), Article 39(3)(4), Article 40(1) and the last subparagraph of Article 80(3), the competent Public Prosecutor, according to the Code of Penal Procedure (Code of Penal Procedure, Law 4620/2019, GG A' 96), [...].”¹⁷²

¹⁷² See https://www.epo.europa.eu/sites/default/files/2021-11/05-EL_0.pdf, p. 1. Accessed 31 December 2024.

**a) Provisions with a precluding effect for the Right of evocation of the EPPO,
para 2**

aa. Statute of limitations

**Chapter 7 Reasons Which Eliminate The Value Penalties – Limitation of Penalties
Limitation of Crimes**

2

Art. 111 Limitation period¹⁷³

1. The criminal penalty is eliminated by the statute of limitations.
2. Felonies are statute-barred after twenty years if the law provides for the penalty of life imprisonment, and after fifteen years in any other case, unless the law provides otherwise.
3. Misdemeanours are barred after five years.
4. The above deadlines are calculated according to the current calendar.
5. If the law defines more than one penalty, the above deadlines are calculated according to the heaviest of them.

Art. 112¹⁷⁴ Commencement of the limitation period

The statute of limitations begins on the day the criminal act was committed, unless otherwise specified. In case of participation, the deadline starts from the time of the act of the natural author.

Art. 113¹⁷⁵ Suspension of limitation

1. The limitation period is suspended for as long as, according to a provision of law, the criminal prosecution cannot begin or continue, as well as for as long as the main proceedings last and until the conviction becomes irrevocable.

¹⁷³ **Άρθρο 111 Χρόνος παραγραφής**

1. Το αξιόποιο εξαιρείται με την παραγραφή.
2. Τα κακούργηματα παραγράφονται μετά είκοσι έτη αν ο νόμος προβλέπει γι' αυτά την ποινή της ισόβιας κάθειρξης και μετά δέκα πέντε έτη σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτός αν ο νόμος προβλέπει διαφορετικά.
3. Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη.
4. Οι πιο πάνω προθεσμίες υπολογίζονται κατά το ισχύον ημερολόγιο.
5. Αν ο νόμος ορίζει διαζευκτικά περισσότερες από μία ποινές, οι πιο πάνω προθεσμίες υπολογίζονται σύμφωνα με τη βαρύτερη απ' αυτές.

¹⁷⁴ **Άρθρο 112 Έναρξη του χρόνου παραγραφής**

Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Σε περίπτωση συμμετοχής η προθεσμία αρχίζει από το χρόνο τέλεσης της πράξης του φυσικού αυτουργού.

¹⁷⁵ **Άρθρο 113 Αναστολή της παραγραφής**

1. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο, σύμφωνα με διάταξη νόμου, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη, καθώς και για όσο χρόνο διαρκεί η κύρια διαδικασία και έως ότου γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση.
2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε (5) έτη για τα κακούργηματα και τρία (3) έτη για τα πλημμελήματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει όταν η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης, ή η αναβολή της δίκης, λαμβάνει χώρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 29, 59 και 61 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή της παρ. 4Α του άρθρου 7 του ν. 3226/2004 (Α' 24).

2. The suspension according to the previous paragraph cannot last more than five (5) years for felonies and three (3) years for misdemeanours. The time limitation of the suspension does not apply when the postponement or suspension of the criminal prosecution, or the postponement of the trial, takes place pursuant to articles 29, 59 and 61 of the Code of Criminal Procedure or para 4A of article 7 of Law 3226 /2004 (A' 24).
3. If a summons is required for the criminal prosecution, the lack thereof does not suspend the statute of limitations.
4. The statute of limitations for crimes committed against minors starts from the victim's coming of age. The statute of limitations for the crimes provided for in articles 323A, 324 and Chapter 19 of the Special Part of this Code, when they are directed against a minor, begins one (1) year after the victim reaches adulthood, if it is a misdemeanour, and three (3) years after reaching the age of majority, if it is a felony.

bb. Amnesty, Pardon and Exceptions of Criminal Jurisdiction

3

Greek Criminal Procedure Code

Art. 2¹⁷⁶ Exceptions to Criminal Jurisdiction

The jurisdiction of the Greek criminal courts does not fall under the jurisdiction of: a) Heads of foreign states, b) their diplomatic representatives who are accredited in Greece, c) the staff of the diplomatic mission of a foreign state who is accredited in Greece, d) family members of the persons referred to in points a and b and who live with them, e) the service staff of the persons referred to in points a and b, when they have the same nationality and f) all other persons who enjoy the privilege of jurisdiction based on either treaties concluded with other states or international customs accepted by all states.

¹⁷⁶ **Άρθρο 2 Εξαιρέσεις από την ποινική δικαιοδοσία.**

Στη δικαιοδοσία των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων δεν εμπίπτουν: α) Οι αρχηγοί των ξένων κρατών, β) οι διπλωματικοί αντιπρόσωποί τους που είναι διαπιστευμένοι στην Ελλάδα, γ) το προσωπικό της διπλωματικής αντιπροσωπείας ξένου κράτους που είναι διαπιστευμένο στην Ελλάδα, δ) τα μέλη της οικογένειας των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α' και β' και κατοικούν μαζί τους, ε) το υπηρετικό προσωπικό των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α' και β', όταν έχει την ίδια υπηκοότητα και στ) όλα τα άλλα πρόσωπα που απολαμβάνουν το προνόμιο της ετεροδικίας με βάση είτε συμβάσεις που έχουν συναφθεί με άλλα κράτη είτε διεθνή έθιμα που γίνονται αποδεκτά από όλα τα κράτη.

cc. Abatement of action (dispense with prosecution)

The Abatement of action covers the dispense with prosecution, which is regulated by Art. 45 of the Greek CC: 4

Chapter Four Waiver of Criminal Prosecution. Conditional Abstention**5****Art. 45 Waiver of Prosecution**

(1)¹⁷⁷ In the case of the crime of extortion committed under threat of detection of a crime or fraud which, if reported by the victim, would be likely to reveal his guilt of another fraud-related act through the investigation and prosecute him prosecution, the public prosecutor, with the consent of the appellate prosecutor, may, by reasoned order, definitively refrain from prosecuting the offence the disclosure of which could result in extortion or for which the deceived person could be prosecuted, provided that prosecution compared to the severity of the extortion to be prosecuted or the fraud to be prosecuted is not necessary to protect the public interest.

(2) In the case of an administrative offence that is legally punishable by imprisonment of up to one year or a fine or both, or in the case of community service, the public prosecutor may, with the consent of the public prosecutor appealed, finally refrain from criminal prosecution by means of a reasoned decision if he is of the opinion that that there is no serious public interest in criminal prosecution and that there are special circumstances in committing the crime. such as, in particular, contributory negligence on the part of the victim, lack of will to prosecute, minor consequences of the crime or special characteristics of the person who are attributed to him, such as B. illness, old age, disability or if he has tried to immediately remedy the violation committed.

(3) If criminal proceedings have already been initiated in the aforementioned cases by direct summons to the court, the competent court may, at the suggestion of the public

¹⁷⁷ Άρθρο 45 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Αποχή από την ποινική δίωξη ΠροηγούμενοΕπόμενο

Περιοριστικά Εγκλήματα απλό

1. Στις περιπτώσεις του εγκλήματος της εκβίασης, που τελείται με την απειλή ότι θα αποκαλυφθεί αξιόποινη πράξη ή της απάτης, που αν την καταμήνυε ο παθών ήταν ενδεχόμενο να αποκαλυφθεί από την ανάκριση ενοχή του για άλλη συναφή με την απάτη πράξη και να διωχθεί ποινικά, μπορεί ο εισαγγελέας, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, με αιτιολογημένη διάταξή του να απόσχει οριστικά από την ποινική δίωξη για την πράξη της οποίας η αποκάλυψη απειλήθηκε με την εκβίαση ή για την οποία ήταν δυνατό να διωχθεί αυτός που εξαπατήθηκε, με την προϋπόθεση ότι η δίωξή της, συγκρινόμενη με τη βαρύτητα της εκβίασης ή της απάτης που επρόκειτο να διωχθούν, δεν είναι απαραίτητη για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.2. Στις περιπτώσεις πλημμελήματος που απειλείται στον νόμο με ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές ή με παροχή κοινωφελούς εργασίας, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί με αιτιολογημένη διάταξή του, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει οριστικά από την ποινική δίωξη, αν κρίνει ότι δεν υφίσταται σοβαρό δημόσιο συμφέρον για τη δίωξη και συντρέχουν ειδικές συνθήκες κατά την τέλεση της πράξης, όπως ιδίως συντρέχον πταίσμα του θύματος, έλλειψη βούλησής του για δίωξη, μικρές συνέπειες της πράξης ή συγκεκριμένες ιδιότητες στο πρόσωπο που αποδίδεται αυτή, όπως για παράδειγμα ασθένεια, γήρας, αναπηρία ή όταν το τελευταίο προσπάθησε να αποκαταστήσει άμεσα τη συντελεσθείσα προσβολή.3. Αν στις ως άνω περιπτώσεις έχει ήδη ασκηθεί ποινική δίωξη με απευθείας κλήση στο ακροατήριο, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί, ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα και εφόσον συντρέξουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2, συναινεί δε και ο κατηγορούμενος, αν είναι παρών, να παύσει οριστικά την ποινική δίωξη.

prosecutor's office and provided that the requirements of para 2 are met, and the accused also declares his consent to this to permanently drop the criminal proceedings if he is present.

- 6 Next to Art. 45 above, the Greek CPC contains a special protection for whistleblowers, which might pose a hindrance and obstacle to the EPPO if it wants to prosecute a PIF Acquis Offence. Two different interests or different rationale (*ratio legis*) meet here. The pursuit by the EPPO must give way to the protection of the whistleblowers:

- 7 **Art. 47¹⁷⁸ Waiver of criminal prosecution of whistleblowers**
(1) In cases concerning offences referred to in Articles 159, 159A, 235, 236, 237 and 237A of the Criminal Code and related acts, may, with the consent of the Prosecutor

¹⁷⁸ **Άρθρο 47 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Αποχή από την ποινική δίωξη μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος**

1. Σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α ΠΚ και τις συναφείς με αυτές πράξεις, είναι δυνατόν, μετά από έγκριση του προϊσταμένου εισαγγελέα του τμήματος οικονομικού εγκλήματος να χαρακτηρίζεται ως μάρτυρας δημοσίου συμφέροντος με πράξη των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος ή των αναπληρωτών τους ή των επίκουρων εισαγγελέων του οικονομικού εγκλήματος όποιος, χωρίς να εμπλέκεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στις εν λόγω πράξεις και χωρίς να αποβλέπει σε ίδιον όφελος, συμβάλλει ουσιαστικά, με τις πληροφορίες που παρέχει στις δικαστικές αρχές, στην αποκάλυψη και δίωξή τους. Η, κατά το προηγούμενο εδάφιο, πράξη του εισαγγελέα ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο και σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής δίκης, αν ο εισαγγελέας ή ο προϊστάμενος εισαγγελέας του τμήματος οικονομικού εγκλήματος κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι που τον οδήγησαν στην έκδοσή της.

2. Αν έχει υποβληθεί έγκληση ή μήνυση για τα εγκλήματα της ψευδούς κατάθεσης, της ψευδούς καταμήνυσης, της συκοφαντικής δυσφήμισης ή της παραβίασης υπηρεσιακού απορρήτου του Ποινικού Κώδικα ή για τις πράξεις των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 38 του ν. 4624/2019 (Α' 137) σε υπόθεση σχετική με τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο αρμόδιος για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέας, πριν από κάθε άλλη ενέργεια, ενημερώνει σχετικά τον προϊστάμενο εισαγγελέα του τμήματος οικονομικού εγκλήματος.

3. Αν ο προϊστάμενος εισαγγελέας του τμήματος οικονομικού εγκλήματος, κρίνει μετά από την κατά την προηγούμενη παράγραφο ενημέρωσή του ότι η ποινική δίωξη των εγκλημάτων της προηγούμενης παραγράφου δεν είναι απαραίτητη για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, μπορεί να παραγγείλει στον αρμόδιο για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέα την οριστική αποχή από την ποινική δίωξη για τις εν λόγω πράξεις. Αν ανακληθεί η πράξη χαρακτηρισμού μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος ο αρμόδιος προϊστάμενος εισαγγελέας του τμήματος οικονομικού εγκλήματος ανακαλεί την παραγγελία του για την οριστική αποχή από την ποινική δίωξη. Σημειώσεις επί του νόμου Ο νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον Ν. 4620/2019, με ημερομηνία ισχύος την 1η Ιουλίου 2019. Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 4637/2019:

α) Με εξαίρεση τις έρευνες σε κατοικία, οι λοιπές έρευνες που έχουν διενεργηθεί από την 1.7.2019 έως την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, είναι ισχυρές, ακόμα και αν δεν έγιναν με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής.

β) Διατηρείται η αρμοδιότητα του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων σε υποθέσεις για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχει επιδοθεί πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 590 παράγραφος 3 εδάφιο β' του ΚΠΔ ή κλήση ή κλητήριο θέσπισμα. Στις περιπτώσεις της κατ' εξαίρεση περάτωσης της κυρίας ανάκρισης, για τις οποίες μετά την 1.7.2019 έχει διατυπωθεί σύμφωνη γνώμη του Προέδρου Εφετών για την παραπομπή στο ακροατήριο του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων χωρίς να έχει γίνει επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος, η κλήτευση στο αρμόδιο κατά περίπτωση δικαστήριο γίνεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών.

γ) Υποθέσεις που σχετίζονται με ναυτικές διαφορές, εάν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχει γίνει επίδοση κλητηρίου θεσπίσματος ή κλήσης στον κατηγορούμενο, εκδικάζονται έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο στο οποίο έχουν εισαχθεί. Εκκρεμείς υποθέσεις που σχετίζονται με ναυτικές διαφορές σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας κι αν βρίσκονται σε άλλες δικαστικές, ανακριτικές και εισαγγελικές αρχές του Νομού Αττικής διαβάζονται με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Πειραιά ή στον Εισαγγελέα Εφετών Πειραιά.

General of the Financial Crimes Department, by an act of the financial prosecutors or their deputies or the assistant prosecutors Without being involved in any way in these activities and without seeking personal gain, the information it provides to law enforcement authorities is a significant contributor to their disclosure and prosecution. The prosecutor's act referred to in the preceding subpara shall be revoked in the same manner and at any stage of the criminal proceedings if the prosecutor or the chief prosecutor of the Financial Crimes Department considers that the reasons which prompted him to issue it are not present.

(2) Is a report of false testimony, false accusation, defamation or breach of official secrecy of the Criminal Code or acts referred to in Article 38 1 to 3 of Law 4624/2019 (A' 137) in a case relating to the preceding paragraph of the above offences, the prosecutor responsible for prosecution shall inform the Attorney General of the Financial Crimes Unit prior to any other action.

(3) If, after being informed in accordance with the preceding paragraph, the Attorney General of the Financial Crimes Unit is of the opinion that the prosecution of the offences referred to in the preceding paragraph is not necessary to protect the public interest, he may instruct the prosecutor responsible for criminal prosecution: to stop prosecuting these crimes once and for all. If the designation of a whistleblower is revoked, the responsible attorney general for the Financial Crimes Division revokes his order of permanent cease-and-desist.

b) Urgent measures of national authorities for securing an investigation and prosecution

Urgent measures depend on the **level of seriousness** of the situation:

8

- What kind of (potential) fraud is it?
- Is there no fraud at all? But is it a question of passing on criminal profits from a potential fraud or corruption offence i.e. money laundering with PIF offence money?
- Which (EU-financing) sector is affected?
- What type of damage is it? Is it budget damage on the revenue side or is it a type of expenditure side damage?

In all cases, evidence searches will be effective and, in most cases, are permissible without special orders (ex-ante).

9

c) Competent national authorities in paras 3 to 7 of Art. 27

- 10 Art. 31 General and special investigators.**¹⁷⁹
- (1) The pre-trial investigation and the pre-trial investigation shall be carried out by order of and under the direction of the prosecutor: a) by magistrates and, if there are no special magistrates' courts, by magistrates, b) by the competent officers of the Hellenic Police and Coast Guard, who are designated in the respective bodies as general investigators, and c) by officials; designated as special investigating officers when provided for in special laws.
- (2) In the cases stipulated by law (Article 245 para 2, Article 250 para 2), the investigating judge shall also conduct a pre-trial investigation *ex officio*. This pre-trial examination against minors can be carried out by the special investigating judge for minors.
- (3) All of the above persons are obliged to promptly carry out the orders of the judicial and law enforcement authorities in accordance with the provisions of the Code on the Organisation of courts and the status of bailiffs.
- 11** The following special corps, police and customs authorities might be **competent – depending on the area of crime, the type of offence** (revenue or expenditure?), and the **type of fraud** (Tax or customs, or general, subsidy fraud), **sector** (agricultural, oil/gas, fishing industry etc.):
- 12**
- In financial **crime matters** (such as VAT frauds, MIT frauds, transnational phenomena of tax fraud/evasion and carousels etc.):
 - Financial Crimes Prosecution Corps (S.D.O.E.),
 - the Directorate for Financial Crime Investigations (D.E.O.E.)
 - and the Financial Police Directorate(see Art 31 Greek Criminal Procedure Code).
 - General Tax Inspectors
 - National Coordination Body for Control and Accountability (E.S.O.E.L.)
- 13**
- In **customs fraud matters**:
 - Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.) (see Art 31 Greek Criminal Procedure Code).

¹⁷⁹ **Άρθρο 31 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Γενικοί και ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι**

1. Η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση διενεργούνται ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και υπό τη διεύθυνσή του: α) από τους παισιματοδίκες και όπου δεν υφίσταται ειδικό παισιματοδικείο από τους ειρηνοδίκες, β) από τους αρμόδιους βαθμοφόρους της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος, που ορίζονται στους αντίστοιχους οργανισμούς ως γενικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και γ) από δημοσίους υπαλλήλους, όπου αυτό προβλέπεται σε ειδικούς νόμους, που ορίζονται ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι. 2. Στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος (άρθρα 245παρ. 2, 250 παρ. 2) αυτεπάγγελτη προανάκριση ενεργεί και ο ανακριτής. Την ως άνω προανάκριση κατά των ανηλίκων μπορεί να την ενεργεί ο ειδικός ανακριτής ανηλίκων. 3. Όλοι οι ανωτέρω υποχρεούνται να εκτελούν αμελλητί τις παραγγελίες των δικαστικών και των εισαγγελικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών.

- Customs officials and employees of the Internal Affairs Directorate
- In **corruption cases:** 14
 - All of the authorities above under the supervision of the EDP instead of the national financial crime prosecutor (see Art 31 Greek Criminal Procedure Code).
 - National Transparency Authority (N.A.D.),
- In **money laundering cases:** Anti-Money Laundering Authority 15
- In **all cases:** Greek Police authorities (who then inform the concrete Greek authorities) 16

d) Provisions regarding the finalization of the national investigation, para 7

Nota bene: If Art. 27 EPPO Regulation is completed or exercised the same rules as presented above under “Actions if decision to open a case”, Art. 26 EPPO Regulation shall apply.

3. Art. 28 Conducting the Investigation

a) The handling EDP carrying out the investigative measures, para 1	174	c) Ensuring compliance with national law.....	215
b) Instructions and assignment of investigative measures for “those national authorities”	179	bb. Via the general investigation provisions	215
(1) Criminal and judicial police area.....	180	cc. Via national administrative decrees/regulations under criminal procedural law	220
(2) Tax Area.....	185	(1) Country specific law (justice administration)	220
(3) Customs area	213	(2) Specific Decrees	220
(4) Visualisation of Instructions and assignment of investigative measures for “those national authorities”	214	d) Urgent measures in accordance with national law necessary to ensure effective investigations	220

1. The European Delegated Prosecutor handling a case may, in accordance with this Regulation **and with national law**, either undertake the investigation measures and other measures on his/her own or instruct the competent authorities in his/her Member State. Those authorities shall, **in accordance with national law**, ensure that all instructions are followed and undertake the measures assigned to them. The handling European Delegated Prosecutor shall report through the case management system to the competent European Prosecutor and to the Permanent Chamber any significant developments in the case, in accordance with the rules laid down in the internal rules of procedure of the EPPO.

2. At any time during the investigations conducted by the EPPO, the competent national authorities shall take urgent measures **in accordance with national law** necessary to ensure effective investigations even where not specifically acting under an instruction given by the handling European Delegated Prosecutor. The national authorities shall without undue delay inform the handling European Delegated Prosecutor of the urgent measures they have taken.

3. The competent Permanent Chamber may, on proposal of the supervising European Prosecutor decide to reallocate a case to another European Delegated Prosecutor in the same Member State when the handling European Delegated Prosecutor:

(a) cannot perform the investigation or prosecution; or

(b) fails to follow the instructions of the competent Permanent Chamber or the European Prosecutor.

4. In exceptional cases, after having obtained the approval of the competent Permanent Chamber, the supervising European Prosecutor may take a reasoned decision to conduct the investigation personally, either by undertaking personally the investigation measures and other measures or by instructing the competent authorities in his/her Member State, where this appears to be indispensable in the interest of the efficiency to the investigation or prosecution by reasons of one or more of the following criteria:

(a) the seriousness of the offence, in particular in view of its possible repercussions at Union level;

(b) when the investigation concerns officials or other servants of the Union or members of the institutions of the Union;

(c) in the event of failure of the reallocation mechanism provided for in paragraph 3.

In such exceptional circumstances Member States shall ensure that the European Prosecutor is entitled to order or request investigative measures and other measures and that he/she has all the powers, responsibilities and obligations of a European Delegated Prosecutor in accordance with this Regulation and national law.

The competent national authorities and the European Delegated Prosecutors concerned by the case shall be informed without undue delay of the decision taken under this paragraph.

As part of the recurring introduction to Art. 28 EPPO Regulation in this Compendium, which is relevant to all EDPs and also affects the academic and political debate about **specialized investigative personnel**, the following can be said: The conduct of investigations is dependent on instruction relationships, whereby in contrast to the dependency in classically national systems, in the area of EU anti-fraud investigations the EPPO (i.e. the college level) has supervisory powers as it is a supranational, independent body. 1

In her **speech for the first anniversary of the EPPO**, given at the conference “EPPO one year in action – Towards Resolving Complexity and Bringing Added Value”¹⁸⁰ in the *Hémicycle* in Luxembourg on 1st June 2022, **Laura Kövesi outlined** that in order to enhance the detection rates of EU fraud **specialized customs units and specialized financial experts**, groups of specialized EU investigators educated in the typologies of EU frauds **are needed** to enhance the conduct of investigations. She underlined that these special units could be set up tomorrow and that doing so depended only on political will.¹⁸¹ 2

¹⁸⁰ Organised by the University of Luxembourg (Prof. Katalin Ligeti), ECLAN and the EPPO.

¹⁸¹ EPPO, European Public Prosecutor’s Office One Year In Action. online: <https://www.youtube.com/watch?v=v2oUUyTEPFU> (Accessed 31 December 2024); Kövesi L 2022, Welt. So kommt die EU im Kampf gegen Verbrecherbanden in die Offensive. online: <https://www.welt.de/debatte/kommentare/article239196661/So-kommt-die-EU-im-Kampf-gegen-die-Kriminalitaet-in-die-Offensive.html> (Accessed 31 December 2024): “Ich fordere

- 3 As long as there are no special units in all countries as the first Advocate General of the EPPO requested, the detection rates depend on the conduct of investigations and the cooperation with established national authorities – especially the assignment and instruction of investigative tasks to “**those national authorities**”. The situation in the present country chapter will be analysed below, stating the cooperation level and important actions to be taken.
- 4 The investigations on **national level** and at **Union-level** must be distinguished. Especially at the Union level, the investigation is different than at the national level. In many cases, investigations will be carried out in Union institutions (**EU IBOAs**). The EPPO has started to set up working arrangements for this type of investigation. For example, the one with the European Investment Bank provides for cooperation with the in-house fraud detection service (“a kind of internal investigation commission”). In the following we shall focus on the national investigations level with regard to the present country.
- 5 For the different PIF offences, the **specific country system** provides different investigative bodies acting by virtue of different national codes such as the General Tax Code, the police laws and the customs laws including the customs administration laws. Generally speaking, it depends, for the **analysis of Art. 28 EPPO Regulation**, on whether a centrally governed country of the EU is affected or whether there is a federal system with differentiated competences of the federal units.
- 6 In addition, the **lawfulness of the action** is very important as a generalization of all instructions from the staff, which are made available to the EPPO and the EDPs from the national resource area.

a) The handling EDP carrying out the investigative measures, para 1

- 7 The rules on the conduction of an investigation can be found in **Art. 239–249 CPC**. The **investigation stages and phases** can be distinguished and are separated into a pre-trial stage (not necessary in every case) and a main investigation (Art. 246). The **main investigation** in purely national cases requires the acts of an investigating judge, Art. 247 et seq. CPC. The national law governs the conduction of an investigation:

Art. 253 CPC – Conditions for conducting an investigation

If a criminal or misdemeanour investigation is being conducted, an investigation shall be carried out when there are grounds for supposing that the establishment of the

deshalb alle zuständigen nationalen Behörden auf, diese bewährte Praxis zu übernehmen und zur Unterstützung unserer Ermittlungen spezialisierte Einheiten einzurichten, die Finanz-, Steuer- und Zollfahnder vereinen. Ich schlage vor, dass wir eine Elitetruppe hoch qualifizierter Finanzbetrugsermittler innerhalb der EU bilden, die über die EPPO länderübergreifend arbeitet. Dafür muss man kein Gesetz ändern; es ist eine reine Organisationsentscheidung der zuständigen nationalen Behörden. Es kann schon morgen geschehen.” This statements was republished by various newspapers and journals across Europe (see eg Figaro article in the French volume).

crime, the discovery or arrest of the offenders, or the establishment or compensation of the damage caused can only be carried out or facilitated by it.¹⁸²

The EDP takes various roles in the case that he carries out the investigative measures:

8

Do EDPs have the same powers as national financial crime prosecutors?

Art. 35 Responsibilities of Financial Crime Prosecutors

1.¹⁸³ The financial crimes prosecutors, their deputies and assisting prosecutors shall conduct a pre-trial investigation, either personally or by order of the officers general

¹⁸² **Άρθρο 253 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019)** – Προϋποθέσεις για τη διενέργεια έρευνας
Αν διεξάγεται ανακριτική διαδικασία για κακούργημα ή πλημμέλημα, έρευνα διενεργείται, κι αν αυτή αφορά κατοικία με την παρουσία πάντοτε εκπροσώπων της δικαστικής εξουσίας, όταν μπορεί βάσιμα να υποτεθεί ότι η βεβαίωση του εγκλήματος, η αποκάλυψη ή η σύλληψη των δραστών ή τέλος η βεβαίωση ή η αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε, είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί ή να διευκολυνθεί μόνο με αυτήν.

¹⁸³ **Άρθρο 35 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς. Αρμοδιότητα ΠροηγούμενοΕπόμενο Η απόδειξη στην ποινική δίκη**

1. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, οι αναπληρωτές τους και οι εισαγγελικοί λειτουργοί που τους συνεπικουρούν, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση είτε αυτοπροσώπως είτε παραγγέλλοντας σχετικά τους γενικούς ή ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους, για τη διακρίβωση τυχόν τέλεσης μείζονος ποινικής απαξίας, κατά την κρίση του Προϊσταμένου του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος, φορολογικών, οικονομικών και οποιωνδήποτε άλλων συναφών εγκλημάτων, εφόσον αυτά τελούνται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή βλάπτουν σοβαρά την εθνική οικονομία. Επίσης, στην αρμοδιότητά τους υπάγονται τα κακούργηματα που τελούν Υπουργοί ή Υφυπουργοί και δεν καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 86 του Συντάγματος, καθώς και τα κακούργηματα που τελούν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή επωφελοόμενοι από την ιδιότητά τους, βουλευτές, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκπροσωπούν την Ελλάδα, γενικοί και ειδικοί γραμματείς της Κυβέρνησης, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες σύμβουλοι ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, κάθε υπάλληλος κατά την έννοια της περ. α' του άρθρου 13 ΠΚ και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση: α) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στη διοίκησή τους ή τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης και β) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία, κατά τις κείμενες διατάξεις, μπορούν να διατεθούν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις, ακόμη και αν οι υπαίτιοι έχουν παύσει να φέρουν την ιδιότητα αυτήν, εφόσον αυτά σχετίζονται με επιδίωξη οικονομικού οφέλους των ίδιων ή τρίτων ή την πρόκληση βλάβης στο Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. 2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των γενικών κατά την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 και ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως δε υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων οι ως άνω υπάλληλοι έχουν επιληφθεί ως ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος ενημερώνεται για όλες τις καταγγελίες ή πληροφορίες που περιέρχονται στις υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου για εγκλήματα της αρμοδιότητάς του, αξιολογεί και διερευνά τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε άλλη σχετική είδηση που περιέρχεται σε γνώση του με οποιονδήποτε τρόπον και μέσο προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιλύοντας ζητήματα σύγκρουσης αρμοδιότητας μεταξύ των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος και των κατά τόπους εισαγγελέων πλημμελειοδικών. Αν η καταγγελία, πληροφορία ή είδηση δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, τη θέτει στο αρχείο. 3. Ειδικά, για τους υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης παραγγέλλεται αποκλειστικά και μόνο στους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων και μόνο για υποθέσεις που εμπίπτουν στις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Οι λοιποί υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. που έχουν προανακριτικά καθήκοντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που εκδίδεται μόνο

or special investigators, to determine whether, in the discretion of the chief of the financial crimes unit, there has been any serious criminal misconduct with respect to Fiscal, financial and other related crimes if committed against the Greek criminalist. Public sector, local authorities, legal entities under public law and the European Union or damage the economy significantly. Their jurisdiction also includes offences committed by ministers or deputy ministers not falling under the provisions of Article 86 1 of the Constitution, as well as offences committed in the exercise of their office or in their capacity as deputies, members of the European Parliament representing Greece represented, secretaries-general and special secretaries of government, governors, deputy governors or presidents of boards of directors or executive directors or executive directors of legal entities under public law and elected single-person bodies of local government, Any official referred to in c. a' of Article 13 of the Criminal Code and those who act on a permanent or temporary basis and in any capacity or relationship: a) legal persons under private law having their seat in the State and legal persons under public law, provided that the legal persons of formation participate in their management or these legal persons are entrusted with the implementation of state programs for economic reconstruction or economic development, and b) legal persons governed by private law that receive grants or funding from the state and legal persons governed by public law in accordance with the applicable regulations even if the perpetrators are no longer so, insofar as they are pursuing economic gain for themselves or third parties or causing damage to the state, legal entities under public law or local authorities or to the named legal persons under private law.

2. Subject to clause 3, the Attorney General of the Financial Crimes Division shall have oversight, direction and coordination of the General's actions in the Case. a' of

μετά από αίτημα της ελεγκτικής υπηρεσίας της Α.Α.Δ.Ε. στην οποία ανήκουν προς τον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος και οι λοιποί εισαγγελείς δεν παραγγέλλουν στις υπηρεσίες και το προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ούτε διαβιβάζουν με οποιαδήποτε διαδικασία εντολές ή αιτήματα διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η εκτέλεση των ανωτέρω εισαγγελικών παραγγελιών ανατίθεται σε υπηρεσία εκτός της Α.Α.Δ.Ε. με ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, που εποπτεύονται από εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος και με αρμοδιότητα την έρευνα τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων. 4. Οι εισαγγελείς οφείλουν να περατώσουν την προκαταρκτική εξέταση μέσα σε έξι (6) μήνες, αφότου η δικογραφία περιέλθει σε αυτούς, εκτός εάν η φύση της υπόθεσης ή των πράξεων που πρέπει να διερευνηθούν επιβάλλει την υπέρβαση της προθεσμίας αυτής. Αρμόδιος για να κρίνει το δικαιολογημένο της υπέρβασης της παραπάνω προθεσμίας είναι ο Προϊστάμενος του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος, ο οποίος σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής εξετάζει, εάν συντρέχει περίπτωση ορισμού άλλου εισαγγελέα για τον χειρισμό της υπόθεσης. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος είτε παραγγέλλει στον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών την κίνηση ποινικής δίωξης είτε αρχειοθετεί την υπόθεση. 5. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος υποστηρίζονται στο έργο τους από αριθμό ειδικών επιστημόνων που κρίνεται αναγκαίος για τη διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεπικουρούν με κάθε πρόσφορο τρόπο τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, καθώς και τους γενικούς και ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης και τέχνης. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται με πράξη του προϊσταμένου εισαγγελέα του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον στο Δημόσιο δεν υπηρετούν πρόσωπα με τις γνώσεις αυτές, εφαρμόζονται δε αναλόγως ως προς αυτούς τα άρθρα 188 έως 193.

para 1 of Article 31 and Special Investigators, in particular officers of the Financial Crimes Prosecution Corps (S.D.O.E.), the Directorate of Financial Crime Investigations (D.E.O.E.) and the Directorate of Financial Police, in relation to the cases whose officers referred to above in were treated within their responsibilities as investigators. The Attorney General of the Financial Crimes Unit will be informed of any complaint or information received by the crime services referred to in the previous paragraph within its jurisdiction, will evaluate and investigate this information, as well as any other relevant news that comes to its knowledge in any way and by any means by prioritizing the cases that seriously damage the interests of the Greek State and the European Union and solving problems. Conflict of jurisdiction between financial crime prosecutors and local misdemeanour prosecutors. If the complaint, information or message is not based on the law or is obviously unfounded in substance or not amenable to a judicial assessment, it closes it.

3. In particular, for the officials of the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.), the conduct of a pre-trial audit is ordered exclusively for customs officials and officials of the Directorate of Internal Affairs and only for cases falling within their auditing competence. The other employees of A.A.D.E., who have investigative tasks under the applicable legislation, conduct a pre-trial investigation after the Public Prosecutor's Office conducts a pre-trial investigation only at the request of the A.A.D.E. Notwithstanding the foregoing paragraph, financial crimes prosecutors and other prosecutors shall not employ the offices and staff of the A.A.D.E. to conduct a pre-trial examination, nor may they transmit orders or requests for tax examinations by way of a proceeding. The execution of the above prosecutor's orders will be assigned to a service outside the A.A.D.E. with special investigators assigned, supervised by a Financial Crimes Prosecutor, responsible for investigating the commission of tax evasion crimes or other financial crimes.

4. The public prosecutor's office must terminate the investigation within six (6) months of receipt of the case file, unless the nature of the case or the acts to be investigated require that this period be exceeded. The Head of the Financial Crime Unit has jurisdiction to assess whether the above time limit is justified, to determine whether the above time limit is justified, who examines whether there is a case of appointing another prosecutor to handle the case. At the end of the pre-trial investigation, the financial crime prosecutor either instructs the competent first instance prosecutor to initiate criminal proceedings or initiates the case.

5. The financial prosecutors shall be assisted in their work by a number of academic experts deemed necessary for the conduct of the pre-trial investigation. These specialist scientists provide appropriate assistance to financial crimes prosecutors, general and special counsels in further diagnosing and evaluating facts that require special knowledge of science and art. The appointment of these persons is made by legal act

of the Attorney General of the Financial Crimes Department from among those working in the broader public sector and, exceptionally, also from the private sector when persons with such knowledge do not work in the State, and find Articles 188 to 193 corresponding application.

Art. 36¹⁸⁴ Powers of Financial Prosecutors

1. The prosecutors referred to in Article 33 shall have access, subject to the principle of proportionality, to any information or data relevant to the performance of their duties and not subject to the restrictions of tax, banking, stock exchange and other confidentiality rules, with the exception of legal counsel, as well as to any records of an authority or Organisation that holds and processes personal data in accordance with the applicable rules on traceability. In particular, access to any information or element of telecommunication secrecy (Law 2225/1994) is allowed in cases where the objective existence of a crime is reflected and documented

2. The prosecutors referred to in Article 33 **may**, in the course of a pre-trial investigation to establish the commission of offences within their jurisdiction, by reasoned **order, bank accounts, the contents of safe deposit boxes and property (movable and immovable) in general, in order to safeguard the interests of the State for a period of up to nine (9) months**, which may be extended by a decision of the Board of Appeal – If the order was issued by a Financial Crimes Prosecutor or his Deputy, or the Administrative Offences Committee, if the order was issued by an Assistant Prosecutor for Financial Crimes waiver for a maximum of an additional nine (9) months for justifiable failure to comply with the preliminary review conducted above. The order is issued without prior summons to the respondent or any third party, and no specific account, title, financial product, safe deposit box, movable or immovable property is required to be specified. The obligation takes effect from the moment the provision has been notified to the Organisation or service to which it is addressed.

¹⁸⁴ **Άρθρο 36 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Εξουσίες εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς**

1. Ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς, όταν λάβει τη μήνυση ή την αναφορά για την τέλεση πράξης που ανήκει στην αρμοδιότητά του, ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 και, εφόσον, μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης, κρίνει ότι συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις για την κίνηση ποινικής δίωξης, παραγγέλλει στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών την άσκηση ποινικής δίωξης. 2. Ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς υποστηρίζεται στο έργο του από αριθμό ειδικών επιστημόνων που κρίνεται αναγκαίος για την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης μέσα στον προβλεπόμενο γι' αυτήν χρόνο. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεπικουρούν με κάθε πρόσφορο τρόπο το έργο του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς καθώς και των γενικών και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων κατά την προκαταρκτική εξέταση επί των εγκλημάτων της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται με πράξη του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον στο δημόσιο δεν υπηρετούν πρόσωπα με τις γνώσεις αυτές, εφαρμόζονται δε αναλόγως ως προς αυτούς οι διατάξεις των άρθρων 188 έως 193.3. Η παρ. 1 του άρθρου 34 εφαρμόζεται αναλόγως και για τον εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς.

The date of the verified notification of this notification to the relevant Organisations and services shall be deemed to be the date communicated by any suitable means, in particular by fax or by email, to the Bank of Greece and the Hellenic Capital Markets Commission, which shall promptly notify the financial institutions operating in the country inform. In the case of freezing of assets, a ship or an aircraft, the obligation is served on the relevant mortgage registrar or the head of the cadastral office or the relevant harbour master or civil aviation authority, who are obliged to record this in the books they keep on the same day and to archive documents served on them. In the same way, the determination of the Independent Public Revenue Authority is communicated, which is not prevented from taking all the protective measures in accordance with the regulations in force.

3. The order pursuant to para 2 shall be served within twenty (20) days on **the respondent or the third party who may, at their request, lodge an appeal with the Board of Appeal** if the order is issued by a financial crime prosecutor or his deputy or the Council of Judge if the order was issued by an Assistant Financial Crimes Attorney and may seek to overturn it; within a period of thirty (30) days, which shall not suspend its execution. The order or decree will be repealed or amended as new elements become known. At the end of the preliminary examination: a) In the event that a financial crime prosecutor orders a criminal prosecution, the provisions of the Code of Civil Procedure apply, b) in the case of archiving the criminal file, the obligation is automatically cancelled and the Organisations and services to which the provision of Item 2.

4. With the consent of the head of the financial crime department, the public prosecutor for financial crime can issue the decision on item 2 to the local public prosecutor's office of first instance, which issues it in accordance with the preceding paragraph, the provisions of which apply mutatis mutandis. An appeal against the first-instance decision of the public prosecutor's office is lodged with the competent local magistrate's council.

b) Instructions and assignment of investigative measures for “those national authorities”

The Greek EPPO Adoption Law already stipulates the support from other Greek authorities and the text can be retrieved from →“Sources of Law” above, Art. 20 Law 4786/2021. 9

List 1: Instructed and assigned national authorities

- Financial Crimes Prosecutors
- Financial and Economic Crime Unit (S.D.O.E.)
- Economic Crime Investigation Directorate (D.E.O.E.)

- Auditors of the Economic Crime Investigation Directorate (D.E.O.E.) of the Ministry of Finance
- Hellenic Police
- Economic Police Directorate
- Coast Guard
- National prosecutors
- National Transparency Authority
- Independent Public Revenue Authority A.A.D.E.
- Anti-Money Laundering Authority
- “any civil servant or officer, as well as to departments, control and investigative units, colleges, committees and agencies, administrative, auditing, police and law enforcement bodies in general, including independent agencies and internal affairs services referred to in para 1 mentioned facilities. 1 of Article 83 of Law 4622/2019” (Article 18 EPPO Adoption Law)
- “the Inspectors Auditors serving as Special Investigators in the H.A.R” (Article 18 EPPO Adoption Law)
- “the inspectors and auditors, who also serve as special investigators, in the bodies and services of inspection, control and anti-corruption participating in the National Coordination Body for Control and Accountability (E.S.O.E.L.) of Article 103 of Law 4622/2019” (Article 18 EPPO Adoption Law)
- Directorate of Internal Affairs

(1) Criminal and judicial police area

- 10** The criminal and judicial police area has been the policy area of the Greek legislator in the recent past (2022–2024). The judicial police area has been redesigned by Law 4963/2022, which has the heading “Establishment of the Judicial Police and other urgent provisions of the Ministry of Justice”.

	Greek Act for the Execution of the European Public Prosecutor's Office
Art. 18 Assistance of other Authorities 1.¹⁸⁵ Financial Crimes Prosecutors, national prosecutors, the National Transparency Authority (EAD), the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.) and the Anti-Money Laundering Authority, provide to the European Prosecutors in the framework of Regulation 2017/1939 (L283) and national law, any information or information requested of them and any other subscription. The same obligation has every official or employee, as well as the services, the control and investigation units, bodies, committees and authorities, administrative, control, police and law enforcement in general, including independent authorities and services of internal affairs, the bodies of the first subpara of para 1 of article 83 of Law 4622/2019 (AD 133). 2. The European Prosecutors in the context of the investigations and prosecutions carried out in the exercise of their responsibilities, assist:	

¹⁸⁵ **Κεφάλαιο Α΄ Εφαρμογή Διαταξεών Του Κανονισμού (Εε) 2017/1939 Του Συμβουλίου Της 12ης Οκτωβρίου 2017, Σχετικά Με Την Εφαρμογή Ενισχυμένης Συνεργασίας Για Τη Σύσταση Της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας**

Άρθρο 18 Συνδρομή άλλων Αρχών

1. Οι Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος, η εθνικοί εισαγγελείς, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ), η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, παρέχουν στους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς, στο πλαίσιο του Κανονισμού 2017/1939 (L 283) και του εθνικού δικαίου, κάθε στοιχείο ή πληροφορία που τους ζητείται και κάθε άλλη συνδρομή. Την ίδια υποχρέωση έχει και κάθε λειτουργός ή υπάλληλος, καθώς και οι υπηρεσίες, οι μονάδες ελέγχου και ερευνών, τα σώματα, οι επιτροπές και οι αρχές, διοικητικές, ελεγκτικές, αστυνομικές και εν γένει διωκτικές, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων αρχών και των υπηρεσιών εσωτερικών υποθέσεων, των φορέων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).

2. Τους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς, στο πλαίσιο των ερευνών και διώξεων που διενεργούν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, συνεπικουρούν: α) Με παροχή επιστημονικής υποστήριξης και τεχνικών συμβουλών ή με διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, οι επιθεωρητές – ελεγκτές, που υπηρετούν ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι στην Ε.Α.Δ. ή οι επιθεωρητές και ελεγκτές υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούν επίσης ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, στους φορείς και τις υπηρεσίες επιθεώρησης, ελέγχου και καταπολέμησης της διαφθοράς, που συμμετέχουν στο Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.) του άρθρου 103 του ν. 4622/2019. Οι ανωτέρω ορίζονται από τον Διοικητή της Ε.Α.Δ. και τον Πρόεδρο του Εθνικού Συντονιστικού Οργάνου Ελέγχου και Λογοδοσίας, μετά από παραγγελία του αρμόδιου Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα. Απαραίτητα τυπικά προσόντα για την επιλογή των ανωτέρω υπαλλήλων αποτελούν η κατηγορία ΠΕ (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) ή ΤΕ (Τεχνολογικής Εκπαίδευσης), η οκταετής συνολική πραγματική υπηρεσία στον δημόσιο τομέα, η εξειδίκευση ή η κατ' αντικείμενο και τομέα απασχόληση σε θέματα οικονομικών εγκλημάτων, ιδίως ηλεκτρονικών, φορολογικών, τελωνειακών, διαφθοράς, ευρωπαϊκής και νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή σε ειδικότερα ζητήματα, για τα οποία ζητείται η συνδρομή, καθώς και η πολύ καλή γνώση της αγγλικής τουλάχιστον γλώσσας. Η κατοχή του προβλεπόμενου στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 (Α΄ 296) πιστοποιητικού ελεγκτικής επάρκειας συνεκτιμάται. β) Ύστερα από παραγγελία τους, οι ελεγκτές της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκείνοι των ιδιαιτέρων σωμάτων και υπηρεσιών επιθεώρησης και ελέγχων των φορέων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4622/2019, που εξακολουθούν να λειτουργούν εκτός της Ε.Α.Δ. και του Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. Όσον αφορά στην Α.Α.Δ.Ε., ισχύει για τους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς ό,τι προβλέπεται για τους Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 35 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., 4620/2019, Α΄ 96), προκειμένου να διεξαχθεί προκαταρκτική εξέταση από υπαλλήλους της.

a) By providing scientific support and technical advice or by conducting a preliminary examination, the inspectors – auditors, who serve as special investigators in the E.A.D. or the inspectors and auditors, who also serve as special investigators, to the bodies and services of inspection, control and fight against corruption, which participate in the National Coordinating Body of Audit and Accountability (ESOEL) of article 103 of Law 4622/2019.

The above are defined by the Commander of E.A.D. and its President National Coordinating Body of Audit and Accountability, at the request of the competent European Commissioner-designate. Necessary formal qualifications for the selection of the above Employees are in the category of PE (University Education) or TE (Technological Education), eight-year total actual service in the public sector, the specialization or the subject and sector employment in matters of financial crimes, in particular cybercrime, tax, customs, corruption, euro fraud and money laundering activity or in particular issues, for which assistance is requested, as well as the very good knowledge of at least English. The possession of the provided in para 6 of article 1 of Law 3074/2002 (AD 296) certificate of audit competence is taken into account.

b) After their order, the auditors of the Financial Crime Investigation Directorate (D.E.O.E.) of the Ministry of Finance, as well as those of special inspection bodies and services and audits of the bodies of the first para of para 1 of article 83 of law 4622/2019, which continue to operate outside the E.A.D. and E.S.O.E.L.

Regarding A.A.D.E., applies to European Prosecutors what is provided for Prosecutors of Financial Crime, according to para 3 of Article 35 of the Code of Criminal Procedure (CPC, 4620/2019, AD 96), in order to conduct a preliminary examination by its employees.

Law 4620/2019 – Articles of the Code of Criminal Procedure /
Νομος 4620/2019 Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Art. 31 General and special investigative officers.

1.¹⁸⁶ The pre-trial investigation and the preliminary examination are carried out following the order of the misdemeanour prosecutor and under his direction: a) by the criminal justices and where there is no special criminal court by the justices of the

¹⁸⁶ **Άρθρο 31 Γενικοί και ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι.**

1. Η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση διενεργούνται ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και υπό τη διεύθυνσή του: α) από τους πταισματοδίκες και όπου δεν υφίσταται ειδικό πταισματοδικείο από τους ειρηνοδίκες, β) από τους αρμόδιους βαθμοφόρους της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος, που ορίζονται στους αντίστοιχους οργανισμούς ως γενικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και γ) από δημοσίους υπαλλήλους, όπου αυτό προβλέπεται σε ειδικούς νόμους, που ορίζονται ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι.

2. Στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος (άρθρα 245 παρ. 2, 250 παρ. 2) αυτεπάγγελτη προανάκριση ενεργεί και ο ανακριτής. Την ως άνω προανάκριση κατά των ανηλίκων μπορεί να την ενεργεί ο ειδικός ανακριτής ανηλίκων.

3. Όλοι οι ανωτέρω υποχρεούνται να εκτελούν αμελλητί τις παραγγελίες των δικαστικών και των εισαγγελικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργιών.

peace, b) by the competent officers of the Hellenic Police and the Coast Guard, designated in the respective Organisations as general investigative officers and c) by civil servants, where this is provided for in special laws, designated as special investigative officers.

2. In the cases defined by the law (Articles 245 para 2, 250 para 2) ex officio pre-trial investigation, the investigator also acts. The above pre-trial investigation against minors can be carried out by the special juvenile investigator.

3. All of the above are required to promptly execute the orders of the judicial and prosecutorial authorities in accordance with the provisions of the Code of Organisation of Courts and Status of Judicial Officials.

Law 4963/2022 Establishment of Judicial Police and other urgent provisions of the Ministry of Justice / Νομος 4963/2022 Σύσταση Δικαστικής Αστυνομίας και λοιπές επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Art. 4 Responsibilities of the Directorate and regional services of the Judicial Police

1.¹⁸⁷ The Directorate of Judicial Police is responsible for drawing up the general directions of the Judicial Police and the administrative and financial support of the regional services.

¹⁸⁷ **Άρθρο 4 Αρμοδιότητες Διεύθυνσης και περιφερειακών υπηρεσιών Δικαστικής Αστυνομίας**

1. Η Διεύθυνση Δικαστικής Αστυνομίας είναι αρμόδια για τη χάραξη των γενικών κατευθύνσεων της Δικαστικής Αστυνομίας και τη διοικητική και οικονομική υποστήριξη των περιφερειακών υπηρεσιών.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των περιφερειακών υπηρεσιών της Δικαστικής Αστυνομίας, οι οποίες συνίστανται, ιδίως:

α. Για τις περιφερειακές υπηρεσίες Δικαστικής Αστυνομίας πολιτικού τομέα:

αα) στη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης και ανακριτικών πράξεων, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας ή παραγγελίας του ανακριτή,

αβ) στην παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομής στους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς επί θεμάτων των οποίων η μελέτη και ανάλυση απαιτούν ειδικές γνώσεις. Ειδικότερα, κατόπιν σχετικών γραπτών αιτημάτων από δικαστικές ή εισαγγελικές αρχές ή προδικαστικών αποφάσεων ή διατάξεων δικαστηρίων, οι υπάλληλοι του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας συντάσσουν γραπτές εκθέσεις επί επιστημονικών ή τεχνικών θεμάτων. Αναφορικά με τη φύση τους και την αποδεικτική τους δύναμη, οι εκθέσεις του προηγούμενου εδαφίου αποτελούν, ανάλογα με τη φύση των διαφορών, αποδεικτικά μέσα κατά την έννοια των άρθρων 178 ΚΠΔ, 339 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [π.δ. 503/1985, (Α' 182), ΚΠολΔ] και 147 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας [ν. 2717/1999, (Α' 97), ΚΔΔ], τα οποία εκτιμώνται ελεύθερα. Οι δικαστικές και εισαγγελικές αρχές δύνανται να διατάξουν, είτε κατόπιν αιτήματος των διαδίκων είτε αυτεπάγγελτα, τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης επί των επιστημονικών ή τεχνικών θεμάτων, για τα οποία προηγήθηκε γραπτή επιστημονική ή τεχνική έκθεση της Δικαστικής Αστυνομίας. Οι εκθέσεις που συντάσσονται από υπαλλήλους του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας είναι πλήρως αιτιολογημένες.

αγ) στην υποβοήθηση των αρμοδίων δικαστικών και εισαγγελικών αρχών στην εκτέλεση αιτημάτων δικαστικής συνδρομής.

β. Για τις περιφερειακές υπηρεσίες Δικαστικής Αστυνομίας αστυνομικού τομέα:

βα) στην επίδοση δικογράφων και διαδικαστικών εγγράφων,

ββ) στην εκτέλεση των αποφάσεων των ποινικών δικαστηρίων και

βγ) στην ευταξία των δικαστικών συνεδριάσεων και τη φύλαξη των δικαστικών καταστημάτων.

γ) Οι υπηρετούντες στις περιφερειακές υπηρεσίες παρέχουν τις υπηρεσίες τους στα δικαστήρια, τις γενικές επιτροπείες και τις εισαγγελίες.

2. By a presidential decree issued following a proposal by the Ministers of Justice and Citizen Protection, the responsibilities of the regional services of the Judicial Police are determined, which consist, in particular:

a. For the regional Judicial Police services of the civil sector:

aa) in conducting a preliminary examination, pre-trial investigation and investigative acts, following a prosecutor's order or an order of the investigator,

ab) to provide scientific and technical assistance to judicial and prosecutorial officers on matters whose study and analysis require special knowledge. In particular, following relevant written requests from judicial or prosecutorial authorities or pre-trial decisions or orders of courts, the employees of the civil sector of the Judicial Police prepare written reports on scientific or technical issues. With reference to their nature and evidentiary force, the reports of the previous paragraph are, depending on the nature of the disputes, evidence within the meaning of articles 178 of the Civil Procedure Code, 339 of the Code of Civil Procedure [p.d. 503/1985, (A' 182), Civil Code] and 147 of the Code of Administrative Procedure [law. 2717/1999, (A' 97), KDD], which are estimated freely. Judicial and prosecutorial authorities may order, either at the request of the parties or ex officio, conducting an expert opinion on the scientific or technical issues, for which a written scientific or technical report by the Judicial Police was preceded. The reports drawn up by employees of the civil sector of the Judicial Police are fully justified.

a) to assist the competent judicial and prosecutorial authorities in the execution of requests for judicial assistance.

b. For the regional Forensic Police services of the police sector:

ba) in the service of pleadings and procedural documents,

bb) in the execution of the decisions of the criminal courts and

bc) the orderliness of court sessions and the guarding of court offices.

c) The employees in the regional services provide their services to the courts, the general commissions and the prosecutor's offices.

3. The competences of the regional services of the Judicial Police of para 2 do not abrogate the provisions, which assign similar or corresponding competences to

3. Οι αρμοδιότητες των περιφερειακών υπηρεσιών της Δικαστικής Αστυνομίας της παρ. 2 δεν καταργούν τις διατάξεις, που αναθέτουν όμοιες ή αντίστοιχες αρμοδιότητες στην ΕΛ.ΑΣ. και στα λοιπά δημόσια όργανα και ρυθμίζουν τη σχέση τους με τις δικαστικές ή εισαγγελικές αρχές.

4. Οι δημόσιες αρχές και ιδίως οι φορολογικές, ελεγκτικές και λιμενικές, καθώς και οι ανεξάρτητες αρχές, συνδράμουν τα όργανα της Δικαστικής Αστυνομίας, όταν αυτό ζητείται είτε από τα ίδια είτε από τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές Αρχές.

Ειδικά: α) Οι ελληνικές προξενικές αρχές συνδράμουν τη Δικαστική Αστυνομία, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι εκάστοτε εφαρμοστέες διμερείς και πολυμερείς διεθνείς συμβάσεις, και

β) η ΕΛ.ΑΣ. συνδράμει επικουρικά τη Δικαστική Αστυνομία, όταν τούτο απαιτείται και μετά από αιτιολογημένο αίτημα του Διευθυντή της Δικαστικής Αστυνομίας, σύμφωνα με το άρθρο 161 του π.δ. 141/1991 (Α' 58).

5. Κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του το προσωπικό του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας φέρει στολή και οπλισμό.

EL.AS. and to other public bodies and regulate their relationship with judicial or prosecutorial authorities.

4. The public authorities and in particular the tax, audit and port authorities, as well as the independent authorities, assist the judicial police bodies, when this is requested either by them or by the competent judicial and prosecutorial authorities.

Specifically: a) The Greek consular authorities assist the Judicial Police, under the terms and conditions provided by the applicable bilateral and multilateral international conventions, and

b) EL.AS. assists the Judicial Police in an auxiliary way, when this is required and after a reasoned request of the Director of the Judicial Police, in accordance with Article 161 of the PD 141/1991 (A' 58).

5. During the execution of their service, the personnel of the police department of the Judicial Police wear uniform and weapons.

(2) Tax Area

In this area and regarding (criminal or administrative) tax offences, the Articles 381–388 of the Law 4512/2018 (FEK A 5/17.1.2018) about the “Directorate of Investigations on Financial Crimes” of the Ministry of Finance should be considered. The guidance of this Office belongs to the Public Prosecutor for financial crimes.

The institution of the Public Prosecutor for financial offences can be regarded via Articles 33–36 of the new (2019) Code of Criminal Procedure. The Office has the power to investigate tax offences and others financial offences against the State.

12

Tax Investigation Authorities I: Provisions on tax authorities

13

Code of Criminal Procedure (4620/2019)

Art. 35 Responsibilities of Financial Crime Prosecutors

[...] 3.¹⁸⁸ Especially, for the employees of the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.), the preliminary examination is ordered exclusively to the customs officials and the employees of the Directorate of Internal Affairs and only for cases that

¹⁸⁸ **Άρθρο 35 Καθήκοντα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος**

[...] 3. Ειδικά, για τους υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης παραγγέλλεται αποκλειστικά και μόνο στους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων και μόνο για υποθέσεις που εμπίπτουν στις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Οι λοιποί υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. που έχουν προανακριτικά καθήκοντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που εκδίδεται μόνο μετά από αίτημα της ελεγκτικής υπηρεσίας της Α.Α.Δ.Ε. στην οποία ανήκουν προς τον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος και οι λοιποί εισαγγελείς δεν παραγγέλλουν στις υπηρεσίες και το προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ούτε διαβιβάζουν με οποιαδήποτε διαδικασία εντολές ή αιτήματα διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η εκτέλεση των ανωτέρω εισαγγελικών παραγγελιών ανατίθεται σε υπηρεσία εκτός της Α.Α.Δ.Ε. με ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, που εποπτεύονται από εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος και με αρμοδιότητα την έρευνα τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων. [...]

fall under their audit competences. The other employees of A.A.D.E. who have pre-investigative duties in accordance with the existing legislation, conduct a preliminary examination, following a prosecutor's order issued only at the request of the audit service of A.A.D.E. to which they belong to the financial crime prosecutor. Without prejudice to the previous paragraph, economic crime prosecutors and other prosecutors do not order the services and staff of A.A.D.E. the conduct of a preliminary examination nor do they transmit orders or requests for the conduct of tax audits by any process. The execution of the above prosecutorial orders is assigned to a service outside the A.A.D.E. with special pre-investigative officers, who are supervised by a financial crime prosecutor and are responsible for the investigation of tax evasion crimes or other financial crimes.[...]

Code of Tax Procedure and Other Provisions (Law 4174/2013)

Art. 28A

1.¹⁸⁹ For the cases forwarded to the Tax Administration by the Economic Crime Investigation Department (hereinafter "Service"), an audit is carried out with absolute

¹⁸⁹ Άρθρο 28Α Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 390 ΝΟΜΟΣ 4512/2018 με ισχύ την 17/1/2018

1. Για τις υποθέσεις που διαβιβάζονται στη Φορολογική Διοίκηση από την Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (εφεξής "Υπηρεσία"), διενεργείται έλεγχος κατ' απόλυτη προτεραιότητα, κατά παρέκκλιση δε των διατάξεων του άρθρου 28, η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε προσωρινό και οριστικό προσδιορισμό φόρου ως ακολούθως: Εντός μηνός από τη διαβίβαση της πορισματικής έκθεσης της Υπηρεσίας, των σχετικών εγγράφων και των προσκομισθέντων από τον ελεγχόμενο στοιχείων, η Φορολογική Διοίκηση κοινοποιεί εγγράφως στο φορολογούμενο αντίγραφο αυτής, σημείωμα διαπιστώσεων με τα αποτελέσματα της έρευνας και τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου, βάσει της πορισματικής έκθεσης της Υπηρεσίας.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 390 ΝΟΜΟΣ 4512/2018 με ισχύ την 17/1/2018

2. Ο φορολογούμενος δύναται να λαμβάνει αντίγραφα των εγγράφων στα οποία βασίζεται ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου και να διατυπώσει εγγράφως τις απόψεις του σχετικά με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της έγγραφης γνωστοποίησης.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 390 ΝΟΜΟΣ 4512/2018 με ισχύ την 17/1/2018

3 Η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου ή, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν υποβάλει τις απόψεις του, στην εκπνοή της προθεσμίας που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο. Το εν λόγω διάστημα δύναται να παρατείνεται αιτιολογημένα για ένα (1) επιπλέον μήνα ανάλογα με την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης προς την Υπηρεσία.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 390 ΝΟΜΟΣ 4512/2018 με ισχύ την 17/1/2018

4. Σε περίπτωση που εντός της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παραγράφου 2, ο φορολογούμενος προσκομίσει νέα στοιχεία στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε., η τελευταία δύναται να τα διαβιβάζει στην Υπηρεσία προς αξιολόγηση. Η Υπηρεσία υποχρεούται να αποστείλει στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. εγγράφως τις απόψεις της επί των νέων αυτών στοιχείων σε προθεσμία ενός μήνα από την ημερομηνία λήξης του φακέλου. Εφόσον ο φορολογούμενος προσκομίσει εμπρόθεσμα νέα στοιχεία στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε., ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται στα δύο προηγούμενα εδάφια δεν προσμετράται στην αναφερόμενη στην παράγραφο 3 προθεσμία των τριών (3) μηνών για την έκδοση της οριστικής πράξης προσδιορισμού φόρου, η οποία σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει συνολικά τους τέσσερις ή, κατόπιν αιτιολογημένης παράτασης, τους πέντε μήνες από τη λήψη των νέων αυτών στοιχείων από την Α.Α.Δ.Ε.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 390 ΝΟΜΟΣ 4512/2018 με ισχύ την 17/1/2018

5. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου εκδίδεται με βάση έκθεση ελέγχου την οποία συντάσσει η Φορολογική Διοίκηση και περιλαμβάνει εμπεριστατωμένα και αιτιολογημένα τα γεγονότα, τα στοιχεία και τις διατάξεις που έλαβε υπόψη της για τον προσδιορισμό του φόρου. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου μαζί με την έκθεση ελέγχου κοινοποιούνται στο φορολογούμενο.

priority, and in derogation of the provisions of article 28, the Tax Administration proceeds with a temporary and final assessment of tax as follows: Within one month of the transmission of the final report of the Service, the relevant documents and the data submitted by the auditee, the Tax Administration shall notify in writing to the taxable person a copy thereof, a note of findings with the results of the investigation and the temporary corrective assessment of tax, based on final report of the Service.

2. The taxpayer may receive copies of the documents on which the corrective tax assessment is based and express his views in writing regarding the temporary corrective tax assessment within twenty (20) days from the notification of the written notification.

3. The Tax Administration issues the final act of corrective assessment of the tax, within three (3) months from the date of receipt of the taxpayer's opinions or, in case the taxpayer does not submit his opinions, at the expiration of the deadline defined in the previous paragraph. The period in question may be extended for one (1) additional month, depending on the complexity of the case, upon written notification to the Service.

4. In the event that within the twenty (20) day period of para 2, the taxpayer submits new information to the competent audit department of the A.A.D.E., the latter may forward it to the Service for evaluation. The Service is obliged to send to the competent auditing service of A.A.D.E. in writing its opinions on these new facts within a period of one month from the date of receipt of the file. As long as the taxpayer submits new information to the competent audit service of the A.A.D.E., the time required to complete the procedure provided for in the two previous paragraphs is not counted in the three (3) month period referred to in para 3 for the issuance of the final tax assessment act, which in no case exceeds a total of four or,

5. The final act of corrective assessment of the tax is issued on the basis of an audit report drawn up by the Tax Administration and includes in detail and with reasons the facts, data and provisions taken into account for the assessment of the tax. The final act of corrective assessment of the tax together with the audit report is notified to the taxpayer.

6. The procedures for implementing this article are determined by a decision of the Governor of A.A.D.E.

Art. 55 Tax evasion offences

1.¹⁹⁰ For the purposes of the Code, "tax evasion" means:

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 390 ΝΟΜΟΣ 4512/2018 με ισχύ την 17/1/2018

6. Οι διαδικασίες εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

¹⁹⁰ **Άρθρο 55 Παραβάσεις φοροδιαφυγής**

1. Για τους σκοπούς του Κώδικα, ως «φοροδιαφυγή» νοείται:

α) η απόκρυψη καθαρών εισοδημάτων από οποιαδήποτε πηγή με μη υποβολή δήλωσης ή με υποβολή ανακριβούς δήλωσης και με σκοπό τη μη πληρωμή φόρου εισοδήματος. Ως απόκρυψη καθαρών εισοδημάτων νοείται και η

a) the concealment of net income from any source by not submitting a declaration or by submitting an inaccurate declaration and for the purpose of not paying income tax. Concealment of net income also means the case in which non-existent or fictitious

περίπτωση κατά την οποία καταχωρούνται στα βιβλία ανύπαρκτες ή εικονικές ολικές ή μερικές δαπάνες ή γίνεται επίκληση στη φορολογική δήλωση τέτοιων δαπανών, ώστε να μην εμφανίζονται καθαρά εισοδήματα ή να εμφανίζονται αυτά μειωμένα,

β) η μη απόδοση, ανακριβής απόδοση, συμψηφισμός, έκπτωση ή διακράτηση φόρου προστιθέμενης αξίας και παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών, καθώς και η μη υποβολή δήλωσης ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης με σκοπό τη μη πληρωμή των παραπάνω φόρων τελών ή εισφορών, εφόσον προβλέπεται από τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που αφορά φόρους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα. Για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης, ως μη απόδοση, ανακριβής απόδοση, συμψηφισμός, έκπτωση ή διακράτηση θεωρείται η μη απόδοση, ανακριβής απόδοση, συμψηφισμός, έκπτωση ή διακράτηση, για κάθε φορολογικό έτος ή διαχειριστική περίοδο και για καθεμία φορολογία, τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, εφόσον πρόκειται για φυσικά πρόσωπα ή υπόχρεους τήρησης απλογραφικών βιβλίων και τουλάχιστον εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, εφόσον πρόκειται για υπόχρεους τήρησης διπλογραφικών βιβλίων.

γ) η είσπραξη επιστροφής των παραπάνω φόρων από τη Φορολογική Διοίκηση μετά από παραπλάνηση της Φορολογικής Διοίκησης με την παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή με αθέμιτη παρασιώπηση ή απόκρυψη αληθινών γεγονότων,

δ) η έκδοση πλαστών φορολογικών στοιχείων, καθώς και η νόθευση φορολογικών στοιχείων. Θεωρείται ως πλαστό και το φορολογικό στοιχείο που έχει διατηρηθεί ή σφραγιστεί με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς να έχει καταχωριστεί στα οικεία βιβλία της Φορολογικής Διοίκησης σχετική πράξη θεώρησής του και εφόσον η μη καταχώριση τελεί σε γνώση του υπόχρεου για τη θεώρηση του φορολογικού στοιχείου. Θεωρείται ως πλαστό και το φορολογικό στοιχείο και όταν οι αξίες που αναγράφονται στο πρωτότυπο και στο αντίτυπο αυτού, το οποίο χρησιμοποιείται για φορολογικούς σκοπούς είναι διαφορετικές,

ε) η έκδοση εικονικών φορολογικών στοιχείων και η αποδοχή αυτών.

Εικονικό είναι το στοιχείο που εκδίδεται για συναλλαγή ανύπαρκτη στο σύνολό της ή για μέρος αυτής ή για συναλλαγή που πραγματοποιήθηκε από πρόσωπα διαφορετικά από αυτά που αναγράφονται στο στοιχείο ή το ένα από αυτά είναι άγνωστο φορολογικώς πρόσωπο, με την έννοια ότι δεν έχει δηλώσει την έναρξη του επιτηδεύματός του ούτε έχει θεωρήσει στοιχεία στην Φορολογική Διοίκηση.

Εικονικό είναι επίσης το στοιχείο που φέρεται ότι εκδόθηκε ή έχει ληφθεί από εικονική εταιρία, κοινοπραξία, κοινωνία ή άλλη οποιασδήποτε μορφής επιχείρηση ή από φυσικό πρόσωπο για το οποίο αποδεικνύεται, ότι είναι παντελώς αμέτοχο με τη συγκεκριμένη συναλλαγή, οπότε στην τελευταία αυτή περίπτωση η σχετική διοικητική κύρωση επιβάλλεται, καθώς και η ποινική δίωξη ασκείται κατά του πραγματικού υπευθύνου που υποκρύπτεται. Τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία συναλλαγής κατώτερη της πραγματικής θεωρούνται πάντοτε για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως ανακριβή, ενώ τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία μεγαλύτερη της πραγματικής θεωρούνται ως εικονικά κατά το μέρος της μεγαλύτερης αυτής αξίας.

στ. η μη έκδοση ή ανακριβής έκδοση παραστατικών στοιχείων, εφόσον η συνολική αποκρυσταλλωμένη αξία ανέρχεται τουλάχιστον σε πέντε χιλιάδες (5.000,00) ευρώ,

ζ. η απόκρυψη στοιχείων που αποτελούν αντικείμενο ή συνθέτουν το αντικείμενο του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων με μη υποβολή δήλωσης ή με υποβολή ανακριβούς δήλωσης και με σκοπό τη μη πληρωμή του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων. Για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης, ως απόκρυψη θεωρείται η μη απόδοση για κάθε φορολογικό έτος ποσού φόρου τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000,00) ευρώ,

η. η απόκρυψη στοιχείων που αποτελούν αντικείμενο ή συνθέτουν το αντικείμενο του ειδικού φόρου ακινήτων (Ν. 3091/2002) με μη υποβολή δήλωσης ή με υποβολή ανακριβούς δήλωσης και με σκοπό τη μη πληρωμή του ειδικού φόρου ακινήτων,

θ. η απόκρυψη οποιασδήποτε φορολογητέας ύλης με μη υποβολή δήλωσης ή με υποβολή ανακριβούς δήλωσης και με σκοπό τη μη πληρωμή οποιουδήποτε άλλου φόρου εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα. Για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης, ως απόκρυψη θεωρείται η μη απόδοση για κάθε φορολογικό έτος ή κάθε φορολογική υπόθεση ποσού φόρου τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000,00) ευρώ.

Για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης, ως απόκρυψη εισοδημάτων θεωρείται η μη υποβολή δήλωσης ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης που έχει ως αποτέλεσμα τη μη καταβολή ποσού φόρου τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ανά φορολογικό έτος, εφόσον πρόκειται για φυσικά πρόσωπα ή υπόχρεους τήρησης απλογραφικών βιβλίων και τουλάχιστον εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ ανά φορολογικό έτος εφόσον πρόκειται για υπόχρεους τήρησης διπλογραφικών βιβλίων.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.4 Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4337/2015 με ισχύ την 17/10/2015

total or partial expenses are entered in the books, or such expenses are invoked in the tax return, so that no net income is shown or it is shown reduced,

b) the failure to report, inaccurate reporting, offsetting, deduction or withholding of value added tax and withheld and deductible taxes, fees or contributions, as well as the failure to submit a declaration or the submission of an inaccurate declaration for the purpose of non-payment of the above taxes, fees or contributions, insofar as it is provided by the provisions of the tax legislation concerning taxes that fall within the scope of the Code. For the application of this case, non-return, inaccurate return, set-off, deduction or withholding is considered to be the non-return, inaccurate return, set-off, deduction or withholding, for each tax year or management period and for each taxation, of at least ten thousand (10,000) euros, as long as they are natural persons or those liable to keep books and at least sixty thousand (60,000) euros,

c) the collection of a refund of the above taxes from the Tax Administration after misleading the Tax Administration by presenting false facts as true or by unfairly concealing or concealing true facts,

d) the issuance of false tax information, as well as the falsification of tax information. A tax item that has been punched or stamped in any way, without a relevant act of authentication having been registered in the relevant books of the Tax Administration, and if the non-registration is known to the person liable for the authentication of the tax item, is also considered as fake. The tax item is also considered to be fake and when the values written on the original and its copy, which is used for tax purposes, are different,

e) the issuance of fictitious tax data and their acceptance.

Virtual is the element issued for a transaction that does not exist in its entirety or for part of it or for a transaction carried out by persons other than those listed in the element or one of them is an unknown person for tax purposes, in the sense that he has not declared the start of his ambition nor has he considered evidence in the Tax Administration.

Virtual is also the element that is alleged to have been issued or received by a virtual company, joint venture, society or any other form of business or by a natural person for whom it is proven that he is completely uninvolved in the specific transaction, so in this latter case the relevant administrative sanction is imposed, as well as criminal prosecution is brought against the real person responsible who is hiding. For the purposes of this law, tax data showing a transaction value lower than the actual value is always considered inaccurate, while tax data showing a value greater than the actual value is considered fictitious to the extent of the higher value.

f) the non-issuance or inaccurate issuance of documents, as long as the total hidden value amounts to at least five thousand (5,000.00) euros,

g) the concealment of information that is the subject of or makes up the subject of the uniform property ownership tax by not submitting a declaration or by submitting an inaccurate declaration and with the purpose of not paying the uniform property ownership tax. For the application of this case, non-payment of at least five thousand (5,000.00) euros of tax for each tax year is considered as concealment,

h) the concealment of information that is the subject or constitutes the subject of the special property tax (Law 3091/2002) by not submitting a declaration or by submitting an inaccurate declaration and with the purpose of not paying the special property tax,

i) the concealment of any taxable material by not submitting a declaration or by submitting an inaccurate declaration and for the purpose of not paying any other tax falls within the scope of the Code. For the application of this case, the non-return for each tax year or each tax case of a tax amount of at least five thousand (5,000.00) euros is considered as concealment.

For the purposes of this case, the non-submission of a declaration or the submission of an inaccurate declaration which results in the non-payment of a tax amount of at least ten thousand (10,000) euros, per tax year, is considered as concealment of income, as long as these are natural persons or persons liable to comply with tax forms of books and at least sixty thousand (60,000) euros per tax year if they are liable to keep duplicate books.

2.¹⁹¹ a) When the violation refers to the non-issuance or inaccurate issuance of a document and results in the concealment of the transaction or part of it, and the concealed

¹⁹¹ 2. α) Όταν η παράβαση αναφέρεται σε μη έκδοση ή σε ανακριβή έκδοση παραστατικού στοιχείου και έχει ως αποτέλεσμα την απόκρυψη της συναλλαγής ή μέρους αυτής, η δε αποκρυβείσα αξία είναι μεγαλύτερη των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση ίσο με ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) της αξίας της συναλλαγής ή του μέρους αυτής που αποκρύφτηκε με ελάχιστο ύψος προστίμου στην περίπτωση αυτή το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ.

β) Σε περίπτωση έκδοσης πλαστών φορολογικών στοιχείων επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση ίσο με ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της αξίας του στοιχείου.

γ) Σε περίπτωση έκδοσης εικονικών φορολογικών στοιχείων ή λήψης εικονικών στοιχείων ή νόθευσης αυτών, καθώς και καταχώρησης στα βιβλία, αγορών ή εξόδων που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας του στοιχείου. Αν η αξία του στοιχείου είναι μερικώς εικονική, το ως άνω πρόστιμο επιβάλλεται για το μέρος της εικονικής αξίας.

Εξαιρετικά στις κατωτέρω περιπτώσεις το πρόστιμο της περίπτωσης γ' μειώνεται ως εξής:

αα) Όταν δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της μερικώς εικονικής αξίας επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση ίσο με ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της αξίας του στοιχείου.

ββ) Όταν η εικονικότητα ανάγεται αποκλειστικά στο πρόσωπο του εκδότη, στο λήπτη του εικονικού στοιχείου επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση ίσο με ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της αξίας του στοιχείου.

γγ) Στον λήπτη εικονικού στοιχείου επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση ίσο με ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας του στοιχείου, εφόσον η λήψη του στοιχείου δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του φόρου εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους.

δδ) Όταν η εικονικότητα του στοιχείου αφορά το χαρακτηρισμό της αναγραφείσας συναλλαγής, η οποία αποδεικνύεται ότι αφορά άλλη υποκρυπτόμενη πραγματική συναλλαγή και κατά συνέπεια η έκδοση του εικονικού στοιχείου δεν επιφέρει καμία απώλεια εσόδων σχετικά με φόρους, επιβάλλεται πρόστιμο για την έκδοση μη προσήκοντος στοιχείου, ύψους πεντακοσίων ευρώ ανά στοιχείο και με ανώτατο ύψος προστίμου πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ανά ελεγχόμενο φορολογικό έτος.

value is greater than five thousand (5,000) euros, a fine of forty percent is imposed for each violation percent (40%) of the value of the transaction or part of it that was concealed with a minimum fine in this case the amount of two thousand five hundred (2,500) euros.

b) In the case of issuing false tax information, a fine equal to one hundred percent (100%) of the value of the item is imposed for each violation.

c) In case of issuing fictitious tax data or receiving fictitious data or falsifying them, as well as entering in the books, purchases or expenses that have not been carried out and no tax data has been issued, a fine of fifty percent (50%) is imposed for each violation of the item's value. If the value of the item is partly fictitious, the above penalty is imposed for the part of the fictitious value.

Exceptionally, in the following cases, the fine of case c) is reduced as follows:

aa) When it is not possible to determine the partially virtual value, a fine of twenty-five percent (25%) of the value of the item is imposed for each violation.

bb) When virtuality rests solely with the person of the issuer, the recipient of the virtual item shall be fined for each violation equal to twenty-five percent (25%) of the value of the item.

cc) The recipient of a virtual item shall be fined for each violation equal to a percentage of fifteen percent (15%) of the value of the item, as long as the receipt of the item did not result in a reduction of the income tax of the relevant tax year.

dd) Where the fictitiousness of the item concerns the characterization of the listed transaction, which turns out to be related to another underlying genuine transaction and consequently the issuance of the fictitious item does not result in any loss of tax-related revenue, a penalty is imposed for the issuance of an improper item, amounting to five hundred euros per item and with a maximum fine of fifty thousand (50,000) euros per audited tax year.

d) In VAT, when after an audit it is proven that the taxable person, as the recipient of a fictitious tax element or an element that he or others falsified on his behalf, made an

δ) Στο Φ.Π.Α., όταν μετά από έλεγχο αποδειχθεί ότι ο υποκείμενος στο φόρο, ως λήπτης εικονικού φορολογικού στοιχείου ή στοιχείου το οποίο νόθευσε αυτός ή άλλοι για λογαριασμό του, διενήργησε έκπτωση φόρου εισροών ή έλαβε επιστροφή φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις περί Φ.Π.Α., ή ως εκδότης δεν απέδωσε φόρο, με βάση πλαστά, εικονικά ή νοθευμένα φορολογικά στοιχεία, επιβάλλεται πρόστιμο ισόποσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του φόρου που εξέπεσε ή που επιστράφηκε ή δεν απέδωσε, ανεξάρτητα αν δεν προκύπτει τελικά ποσό φόρου για καταβολή.

Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται και στα πρόσωπα που έλαβαν επιστροφή φόρου με βάση πλαστά, εικονικά ή νοθευμένα φορολογικά στοιχεία που εξέδωσαν οι ίδιοι.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.4 Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4337/2015 με ισχύ την 17/10/2015

3. Η επιβολή προστίμων και όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται σύμφωνα με τον Κώδικα είναι ανεξάρτητες από τυχόν ποινικές κυρώσεις και οποιαδήποτε ποινική διαδικασία προβλέπεται από οποιονδήποτε άλλο νόμο.

Όπως καταργήθηκε με το Άρθρο 92 ΝΟΜΟΣ 4745/2020 με ισχύ την 6/11/2020

4. Πληροφορίες ή έγγραφα, τα οποία αφορούν ποινική διαδικασία, δεν χορηγούνται στη Φορολογική Διοίκηση χωρίς προηγούμενη έγγραφη άδεια του αρμόδιου Εισαγγελέα.

5. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να ερευνά παραβάσεις του παρόντος Κώδικα και άλλων νόμων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού χωρίς να θίγεται η εφαρμογή του άρθρου 33 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

input tax deduction or received a tax refund, in accordance with provisions on VAT, or as an issuer has not paid tax, based on false, fictitious or falsified tax data, a fine equal to fifty percent (50%) of the tax due or refunded or not paid, regardless if no final amount of tax to be paid arises.

This fine is also imposed on persons who received a tax refund based on fake, fictitious or falsified tax information issued by themselves.

3. The imposition of fines and all proceedings under the Code are independent of any criminal penalties and any criminal proceedings under any other law.

4. Information or documents, which concern criminal proceedings, are not granted to the Tax Administration without the prior written permission of the competent Prosecutor.

5. The Tax Administration may investigate violations of this Code and other laws falling within its scope without prejudice to the application of Article 33 of the Code of Criminal Procedure.

Art. 55a¹⁹² Referral of tax evasion offences to criminal proceedings

1. If, on the basis of the definitive act of corrective tax determination or the act of imposing a fine, there is a case of committing or attempting to commit a crime of tax evasion, as defined in Article 66, an indictment report is submitted by the Governor of the Independent Public Revenue Authority in accordance with the provisions of para 1 of the Article 68 of the Code. The criminal prosecution is carried out ex officio.

2. The statute of limitations for the crimes of this law begins at the end of the time period within which the Tax Administration may, in accordance with article 36, issue an act of administrative, estimated or corrective tax determination, unless such an act has already been issued, so the statute of limitations for the above crimes starts from the issuance of this act.

Art. 68

1. If there is a case of committing or attempting to commit a crime under this law, an indictment report is submitted without delay by the General Secretary of Public Revenue or by the bodies of the Tax Administration or by the Directorate of Financial Police of the Hellenic Police. The criminal prosecution is carried out ex officio.

¹⁹² **Άρθρο 55α Παραπομπή εγκλημάτων φοροδιαφυγής σε ποινική δίκη**

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 163 ΝΟΜΟΣ 4764/2020 με ισχύ την 23/12/2020

1. Εάν με βάση την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή την πράξη επιβολής προστίμου συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος φοροδιαφυγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 66, υποβάλλεται μηνυτήρια αναφορά από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 68 του Κώδικα. Η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

2. Η παραγραφή των εγκλημάτων του παρόντος νόμου αρχίζει από το πέρας του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου η Φορολογική Διοίκηση μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 36, να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, εκτός κι αν έχει ήδη εκδοθεί τέτοια πράξη, οπότε η παραγραφή των ως άνω εγκλημάτων αρχίζει από την έκδοση της πράξης αυτής.

2. The statute of limitations for the crimes of this law starts from the finality of the decision on the appeal filed or in the case of no appeal from the finalization of the tax registration due to the expiry of the deadline for filing an appeal.

3. a) If, based on an enforceable act of the tax authority, there is a case of committing or attempting to commit a crime of tax evasion, from those defined in article 66, the issuance of such act suspends the statute of limitations for the relevant crime and implies the ex officio postponement or suspension of the corresponding criminal process. For this purpose, the relevant tax authority immediately informs the competent prosecutor and sends him a copy of the above administrative act.

b) If no criminal prosecution has been instituted, the competent misdemeanour prosecutor postpones any further action of the criminal procedure by his act. If a criminal prosecution has been instituted and the case is pending in the main investigation, the investigator, with the consent of the public prosecutor, orders the suspension of the criminal proceedings. If the case has been referred to the audience, the criminal court orders the suspension of the criminal proceedings, and in any other case the suspension is ordered by the competent judicial council.

c) The suspension of the limitation period and the postponement or suspension of the criminal proceedings shall last until the finalization of the relevant act of the tax authority, due to the lapse of the deadline for filing an appeal, or until the decision of the competent administrative court on the appeal which exercised.

d) The adjudication of the relevant cases before the regular administrative courts and the Council of State and the issuance of the relevant decisions take place on a priority basis. The tax authority that issued the act or the secretariat of the relevant administrative court shall immediately inform the competent public prosecutor, respectively, of the finalization of the act, due to a lack of appeal, or of the issuance of an irrevocable decision of the competent administrative court and submit, as the case may be, an official a copy of the administrative file or case file.

e) In case of suspension of the limitation period, according to the first subpara of para a', the time limitation of the suspension of the first subpara of para 2 of article 113 of the Criminal Code does not apply.

4. The competent court is, as the case may be, the single-member or three-member misdemeanour court or the single-member felony appeals court of the headquarters of the D.O. responsible for taxation.

5. The State may appear as a civil plaintiff before the criminal courts and for its claims arising from the crimes of this law. The provision of article 5 of the n.d. 2711/1953 (A'323) is also applicable in this case. When the prosecution is carried out at the level of a misdemeanour, the State may also be represented by the head of the competent tax authority or the employee appointed by him.

6. In trials involving crimes under the provisions of this law, the appearance of the witness at the hearing is not mandatory, as long as written information has been given to the competent prosecutor or the court on behalf of the Authority that carried out the control in relation to the case, unless the court ex officio or at the request of the accused judge that a witness should be called to testify about matters essential to the outcome of the trial that cannot be derived from the documents of the case.

7. For the rest, the provisions of the Code of Criminal Procedure and the General Part of the Criminal Code shall apply.

The Code of Tax Procedure Code
(Law 5104/2024)

Art. 34 Control of cases forwarded by the Directorate of Economic Crime Investigations and the Directorate of Economic Police

1.¹⁹³ For the cases forwarded to the Tax Administration by the Economic Crime Investigation Division (hereinafter “Service”) and by the Financial Police Division of the Hellenic Police Headquarters, if they are of major importance or there are indications of criminally hellish tax evasion, an audit is carried out as an absolute priority .

¹⁹³ Άρθρο 34 Νόμος 5104/2024

Έλεγχος υποθέσεων που διαβιβάζονται από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος και τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας

1. Για τις υποθέσεις που διαβιβάζονται στη Φορολογική Διοίκηση από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (εφεξής «Υπηρεσία») και από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, εφόσον είναι μείζονος σημασίας ή προκύπτουν ενδείξεις ποινικά κολάσιμης φοροδιαφυγής, διενεργείται έλεγχος κατ’ απόλυτη προτεραιότητα. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 33, η Φορολογική Διοίκηση, μέσα σε έναν (1) μήνα από τη διαβίβαση της πορισματικής έκθεσης της Υπηρεσίας, των σχετικών εγγράφων και των προσκομισθέντων από τον ελεγχόμενο στοιχείων, κοινοποιεί εγγράφως στον φορολογούμενο αντίγραφο αυτής, σημείωμα διαπιστώσεων με τα αποτελέσματα της έρευνας και τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου, βάσει της πορισματικής έκθεσης της Υπηρεσίας.

2. Ο φορολογούμενος δύναται να λαμβάνει αντίγραφα των εγγράφων, στα οποία βασίζεται ο προσωρινός διορθωτικός προσδιορισμός φόρου και να διατυπώνει εγγράφως τις απόψεις του σχετικά με αυτόν μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση της έγγραφης γνωστοποίησης.

3. Η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου ή, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν υποβάλει τις απόψεις του, μετά την εκπνοή της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 2. Το εν λόγω διάστημα δύναται να παρατείνεται αιτιολογημένα για έναν (1) επιπλέον μήνα ανάλογα με την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης προς την Υπηρεσία.

4. Αν μέσα στην προθεσμία των είκοσι (20) ημερών της παρ. 2, ο φορολογούμενος προσκομίσει νέα στοιχεία στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, η τελευταία δύναται να τα διαβιβάσει στην Υπηρεσία προς αξιολόγηση. Η Υπηρεσία υποχρεούται να αποστείλει στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης εγγράφως τις απόψεις της επί των νέων αυτών στοιχείων μέσα σε έναν (1) μήνα από την ημερομηνία λήψης του φακέλου. Εφόσον ο φορολογούμενος προσκομίσει εμπρόθεσμα νέα στοιχεία στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται στα εδάφια πρώτο και δεύτερο δεν προσμετράται στην αναφερόμενη στην παρ. 3 προθεσμία των τριών (3) μηνών για την έκδοση της οριστικής πράξης προσδιορισμού φόρου. Η προθεσμία πάντως αυτή σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει συνολικά τους τέσσερις (4) ή, κατόπιν αιτιολογημένης παράτασης, τους πέντε (5) μήνες από τη λήψη των νέων στοιχείων από τη Φορολογική Διοίκηση.

5. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου εκδίδεται με βάση έκθεση ελέγχου, την οποία συντάσσει η Φορολογική Διοίκηση και η οποία περιλαμβάνει εμπεριστατωμένα και αιτιολογημένα τα γεγονότα, τα στοιχεία και τις διατάξεις που έλαβε υπόψη της για τον προσδιορισμό του φόρου. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου μαζί με την έκθεση ελέγχου κοινοποιούνται στον φορολογούμενο.

By way of derogation from article 33, the Tax Administration, within one (1) month from the transmission of the final report of the Service, the relevant documents and the data submitted by the auditee, notifies the taxpayer in writing of a copy thereof, a note of findings with the results of the investigation and the temporary corrective assessment of tax, based on the final report of the Service.

2. The taxpayer may receive copies of the documents on which the temporary corrective tax assessment is based and express his views on it in writing within twenty (20) days from the notification of the written notification.

3. The Tax Administration issues the final act of corrective assessment of the tax within three (3) months from the date of receipt of the taxpayer's opinions or, in case the taxpayer does not submit his opinions, after the expiration of the period defined in para 2. The period in question may be extended for one (1) additional month depending on the complexity of the case, upon written notification to the Service.

4. If within the twenty (20) day period of para 2, the taxpayer submits new information to the competent audit department of the Tax Administration, the latter may forward it to the Department for evaluation. The Service is obliged to send the competent auditing service of the Tax Administration in writing its opinions on these new elements within one (1) month from the date of receipt of the file. As long as the taxpayer submits new information on time to the competent audit service of the Tax Administration, the time required to complete the procedure provided for in paragraphs one and two shall not be counted towards the three (3) month deadline referred to in para 3 for issuing the final act of tax determination. In any case, this deadline does not exceed a total of four (4) or, after a justified extension, five (5) months from the receipt of the new information by the Tax Administration.

5. The definitive act of corrective assessment of the tax is issued on the basis of an audit report, which is prepared by the Tax Administration and which includes in detail and justified the facts, data and provisions taken into account for the assessment of the tax. The final act of corrective assessment of the tax together with the audit report is notified to the taxpayer.

Art. 68¹⁹⁴ Responsibilities of Tax Administration during criminal proceedings

The Tax Administration can investigate violations of the Code and other laws that fall within its scope without prejudice to the application of article 33 of the Criminal Procedure Code (law 4620/2019, A' 96).

¹⁹⁴ **Άρθρο 68**

Αρμοδιότητες Φορολογικής Διοίκησης κατά την ποινική διαδικασία

Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να ερευνά παραβάσεις του Κώδικα και άλλων νόμων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού χωρίς να θίγεται η εφαρμογή του άρθρου 33 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96).

Art. 69¹⁹⁵ Referral of tax evasion offences to criminal proceedings

1. If, on the basis of the final act of corrective tax assessment or the act of imposing a fine or, if no act of imposing a fine is issued, based on the audit report, it is established that a case of committing or attempting to commit a tax evasion crime, as defined in article 79, is submitted indictment report by the Governor, in accordance with the provisions of para 1 of article 81. The criminal prosecution is carried out ex officio.

2. The statute of limitations for the crimes of article 79 begins at the end of the time period within which the Tax Administration may, in accordance with articles 37 and 65, issue a corrective tax assessment act or a fine imposition act, unless it has already been issued such act, in which case the statute of limitations for the above crimes starts from the issuance of this act.

Art. 81 Complaint and criminal procedure

1.¹⁹⁶ If there is a case of committing or attempting to commit a crime under the Code, an indictment report is submitted without delay by the Governor or by the bodies of

¹⁹⁵ Άρθρο 69

Παραπομπή εγκλημάτων φοροδιαφυγής σε ποινική δίκη

1. Εάν, με βάση την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή την πράξη επιβολής προστίμου ή, εάν δεν εκδίδεται πράξη επιβολής προστίμου, με βάση την έκθεση ελέγχου, διαπιστώνεται ότι συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος φοροδιαφυγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 79, υποβάλλεται μηνυτήρια αναφορά από τον Διοικητή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 81. Η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

2. Η παραγραφή των εγκλημάτων του άρθρου 79 αρχίζει από το πέρας του χρονικού διαστήματος μέσα στο οποίο η Φορολογική Διοίκηση μπορεί, σύμφωνα με τα άρθρα 37 και 65, να προβεί σε έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξης επιβολής προστίμου, εκτός αν έχει ήδη εκδοθεί τέτοια πράξη, οπότε η παραγραφή των ως άνω εγκλημάτων αρχίζει από την έκδοση της πράξης αυτής.

¹⁹⁶ Άρθρο 81

Μηνυτήρια αναφορά και ποινική διαδικασία

1. Εάν συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος του Κώδικα υποβάλλεται αμελλητί μηνυτήρια αναφορά από τον Διοικητή ή από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης ή από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

2. α) Αν, με βάση οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου της Φορολογικής Διοίκησης, που εκδίδεται κατόπιν φορολογικού ελέγχου συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος φοροδιαφυγής, εκ των οριζόμενων στο άρθρο 79, η έκδοση τέτοιας πράξης αναστέλλει την προθεσμία της παραγραφής του σχετικού εγκλήματος και συνεπάγεται την αυτεπάγγελτη αναβολή ή αναστολή της αντίστοιχης ποινικής διαδικασίας. Για τον σκοπό αυτόν, η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών και του αποστέλλει αντίγραφο της ως άνω διοικητικής πράξης.

β) Αν δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών αναβάλλει, με πράξη του, κάθε περαιτέρω ενέργεια της ποινικής διαδικασίας. Αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και η υπόθεση εκκρεμεί στην κύρια ανάκριση, ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας. Αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο, το ποινικό δικαστήριο διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας, σε κάθε άλλη δε περίπτωση την αναστολή ή αναστολή της αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο.

γ) Η αναστολή της προθεσμίας της παραγραφής και η αναβολή ή αναστολή της ποινικής διαδικασίας διαρκούν μέχρι την οριστικοποίηση της οικείας πράξης της Φορολογικής Διοίκησης, λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησης προσφυγής, ή μέχρις ότου καταστεί αμετάκλητη η απόφαση του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου επί της προσφυγής που ασκήθηκε.

δ) Η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων γίνονται κατά προτεραιότητα. Η Υπηρεσία της Φορολογική Διοίκησης που εξέδωσε την πράξη ή η γραμματεία του οικείου διοικητικού δικαστηρίου ενημερώνουν αμελλητί

the Tax Administration or by the Financial Police Directorate of the Hellenic Police Headquarters. The criminal prosecution is carried out ex officio.

2. a) If, on the basis of a final act of corrective tax assessment or act of imposing a fine of the Tax Administration, issued following a tax control there is a case of committing or attempting to commit a tax evasion crime, from those defined in article 79, the issuance of such an act suspends the statute of limitations for the relevant crime and implies the ex officio postponement or suspension of the corresponding criminal procedure. For this purpose, the Tax Administration immediately informs the competent misdemeanor prosecutor and sends him a copy of the above administrative act.

b) If no criminal prosecution has been brought, the competent misdemeanor prosecutor postpones, by his act, any further action of the criminal procedure. If a criminal prosecution has been instituted and the case is pending in the main investigation, the investigator, with the consent of the public prosecutor, orders the suspension of the criminal proceedings. If the case has been referred to the audience, the criminal court orders the suspension of the criminal proceedings, and in any other case the suspension is ordered by the competent judicial council.

c) The suspension of the limitation period and the postponement or suspension of the criminal proceedings shall last until the finalization of the relevant act of the Tax Administration, due to the lapse of the deadline for filing an appeal, or until the decision of the competent administrative court on the appeal which exercised.

d) The adjudication of the relevant cases before the regular administrative courts and the Council of State and the issuance of the relevant decisions are done on a priority basis. The Tax Administration Service that issued the deed or the secretariat of the relevant administrative court shall immediately inform the competent prosecutor, respectively, of the finalization of the deed, due to no appeal, or of the issuance of an

τον αρμόδιο εισαγγελέα, αντιστοίχως, για την οριστικοποίηση της πράξης, λόγω μη άσκησης προσφυγής, ή για την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου και υποβάλλουν, κατά περίπτωση, υπηρεσιακό αντίγραφο του διοικητικού φακέλου ή της δικογραφίας της υπόθεσης.

ε) Σε περίπτωση αναστολής της προθεσμίας της παραγραφής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α', δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).

3. Αρμόδιο κατά τόπον δικαστήριο είναι αυτό της έδρας της αρμόδιας για τη φορολόγηση Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης.

4. Το Δημόσιο μπορεί να παρίσταται ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων για τα εγκλήματα του Κώδικα προς υποστήριξη της κατηγορίας. Όταν η δίωξη ασκείται σε βαθμό πλημμελήματος, το Δημόσιο μπορεί να εκπροσωπείται και από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης ή τον οριζόμενο από αυτόν υπάλληλο.

5. Στις δίκες που αφορούν εγκλήματα του Κώδικα, η εμφάνιση του μάρτυρα στο ακροατήριο δεν είναι υποχρεωτική, εφόσον έχει λάβει χώρα έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου εισαγγελέα ή του δικαστηρίου εκ μέρους της Αρχής που διενήργησε τον έλεγχο σχετικά με την υπόθεση, εκτός εάν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του κατηγορούμενου, κρίνει ότι πρέπει να κληθεί μάρτυρας, για να καταθέσει για ουσιώδη για την έκβαση της δίκης ζητήματα που δεν μπορούν να προκύψουν από τα έγγραφα της υπόθεσης.

6. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του Γενικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα.

irrevocable decision of the competent administrative court and submit, as the case may be, official copy of the administrative file or case file.

e) In case of suspension of the limitation period, according to the first subpara of para a', the time limitation of the suspension of the first subpara of para 2 of article 113 of the Criminal Code does not apply (law 4619/2019, A') 95).

3. The competent local court is that of the headquarters of the Tax Administration Service responsible for taxation.

4. The State may appear before the criminal courts for the offences of the Code in support of the charge. When the prosecution is carried out at the level of a misdemeanor, the State may also be represented by the head of the competent Service of the Tax Administration or the employee appointed by him.

5. In the trials concerning crimes of the Code, the appearance of the witness in the audience is not mandatory, as long as the competent prosecutor or the court has been informed in writing by the Authority that carried out the control in relation to the case, unless the court, ex officio or at the request of the accused, determines that a witness should be called to testify about matters essential to the outcome of the trial that cannot be derived from the documents of the case.

6. For the rest, the provisions of the Criminal Procedure Code and the General Part of the Criminal Code shall apply.

Law 3691/2008

Prevention and suppression of money laundering and terrorist financing and other provisions.

Art. 29 Reporting tax and customs offences

1.¹⁹⁷ Especially for the offences of the tax and customs legislation, as well as for the other offences under the control of the S.D.O.E. which fall under the basic offences, the following procedure is defined:

¹⁹⁷ **Άρθρο 29 Υποβολή αναφορών για φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα**

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

1. Ειδικά για τα αδικήματα της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και για τα λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου του Σ.Δ.Ο.Ε. που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, ορίζεται η εξής διαδικασία:

α. Το Σ.Δ.Ο.Ε. είναι αρμόδιο για την παραπομπή στη δικαιοσύνη υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από λαθρεμπορία, φοροδιαφυγή και για υποθέσεις που υπάγονται στις λοιπές αρμοδιότητες του, εφόσον έχει συντάξει σχετική έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά. Η σχετική αναφορά υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα με άμεση ενημέρωση της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.Δ.Ο.Ε. και της Αρχής. Επιπροσθέτως, το Σ.Δ.Ο.Ε. δύναται να αναφέρει στην Αρχή υποθέσεις για τις οποίες έχει συντάξει έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά μόνο για το βασικό αδίκημα και να συνεργασθεί με αυτή, ακόμη και με κοινές έρευνες σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας.

β. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα ελεγκτικά κέντρα, όταν διαπιστώνουν περιπτώσεις παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας, καθώς και των λοιπών αδικημάτων αρμοδιότητας τους που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή, ενημερώνοντας συγχρόνως και τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

γ. Οι Τελωνειακές και Ελεγκτικές Υπηρεσίες, όταν διαπιστώνουν περιπτώσεις παραβάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και των λοιπών αδικημάτων αρμοδιότητας τους, που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή, ενημερώνοντας συγχρόνως τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και ΕΦΚ.

- a. The S.D.O.E. is responsible for referring to justice cases of money laundering, tax evasion and for cases that fall under his other responsibilities, as long as he has drawn up a relevant audit report or conclusive report. The relevant report is submitted to the competent Prosecutor with immediate notification of the Directorate of Special Affairs of the Central Service of the S.D.O.E. and the Authority. In addition, S.D.O.E. may report to the Authority cases for which it has drawn up an audit report or conclusive report only for the basic offence and cooperate with it, even with joint investigations in cases of joint jurisdiction.
- b. The Public Financial Services (PFO) and audit centres, when they find cases of violations of tax legislation, as well as other offences under their jurisdiction that fall under the basic offences, submit reports to the Authority, informing the General Directorate of Taxes at the same time of Audits and Collection of Public Revenues.
- c. The Customs and Audit Services, when they find cases of violations of customs legislation, as well as other offences under their jurisdiction, which fall under the basic offences, submit reports to the Authority, simultaneously informing the General Directorate of Customs and Taxation.
- d. The reports provided for in the above cases b and c will be submitted to the Authority if the amount of violations exceeds fifty thousand (50,000) euros. In order to determine this amount, cumulatively, the individual amounts resulting from several acts of the same offence or from different offences of tax evasion, smuggling or non-payment of debts that are established during each audit and committed since August 5, 2008, date of placement, are taken into account in force of Law 3691/2008 and hereinafter.
- e. Obligated persons submit to the Authority reports of suspicious transactions that may be related to the above offences, except for lawyers who may submit reports to the special committee of Article 34.

Law 4512/2018

Art. 381 Establishment of the Directorate of Economic Crime Investigations

1.¹⁹⁸ In the Ministry of Finance, a new Service is established, at Directorate level, entitled “Economic Crime Investigation Directorate”, reporting directly to the Minister of Finance.

δ. Οι αναφορές που προβλέπονται στις ανωτέρω περιπτώσεις β και γ θα υποβάλλονται στην Αρχή εφόσον το ποσό των παραβάσεων υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Για τον προσδιορισμό του ποσού αυτού λαμβάνονται υπόψη, αθροιστικώς, τα επιμέρους ποσά που προκύπτουν από μερικότερες πράξεις του ίδιου αδικήματος ή και από διαφορετικά αδικήματα φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίας ή μη καταβολής χρεών που διαπιστώνονται κατά τον εκάστοτε έλεγχο και διαπράχθηκαν από την 5η Αυγούστου 2008, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του ν. 3691/2008 και εντεύθεν.

ε. Τα υπόχρεα πρόσωπα υποβάλλουν στην Αρχή αναφορές ύποπτων συναλλαγών που ενδέχεται να σχετίζονται με τα ανωτέρω αδικήματα, πλην των δικηγόρων που δύνανται να υποβάλλουν αναφορές στην ειδική επιτροπή του άρθρου 34.

¹⁹⁸ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Σύσταση διεύθυνσης ερευνών οικονομικού εγκλήματος και συναφείς διαταξεις

2. The Chief Prosecutor of the Economic Crime Department has the supervision, guidance and coordination of the actions of the employees of the Service in relation to the cases, of which they have been taken as special investigative officers, within the framework of their responsibilities.

3. The territorial competence of the Service extends **throughout the Territory**.

4. Where in this Chapter reference is made to “Service”, it means the “Directorate of Economic Crime Investigations”.

Art. 382 Mission and Responsibilities

1.¹⁹⁹ The **mission of the Service** is exclusively to carry out investigations, preliminary examination or pre-trial investigation in order to verify the commission of a major

Άρθρο 381 Σύσταση διεύθυνσης ερευνών οικονομικού εγκλήματος

Άρθρο 381 Σύσταση Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών συστήνεται νέα Υπηρεσία, επιπέδου Διεύθυνσης με τίτλο «Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος», υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών.

2. Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των υπαλλήλων της Υπηρεσίας σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων αυτοί έχουν επιληφθεί ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

3. Η κατά τόπο αρμοδιότητα της Υπηρεσίας εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.

4. Όπου στο παρόν Κεφάλαιο γίνεται αναφορά σε «Υπηρεσία», νοείται η «Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος».

¹⁹⁹ **Άρθρο 382 Αποστολή και Αρμοδιότητες**

1. Αποστολή της Υπηρεσίας είναι αποκλειστικά η διενέργεια ερευνών, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης για την εξακρίβωση τέλεσης μείζονος ποινικής απαξίας φορολογικών εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 66 επ. του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 4174/93, Α' 170) και οποιωνδήποτε άλλων απολύτως συναφών οικονομικών εγκλημάτων, που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του ελληνικού δημοσίου και της ευρωπαϊκής ένωσης, κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του αναπληρωτή του ή των εισαγγελικών λειτουργών που τον επικουρούν, υπό την εποπτεία του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

2. Η Υπηρεσία είναι αρμόδια για: α) την διενέργεια ερευνών, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης για την εξακρίβωση τέλεσης φορολογικών εγκλημάτων και οποιωνδήποτε άλλων συναφών οικονομικών εγκλημάτων, σύμφωνα με την κατά την παράγραφο 1 αποστολή της, αποκλειστικά κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του αναπληρωτή του ή των εισαγγελικών λειτουργών που τον επικουρούν,

β) τη σύνταξη πορισματικών εκθέσεων σε εκτέλεση των εισαγγελικών παραγγελιών που της απευθύνονται,

γ) τη διοικητική υποστήριξη και μέριμνα και την εξασφάλιση των υλικών και μέσων, που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία της σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, και

δ) τη συλλογή, τήρηση και διαρκή ενημέρωση του αρχείου της σχετικά με την εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία που αφορά στην αποκάλυψη και δίωξη φορολογικών και οποιωνδήποτε άλλων συναφών οικονομικών εγκλημάτων καθώς και τήρηση αρχείου διοικητικής και ποινικής νομολογίας για τα θέματα αυτά.

3. Το προσωπικό της Υπηρεσίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του έχει την ιδιότητα των ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων και κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του αναπληρωτή του ή των εισαγγελικών λειτουργών που τον επικουρούν:

α) προβαίνει στη διενέργεια ανακριτικών πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ισχύουσες κάθε φορά ειδικές διατάξεις και τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τα αδικήματα που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και εμπίπτουν στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος,

β) λαμβάνει γνώση και διενεργεί έρευνες επί φορολογικών δεδομένων, ήτοι φορολογικών δηλώσεων, φορολογικών στοιχείων και κάθε άλλου υποχρεωτικού και προαιρετικού βιβλίου και στοιχείου που ορίζεται από τη φορολογική νομοθεσία. Η πρόσβαση στα συγκεκριμένα δεδομένα περιορίζεται σε αυτά που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των εισαγγελικών παραγγελιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Ο έλεγχος των βιβλίων και στοιχείων γίνεται στα γραφεία της Υπηρεσίας ή στην επαγγελματική εγκατάσταση του ελεγχόμενου,

γ) καλεί εγγράφως τον ελεγχόμενο ή άλλο πρόσωπο να δώσει πληροφορίες για τη διευκόλυνση της έρευνας, καθώς και να παρέχει αντίγραφα μέρους των βιβλίων και στοιχείων ή οποιουδήποτε συναφούς εγγράφου,

criminal offence of tax crimes provided for in articles 66 et seq. of the Tax Procedure Code (K.F.D., Law 4174/93, A') 170) and any other absolutely related economic crimes, which seriously harm the interests of the Greek public and the European Union, upon the order of the Economic Crime Prosecutor or his deputy or the prosecutors who assist him, under the supervision of the Economic Crime Prosecutor.

2. The Service is responsible for: a) carrying out investigations, preliminary examination or pre-trial investigation to verify the commission of tax crimes and any other related financial crimes, in accordance with its mission in para 1, exclusively upon the order of the Financial Crimes Prosecutor or the deputy of the prosecuting officers who assist him,

b) the **drafting of conclusive reports** in execution of the prosecutorial orders addressed to it,

c) the **administrative support and care** and the securing of the materials and means required for its proper operation in cooperation with the competent services, and

d) the collection, maintenance and continuous updating of its file regarding the national, European and international legislation regarding the disclosure and prosecution of tax and any other related economic crimes as well as the maintenance of a file of administrative and criminal jurisprudence on these matters.

3. The staff of the Service, when exercising their responsibilities, have the status of special investigative officers and upon order of the Financial Crimes Prosecutor or his deputy or the prosecutors who assist him:

συμπεριλαμβανομένων πελατολογίων και καταλόγων προμηθευτών και αντίγραφα των ηλεκτρονικών αρχείων, εφόσον αυτά εκδίδονται μηχανογραφικά,

δ) ενεργεί κάθε αναγκαία εξέταση ή έρευνα στην επαγγελματική εγκατάσταση του ελεγχόμενου, στον τόπο παροχής των υπηρεσιών, καθώς και στα μεταφορικά μέσα,

ε) ενεργεί έρευνες εγγράφων και λοιπών στοιχείων που δεν ευρίσκονται στο χώρο της επαγγελματικής απασχόλησης του ελεγχόμενου τηρώντας τα οριζόμενα στις διατάξεις του ΚΠΔ,

στ) λαμβάνει αντίγραφα των βιβλίων και στοιχείων, καθώς και λοιπών εγγράφων, για τα οποία ο ελεγχόμενος δηλώνει ότι αντιπροσωπεύουν ακριβή αντίγραφα. Οι διενεργούντες την έρευνα δύνανται να απαιτούν από τον ελεγχόμενο ή τον εκπρόσωπο του να παρίσταται στον τόπο, όπου διενεργείται ο έλεγχος, και να απαντά σε ερωτήματα που του τίθενται, ώστε να διευκολύνεται η διενέργεια της έρευνας. Σε περίπτωση κατά την οποία τα βιβλία και στοιχεία τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή, η υπηρεσία έχει δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε φυλασσόμενα αρχεία, καθώς και στα λογιστικά προγράμματα και τις πληροφορίες που έχουν καταχωριστεί σε αυτά ενώ δικαιούται να λαμβάνει τα ηλεκτρονικά αρχεία σε αναγνώσιμη ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή,

ζ) κατάρχει βιβλία και στοιχεία που τηρούνται ή διαφυλάσσονται σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, οποιαδήποτε άλλα ανεπίσημα βιβλία, έγγραφα, αρχεία, στοιχεία, ηλεκτρονικά μέσα αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδεικτική αξία αυτών,

4. Οι ελεγκτές της Υπηρεσίας, στο πλαίσιο εκτέλεσης παραγγελιών των εισαγγελικών λειτουργιών του παρόντος άρθρου, έχουν πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα που διαχειρίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), γνωστοποιώντας στην τελευταία την πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με τους κανόνες ιχνηλασιμότητας και πρόσβασης στα συστήματα της Α.Α.Δ.Ε., και λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο για τη συγκεκριμένη υπόθεση που ερευνούν. Η πρόσβαση αφορά σε πληροφορίες ή στοιχεία προσδιορισμένων φυσικών και νομικών προσώπων και κάθε είδους νομικών οντοτήτων με εντοπισμένο αριθμό φορολογικού μητρώου. Η προαναφερθείσα πρόσβαση των ελεγκτών της Υπηρεσίας δεν υπόκειται σε περιορισμούς διατάξεων περί φορολογικού απορρήτου, υποχρεούνται, όμως, αυτοί στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα,

- a) conducts investigative acts, in accordance with the provisions of the applicable special provisions and the provisions of the Code of Criminal Procedure, for the offences provided for by the relevant legislation and falling within the substantive competence of the Financial Crimes Prosecutor,
- b) obtains knowledge and conducts research on tax data, i.e. tax declarations, tax data and any other mandatory and optional books and data defined by tax legislation. Access to the specific data is limited to those necessary for the execution of the prosecutorial orders referred to in para 1. The audit of the books and data is carried out at the offices of the Service or at the business establishment of the audited,
- c) invites in writing the auditee or other person to provide information to facilitate the investigation, as well as to provide copies of part of the books and data or any related document, including customer lists and supplier lists and copies of electronic files, if these are issued electronically,
- d) **conducts any necessary examination or investigation** at the professional establishment of the auditee, at the place of provision of services, as well as at the means of transport,
- e) **conducts searches of documents** and other data that are not in the area of professional employment of the auditee, observing the provisions of the CPC,
- f) **receives copies of the books and data**, as well as other documents, for which the auditee declares that they represent exact copies. Those conducting the investigation may require the auditee or his representative to be present at the place where the audit is being conducted and to answer questions put to him, in order to facilitate the investigation. In the event that the books and data are kept in electronic form, the agency has the right to access any records kept, as well as the accounting programs and the information entered in them and is entitled to receive the electronic records in a readable electronic or printed form,
- g) **confiscate books and data kept or preserved** in accordance with tax legislation, any other unofficial books, documents, records, data, electronic means of data storage and transfer in order to ensure their evidentiary value,

4.²⁰⁰ The **auditors of the Service**, in the context of executing the orders of the prosecutors of this article, have access to the information systems managed by the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.), notifying the latter of this access, in

²⁰⁰ 4. Οι ελεγκτές της Υπηρεσίας, στο πλαίσιο εκτέλεσης παραγγελιών των εισαγγελικών λειτουργών του παρόντος άρθρου, έχουν πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα που διαχειρίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), γνωστοποιώντας στην τελευταία την πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με τους κανόνες ιχνηλασιμότητας και πρόσβασης στα συστήματα της Α.Α.Δ.Ε., και λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο για τη συγκεκριμένη υπόθεση που ερευνούν. Η πρόσβαση αφορά σε πληροφορίες ή στοιχεία προσδιορισμένων φυσικών και νομικών προσώπων και κάθε είδους νομικών οντοτήτων με εντοπισμένο αριθμό φορολογικού μητρώου. Η προαναφερθείσα πρόσβαση των ελεγκτών της Υπηρεσίας δεν υπόκειται σε περιορισμούς διατάξεων περί φορολογικού απορρήτου, υποχρεούνται, όμως, αυτοί στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα,

accordance with the rules of traceability and access to A.A.D.E.'s systems, and receive any information or element that concerns or is useful for the specific case they are investigating. Access concerns information or data of specified natural and legal persons and any type of legal entity with a identified tax registration number. The above-mentioned access of the auditors of the Service is not subject to the limitations of tax confidentiality provisions, but they are obliged to observe the confidentiality provisions of article 26 of the Civil Service Code,

5. The auditors of the Service have access to the **“System of Registers of Bank Accounts and Payment Accounts”** in accordance with Articles 62 and 63 of Law 4170/2013 (A' 163) and to other information systems and databases managed by other public services in accordance the security specifications of each system, not subject to the restrictions of provisions on banking and professional secrecy and confidentiality of data, they are, however, obliged to observe the provisions on confidentiality of article 26 of the Civil Service Code.

6. The responsibilities of the Service are exercised in parallel and independently of other services of the Ministry of Finance. Its personnel are constantly ready for their

5. Οι ελεγκτές της Υπηρεσίας έχουν πρόσβαση στο «Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 63 του ν. 4170/2013 (Α' 163) και στα λοιπά πληροφοριακά συστήματα και τις βάσεις δεδομένων που διαχειρίζονται άλλες δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφαλείας του κάθε συστήματος, μη υποκείμενοι σε περιορισμούς διατάξεων περί τραπεζικού και επαγγελματικού απορρήτου και απορρήτου των στοιχείων, υποχρεούνται, όμως, αυτοί στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα.

6. Οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας ασκούνται παράλληλα και ανεξάρτητα από λοιπές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών. Το προσωπικό αυτής τελεί σε διαρκήτοιμότητα για την ταχεία επέμβασή του, όταν παρίσταται ανάγκη, και θεωρείται ότι βρίσκεται σε διατεταγμένη υπηρεσία σε κάθε τόπο και χρόνο, κάθε φορά που καθίσταται αναγκαία η παρέμβασή του, πάντοτε, όμως, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και τις εντολές των προϊσταμένων του και του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

7. Η Υπηρεσία συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες και στοιχεία, που έχουν σχέση με το αντικείμενο της αποστολής της, με άλλες αρχές, υπηρεσίες και φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού και δύναται να συμμετέχει σε θεσμοθετημένα διυπηρεσιακά όργανα. Με την επιφύλαξη και τους όρους του παρόντος νόμου, οι αστυνομικές, λιμενικές, στρατιωτικές και λοιπές αρχές και υπηρεσίες, υποχρεούνται, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας καθώς επίσης και να χορηγούν κάθε σχετική πληροφορία ή στοιχείο. Η ανταλλαγή πληροφοριών με υπηρεσίες και φορείς του εξωτερικού αφορά μόνο στην ποινική διερεύνηση των υποθέσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας και δεν σχετίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή του άρθρου 29 του Κ.Φ.Δ.

8. Η Υπηρεσία μπορεί να ζητεί από τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες και τους εμπλεκόμενους φορείς στατιστικά στοιχεία, καθώς και άλλα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με υποθέσεις αρμοδιότητάς της.

9. Η Υπηρεσία μπορεί να ζητεί από τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές στατιστικά στοιχεία, καθώς και πληροφορίες για τη δικονομική πορεία των υποθέσεων αρμοδιότητάς της και να λαμβάνει αντίγραφα βουλευμάτων, δικαστικών αποφάσεων και άλλων πράξεων των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών.

10. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων της παρ. 4, η πρόσβαση της Υπηρεσίας σε πληροφορίες και στοιχεία, όπου αναφέρεται στα άρθρα του παρόντος νόμου, επιτρέπεται στο πλαίσιο της εκτέλεσης παραγγελιών του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του αναπληρωτή του ή των εισαγγελικών λειτουργών που τον επικουρούν. Η πρόσβαση αυτή διενεργείται σύμφωνα με τις διατυπώσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες ιχνηλασιμότητας.

11. Μέχρι την τριακοστή πρώτη Μαρτίου κάθε έτους, η Υπηρεσία υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων της κατά το προηγούμενο έτος στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών. Στην έκθεση αναφέρονται ο αριθμός ερευνών και η διαδικαστική πορεία τους. Η έκθεση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών στο διαδίκτυο το αργότερο μία (1) εβδομάδα μετά την υποβολή της, όπου και παραμένει αναρτημένη για πέντε (5) έτη.

rapid intervention, when the need arises, and are considered to be on duty at any place and time, whenever their intervention becomes necessary, always, however, in accordance with the applicable legislation, and the orders of his superiors and the Financial Crimes Prosecutor.

7. The Service **cooperates and exchanges information and data**, related to the object of its mission, with other authorities, services and institutions at home and abroad and may participate in institutionalized inter-agency bodies. Subject to the provisions of this law, the police, port, military and other authorities and services are obliged, when requested, to immediately and effectively assist the employees of the Service as well as to provide any relevant information or evidence. The exchange of information with agencies and bodies abroad concerns only the criminal investigation of the cases that fall under the authority of the Service and is not related in any way to the mutual administrative assistance of Article 29 of the C.F.D.

8. The Service **may request statistical data**, as well as other data and information related to cases under its jurisdiction, from the competent administrative services and the bodies involved.

9. The Service **may request from the competent judicial and prosecuting authorities statistical data**, as well as information on the procedural course of the cases under its jurisdiction and receive **copies of decrees, court decisions** and other acts of the judicial and prosecuting authorities.

10. Without prejudice to the more specific regulations of para 4, the Service's access to information and data, where it is mentioned in the articles of this law, is allowed in the context of the execution of orders of the Financial Crimes Prosecutor or his deputy or the prosecutorial officers who assist him. This access is carried out in accordance with the wording of the first subpara of para 8 of Article 17A of Law 2523/1997 and in any case according to the applicable traceability rules.

11. By the thirty-first of March each year, the Service submits a report on its activities during the previous year to the Financial Crimes Prosecutor and the Ministers of Justice, Transparency and Human Rights and Finance. The number of investigations and their procedural course are mentioned in the report. The report is posted on the website of the Ministry of Finance on the Internet no later than one (1) week after its submission, where it remains posted for five (5) years.

Art. 383 Basic structure

1.²⁰¹ The Directorate is structured into the Economic Crime Investigation Sub-Directorate and into two independent Departments.

²⁰¹ **Άρθρο 383 Βασική διάρθρωση**

1. Η Διεύθυνση διαρθρώνεται στην Υποδιεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος και σε δύο αυτοτελή Τμήματα.

2. The Economic Crime Investigation Sub-Directorate is headed by a Deputy Director and is made up of four (4) Departments (A', B', C', D') of Investigations.

3. The independent Departments report directly to the Head of the Directorate and are as follows:

a) Administrative and Financial Support Department and b) Legal Support Department.

Art. 384 Staffing

1.²⁰² For the staffing of the Directorate, 135 positions of auditors are recommended. For its administrative support, the decision of the Minister of Finance allows the allocation of fifteen Organisational positions from those provided for in Articles 86 and 87 of the p.d. 142/2017 (A'181).

2. Η Υποδιεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος έχει ως προϊστάμενο Υποδιευθυντή και απαρτίζεται από τέσσερα (4) Τμήματα (Α', Β', Γ', Δ') Ερευνών.

3. Τα αυτοτελή Τμήματα υπάγονται απευθείας στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης και είναι τα εξής:

α) Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης και β) Τμήμα Νομικής Υποστήριξης.

²⁰² Άρθρο 384 Στελέχωση

1. Για τη στελέχωση της Διεύθυνσης συνιστώνται 135 θέσεις ελεγκτών. Για τη διοικητική υποστήριξή της, επιτρέπεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών η κατανομή δεκαπέντε οργανικών θέσεων από τις προβλεπόμενες στα άρθρα 86 και 87 του π.δ. 142/2017 (Α'181).

2. Η πλήρωση των οργανικών θέσεων διοικητικού προσωπικού της Διεύθυνσης διενεργείται:

α) με μετακίνηση υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών,

β) με μετάταξη ή απόσπαση δημοσίων υπαλλήλων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ν. 4440/2016, Α'224),

γ) με διορισμό σύμφωνα με το ν. 2190/1994 (Α'28), όπως ισχύει.

3. Οι θέσεις ελεγκτών καλύπτονται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων για το Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, με αποσπάσεις μονίμου προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού που υπηρετεί σε φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις του ν. 1256/1982 (Α'65), όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων ενστόλων, καθώς και ειδικού επιστημονικού προσωπικού, που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του προανακριτικού έργου. Για τη διενέργεια των ανωτέρω αποσπάσεων εκδίδεται πρόσκληση του αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, με την οποία καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων που θα καλυφθούν, τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων για την κάλυψη των θέσεων αυτών, καθώς και ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής αίτησης των ενδιαφερομένων, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεών τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Η απόσπαση των ελεγκτών, σύμφωνα με την παρ. 3, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αναφέρονται στην περ. α' της παρ. 11 του παρόντος άρθρου, διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του οικείου Υπουργού ή του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., κατόπιν ειδικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ύστερα από εισήγηση του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, χωρίς να απαιτείται γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, με επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 25 του ν. 4389/2016 (Α'94). Υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίοι έχουν υπηρετήσει έως και την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος, στα αυτοτελή Τμήματα Α' έως Δ' του ΚΕΦΟΜΕΠ, καθώς και οι υπάλληλοι που μεταφέρθηκαν από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων τυγχάνουν αυξημένης μοριοδότησης κατά τη διαδικασία της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της παρούσας παραγράφου.

Για τη διασφάλιση της άμεσης λειτουργίας της Υπηρεσίας επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η κατά τα ανωτέρω απόσπαση προϊσταμένων οργανικών μονάδων σε θέσεις ευθύνης, ιδίου επιπέδου. Η ανωτέρω απόσπαση λήγει αυτοδικαίως με την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 135 Νόμος 4537/2018 με ισχύ την 16/5/2018

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

5. Η διάρκεια της απόσπασης των ελεγκτών ορίζεται διετής με δυνατότητα ανανέωσης για ένα (1) έτος, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 4.

2. The filling of the Organisational administrative staff positions of the Directorate is carried out:

- a) by moving employees of the Ministry of Finance,
- b) by reassignment or secondment of civil servants in accordance with the provisions of the Unified Mobility System (law 4440/2016, A'224),
- c) by appointment in accordance with Law 2190/1994 (A'28) as applicable.

3. The positions of auditors are filled, in derogation of the provisions for the Unified Mobility System, by secondments of permanent staff and staff with an employment relationship under private law of indefinite duration staff serving in public or wider public sector bodies, as defined by the provisions of n 1256/1982 (A'65), as applicable, including officers, as well as special scientific personnel, who will respond to the needs of the pre-trial investigation work. In order to carry out the above postings, an invitation is issued by the competent Minister, following a recommendation from the Economic Crime Prosecutor, which determines the number of positions to be filled, the required formal and substantive qualifications of the candidates to fill these positions, as well as the time and manner of submitting an application by interested parties, the process of evaluating their applications and any other relevant matter.

4. The secondment of the auditors, in accordance with para 3, including those referred to in para a of para 11 of this article, is carried out by a joint decision of the Minister

6. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος συνεχούς και πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική θέση του υπαλλήλου.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του οικείου Υπουργού ή του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, είναι δυνατόν να διακοπεί η απόσπαση υπαλλήλου και πριν από τη λήξη της, για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων ή μετά από αίτηση του υπαλλήλου, αφού συνεκτιμηθούν οι υπηρεσιακές ανάγκες.

8. Για την επιλογή, τοποθέτηση και λήξη της θητείας των προϊσταμένων της Διεύθυνσης και των Τμημάτων της, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4369/2016 (Α'33). Οι Προϊστάμενοι της Διεύθυνσης και των Τμημάτων αυτής προέρχονται από τους ελεγκτές και το διοικητικό προσωπικό που υπηρετεί στη Διεύθυνση.

Για τη διασφάλιση της άμεσης λειτουργίας της Υπηρεσίας, επιτρέπεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών πλήρωσης των θέσεων ευθύνης, σύμφωνα με τα εδάφια 1 και 2 της παρούσας παραγράφου, η τοποθέτηση σε θέσεις προϊσταμένων των οργανικών της μονάδων, υπαλλήλων οι οποίοι υπηρετούν στην Υπηρεσία. Για την τοποθέτηση των υπαλλήλων συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητάς τους, η γνώση του αντικειμένου του φορέα και οι εν γένει διοικητικές τους ικανότητες.

9. Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του έργου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, του αναπληρωτή του και των εισαγγελέων που τον επικουρούν εξασκολουθεί να παρέχεται από το υφιστάμενο αυτοτελές Τμήμα Γραμματείας το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με την παρ. 9α του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997.

10. α) Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Υπηρεσία διατηρούν κατά το διάστημα που εργάζονται σε αυτή όλες τις τυχόν επιπλέον του μισθού τακτικές αποδοχές και τα κάθε φύσης επιδόματα και απολαβές των λοιπών υπαλλήλων της αυτής κατηγορίας, βαθμού και μισθολογικού κλιμακίου, του κλάδου στον οποίο ανήκουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β) Οι υπάλληλοι που αποσπώνται στην Υπηρεσία για το χρονικό διάστημα που υπηρετούν σε αυτή διατηρούν το σύνολο των απολαβών της οργανικής τους θέσης.

γ) Για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων των ελεγκτών της Υπηρεσίας είναι δυνατόν να καταβάλλεται σε αυτούς επίδομα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 ν. 4354/2015 (Α'176).

11. α) Ειδικά και προς διασφάλιση της άμεσης λειτουργίας της Υπηρεσίας και προς ολοκλήρωση των εκκρεμών ελέγχων, αποσπώνται με την διαδικασία της παρ. 4 του παρόντος άρθρου και τοποθετούνται σε αυτή κατ' ανώτατο όριο εξήντα (60) υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε.

of Finance and the relevant Minister or the Governor of the A.A.D.E., following a special call for expressions of interest, following a recommendation by the Economic Crime Prosecutor, without requiring the opinion of the relevant service councils, subject to what is defined in article 25 of Law 4389/2016 (A'94). Employees of A.A.D.E., who have served up to the entry into force of the provisions herein, in the independent Departments A' to D' of KEFOMEPE, as well as the employees who were transferred from the Economic Crime Prosecution Corps to the General Public Revenue Secretariat receive increased scoring during the call for expression of interest process of this paragraph.

In order to ensure the immediate operation of the Service, it is permitted, in derogation of the written provisions, the secondment of heads of organic units to positions of responsibility of the same level as above. The above secondment automatically ends with the selection and placement of supervisors, in accordance with the provisions of para 8 of this article.

5. The duration of the secondment of the auditors is set for two years with the possibility of renewal for one (1) year, in accordance with the procedure of para 4.

6. The time of secondment is counted, for all consequences, as time of continuous and actual service in the official position of the employee.

7. By joint decision of the Minister of Finance and the relevant Minister or the Governor of A.A.D.E., following a reasoned recommendation by the Financial Crimes Prosecutor, it is possible to terminate the secondment of an employee even before its end, for a serious reason in the deficient performance of his official duties or at the request of the employee, after considering the official needs.

8. The provisions of Law 4369/2016 (A'33) apply to the selection, placement and termination of the term of office of the heads of the Directorate and its Departments. The Heads of the Directorate and its Departments come from the auditors and administrative staff serving in the Directorate.

In order to ensure the immediate operation of the Service, it is permitted, by decision of the Minister of Finance and until the completion of the procedures for filling the positions of responsibility, in accordance with paras 1 and 2 of this paragraph, the placement in the positions of heads of its organic units, employees who serve in the Service. For the placement of the employees, the essential qualifications, the quality of their official activity, the knowledge of the Organisation's object and their general administrative abilities are taken into account.

9. The secretarial and administrative support of the work of the Economic Crime Prosecutor, his deputy and the prosecutors who assist him continues to be provided by the existing independent Secretariat Department which operates in accordance with para 9a of Article 17A of Law 2523/1997.

10. a) The employees who serve in the Service retain, during the time they work in it, all regular remunerations in addition to the salary and all the allowances and emoluments of any nature of the other employees of the same category, grade and salary scale, of the sector to which they belong, in accordance with the present provisions.

b) The employees who are seconded to the Service for the period of time they serve in it retain the total remuneration of their Organisational position.

c) For the efficient performance of the duties of the auditors of the Service, it is possible to pay them an allowance, in accordance with the provisions of article 17 of Law 4354/2015 (A'176).

11. a) Especially to ensure the immediate operation of the Service and to complete the pending audits, a maximum of sixty (60) employees of A.A.D.E..

Art. 385 Expenses

1.²⁰³ The credits required for the operation of the Service are registered every year in a special body of the budget of the Ministry of Finance.

2. The salary expense of employees who are seconded to the Service shall be borne by the host Organisation, and in any case the salaries of the employees who are seconded shall not fall short of the total of the salaries and other additional fees paid to them by the source Organisation, with the conditions of their granting. The host Organisation is also responsible for the costs of any additional remuneration of the employees of the Service.

Art. 386 Special arrangements for the performance of the duties of the staff of the Service

1.²⁰⁴ The auditors and other staff of the Service are not examined, prosecuted or sued for an opinion they expressed or a position they took during the exercise of their duties. Excluded from the above are the case of fraud, the violation of the confidentiality

²⁰³ **Άρθρο 385 Δαπάνες**

1. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη λειτουργία του Υπηρεσίας εγγράφονται κάθε έτος σε ειδικό φορέα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων που αποσπώνται στην Υπηρεσία βαρύνει το φορέα υποδοχής, σε κάθε περίπτωση οι αποδοχές των υπαλλήλων που αποσπώνται δεν υπολείπονται του συνόλου των αποδοχών και των λοιπών πρόσθετων αμοιβών που τους καταβάλλονταν από τον φορέα προέλευσης, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους. Ο φορέας υποδοχής βαρύνεται επιπλέον με τις δαπάνες οποιασδήποτε τυχόν επιπλέον αμοιβής των υπαλλήλων της Υπηρεσίας.

²⁰⁴ **Άρθρο 386 Ειδικές ρυθμίσεις για την άσκηση των καθηκόντων του προσωπικού της Υπηρεσίας**

1. Οι ελεγκτές και το λοιπό προσωπικό της Υπηρεσίας δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν ή θέση που έλαβαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση δόλου, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας, στο οποίο υποχρεούνται οι υπηρετούντες στην Υπηρεσία και μετά την αποχώρησή τους από αυτό. Οι ελεγκτές, εφόσον εξετάζονται ή διώκονται ενώπιον ποινικών δικαστηρίων για αποδιδόμενες σε αυτούς πράξεις ή παραλείψεις στις οποίες πρόβησαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή ενάγονται ενώπιον πολιτικών δικαστηρίων για την ίδια αιτία, μπορούν να παρίστανται και να εκπροσωπούνται ενώπιον των ποινικών ή πολιτικών δικαστηρίων από μέλος

of information and data that came to their knowledge during the exercise of their duties and the violation of the duty of confidentiality, to which the employees of the Service are obliged even after they leave it. Auditors, if they are examined or prosecuted before criminal courts for acts or omissions attributed to them in the performance of their duties or sued before civil courts for the same cause, may appear and be represented before criminal or civil courts by a member of the Legal Council of the State, at the request of the Minister of Finance to the Legal Council of the State, which is compulsorily accepted.

2. The auditors maintain the confidentiality of the information and data that came to their knowledge during the exercise of their duties. The obligation to observe confidentiality and the duty of confidentiality concerns all personnel serving in the Service.

3. Violations of confidentiality or the duty of confidentiality constitute a serious reason for revoking the auditor's assignment.

Art. 387 Procedure in cases of investigations to verify the commission of tax evasion crimes

1.²⁰⁵ The Economic Crimes Prosecutor or his deputy or the prosecutors who assist him, order, in accordance with the provisions of article 382, the conduct of a preliminary examination or pre-trial investigation to the auditors of the Service to investigate

του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομικών προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο γίνεται υποχρεωτικά δεκτό.

2. Οι ελεγκτές τηρούν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση τήρησης του απορρήτου και του καθήκοντος εχεμύθειας αφορά το σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί στην Υπηρεσία.

3. Παραβιάσεις του απορρήτου ή του καθήκοντος εχεμύθειας, συνιστούν σοβαρό λόγο για την ανάκληση της απόσπασης του ελεγκτή.

²⁰⁵ **Άρθρο 387 Διαδικασία σε περιπτώσεις ερευνών για την διακρίβωση τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής**

1. Ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος ή ο αναπληρωτής του ή οι εισαγγελικοί λειτουργοί που τον συνεπικουρούν, παραγγέλλουν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 382 τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασής προανάκρισης στους ελεγκτές της Υπηρεσίας για τη διερεύνηση τέλεσης αδικημάτων ποινικά κολάσιμης φοροδιαφυγής και οποιωνδήποτε άλλων απολύτως συναφών οικονομικών εγκλημάτων στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της.

2. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης, μετά την παραγγελία του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, εκδίδει εντολές για τη διενέργεια ερευνών αρμοδιότητας της Υπηρεσίας.

3. Οι ελεγκτές της Υπηρεσίας, διενεργούν έρευνα για την διαπίστωση τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής και λοιπών οικονομικών εγκλημάτων. Τα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται η τέλεση αξιόποινης πράξης, κατά τη διάρκεια των ερευνών, έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, και μόνο εφόσον προκύπτουν ενδείξεις ποινικά κολάσιμης, σύμφωνα με τα άρθρα 66 και επόμενα του ΚΦΔ, φοροδιαφυγής, οι ελεγκτές της Υπηρεσίας συντάσσουν πορισματική έκθεση, η οποία γνωστοποιείται προς τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και ακολούθως διαβιβάζεται στην Α.Α.Δ.Ε. μαζί με τον φάκελο της υπόθεσης. Η πορισματική έκθεση πρέπει να είναι επαρκώς στοιχειοθετημένη και αιτιολογημένη και να έχει συγκεκριμένο μορφότυπο, πληρώνοντας τα ελάχιστα αντικειμενικά κριτήρια ελέγχου που εφαρμόζει η Α.Α.Δ.Ε.

5. Σε περιπτώσεις που από την προανάκριση ή την προκαταρκτική εξέταση προκύπτουν ενδείξεις τέλεσης και άλλων εγκλημάτων, τα οποία δεν σχετίζονται άμεσα με αυτά των άρθρων 66 επ. του ΚΦΔ, η σχηματισθείσα δικογραφία δύναται να χωρίζεται ως προς αυτά και ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 6 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997.

the commission of criminal offences of tax evasion and any other absolutely relevant financial crimes within its jurisdiction.

2. The Head of the Directorate, following the order of the Economic Crime Prosecutor, issues orders to carry out investigations within the competence of the Service.

3. The auditors of the Service conduct an investigation to establish the commission of tax evasion and other financial crimes. The persons to whom the commission of a criminal act is attributed, during the investigations, have all the rights provided for in the Code of Criminal Procedure.

4. After the completion of the investigation, and only if there are indications of tax evasion punishable under Articles 66 et seq. of the Tax Code, the Service's auditors draw up a conclusive report, which is notified to the Financial Crimes Prosecutor and then forwarded to the A.A.D.E., along with the case file. The conclusive report must be sufficiently documented and justified and have a specific format, meeting the minimum objective control criteria applied by A.A.D.E.

5. In cases where, from the pre-trial investigation or preliminary examination, there are indications of the commission of other crimes, which are not directly related to those of articles 66 et seq. of the Criminal Code, the case file may be divided with respect to them and the procedure of para 6 of Article 17A of Law 2523/1997.

6. For the above cases that are forwarded to A.A.D.E. the procedure defined in Article 28A of the Tax Code, added by Article 390 hereof, is followed.

7. When issuing the final act of corrective assessment of the tax, the A.A.D.E. may either abstain from the Service's conclusive report, or not issue the final act of corrective tax assessment, after a specific and sufficient justification, in particular: a) in the

6. Για τις ως άνω υποθέσεις που διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε. ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 28Α του ΚΦΔ, που προστίθεται με το άρθρο 390 του παρόντος.

7. Κατά την έκδοση της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, η Α.Α.Δ.Ε. δύναται είτε να αφίσταται από την πορισματική έκθεση της Υπηρεσίας, είτε να μην εκδίδει την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, κατόπιν ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας, ιδίως: α) σε περίπτωση που στην πορισματική έκθεση της Υπηρεσίας δεν έχουν ληφθεί υπόψη ή έχουν εφαρμοσθεί εσφαλμένα ερμηνευτικές εγκύκλιοι της Α.Α.Δ.Ε. επί των φορολογικών και τελωνειακών διατάξεων, ή η νομολογία των δικαστηρίων ή οι αποφάσεις της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, β) σε περίπτωση προσκόμισης νέων στοιχείων, γ) σε περίπτωση μη τήρησης του μορφότυπου της πορισματικής έκθεσης της Α.Α.Δ.Ε., όπως ισχύει ή δύναται να εξειδικεύεται.

8. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος προσκομίζει νέα στοιχεία στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. εντός της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 2 του άρθρου 28Α του Κ.Φ.Δ., η τελευταία δύναται να τα διαβιβάζει στην Υπηρεσία προς αξιολόγηση, ακολουθώντας τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 28Α του Κ.Φ.Δ., όπως ισχύει κάθε φορά.

9. Σε περίπτωση μη επαρκούς στοιχειοθέτησης ή μη τήρησης του μορφότυπου της πορισματικής έκθεσης η Α.Α.Δ.Ε. δύναται να αναπέμψει στην Υπηρεσία αιτιολογημένα τον φάκελο της υποθέσεως για περαιτέρω έρευνα από αυτήν. Ο χρόνος που απαιτείται για την εν λόγω διαδικασία δεν προσμετράται στην προθεσμία του ενός (1) μηνός κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 28Α του Κ.Φ.Δ., για την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου.

10. Στις περιπτώσεις που μετά την έρευνα που διενεργείται από τους ελεγκτές της Υπηρεσίας δεν προκύπτουν ενδείξεις για την τέλεση αδικήματος ποινικά κολάσιμης φοροδιαφυγής ή οποιουδήποτε άλλου αδικήματος, η υπόθεση αρχειοθετείται από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και πιθανολογούμενες παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας γνωστοποιούνται στην Α.Α.Δ.Ε. σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 64 του ν. 4472/2017 (Α' 74) διαδικασία.

event that the Service's conclusive report has not been taken into account or has been applied incorrectly circulars of A.A.D.E. on the tax and customs provisions, or the jurisprudence of the courts or the decisions of the Dispute Resolution Directorate, b) in case of presentation of new data, c) in case of non-compliance with the format of the final report of the A.A.D.E., such as applies or may be specified.

8. In the event that the taxpayer submits new information to the competent auditing service of A.A.D.E. within the twenty (20) day period of para 2 of Article 28A of the C.F.D., the latter may forward them to the Service for evaluation, following the procedure defined in para 4 of Article 28A of the C.F.D. VAT, as applicable each time.

9. In case of insufficient documentation or non-compliance with the format of the final report, A.A.D.E. may refer the case file to the Service for further investigation by it. The time required for this procedure is not included in the one (1) month deadline as mentioned in para 1 of Article 28A of the C.F.D., for the notification of the temporary corrective tax assessment.

10. In cases where, after the investigation carried out by the Service's auditors, no evidence of the commission of a criminal offence of tax evasion or any other offence emerges, the case is filed by the Economic Crime Prosecutor and suspected violations of tax legislation are notified to the A.A.D.E. in accordance with the procedure provided for in Article 64 of Law 4472/2017 (A' 74).

Art. 388 Coordination of the Directorate of Economic Crime Investigations and the A.A.D.E.

1.²⁰⁶ The Directorate of Economic Crime Investigations in the context of a prosecutor's order and the A.A.D.E. independently retain the right of criminal investigation and tax audit, respectively.

²⁰⁶ **Άρθρο 388 Συντονισμός της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος και της Α.Α.Δ.Ε.**

1. Η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος στο πλαίσιο εισαγγελικής παραγγελίας και η Α.Α.Δ.Ε. διατηρούν αυτοτελώς το δικαίωμα ποινικής έρευνας και φορολογικού ελέγχου, αντιστοίχως.

2. Η Α.Α.Δ.Ε. εξακολουθεί να δέχεται καταγγελίες και διατηρεί την αρμοδιότητα φορολογικού ελέγχου των προσώπων για τα οποία διεξάγεται έρευνα από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος.

3. Προγενέστερες ή εν εξελίξει έρευνες της Α.Α.Δ.Ε. ή της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος σε σχέση με τα κατά περίπτωση ελεγχόμενα πρόσωπα εκάστου φορέα συνεκτιμώνται κατά την έναρξη ελέγχου.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. συστήνεται διϋπηρεσιακό συντονιστικό όργανο καταπολέμησης φορολογικού εγκλήματος που συγκροτείται από:

α) τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος με τον Αναπληρωτή του ή εισαγγελικό λειτουργό, που επικουρεί τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και ορίζεται με πράξη του, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του,

β) δύο (2) εκπροσώπους της Α.Α.Δ.Ε., που ορίζονται με πράξη του Διοικητή, ως μέλη, με τους αναπληρωτές τους,

γ) δύο (2) εκπροσώπους της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, που ορίζονται με πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης, ως μέλη, με τους αναπληρωτές τους,

δ) δύο (2) εκπροσώπους του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, που ορίζονται με πράξη του Ειδικού Γραμματέα Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, με τους αναπληρωτές τους,

ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, που ορίζεται με πράξη του Διευθυντή της, με τον αναπληρωτή του, και

2. A.A.D.E. continues to receive complaints and retains responsibility for tax audits of persons under investigation by the Economic Crime Investigation Directorate.
3. Previous or ongoing investigations of A.A.D.E. or of the Directorate of Economic Crime Investigations in relation to the audited persons of each Organisation on a case-by-case basis are taken into account at the start of an audit.
4. By joint decision of the Minister of Justice, Transparency and Human Rights, the Minister of Finance and the Governor of A.A.D.E. an inter-departmental coordination body to combat tax crime is established, composed of:
 - a) the Financial Crimes Prosecutor with his Deputy or a public prosecutor, who assists the Financial Crimes Prosecutor and is designated by his act, as President, with his deputy,
 - b) two (2) representatives of A.A.D.E., designated by an act of the Governor, as members, with their deputies,
 - c) two (2) representatives of the Economic Crime Investigation Directorate of the Ministry of Finance, designated by an act of the Head of the Directorate, as members, with their deputies,
 - d) two (2) representatives of the Financial Crimes Prosecution Service, designated by an act of the Special Secretary of the Financial Crimes Prosecution Service, with their deputies,
 - e) one (1) representative of the Economic Police Directorate, designated by an act of its Director, with his deputy, and

στ) έναν (1) εκπρόσωπο της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, που ορίζεται με πράξη του Προέδρου της, με τον αναπληρωτή του. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του οργάνου.

5. Αντικείμενο εργασιών του διϋπηρεσιακού συντονιστικού οργάνου είναι:

α) η αποφυγή επικαλύψεων του έργου της Υπηρεσίας με το ελεγκτικό έργο της Α.Α.Δ.Ε. και των διωκτικών σωμάτων της παραγράφου 4,

β) η υποβολή μη δεσμευτικών προτάσεων προς τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος για την προτεραιοποίηση των δράσεων της Υπηρεσίας,

γ) η παρακολούθηση της πορείας των υποθέσεων που αφορούν σε μείζονος ποινικής απαξίας φορολογικά εγκλήματα και οποιαδήποτε άλλα συναφή οικονομικά εγκλήματα που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε η παρακολούθηση της έγκαιρης διαβίβασης των πορισματικών εκθέσεων στην Α.Α.Δ.Ε., και της σύνταξης των σχετικών μηνυτήριων αναφορών, και

δ) η αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών, στο μέτρο που αυτή επιτρέπεται με βάση το άρθρο 2 του παρόντος νόμου.

6. Ο Πρόεδρος του συντονιστικού οργάνου δύναται, για την διευκόλυνση του έργου του, να δέχεται εισηγήσεις προς εξέταση και να προσκαλεί στις συνεδριάσεις εκπροσώπους από άλλα ελεγκτικά σώματα ή αρχές.

7. Ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος εποπτεύει τη λειτουργία του συντονιστικού οργάνου και δύναται να λαμβάνει υπόψιν τις προτάσεις του για την προτεραιοποίηση δράσεων της υπηρεσίας σε υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

8. Το συντονιστικό όργανο, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν επεμβαίνει στις διαδικασίες επιλογής υποθέσεων προς έλεγχο της Α.Α.Δ.Ε.

f) one (1) representative of the Authority for Combating the Laundering of Proceeds from Criminal Activities and the Financing of Terrorism and Control of Asset Declarations, defined by an act of its President, with his deputy. With the same decision, every detail necessary for the operation of the instrument is regulated.

5. The object of work of the interdepartmental coordinating body is:

a) avoiding overlapping of the work of the Service with the auditing work of A.A.D.E. and the prosecuting bodies of para 4,

b) the submission of non-binding proposals to the Economic Crime Prosecutor for the prioritization of the Service's actions,

c) monitoring the progress of the cases concerning major criminal tax crimes and any other related financial crimes that seriously harm the interests of the Greek State and the European Union, in particular monitoring the timely transmission of the conclusive reports to the A.A.D.E., and the drafting of the relevant lawsuit reports, and

d) the mutual exchange of information, insofar as this is permitted based on article 2 of this law.

6. The President of the coordinating body may, in order to facilitate his work, accept proposals for examination and invite to the meetings representatives from other auditing bodies or authorities.

7. The Financial Crimes Prosecutor supervises the operation of the coordinating body and may take into account its proposals for prioritizing the agency's actions in cases that seriously harm the interests of the Greek State and the European Union.

8. The coordinating body, when exercising its powers, does not intervene in the procedures for selecting cases to be audited by the A.A.D.E.

(3) Customs area

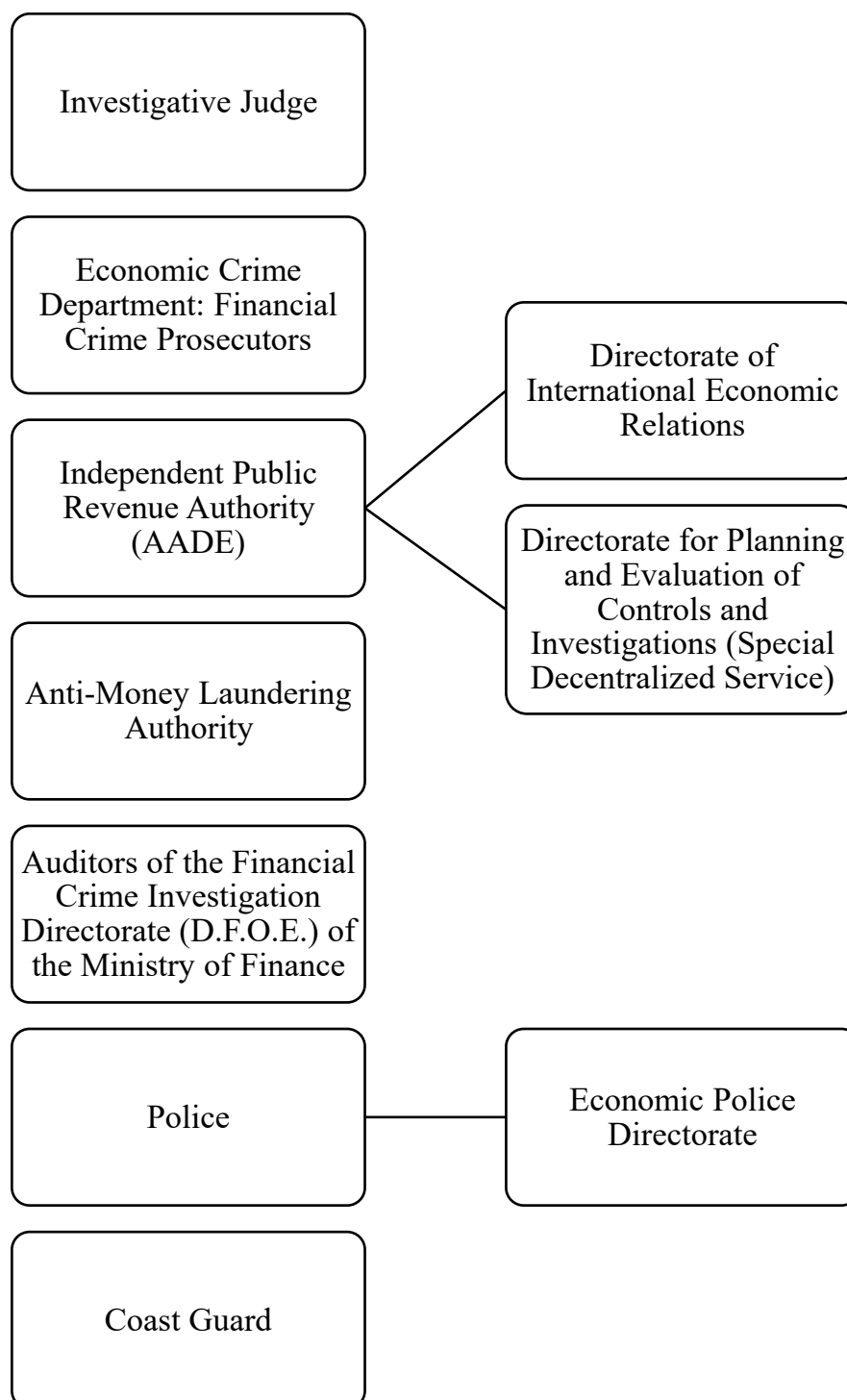
Customs Investigation Authorities 1: Provisions on customs authorities

14

	Code of Criminal Procedure
Art. 35 Responsibilities of Financial Crime Prosecutors See above under (2) Tax Area.	
Law 3691/2008 Prevention and suppression of money laundering and terrorist financing and other provisions	
Art. 29 Reporting tax and customs offences See above under (2) Tax Area.	

(4) Visualisation of Instructions and assignment of investigative measures

Figure 7: The Investigation System in Greece

Source: Greek Police Website.

c) Ensuring compliance with national law

aa. Via the general investigation provisions

15

Code of Criminal Procedure

Art. 30²⁰⁷ Powers of the prosecutor. Obligation to listen.

1. The misdemeanour prosecutor may act as a preliminary examiner to determine whether criminal prosecution should be instituted. He may still be present himself or one of the deputy prosecutors subordinate to him during the action of any investigative act and be informed at any time of the documents relating to the interrogation.
2. No decision or criminal order of a criminal court in open session or in council and no order of an investigator shall be valid unless the public prosecutor is first heard.
3. The prosecutor has an obligation to attend the audience while the procedure lasts.
4. The public prosecutor is obliged to always submit, orally or in writing, reasoned proposals and special requests and cannot be left to the judgment of the court or the investigator.

Art. 32²⁰⁸ Supreme supervision in interrogation.

The supreme supervision of the investigative work belongs to the prosecutor of appeals, who also has the right to act, personally or with one of the deputy prosecutors subordinate to him, a preliminary examination for every crime committed in his district, as long as a preliminary examination has not previously been ordered by the misdemeanour prosecutor. The appeals prosecutor, after completing the preliminary examination he acted on, either archives the case, since in the meantime the misdemeanour prosecutor has not initiated the criminal prosecution for the same act, or orders that the criminal

²⁰⁷ **Άρθρο 30 Αρμοδιότητες του εισαγγελέα. Υποχρέωση ακρόασης.**

1. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ενεργεί προκαταρκτική εξέταση για να κρίνει αν πρέπει να ασκήσει ποινική δίωξη. Μπορεί ακόμα να παρευρίσκεται ο ίδιος ή ένας από τους αντεισαγγελείς που υπάγονται σε αυτόν κατά την ενέργεια κάθε ανακριτικής πράξης και να ενημερώνεται οποτεδήποτε ως προς τα έγγραφα που αφορούν την ανάκριση.
2. Καμιά απόφαση ή ποινική διαταγή ποινικού δικαστηρίου σε δημόσια συνεδρίαση ή σε συμβούλιο και καμιά διάταξη ανακριτή δεν έχουν κύρος, αν δεν ακουστεί προηγουμένως ο εισαγγελέας.
3. Ο εισαγγελέας έχει υποχρέωση να παρευρίσκεται στο ακροατήριο όσο διαρκεί η διαδικασία.
4. Ο εισαγγελέας έχει υποχρέωση να υποβάλλει πάντοτε, προφορικά ή γραπτά, προτάσεις αιτιολογημένες και αιτήσεις ειδικές και δεν μπορεί να αφεθεί στην κρίση του δικαστηρίου ή του ανακριτή.

²⁰⁸ **Άρθρο 32 Ανώτατη εποπτεία στην ανάκριση.**

Η ανώτατη εποπτεία του ανακριτικού έργου ανήκει στον εισαγγελέα εφετών, που έχει επιπλέον το δικαίωμα να ενεργεί, προσωπικά ή με κάποιον από τους αντεισαγγελείς που υπάγονται σε αυτόν, προκαταρκτική εξέταση για κάθε έγκλημα που γίνεται στην περιφέρειά του, εφόσον δεν έχει διαταχθεί προηγουμένως προκαταρκτική εξέταση από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Ο εισαγγελέας εφετών, μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης που ενήργησε, είτε αρχειοθετεί την υπόθεση, εφόσον στο μεταξύ ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών δεν έχει κινήσει την ποινική δίωξη για την ίδια πράξη, είτε παραγγέλλει να κινηθεί η ποινική δίωξη. Το ίδιο δικαίωμα, χωρίς τους περιορισμούς των προηγούμενων εδαφίων, έχει και ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο οποίος μπορεί επίσης σε υποθέσεις εξαιρετικής φύσης ή επί κακουργημάτων του 19ου κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα να διατάσσει την διεξαγωγή της ανάκρισης και την εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

prosecution be initiated. The prosecutor of the Supreme Court has the same right, without the limitations of the previous paragraphs.

Second Chapter Financial crime prosecutors

Art. 33²⁰⁹ Economic Crime Prosecutors

1. At the Athens Appeals Prosecutor's Office, a Financial Crimes Department is created that operates in accordance with the provisions of the Internal Service Regulation. Four (4) prosecutors or deputy prosecutors of appeals serve in the Economic Crime Department of the Athens Appeals Prosecutor's Office, who are appointed for a term of three (3) years, with the same number of their deputies, by presidential decree issued following a decision of the Supreme Judicial Council of Political and Criminal Justice. With the procedure of the previous paragraph, the most senior financial crime prosecutor is designated as Head of the Department. In the event that by the presidential decree of the first paragraph a prosecutor or deputy prosecutor of appeals who does not serve in the Athens Appeals Prosecutor's Office is placed in the Economic Crime Department, he is transferred and placed in it. Economic crime prosecutors perform their duties full-time and exclusively, while their deputies are part-time, and the work of the Department is assisted by at least eight (8) prosecutors or deputy prosecutors of the first court, of which at least seven (7) are from those who serve in the Athens Prosecutor's Office and at least one (1) of those serving in the Thessaloniki Prosecutor's Office. The aforementioned prosecutors or deputy prosecutors are appointed by a presidential decree issued following a decision of the Supreme Judicial Council for Political and Criminal Justice. of which seven (7) at least from those who serve in the Athens First Instance Prosecutor's

²⁰⁹ Δευτερο Κεφαλαιο

Εισαγγελεις Οικονομικου Εγκλήματος

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 53 ΝΟΜΟΣ 4745/2020 με ισχύ την 6/11/2020

Άρθρο 33 Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 53 ΝΟΜΟΣ 4745/2020 με ισχύ την 6/11/2020

1. Στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών δημιουργείται Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος που λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας αυτής. Στο Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών υπηρετούν τέσσερις (4) εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς εφετών που τοποθετούνται για θητεία τριών (3) ετών, με τους ισάριθμους αναπληρωτές τους, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης. Με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται ο αρχαιότερος από τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος ως Προϊστάμενος του Τμήματος. Σε περίπτωση που με το προεδρικό διάταγμα του πρώτου εδαφίου τοποθετείται στο Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών που δεν υπηρετεί στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, μετατίθεται και τοποθετείται σε αυτήν. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, ενώ οι αναπληρωτές τους με μερική απασχόληση, και τις εργασίες του Τμήματος συνεπικουρούν οκτώ (8) τουλάχιστον εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών, εκ των οποίων επτά (7) τουλάχιστον από όσους υπηρετούν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών και ένας (1) τουλάχιστον από όσους υπηρετούν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης. Οι ως άνω εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς ορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 53 ΝΟΜΟΣ 4745/2020 με ισχύ την 6/11/2020

2. Το έργο των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος εποπτεύει και συντονίζει ο Προϊστάμενος του Τμήματος.

Office and one (1) at least from those who serve in the Thessaloniki First Instance Prosecutor's Office. The aforementioned prosecutors or deputy prosecutors are appointed by a presidential decree issued following a decision of the Supreme Judicial Council for Political and Criminal Justice. of which seven (7) at least from those who serve in the Athens First Instance Prosecutor's Office and one (1) at least from those who serve in the Thessaloniki First Instance Prosecutor's Office. The aforementioned prosecutors or deputy prosecutors are appointed by a presidential decree issued following a decision of the Supreme Judicial Council for Political and Criminal Justice.

2. The work of the economic crime prosecutors is supervised and coordinated by the Head of the Department.

Art. 35 Responsibilities of Financial Crime Prosecutors See above → Art. 28, The handling EDP carrying out the investigative measures, para 1.

Art. 36 Powers of Financial Crime Prosecutors See above → Art. 28, The handling EDP carrying out the investigative measures, para 1.

Third Chapter Preliminary Inquiry

Art. 245 When and by whom it is acted upon

1.²¹⁰ The pre-trial investigation is carried out by any investigative officer after a written order of the prosecutor, is brief and does not end before the confession of the accused is

²¹⁰ **Τρίτο Κεφάλαιο Προανακριση**

Άρθρο 245 Πότε και από ποιον ενεργείται.

1. Η προανάκριση ενεργείται από οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο μετά από γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, είναι συνοπτική και δεν περατώνεται πριν ληφθεί η απολογία του κατηγορουμένου. Εφόσον ο κατηγορούμενος κλητεύθηκε νόμιμα και δεν εμφανίστηκε, η προανάκριση περατώνεται και χωρίς την απολογία του. Παραγγελία για προανάκριση δίνεται μόνο στις περιπτώσεις του εδ. δ' της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και στις περιπτώσεις των άρθρων 43 παρ. 2 εδ. β', 322 παρ. 3 εδ. α' περ. γ' και 323 εδ. γ' περ. γ'. Ο ανακριτικός υπάλληλος που ορίζεται σύμφωνα με το εδ. α' είναι υποχρεωμένος να διενεργήσει όλες τις προανακριτικές πράξεις που αφορούν την υπόθεση για την οποία η παραγγελία και καλεί ενώπιόν του τους μάρτυρες για εξέταση και τους κατηγορούμενους για να απολογηθούν εφόσον αυτοί κατοικούν στην περιφέρεια του εφετείου της έδρας του. Αν οι μάρτυρες και οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι άλλων εφετειακών περιφερειών, ο ανωτέρω ανακριτικός υπάλληλος ζητεί την εξέταση των μαρτύρων και τη λήψη των απολογιών των κατηγορουμένων από τον αρμόδιο ανακριτικό υπάλληλο, ο οποίος πρέπει να εκτελέσει αυτήν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών. Ο αρχικά ορισθείς ανακριτικός υπάλληλος μετά το πέρας των άνω ενεργειών επιστρέφει τη δικογραφία με εκτελεσμένη πλήρως την παραγγελία στον παραγγέλαντα εισαγγελέα. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής τα Εφετεία Αθηνών και Πειραιώς θεωρούνται ως ανήκοντα σε μία εφετειακή περιφέρεια. Η προανάκριση περατώνεται: α) με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο ή β) με πρόταση του εισαγγελέα στο δικαστικό συμβούλιο ή γ) με παραγγελία του εισαγγελέα στον ανακριτή, εφόσον προκύπτει τέλεση κακουργήματος. Στην τελευταία περίπτωση, η προανάκριση μπορεί και να διακοπεί κατά τον ίδιο τρόπο. Πρόταση στο συμβούλιο γίνεται, εφόσον ο εισαγγελέας κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο. Αν υπάρχουν περισσότεροι κατηγορούμενοι και δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις σε βάρος μερικών από αυτούς ή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη ή να παύσει οριστικά η ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας μπορεί να χωρίσει την υπόθεση και να την εισαγάγει μόνο ως προς αυτούς στο δικαστικό συμβούλιο. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και επί συναφών εγκλημάτων, είτε πρόκειται για έναν είτε για περισσότερους κατηγορούμενους.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 122 ΝΟΜΟΣ 4855/2021 με ισχύ την 12/11/2021

received. Since the accused was legally summoned and did not appear, the pre-trial investigation is concluded even without his apology. An order for a pre-trial investigation is given only in the cases of sec. d' of para 3 of this article, as well as in the cases of articles 43 para 2 sec. b', 322 para 3 sec. a' c. c' and 323 ed. c. c. c. The investigative officer appointed in accordance with sec. a' is obliged to carry out all pre-investigative acts concerning the case for which the order and summons before him the witnesses for examination and the accused to plead as long as they reside in the district of the appeal court of his seat. If the witnesses and the defendants are residents of other appellate districts, the above investigative officer requests the examination of the witnesses and the receipt of the defendants' apologies by the competent investigative officer, who must perform this within a period of ten (10) days. After completing the above actions, the originally designated investigative officer returns the case file with the order fully executed to the ordering prosecutor. According to the meaning of this provision, the Courts of Appeal of Athens and Piraeus are considered as belonging to one appellate district. The pre-trial investigation is concluded: a) by directly calling the accused to the audience or b) by the prosecutor's proposal to the judicial council or c) by the prosecutor's order to the investigator, if a felony has been committed. In the latter case, the pre-trial investigation can also be interrupted in the same way. A proposal to the council is made if the public prosecutor judges that there are insufficient indications to refer the accused to the audience. If there are more defendants and there is insufficient evidence against some of them, or the criminal prosecution must be declared inadmissible or terminated, the public prosecutor can divide the case and introduce it only in respect of them to the judicial council. The previous paragraph applies accordingly to related crimes, whether it is one or more defendants. If there are more defendants and there is insufficient evidence against some of them, or the criminal prosecution must be declared inadmissible or terminated, the public prosecutor can divide the case and introduce it only in respect of them to the judicial council. The previous paragraph applies accordingly to related crimes, whether it is one or more defendants. If there are more defendants and there is

2. Αν υπάρχουν ενδείξεις ότι τελέστηκε αδίκημα και από την καθυστέρηση απειλείται άμεσος κίνδυνος απώλειας των αποδεικτικών στοιχείων ή υπάρχει δυσχέρεια πραγματοποίησης συγκεκριμένης ανακριτικής πράξης ή κτήσης αποδεικτικού στοιχείου στο μέλλον ή αν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα, οι κατά το άρθρο 31 ανακριτικοί υπάλληλοι είναι υποχρεωμένοι να επιχειρούν όλες τις ανακριτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για να βεβαιωθεί η πράξη και να ανακαλυφθεί ο δράστης, έστω και χωρίς προηγούμενη παραγγελία του εισαγγελέα. Στην περίπτωση αυτή ειδοποιούν τον εισαγγελέα με το ταχύτερο μέσο και του υποβάλλουν χωρίς χρονοτριβή τις εκθέσεις που συντάχθηκαν. Ο εισαγγελέας, αφού λάβει τις εκθέσεις, ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 43 κ.ε..

3. Αν από την προανάκριση δεν προέκυψε η ταυτότητα του δράστη ορισμένου εγκλήματος, η δικογραφία τίθεται με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα στο αρχείο. Το ίδιο μπορεί να πράξει ο εισαγγελέας και αν ο δράστης παραμένει άγνωστος μετά από προκαταρκτική εξέταση. Στην περίπτωση αυτήν η κατά το άρθρο 43 ποινική δίωξη θεωρείται ότι ασκήθηκε με την έκδοση της πιο πάνω πράξης του εισαγγελέα, η οποία πρέπει να περιέχει και τον χαρακτηρισμό του αδικήματος και τον χρόνο τέλεσής του. Αν ακολούθως αποκαλυφθεί ο δράστης, η δικογραφία ανασύρεται από το αρχείο και συνεχίζεται η ποινική διαδικασία. Αν οι κατηγορούμενοι είναι περισσότεροι, η αρχειοθέτηση γίνεται μόνον ως προς αυτόν που παρέμεινε άγνωστος.

insufficient evidence against some of them, or the criminal prosecution must be declared inadmissible or terminated, the public prosecutor can divide the case and introduce it only in respect of them to the judicial council. The previous paragraph applies accordingly to related crimes, whether it is one or more defendants.

2. If there are indications that a crime has been committed and the delay threatens an immediate risk of losing the evidence or there is difficulty in carrying out a specific investigative act or acquiring evidence in the future or if it is a spontaneous felony or a misdemeanour, the investigative officers under Article 31 are obliged to attempt all the investigative acts necessary to confirm the act and to discover the perpetrator, even without a prior order from the prosecutor. In this case, they notify the public prosecutor by the fastest means and submit the prepared reports to him without delay. The public prosecutor, after receiving the reports, acts in accordance with what is defined in articles 43 et seq.

3. If the pre-trial investigation did not reveal the identity of the perpetrator of a certain crime, the case file is placed on file by an act of the competent prosecutor. The prosecutor can do the same if the perpetrator remains unknown after a preliminary examination. In this case, the criminal prosecution according to article 43 is considered to have been brought with the issuance of the above act of the prosecutor, which must also contain the description of the offence and the time of its commission. If the perpetrator is subsequently revealed, the case file is withdrawn from the file and the criminal procedure continues. If there are more defendants, the filing is done only with regard to the one who remained unknown.

Second Section Investigative Acts

First Chapter General provisions

Art. 251²¹¹ Duties of the person conducting the investigation Principle of proportionality

1. The investigator and the investigative officers who have been entrusted with investigative acts according to Article 249 paras 2 and 3 must without delay gather information

²¹¹ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ
ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 251 Καθήκοντα εκείνου που ενεργεί την ανάκριση Αρχή της αναλογικότητας.

1. Ο ανακριτής και οι ανακριτικοί υπάλληλοι στους οποίους έχουν ανατεθεί ανακριτικές πράξεις κατά το άρθρο 249 παρ. 2 και 3 οφείλουν χωρίς χρονοτριβή να συγκεντρώνουν πληροφορίες για το έγκλημα και τους υπαιτίους του, να εξετάζουν μάρτυρες και κατηγορουμένους, να μεταβαίνουν επί τόπου για ενέργεια αυτοψίας, αφού πάνον μαζί τους, αν υπάρχει ανάγκη, ιατροδικαστές ή άλλους πραγματογνώμονες, να διεξάγουν έρευνες, να καταλαμβάνουν πειστήρια και γενικά να ενεργούν οτιδήποτε είναι αναγκαίο για τη συλλογή και τη διατήρηση των αποδείξεων, καθώς και για την εξασφάλιση των ιχνών του εγκλήματος.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.12 Άρθρο 8 ΝΟΜΟΣ 4637/2019 με ισχύ την 18/11/2019

2. Κατά τη διενέργεια κάθε ανακριτικής πράξης ο ανακριτής και οι ανακριτικοί υπάλληλοι οφείλουν να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 Συντάγματος).

about the crime and its perpetrators, examine witnesses and defendants, go to the scene for autopsy, after taking with them, if necessary, medical examiners or other experts, to conduct investigations, seize evidence and generally do everything necessary for the collection and preservation of evidence, as well as for the securing of traces of the crime. 2. When carrying out any investigative act, the investigator and the investigative officers must observe the principle of proportionality (Article 25 para 1 of the Constitution).

bb. Via national administrative decrees/regulations under criminal procedural law

(1) Country specific law (justice administration)

- 16 - **Presidential Decree No. 6 Official Gazette A 13/20.1.2023** Establishment of the Directorate of Judicial Police, four regional Judicial Police services, Organisational positions of Judicial Police and determination of the responsibilities of the regional Judicial Police services.

(2) Specific Decrees

- 17 - **Presidential Decree 47/2005 – Official Gazette A’64/10–3–2005** Procedures as well as technical and Organisational guarantees for de-confidentialisation of communications and for ensuring it.

d) Urgent measures in accordance with national law necessary to ensure effective investigations

- 18 E. g. provisions in relation to the gathering evidence quickly:

Code of Criminal Procedure

Art. 245 [see above] → bb. Via the general investigation provisions]

When and by whom it is acted upon.

[...] 2. If there are indications that a crime has been committed and the **delay threatens an immediate risk of losing the evidence** or there is difficulty in carrying out a specific investigative act or acquiring evidence in the future or if it is a spontaneous felony or a misdemeanour, the investigative officers under Article 31 are obliged to attempt all the investigative acts necessary to confirm the act and to discover the perpetrator, even without a prior order from the prosecutor. In this case, they notify the public prosecutor by the fastest means and submit the prepared reports to him without delay. The public prosecutor, after receiving the reports, acts in accordance with what is defined in articles 43 et seq. [...]

- 19 This provision is highly important for the EPPO as it obliges the national investigation authorities to act on its behalf to secure the potential evidence.

4. Art. 29 Lifting Privileges or Immunities

a) National privilege provisions, para 1	222	(3) Privilege against self-incrimination	238
aa. Privilege Provisions	222	bb. Conclusion and Summary to the different Privileges and the lifting/waiving procedure in Greek law	239
(1) Legal (professional) privilege	223	b) National Immunity provisions	239
(a) Provisions in Greek law	223	c) Immunities and Privileges under union law, para 2	245
(b) Provisions on Lifting a legal (professional) privilege	228		
(2) Spousal privilege	237		

1. Where the investigations of the EPPO involve persons protected by a privilege or immunity **under national law**, and such privilege or immunity presents an obstacle to a specific investigation being conducted, the European Chief Prosecutor shall make a reasoned written request for its lifting **in accordance with the procedures laid down by that national law**.

2. Where the investigations of the EPPO involve persons protected by privileges or immunities under the Union law, in particular the Protocol on the privileges and immunities of the European Union, and such privilege or immunity presents an obstacle to a specific investigation being conducted, the European Chief Prosecutor shall make a reasoned written request for its lifting in accordance with the procedures laid down by Union law.

The following part focuses on the presentation and analysis of **the examination of witnesses under Greek (criminal procedural) law**, an essential part of an investigation into EU fraud, corruption and & money laundering crimes. Greek legal scholars and dogmatics regard Art. 29 and its wording with reference to “legal concepts of ‘immunity’ and ‘privilege’ as **meta-rules of reference to the national laws of the Member States**”²¹².

²¹² Morozinis 2025, pp. 139 (147) et seq. The article contains a definition of both concepts and makes clear they have a history with historic German legal concepts: “The concepts of ‘immunity’ and ‘privilege’ originate in international treaty law, where they are used without a clear distinction between them. The term “immunity” usually refers to immunity, i.e. the exemption from the administrative or judicial power of the state, and in particular to the exemption of its holder from the jurisdiction of domestic courts, while the term ‘privilege’ refers to specific substantive or procedural exceptions from the normal application of domestic law. Such a ‘privilege’ constitutes in particular the right of priority with regard to the exercise of jurisdiction, which etymologically is better expressed by the corresponding German term *Vorrecht*.” And referring for the interpretation of the terms to ECJ, Case C-327/82, *Ekro Bv Vee- En Vleeshandel*, Judgment of 18 January 1984, para. 11: “The need for a uniform application of Community law and the principle of equality require that the terms of a provision of Community law which makes no express reference to the law of the Member States for the purpose of determining its meaning and

The examination of witnesses is regulated in the fourth chapter of the Second book (Evidence) of the Greek Criminal Procedure Code (Law 4620/2019 as amended as of 2021):

a) National privilege provisions, para 1

aa. Privilege Provisions

- 2 First of all, it should be remembered that Members of Parliament have absolute freedom of speech in their parliament as this is granted for its members. This situation in most Member States is comparable. This constitutional mechanism keeps the instruments of **checks and balances** in place.²¹³ Although, it might be unjust for the private individual, it also guarantees a **level of transparency**. The *telos* and *ratio legis* are to ensure that they also enjoy freedom from arrest for any civil debt and can operate their political activity (without the fear of *fumus persecutionis*²¹⁴ “that is, where proceedings are brought by a political adversary or appear to be motivated primarily by the desire to harm the MEP”²¹⁵).
- 3 Still this freedom is limited in exceptional cases. The main legal defence strategies under Article 29 EPPO Regulation include putting arguments forward for any procedural errors, competence issues, breaches of immunity rights, and violations of EU fundamental rights. Main arguments might rely on non-compliance with essential procedural rules, lack of legal basis, EPPO exceeding its competence, infringement of Articles 7–9 of Protocol No. 7, and failure to recognise *fumus persecutionis*.²¹⁶

scope must normally be given an independent and uniform interpretation throughout the Community; that interpretation must take into account the context of the provision and the purpose of the relevant regulations.”

²¹³ Callewaert 2021 questions whether the EPPO is tied to ECtHR case-law, if it would, it could apply in cases regarding Art. 29. Already in 2017 Negri tried to find best practices for the EPPO. Nowadays some are already established, but still a profound EPPO related jurisprudence is missing – despite the recent cases of the ECJ. Staffler 2024 on procedural safeguards that are equally protected in nearly all democratic constitutions, see mn. 50 et seq.

²¹⁴ See Stöger JRP 2015, 147. This concept is known in the Member states, see Iovene and Recchia, in: Zimmermann 2017, 162.

²¹⁵ For this definition see Bradely 2018, Chapter 14, III. Part E.

²¹⁶ See e.g. the Action brought on 19 April 2024 – *Kaili v. Parliament* (Case T-212/24). The decision shows that the EPPO is closely scrutinized by defence lawyers.

(1) Legal (professional) privilege**(a) Provisions in Greek law****Criminal Procedure Code****4****Fourth Chapter Witnesses****Art. 209²¹⁷ Obligation to testify**

1. If a person is lawfully called to testify, he may not refuse to do so, except for the exceptions expressly stated in the Code.
2. Whoever conducts an interrogation or the court may refuse to examine a witness who is insane or is obviously in such a mental state as to be unable to represent the facts as they have occurred.

Art. 210²¹⁸ Non-examined witnesses in the hearing.

The following shall not be examined as witnesses at the hearing under penalty of nullity of the proceedings: a) those who have performed prosecutorial or investigative functions or the functions of the secretary of the interrogation or assisted the work of the interrogation pursuant to Article 248 para 4 in the same case b) those who have been brought to trial for the same act until their guilt has been finally adjudicated c) those who have been found guilty of the act under trial, even if they have not yet been sentenced.

Art. 211²¹⁹ Testimony of a co-accused.

The mere testimony or explanation or apology of a person co-accused for the same act may not be taken into account for the conviction of the accused.

²¹⁷ **Άρθρο 209 (Νόμος 4620/2019) Υποχρέωση για μαρτυρία.**

1. Αν κάποιος καλείται νόμιμα για μαρτυρία, δεν μπορεί να την αρνηθεί, εκτός από τις εξαιρέσεις που ρητά αναγράφονται στον κώδικα.
2. Όποιος διενεργεί ανάκριση ή και το δικαστήριο μπορεί να μην εξετάσει κάποιο μάρτυρα που είναι παράφρονas ή βρίσκεται προφανώς σε τέτοια διανοητική κατάσταση, ώστε να μην είναι σε θέση να παραστήσει τα γεγονότα όπως έχουν συμβεί.

²¹⁸ **Άρθρο 210 (Νόμος 4620/2019) Μη εξεταζόμενοι ως μάρτυρες στο ακροατήριο.**

Με ποινή ακυρότητας της διαδικασίας δεν εξετάζονται ως μάρτυρες στο ακροατήριο: α) όσοι άσκησαν εισαγγελικά ή ανακριτικά καθήκοντα ή έργα γραμματέα της ανάκρισης ή υποβοήθησαν το έργο της ανάκρισης κατά το άρθρο 248 παρ. 4 στην ίδια υπόθεση β) όσοι έχουν παραπεμφθεί να δικαστούν για την ίδια πράξη, ωστόσο αμετακλήτως κριθεί η ενοχή τους γ) όσοι κηρύχθηκαν αμετακλήτως ένοχοι για την πράξη που εκδικάζεται, και αν ακόμη δεν τους επιβλήθηκε ποινή

²¹⁹ **Άρθρο 211 Μαρτυρία συγκατηγορουμένου.**

Μόνη η μαρτυρική κατάθεση ή η παροχή εξηγήσεων ή η απολογία προσώπου συγκατηγορουμένου για την ίδια πράξη δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου.

Art. 212²²⁰ Professional secrecy of witnesses.

1. a) The proceedings shall be annulled if the following are examined in the pre-trial or main proceedings: a) the persons referred to in *Article 371 of the CC*; b) civil servants, when it is a military or diplomatic secret or a secret concerning the security of the State, unless the competent minister, at the request of the judicial authority or of one of the parties or *ex officio*, authorises them to do so.
2. The prohibition of para 1(a) shall apply even if the persons to whom it relates have been released from the obligation to observe professional secrecy by the person who entrusted them with it.
3. The above-mentioned witnesses are obliged to declare to the examining party, by taking the oath under Article 219, that if they testified, they would violate the secrecy mentioned in para 1. A false statement is punishable by the penalties provided for in Article 224 CC. A statement made under para 1 shall be invalid regardless of whether or not the statement referred to in the first subpara of this para was made.

Art. 219²²¹ Oath of witnesses at the hearing.

1. Every witness must, before being examined at the hearing, take the following oath: *“I declare, invoking my honour and conscience, that I will tell the whole truth and only the truth, without adding or hiding anything.”*
2. The mute witness who knows how to write, swears by writing and signing the upper oath. If he does not know how to write, he takes the oath of the previous paragraph, with the help of an interpreter.
3. The clergy or priests of any denomination or recognized religion shall not swear. Instead, according to para 1, they give assurance to their priesthood, according to the regulations by which they are governed.

²²⁰ **Άρθρο 212 (Νόμος 4620/2019) Επαγγελματικό απόρρητο των μαρτύρων.**

1. Η διαδικασία ακυρώνεται, αν εξεταστούν στην προδικασία ή στην κύρια διαδικασία: α) τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 371 ΠΚ, β) οι δημόσιοι υπάλληλοι, όταν πρόκειται για στρατιωτικό ή διπλωματικό μυστικό ή μυστικό που αφορά την ασφάλεια του κράτους, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός με αίτηση της δικαστικής αρχής ή κάποιου από τους διαδίκους ή και αυτεπαγγέλτως τους εξουσιοδοτήσει σχετικά.
2. Η απαγόρευση της παρ. 1 περ. α' ισχύει, ακόμη και αν τα πρόσωπα στα οποία αναφέρεται απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση να τηρήσουν το επαγγελματικό απόρρητο από μέρος εκείνου που τους το εμπιστεύθηκε.
3. Οι παραπάνω μάρτυρες έχουν υποχρέωση να δηλώσουν σε αυτόν που εξετάζει, δίδοντας τον όρκο του άρθρου 219 ότι, αν κατέθεταν, θα παραβίαζαν τα απόρρητα που μνημονεύονται στην παρ. 1. Ψευδής δήλωση τιμωρείται με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 224 ΠΚ ποινές. Η κατά την παρ. 1 ακυρότητα επέρχεται ανεξάρτητα από το αν έγινε ή όχι η δήλωση του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου.

²²¹ **Άρθρο 219 (Νόμος 4620/2019) Όρκος των μαρτύρων στο ακροατήριο.**

1. Κάθε μάρτυρας οφείλει, πριν εξετασθεί στο ακροατήριο, να δώσει τον ακόλουθο όρκο: «Δηλώνω, επικαλούμενος την τιμή και τη συνείδησή μου, ότι θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να αποκρύψω τίποτε».
2. Ο άλαλος μάρτυρας που γνωρίζει να γράφει, ορκίζεται γράφοντας και υπογράφοντας τον άνω όρκο. Αν δεν ξέρει να γράφει, δίδει τον όρκο της προηγούμενης παραγράφου, με την βοήθεια διερμηνέα.
3. Οι κληρικοί ή οι ιερωμένοι κάθε δόγματος ή αναγνωρισμένης θρησκείας δεν ορκίζονται. Αντί γι' αυτό δίνουν κατά την παρ. 1 διαβεβαίωση στην ιεροσύνη τους, σύμφωνα με τους κανονισμούς από τους οποίους διέπονται.

And in exceptional circumstances (not known as a legal professional privilege):

Art. 224 CC²²²

1. Whoever, while being examined as a party or witness in a court or before an authority competent to conduct an examination of the present case, knowingly submits false information about the case or denies or conceals the truth, shall be punished by imprisonment of at least three months to three years and a fine.
2. Whoever appears as a witness before a court or other authority competent to conduct an examination and refuses to give his testimony shall be punished by imprisonment of up to two years or a fine.
3. If the perpetrator has committed the acts of the preceding paragraphs in order to avoid criminal liability, either his own or that of one of his relatives, without falsely accusing another, the court may acquit him of any sentence.

Art. 263A CC

- 1.²²³ The acts of Articles 236 paras 1, 2 and 3 and 237 paras 2 and 3 and 396 para 1 remain unpunished if the culprit, of his own free will and before being examined as a

²²² **Άρθρο 224 Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Ψευδής κατάθεση**

1. Οποιος, ενώ εξετάζεται ως διάδικος ή μάρτυρας σε δικαστήριο ή ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί εξέταση για την κρινόμενη υπόθεση, εν γνώσει του καταθέτει ψευδή στοιχεία σχετικά με την υπόθεση αυτή ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών έως τρία έτη και χρηματική ποινή. 2. Όποιος εμφανίζεται ως μάρτυρας ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρχής αρμόδιας να ενεργεί εξέταση και αρνείται να δώσει τη μαρτυρία του τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή. 3. Αν ο υπαίτιος τέλεσε τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων για να αποφύγει ποινική ευθύνη είτε δική του είτε κάποιου από τους οικείους του, χωρίς να ενοχοποιήσει ψευδώς άλλον, το δικαστήριο μπορεί να τον απαλλάξει από κάθε ποινή.

²²³ **Άρθρο 263Α Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Ευνοϊκά μέτρα**

1. Οι πράξεις των άρθρων 236 παρ. 1, 2 και 3 και 237 παρ. 2 και 3 και 396 παρ. 1 μένουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν εξετασθεί ως ύποπτος ή κατηγορούμενος για την πράξη του, την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση.

2. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 236 παρ. 1, 2 και 3 και 237 παρ. 2 και 3 ή ο συμμετοχος στις πράξεις των άρθρων 235 παρ. 1, 2 και 3, 237 παρ. 1 και 239 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, όταν τελείται από υπάλληλο, συμβάλλει ουσιαδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής υπαλλήλου στις πράξεις αυτές, τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι του άρθρου 99. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμοδίου εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η αλήθεια των εισφερόμενων στοιχείων. Την αναστολή της δίωξης μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο, εφόσον τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί. Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι τα εισφερθέντα από τον υπαίτιο στοιχεία δεν ήταν επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του υπαλλήλου, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.

3. Υπάλληλος, υπαίτιος για την τέλεση των πράξεων των άρθρων 235 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, ή συμμετοχος στις πράξεις αυτές, ο οποίος συμβάλλει ουσιαδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές άλλων υπαλλήλων, τιμωρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, εφόσον το πρόσωπο που καταγγέλλεται κατέχει θέση ανώτερη της δικής του και ο ίδιος έχει μεταβιβάσει στο Δημόσιο όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει αποκτήσει, αμέσως ή εμμέσως, από την τέλεση ή τη συμμετοχή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων. Αν κατ' εξαίρεση η μεταβίβαση αυτή δεν έχει

suspect or accused for his act, announces it to the misdemeanor prosecutor or any investigating officer or other competent authority, by issuing a written report or orally, in which case a relevant report is drawn up.

2. If the perpetrator of the acts of Articles 236 paras 1, 2 and 3 and 237 paras 2 and 3 or the participant in the acts of Articles 235 paras 1, 2 and 3, 237 para 1 and Articles 239 to 261, as and of Article 390, when it is carried out by an employee, contributes materially, by notification to the authority, to the disclosure of the employee's participation in these acts, he is punished with a penalty reduced to the extent of Article 44 para 2. The court can order the suspension of the execution of the penalty of this, regardless of whether the conditions of Article 99 are met. The Misdemeanors Council, by resolution issued following a proposal by the competent prosecutor, orders the suspension of the criminal prosecution brought against the culprit for a certain period of time, in order to confirm the truth of the information submitted. The suspension of prosecution can also be ordered by the court, as long as the evidence is submitted until a decision is issued in the second instance. With the same will or decision, the removal or replacement of the procedural coercion measures that have been imposed can be ordered. If, after the suspension of the criminal prosecution, it emerges that the evidence submitted by the guilty party was not sufficient for criminal prosecution against the employee, the relevant will or decision is revoked and the suspended criminal prosecution continues against the guilty party.

ολοκληρωθεί μέχρι το στάδιο της επιμέτρησης της ποινής, το δικαστήριο μπορεί να επιφυλαχθεί ως προς την επί ποινής κρίση του, διακόπτοντας προς τούτο τη διαδικασία για ορισμένη ημερομηνία και χωρίς το χρονικό περιορισμό του άρθρου 352 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Στην περίπτωση αυτή ορίζει και τις συγκεκριμένες μεταβιβάσεις ή άλλες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο δράστης για να τύχει του σχετικού ευεργετήματος. Με την απόφαση περί διακοπής της δίκης το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την άρση ή την αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί.

4. α) Αν κάποιος από τους υπαίτιους των εγκλημάτων των άρθρων 235 έως 261, 390 και 396 ή πράξεων νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται άμεσα από τις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες, εισφέρει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή στις πράξεις αυτές προσώπων που διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί, το δικαστικό συμβούλιο, με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκήσεως σε βάρος του ποινικής δίωξης και την αμελλητί παραπομπή της δικογραφίας στη Βουλή. Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει το δικαστήριο και όταν τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν ταχθεί.

β) Αν η Βουλή κρίνει, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, ότι τα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού, το βούλευμα ή η απόφαση ανακαλείται και η ανασταλείσα ποινική δίωξη συνεχίζεται. Αν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος, σε περίπτωση καταδίκης από το Ειδικό Δικαστήριο, ο κατά το προηγούμενο εδάφιο συμμετέτοχος που εισέφερε τα αποδεικτικά στοιχεία τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

5. Αν η κίνηση της ποινικής διαδικασίας δεν είναι δυνατή λόγω εξάλειψης του αξιόποινου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 86 παρ. 3 εδ. β' του Συντάγματος, στον κατηγορούμενο επιβάλλεται ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

3. An official who is responsible for the commission of the acts referred to in Articles 235 to 261 and Article 390, or who is a participant in such acts, and who contributes substantially, by reporting to the authority, to the disclosure of the participation of other officials in such acts, shall be punished in accordance with the provisions of the preceding paragraph, if the person denounced holds a position above his or her own and he or she has transferred to the State all the assets acquired, directly or indirectly, from the commission of or participation in the commission of the aforementioned crimes. If, exceptionally, this transfer has not been completed by the time the sentence is assessed, the court may reserve its decision on the sentence, by suspending the proceedings for this purpose for a certain date and without the time limitation of Article 352 para 1 of the Code of Criminal Procedure. In that case, it shall also specify the specific transfers or other acts which the offender must carry out in order to benefit from that advantage. In the decision to discontinue the proceedings, the court may also order the removal or replacement of the coercive procedural measures imposed.

4. a) If any of the perpetrators of the crimes referred to in Articles 235 to 261, 390 and 396, or of money laundering acts directly derived from the criminal activities in question, provides evidence of the involvement in these acts of persons who are or have been members of the Government or Deputy Ministers, the Judicial Council, by a decision issued on the proposal of the Public Prosecutor, shall order the suspension of the criminal proceedings against him and the immediate referral of the case to Parliament. The above suspension may also be ordered by the court when the evidence is introduced pending a decision at second instance. The same verdict or decision may also order the removal or replacement of the measures of procedural coercion that have been ordered.

b) If the Parliament considers, in accordance with the provision of para 3 of Article 86 of the Constitution, that the evidence is not sufficient for the prosecution of a Minister or Deputy Minister, the verdict or decision shall be revoked and the suspended criminal prosecution shall continue. If Parliament decides to prosecute a Minister or Deputy Minister under Article 86 of the Constitution, in the event of conviction by the Special Court, the co-participant who introduced the evidence under the preceding subpara shall be punished with a sentence reduced to the extent provided for in Article 44 para 2. The court may order the suspension of the execution of this sentence in accordance with the provisions of para 2.

5. 3(b) of the Constitution, the accused shall be subject to a sentence reduced to the extent provided for in Article 44(3)(b) of the Constitution. 2. The court may also order the suspension of the execution of this sentence, as provided for in para 2.

Art. 371 CC²²⁴ – Penal Code (Law 4619/2019) – Violation of professional secrecy

²²⁴ Άρθρο 371 Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) – Παραβίαση επαγγελματικής εχεμύθειας

1. Κληρικοί, δικηγόροι και κάθε είδους νομικοί παραστάτες, συμβολαιογράφοι, γιατροί, μαίες, νοσοκόμοι, φαρμακοποιοί και άλλοι λειτουργοί ή επαγγελματίες, στους οποίους κάποιος εμπιστεύονται συνήθως λόγω του

1. *Clergymen, lawyers and all kinds of legal representatives, notaries, doctors, midwives, nurses, pharmacists and other officials or professionals to whom people usually entrust private secrets by virtue of their profession or status, as well as assistants of such persons who disclose private secrets entrusted to them or learned by reason of their profession or capacity*, shall be punished by a maximum term of imprisonment of one year or a fine.

2. The same penalty shall be imposed on anyone who, by reason of the death of one of the persons referred to in the first para, becomes in possession of documents or notes relating to the exercise of his profession or function and reveals from them private secrets.

3. A criminal prosecution shall require a criminal complaint.

4. The act is not unjust and shall go unpunished if the perpetrator was acting in the performance of a duty or in order to safeguard a justified essential interest, public or his own or another's, which could not otherwise be safeguarded.

(b) Provisions on Lifting a legal (professional) privilege

It must be distinguished here between the “Greek Bar Code” and the “Code of Ethics for Legal Practice”: The Code of Ethics for Legal Practice is soft-law and as such a “Code of Ethics” of lawyers. The Greek Bar Code means state-law concerning the regulation of the profession of the lawyers.

5

Greek Bar Code²²⁵

Art. 38 Bar Code²²⁶ Privacy and confidentiality

The lawyer must keep strictly confidential what his client entrusts to him when assigning and execution of the command or is informed during its handling.

επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους ιδιωτικά απόρρητα, καθώς και οι βοηθοί των προσώπων αυτών, οι οποίοι φανερώνουν ιδιωτικά απόρρητα, που τους τα εμπιστεύτηκαν ή που τα έμαθαν λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους, τιμωρούνται με φυλάκιση έως ένα έτος ή χρηματική ποινή.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, λόγω του θανάτου κάποιου από τα πρόσωπα της πρώτης παραγράφου, γίνεται κάτοχος εγγράφων ή σημειώσεών του σχετικών με την άσκηση του επαγγέλματος ή του λειτουργήματός του και φανερώνει από αυτά ιδιωτικά απόρρητα.

3. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

4. Η πράξη δεν είναι άδικη και μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος απέβλεπε στην εκπλήρωση καθήκοντος ή στη διαφύλαξη δικαιολογημένου ουσιώδους συμφέροντος, δημόσιου ή του ίδιου ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

²²⁵ Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος (I Έκδοση – 2021) [Code of Conduct for the Legal Profession (I Edition – 2021)]. See <ALEXANDROS AP. MANTZOUTSOS, Κώδικας Δικηγόρων, Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος, Έκδοση ΑΘΗΝΑ 2021 [Code of Lawyers, Code of Conduct for the Legal Profession, First Edition Athens 2021]. online: https://www.lawspot.gr/sites/default/files/images/nea/kodikas_dikogoron_4194_lawspot.2021.pdf. Accessed 15 April 2024.

²²⁶ Άρθρο 38 – Απόρρητο και εχεμύθεια [ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ]

Ο δικηγόρος οφείλει να τηρεί αυστηρά εχεμύθεια για όσα του εμπιστεύεται ο εντολέας του κατά την ανάθεση και εκτέλεση της εντολής ή πληροφορείται κατά τη διάρκεια του χειρισμού της.

Art. 41 Bar Code²²⁷ Observance of ethical principles

The lawyer observes:

- a) The Greek Code of Conduct for the Bar, as it is drafted and approved by the Plenary Session of the Presidents of the Bar Associations of Greece. Until training and approval, the Code of Conduct of the Bar is valid throughout the Territory, as was approved by the decision of 4.1.1980 of the Board of Directors of the Athens Bar Association and published in the Code of Legal Procedure in the volume 1986 » 18.
- b) The “Charter of Fundamental Principles of the European Legal Profession and Code Ethics for European Lawyers” of the Council of Bar Associations European Union, in so far as the provisions are not contrary to the Code.

Art. 139 Bar Code²²⁸ General principles

1. The disciplinary proceedings are independent of each other.
2. Disciplinary penalties are imposed by the Disciplinary Boards.
3. Criminal proceedings shall not suspend disciplinary proceedings. The disciplinary judge may order the suspension of disciplinary proceedings until the criminal proceed-

²²⁷ **Άρθρο 41 – Τήρηση των αρχών δεοντολογίας [ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ]**

Ο δικηγόρος τηρεί:

α) Τον ελληνικό Κώδικα Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος, όπως αυτός καταρτίζεται και εγκρίνεται από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Μέχρι την κατάρτιση και έγκρισή του, ισχύει σε όλη την Επικράτεια ο Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος, όπως εγκρίθηκε με την από 4.1.1980 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και δημοσιεύτηκε στον Κώδικα Νομικού Βήματος στον τόμο του 1986»18.

β) Τον «Καταστατικό χάρτη θεμελιωδών αρχών του ευρωπαϊκού νομικού επαγγέλματος και Κώδικα Δεοντολογίας για τους ευρωπαίους δικηγόρους» του Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο βαθμό που οι διατάξεις δεν αντιβαίνουν στον Κώδικα.

²²⁸ **Άρθρο 139 – Γενικές αρχές [Κώδικας Δικηγόρων]**

1. Η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη.
2. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από τα Πειθαρχικά Συμβούλια.
3. Η ποινική διαδικασία δεν αναστέλλει την πειθαρχική. Ο πειθαρχικός δικαστής δύναται να διατάζει την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας, έως ότου περατωθεί η ποινική. Σε περίπτωση αθώωσης στην ποινική δίκη, η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται αν έχει τιμωρηθεί ο διωχθείς. Πάντως, οι διαπιστώσεις που εμπεριέχονται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή αμετάκλητο βούλευμα, για την ύπαρξη ή μη ορισμένων γεγονότων, γίνονται δεκτές και στην πειθαρχική δίκη.
4. Κανένας δεν διώκεται για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο και επιβάλλεται μόνο μία πειθαρχική ποινή. Νέα πειθαρχική δίωξη για το ίδιο παράπτωμα είναι απαράδεκτη. Διαφορετική νομική υπαγωγή των ίδιων περιστατικών δεν καθιστά την πειθαρχική αγωγή νέα.
5. Περισσότερες πράξεις που αποτελούν εξακολούθηση του ίδιου παραπτώματος θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο, η βαρύτητα του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό και την επιμέτρηση της ποινής.
6. Η χάρη, η αποκατάσταση, καθώς και η με οποιονδήποτε άλλο τρόπο άρση του ποινικώς κολάσιμου της πράξης ή η ολική ή μερική άρση των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, δεν αίρουν το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.
7. Αν από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ίσχυσαν περισσότεροι νόμοι, διατάξεις κωδίκων δεοντολογίας και εσωτερικοί κανονισμοί του οικείου δικηγορικού συλλόγου, αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Γενικών Συνελεύσεων του Συλλόγου και αποφάσεις της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας, εφαρμόζονται εκείνες οι διατάξεις που είναι ευμενέστερες, για τον διωκόμενο.
8. Παραίτηση ή μετάθεση του δικηγόρου πριν από την έναρξη ή κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης δεν παρακωλύει την εξέλιξη της ούτε την καταργεί.

ings are completed. In case of acquittal in criminal proceedings, the disciplinary proceedings are repeated if the persecuted person has been punished. However, the findings contained in an irrevocable criminal court decision or irrevocable panel, for the existence or non-existence of certain facts, are also accepted in the disciplinary trial.

4. No one shall be prosecuted a second time for the same disciplinary offence for which he is required to only one disciplinary penalty. New disciplinary action for the same offence is unacceptable. Different legal coverage of the same incidents does not make disciplinary action new.

5. Several acts that are a continuation of the same misdemeanour are considered as a single one total, the gravity of which is taken into account for the determination and measurement of the sentence.

6. The pardon, the restoration, as well as the removal in any other way of her criminal act or the total or partial removal of the consequences of the criminal conviction, do not remove the disciplinary nature of the act.

7. If from the commission of the disciplinary misconduct until the issuance of an irrevocable decision they were valid more laws, code of conduct provisions and internal regulations of the relevant bar of the Association, decisions of the Board of Directors and the General Assemblies of the Association and decisions of the Plenary Session of the Presidents of the Bar Associations of the country, those provisions which are more favourable to the persecuted.

Resignation or transfer of the lawyer before the commencement or during the disciplinary proceedings for the imposition of the penalty of permanent cessation does not hinder its development.

Art. 142 Bar Code Disciplinary penalties

1.²²⁹ The disciplinary penalties are: a) the recommendation, b) the reprimand, c) the fine from five hundred (500) up to ten thousand (10,000) euros, “d) temporary suspension from the legal profession up to twelve (12) months” and e) the permanent cessation of

²²⁹ **Άρθρο 142 – Πειθαρχικές ποινές [Κώδικας Δικηγόρων]**

1. Οι πειθαρχικές ποινές είναι: α) η σύσταση, β) η επίπληξη, γ) το πρόστιμο από πεντακόσια (500) μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, «δ) προσωρινή παύση από το δικηγορικό λειτούργημα έως δώδεκα (12) μήνες»⁴¹ και ε) η οριστική παύση από το δικηγορικό λειτούργημα. «Τις πειθαρχικές ποινές της σύστασης και της επίπληξης επιβάλλει, ως πειθαρχικώς προϊστάμενος, ο Πρόεδρος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.»⁴²

2. Η ποινή της οριστικής παύσης επιβάλλεται μόνο σε ιδιαίτερα βαριές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτώματων, όταν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκαν και ο βαθμός υπαιτιότητας του διωκόμενου μαρτυρούν ότι αυτός δεν έχει συναίσθηση των βασικών υποχρεώσεών του ως δικηγόρου ή θίγουν σοβαρά το κύρος του δικηγορικού λειτουργήματος. Τέτοιες προϋποθέσεις συντρέχουν: α) αν ο διωκόμενος καταδικάστηκε αμετάκλητα για κακούργημα, β) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα για οποιοδήποτε πλημμέλημα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Κώδικα, [...]

3. [...]

4. Η παρ. 2 του άρθρου 7 δεν εφαρμόζεται κατά την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης.

the legal profession. “The disciplinary penalties of the recommendation and of the reprimand is imposed, as a disciplinary head, by the President of the relevant Bar Association.

2. The penalty of permanent dismissal is imposed only in very serious cases of disciplinary measures misdemeanours, when the circumstances under which he was committed and the degree of his guilt the defendant testify that he or she is not aware of his or her basic duties as a lawyer or seriously affect the prestige of the legal profession. Such conditions are met: a) if prosecuted has been irrevocably convicted of a felony, b) if he has been irrevocably convicted of any misdemeanour, according to para 3 of Article 6 of the Code, “c) if he has already been punished with a penalty temporary cessation of at least six (6) months in the last three years for another, earlier, act.

3. The measures of reprimand and fine may also be imposed cumulatively’.

4. Para 2 of Article 7 shall not apply to the imposition of the penalty of permanent cessation.”.

Art. 143 Bar Code Consequences of termination – Prohibition of representation

1.²³⁰ A lawyer who has been suspended from his or her legal career, permanently or temporarily, for as long as it lasts, he is not allowed to act as a power of attorney or lawyer or legal adviser in person or by correspondence before a court, tribunal, arbitral tribunal or other persons or appoint proxies or proxies.

2. The validity of the legal acts of the lawyer is not affected by the imposed cessation, unless he represented was aware of it.

3. The courts must dismiss the lawyer who appears before them despite the suspension imposed on him.

²³⁰ **Άρθρο 143 – Συνέπειες παύσης – Απαγόρευση εκπροσώπησης [Κώδικας Δικηγόρων]**

1. Ο δικηγόρος, στον οποίο έχει επιβληθεί παύση από το δικηγορικό λειτούργημα, οριστική ή προσωρινή, για όσο χρόνο αυτή διαρκεί, δεν επιτρέπεται να ενεργεί ως πληρεξούσιος ή συνήγορος ή νομικός σύμβουλος αυτοπροσώπως ή μέσω αλληλογραφίας, ενώπιον δικαστηρίων, υπηρεσιών, διαιτητικού δικαστηρίου ή άλλων προσώπων ή να διορίζει πληρεξουσίου ή μεταπληρεξουσίου.

2. Το κύρος των νομικών πράξεων του δικηγόρου δεν θίγεται από την επιβληθείσα παύση, εκτός αν εκείνος που εκπροσωπείται τελούσε σε γνώση αυτής.

3. Τα δικαστήρια οφείλουν να αποπέμπουν τον δικηγόρο που παρίσταται ενώπιόν τους παρά την παύση που του έχει επιβληθεί.

Code of Ethics for Legal Practice (or Code of Ethics)²³¹

[...] B ‘– Rights of the Lawyer

Art. 4 Code of Ethics²³²

The rights of a lawyer are defined in Articles 38 to 61 of the Bar Code and other experts laws and the following are indicative:

- 1) Represents his principal in all Courts and in all Authorities, defends life, honour, freedom and property and provides him with legal advice on how to regulate those legal relations (Article 39 para 1 of the Code).
- 2) In the performance of his duties he has full freedom from the law and the Courts and the various Principles owe respect to him (Article 45 para 1).
- 3) Gives opinions on legal issues, on which his opinion is sought (Article 51 CC).
- 4) Prepares the draft contracts provided for in Article 42 of the Code.
- 5) Has free entrance to the Ministries and to all Public Branches, displaying its card his legal identity, all working days and at hours when the public is not allowed to enter, for the investigation or monitoring of the cases of his principals (Article 45 para 2 of the Code).
- 6) Issue after inspection, certified by him copies of any kind of documents, which must be accepted by the Courts and the Authorities (Article 52 CC).
- 7)²³³ Translates documents written in foreign languages. These translations are mandatorily accepted by the Courts and all the Authorities, but must also be accompanied by the original (Article 53 CC).

²³¹ Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος (I Έκδοση – 2021) [Code of Conduct for the Legal Profession (I Edition – 2021)]. See <ALEXANDROS AP. MANTZOUTSOS, Κώδικας Δικηγόρων, Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος, Έκδοση ΑΘΗΝΑ 2021 [Code of Lawyers, Code of Conduct for the Legal Profession, First Edition Athens 2021]. online: https://www.lawspot.gr/sites/default/files/images/nea/kodikas_dikogoron_4194_lawspot.2021.pdf. Accessed 15 April 2024.

²³² B’ – Δικαιώματα Του Δικηγόρου

Άρθρο 4

Τα δικαιώματα του Δικηγόρου ορίζονται στα άρθρα 38 έως 61 του Κώδικα Δικηγόρων και σε άλλους ειδικούς νόμους και είναι ενδεικτικά τ’ ακόλουθα:

- 1) Αντιπροσωπεύει σε όλα τα Δικαστήρια και σε όλες τις Αρχές τον εντολέα του, υπερασπίζεται τη ζωή, την τιμή, την ελευθερία και την περιουσία του και παρέχει σ’ αυτόν νομικές συμβουλές για τη ρύθμιση των έννομων σχέσεών του (άρθρο 39 παρ. 1 ΚΔ).
- 2) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του έχει από το νόμο πλήρη ελευθερία και τα Δικαστήρια και οι διάφορες Αρχές του οφείλουν σεβασμό (άρθρ. 45 παρ. 1).
- 3) Γνωμοδοτεί για νομικά ζητήματα, για τα οποία ζητείται η γνώμη του (άρθρο 51 ΚΔ).
- 4) Συντάσσει τα σχέδια των συμβολαίων που προβλέπει το άρθρο 42 του ΚΔ.
- 5) Έχει ελεύθερη είσοδο στα Υπουργεία και σ’ όλα τα Δημόσια καταστήματα, επιδεικνύοντας το δελτίο της δικηγορικής του ταυτότητας, όλες τις εργάσιμες ημέρες και σε ώρες που δεν επιτρέπεται η είσοδος στο κοινό, για την έρευνα ή παρακολούθηση των υποθέσεων των εντολέων του (άρθρο 45 παρ. 2 του ΚΔ).
- 6) Εκδίδει ύστερα από έλεγχο, επικυρωμένα απ’ αυτόν αντίγραφα από κάθε είδους έγγραφα, που υποχρεωτικά γίνονται δεκτά από τα Δικαστήρια και τις Αρχές (άρθρο 52 ΚΔ).
- ²³³ 7) Μεταφράζει έγγραφα που έχουν συνταχτεί σε ξένες γλώσσες. Οι μεταφράσεις αυτές γίνονται υποχρεωτικά δεκτές από τα Δικαστήρια και όλες τις Αρχές, πρέπει όμως να συνοδεύονται και από το πρωτότυπο (άρθρο 53 ΚΔ).
- 8) Ο Δικηγόρος έχει δικαίωμα ν’ ασκεί το λειτουργήμά του στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου όπου είναι διορισμένος. Στα Δικαστήρια άλλων περιφερειών μπορεί να κάνει έκτακτες παραστάσεις, σύμφωνα με τις

8) The Lawyer has the right to exercise his function in the district of the Court of First Instance where he is appointed. In the Courts of other districts he may make extraordinary appearances, according to conditions of art. 54, and 55 of CC. But criminal cases can be argued in criminal Courts of other districts, provided that this is not done systematically and does not take the form of professional establishment in the district of another Court or circumvention of the provisions of the Bar Code for the transfer of Lawyers (art. 56 CC). But in each in case of his representation or action in a region of other Bar Associations, he must observe the decisions of the local Bar Associations and generally to show fellowship.

9) The Lawyer is remunerated for his legal advice and for his judicial and extrajudicial services, either by based on the agreement he has with his client or based on the provisions of the Bar Code and relevant decisions of the Bar Associations. But he is not allowed to get paid less than thresholds provided by the Bar Code or set by decisions of the Bar Associations. Waiver of the Lawyer from his remuneration or limitation below these limits is invalid. It is allowed the provision of services to another Lawyer for free or with a fee below the thresholds, or to a relative up to the third degree or to needy parties (Art. 175 CC).

Art. 32 Code of Ethics

a.²³⁴ Lawyers are not allowed to testify in Courts for cases and for incidents that came to their knowledge from the exercise of the Office either in the Courts or in out-of-court work, negotiations, or conciliation efforts.

προϋποθέσεις των άρθρ. 54, και 55 του ΚΔ. Ποινικές όμως υποθέσεις μπορεί να υποστηρίξει στα ποινικά Δικαστήρια και άλλων περιφερειών, με την προϋπόθεση ότι τούτο δεν γίνεται συστηματικά και δεν παίρνει την μορφή επαγγελματικής εγκαταστάσεως στην περιφέρεια άλλου Δικαστηρίου ή της καταστρατηγήσεως των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων για τις μεταθέσεις των Δικηγόρων (άρθρ. 56 ΚΔ). Σε κάθε όμως περίπτωση παραστάσεώς του ή ενέργειάς του σε περιφέρεια άλλων Δικηγορικών Συλλόγων, οφείλει να τηρεί τις αποφάσεις και των τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων και γενικά να επιδεικνύει συναδελφική συμπεριφορά.

9) Ο Δικηγόρος για τις νομικές συμβουλές και για τις δικαστικές και εξώδικες υπηρεσίες του αμείβεται, είτε με βάση τη συμφωνία που έχει με τον εντολέα του είτε με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων και τις σχετικές αποφάσεις των Δικηγορικών Συλλόγων. Δεν επιτρέπεται όμως να παίρνει αμοιβή μικρότερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπει ο Κώδικας Δικηγόρων ή ορίζονται με αποφάσεις των Δικηγορικών Συλλόγων. Παραίτηση του Δικηγόρου από την αμοιβή του ή περιορισμός της κάτω από τα όρια αυτά είναι άκυρη. Επιτρέπεται η δωρεάν ή με μικρότερη από τα κατώτατα όρια αμοιβή παροχή υπηρεσιών σε άλλο Δικηγόρο, ή σε συγγενή μέχρι και τρίτου βαθμού ή σε άπορους διάδικους (άρθρ. 175 ΚΔ)

²³⁴ Άρθρο 32

α. Δεν επιτρέπεται στους Δικηγόρους να εξετάζονται μάρτυρες στα Δικαστήρια για υποθέσεις και για περιστατικά που περιήλθαν σε γνώση τους από την άσκηση του Λειτουργήματος είτε στα Δικαστήρια είτε σε εξώδικες εργασίες, διαπραγματεύσεις, ή προσπάθειες για συμβιβαστική επίλυση διαφορών.

β. Σ' εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να εξεταστούν μάρτυρες στην οποία είχαν ανάμιξη, ή γνωρίζουν από την άσκηση του Λειτουργήματός τους, αν υπάρχουν σπουδαίοι λόγοι. Τους λόγους αυτούς εκθέτει ο ενδιαφερόμενος με αίτηση του προς το Σύλλογο (Διοικητικό Συμβούλιο). Το Δ.Σ. τους εκτιμά και χορηγεί κατά την κρίση του σχετική άδεια. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η άδεια αυτή χορηγείται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. γ. Και αν πάρουν την άδεια από το Δ.Σ. ή τον Πρόεδρο, απαγορεύεται να καταθέσουν περιστατικά που τους έχει εμπιστευτεί ο εντολέας τους και να παραβιάσουν με οποιοδήποτε τρόπο το επαγγελματικό απόρρητο.

- b. In exceptional cases, witnesses may be examined in a case in which they were involved, or know from the exercise of their Liturgy, if there are great reasons. These reasons reports the interested party with his application to the Association (Board of Directors). The Board appreciates them and grant at its discretion the relevant authorisation. In urgent cases this permit is granted by Chairman of the Board.
- c. And if they get permission from the Board or the President, are prohibited from submitting incidents to them has trusted their principal and in any way violate professional secrecy.
- d. Under no circumstances may witnesses be examined against their principal or their former principal, or their heirs, even if their mandate has been revoked or terminated.
- e. The Lawyer is not allowed to have two capacities in the same trial, witness and Advocate. This prohibition does not apply to the Plaintiff's Lawyer, who is also a "civil plaintiff".
- f. When the Lawyer is summoned by a Court or Investigative Authority to be examined as a witness and to testify about incidents that came to his knowledge during the exercise of the Legal Profession, he has the right to refuse the testimony if it impinges on his professional confidentiality. If the deposition does not impinge on privacy, he has the right to judge in his conscience whether and to what extent he should be examined for these incidents, provided always that their disclosure will not harm his client and that he obtains permission from the D.S. or the President.***
- g. In cases where he is bound by professional secrecy, he must declare this to the Court or the Investigative Authority, which summoned him, without having the obligation to support his refusal to testify with special reasons.
- h. For incidents that came to his knowledge for a reason other than the exercise of his function, ***he is not entitled to deny his testimony***, nor does he need permission from the Board of Directors or the President.

δ. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να εξεταστούν μάρτυρες κατά του εντολέα τους ή του πρώην εντολέα τους, ή των κληρονόμων τους, έστω και αν έχει ανακληθεί ή περατωθεί η εντολή τους. Δεν επιτρέπεται στο Δικηγόρο να έχει στην ίδια δίκη δύο ιδιότητες, μάρτυρα και Συνηγόρου. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για το Δικηγόρο μηνυτή, που είναι και «πολιτικώς ενάγων». στ. Όταν ο Δικηγόρος κληθεί από Δικαστήριο ή Ανακριτική Αρχή να εξεταστεί μάρτυρας και να καταθέσει περιστατικά που περιήλθαν σε γνώση του κατά την άσκηση του Δικηγορικού Λειτουργήματος, έχει το δικαίωμα ν' αρνηθεί τη μαρτυρία αν προσκρούει στο επαγγελματικό του απόρρητο. Αν η κατάθεση δενπροσκρούει στο απόρρητο, έχει το δικαίωμα να κρίνει κατά συνείδηση αν και σε ποιο μέτρο πρέπει ναεξεταστεί για τα περιστατικά αυτά, με την προϋπόθεση πάντοτε ότι η αποκάλυψή τους δεν θα βλάψει τον πελάτη του και ότι θα πάρει άδεια από το Δ.Σ. ή τον Πρόεδρο.

ζ. Στις περιπτώσεις που δεσμεύεται από το επαγγελματικό απόρρητο, οφείλει να δηλώσει τούτο στο Δικαστήριο ή την Ανακριτική Αρχή, που τον εκάλεσε, χωρίς να έχει την υποχρέωση να στηρίζει με ειδική αιτιολογία την άρνησή του να καταθέσει.

η. Για περιστατικά που περιήλθαν σε γνώση του από άλλη αιτία και όχι από την άσκηση του Λειτουργήματός του, δεν δικαιούται ν' αρνηθεί τη μαρτυρία του, ούτε χρειάζεται την άδεια από το Δ.Σ. ή τον Πρόεδρο.

Art. 36²³⁵

When the lawyer undertakes the defence of a case, he has the obligation:

1) to represent the accused in all the Courts in which he is appointed and in all the Authorities he is allowed to enter and to act on them and carry out the necessary acts. If the case is to be tried by the Court in which he has no right to stand he must notify his principal and refuse the order.

2) not to neglect the execution of the order given to him and not to delay it for anyone reason, but to perform it conscientiously and diligently.

3) to strictly observe the professional confidentiality/secretcy:

a. To maintain strict professional confidentiality in all matters entrusted to him by his client, even if the disclosure of such matters does not constitute a breach of confidentiality.

- even if he discloses them orally, or if the information entrusted to him by his client has come to his attention.

- the information entrusted to him by his client has been made public by another source, or

- even if the client has released him from the obligation to professional secrecy.

b. For what he has learned from studying the documents entrusted to him by his client. These documents may not be disclosed and he

²³⁵ Άρθρο 36

Ο Δικηγόρος όταν αναλάβει την υπεράσπιση μιας υποθέσεως, έχει υποχρέωση: 1) Να αντιπροσωπεύει τον εντολέα του, σε όλα τα Δικαστήρια στα οποία είναι διορισμένος και σε όλες τις Αρχές και να ενεργεί τις αναγκαίες πράξεις. Αν η υπόθεση πρόκειται να δικαστεί από το Δικαστήριο, στο οποίο δεν έχει δικαίωμα να παραστεί, οφείλει να το ανακοινώσει στον εντολέα του και ν' αρνηθεί την εντολή.

2) Να μη παραμελεί την εκτέλεση της εντολής που του δόθηκε και να μην την καθυστερεί για οποιονδήποτε λόγο, αλλά να την εκτελεί με ευσυνειδησία και επιμέλεια.

3) Να τηρεί αυστηρά την επαγγελματική εχεμύθεια:

α) Για όσα του εμπιστεύθηκε ο εντολέας του έστω και προφορικά, ακόμη και αν με την αποκάλυψή τους δεν πρόκειται να προκύψει ζημιά για τον εντολέα του, ή τα στοιχεία που του εμπιστεύτηκε ο εντολέας του ήρθαν στη δημοσιότητα από άλλη πηγή, ή έστω και αν ο εντολέας του τον έχει απαλλάξει από την υποχρέωση της τηρήσεως του επαγγελματικού μυστικού.

β. Για όσα έμαθε από τη μελέτη των εγγράφων που του εμπιστεύτηκε ο εντολέας του. Τα έγγραφα αυτά δεν επιτρέπεται να τα δώσει στη δημοσιότητα, ούτε να δώσει αντίγραφα στους αντίδικους ή τρίτους, ούτε ν' ανακοινώσει σ' αυτούς το περιεχόμενό τους, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα προηγούμενα άρθρα.

γ. Για όσα πληροφορήθηκε από την εξέταση μαρτύρων του εντολέα του.

δ. Για όσα πληροφορήθηκε από άλλους Δικηγόρους σχετικά με την υπόθεση του εντολέα του.

ε. Την εχεμύθεια πρέπει να την τηρεί όχι μόνο κατά τη διάρκεια, αλλά και μετά την περαίωση της υποθέσεως ή την ανάκληση της εντολής από τον πελάτη του, ακόμα και μετά τον θάνατο του πελάτη του και να την επιβάλλει και στους συνεργάτες και τους υπάλληλους του γραφείου του.

στ. Όταν ο Δικηγόρος αναλαμβάνει υπόθεση εναντίον παλαιού πελάτη του, που τον υπερασπίζεται άλλος Δικηγόρος, δεν έχει δικαίωμα ν' αποκαλύψει στον εντολέα του επαγγελματικά απόρρητα που του είχε εμπιστευθεί ο παλαιός πελάτης του, ούτε να τα χρησιμοποιήσει εναντίον του με οποιονδήποτε τρόπο στη δίκη.

4) Ο Δικηγόρος στον οποίο αναθέτουν υπόθεση εναντίον συναδέλφου του, πρέπει να τον ειδοποιεί για εξώδικη επίλυση της διαφοράς, πριν να κάνει οποιαδήποτε δικαστική ενέργεια. Δεν επιτρέπεται υποβολή μηνύσεως Δικηγόρου κατά Δικηγόρου, χωρίς προηγούμενη άδεια από τον Πρόεδρο του Δ.Σ.

- may not disclose them to the public or give copies to opposing parties or third parties, or
or communicate their contents to them, except in the cases referred to in the preceding paragraphs.

c. For what he has learned from the examination of witnesses of his client.

d. For what he was informed by other lawyers about his client's case.

e. Confidentiality must be maintained not only during, but also after the conclusion of the case or (after) withdrawal of the instruction by his client, (and) even after his client's death, and the obligation to enforce it is also on the partners and employees of his (the lawyer's) office.

f. When a lawyer takes a case against a former client who is being defended by another lawyer, he shall not be entitled to disclose to his client any trade secrets which he had entrusted to him by his old client, nor to use them against him in any way in the trial.

4) The lawyer assigned to a case against his colleague must notify him of out-of-court settlement of the dispute, before taking any legal action. Submission is not allowed:

- Lawyer v. Lawyer [is not allowed], without prior permission from the Chairman of the Board. [...]

Art. 40²³⁶

Violations of the obligations arising from the Bar Code or other laws and from the Code of Conduct constitute disciplinary misconduct and can be punished in accordance with the provisions of the Articles 66 to 79 of the Bar Code.

Art. 41²³⁷

The Code of Ethics was approved by the Board of Directors of DSA, at its meeting of 4.1.1980 and is valid from the day of its publication in the "Legal Step" or the "Legal Step Code".

7

Criminal Procedure Code

Art. 212 Professional secrecy of witnesses.

See above → Provisions in Greek law.

8

Criminal Code

Art. 371 Penal Code (Law 4619/2019) – Violation of professional secrecy

See above → Provisions in Greek law.

²³⁶ **Άρθρο 40**

Η παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κώδικα Δικηγόρων ή άλλους νόμους και από τον Κώδικα Δεοντολογίας αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66 έως 79 του Κώδικα Δικηγόρων.

²³⁷ **Άρθρο 41**

Ο Κώδικας Δεοντολογίας εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΣΑ, στη συνεδρίαση της 4.1.1980 και ισχύει από την ημέρα της δημοσίευσής του στο «Νομικό Βήμα» ή τον «Κώδικα Νομικού Βήματος».

Civil Procedure Code

9

Art. 401 Greek Code of Civil Procedure²³⁸

They have the right to refuse to be examined as witnesses

- 1) the clergy, lawyers, notaries, doctors, pharmacists, nurses, midwives, their assistants, as well as advisers to the parties, for the facts they learned during the exercise of their profession;
- 2) the relatives of one of the parties by blood or by marriage or adoption, up to the third degree in a straight or lateral line, unless they have the same degree of kinship with all the parties, the spouses even after the dissolution of the marriage, as well as and the betrothed.

(2) Spousal privilege**Art. 222 CPC²³⁹ Witnesses, which are relatives of the accused.**

10

Spouse and blood relatives of the accused up to the third degree shall have the right to refuse to testify both at the pre-trial and at the hearing. The provision shall also apply where only one of the defendants being tried together has the above relationship with the witness. Where a minor is charged, the testimony of the relatives referred to in the first subpara of this Article shall be compulsory.

Art. 401 Greek Code of Civil Procedure²⁴⁰

They have the right to refuse to be examined as witnesses

- 1) the clergy, lawyers, notaries, doctors, pharmacists, nurses, midwives, their assistants, as well as advisers to the parties, for the facts they learned during the exercise of their profession;
- 2) the relatives of one of the parties by blood or by marriage or adoption, up to the third degree in a straight or lateral line, unless they have the same degree of kinship with all

²³⁸ **Άρθρο 401 – Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας**

Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες

- 1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και σύμβουλοι των διαδίκων, για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- 2) οι συγγενείς κάποιου από τους διαδίκους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή υιοθεσίας, έως και τον τρίτο βαθμό σε ευθεία ή σε πλάγια γραμμή, εκτός αν έχουν τον ίδιο βαθμό συγγένειας με όλους του διαδίκους, οι σύζυγοι και μετά τη λύση του γάμου, καθώς και οι μνηστευμένοι.

²³⁹ **Άρθρο 222 – Μάρτυρες συγγενείς του κατηγορουμένου.**

Σύζυγος και συγγενείς εξ αίματος του κατηγορουμένου έως και τον τρίτο βαθμό, έχουν δικαίωμα να αρνηθούν τη μαρτυρία τους και στην προδικασία και στο ακροατήριο. Η διάταξη εφαρμόζεται και όταν μόνο ένας από τους κατηγορουμένους που μαζί δικάζονται έχει την παραπάνω σχέση με τον μάρτυρα. Όταν κατηγορείται ανήλικος, η μαρτυρία των συγγενών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου είναι υποχρεωτική.

²⁴⁰ **Άρθρο 401 – Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας**

Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες

- 1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και σύμβουλοι των διαδίκων, για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- 2) οι συγγενείς κάποιου από τους διαδίκους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή υιοθεσίας, έως και τον τρίτο βαθμό σε ευθεία ή σε πλάγια γραμμή, εκτός αν έχουν τον ίδιο βαθμό συγγένειας με όλους του διαδίκους, οι σύζυγοι και μετά τη λύση του γάμου, καθώς και οι μνηστευμένοι.

the parties, the spouses even after the dissolution of the marriage, as well as and the betrothed.

(3) Privilege against self-incrimination

11

Art. 104 CPC²⁴¹ Right to silence and non-self-incrimination

1. The suspect or accused person has the right to remain silent and not to incriminate himself.
2. The exercise of the right not to incriminate oneself shall not preclude the lawful gathering of evidence, which exists independently of the will of the suspects and the accused.
3. The exercise of the right to silence and non-self-incrimination may not be exercised to the detriment of suspects and accused persons.

Art. 239 CPC Purpose of the interrogation

- 1.²⁴² The purpose of the main investigation is to gather the necessary evidence to establish the commission of a crime and to decide whether a person should be prosecuted for it.
2. During the main interrogation, everything that can help to establish the truth is examined, examined and confirmed *ex officio* not only the guilt, but also the innocence of the accused, as well as any information concerning his personality that affects the measurement of the sentence. If the accused is a minor, a special investigation is carried out for his hygiene, moral and mental condition, for his previous life, for his family conditions and in general for his environment. For this purpose, anyone conducting the investigation may entrust the collection of the required information to one of the curators who serve in the local Services of Juvenile Curators. The relevant report of the curators is placed in the case file, and the accused is informed of it.

²⁴¹ **Άρθρο 104 – Δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης.**

1. Ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχουν δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης.
2. Η άσκηση του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης δεν εμποδίζει τη νόμιμη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, που υπάρχουν ανεξάρτητα από τη βούληση των υπόπτων και των κατηγορουμένων.
3. Η άσκηση του δικαιώματος σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης δεν μπορεί να αξιοποιηθεί σε βάρος των υπόπτων και των κατηγορουμένων.

²⁴² **Άρθρο 239 – Σκοπός της ανάκρισης.**

1. Σκοπός της κύριας ανάκρισης είναι η συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων για να βεβαιωθεί η τέλεση εγκλήματος και να αποφασιστεί αν πρέπει να εισαχθεί κάποιος σε δίκη γι' αυτό.
2. Κατά την κύρια ανάκριση γίνεται καθετί που μπορεί να βοηθήσει την εξακρίβωση της αλήθειας, εξετάζεται και βεβαιώνεται αυτεπαγγέλτως όχι μόνο η ενοχή, αλλά και η αθωότητα του κατηγορουμένου, καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά την προσωπικότητά του και επηρεάζει την επιμέτρηση της ποινής. Αν ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος, γίνεται ειδική έρευνα για την υγιεινή, την ηθική και τη διανοητική του κατάσταση, για την προηγούμενη ζωή του, για τις οικογενειακές συνθήκες και γενικά για το περιβάλλον του. Γι' αυτό το σκοπό όποιος ενεργεί την ανάκριση μπορεί να αναθέσει τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών σε έναν από τους επιμελητές που υπηρετούν στις κατά τόπους Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων. Η σχετική έκθεση των επιμελητών τίθεται στη δικογραφία, λαμβάνει δε γνώση αυτής και ο κατηγορούμενος.

bb. Conclusion and Summary to the different Privileges and the lifting/waiving procedure in Greek law

The Criminal Procedure Code contains a number of **legal privileges**. There are exceptions from the obligation to testify if it is prescribed in the Greek CPC (Art. 209 para 1 CPC). Persons according to Art. 212 CPC are **professionally sworn to secrecy** and may only perform as witnesses at the hearing in exceptional cases. According to Art. 212 para 1 a) CPC such persons are especially those referred to in Art. 371 CC, which encompasses a diverse range of individuals, including clergymen, lawyers, notaries, doctors, midwives, nurses, pharmacists, and other officials or professionals to whom people usually entrust private secrets by virtue of their profession or status as well as assistants of such persons (Art. 371 para 1 CC). On the other hand, civil servants, when it is a military or diplomatic secret or a secret concerning the security of the State can also be excluded from the obligation to testify. The Civil Procedure Code holds a right to refusal of a witness testimony for the facts learned during the exercise of a profession in Art. 401 Civil Procedure Code. The **professional secrecy of a lawyer** is enshrined in Article 38 of the Greek Bar Code as well as Art. 32 and 36 para 3 Code of Ethics for Legal Practice (or Code of Ethics). This legal privilege may be lifted to some extent (as is stated in Art. 32 lit. f Code of Ethics). Breaching the **obligation to confidentiality** can be viewed as disciplinary misconduct and result in disciplinary proceedings according to Articles 66–79 Bar Code. 12

In criminal proceedings **spouses** as well as **blood relatives of the accused** up to the third degree have the right to refuse to testify at the pre-trial proceedings and the hearing. This is mentioned in Art. 222 para 1 (1) CPC. The pendant for civil proceedings is stated in Art. 401 para 2 Civil Procedure Code for the relatives of one of the parties by blood or by marriage or adoption, up to the third degree in a straight or lateral line, the spouses even after the dissolution of the marriage as well as the betrothed. 13

The **privilege against self-incrimination** is addressed in its own article of the CPC and encompasses the **right to remain silent** and not to incriminate oneself (relating to the accused) as set out in Art. 104 para 1 of the CPC. This does not preclude the lawful gathering of evidence, which exists independently of the will of the suspects and the accused (para 2) and cannot be held against the suspect or accused person (para 3). 14

b) National Immunity provisions

In section 5, Chapter Two “Relations between Parliament and the Government” of the Greek Constitution it is stipulated how and when ministers, former members of the Cabinet or Undersecretaries Can be prosecuted. The EDP is required to draft a motion for prosecution. This motion for prosecution must be supported by at least 30 Members of Parliament. The Parliament decides by an absolute majority of all members whether it 15

establishes a special parliamentary committee for preliminary examination, or reject the motion as manifestly unfounded. Following the committee's findings the Plenary of Parliament votes on whether to initiate prosecution. Then, next a resolution to prosecute, revoke or suspend proceedings requires the same absolute majority.

16

Art. 86 Greek Constitution

1. Only the Parliament has the power to prosecute serving or former members of the Cabinet or Undersecretaries for criminal offences that they committed during the discharge of their duties, as specified by law. The institution of specific ministerial offences is prohibited.

2. Prosecution, investigation, pre-trial investigation or preliminary examination against the persons specified in para 1 for the above-mentioned offences shall not be permitted without a prior resolution of Parliament in accordance with para 3. If in the course of another investigation, pre-trial investigation, preliminary examination or administrative inquiry, evidence should arise which relates to the persons and offences of the preceding paragraph, these shall be promptly forwarded to Parliament by the person conducting the investigation, preliminary examination or inquiry.

3. A motion for prosecution is submitted by at least thirty Members of Parliament. The Parliament, by resolution adopted by an absolute majority of the total number of its Members, sets up a special parliamentary committee to conduct a preliminary examination; otherwise the motion is rejected as manifestly unfounded. The findings of the committee of the preceding section are introduced to the Plenum of Parliament, which decides whether prosecution shall commence or not. The relevant resolution is adopted by an absolute majority of the total number of Members of Parliament. The Parliament may at any time revoke its resolution or suspend the prosecution, preliminary proceedings or main proceedings, in accordance with the procedure and majority provided in the first section of this paragraph.

4. The Court competent for trying the relevant cases, at first and last instance, is, as supreme court, a Special Court, which is composed for each case by six members of the Supreme Administrative Court and seven members of the Supreme Civil and Criminal Court. The regular and alternate members of the Special Court are chosen by lot, after the prosecution has taken place, by the President of Parliament in a public sitting of the Parliament, from among those members of the two high-ranking courts who were appointed or promoted to the rank they hold prior to the submission of the motion for prosecution. The Special Court is chaired by the highest-ranking of the Supreme Civil and Criminal Court members chosen by lot and, in case of equal in the rank members, by the first one in order of seniority.

A Judicial Council, composed for each case by two members of the Supreme Administrative Court and three members of the Supreme Civil and Criminal Court, functions in the framework of the Special Court of this paragraph. The members of the Judicial

Council may not be members of the Special Court at the same time. Following a ruling of the Judicial Council, one of its members who belong to the Supreme Civil and Criminal Court is appointed as examining magistrate. The preliminary proceedings are concluded with the issue of an ordinance.

The duties of public prosecutor in the Special Court and in the Judicial Council of this paragraph are exercised by a member of the Public Prosecutor's Office of the Supreme Civil and Criminal Court who is chosen by lot together with his alternate. The second and third sections of this paragraph also apply for the members of the Judicial Council, while the second section also applies for the public prosecutor.

In the case of impeachment before the Special Court of a serving or former member of the Cabinet or Undersecretary, any participants are also jointly indicted, as specified by law.

5. Should the procedure on the prosecution of a serving or former member of the Cabinet or Undersecretary not be completed for any other reason whatsoever, including the reason of status of limitations, the Parliament may, at the request of the person itself or of its heirs, establish a special committee for investigating the charges in which highest magistrates may also participate.

As the EPPO has to deal with this **problematic provision**²⁴³ – some say it fostered impunity²⁴⁴ – and has faced its problems recently, it is worth taking a closer look at the **critique and legal disputes concerning this prosecution obstacle**.²⁴⁵ In a recent article Venizelos critiques the Greek Parliament's application of **Article 86 of the Constitution**, which governs ministerial accountability, in the case of former minister *Christos*

17

²⁴³ ECtHR, *Bakoyanni v. Greece*, App. No. 74176/19, ECtHR Judgment of 18 April 2023 and see Commentary by Joustien A 2023, ECHR Blog. “Money is not everything: the immunity of a minister and the deprivation of a specific remedy...”. online: <https://strasbourgobservers.com/2023/04/18/bakoyanni-v-greece-money-is-not-everything-the-immunity-of-a-minister-and-the-deprivation-of-a-specific-remedy-to-protect-the-civil-right-to-a-good-reputation/> (Accessed 31 December 2024). The Greek Parliament refused to lift the ministerial immunity of a former minister (P.K.), thereby blocking criminal proceedings that were the only means for the applicant (Bakoyanni, also an MP) to obtain a specific remedy (the publication of a potential conviction in a newspaper) necessary to restore her reputation, allegedly harmed by a defamatory tweet. The right of access to a court was limited in a way that was not proportionate to the aim of protecting state functions through immunity. It does not demand complete abolition of immunities but requires that adequate alternative remedies exist.

²⁴⁴ See Kopsidi and Vlachos 2022, pp. 156–173: It was highlighted by scholars how this provision granting Parliament exclusive authority to prosecute ministers for acts committed “during the discharge of their duties” has fostered impunity, undermined equality before the law, and led to political misuse. Although intended to protect executive functioning, the short limitation periods and procedural privileges (like the now-abolished extinguishing deadline) have often blocked judicial scrutiny. The authors argue for radical reform: transferring prosecutorial authority from Parliament to independent judicial bodies, narrowing the scope of privileged treatment, and restoring trust in democratic accountability through constitutional amendment.

²⁴⁵ EPPO 2025, Press release. Alleged misuse of EU agricultural funds: EPPO submits information to Hellenic Parliament. online: <https://www.epo.europa.eu/en/media/news/alleged-misuse-eu-agricultural-funds-epo-submits-information-to-hellenic-parliament>. Accessed 31 December 2024.

Triantopoulos following the 2023 **Tempe train disaster**.²⁴⁶ He argues that the parliamentary majority misused constitutional procedures by proceeding with prosecution against an individual they openly deemed innocent, merely to shift political pressure to the judiciary thereby arguably committing an abuse of power.

- 18 *Venizelos* challenges constitutional law professor *Nikos Alivizatos*' interpretative approach, which emphasizes teleological over grammatical interpretation of constitutional criminal provisions. He warns this allows political opportunism to shape judicial processes, contrary to principles of strict legality and personal liberty, enshrined in Articles 6–8, 19, and 86 of the Constitution.²⁴⁷
- 19 He further highlights that despite the 2019 constitutional reform removing the time limit for impeaching ministers, the corresponding implementing law (Law 3126/2003) remains unrevised, risking violations of *nullum crimen, nulla poena sine lege*. *Venizelos* also criticizes *Alivizatos*' support for a reduced parliamentary role in ministerial prosecutions, framing it as constitutional populism inconsistent with democratic safeguards and European rule-of-law standards. Ultimately, he defends the existing framework established in 2001 by a broad parliamentary consensus and calls for legal precision over populist reinterpretation.²⁴⁸

It has been said as well in legal literature that for Art. 29 related waiving procedures it is clear that: “The grammatical wording of Art. 29 § 1 of the Regulation is therefore clear: the privilege is waived ‘in accordance with the procedures laid down in that national law’. [...] Therefore, according to the clear wording of Art. 29 § 1 of the Regulation, which includes a common rule in EU criminal procedural law of reference to the relevant national regulations, the lifting of the privilege of Art. 86 will only take place

²⁴⁶ Venizelos E 2025, Ekathimerini. The Criminal Provisions of the Constitution and the Rule of Law. online: <https://www.ekathimerini.com/opinion/1266727/the-criminal-provisions-of-the-constitution-and-the-rule-of-law/>. Accessed 31 December 2024.

²⁴⁷ Ibid.

²⁴⁸ Ibid; see as well Morozinis 2025, pp. 139 et seq. with further sources and citing all authors of the discussion. The article identifies three arguments *in abstracto* from the discussion in online legal statements: “progressive tendency for interpretative circumvention of the written, formal and strict national Constitution on the basis or under the pretext of the principle of supremacy (or priority) of Union Law; the institutional counterweight: the Court of Justice (the CJEU); and the principle of primacy (or priority)”. The author defines Article 86 as a “functional procedural privilege” as understood in EU law. And he is saying that the legal problem is whether the principle of primacy of Union Law and the EPPO Regulation (EU) 2017/1939 permit or require Greek EDPs to bypass the exclusive parliamentary jurisdiction for ministers under Article 86 of the Greek Constitution when investigating offences against the European Union’s financial interests. It is highlighted that the EPPO (specifically the 10th Permanent Chamber) has already decided in practice (on 16.06.2025) that it lacks jurisdiction over persons covered by Article 86 and must refer these cases to the Greek Parliament. The article is concluding that Article 86 of the Constitution remains the limit of the EPPO’s jurisdiction. The EPPO does not have the authority to bypass the Greek Parliament and when it encounters ministerial suspects, it must immediately transfer the case file to the Parliament as the only competent authority. This process is not a “defeat” of EU Law by the Constitution, but the correct application of the EPPO Regulation itself, which mandates respect for national procedural privileges. The debate about “primacy” is largely misplaced in this context because the EU legislator chose to self-limit and defer to national systems on these specific issues.

to the extent that Art. 86 of the Constitution provides for it. Therefore, what the ECJ ruled in the “EKRO” case regarding the express reference to national laws, through which the principle of uniform application of EU provisions is bent, applies in this case.”²⁴⁹

From **our-point-of-view** this problem needs to be solved one way (*de lege ferenda*) or another (with e.g. legal arguments such as by Morozinis 2025) as EDPs investigating case can not continue their cases as they would breach Greek law, but as they are special experts working on behalf of the EPPO it is (still, even the arguments of Morozinis 2025 taken into account) questionable whether the Greek Constitution itself breaches secondary Union law in this case. The argument could be that first of all, the Greek Constitution prevents the EPPO from initiating investigations against ministers, even where there are allegations of serious PIF offences (e.g., fraud with EU funds), which might contradict Art. 325 TFEU, which request EU Member States to fully align their substantive and procedural national law to the *effet utile* standard and the references in the PIF Directive or EPPO Regulation recitals might have been introduced without these conflicts in mind (and may be changed after an evaluation 2026).²⁵⁰ Therefore it is questionable, whether Art. 86 violates the exclusive and autonomous competence of the EPPO under Articles 4 and 27 EPPO Regulation. It is worth **following the future debate** as a national court could **refer the matter to the CJEU for clarification** on whether national ministerial immunity laws are compatible with Article 86 TFEU and the EPPO Regulation and the European Commission (as already informed by the EPPO) can initiate proceedings against Greece for failure to comply with EU law according to Art. 258 TFEU. The ECJ may ultimately require Greece to amend or **disapply national rules**.

²⁴⁹ See Morozinis 2025, pp. 139 (154). Hereby claiming on p. 153 that “there is no obligation on the Parliament “to ensure in practice the effectiveness of Union law”. See the three scenarios expressed in her article. She thinks, p.165 Art. 86 is “perceived as an ‘Achilles heel’ which, if affected due to popular discontent regarding the specific constitutional regulation, will also cause some crack in the aforementioned traditional principles. Let us not forget, however, that art. 86 exists because we are not institutionally worthy and mature for something else, and it will exist for as long and to the extent as we are not institutionally worthy and mature for something else. [and seeing the] Friedrich-Edathy case [as] very instructive in view of the revision of art. 86 of the Code of Criminal Procedure.”

²⁵⁰ The principle of primacy of EU law, see ECJ, C-6/64 Simmenthal, *Costa v. ENEL*, Judgment 15 July 1964, means that national constitutional rules cannot override directly applicable EU law.

- 21 The Greek Criminal Procedure Code contains further rules on the prosecution and examination of ministers and the president:

22 **Examination provisions on political personnel in Greece acc. to the Greek Criminal Procedure Code**

Art. 214 Examination of the President of the Republic

The President of the Republic, he/she is examined during the pre-trial at his residence. When summoned to court, he is examined first and then may leave, unless the court orders otherwise.²⁵¹

Art. 215 Examination of ministers, high priests and those who cannot appear

1.²⁵² The President and the Vice-Presidents of the Parliament, the Prime Minister, the leaders of the recognized parties of the Parliament, the ministers and the chief priests of each doctrine or religion are examined during the pre-trial in their residence. Subpara b 'of the previous article shall apply accordingly.

2. Witnesses who due to illness or old age cannot appear at their residence are examined, in which case their affidavit is read at the hearing, if their appearance at the hearing is impossible.

3. If the charge concerns a misdemeanour, civil servants and employees of the railway, steamship and airline companies, who do not reside in the seat of the court, as well as seafarers signed on merchant ships, shall not be summoned to appear at the hearing. The prosecutor and the court can order their summons if their examination at the hearing is necessary for the secure/ safe diagnosis of the charge.

4. Witnesses detained in prisons and other penitentiary establishments outside the courtroom shall not be summoned to court. The prosecutor and the court can order their summons if their examination at the hearing is necessary for the safe diagnosis of the charge.

²⁵¹ **Άρθρο 214 – Εξέταση Προέδρου της Δημοκρατίας.**

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξετάζεται κατά την προδικασία στην κατοικία του. Όταν καλείται στο ακροατήριο, εξετάζεται πρώτος και κατόπιν μπορεί να αποχωρήσει, εκτός αν το δικαστήριο διατάζει διαφορετικά.

²⁵² **Άρθρο 215 – Εξέταση υπουργών, αρχιερέων και όσων δεν μπορούν να εμφανιστούν.**

1. Ο πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι της Βουλής, ο πρωθυπουργός, οι αρχηγοί των αναγνωρισμένων κομμάτων της Βουλής, οι υπουργοί και οι αρχιερείς κάθε δόγματος ή θρησκείας εξετάζονται κατά την προδικασία στην κατοικία τους. Το εδάφιο β' του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως.

2. Στην κατοικία τους εξετάζονται οι μάρτυρες που λόγω ασθένειας ή γήρατος δεν μπορούν να εμφανιστούν, οπότε η ένορκη κατάθεσή τους διαβάζεται στο ακροατήριο, εφόσον η εμφάνισή τους στο ακροατήριο είναι ανέφικτη.

3. Αν η κατηγορία αφορά πλημμέλημα, δημόσιοι γενικά υπάλληλοι και υπάλληλοι σιδηροδρομικών, αεροπορικών και ναυτολογημένων σε εμπορικά πλοία, δεν καλούνται να εμφανιστούν στο ακροατήριο. Ο εισαγγελέας και το δικαστήριο μπορούν να παραγγείλουν την κλήτευσή τους, αν η εξέτασή τους στο ακροατήριο είναι αναγκαία για την ασφαλή διάγνωση της κατηγορίας.

4. Μάρτυρες κρατούμενοι σε φυλακές και σε άλλα σωφρονιστικά καταστήματα τα οποία βρίσκονται έξω από την έδρα του δικαστηρίου δεν κλητεύονται στο ακροατήριο. Ο εισαγγελέας και το δικαστήριο μπορούν να παραγγείλουν την κλήτευσή τους, αν η εξέτασή τους στο ακροατήριο είναι αναγκαία για την ασφαλή διάγνωση της κατηγορίας.

Art. 216 Examination of ambassadors and witnesses abroad

1. Ambassadors and other foreign diplomats in charge of a diplomatic mission shall be examined at their place of residence.²⁵³
2. Witnesses residing abroad shall be examined by the local consular authorities. If this is not possible, they are examined by the investigating authorities of their place of residence, at the request of the competent prosecutor to the Ministry of Justice, Transparency and Human Rights, subject to reciprocity and observance of international treaties and customs.

c) Immunities and Privileges under union law, para 2

Cf. → Article 29 EPPO Regulation and the subsequent analysis. Union law differs from national law and is not researched here in-depth. **Union law contains a** protocol, which will apply if the immunity or a privilege of a Union official needs to be lifted. It is enshrined in the consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union **Protocol (No 7) on the privileges and immunities of the European Union** (OJ C 326, 26.10.2012, p. 266–272)”. **23**

²⁵³ **Άρθρο 216 – Εξέταση πρεσβευτών και μαρτύρων στο εξωτερικό.**

1. Οι πρεσβευτές και οι άλλοι διπλωματικοί υπάλληλοι ξένου κράτους που είναι επιφορτισμένοι με διπλωματική αποστολή, εξετάζονται στην κατοικία τους.
2. Οι μάρτυρες που διαμένουν στο εξωτερικό, εξετάζονται στις επιτόπιες προξενικές αρχές. Αν αυτό είναι ανέφικτο, εξετάζονται από τις ανακριτικές αρχές του τόπου της διαμονής τους, ύστερα από αίτηση του αρμόδιου εισαγγελέα προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την προϋπόθεση της αμοιβαιότητας και την τήρηση των διεθνών συνθηκών και εθίμων.

III. National Law applicable in EPPO Investigation with Special Focus on Investigation Measures

[...]

SECTION 2

Rules on investigation measures and other measures

1. Art. 30 Investigation Measures and other Measures

a) Member States shall ensure that the European Delegated Prosecutors are entitled to order or request.....	248	computer data, encrypted or decrypted	270
aa. Adaption Law of the Member State.....	248	(a) General Provisions in the CPC	270
bb. Provision in the CPC	250	(b) Special Provisions in the CPC Tax Code, Digital Evidence Act	270
b) Investigation measures ..	259	(2) Obtainment of banking account data and traffic data	273
aa. Para 1(a).....	262	(3) Exception of data specifically retained in accordance with national law (pursuant to the second sentence of Article 15(1) of Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council).....	274
(1) Search measures	262	(a) Transposition of this Directive	274
(a) Search any premises or land	263	(b) National Provision in relation to Art. 15 para. 1 s. 2 of this Directive ..	274
(b) Search any means of transport	264	dd. Para 1(d) Freezing instrumentalities or proceeds of crime, including assets. 278	
(c) Search any private home	264	ee. Para 1(e) Interception of electronic communications to and from the suspect or accused person	280
(d) Search any clothes and any other personal property	264		
(e) Search any computer system	264		
(2) Conservatory measures necessary to avoid the loss	267		
bb. Para 1(b) Obtainment of the production of any relevant object or document	268		
cc. Para 1(c).....	270		
(1) Obtainment of the production of stored			

ff. Para 1(f) Tracking & Tracing an Object.....	289	bb. Serious offences Limitation for offences of para 1(e) and (f).....	292
c) Para 2: Specific restrictions in national law that apply with regard to certain categories of persons or professionals with an LLP obligation, Art. 29.....	291	cc. Notifications according to the last sentence of para 3	293
d) Para 3: Conditions/ Thresholds for investigation measures.....	291	e) Para 4: Any other measure(s) in the EDP's Member State	293
aa. Conditions and Limitations for investigation measures of para 1(c), (e) and (f).....	291	f) Para 5: National procedures and national modalities for taking investigative measures	295

1. At least in cases where the offence subject to the investigation is punishable by a maximum penalty of at least 4 years of imprisonment, Member States shall ensure that the European Delegated Prosecutors are entitled to order or request the following investigation measures:

- (a) search any premises, land, means of transport, private home, clothes and any other personal property or computer system, and take any conservatory measures necessary to preserve their integrity or to avoid the loss or contamination of evidence;
- (b) obtain the production of any relevant object or document either in its original form or in some other specified form;
- (c) obtain the production of stored computer data, encrypted or decrypted, either in their original form or in some other specified form, including banking account data and traffic data with the exception of data specifically retained in accordance with national law pursuant to the second sentence of Article 15(1) of Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council;
- (d) freeze instrumentalities or proceeds of crime, including assets, that are expected to be subject to confiscation by the trial court, where there is reason to believe that the owner, possessor or controller of those instrumentalities or proceeds will seek to frustrate the judgment ordering confiscation.
- (e) intercept electronic communications to and from the suspect or accused person, over any electronic communication means that the suspect or accused person is using;
- (f) track and trace an object by technical means, including controlled deliveries of goods.

2. Without prejudice to Article 29, the investigation measures set out in paragraph 1 of this Article may be subject to conditions in accordance with the applicable national law if the national law contains specific restrictions that apply with regard to certain categories of persons or professionals who are legally bound by an obligation of confidentiality.

3. The investigation measures set out in points(c), (e) and (f) of paragraph 1 of this Article may be subject to further conditions, including limitations, provided for in the applicable national law. In particular, Member States may limit the application of points (e) and (f) of paragraph 1 of this Article to specific serious offences. A Member State intending to make use of such limitation shall notify the EPPO of the relevant list of specific serious offences in accordance with Article 117.

4. The European Delegated Prosecutors shall be entitled to request or to order any other measures in their Member State that are available to prosecutors under national law in similar national cases, in addition to the measures referred to in paragraph 1.

5. The European Delegated Prosecutors may only order the measures referred to in paragraphs 1 and 4 where there are reasonable grounds to believe that the specific measure in question might provide information or evidence useful to the investigation, and where there is no less intrusive measure available which could achieve the same objective. The procedures and the modalities for taking the measures shall be governed by the applicable national law.

- 1 Art. 30 EPPO Regulation contains many possibilities to discover EU frauds and includes intrusive and effective means of investigative tools. Conducting the investigations it is important to closely obey the law and follow the details. The following provisions from the Criminal Procedure Code of Portugal is not “law in the books” but rather the fundamental requisite to combat EU frauds *in praxi*.

a) Member States shall ensure that the European Delegated Prosecutors are entitled to order or request

aa. Adaption Law of the Member State

- 2 Cf. above (before Section 1).

✍ *Nota bene:* The authorisation of an EDP (the “handling” EDP in one of the MS) to order or request could/should or must be enshrined in the new adaption laws which the Member States enacted in order to be fully operational for the EPPO and its tasks. As most of the Member States either amended their Criminal Procedure Code or their Code of the Organisation of the Judiciary and/or the Prosecutors Act, the relevant provision(s) is (are) presented in the following.

The Adaption Law stipulates Art. 17 Law 4786/2021:

3

Art. 17 Law 4786/2021²⁵⁴ Investigations – Confidentiality

1. European Prosecutors may **order or request** with due reason and in accordance with its principle of proportionality:

a) The measures of cases a) to d) of para 1 and para 4 of Article 30 of Regulation 2017/1939 (L 283), with the exception of the second paragraph of case c) of para 1 of the same Article, when an offence is under the substantive and territorial jurisdiction of the European Prosecution, in accordance with Articles 22 and 23, as well as paras 2, 3 and 4 of Article 25 of that due to the Regulation, in combination with Articles 21 to 26 of Law 4689/2020 (AD103), under conditions, procedures and guarantees ordered or requested by the respective measures of Financial Crime Prosecutors. Pursuant to subpara 1 of para 3 of Article 30 of Regulation 2017/1939, especially for the presentation of non-exceptional communication data of case c) of para 1 of the same Article and the access to them, the procedural ones are observed conditions of Articles 4 and 5 of Law 2225/1994 (AD 121), in combination with Article 265 of the Code of Criminal Procedure (CPC, 4620/2019, AD 96) on the confiscation of digital data.

b) Pursuant to the first and second subpara of para 3 of Article 30 of the Regulation 2017/1939, the measure of case e) of para 1 of the same Article, when an offence of jurisdiction of the European Public Prosecutor's Office, which is punishable by imprisonment on conditions, procedures and guarantees ordered or requested by the relevant measure of the Financial Crime Prosecutors, according to Articles 4 and 5 of Law 2225/1994, as well as Article 36, case d) of para 1 and para 2 to 6 of Article 254, case b) of para 1 and para 2 of Article 255 of CPC.

c) The measure of case f) of para 1 of Article 30 of Regulation 2017/1939, when an offence under the jurisdiction of the European Public Prosecutor's Office is investigated, the punishable by imprisonment, subject to the conditions, procedures and guarantees provided for in order or request the corresponding measure by the Financial Crime Prosecutors, in accordance with case c) of para 1 and para 2 to 6 of Article 254, case b) of para 1 and para 2 of Article 255 of CPC, in combination with Article 38 of Law 2145/1993 (AD 88).

2. Without prejudice to Article 29 of Regulation 2017/1939, on the legal obligation of the obligation confidentiality of certain categories of persons or professionals, applies to him European Commission's Attorney General for Financial Crimes Prosecutors, according to Article 36 of CPC.

Thus, the Greek Legislator has ensured the requisite of the Regulation 2017/1939.

4

²⁵⁴ For the original greek text see → above A.III.2 Special National Laws.

bb. Provision in the CPC

5 Art. 27²⁵⁵ Exercise of criminal prosecution and independence of the authority that exercises it.

1. The criminal prosecution is carried out in the name of the State by the prosecutor of the misdemeanour cases. In the courts of first instance of Athens, Piraeus, Thessaloniki and Patras, the appellate prosecutor appoints, especially for the prosecution of minors, a prosecutor of first instance and his deputy.
2. The persons who according to para 1 carry out the criminal prosecution are, in the exercise of their duties and without prejudice to the relevant provisions of the Organisation of the courts and articles 333, 334 and 335 of the Code, independently of any other authority, as well as by the courts where they serve.
3. The prosecuting authority is the prosecutor of each court.

Art. 30²⁵⁶ Responsibilities of the prosecutor. Obligation to listen.

1. The public prosecutor may conduct a preliminary examination to decide whether to prosecute. He or one of the public prosecutors subordinate to him may also be present during the course of any investigative act and may be informed at any time of the documents relating to the interrogation.
2. No decision or criminal order of a criminal court in a public meeting or in a council and no order of an investigator have validity, unless the prosecutor has been heard before.
3. The prosecutor is obliged to be present at the hearing during the proceedings.
4. The prosecutor is obliged to always submit, orally or in writing, reasoned motions and special requests and may not be left to the discretion of the court or the investigator.

²⁵⁵ **Άρθρο 27. – Άσκηση της ποινικής δίωξης και ανεξαρτησία της αρχής που την ασκεί.**

1. Την ποινική δίωξη την ασκεί στο όνομα της Πολιτείας ο εισαγγελέας των πλημμελειοδικών. Στα πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών ο εισαγγελέας εφετών ορίζει, ειδικά για την άσκηση της ποινικής δίωξης κατά ανηλίκων, έναν εισαγγελέα πρωτοδικών και τον αναπληρωτή του.
2. Τα πρόσωπα που σύμφωνα με την παρ. 1 ασκούν την ποινική δίωξη είναι, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του οργανισμού των δικαστηρίων και των άρθρων 333, 334 και 335 του κώδικα, ανεξάρτητα από κάθε άλλη αρχή, καθώς και από τα δικαστήρια όπου υπηρετούν.
3. Κατηγορούσα αρχή είναι ο εισαγγελέας κάθε δικαστηρίου.

²⁵⁶ **Άρθρο 30. – Αρμοδιότητες του εισαγγελέα.**

Υποχρέωση ακρόασης.

1. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ενεργεί προκαταρκτική εξέταση για να κρίνει αν πρέπει να ασκήσει ποινική δίωξη. Μπορεί ακόμα να παρευρίσκεται ο ίδιος ή ένας από τους αντεισαγγελείς που υπάγονται σε αυτόν κατά την ενέργεια κάθε ανακριτικής πράξης και να ενημερώνεται οποτεδήποτε ως προς τα έγγραφα που αφορούν την ανάκριση.
2. Καμιά απόφαση ή ποινική διαταγή ποινικού δικαστηρίου σε δημόσια συνεδρίαση ή σε συμβούλιο και καμιά διάταξη ανακριτή δεν έχουν κύρος, αν δεν ακουστεί προηγουμένως ο εισαγγελέας.
3. Ο εισαγγελέας έχει υποχρέωση να παρευρίσκεται στο ακροατήριο όσο διαρκεί η διαδικασία.
4. Ο εισαγγελέας έχει υποχρέωση να υποβάλλει πάντοτε, προφορικά ή γραπτά, προτάσεις αιτιολογημένες και αιτήσεις ειδικές και δεν μπορεί να αφεθεί στην κρίση του δικαστηρίου ή του ανακριτή.

Art. 31²⁵⁷ General and special investigators.

1. The pre-trial investigation and the preliminary examination are carried out after an order of the public prosecutor and under his direction: a) by the magistrates and where there is no special criminal court by the magistrates, b) by the competent ranks of the Hellenic Police and the Hellenic Police, designated in the respective bodies as general investigators and c) by civil servants, where this is provided for in special laws, designated as special investigators.
2. In the cases provided by law (Articles 245 para 2 and 250 para 2) ex officio pre-trial investigation is also carried out by the investigator. The above pre-trial investigation against minors can be carried out by the special juvenile investigator.
3. All the above are obliged to execute the orders of the judicial and prosecutorial authorities without delay in accordance with the provisions of the Code of the Organisation of Courts and the Status of Judicial Officers.

Art. 32²⁵⁸ Superior supervision in the interrogation.

The supreme supervision of the investigative work belongs to the appellate prosecutor, who also has the right to act, personally or with one of the deputy prosecutors under him, a preliminary examination for any crime committed in his district, unless a preliminary examination has been previously ordered by the Public Prosecutor. The appellate prosecutor, after the completion of the preliminary examination, either files the case, if in the meantime the criminal prosecutor has not initiated the criminal prosecution for the same act, or orders the criminal prosecution to be initiated. The same right, without the restrictions of the previous paragraphs, has the prosecutor of the Supreme Court.

²⁵⁷ **Άρθρο 31. – Γενικοί και ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι.**

1. Η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση διενεργούνται ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και υπό τη διεύθυνσή του: α) από τους πταισματοδίκες και όπου δεν υφίσταται ειδικό πταισματοδικείο από τους ειρηνοδίκες, β) από τους αρμόδιους βαθμοφόρους της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος, που ορίζονται στους αντίστοιχους οργανισμούς ως γενικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και γ) από δημοσίους υπαλλήλους, όπου αυτό προβλέπεται σε ειδικούς νόμους, που ορίζονται ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι.
2. Στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος (άρθρα 245 παρ. 2, 250 παρ. 2) αυτεπάγγελτη προανάκριση ενεργεί και ο ανακριτής. Την ως άνω προανάκριση κατά των ανηλίκων μπορεί να την ενεργεί ο ειδικός ανακριτής ανηλίκων.
3. Όλοι οι ανωτέρω υποχρεούνται να εκτελούν αμελλητί τις παραγγελίες των δικαστικών και των εισαγγελικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργιών.

²⁵⁸ **Άρθρο 32. – Ανώτατη εποπτεία στην ανάκριση.**

Η ανώτατη εποπτεία του ανακριτικού έργου ανήκει στον εισαγγελέα εφετών, που έχει επιπλέον το δικαίωμα να ενεργεί, προσωπικά ή με κάποιον από τους αντεισαγγελείς που υπάγονται σε αυτόν, προκαταρκτική εξέταση για κάθε έγκλημα που γίνεται στην περιφέρειά του, εφόσον δεν έχει διαταχθεί προηγουμένως προκαταρκτική εξέταση από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Ο εισαγγελέας εφετών, μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης που ενήργησε, είτε αρχειοθετεί την υπόθεση, εφόσον στο μεταξύ ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών δεν έχει κινήσει την ποινική δίωξη για την ίδια πράξη, είτε παραγγέλλει να κινηθεί η ποινική δίωξη. Το ίδιο δικαίωμα, χωρίς τους περιορισμούς των προηγούμενων εδαφίων, έχει και ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο οποίος μπορεί επίσης σε υποθέσεις εξαιρετικής φύσης να διατάσσει τη διεξαγωγή της ανάκρισης και την εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

Second Chapter Prosecutors of special duties

Art. 33 Financial crime prosecutor. Local competence and duties.

1.²⁵⁹ An economic crime prosecutor is appointed a prosecutor with the rank of appellate prosecutor, from those who serve in the Athens appellate prosecutor's office. His placement is carried out by a presidential decree issued following a decision of the relevant

²⁵⁹ Εισαγγελείς ειδικών καθηκόντων

Άρθρο 33. – Εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος.

Τοπική αρμοδιότητα και καθήκοντα.

1. Εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος ορίζεται εισαγγελικός λειτουργός με βαθμό εισαγγελέα εφετών, από εκείνους που υπηρετούν στην εισαγγελία εφετών Αθηνών. Η τοποθέτησή του διενεργείται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Με τον ίδιο τρόπο ορίζεται και ένας νεότερος στην επετηρίδα εισαγγελέας εφετών, ως νόμιμος αναπληρωτής του. Ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος εκτελεί τα καθήκοντα του με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και συνεπικουρείται από πέντε τουλάχιστον εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών, εκ των οποίων τέσσερις τουλάχιστον από εκείνους που υπηρετούν στην εισαγγελία πρωτοδικών Αθηνών και ένας από εκείνους που υπηρετούν στην εισαγγελία πρωτοδικών Θεσσαλονίκης. Οι τελευταίοι ορίζονται από τους διευθύνοντες τις οικείες εισαγγελίες μετά από γνώμη του εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος.

2. Το έργο των αρμόδιων για τα οικονομικά εγκλήματα εισαγγελέων εποπτεύει και συντονίζει αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που ορίζεται με πλήρη ή μερική απασχόληση από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

3. Ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος έχει ως αρμοδιότητα τη διενέργεια ερευνών ή προκαταρκτικής εξέτασης για την εξακρίβωση τέλεσης κάθε είδους φορολογικών και οικονομικών εγκλημάτων και οποιωνδήποτε άλλων συναφών, εφόσον αυτά διαπράττονται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή βλάπτουν σοβαρά την εθνική οικονομία. Ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος μπορεί να ασκεί την αρμοδιότητά του σε όλη την Επικράτεια. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, για την άσκηση των καθηκόντων του, ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και το συντονισμό των ενεργειών των γενικών κατά το άρθρο 31 παρ. 1 περ. α' και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως δε υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, εντός των σχετικών αρμοδιοτήτων τους.

4. Ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος ενημερώνεται για όλες τις καταγγελίες ή πληροφορίες που περιέρχονται στις υπηρεσίες της παρ. 3 για εγκλήματα της αρμοδιότητάς του, αξιολογεί και διερευνά τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε άλλη σχετική είδηση που περιέρχεται σε γνώση του με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η καταγγελία, πληροφορία ή είδηση δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, τη θέτει στο αρχείο και, υποβάλλοντας τη δικογραφία στον εποπτεύοντα αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου που έχει ορισθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος έχει δικαίωμα να παραγγείλει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή την άσκηση ποινικής δίωξης, εκθέτοντας στην παραγγελία του συνοπτικά τους λόγους που δικαιολογούν την άσκησή της.

5. Για τη διερεύνηση των υποθέσεων που ανήκουν στην αρμοδιότητά του ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος καθώς και ο αναπληρωτής του ή οι εισαγγελικοί λειτουργοί που τον συνεπικουρούν, μπορούν να παραγγέλλουν τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από τους κατά την παρ. 3 γενικούς ή ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους. Ειδικά, για τους υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης παραγγέλλεται αποκλειστικά και μόνο στους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων και μόνο για υποθέσεις που εμπίπτουν στις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Οι λοιποί υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. που έχουν προανακριτικά καθήκοντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που εκδίδεται μόνο μετά από αίτημα της ελεγκτικής υπηρεσίας της Α.Α.Δ.Ε. στην οποία ανήκουν προς τον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος και οι λοιποί εισαγγελείς δεν παραγγέλλουν στις Υπηρεσίες και το προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ούτε διαβιβάζουν με οποιαδήποτε διαδικασία εντολές ή αιτήματα διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η εκτέλεση των ανωτέρω εισαγγελικών παραγγελιών ανατίθεται σε Υπηρεσία εκτός της Α.Α.Δ.Ε. με ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, που εποπτεύονται από τον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος και με αρμοδιότητα την έρευνα τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων. Μετά την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης, ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος ή ο αναπληρωτής του, εφόσον κρίνουν ότι

Supreme Judicial Council. In the same way, a new appellate prosecutor in the yearbook is appointed as his legal deputy. The financial crime prosecutor performs his duties full-time and exclusively and is assisted by at least five prosecutors or deputy prosecutors of first instance, of which at least four of those serving in the Athens first instance prosecutor's office and one of those serving in the Thessaloniki first instance prosecutor's office.

2. The work of the prosecutors in charge of financial crimes is supervised and coordinated by a Deputy Prosecutor of the Supreme Court who is appointed full-time or part-time by the Prosecutor of the Supreme Court.

3. The Financial Crimes Prosecutor has the responsibility to conduct investigations or preliminary examinations to determine the commission of any kind of tax and financial crimes and any other related, if they are committed against the Greek State, local authorities and European legal bodies. Union or seriously damage the national economy. The financial crime prosecutor can exercise his / her jurisdiction throughout the Territory. Without prejudice to para 5 of this article, for the exercise of his duties, the prosecutor of financial crime has the supervision, guidance and coordination of the actions of the general according to article 31 para especially employees of the Financial Crime Prosecution Corps (S.D.O.E.),

4. The prosecutor of financial crime is informed about all the complaints or information that come to the services of para 3 for crimes of his competence, evaluates and investigates this information, as well as any other relevant news that comes to his knowledge in any way and means proposing those cases that seriously harm the interests of the Greek State and the European Union. If the complaint, information or news is not based on the law or is obviously unfounded in its substance or inadmissible judicial assessment, he files it and, submitting the case file to the supervising attorney general of the Supreme Court appointed in accordance with para 2 of this article., states the reasons why he did not file a criminal prosecution.

5. For the investigation of the cases that belong to his competence, the prosecutor of financial crime as well as his deputy or the prosecutors who assist him, can order the conduct of a preliminary examination by the general or special investigating officers according to para 3. Especially, for the employees of the Independent Public Revenue

συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις για την κίνηση ποινικής δίωξης, διαβιβάζουν τη δικογραφία στους κατά τόπο αρμόδιους για την ποινική δίωξη εισαγγελείς πρωτοδικών, με παραγγελία άμεσης άσκησης ποινικής δίωξης. Αν ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος ή ο αναπληρωτής του κρίνει ότι δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για την κίνηση της ποινικής δίωξης, θέτει την υπόθεση στο αρχείο και υποβάλλοντας τη δικογραφία στον εποπτεύοντα κατά την παρ. 2 αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος, σε περίπτωση που διαφωνεί, έχει δικαίωμα να παραγγείλει την άσκηση ποινικής δίωξης, εκθέτοντας στην παραγγελία του συνοπτικά τους λόγους που τη δικαιολογούν.

6. Με σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντος αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου που έχει ορισθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος και ο αναπληρωτής του μπορούν να παραγγέλλουν τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από τον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών, μετά το πέρας της οποίας ενημερώνονται εγγράφως για την πορεία της.

Authority (A.A.D.E.) the preliminary examination is ordered exclusively to the customs officials and the employees of the Directorate of Internal Affairs and only for cases that fall within their control responsibilities. The other employees of A.A.D.E. who have pre-investigative duties in accordance with the current legislation, carry out a preliminary examination, following a prosecutor's order issued only at the request of the auditing service of A.A.D.E. to which they belong to the financial crime prosecutor. Without prejudice to the previous paragraph, the financial crime prosecutor and the other prosecutors do not order from the Services and the staff of A.A.D.E. conduct a preliminary examination nor transmit by any procedure orders or requests for tax audits. The execution of the above prosecutorial orders is assigned to a Service outside the A.A.D.E. with special pre-investigation officers, supervised by the financial crime prosecutor and with responsibility for the investigation of tax evasion crimes or other financial crimes. Upon completion of the preliminary examination, the financial crime prosecutor or his / her deputy, if they deem that there is sufficient evidence for a criminal prosecution, forward the case file to the local prosecutors of the first instance responsible for the criminal prosecution, with an order for immediate criminal prosecution. If the prosecutor of a financial crime or his deputy deems that there is insufficient evidence for the initiation of criminal proceedings, he files the case and submits the case file to the supervisor under para 2 of the Supreme Court, stating the reasons why he did not prosecute. The latter, in case he disagrees, has the right to order the criminal prosecution, summarizing in his order the reasons that justify it. If the prosecutor of a financial crime or his deputy deems that there is insufficient evidence for the initiation of criminal proceedings, he files the case and submits the case file to the supervisor under para 2 of the Supreme Court, stating the reasons why he did not prosecute. The latter, in case he disagrees, has the right to order the criminal prosecution, summarizing in his order the reasons that justify it. If the prosecutor of financial crime or his deputy deems that there is insufficient evidence for the initiation of criminal prosecution, he files the case and submits the case file to the supervisor under para 2 of the Supreme Court, stating the reasons why he did not prosecute. The latter, in case he disagrees, has the right to order the criminal prosecution, summarizing in his order the reasons that justify it.

6. With the consent of the supervising Deputy Prosecutor of the Supreme Court appointed in accordance with para 2 of this article, the prosecutor of financial crime and his deputy may order a preliminary examination by the locally competent prosecutor of first instance, after of which they are informed in writing of its progress.

Art. 34²⁶⁰ Powers of a financial crime prosecutor.

1. The prosecutors of para 1 of Article 33 shall, provided that the principle of proportionality is complied with, have access to any information or data which is useful for the performance of their work, not subject to the restrictions of the legislation on taxation, banking, stock exchange and any other confidentiality, with the exception of the legal one (article 39 para 1 of Law 4194/2013) and telecommunication (Law 2225/1994), as well as in any form of file of a public authority or Organisation that keeps and processes personal data, in accordance with applicable traceability rules.
2. The prosecutors of para 1 of article 33, when conducting a preliminary examination to verify the commission of crimes within their competence, have the possibility to make, with their reasoned provision, seizures of bank accounts, contents of bank vaults and assets in general (movable and immovable), for the purpose of safeguarding the

²⁶⁰ Άρθρο 34. – Εξουσίες εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος.

1. Οι εισαγγελικοί λειτουργοί της παρ. 1 του άρθρου 33 έχουν, εφόσον τηρείται η αρχή της αναλογικότητας, πρόσβαση σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο που είναι χρήσιμο για την άσκηση του έργου τους, μη υποκείμενοι στους περιορισμούς της νομοθεσίας περί φορολογικού, τραπεζικού, χρηματιστηριακού και κάθε άλλου απορρήτου, με την εξαίρεση του δικηγορικού (άρθρο 39 παρ. 1 του ν. 4194/2013) και τηλεπικοινωνιακού (ν. 2225/1994), καθώς και σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με ισχύοντες κανόνες ιχνηλασιμότητας.

2. Οι εισαγγελικοί λειτουργοί της παρ. 1 του άρθρου 33, όταν διενεργούν προκαταρκτική εξέταση για την εξακρίβωση τέλεσης εγκλημάτων της αρμοδιότητάς τους, έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν, με αιτιολογημένη διάταξη τους, σε δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένων τραπεζικών θυρίδων και περιουσιακών εν γένει στοιχείων (κινητών και ακινήτων), προς τον σκοπό διασφάλισης των συμφερόντων του δημοσίου, για χρονικό διάστημα μέχρι εννέα μηνών που μπορεί να παρατείνεται με βούλευμα του αρμόδιου συμβουλίου κατ' ανώτατο όριο για άλλους εννέα μήνες, λόγω δικαιολογημένης μη ολοκλήρωσης της διενεργούμενης, κατά τα ανωτέρω, προκαταρκτικής εξέτασης. Η διάταξη εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του καθ' ου ή τρίτου και δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν, θυρίδα, κινητό ή ακίνητο περιουσιακό στοιχείο. Η δέσμευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης στον οργανισμό ή την υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται. Ως χρονική στιγμή αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης της παρούσας παραγράφου προς τους αρμόδιους Οργανισμούς και Υπηρεσίες λογίζεται η ημέρα που γνωστοποιείται με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, ιδίως δε τηλεομοιοτυπικά ή με ηλεκτρονική αλληλογραφία, η διάταξη στην Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι οποίες οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην ημεδαπή. Σε περίπτωση δέσμευσης ακινήτου, πλοίου ή αεροσκάφους, η δέσμευση επιδίδεται στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα ή προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου ή στον οικείο λιμενάρχη ή στην υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα τηρούμενα από αυτούς βιβλία και ακολούθως να αρχειοθετήσουν το έγγραφο που τους επιδόθηκε. Με τον ίδιο τρόπο η διάταξη γνωστοποιείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία δεν κωλύεται να λαμβάνει όλα τα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μέτρα διασφάλισης.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο διάταξη επιδίδεται εντός προθεσμίας είκοσι ημερών στον καθ' ου ή στον τρίτο, οι οποίοι δύνανται να προσφύγουν και να ζητήσουν την άρση της, με αίτησή τους προς το αρμόδιο συμβούλιο, εντός προθεσμίας τριάντα ημερών, η οποία δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της. Η διάταξη ή το βούλευμα ανακαλούνται ή τροποποιούνται αν προκύψουν νέα στοιχεία. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης: α) στην περίπτωση που παραγγέλλεται από τον οικονομικό εισαγγελέα ή τον αναπληρωτή του άσκηση ποινικής δίωξης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΠΔ, β) σε περίπτωση αρχειοθέτησης της ποινικής δικογραφίας η δέσμευση αίρεται αυτοδικαίως.

4. Με τη σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντος, κατά την παρ. 2 του άρθρου 33 αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος μπορεί να παραγγέλλει την έκδοση της διάταξης της παρ. 2 του παρόντος και από τον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών, ο οποίος εκδίδει αυτήν σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, οι διατάξεις της οποίας εφαρμόζονται ανάλογα. Η προσφυγή κατά της διάταξης του εισαγγελέα πρωτοδικών εισάγεται στο κατά τόπο αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών.

public interest, for a period of up to nine months which may be extended by a decision of the competent council for a maximum of another nine months, due to justified non-completion of the above, preliminary examination. The order is issued without prior call of the defendant or third party and does not need to indicate a specific account, title, financial product, box, movable or immovable asset. The commitment is valid from the time of the proven notification of the provision to the Organisation or service to which it is addressed. The time of notification of the provision of this paragraph to the competent Organisations and Services un Greece is considered the day that is notified in any appropriate way, especially by fax or e-mail, the order to the Bank of Greece and the Hellenic Capital Market Commission, which must inform without delay the financial institutions operating in the country. In the event of the seizure of a property, ship or aircraft, the seizure shall be served on the competent mortgagor or head of the cadastral office or on the relevant port authority or civil aviation authority, who are obliged to make a relevant note on the same day in the books kept by them and then to file the document served on them. In the same way, the provision is notified to the Independent Public Revenue Authority, which is not prevented from taking all the safeguard measures in accordance with the existing, applicable provisions.

3. The order referred to in the preceding paragraph shall be served within twenty days on the defendant or on the third party, who may appeal and request its revocation, on application to the competent Council, within a period of thirty days, which shall not suspend its execution. The order or judgment shall be revoked or amended if new facts come to light. At the end of the pre-trial investigation: (a) in the event that the public prosecutor or his deputy orders criminal proceedings, the provisions of the CPC shall apply; (b) in the event that the criminal file is filed, the freezing shall be automatically lifted.

4. With the consent of the supervisor, according to para 2 of Article 33 of the Deputy Prosecutor of the Supreme Court, the prosecutor of financial crime may order the issuance of the provision of para 2 of the present and from the locally competent prosecutor of first instance, who issue it in accordance with the terms and conditions of the previous paragraph, the provisions of which shall apply accordingly. The appeal against the order of the prosecutor of first instance is submitted to the locally competent council of misdemeanours.

Art. 35 Prosecutor for corruption crimes. Competence.

1.²⁶¹ A prosecutor for corruption crimes, with the rank of deputy prosecutor of appeals, shall be appointed at the Athens and Thessaloniki courts of appeal. Their appointment

²⁶¹ **Άρθρο 35. – Εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς. Αρμοδιότητα.**

1. Στις εισαγγελίες εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης, ορίζεται εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς, με βαθμό αντεισαγγελέα εφετών. Η τοποθέτησή τους διενεργείται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς, η κατά τόπο

shall be carried out by a presidential decree issued following a decision of the relevant Supreme Judicial Council. The prosecutor for corruption offences, whose local jurisdiction extends to the territorial district of the court of appeal, where he is assigned, shall perform his duties on a full-time and exclusive basis and shall be assisted by at least two prosecutors or deputy prosecutors of first instance. The latter shall be appointed by the directors of the prosecutor's offices concerned, following an opinion of the prosecutor for corruption offences.

2. The work of the prosecutors responsible for corruption crimes shall be supervised and coordinated by the Deputy Prosecutor of the Supreme Court appointed in accordance with para 2 of Article 33.

3. The prosecutor for corruption crimes shall be responsible for the criminal offences committed by members of parliament, general and special secretaries of ministries, governors, deputy governors or chairmen of administrative boards or managing directors or appointed advisors of legal persons under public law and elected unilateral bodies of local authorities in the exercise of their duties or by taking advantage of their status, even if the perpetrators have ceased to hold that status, provided that they are involved in pursuing their own or third parties' financial gain or in causing damage to the public, legal persons governed by public law or local authorities, with the exception of the cases referred to in Article 33.

Art. 36 Powers of the Prosecutor of Corruption Crimes.

1.²⁶² In order to investigate cases that fall within its competence, the Prosecutor of Corruption Crimes shall order a preliminary examination, after which he shall act in accordance with the provisions of Article 43 and order the competent Public Prosecutor to file

αρμοδιότητα του οποίου εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια του εφετείου όπου είναι τοποθετημένος, εκτελεί τα καθήκοντά του με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και συνεπικουρείται από δύο τουλάχιστον εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών. Οι τελευταίοι ορίζονται από τους διευθύνοντες τις οικείες εισαγγελίες, μετά από γνώμη του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς.

2. Το έργο των αρμόδιων για τα εγκλήματα διαφθοράς εισαγγελέων εποπτεύει και συντονίζει ο αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που ορίζεται κατά την παρ. 2 του άρθρου 33.

3. Στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς υπάγονται τα κακουργήματα που διαπράττουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή επωφελούμενοι από την ιδιότητά τους, βουλευτές, γενικοί και ειδικοί γραμματείς υπουργείων, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ακόμη και αν οι υπαίτιοι έχουν παύσει να φέρουν την ιδιότητα αυτή, εφόσον αυτά σχετίζονται με επιδίωξη οικονομικού οφέλους των ιδίων ή τρίτων ή την πρόκληση βλάβης στο δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εξαιρουμένων των περιπτώσεων του άρθρου 33.

²⁶² **Άρθρο 36. – Εξουσίες εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς.**

1. Για τη διερεύνηση των υποθέσεων που ανήκουν στην αρμοδιότητά του ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, μετά το πέρας της οποίας ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 43 και παραγγέλλει στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών την άσκηση ποινικής δίωξης. Αν ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς θέσει στο αρχείο την μήνυση ή αναφορά, ως μη στηριζόμενη στον νόμο, προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης ή επειδή δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις που δικαιολογούν την άσκηση ποινικής δίωξης, υποβάλλει τη δικογραφία στον εποπτεύοντα αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος μπορεί να

a criminal prosecution. If the Corruption Crimes Prosecutor files the lawsuit or report as unsubstantiated, apparently unfounded or inadmissible, or because there is insufficient evidence to justify criminal prosecution, he or she shall file a complaint with the and states the reasons why he did not prosecute. The latter may order either a preliminary examination or a criminal prosecution,

2. The prosecutor of corruption crimes is supported in his work by a number of expert scientists that are deemed necessary for the completion of the preliminary examination within the time provided for it. These expert scientists assist in any appropriate way the work of the prosecutor of corruption crimes as well as of the general and special pre-investigation officers during the preliminary examination of the crimes of para 3 of the previous article, for the more accurate diagnosis and judgment of events for which special knowledge of science or art, but are not examined as witnesses. The appointment of these persons is made by an act of the prosecutor of corruption crimes among those who serve in the wider public sector, and in exceptional cases by the private sector,

3. Para 1 of Article 34 shall apply mutatis mutandis to the Prosecutor of Corruption Crimes.

Third Book First Section Investigation

Art. 239 [Purpose of interrogation] [...]

Interview

Art. 245 When and by whom it shall be carried out.

1.²⁶³ The pre-trial investigation shall be conducted by any investigating officer upon written order of the prosecutor, shall be brief and shall not be concluded before the defendant's plea is taken. An order for pre-trial investigation is given only in cases under Article 322 para 2(c) and 323(c).

παραγγελλεί είτε τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης είτε την άσκηση ποινικής δίωξης, εκθέτοντας στην παραγγελία του συνοπτικά τους λόγους που τη δικαιολογούν.

2. Ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς υποστηρίζεται στο έργο του από αριθμό ειδικών επιστημόνων που κρίνεται αναγκαίος για την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης μέσα στον προβλεπόμενο γι' αυτήν χρόνο. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεπικουρούν με κάθε πρόσφορο τρόπο το έργο του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς καθώς και των γενικών και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων κατά την προκαταρκτική εξέταση επί των εγκλημάτων της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, δεν εξετάζονται όμως ως μάρτυρες. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται με πράξη του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον στο δημόσιο δεν υπηρετούν πρόσωπα με τις γνώσεις αυτές, εφαρμόζονται δε αναλόγως ως προς αυτούς οι διατάξεις των άρθρων 188 έως 193.

3. Η παρ. 1 του άρθρου 34 εφαρμόζεται αναλόγως και για τον εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς.

²⁶³ **Άρθρο 245. – Πότε και από ποιον ενεργείται.**

1. Η προανάκριση ενεργείται από οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο μετά από γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, είναι συνοπτική και δεν περατώνεται πριν ληφθεί η απολογία του κατηγορουμένου. Παραγγελία για προανάκριση δίνεται μόνο στις περιπτώσεις των άρθρων 322 παρ. 2 εδάφιο γ' και 323 εδάφιο γ'.

2. Αν υπάρχουν ενδείξεις ότι τελέστηκε αδίκημα και από την καθυστέρηση απειλείται άμεσος κίνδυνος απώλειας των αποδεικτικών στοιχείων ή υπάρχει δυσχέρεια πραγματοποίησης συγκεκριμένης ανακριτικής πράξης ή κτήσης

2. If there are indications that an offence has been committed and the delay threatens an imminent risk of loss of evidence or there is a difficulty in carrying out a specific investigative act or obtaining evidence in the future, or if it is an automatic felony or misdemeanour, the investigating officers pursuant to Article 31 shall be obliged to attempt all investigative acts necessary to ascertain the act and discover the perpetrator, even without a prior order from the public prosecutor. In this case they shall notify the public prosecutor by the most rapid means and submit the reports drawn up without delay. The public prosecutor, after receiving the reports, shall act in accordance with Articles 43 et seq.

3. If the identity of the perpetrator of a certain crime has not emerged from the ex officio pre-trial investigation, the case file shall be placed on file by an act of the competent public prosecutor. The prosecutor may do the same if the perpetrator remains unknown after a pre-trial investigation. In this case, the criminal prosecution under Article 43 shall be deemed to have been brought by the issuance of the above-mentioned act of the public prosecutor, which must also contain the description of the offence and the time when it was committed. If the perpetrator is subsequently discovered, the case file shall be withdrawn from the file and the criminal proceedings shall be resumed. If there are several accused persons, only the one who remains unknown shall be filed.

b) Investigation measures

The **classical Greek investigation measures** are regulated by the Greek CPC. An enumeration provides an overview of current provisions: 6

- Second Chamber Investigative acts Chapter One General Provisions 7
- Article 251 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Duties of the person conducting the investigation – Principle of proportionality
- Article 252 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Rights of the interrogator. Brawlers
- Second chapter research. Special investigative acts

αποδεικτικού στοιχείου στο μέλλον ή αν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα, οι κατά το άρθρο 31 ανακριτικοί υπάλληλοι είναι υποχρεωμένοι να επιχειρούν όλες τις ανακριτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για να βεβαιωθεί η πράξη και να ανακαλυφθεί ο δράστης, έστω και χωρίς προηγούμενη παραγγελία του εισαγγελέα. Στην περίπτωση αυτή ειδοποιούν τον εισαγγελέα με το ταχύτερο μέσο και του υποβάλλουν χωρίς χρονοτριβή τις εκθέσεις που συντάχθηκαν. Ο εισαγγελέας, αφού λάβει τις εκθέσεις, ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 43 κ.ε..

3. Αν από την αυτεπάγγελτη προανάκριση δεν προέκυψε η ταυτότητα του δράστη ορισμένου εγκλήματος, η δικογραφία τίθεται με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα στο αρχείο. Το ίδιο μπορεί να πράξει ο εισαγγελέας και αν ο δράστης παραμένει άγνωστος μετά από προκαταρκτική εξέταση. Στην περίπτωση αυτήν η κατά το άρθρο 43 ποινική δίωξη θεωρείται ότι ασκήθηκε με την έκδοση της πιο πάνω πράξης του εισαγγελέα, η οποία πρέπει να περιέχει και τον χαρακτηρισμό του αδικήματος και τον χρόνο τέλεσής του. Αν ακολούθως αποκαλυφθεί ο δράστης, η δικογραφία ανασύρεται από το αρχείο και συνεχίζεται η ποινική διαδικασία. Αν οι κατηγορούμενοι είναι περισσότεροι, η αρχειοθέτηση γίνεται μόνον ως προς αυτόν που παρέμεινε άγνωστος.

- Article 253 – Code of Criminal Procedure (Act 4620/2019) – Conditions for conducting an investigation
- Article 254 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Special investigative acts on certain crimes
- Article 255 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Special investigative acts on corruption crimes
- Article 256 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Formalities and manner of conducting a search of a residence. Night search of a residence
- Article 257 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Body searches
- Article 258 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Drafting of an investigation report
- Article 259 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Escrow
- Chapter Three Attachment
- Article 260 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Attachment in banks and other institutions
- Article 261 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Freezing of assets
- Article 262 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Effect of freezing – Appeal
- Article 263 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Obligation to deliver documents
- Article 264 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Seizure of documents – Seizure of forms
- Article 265 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Seizure of digital data
- Article 266 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Attachment at the end of the investigation
- Article 267 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Copies of seized documents and their judicial deposit
- Article 268 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Safekeeping of confiscated things. Sealing
- Article 269 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Copies and photographs of confiscated things – Lifting of seizure. Possibility of appeal against the decision of the public prosecutor or investigating judge rejecting it

8 All of these provisions are assessed in the following part on their structure. Art. 251 Greek CPC is of high importance as the Article describes how main investigations are conducted in purely national cases:

Art. 251 CPC Duties of the person conducting the investigation – Principle of proportionality

1.²⁶⁴ The investigating judge and the investigating officers to whom investigative acts have been assigned pursuant to Article 249 para 2 and 3 shall without delay gather information about the crime and its perpetrators, examine witnesses and accused persons, go to the scene for autopsy action, after taking with them, if necessary, forensic or other experts, conduct investigations, seize evidence and generally do whatever is necessary for the collection and preservation of evidence, as well as for securing the traces of the crime.² In carrying out any investigative act, the investigating judge and investigating officers must respect the principle of proportionality (Article 25 para 1 of the Constitution).

If a **corruption offence** is suspected, the Greek CPC foresees a special enumeration of investigative acts, which are anchored in Art. 255 CPC: **9**

Art. 255 CPC Special investigative measures for corruption crimes

1.²⁶⁵ Especially for the offences referred to in Articles 159, 159A, 235, 236, 237 and 237A of the Penal Code, provided that they are not committed within the framework of

²⁶⁴ Άρθρο 251 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Καθήκοντα εκείνου που ενεργεί την ανάκριση – Αρχή της αναλογικότητας

ΠροηγούμενοΕπόμενο

1. Ο ανακριτής και οι ανακριτικοί υπάλληλοι στους οποίους έχουν ανατεθεί ανακριτικές πράξεις κατά το άρθρο 249 παρ. 2 και 3 οφείλουν χωρίς χρονοτριβή να συγκεντρώνουν πληροφορίες για το έγκλημα και τους υπαιτίους του, να εξετάζουν μάρτυρες και κατηγορουμένους, να μεταβαίνουν επί τόπου για ενέργεια αυτοψίας, αφού πάρουν μαζί τους, αν υπάρχει ανάγκη, ιατροδικαστές ή άλλους πραγματογνώμονες, να διεξάγουν έρευνες, να καταλαμβάνουν πειστήρια και γενικά να ενεργούν οτιδήποτε είναι αναγκαίο για τη συλλογή και τη διατήρηση των αποδείξεων, καθώς και για την εξασφάλιση των ιχνών του εγκλήματος.² Κατά τη διενέργεια κάθε ανακριτικής πράξης ο ανακριτής και οι ανακριτικοί υπάλληλοι οφείλουν να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 Συντάγματος).

²⁶⁵ Άρθρο 255 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Ειδικές ανακριτικές πράξεις επί εγκλημάτων διαφθοράς

1. Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α ΠΚ, εφόσον αυτές δεν τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια: α) συγκαλυμμένης έρευνας, την οποία ενεργεί ανακριτικός υπάλληλος με παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα και αφού ενημερωθεί προηγουμένως εγγράφως ο αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των εισαγγελικών εγκλημάτων διαφθοράς. Η εν λόγω παραγγελία δίδεται, αν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τελείται ήδη ή πρόκειται να επαναληφθεί η τέλεση κάποιας από τις προαναφερόμενες αξιόποινες πράξεις, όπως προκύπτει από ενδείξεις για προηγούμενη συστηματική δράση του προσώπου κατά του οποίου διενεργείται η συγκεκριμένη έρευνα ή από την εύρεση αδικαιολόγητων περιουσιακών στοιχείων του κατά τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασής του, και η αποκάλυψη αυτής είναι με άλλον τρόπο αδύνατη ή ιδιαίτερος δυσχερής. Κατά τη συγκαλυμμένη έρευνα ο ανακριτικός υπάλληλος ή ο ιδιώτης που ενεργεί υπό τις οδηγίες του, εμφανίζεται ως ωφελούμενος ή ως μεσολαβητής ωφελουμένου προσώπου από την αξιόποινη πράξη της παρ. 1, την τέλεση της οποίας ο δράστης είχε προαποφασίσει. Η συγκαλυμμένη έρευνα ενεργείται για εύλογο κατά τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες και μπορεί να παραταθεί για ακόμη ένα τρίμηνο. Ο ενεργών τη συγκαλυμμένη έρευνα μπορεί να φέρει συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά ή άλλα στοιχεία και να συναλλάσσεται με αυτά για τις ανάγκες της έρευνας που διεξάγει. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εκδόσεως των εν λόγω στοιχείων συγκάλυψης ορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Για τις ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος, οι οποίες

a criminal or terrorist organisation, the investigation may also include the conduction of:

(a) a covert investigation, carried out by an investigating officer on the order of the competent public prosecutor and after having been informed in writing by the deputy prosecutor of the Supreme Court who supervises and coordinates the work of prosecutors for corruption crimes. Such an order shall be given if there are serious indications that the commission of any of the abovementioned offences has already been committed or is about to be repeated, as evidenced by indications of previous systematic action by the person under investigation or of the discovery of unjustified assets during the verification of his or her assets; and revealing it is otherwise impossible or particularly difficult. During the covert investigation, the investigating officer or the private person acting under his direction, appears as a beneficiary or as an intermediary of a beneficiary of the offence referred to in para 1, the commission of which the offender had predetermined. The covert investigation shall be conducted for a reasonable period of time, which may not exceed three months and may be extended for a further three months. The perpetrator of the covert investigation may carry concealed identity data and tax or other information and deal with them for the purposes of the investigation he conducts. The details and procedure for issuing these cover-ups are defined by a joint ministerial decision of the Ministers of Justice, Transparency and Human Rights and Public Order and Citizen Protection. The actions of the covert actor shall be the subject of an analytical report in accordance with Articles 148 to 153. Evidence obtained through the actions of the covert actor, which is not mentioned in detail in the report, is not taken into account for the conviction of the accused.

(b) removal of confidentiality, recording of activity outside the home and correlation or combination of personal data, as provided for in points (c), (d) and (e) of para 1 of Article 254. In such cases, para 2 and 3 of the same article 2. Any information or knowledge acquired in carrying out the abovementioned investigative acts may be used only for the purposes specified by the Judicial Council.

aa. Para 1(a)

(1) Search measures

- 10** Search measures are usually used by the EPPO to discover subsidy frauds, invoices from VAT fraud carousels, original documents for taxation duties of economic operators, material from subcontractors in the procurement fraud area etc.

δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου.β) άρσης του απορρήτου, καταγραφής δραστηριότητας εκτός κατοικίας και συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές προβλέπονται στα στοιχεία γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 254. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 2 και 3 του ίδιου άρθρου.

(a) Search any premises or land

11

Art. 256²⁶⁶ Forms and manner of conducting a search in a residence.**Night search of a dwelling house.**

1. Whoever in the cases referred to in Article 253 and para 5 of this Article conducts a search in a residence, shall employ another investigating officer, with whom he shall cooperate, unless he has been employed in accordance with Article 150. If he finds the door closed and the occupant refuses to open it, he may break it down in the presence of the investigating officer with whom he is cooperating.
2. If the search is carried out by an investigating officer not having the status of a judicial officer, the presence of a judicial officer is required.
3. A copy of the report of the investigation shall be given free of charge to the occupant of the dwelling where the investigation was carried out, upon his oral request.
4. In searches of dwellings, all unnecessary publicity and all disturbance of the occupants which is not absolutely necessary shall be studiously avoided. Care must also be taken to safeguard reputations and personal secrets not connected with the act of the accused, and to conduct the action with all propriety and decency. Whoever conducts the search must invite the occupant of the apartments to be searched to be present during the search. In his absence, a neighbour shall be invited to attend.
5. A night search of a dwelling house shall be permitted in the following cases and only to the public prosecutor, the investigating magistrate, the magistrates or the magistrates:
 - (a) if a person who is lawfully prosecuted is to be arrested,

²⁶⁶ **Άρθρο 256. – Διατυπώσεις και τρόπος διεξαγωγής έρευνας σε κατοικία.**

Νυχτερινή έρευνα σε κατοικία.

1. Όποιος στις περιπτώσεις του άρθρου 253 και της παρ. 5 του παρόντος άρθρου ενεργεί την έρευνα σε κατοικία, προσλαμβάνει και άλλον ανακριτικό υπάλληλο, με τον οποίο συμπράττει, εκτός αν αυτός έχει προσληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 150. Αν βρει την πόρτα κλειστή και ο ένοικος αρνείται να την ανοίξει, μπορεί να την παραβιάσει παρουσία του ανακριτικού υπαλλήλου με τον οποίο συμπράττει.
2. Αν την έρευνα την ενεργεί ανακριτικός υπάλληλος μη έχων την ιδιότητα δικαστικού λειτουργού, απαιτείται η παρουσία δικαστικού λειτουργού.
3. Αντίγραφο της έκθεσης για την έρευνα δίνεται ατελώς στον ένοικο της κατοικίας όπου έγινε αυτή, με προφορική αίτησή του.
4. Στις έρευνες των κατοικιών πρέπει να αποφεύγεται με επιμέλεια κάθε περιττή δημοσιότητα και κάθε ενόχληση των ενοίκων που δεν είναι απόλυτα αναγκαία. Πρέπει επίσης να καταβάλλεται μέριμνα για τη διαφύλαξη της υπόληψης και των ατομικών μυστικών που δεν έχουν σχέση με την πράξη της κατηγορίας, καθώς και να διεξάγεται η ενέργεια με κάθε ευπρέπεια και κοσμιότητα. Όποιος διεξάγει την έρευνα πρέπει να προσκαλεί τον ένοικο των διαμερισμάτων που θα ερευνηθούν να παρευρίσκεται κατά τη διεξαγωγή της. Σε περίπτωση απουσίας του, προσκαλείται να παρευρεθεί ένας γείτονας.
5. Η νυχτερινή έρευνα σε κατοικία επιτρέπεται στις παρακάτω περιπτώσεις και μόνο στον εισαγγελέα, στον ανακριτή, στους ειρηνοδίκες ή στους πταισματοδίκες:
 - α) αν πρόκειται να συλληφθεί πρόσωπο που διώκεται νόμιμα,
 - β) αν κάποιος συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω να διαπράττει μέσα στην κατοικία κακούργημα ή πλημμέλημα,
 - γ) αν γίνεται συγκέντρωση σε κατοικία όπου παίζονται κατ' επάγγελμα τυχερά παιχνίδια ή η κατοικία χρησιμοποιείται ως τόπος κατ' επάγγελμα ακολασίας.
6. Η διάρκεια της νύχτας ορίζεται: από τις 8 το βράδυ έως τις 6 το πρωί για το διάστημα από την 1 Οκτωβρίου έως τις 31 Μαρτίου, και από τις 9 το βράδυ έως τις 5 το πρωί για το διάστημα από την 1 Απριλίου έως τις 30 Σεπτεμβρίου.

(b) if a person is arrested in the act of committing a felony or misdemeanour in the home,
(c) if there is a gathering in a dwelling where gambling is carried out on a professional basis or the dwelling is used as a place of professional debauchery.

6. The length of the night is defined as: from 8 p.m. to 6 a.m. for the period from 1 October to 31 March, and from 9 p.m. to 5 a.m. for the period from 1 April to 30 September.

(b) Search any means of transport

12 See above → Search any premises or land.

(c) Search any private home

13 See above → Search any premises or land.

(d) Search any clothes and any other personal property

14 Art. 260 CPC²⁶⁷ Seizure in banks and other institutions.

1. Notwithstanding the contrary provisions of special laws, those referred to in Article 251 may personally seize in person securities, in banks or other institutions, public or private, in amounts deposited in a current account and any other deposited thing or document and when they are contained in bank vaults, even if they do not belong to the accused or are not registered in his name, as long as they are related to the crime.

2. Such persons shall have the right to examine the correspondence and all acts of the bank or institution to find the things to be seized or to ascertain other circumstances useful for ascertaining the truth. If they refuse, they shall proceed to search and seize useful documents and things.

(e) Search any computer system

15 Art. 265²⁶⁸ Seizure of digital data

1. Seizure of digital data may be imposed:

²⁶⁷ **Άρθρο 260 – Κατάσχεση στις τράπεζες και σε άλλα ιδρύματα.**

1. Με την επιφύλαξη αντίθετων διατάξεων ειδικών νόμων, όσοι αναφέρονται στο άρθρο 251 μπορούν αυτοπροσώπως να κατάσχουν τίτλους αξιών, στις τράπεζες ή σε άλλα ιδρύματα δημόσια ή ιδιωτικά, σε ποσότητες που είναι κατατεθειμένες σε τρεχούμενο λογαριασμό και κάθε άλλο κατατεθειμένο πράγμα ή έγγραφο και όταν αυτά περιέχονται σε τραπεζικές θυρίδες, έστω και αν δεν ανήκουν στον κατηγορούμενο ή δεν είναι γραμμένα στο όνομά του, αρκεί να σχετίζονται με το έγκλημα.

2. Τα πρόσωπα αυτά έχουν το δικαίωμα να εξετάσουν την αλληλογραφία και όλες τις πράξεις της τράπεζας ή του ιδρύματος για να βρουν τα πράγματα που πρέπει να κατασχεθούν ή για να βεβαιώσουν άλλες περιστάσεις χρήσιμες για την εξακρίβωση της αλήθειας. Σε περίπτωση άρνησης προβαίνουν σε έρευνα και κατάσχεση των χρήσιμων εγγράφων και πραγμάτων.

²⁶⁸ **Άρθρο 265 – Κατάσχεση ψηφιακών δεδομένων.**

1. Η κατάσχεση ψηφιακών δεδομένων μπορεί να επιβληθεί:

α) Σε ένα σύστημα υπολογιστή στο σύνολό του ή σε μέρος αυτού και στα δεδομένα υπολογιστή που είναι αποθηκευμένα σε αυτόν, στα οποία έχει φυσική πρόσβαση εκείνος που διενεργεί την ανάκριση,

(a) on a computer system in whole or in part and on computer data stored therein to which the interrogator has physical access,
 (b) a computer data storage medium on which computer data are stored and to which the interrogator has physical access,
 (c) a remote computer system in whole or in part and the computer data stored therein or a remote computer data storage medium and the computer data stored therein which are interconnected to the computer system to which the interrogator has physical access. In the latter case, digital data stored and accessible through a system and cloud services shall not be considered to be stored on a remote computer system or on a remote computer data storage medium which is interconnected to the computer system to which the authorities have physical access.

β) σε ένα μέσο αποθήκευσης δεδομένων υπολογιστή στο οποίο υπάρχουν αποθηκευμένα δεδομένα υπολογιστή και έχει φυσική πρόσβαση εκείνος που διενεργεί την ανάκριση,

γ) σε ένα απομακρυσμένο σύστημα υπολογιστή στο σύνολό του ή σε μέρος αυτού και στα δεδομένα υπολογιστή που είναι αποθηκευμένα σε αυτόν ή σε ένα απομακρυσμένο μέσο αποθήκευσης δεδομένων υπολογιστή και στα δεδομένα υπολογιστή που είναι αποθηκευμένα σε αυτό, τα οποία είναι διασυνδεδεμένα στο σύστημα υπολογιστή στο οποίο έχει φυσική πρόσβαση εκείνος που διενεργεί την ανάκριση. Στην τελευταία περίπτωση, τα ψηφιακά δεδομένα που είναι αποθηκευμένα και προσβάσιμα μέσω συστήματος και υπηρεσιών νεφοϋπολογιστικής (cloud services) δεν θεωρούνται αποθηκευμένα σε απομακρυσμένο σύστημα υπολογιστή ή σε απομακρυσμένο μέσο αποθήκευσης δεδομένων υπολογιστή τα οποία είναι διασυνδεδεμένα στο σύστημα υπολογιστή στο οποίο έχουν φυσική πρόσβαση οι αρχές.

2. Η κατά τα ανωτέρω κατάσχεση πραγματοποιείται αποκλειστικά με τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού που επιτρέπει σε εκείνον που τη διεξάγει:

α) Την αφαίρεση και την κατάσχεση του υλικού φορέα των υπό στοιχείων α-γ της παρ. 1, στο οποίο βρίσκονται αποθηκευμένα τα δεδομένα και/ή

β) την αντιγραφή και την αφαίρεση των αποθηκευμένων ψηφιακών δεδομένων των υπό στοιχείων α-γ της παρ. 1 σε μέσο αποθήκευσης δεδομένων και

γ) την αναπαραγωγή και την επαλήθευση της αυθεντικότητας και της ακεραιότητας των κατασχεθέντων δεδομένων.

3. Η κατάσχεση που διενεργείται κατά τις παρ. 1 και 2, βεβαιώνεται με ειδική έκθεση, η οποία αναφέρει ειδικώς τις ενέργειες της παρ. 2 που πραγματοποιεί εκείνος που διεξάγει την ανάκριση.

4. Τα ψηφιακά δεδομένα που κατάσχονται σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 διατηρούνται αποθηκευμένα καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας σε υλικό μέσο αποθήκευσης που περιέχεται στη δικογραφία. Ασφαλές αντίγραφο αυτού ώστε να διασφαλίζεται η δυνατότητα ανάκτησης των δεδομένων που έχουν κατασχεθεί, σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής, σχηματίζεται κατά την κατάσχεσή τους και διατηρείται στο γραφείο πειστηρίων του πρωτοδικείου στο οποίο υποβάλλεται η δικογραφία και το οποίο παρέχει τις κατάλληλες εγγυήσεις φυσικής ασφάλειας και πρόσβασης σε εκείνους μόνο που ασκούν καθήκοντα στην υπόθεση. Η παρούσα ισχύει αναλόγως και στα ψηφιακά δεδομένα που αφορούν στα δεδομένα επικοινωνίας που περιλαμβάνονται στη δικογραφία. Για τη διασφάλιση της αυθεντικότητας και της ακεραιότητας των ψηφιακών δεδομένων που κατάσχονται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 2, αυτά σφραγίζονται κατά τη διεξαγωγή αυτής.

5. Η πρόσβαση και η δυνατότητα αναπαραγωγής των ψηφιακών δεδομένων που κατάσχονται επιτρέπεται μόνο σε όσους ασκούν δικαστικά, εισαγγελικά και ανακριτικά καθήκοντα στην υπόθεση ή τους γραμματείς. Προς τον σκοπό αυτόν χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα τεχνικά μέσα για τη διασφάλιση της ακεραιότητας των ψηφιακών δεδομένων. Τέτοια μέσα είναι η κρυπτογράφηση και η χρήση κωδικών ασφαλείας για την πρόσβαση και αναπαραγωγή των κατασχεμένων ψηφιακών δεδομένων από το υλικό μέσο αποθήκευσης στο οποίο βρίσκονται αποθηκευμένα. Η παρούσα ισχύει αναλόγως και στα ψηφιακά δεδομένα που αφορούν στα δεδομένα επικοινωνίας που περιλαμβάνονται στη δικογραφία.

6. Απαγορεύεται η δημιουργία και η διατήρηση αντιγράφων των ψηφιακών δεδομένων για οποιονδήποτε άλλον λόγο εκτός αν ο αρμόδιος εισαγγελέας ή ανακριτής ή συμβούλιο ή το δικαστήριο κρίνουν ότι τα κατασχεμένα ψηφιακά δεδομένα είναι αναγκαίο να περιληφθούν σε άλλη δικογραφία. Η παρούσα ισχύει αναλόγως και στα ψηφιακά δεδομένα που αφορούν στα δεδομένα επικοινωνίας που περιλαμβάνονται στη δικογραφία.

2. The seizure referred to above shall be carried out exclusively by using appropriate equipment that allows the person who carries out the seizure:
 - (a) The removal and seizure of the hardware carrier of the items a–c of para 1, in which the data are stored; and/or
 - (b) the copying and removal of the stored digital data of items a–c of para 1(a) to (c) 1 to a data storage medium; and
 - (c) the reproduction and verification of the authenticity and integrity of the seized data.
3. The seizure carried out under para 1 and 2 shall be confirmed by a special report, which shall specifically mention the actions referred to in para 1 and 2. 2 carried out by the interrogator.
4. Digital data seized pursuant to para b) of para 2 shall be stored throughout the criminal proceedings on a physical storage medium contained in the case file. A secure copy thereof, in order to ensure that the seized data can be retrieved in the event of loss or destruction, shall be made at the time of seizure and kept in the evidence office of the district court to which the case file is submitted, which shall provide appropriate guarantees of physical security and access only to those who perform duties in the case. This shall apply *mutatis mutandis* to digital data relating to the contact data contained in the case file. In order to ensure the authenticity and integrity of the digital data seized pursuant to para a) of para 2, they shall be sealed during the conduct thereof.
5. Access to and the possibility of reproducing the digital data seized shall be allowed only to those who perform judicial, prosecutorial and investigative duties in the case or the secretaries. For this purpose, appropriate technical means shall be used to ensure the integrity of the digital data. Such means shall include encryption and the use of security codes to access and reproduce the seized digital data from the physical storage medium on which it is stored. This shall apply *mutatis mutandis* to digital data relating to epidemic data.
6. It is prohibited to make and keep copies of the digital data for any other reason unless the competent prosecutor or investigating judge or council or the court deems it necessary for the seized digital data to be included in another case file. This shall apply *mutatis mutandis* to digital data relating to the communication data included in the case file.

(2) Conservatory measures necessary to avoid the loss

16

Art. 265 Seizure of digital data [see above → Search any computer system for original text].

[...] 4. Digital data seized pursuant to para b) of para 2 shall be stored throughout the criminal proceedings on a physical storage medium contained in the case file. A secure copy thereof, in order to ensure that the seized data can be retrieved in the event of loss or destruction, shall be made at the time of seizure and kept in the evidence office of the district court to which the case file is submitted, which shall provide appropriate guarantees of physical security and access only to those who perform duties in the case. This shall apply mutatis mutandis to digital data relating to the contact data contained in the case file. In order to ensure the authenticity and integrity of the digital data seized pursuant to para a) of para 2, they shall be sealed during the conduct thereof.

Art. 266²⁶⁹ Seizure after the end of the interrogation.

1. If during the course of the investigation the seizure of items or documents related to the crime was not possible or was not considered necessary, the seizure may be ordered by the court at any stage of the trial and on its own initiative, in which case the investigator acting for it acts employee as soon as it is possible to carry it out.

2. In case of irrevocable conviction, the seizure, whenever it is considered that it can be done and regardless of whether the sentence was served or otherwise amortized, is ordered by the prosecutor and ex officio. The fate of the confiscated items or documents is decided by the court in accordance with Article 372.

²⁶⁹ Άρθρο 266. – Κατάσχεση μετά το τέλος της ανάκρισης.

1. Αν κατά την πορεία της ανάκρισης δεν έγινε δυνατή ή δεν θεωρήθηκε αναγκαία η κατάσχεση πραγμάτων ή εγγράφων σχετικών με το έγκλημα, η κατάσχεση μπορεί να διαταχθεί από το δικαστήριο σε κάθε στάδιο της δίκης και αυτεπαγγέλτως, οπότε ενεργείται από τον εντελλόμενο γι' αυτήν ανακριτικό υπάλληλο μόλις γίνει δυνατή η διενέργειά της.

2. Σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης, η κατάσχεση, οποτεδήποτε θεωρηθεί ότι μπορεί να γίνει και ανεξάρτητα αν η ποινή εκτίθηκε ή αποσβέστηκε με άλλον τρόπο, διατάσσεται από τον εισαγγελέα και αυτεπαγγέλτως. Για την τύχη των πραγμάτων ή των εγγράφων που κατασχέθηκαν αποφασίζει το δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 372.

bb. Para 1(b) Obtainment of the production of any relevant object or document

17	production of any relevant object - its original form - in some other specified form	Art. 263²⁷⁰ Obligation to deliver documents Civil servants in general to whom public service has been assigned, even temporarily, and other persons referred to in Article 212 shall, if ordered by the person conducting the interrogation, surrender to the judicial authority the documents, even in their original form, as well as any other object in their possession by reason of their duties, function or profession, unless they declare in writing, even if without justification, that it is a diplomatic or military secret relating to the security of the State or a secret of the State.
	production of any relevant document - its original form - in some other specified form	Art. 263 Obligation to deliver documents See above “production of any relevant object”. Art. 264 Seizure of documents – Seizure of forms 1. ²⁷¹ If the person executing the seizure thinks that the statement made pursuant to Article 263

²⁷⁰ **Άρθρο 263. – Υποχρέωση για παράδοση εγγράφων.**

Οι δημόσιοι υπάλληλοι γενικά στους οποίους έχει ανατεθεί έστω και προσωρινά δημόσια υπηρεσία και τα άλλα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 212 οφείλουν, αν διαταχθούν από εκείνον που κάνει την ανάκριση, να παραδώσουν στη δικαστική αρχή τα έγγραφα και στο πρωτότυπό τους ακόμα, καθώς και κάθε άλλο αντικείμενο που βρίσκεται στην κατοχή τους λόγω των καθηκόντων τους, του λειτουργήματος ή του επαγγέλματός τους, εκτός αν δηλώσουν εγγράφως, έστω και αναιτιολόγητα, ότι πρόκειται για διπλωματικό ή στρατιωτικό μυστικό που ανάγεται στην ασφάλεια του κράτους ή μυστικό που σχετίζεται με το λειτουργήμα ή το επάγγελμά τους.

²⁷¹ **Άρθρο 264. – Κατάσχεση των εγγράφων – Κατάσχεση εντύπων.**

1. Αν εκείνος που εκτελεί την κατάσχεση νομίζει ότι η δήλωση που έγινε σύμφωνα με το άρθρο 263 δεν είναι αληθής και πρόκειται σύμφωνα με αυτήν για μυστικό του κράτους από τα αναφερόμενα στο άρθρο 263, σφραγίζει το έγγραφο ή το εξασφαλίζει με άλλον τρόπο χωρίς να μάθει το περιεχόμενό του και αναφέρεται στον εισαγγελέα εφετών που ειδοποιεί σχετικά τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ο Υπουργός έχει δικαίωμα είτε να επιτρέψει την κατάσχεση είτε όχι, με την επιφύλαξη της ποινικής και κάθε άλλης ευθύνης, αν η δήλωση αποδειχθεί ψευδής.

2. Οποιαδήποτε έρευνα και κατάσχεση κάθε εγγράφου που έχει κατατεθεί στο Υπουργείο Εξωτερικών επιτρέπεται μόνο με άδεια των Υπουργών Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίοι την παρέχουν αν κατά την κρίση τους δεν βλάπτονται τα εθνικά συμφέροντα.

3. Αν ο κάτοχος δηλώσει ότι πρόκειται για μυστικό του λειτουργήματος ή του επαγγέλματος των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 212 και εκείνος που κάνει την κατάσχεση νομίζει ότι η δήλωση δεν είναι αληθής, σφραγίζει το έγγραφο ή το εξασφαλίζει με άλλον τρόπο, χωρίς να μάθει το περιεχόμενό του και ζητεί από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου συλλόγου, δικηγορικού, ιατρικού ή φαρμακευτικού, ή από τον οικείο μητροπολίτη να κρίνει αν το έγγραφο περιέχει επαγγελματικό απόρρητο ή εξομολόγηση. Σε περίπτωση που σε αυτό το ζήτημα θα δοθεί αρνητική απάντηση, το έγγραφο κατάσχεται, με την επιφύλαξη της ποινικής και κάθε άλλης ευθύνης, αν η δήλωση αποδειχθεί ψευδής.

4. Για την κατάσχεση εφημερίδων και άλλων εντύπων τηρούνται οι σχετικές διατάξεις του Συντάγματος και της νομοθεσίας για τον τύπο.

is not true and that it is, according to it, a secret of the State of the kind referred to in Article 263, he shall seal the document or otherwise secure it without knowing its contents and report it to the appellate prosecutor who shall notify the Minister of Justice, Transparency and Human Rights. The Minister shall have the right either to authorise the seizure or not, subject to criminal and any other liability, if the statement is found to be false.

2. Any search and seizure of any document deposited with the Ministry of Foreign Affairs shall be permitted only with the permission of the Ministers of Foreign Affairs and Justice, Transparency and Human Rights, who shall grant such permission if, in their judgment, national interests are not prejudiced.

3. If the holder declares that it is a secret of the function or profession of the persons referred to in Article 212 and the person making the seizure thinks that the declaration is not true, he shall seal the document or otherwise secure it without knowing its contents and shall request the board of directors of the relevant association, whether a bar, medical or pharmaceutical, or the relevant metropolitan to judge whether the document contains a professional secret or confession. If the answer to this question is in the negative, the document shall be confiscated, subject to criminal and all other liability if the statement is found to be false.

4. For the seizure of newspapers and other printed matter, the relevant provisions of the Constitution and press laws shall be observed.

cc. Para 1(c)

(1) Obtainment of the production of stored computer data, encrypted or decrypted

(a) General Provisions in the CPC

18 See above → Search any computer system.

(b) Special Provisions in the CPC Tax Code, Digital Evidence Act

19 Special provisions existed before 2018, for example Art. 35 (Storage of records and data by obliged persons) and Art. 36 (Retention of records and data by subsidiaries and branches in other countries) of the **Law 3691/2008** Prevention and suppression of money laundering and terrorist financing and other provisions. However, according to Article 54 **Law 4557/2018** these two provisions have been repealed with effect on 30.7.2018. To give an idea of what has been dismissed, the Articles 35 and 36 are presented here:

20 **Law 3691/2008 Prevention and suppression of money laundering and terrorist financing and other provisions.**

Chapter VI Keeping Of Records And Statistical Data And Data

Art. 35 Storage of records and data by obliged persons

As repealed by para 2 Article 54 Law 4557/2018 with effect on 30/7/2018.

1.²⁷² Obligated persons must keep the following documents and information for use in any investigation or investigation into possible attempted or committed offences under Article 2 by the Commission, their competent authority or any other competent public authority, including prosecutorial and judicial authorities:

²⁷² **Άρθρο 35 Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα**

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν σε κάθε έρευνα ή διερεύνηση ενδεχόμενης απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 από την Επιτροπή, από την αρμόδια αρχή τους ή κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών:

α) τα στοιχεία πιστοποίησης της ταυτότητας του πελάτη και επαλήθευσής τους, κατά τη σύναψη κάθε είδους σύμβασης, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη,

β) τα νομιμοποιητικά έγγραφα, τα φωτοαντίγραφα εγγράφων με βάση τα οποία έγινε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, και πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά κάθε είδους συναλλαγών, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση της κάθε συναλλαγής,

γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με τη διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Επιτροπή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης του πελάτη που σχετίζεται με τις ως άνω υποθέσεις,

δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά δύναται να προσδιορίζονται από τις αρμόδιες αρχές.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

- a) the details of the customer's identity certification and their verification, when concluding any type of contract, for a period of at least five years after the end of their business relationship with the customer,
- b) legalizing documents, photocopies of documents based on which the customer's identity was certified and verified, and originals or copies of documents of any type of transaction, for a period of at least five years after the end of the business relationship or the execution of each transaction,
- c) the internal documents concerning approvals or findings or recommendations for cases related to the investigation of the above offences or cases reported or not to the Commission, for a period of at least five years after the end of the client's business relationship related to the above affairs,
- d) the details of business, commercial and professional correspondence with customers, as may be determined by the competent authorities.

As repealed by Para 2 Article 54 LAW 4557/2018 with effect on 30/7/2018

2. All data and documents referred to in subsections a, b, c and d of para 1 are kept in paper or electronic form, for the period of time referred to in these subsections, unless required by another provision of law or regulatory decision their storage for a longer period of time.

As repealed by Para 2 Article 54 LAW 4557/2018 with effect on 30/7/2018

3. The above data must be kept in such a way that the liable person can respond without delay to a request from the Commission, the competent authority or another competent public authority for the retrospective display of the series of transactions.

Art. 36 Retention of records and data by subsidiaries and branches in other countries

As repealed by Para 2 Article 54 LAW 4557/2018 with effect on 30/7/2018

1.²⁷³ Credit institutions and financial Organisations must apply to their subsidiaries, within the meaning of Article 4 para 4 and to their branches in another state, measures

2. Όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στα εδάφια α', β', γ' και δ' της παρ. 1 φυλάσσονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, για το αναφερόμενο στα εδάφια αυτά χρονικό διάστημα, εκτός αν επιβάλλεται από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής απόφασης η φύλαξή τους επί μακρότερο χρονικό διάστημα.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

3. Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να τηρούνται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να μπορεί να ανταποκρίνεται χωρίς καθυστέρηση σε αίτημα της Επιτροπής, της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής για την αναδρομική απεικόνιση της σειράς συναλλαγών.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/

²⁷³ **Άρθρο 36Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από θυγατρικές και υποκαταστήματα σε άλλες χώρες**

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν στις θυγατρικές τους εταιρείες, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 και στα υποκαταστήματα τους σε άλλο κράτος, μέτρα τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 35 όσον αφορά στη φύλαξη αρχείων και στοιχείων. Όταν η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτών των μέτρων, πλήρως ή μερικώς, τα ανωτέρω πρόσωπα ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, τις Αρμόδιες αρχές και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

at least equivalent to those provided for in Article 35 regarding the storage of records and data. When the legislation of a third country, outside the European Union, does not allow the implementation of these measures, fully or partially, the above persons inform the Commission, the competent authorities and the Central Coordinating Authority accordingly.

As repealed by Para 2 Article 54 LAW 4557/2018 with effect on 30/7/2018

2. The Central Coordinating Body informs the European Commission, the Member States and the ESAs in accordance with the relevant provisions of Regulations (EU) 1093/2010, 1094/2010 and 1095/2010 of the cases in which the legislation of a third country does not allow the application of the measures in para 1 and concerted action can be taken to achieve a solution.

As repealed by Para 2 Article 54 LAW 4557/2018 with effect on 30/7/2018

3. Credit institutions and financial institutions must, in cases where the legislation of a third country, outside the European Union, does not allow the application of the measures required under Article 35, to take additional measures to effectively deal with the risk of committing the offences of article 2. The relevant Competent authorities may by their decisions specify these additional measures.

As repealed by Para 2 Article 54 LAW 4557/2018 with effect on 30/7/2018

4. Based on the executive measures of para 4 of article 31 of Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council, as amended by article 8 para. 4b of Directive 2010/78/EU of the European Parliament and of the Council, the Competent Authorities with their decisions specialise and determine every detail and technical issue.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

2. Ο Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις ΕΕΑ σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010, 1094/2010 και 1095/2010 για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1 και μπορεί να ληφθεί συντονισμένη δράση για την επίτευξη λύσης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.5 α' άρθρου 116 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά το άρθρο 35, να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2. Οι σχετικές Αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τα πρόσθετα αυτά μέτρα.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 54 ΝΟΜΟΣ 4557/2018 με ισχύ την 30/7/2018

4. Με βάση τα εκτελεστικά μέτρα της παραγράφου 4 του άρθρου 31 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 (4β) της Οδηγίας 2010/78/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, οι Αρμόδιες Αρχές με αποφάσεις τους εξειδικεύουν και καθορίζουν κάθε λεπτομέρεια και τεχνικό θέμα.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.5 β' άρθρου 116 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

(2) Obtainment of banking account data and traffic data

21

Art. 260 CPC Seizure in banks and other institutions. [See above → Search any clothes and any other personal property for legal text]

1. Notwithstanding the contrary provisions of special laws, those referred to in Article 251 may personally seize in person securities, in banks or other institutions, public or private, in amounts deposited in a current account and any other deposited thing or document and when they are contained in bank vaults, even if they do not belong to the accused or are not registered in his name, as long as they are related to the crime.

2. Such persons shall have the right to examine the correspondence and all acts of the bank or institution to find the things to be seized or to ascertain other circumstances useful for ascertaining the truth. If they refuse, they shall proceed to search and seize useful documents and things.

Art. 261 CPC²⁷⁴ Freezing of assets.

1. During the main interrogation, the investigating judge, with the consent of the prosecutor, may order the freezing of bank accounts, the contents of bank vaults, as well as other assets of the accused, movable and immovable, and those that are still in intangible form, if, after the investigation of his/her property status pursuant to Article 248, para 6, there are serious indications that these assets derive directly or indirectly from the criminal act under investigation. The freezing may also apply to assets of a third person to whom, according to the available evidence, property was transferred as a result of the crime, in order to avoid its confiscation, in particular where the transfer was made without equivalent and valuable consideration. The freezing order shall be issued without prior summons of the defendant or third party and need not mention a specific account,

²⁷⁴ Άρθρο 261. – Δέσμευση περιουσιακών στοιχείων.

1. Κατά τη διάρκεια της κύριας ανάκρισης, ο ανακριτής μετά από σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, μπορεί να διατάσσει τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, του περιεχομένου τραπεζικών θυρίδων, καθώς και άλλων περιουσιακών στοιχείων του κατηγορουμένου, κινητών και ακινήτων και όσων ακόμη έχουν άυλη μορφή, εφόσον, μετά από την διερεύνηση της περιουσιακής του κατάστασης κατά το άρθρο 248 παρ. 6, προκύψουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από τη διερευνώμενη αξιόποινη πράξη. Η δέσμευση μπορεί να αφορά περιουσιακά στοιχεία και τρίτου προσώπου στο οποίο, κατά τις υπάρχουσες ενδείξεις, μεταβίβαστηκε περιουσία από το έγκλημα, με σκοπό την αποφυγή της δήμευσής της, ιδίως όταν η μεταβίβαση έγινε χωρίς ισότιμο και αξιόχρεο αντάλλαγμα. Η περί της δέσμευσης διάταξη εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου και δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο ή χρηματοπιστωτικό προϊόν, θυρίδα, κινητό ή ακίνητο περιουσιακό στοιχείο. Η δέσμευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης της διάταξης στην οικεία υπηρεσία, φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς τα οποία απευθύνεται. Σε περίπτωση δέσμευσης ακινήτου, πλοίου ή αεροσκάφους, η δέσμευση επέχει θέση κατάσχεσης και επιδίδεται στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα ή προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου ή στον οικείο λιμενάρχη ή την υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα τηρούμενα από αυτούς βιβλία και ακολούθως να αρχειοθετήσουν το έγγραφο που τους επιδόθηκε.

2. Κατά την έκδοση της διάταξης του ανακριτή εξαιρούνται τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης του κατηγορουμένου ή του τρίτου και των οικογενειών τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων.

title or financial product, safe deposit box, movable or immovable property. The freezing order shall take effect from the time of service of the order on the relevant department, natural or legal person to whom it is addressed. In the case of a freeze on real estate, a ship or an aircraft, the freeze shall have the effect of a seizure and shall be served on the competent land registrar or the head of the land registry office or the relevant port authority or the civil aviation authority, who shall be obliged to make a note to that effect on the same day in the books kept by them and subsequently to file the document served on them.

2. The issuance of the investigator's order shall exclude the amounts necessary to cover the living needs of the accused or the third party and their families, the costs for their legal support and the costs for the maintenance of the seized assets.

(3) Exception of data specifically retained in accordance with national law (pursuant to the second sentence of Art. 15(1) of Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council)

(a) Transposition of this Directive

22

Transposition deadline: 01/01/1001

- Law 3471/2006 – Protection of personal data and privacy in the electronic communications sector / Νόμος 3471/2006 Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών
Official publication: *Εφημερίς της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) (Τεύχος Α)*; Number: 133;
Publication date: 2006–06–28; Page: 01451–01458

(b) National Provision in relation to Art. 15 para. 1 s. 2 of this Directive

23

**Protection of personal data and privacy in the field of electronic communications
Art. 6 Motion and location data**

1.²⁷⁵ Traffic data concerning subscribers and users, which are processed and stored by the provider of a public network or publicly available electronic communications service, are destroyed or rendered anonymous upon termination of the communication, subject to Law 3917/2011 (Α'22), as well as paras 2 to 6 of this article.

²⁷⁵ **Άρθρο 6 Δεδομένα κίνησης και θέσης**

1. Τα δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται από τον φορέα παροχής δημοσίου δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με τη λήξη της επικοινωνίας καταστρέφονται ή καθίστανται ανώνυμα, με την επιφύλαξη του ν. 3917/2011 (Α'22), καθώς και των παραγράφων 2 έως 6 του παρόντος άρθρου.

2. Για τη χρέωση των συνδρομητών και την πληρωμή των διασυνδέσεων, εφόσον είναι αναγκαίο, ο φορέας παροχής δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, επιτρέπεται να επεξεργάζεται τα δεδομένα κίνησης. Ο φορέας παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενημερώνει τον συνδρομητή σχετικά με τον τύπο των δεδομένων κίνησης που υποβάλλονται σε επεξεργασία, καθώς και σχετικά με τη διάρκεια της επεξεργασίας. Η επεξεργασία αυτή για το σκοπό της χρέωσης και πληρωμής επιτρέπεται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της επικοινωνίας, εκτός και αν αμφισβητήθηκε ο λογαριασμός ή δεν εξοφλήθηκε. Στην περίπτωση αυτή η επεξεργασία επιτρέπεται

2. In order to charge subscribers and pay for connections, if necessary, the provider of a public network or publicly available electronic communications services is allowed to process traffic data. The provider of electronic communications services informs the subscriber about the type of traffic data being processed, as well as about the duration of the processing. This processing for the purpose of billing and payment is permitted for a period of time that cannot exceed twelve (12) months from the date of communication, unless the bill has been disputed or unpaid. In this case, processing is permitted until the dispute is irrevocably resolved. The transmission of traffic data to another provider of a public network or a publicly available electronic communications service is permitted for the purpose of charging for the services provided, provided that the subscriber or user is informed in a clear and appropriate manner, in writing or by electronic

μέχρι την αμετάκλητη επίλυση της διαφοράς. Η διαβίβαση των δεδομένων κίνησης σε άλλο φορέα παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών επιτρέπεται για το σκοπό της χρέωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι ο συνδρομητής ή ο χρήστης ενημερώνεται με τρόπο σαφή και πρόσφορο, εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα, κατά την κατάρτιση της σύμβασης ή πριν τη διαβίβαση. Ομοίως, επιτρέπεται η διαβίβαση των αναγκαίων δεδομένων κίνησης και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στη σύμβαση με αποκλειστικό σκοπό την είσπραξη του λογαριασμού, υπό τον όρο ότι ο συνδρομητής ή ο χρήστης ενημερώνεται με τρόπο σαφή και πρόσφορο, εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα, κατά την κατάρτιση της σύμβασης ή πριν τη διαβίβαση.

3. Για την εμπορική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δύναται να επεξεργάζεται τα δεδομένα κίνησης στην απαιτούμενη έκταση και για την απαιτούμενη διάρκεια, αντιστοίχως, μόνον εφόσον ο συνδρομητής ή χρήστης έχει προηγουμένως συγκατατεθεί αφού ενημερωθεί σχετικά με τον τύπο των δεδομένων κίνησης που υποβάλλονται σε επεξεργασία, καθώς και σχετικά με τη διάρκεια της επεξεργασίας. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε. Αν ανακληθεί και εφόσον τα δεδομένα έχουν ενσωματωθεί ανακοινωθεί σε τρίτους, η ανάκληση ανακοινώνεται σε αυτούς με φροντίδα του φορέα. Ο φορέας παροχής δημοσίου δικτύου ή και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, απαγορεύεται να εξαρτά την παροχή των υπηρεσιών αυτών προς το συνδρομητή ή το χρήστη από τη συγκατάθεση του στην επεξεργασία των δεδομένων αυτών, για σκοπούς άλλους από εκείνους που εξυπηρετούν άμεσα την παροχή των υπηρεσιών στις οποίες αφορούν τα άρθρα του παρόντος νόμου.

4. Επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων που υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του συνδρομητή ή χρήστη δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την παροχή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας, μόνον εφόσον αυτά καθίστανται ανώνυμα ή με τη ρητή συγκατάθεση του συνδρομητή ή χρήστη, στην απαιτούμενη έκταση και για την απαιτούμενη διάρκεια για την παροχή μίας υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας. Ο φορέας παροχής υπηρεσιών ενημερώνει τον χρήστη ή τον συνδρομητή, πριν από τη χορήγηση της συγκατάθεσης του, σχετικά με τον τύπο των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία, τους σκοπούς και τη διάρκεια της εν λόγω επεξεργασίας, καθώς και σχετικά με το ενδεχόμενο μετάδοσης τους σε τρίτους για το σκοπό παροχής της υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε. Στον χρήστη ή συνδρομητή πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα, σε κάθε σύνδεση με το δίκτυο ή μετάδοση μίας επικοινωνίας, να αρνείται προσωρινά την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων με απλά μέσα και ατελώς.

5. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση του συνδρομητή ή του χρήστη, η επεξεργασία δεδομένων θέσης από τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να παρέχουν στις αρμόδιες για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης αρχές, όπως στις διωκτικές αρχές, στις υπηρεσίες πρώτων βοηθειών και πυρόσβεσης, τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος και μόνο για το συγκεκριμένο αυτό σκοπό. Με πράξη της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) καθορίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

6. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται όταν η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) ενημερώνεται από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα για τα δεδομένα κίνησης, με σκοπό την επίλυση διαφορών που σχετίζονται ιδίως με τη διασύνδεση ή τη χρέωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

means when drawing up the contract or before transmission. Similarly, the transmission of the necessary traffic data and personal data relating to the contract with the sole purpose of collecting the bill is permitted, provided that the subscriber or user is informed in a clear and convenient manner, in writing or by electronic means, during drawing up the contract or before the transmission provided that the subscriber or user is informed in a clear and convenient manner, in writing or by electronic means when drawing up the contract or before transmission provided that the subscriber or user is informed in a clear and convenient manner, in writing or by electronic means.

3. For the commercial promotion of electronic communications services or for the provision of value-added services, the provider of publicly available electronic communications services may process traffic data to the required extent and for the required duration, respectively, only if the subscriber or user has previously consent after being informed about the type of traffic data being processed, as well as about the duration of the processing. Consent can be withdrawn at any time. If it is revoked and if the data has been communicated to third parties in the meantime, the revocation is communicated to them at the care of the operator. The provider of a public network or publicly available electronic communications services,

4. The processing of data indicating the geographical location of the terminal equipment of the subscriber or user of a public network or of a publicly available electronic communications service for the provision of a value-added service is permitted, only if it is made anonymous or with the express consent of the subscriber or user, to the extent required and for the duration required to provide a value-added service. The service provider informs the user or subscriber, before granting their consent, about the type of data being processed, the purposes and duration of said processing, as well as about the possibility of their transmission to third parties for the purpose of providing the value-added service. Consent can be withdrawn at any time.

5. Exceptionally, it is permitted, without the prior consent of the subscriber or the user, to process location data by the providers of a public network or a publicly available electronic communications service, in order to provide the authorities responsible for dealing with emergency situations, such as law enforcement authorities, to the first aid and fire services, the information necessary to locate the caller and only for this specific purpose. By act of the Authority for Ensuring the Privacy of Communications (A.D.A.E.) the procedures, the manner and any other technical details for the implementation of this provision are determined.

6. Paras 1 and 2 of this article do not apply when the National Telecommunications and Posts Commission (E.E.T.T.) is informed by the interested parties about the traffic data, with the aim of resolving disputes related in particular to the interconnection or charge, in accordance with the provisions of the current legislation.

Art. 13 Responsibilities of the Authority for the Protection of Personal Data and the Authority for Ensuring the Privacy of Communications

- 1.²⁷⁶ The Authority for the Protection of Personal Data has the powers provided for by Law 2472/1997, as applicable from time to time, in respect of compliance with the provisions of this law.
2. The Authority for Ensuring the Privacy of Communications (A.D.A.E.) has, with respect to the observance of the provisions of this law, referred to therein, the responsibilities provided for by law 3115/2003, as applicable from time to time.
3. In the cases in which an opinion of the National Telecommunications and Posts Committee (E.E.T.T.) is foreseen, it issues an opinion following a subscriber's request or a request from the Personal Data Protection Authority or ex officio.
4. In case of violation of the provisions of articles 1 to 17 of this law, for the observance of which the Personal Data Protection Authority is responsible, it imposes the administrative sanctions provided for in article 21 of law 2472/1997. In case of violation of the provisions of this law, for the observance of which the Authority for Ensuring the Privacy of Communications is responsible, it imposes the administrative sanctions provided for in Article 11 of Law 3115/2003. The acts of the Authority for the Protection of Personal Data and the Authority for Ensuring the Privacy of Communications by which administrative sanctions are imposed on providers of public network and/or publicly available electronic services are notified to the National Telecommunications and Posts Commission (E.E.T.T.).
5. With a joint act of the Authority for the Protection of Personal Data and the Authority for Ensuring the Privacy of Communications, issues related to the work carried out in

²⁷⁶ **Άρθρο 13 Αρμοδιότητες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών**

1. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει και ως προς την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το ν. 2472/1997, όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) έχει ως προς την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, που αναφέρονται σε αυτήν, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το ν. 3115/2003, όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Στις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), αυτή γνωμοδοτεί μετά από αίτηση συνδρομητή ή αίτημα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ή και αυτεπαγγέλτως.
4. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 1 έως 17 του παρόντος νόμου, για την τήρηση των οποίων αρμόδια είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αυτή επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το άρθρο 21 του ν. 2472/1997 διοικητικές κυρώσεις. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου, για την τήρηση των οποίων αρμόδια είναι η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, αυτή επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το άρθρο 11 του ν. 3115/2003 διοικητικές κυρώσεις. Οι πράξεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών με τις οποίες επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις σε φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή/και διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών υπηρεσιών γνωστοποιούνται στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.).
5. Με κοινή πράξη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις εργασίες που πραγματοποιούνται σε συστήματα των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών για το συσχετισμό των στοιχείων ταυτότητας των συνδρομητών τους με τα αντίστοιχα δεδομένα επικοινωνίας τους.

the systems of electronic communications providers for the association of the identity details of their subscribers with their respective communication data are regulated.

dd. Para 1(d) Freezing instrumentalities or proceeds of crime, including assets

- 24 Is seizure equally addressed as freezing measures by Art. 30 para 1 d? This was recently asked by an academic from the Netherlands.²⁷⁷ On the following pages the Compendium focused on the presentation of the relevant law – including examples from the EPPO’s practice (2021-02/2023):

25 Art. 261²⁷⁸ Freezing of assets.

1. During the main interrogation, the investigating judge, with the consent of the prosecutor, may order the freezing of bank accounts, the contents of bank vaults, as well as other assets of the accused, movable and immovable, and those that are still in intangible form, if, after the investigation of his/her property status pursuant to Article 248, para 6, there are serious indications that these assets derive directly or indirectly from the criminal act under investigation. The freezing may also apply to assets of a third person to whom, according to the available evidence, property was transferred as a result of the crime, in order to avoid its confiscation, in particular where the transfer was made without equivalent and valuable consideration. The freezing order shall be issued without prior summons of the defendant or third party and need not mention a specific account, title or financial product, safe deposit box, movable or immovable property. The freezing order shall take effect from the time of service of the order on the relevant department, natural or legal person to whom it is addressed. In the case of a freeze on real estate, a ship or an aircraft, the freeze shall have the effect of a seizure and shall be

²⁷⁷ Franssen 2022, pp. 206 et seq.

²⁷⁸ **Άρθρο 261. – Δέσμευση περιουσιακών στοιχείων.**

1. Κατά τη διάρκεια της κύριας ανάκρισης, ο ανακριτής μετά από σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, μπορεί να διατάσσει τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, του περιεχομένου τραπεζικών θυρίδων, καθώς και άλλων περιουσιακών στοιχείων του κατηγορουμένου, κινητών και ακινήτων και όσων ακόμη έχουν άυλη μορφή, εφόσον, μετά από την διερεύνηση της περιουσιακής του κατάστασης κατά το άρθρο 248 παρ. 6, προκύψουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από τη διερευνώμενη αξιόποινη πράξη. Η δέσμευση μπορεί να αφορά περιουσιακά στοιχεία και τρίτου προσώπου στο οποίο, κατά τις υπάρχουσες ενδείξεις, μεταβιβάστηκε περιουσία από το έγκλημα, με σκοπό την αποφυγή της δήμευσής της, ιδίως όταν η μεταβίβαση έγινε χωρίς ισότιμο και αξιόχρεο αντάλλαγμα. Η περί της δέσμευσης διάταξη εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου και δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο ή χρηματοπιστωτικό προϊόν, θυρίδα, κινητό ή ακίνητο περιουσιακό στοιχείο. Η δέσμευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης της διάταξης στην οικεία υπηρεσία, φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς τα οποία απευθύνεται. Σε περίπτωση δέσμευσης ακινήτου, πλοίου ή αεροσκάφους, η δέσμευση επέχει θέση κατάσχεσης και επιδίδεται στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα ή προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου ή στον οικείο λιμενάρχη ή την υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα τηρούμενα από αυτούς βιβλία και ακολούθως να αρχειοθετήσουν το έγγραφο που τους επιδόθηκε.

2. Κατά την έκδοση της διάταξης του ανακριτή εξαιρούνται τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης του κατηγορουμένου ή του τρίτου και των οικογενειών τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων.

served on the competent land registrar or the head of the land registry office or the relevant port authority or the civil aviation authority, who shall be obliged to make a note to that effect on the same day in the books kept by them and subsequently to file the document served on them.

2. The issuance of the investigator's order shall exclude the amounts necessary to cover the living needs of the accused or the third party and their families, the costs for their legal support and the costs for the maintenance of the seized assets.

Art. 261 reads and stated that

26

“the investigating judge, with the consent of the prosecutor, may order the freezing of bank accounts, [...]”.

Furthermore, Article 262 CPC is also important for the freezing of instrumentalities:

27

Art. 262 CPC²⁷⁹ Result of the binding appeal.

1. From the service of the **provision for the seizure according** to para 1 of the previous article, any disposal or encumbrance of the seized assets is invalid.

2. The provision of the previous article is served within a period of twenty (20) days to the defendant or the third party whose assets were seized, who may appeal against it within a period of fifteen (15) days to the competent board of misdemeanors or appeals, if the an inquiry is conducted by an appellate investigator, requesting that the provision be lifted or limited to assets of lesser value.

3. The provision of the previous article may be revoked or reformed and the commitment may be lifted or limited *ex officio* by the investigator or at the request of the person against whom it is directed, if new evidence emerges or special circumstances occur in the person of the accused or a third party or members of their families.

4. The commitment according to the previous article is automatically lifted if a final decision is not issued by a criminal court in the first instance, within a period of five years from the issuance of the order.

²⁷⁹ **Άρθρο 262 Νόμος 4620/2019**

Αποτέλεσμα της δέσμευσης προσφυγή.

1. Από την επίδοση της διάταξης για τη δέσμευση κατά την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου, είναι άκυρη κάθε διάθεση ή επιβάρυνση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων.

2. Η διάταξη του προηγούμενου άρθρου επιδίδεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών στον κατηγορούμενο ή τον τρίτο του οποίου δεσμεύθηκαν περιουσιακά στοιχεία, οι οποίοι μπορούν να προσφύγουν κατ' αυτής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών στο αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών ή εφετών, αν η ανάκριση διεξάγεται από εφέτη ανακριτή, ζητώντας την άρση ή τον περιορισμό της διάταξης σε περιουσιακά στοιχεία μικρότερης αξίας.

3. Η διάταξη του προηγούμενου άρθρου μπορεί να ανακληθεί ή να μεταρρυθμισθεί και η δέσμευση να αρθεί ή να περιορισθεί αυτεπαγγέλτως από τον ανακριτή ή και με αίτηση εκείνου κατά του οποίου στρέφεται, αν προκύψουν νέα στοιχεία ή συντρέξουν ιδιαίτερες περιστάσεις στο πρόσωπο του κατηγορουμένου ή του τρίτου ή των μελών των οικογενειών τους.

4. Η κατά το προηγούμενο άρθρο δέσμευση αίρεται αυτοδικαίως αν δεν εκδοθεί οριστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου σε πρώτο βαθμό, εντός χρονικού διαστήματος πέντε ετών από την έκδοση της διάταξης.

ee. Para 1(e) Interception of electronic communications to and from the suspect or accused person

28 For the **interception of electronic communications** to and from the suspect of accused person, Art. 254, 255 CPC are relevant.

According to **Art. 254 of the CPC** there are “Special investigative acts on certain crimes”, among these Art. 187 para 1 and 2 and 187A para 1–2 for the crimes of criminal organisation and terrorist acts. According to **Art. 255 para 1 b of the CPC** (“Special investigative acts on corruption crimes”), it is possible to **lift confidentiality**, record activity outside the residence and associate or combine personal data. This possibility concerns the crimes of Art. 159, 159A, 235, 236, 237, 237A of the Criminal Code. **Article 6 of Law 5002/2022** describes the “Procedure for lifting the confidentiality of communications, cybersecurity, protection of personal data of citizens”. It is possible to lift the confidentiality of communications for the purpose of investigating crimes. In particular, these crimes include corruption, tax and customs crimes.

29 **Art. 254 Special investigative acts on certain crimes.**

1.²⁸⁰ Especially for the criminal acts of *para 1 and 2 of article 187, of article 187A, of para 1 and 2 of article 207, of the para 1 of article 208, of article 208A except for particularly light ones cases of para 1 of article 209, of article 211, of articles 323A, 336 at*

²⁸⁰ **Άρθρο 254 Νόμος 4620/2019**

Ειδικές ανακριτικές πράξεις επί ορισμένων εγκλημάτων.

1. Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 187, του άρθρου 187Α, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 207, του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 208, του άρθρου 208Α εκτός από τις ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις, της παρ. 1 του άρθρου 209, του άρθρου 211, των άρθρων 323Α, 336 σε βάρος ανηλίκου, 338 σε βάρος ανηλίκου, των παρ. 1 και 3 του άρθρου 339, της παρ. 1 του άρθρου 342, των άρθρων 348Α, 348Β, 348Γ και 351Α του Ποινικού Κώδικα η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια:

α) συγκαλυμμένης έρευνας, κατά την οποία ο ανακριτικός υπάλληλος ή ο ιδιώτης που ενεργεί υπό τις οδηγίες του, προσφέρεται να διευκολύνει την τέλεση κάποιου από τα εγκλήματα της παρ. 1, την οποία ο δράστης του εν λόγω εγκλήματος είχε προαποφασίσει. Η διενέργεια της συγκαλυμμένης έρευνας γίνεται υπό την εποπτεία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, για δε τις ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος ή του ιδιώτη συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος ή του ιδιώτη, οι οποίες δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου,

β) ανακριτικής διείσδυσης, κατά την οποία ανακριτικός υπάλληλος με συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας αναλαμβάνει διεκπεραιωτικά καθήκοντα σε εγκληματική ή τρομοκρατική οργάνωση με σκοπό την εξιχνίαση της δομής της, την αποκάλυψη των μελών της, καθώς και τη διακρίβωση των εγκλημάτων της παρ. 1, την τέλεση των οποίων τα μέλη της οργάνωσης είχαν προαποφασίσει. Τα ίδια καθήκοντα μπορεί να αναλάβει και ιδιώτης υπό τους όρους των παρ. 2 έως 6 και εφόσον κατά τα λοιπά για τη δράση του είναι ενήμερος ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών. Ο ενεργών την ανακριτική διείσδυση μπορεί να φέρει συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά ή άλλα στοιχεία και να συναλλάσσεται με αυτά για τις ανάγκες της έρευνας που διεξάγει. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία έκδοσης των εν λόγω στοιχείων συγκάλυψης ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη. Η διενέργεια της ανακριτικής διείσδυσης γίνεται υπό την εποπτεία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, για δε τις ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος ανακριτικού υπαλλήλου ή του ιδιώτη συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος ανακριτικού υπαλλήλου ή του ιδιώτη, οι οποίες δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου,

γ) ελεγχόμενων μεταφορών, όπως οι μεταφορές αυτές προβλέπονται στο άρθρο 38 του ν. 2145/1993 (Α' 88),

the expense of a minor, 338 at the expense of a minor, of para 1 and 3 of article 339, para 1 of article 342, of articles 348A, 348B, 348C and 351A of the Criminal Code, the investigation may also include conducting:

a) covert investigation, in which the investigating officer or the private individual acting under his instructions, offers to facilitate the commission of one of the crimes of para 1, which the perpetrator of the said crime had pre-decided. The undercover investigation is carried out under the supervision of the misdemeanor prosecutor, and a detailed report is prepared for the actions of the undercover actor or the private individual in accordance

δ) άρσης του απορρήτου του περιεχομένου των επικοινωνιών ή των δεδομένων θέσης και κίνησης αυτών, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των άρθρων 4 και 5 του ν. 2225/1994 (Α' 121),

ε) καταγραφής της δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα,

στ) συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Οι ανακριτικές πράξεις της προηγούμενης παραγράφου διεξάγονται, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων, μόνο:

α) αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει τελεσθεί αξιόποινη πράξη από τις αναφερόμενες στην παρ. 1 του άρθρου αυτού.

β) αν η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή η εξιχνίαση των τρομοκρατικών πράξεων των άρθρων 187Α ΠΚ ή των λοιπών πράξεων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού είναι διαφορετικά αδύνατη ή ιδιαίτερος δυσχερής.

3. Για τη διενέργεια των αναφερόμενων στην παρ. 1 ανακριτικών πράξεων, καθώς και για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού αποφαινεται με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμά του το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μετά από πρόταση του εισαγγελέα. Στην αιτιολογία του βουλεύματος γίνεται ειδική μνεία: α) της αξιόποινης πράξης, β) των σοβαρών ενδείξεων ενοχής σε βάρος του προσώπου κατά του οποίου διενεργείται η ανακριτική πράξη, γ) του σκοπού αυτής, δ) της αδυναμίας ή ιδιαίτερης δυσχέρειας διακρίβωσης του εγκλήματος με άλλο τρόπο, και ε) της απόλυτα αναγκαίας χρονικής διάρκειας της ανακριτικής πράξης. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την έρευνα μπορεί να διατάξει ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής είναι υποχρεωμένοι να εισαγάγουν το ζήτημα μέσα σε προθεσμία τριών ημερών στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, το οποίο ελέγχει παράλληλα την συνδρομή των εξαιρετικά επειγουσών περιστάσεων. Διαφορετικά η ισχύς της σχετικής διάταξης αίρεται αυτοδικαίως. Αν εντός ευλόγου χρόνου, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες, δεν εκδοθεί βούλευμα, τα τυχόν ευρήματα δεν είναι αξιοποιήσιμα.

4. Οι αναφερόμενες στα στοιχεία γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 ανακριτικές πράξεις μπορούν να επιβληθούν υπό τους όρους της παραγράφου 3 και κατά τρίτου αμέτοχου στο έγκλημα πρόσωπου, προκειμένου να αποκαλυφθεί η ταυτότητα του κατηγορουμένου ή ο τόπος διαμονής ή της κατοικίας του και εφόσον είναι τεχνικά αδύνατη η εξακρίβωση αυτών των στοιχείων με άλλον τρόπο. Στις περιπτώσεις αυτές το αποδεικτικό υλικό που αφορά το τρίτο πρόσωπο καταστρέφεται αμέσως μετά την επίτευξη του ανακριτικού σκοπού, εκτός εάν με αυτό αποδεικνύεται η εκ μέρους του τέλεση κακουργήματος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας, του πολιτεύματος ή της ακεραιότητας της χώρας, οπότε επιτρέπεται η αξιοποίησή του σε δίκη για τα εν λόγω εγκλήματα.

5. Κάθε στοιχείο ή γνώση που αποκτάται κατά τη διενέργεια των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ανακριτικών πράξεων αξιοποιείται στο πλαίσιο της αυτής ποινικής δίκης, υπό τον όρο ότι αφορά πράξη για την οποία επιτρέπεται η διενέργεια ειδικών ανακριτικών πράξεων. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται το στοιχείο αυτό ή η αποκτηθείσα γνώση να χρησιμοποιηθούν και σε άλλη ποινική δίκη για τη βεβαίωση εγκλήματος της παραγράφου 1, τη σύλληψη δραστών και την εξάρθρωση άλλης εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης, εφόσον το δικαστικό συμβούλιο αποφανθεί ειδικώς περί αυτού. Κάθε άλλο στοιχείο ή γνώση που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια των αναφερόμενων στην παρ. 1 ανακριτικών πράξεων απαγορεύεται, για λόγους δικαιότητας της διαδικασίας, να χρησιμοποιηθεί και να ληφθεί υπόψη ως άμεση ή έμμεση απόδειξη στην ίδια ή σε άλλη ποινική, πολιτική, διοικητική και πειθαρχική δίκη και διοικητική διαδικασία. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τα στοιχεία αυτά ή οι αποκτηθείσες γνώσεις να χρησιμοποιηθούν για τη βεβαίωση εγκλήματος, τη σύλληψη δραστών και την εξάρθρωση άλλης εγκληματικής οργάνωσης, εφόσον το δικαστικό συμβούλιο αποφανθεί ειδικώς περί αυτού.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και κατά την διενέργεια των αντίστοιχων ερευνών που προβλέπονται σε ειδικούς ποινικούς νόμους, των οποίων οι ρυθμίσεις εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος.

with articles 148 to 153. Evidence obtained through the actions of the undercover actor or the private individual, which are not mentioned detailed in the report, are not taken into account for the conviction of the accused,

b) investigative penetration, in which an investigative officer with concealed identity information undertakes processing tasks in a criminal or terrorist Organisation with the aim of investigating its structure, revealing its members, as well as verifying the crimes of para 1, carrying out the which the members of the Organisation had pre-decided. The same duties can be undertaken by a private individual under the conditions of para 2 to 6 and as long as the misdemeanor prosecutor is aware of his actions. The investigative infiltrator may bring and trade disguised identity and tax or other information for the purposes of the investigation. The details and the procedure for issuing said cover-up data are defined by a joint decision of the Ministers of Justice and Citizen Protection. Investigative penetration is carried out under the supervision of the misdemeanor prosecutor, and a detailed report is prepared for the actions of the undercover investigative officer or the private individual in accordance with articles 148 to 153. Evidence obtained through the actions of the undercover investigative officer or the private individual, which are not mentioned in detail in the report, are not taken into account for the conviction of the accused,

c) controlled transfers, as such transfers are provided for in article 38 of Law 2145/1993 (A' 88),

d) declassification of the content of communications or their location and movement data, in compliance with the guarantees and procedures of articles 4 and 5 of Law 2225/1994 (A' 121),

e) recording the activity or other events outside the home with audio or video devices or with other special technical means,

f) correlation or combination of personal data.

2. The investigative acts of the previous paragraph are carried out, in compliance with the guarantees and procedures of the following paragraphs, only:

a) if there are serious indications that a criminal act has been committed from those mentioned in para 1 of this article.

b) if the dismantling of the criminal Organisation or the investigation of the terrorist acts of articles 187A PC or the other acts referred to in para 1 of this article is otherwise impossible or particularly difficult.

3. For the performance of the investigative acts referred to in para 1, as well as for the absolutely necessary period of time required to achieve the intended purpose, the competent judicial council decides with its specially reasoned will after a proposal of the public prosecutor. In the justification of the will special mention is made of: a) the criminal act, b) the serious evidence of guilt against the person against whom the investigative act is carried out, c) its purpose, d) the impossibility or particular difficulty of veri-

ifying the crime with another way, and e) the absolutely necessary duration of the investigative act. In extremely urgent cases the investigation can be ordered by the prosecutor or the investigator. In this case, the public prosecutor or the investigator is obliged to introduce the matter within a period of three days to the competent judicial council, which at the same time controls the presence of extremely urgent circumstances. Otherwise, the validity of the relevant provision is automatically revoked. If a will is not issued within a reasonable time, which cannot exceed five (5) days, any findings are not usable.

4. The investigative acts referred to in points c, d and e of para 1 can be imposed under the conditions of para 3 and against a third person not involved in the crime, in order to reveal the identity of the accused or the place of residence or residence of and since it is technically impossible to verify these elements in another way. In these cases, the evidentiary material concerning the third person is destroyed immediately after the achievement of the investigative purpose, unless it proves that he has committed a crime against life, physical integrity, personal or sexual freedom, the state or integrity of the country, in which case it is allowed to be used in a trial for the crimes in question.

5. Any information or knowledge obtained during the performance of the investigative acts referred to in para 1 shall be utilized in the context of this criminal trial, provided that it concerns an act for which the performance of special investigative acts is permitted. Exceptionally, this element or the acquired knowledge is allowed to be used in another criminal trial for the confirmation of the crime of para 1, the arrest of perpetrators and the dismantling of another criminal or terrorist Organisation, if the judicial council decides specifically on this. Any other element or knowledge acquired during the performance of the investigative acts referred to in para 1 is prohibited, for reasons of fairness of the procedure, to be used and taken into account as direct or indirect evidence in the same or other criminal, civil, administrative and disciplinary proceedings and administrative process. As an exception, it is allowed that these data or the acquired knowledge be used for the confirmation of a crime, the arrest of perpetrators and the dismantling of another criminal Organisation, if the judicial council specifically decides on this.

6. The provisions of this article are also applied when conducting the corresponding investigations provided for in special criminal laws, the regulations of which are still valid, as long as they do not conflict with the provisions hereof.

Art. 255 CPC Special investigative acts in relation to corruption offences.

1. Especially for the *criminal acts under Articles 159, 159A, 235, 236, 236, 237–237A of the Criminal Code*, if they are not committed within the framework of a criminal or terrorist organisation, the investigation may include the conduct of:²⁸¹

²⁸¹ Αρθρο 255 Νόμος 4620/2019

a) a covert investigation conducted by an investigating officer on the order of the competent prosecutor and after prior written notification of the Deputy Prosecutor of the Supreme Court who supervises and coordinates the work of the prosecutors of corruption crimes. Such an order shall be issued if there are serious indications that one of the aforementioned criminal acts is already being committed or is about to be repeated, as evidenced by indications of previous systematic action by the person against whom the particular investigation is being carried out or by the discovery of unjustified assets during the verification of his/her financial situation, and its disclosure is otherwise impossible or particularly difficult. In a covert investigation, an investigating officer or a private person acting under his instructions shall appear as a beneficiary or as an intermediary of a person benefiting from the offence referred to in para 1. 1, the commission of which the offender had premeditated. The covert investigation shall be carried out for a reasonable period of time in the circumstances, which may not exceed three months and may be extended for a further three months. The person conducting the covert investigation may carry and deal with disguised identity, tax or other information for the purposes of the investigation he is conducting. The details and the procedure for issuing such covert evidence shall be laid down by a joint ministerial decision of the Ministers of Justice, Transparency and Human Rights and Public Order and Citizen Protection. A detailed report on the actions of the covert actor shall be drawn up in accordance with

Ειδικές ανακριτικές πράξεις επί εγκλημάτων διαφθοράς

1. Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α ΠΚ, εφόσον αυτές δεν τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια:

α) συγκαλυμμένης έρευνας, την οποία ενεργεί ανακριτικός υπάλληλος με παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα και αφού ενημερωθεί προηγουμένως εγγράφως ο αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των εισαγγελέων εγκλημάτων διαφθοράς. Η εν λόγω παραγγελία δίδεται, αν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τελείται ήδη ή πρόκειται να επαναληφθεί η τέλεση κάποιας από τις προαναφερόμενες αξιόποινες πράξεις, όπως προκύπτει από ενδείξεις για προηγούμενη συστηματική δράση του προσώπου κατά του οποίου διενεργείται η συγκεκριμένη έρευνα ή από την εύρεση αδικαιολόγητων περιουσιακών στοιχείων του κατά τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασής του, και η αποκάλυψη αυτής είναι με άλλον τρόπο αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερής. Κατά τη συγκαλυμμένη έρευνα ο ανακριτικός υπάλληλος ή ο ιδιώτης που ενεργεί υπό τις οδηγίες του, εμφανίζεται ως ωφελούμενος ή ως μεσολαβητής ωφελουμένου προσώπου από την αξιόποινη πράξη της παρ. 1, την τέλεση της οποίας ο δράστης είχε προαποφασίσει. Η συγκαλυμμένη έρευνα ενεργείται για εύλογο κατά τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες και μπορεί να παραταθεί για ακόμη ένα τρίμηνο. Ο ενεργών τη συγκαλυμμένη έρευνα μπορεί να φέρει συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά ή άλλα στοιχεία και να συναλλάσσεται με αυτά για τις ανάγκες της έρευνας που διεξάγει. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εκδόσεως των εν λόγω στοιχείων συγκάλυψης ορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Για τις ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος, οι οποίες δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου.

β) άρσης του απορρήτου, καταγραφής δραστηριότητας εκτός κατοικίας και συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές προβλέπονται στα στοιχεία γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 254. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 2 και 3 του ίδιου άρθρου.

2. Κάθε στοιχείο ή γνώση που αποκτήθηκε κατά την διενέργεια των προαναφερόμενων ανακριτικών πράξεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τους λόγους που όρισε το δικαστικό συμβούλιο.

Articles 148 to 153. Evidence obtained by actions of the covert actor which are not mentioned in the report shall not be taken into account for the conviction of the accused.

b) lifting of confidentiality, recording of activity outside the residence and association or combination of personal data as provided for in points (c), (d) and (e) of para 1 of Article 254. In such cases, paras (d), (e), (f), (g) and (h) shall apply mutatis mutandis. Paras 2 and 3 of that Article shall apply mutatis mutandis.

2. Any evidence or knowledge acquired in the course of the above-mentioned investigative acts may be used only for the purposes specified by the judicial council.

Art. 6 Law 5002/2022²⁸² Lifting the confidentiality of communications for the investigation of crimes

1. The lifting of the confidentiality of communications shall be permissible for the investigation of the following criminal offences:

²⁸² **Άρθρο 6. Νόμος 5002/2022**

Άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για τη διακρίβωση εγκλημάτων

1. Η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των ακόλουθων κακουργημάτων:

α) των Κεφαλαίων Πρώτου, περί προσβολών του δημοκρατικού πολιτεύματος, Δεύτερου, περί προσβολών της διεθνούς υπόστασης της χώρας, Τέταρτου, περί εγκλημάτων κατά των πολιτικών και πολιτικών οργάνων, Έκτου, περί εγκλημάτων κατά της δημόσιας τάξης, Ένατου, περί εγκλημάτων σχετικά με το νόμισμα, άλλα μέσα πληρωμής και ένσημα, Δέκατου Έκτου, περί εγκλημάτων κατά της σωματικής ακεραιότητας, Δέκατου Όγδοου, περί εγκλημάτων κατά της προσωπικής ελευθερίας, Δέκατου Ένατου, περί εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, Εικοστού Δεύτερου, περί προσβολών ατομικού απορρήτου και επικοινωνίας, καθώς και των άρθρων 235, περί δωροληψίας υπαλλήλου, 236, περί δωροδοκίας υπαλλήλου, 237, περί δωροληψίας και δωροδοκίας δικαστικού λειτουργού, 264 περί εμπρησμού, 265 περί εμπρησμού σε δάση, 270 περί έκρηξης, 272 περί κατασκευής και κατοχής εκρηκτικών και εμπρηστικών υλών, 290 περί επικίνδυνων παρεμβάσεων στην οδική συγκοινωνία, 291 περί επικίνδυνων παρεμβάσεων στη συγκοινωνία μέσω σταθερής τροχιάς, πλοίων και αεροσκαφών, 299 περί ανθρωποκτονίας με δόλο, 374 περί διακεκριμένης κλοπής, 380 περί ληστείας, 385 περί εκβίασης, 386 περί απάτης και 386Α περί απάτης με υπολογιστή του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95),».

*** Οι λέξεις «290 περί επικίνδυνων παρεμβάσεων στην οδική συγκοινωνία,..... και αεροσκαφών,» της περ. α' προστέθηκαν και η περ. διαμορφώθηκε ως άνω με το άρθρο 44 Ν.5046/2023, ΦΕΚ Α 137/29.07.2023.

β) του Πρώτου Κεφαλαίου, περί προσβολών κατά της ακεραιότητας της χώρας, καθώς και των άρθρων 46, περί στάσης, 47, περί ομαδικής απείθειας, 140, περί αποσφράγισης, υπεξαγωγής εγγράφων ή άλλων αντικειμένων και 144, περί μετάδοσης στρατιωτικών μυστικών, του Ειδικού Μέρους του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ν. 2287/1995, Α' 20),

γ) του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 157 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), περί λαθρεμπορίας, των άρθρων 28 και 31 του ν. 4443/2016 (Α' 232), περί αξιόποινων πράξεων προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και περί αξιόποινης χειραγώγησης της αγοράς, αντιστοίχως, του άρθρου 15 του ν. 2168/1993 (Α' 147), περί όπλων, πυρομαχικών, εκρηκτικών υλών και εκρηκτικών μηχανισμών, των άρθρων 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί εξαρτησιογόνων ουσιών, του άρθρου 11 του ν. 3917/2011 (Α' 22), περί δεδομένων που διατηρούνται από τον πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημόσιου δικτύου επικοινωνιών, της παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί προστασίας του περιβάλλοντος, του ν. 4858/2021 (Α' 220), περί προστασίας των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, της παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 2121/1993 (Α' 25), περί προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, της παρ. 4 του άρθρου 132 του ν. 2725/1999 (Α' 121), περί δωροδοκίας-δωροληψίας για αλλοίωση αποτελέσματος αγώνα και του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80), περί μεταφοράς υπηκόων τρίτων χωρών που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στη χώρα.

a) Chapters One, on offences against the democratic constitution; Two, on offences against the international status of the country; Four, on crimes against state and political institutions; Six, on crimes against public order; Nine, on crimes concerning currency, other means of payment and coins, Sixteenth, Crimes against bodily integrity, Eighteenth, Crimes against personal liberty, Nineteenth, Crimes against sexual freedom and crimes of economic exploitation of sexual life, Twenty-second, on offences against privacy and communication, as well as Articles 235, on bribery of a public official, 236, on bribery of a public official, 237, on bribery and corruption of a judicial officer, 264 on arson, 265 on arson in forests, 270 on explosion, 272 on manufacturing and possession of explosives and incendiary materials, 290 on dangerous interference with road traffic, 291 on dangerous interference with the traffic of fixed means of transport, ships and aircraft, 299 on manslaughter with intent, 374 on grand larceny, 380 on robbery, 385 on extortion, 386 on fraud and 386A on computer fraud of the Special Part of the Criminal Code (Law No. 4619/2019, A' 95).

b) Chapter One, on offences against the integrity of the country, as well as articles 46, on stasis, 47, on group disobedience, 140, on unsealing, misappropriation of documents or other objects and 144, on the transmission of military secrets, of the Special Part of the Military Criminal Code (Law 2287/1995, A' 20),

c) of Law no. 4557/2018 (A' 139), on money laundering and financing of terrorism, para c' of para 1 of Article 157 of the National Customs Code (Law 2960/2001, A' 265), on smuggling, Articles 28 and 31 of Law No. 4443/2016 (A' 232), on criminal acts of persons possessing privileged information and on criminal market manipulation, in contrast, Article 15 of Law No. 2168/1993 (A' 147), on weapons, ammunition, explosives and explosive devices, Articles 20, 22 and 23 of Law No. 4139/2013 (A' 74), on addictive substances, Article 11 of Law No. 3917/2011 (A' 22), on data retained by the provider of electronic communications services or public communications network, para 4624/2019 (A' 137), on access to personal data, Article 28 of Law No. 1650/1986 (A' 160), on the protection of the environment, of Law No. 4858/2021 (A' 220), on the protection of antiquities and cultural heritage in general, para 3 of Article 66 of Law No. 2121/1993 (A' 25), on the protection of intellectual property and related rights, para 4 of Article 132 of Law No. 2725/1999 (A' 121), on bribery; bribery for altering the result of a match and Article 30 of Law No. 132 of the Law on Bribery. 4251/2014 (A' 80), on the transfer of third country nationals who do not have the right to enter the country.

2.²⁸³ The lifting of confidentiality is permissible for the investigation of the following misdemeanours:

²⁸³ 2. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των ακόλουθων πλημμελημάτων:

α) των άρθρων 148, περί κατασκοπείας, 187, περί εγκληματικής οργάνωσης, 187Α, περί τρομοκρατικών πράξεων-τρομοκρατικής οργάνωσης, 187Β, περί αξιόποινης υποστήριξης, 323Α, περί εμπορίας ανθρώπων, 324, περί αρπαγής ανηλίκων, 339, περί γενετήσιων πράξεων με ανηλίκους ή ενώπιόν τους, 342, περί κατάχρησης

a) articles 148, on espionage; 187, on criminal organisation; 187A, on terrorist acts-terrorist organisation; 187B, on criminal support; 323A, on human trafficking; 324, on child abduction; 339, on sexual acts with or in front of minors; 342, on abuse of minors, 343, on abuse in sexual acts, 346, on revenge pornography, 348, 348A, 348B, 348C, 351A, on offences against minors and pornography of minors, 370F, on software and surveillance devices, 386, on fraud and 386A, on computer fraud of the Criminal Code, b) Articles 28 and 31 of Law No. 4443/2016, on criminal acts of persons in possession of privileged information and on market manipulation, respectively, and the third supara of para 1 of article 44 of Law No. 3959/2011 (A' 93), on the protection of free competition.

ανηλίκων, 343, περί κατάχρησης σε γενετήσια πράξη, 346, περί εκδικητικής πορνογραφίας, 348, 348A, 348B, 348Γ, 351A, περί προσβολών της ανηλικότητας και πορνογραφίας ανηλίκων, 370ΣΤ, περί λογισμικών και συσκευών παρακολούθησης, 386, περί απάτης και 386A, περί απάτης με υπολογιστή του Ποινικού Κώδικα,

β) των άρθρων 28 και 31 του ν. 4443/2016, περί αξιόποινων πράξεων προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και περί χειραγώγησης της αγοράς, αντιστοίχως, και του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού.

3. Για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 αποφαίνεται, εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών, με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμά του το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μετά από πρόταση του εισαγγελέα. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιστάσεις την άρση μπορεί να διατάξει ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής υποχρεούνται να εισαγάγει το ζήτημα, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών, στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, το οποίο ελέγχει παράλληλα τη συνδρομή των εξαιρετικών επείγουσών περιστάσεων. Διαφορετικά, η ισχύς της σχετικής διάταξης αίρεται αυτοδικαίως. Αν εντός ευλόγου χρόνου, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες συνολικά, δεν εκδοθεί βούλευμα, τα ευρήματα δεν είναι αξιοποιήσιμα.

4. Το βούλευμα ή η διάταξη που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για διακρίβωση εγκλημάτων, περιλαμβάνει:

- α) την αστυνομική αρχή ή τον εισαγγελέα ή τον ανακριτή που ζητεί την άρση,
- β) την αξιόποινη πράξη,
- γ) τις σοβαρές ενδείξεις ενοχής σε βάρος του προσώπου κατά του οποίου διενεργείται η άρση,
- δ) την αιτιολογία επιβολής της άρσης, ιδίως την αδυναμία ή ιδιαίτερη δυσχέρεια διακρίβωσης του εγκλήματος με άλλο τρόπο,
- ε) τον σκοπό της άρσης,
- στ) τα μέσα ανταπόκρισης ή επικοινωνίας στα οποία επιβάλλεται η άρση,
- ζ) το αντικείμενο της άρσης, δηλαδή τα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας ή και το περιεχόμενο αυτής,
- η) την εδαφική έκταση εφαρμογής, εφόσον απαιτείται για τις ανάγκες της άρσης, και την απολύτως αναγκαία χρονική διάρκεια της άρσης,
- θ) την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης, και
- ι) τα στοιχεία του προσώπου ή των προσώπων κατά των οποίων επιβάλλεται η άρση.

5. Το βούλευμα ή η διάταξη που απορρίπτει αίτημα άρσης του απορρήτου περιέχει:

- α) την αστυνομική αρχή ή τον εισαγγελέα ή τον ανακριτή που είχε ζητήσει την άρση και
- β) την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης.

6. Η άρση του απορρήτου μπορεί να επιβληθεί υπό τους όρους της παρ. 3 του παρόντος και κατά τρίτου αμέτοχου στο έγκλημα προσώπου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96).

7. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα των στρατιωτικών δικαστηρίων, την άρση του απορρήτου επιβάλλει, με απόφασή του, το δικαστικό συμβούλιο του αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου, μετά από αίτηση: α) του αρμόδιου εισαγγελέα του στρατιωτικού δικαστηρίου, ο οποίος εποπτεύει ή ενεργεί προανάκριση ή προκατακτική εξέταση ή β) του ανακριτή που ενεργεί τακτική ανάκριση.

8. Η Α.Δ.Α.Ε., μετά τη λήξη ισχύος του μέτρου της άρσης του απορρήτου και κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον θιγόμενο, του γνωστοποιεί την επιβολή του μέτρου αυτού εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, με τη σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και υπό την προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε.

3. For the lifting of the confidentiality of communications in the cases of para 1 and 2 shall be decided, within forty-eight (48) hours, by a specially reasoned decision of the competent judicial council upon the proposal of the public prosecutor. In exceptionally urgent circumstances, the public prosecutor or the investigating judge may order that the sentence be lifted. In this case, the prosecutor or investigating judge shall be obliged to bring the matter within three (3) days to the attention of the competent judicial council, which shall at the same time verify the existence of exceptionally urgent circumstances. Otherwise, the relevant provision shall be automatically revoked. If no decision is issued within a reasonable time, which may not exceed five (5) days in total, the findings shall not be usable.

4. Law 4624/2019 (A' 137), on access to personal data, Article 28 of Law No.

- a) the police authority or the prosecutor or investigating magistrate requesting the lifting,
- b) the criminal act,
- c) the serious indications of guilt against the person against whom the lifting is being carried out,
- d) the grounds for imposing the suspension, in particular the impossibility or particular difficulty of investigating the crime by other means,
- e) the purpose of the disqualification,
- f) the means of response or communication to which the lifting is to be applied,
- g) the object of the lifting, i.e. the external elements of the communication and/or its content,
- h) the territorial scope of application, if required for the purposes of the lifting, and the strictly necessary duration of the lifting,
- i) the date of adoption of the order; and
- j) the particulars of the person or persons against whom the lifting is imposed.

5. The judgment or order rejecting a request for lifting of confidentiality shall contain:

- a) the police authority or the public prosecutor or investigating magistrate who had requested the lifting; and
- b) the date of the order.

6. The lifting of secrecy may be imposed under the conditions of para 3 of this Article and against a third person who is not involved in the crime, provided that the conditions of para 3 are met. 4 of Article 254 of the Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019, A 96).

7. In cases of crimes that fall under the jurisdiction of military courts, the lifting of secrecy shall be imposed, by decision, by the judicial council of the competent military court, upon request:

- a) by the competent prosecutor of the military court, who supervises or conducts a pre-trial investigation or preliminary examination or
- b) the investigating magistrate conducting a regular inquiry.

8. After the expiry of the measure of lifting the secrecy and upon request of the affected person, the A.D.A.E. shall notify him of the imposition of this measure within a period of sixty (60) days, with the consent of the Prosecutor of the Supreme Court and provided that the purpose for which it was ordered is not compromised.

For electronic surveillance during house detention, see Art. 285 CPC → Art. 33 EPPO-Regulation, Pre-trial detention. **30**

ff. Para 1(f) Tracking & Tracing an Object

Geolocation and electronic surveillance methods are used in combination with house arrest and restrictive bail conditions as prescribed in Art. 284 para 1 CPC. **31**

The special investigative act of “**controlled transfers**” is provided for in Art. 254 para 1 c) of the CPC for specific crimes (Articles 187, 187A of the Criminal Code, crimes against currency, sexual crimes etc.). This Article (254 para 1 CPC) refers to Art. 38 Law 2145/1993, which sets out the procedure for controlled transfer-surrender in drug offences.

Art. 254 CPC Special investigative acts on certain crimes

[see above → Para 1(e) Interception of electronic communications to and from the suspect or accused person]

1. Especially for the criminal acts of para 1 and 2 of article 187, of article 187A, of para 1 and 2 of article 207, of the first para of article 208, of article 208A except for particularly light ones cases of para 1 of article 209, of article 211, of articles 323A, 336 at the expense of a minor, 338 at the expense of a minor, of para 1 and 3 of article 339, para 1 of article 342, of articles 348A, 348B, 348C and 351A of the Criminal Code, the investigation may also include conducting:

[...] c) controlled transfers, as such transfers are provided for in article 38 of Law 2145/1993 (A’ 88) [...].

Art. 38 Law 2145/1993

1.²⁸⁴ According to Article 11 of the Vienna Convention of 1988 (Law 1990/1991) of the United Nations, requests from foreign states are submitted by any means of transmission, but in any case in writing, directly or through INTERPOL to the Drug Enforcement **32**

²⁸⁴ Άρθρο 38 Νόμος 2145/1993

1. Οι, κατά το άρθρο 11 της Συμβάσεως της Βιέννης του 1988 (ν.1990/1991) των Ηνωμένων Εθνών, αιτήσεις αλλοδαπών κρατών, υποβάλλονται με κάθε μέσο μεταδόσεως, αλλά πάντως εγγράφως, απευθείας ή και μέσω της INTERPOL προς το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών (Σ.Ο.Δ.Ν.), το οποίο, αφού ελέγξει τη νόμιμη προέλευση και το νομότυπο της αιτήσεως, αναφέρει αμέσως στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών με εμπιστευτικό έγγραφό του, στο οποίο επισυνάπτει και αντίγραφο του τηλεγραφήματος ή τυχόν άλλου εγγράφου που περιέχει την αίτηση.

2.Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών, εφόσον οι παρεχόμενες από το αιτούν Κράτος εγγυήσεις διασφαλίζουν τον έλεγχο της μεταφοράς και τη σύλληψη των ενεχόμενων στην υπόθεση προσώπων, ειδοποιεί αμέσως τους

Coordinating Body (S.O.D.N.), which, after checking the legal origin and legal form of the request, immediately reports to the Athens Appeals Prosecutor with its confidential document, to which it also attaches a copy of the telegram or any other document containing the request.

2. The Athens Appellate Prosecutor, as long as the guarantees provided by the requesting State ensure the control of the transfer and the arrest of the persons involved in the case, immediately notify the misdemeanor prosecutors from the regions where the transfer is expected to take place. The misdemeanor prosecutors must, after the above notice to refrain from criminal prosecution and to act as necessary to ensure that the transfer is not interrupted.

3. The Coordinating Body for the Prosecution of Drugs (S.O.D.N.) has the control and responsibility of the transport carried out throughout its duration, from the entry to the exit of the drugs from the country.

4. Immediately after the drugs leave the country and within 48 hours at the latest, the above department draws up a report detailing everything related to the controlled transport, and in particular the date, time and place of entry and exit of the drugs from the country. A copy of the report is submitted with a confidential document to the Athens Appeals Prosecutor.

5. Requests from domestic judicial authorities for the transfer under control, outside the Greek territory, are forwarded through the Athens Appeals Prosecutor to the Drug Enforcement Coordinating Body. The regulations of the previous paragraph are also applied in this case.

εισαγγελειςπλημμελειοδικών από τις περιφέρειες των οποίων προβλέπεται ότι θα γίνει η μεταφορά.Οι εισαγγελειςπλημμελειοδικών οφείλουν μετά την πιο πάνω ειδοποίηση να απόσχουναπό την άσκησηποινικής δίωξης και να ενεργήσουν ό,τι είναι αναγκαίο για να μη διακοπεί η μεταφορά.

3. Το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών (Σ.Ο.Δ.Ν.) έχει τον έλεγχο και την ευθύνη της πραγματοποιούμενης μεταφοράς καθόλη τη διάρκειά της, από την είσοδο μέχρι την έξοδο των ναρκωτικών από τη χώρα.

4.Αμέσως μετά την εξοδωτων ναρκωτικών από την χώρα και το αργότερο εντός 48 ωρών, η ανωτέρω υπηρεσία συντάσσει έκθεσηστην οποία αναγράφονταιλεπτομερώςόλα τα σχετικά με τη διενεργηθείσα υπό τον έλεγχο μεταφορά, και ιδίως η ημερομηνία, η ώρα και ο τόπος εισόδου και εξόδου των ναρκωτικών από τη χώρα.Αντίγραφο της έκθεσηςυποβάλλεται με εμπιστευτικό έγγραφο στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

5. Αιτήσεις ημεδαπών δικαστικών αρχών για τη διενέργεια μεταφοράς υπό έλεγχο, εκτός της ελληνικής επικράτειας, διαβιβάζονται μέσω του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών προς το Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών. Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

c) Para 2: Specific restrictions in national law that apply with regard to certain categories of persons or professionals with an LLP obligation, Art. 29

Without prejudice to Article 29, the investigation measures set out in para 1 of this Article may be subject to conditions in accordance with the applicable national law if the national law contains specific restrictions that apply with regard to certain categories of persons or professionals who are legally bound by an obligation of confidentiality.

The restrictions can only be deduced from the law itself. In addition Art. 29 above presents already some restrictions and last but not least the Greek Case Law and the case-law of the ECtHR in this regard are quite helpful. 33

d) Para 3: Conditions/Thresholds for investigation measures

The investigation measures set out in points(c), (e) and (f) of para 1 of this Article may be subject to further conditions, including limitations, provided for in the applicable national law. In particular, Member States may limit the application of points (e) and (f) of para 1 of this Article to specific serious offences. A Member State intending to make use of such limitation shall notify the EPPO of the relevant list of specific serious offences in accordance with Article 117.

aa. Conditions and Limitations for investigation measures of para 1(c), (e) and (f)

Art. 263²⁸⁵ Obligation to deliver documents.

Civil servants in general to whom public service has been assigned, even temporarily, and other persons referred to in Article 212 shall, if ordered by the person conducting the interrogation, surrender to the judicial authority the documents, even in their original form, as well as any other object in their possession by reason of their duties, function or profession, unless they declare in writing, even if without justification, that it is a diplomatic or military secret relating to the security of the State or a secret of the State.

Art. 264 Seizure of documents – Seizure of forms.

1.²⁸⁶ If the person executing the seizure thinks that the statement made pursuant to Article 263 is not true and that it is, according to it, a secret of the State of the kind referred

²⁸⁵ **Άρθρο 263. – Υποχρέωση για παράδοση εγγράφων.**

Οι δημόσιοι υπάλληλοι γενικά στους οποίους έχει ανατεθεί έστω και προσωρινά δημόσια υπηρεσία και τα άλλα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 212 οφείλουν, αν διαταχθούν από εκείνον που κάνει την ανάκριση, να παραδώσουν στη δικαστική αρχή τα έγγραφα και στο πρωτότυπό τους ακόμα, καθώς και κάθε άλλο αντικείμενο που βρίσκεται στην κατοχή τους λόγω των καθηκόντων τους, του λειτουργήματος ή του επαγγέλματός τους, εκτός αν δηλώσουν εγγράφως, έστω και ανατιολόγητα, ότι πρόκειται για διπλωματικό ή στρατιωτικό μυστικό που ανάγεται στην ασφάλεια του κράτους ή μυστικό που σχετίζεται με το λειτουργήμα ή το επάγγελμά τους.

²⁸⁶ **Άρθρο 264. – Κατάσχεση των εγγράφων – Κατάσχεση εντύπων.**

1. Αν εκείνος που εκτελεί την κατάσχεση νομίζει ότι η δήλωση που έγινε σύμφωνα με το άρθρο 263 δεν είναι αληθής και πρόκειται σύμφωνα με αυτήν για μυστικό του κράτους από τα αναφερόμενα στο άρθρο 263, σφραγίζει

to in Article 263, he shall seal the document or otherwise secure it without knowing its contents and report it to the appellate prosecutor who shall notify the Minister of Justice, Transparency and Human Rights. The Minister shall have the right either to authorise the seizure or not, subject to criminal and any other liability, if the statement is found to be false.

2. Any search and seizure of any document deposited with the Ministry of Foreign Affairs shall be permitted only with the permission of the Ministers of Foreign Affairs and Justice, Transparency and Human Rights, who shall grant such permission if, in their judgment, national interests are not prejudiced.

3. If the holder declares that it is a secret of the function or profession of the persons referred to in Article 212 and the person making the seizure thinks that the declaration is not true, he shall seal the document or otherwise secure it without knowing its contents and shall request the board of directors of the relevant association, whether a bar, medical or pharmaceutical, or the relevant metropolitan to judge whether the document contains a professional secret or confession. If the answer to this question is in the negative, the document shall be confiscated, subject to criminal and all other liability if the statement is found to be false.

4. For the seizure of newspapers and other printed matter, the relevant provisions of the Constitution and press laws shall be observed.

bb. Serious offences Limitation for offences of para 1(e) and (f)

The Greek notification provides no further information on this matter. From the above mentioned Greek law it is clear that the investigative measures of the paras 1 (e) und (f) only apply to certain criminal acts. For example, Art. 255 CPC specifically concerns only corruption crimes such as Art. 159, 159A, 235, 236, 237, 237A of the Criminal Code. Art. 254 CPC provides for a limitation to certain act such as terrorist or criminal organisation according to Art. 187 and 187A Criminal Code.

το έγγραφο ή το εξασφαλίζει με άλλον τρόπο χωρίς να μάθει το περιεχόμενό του και αναφέρεται στον εισαγγελέα εφετών που ειδοποιεί σχετικά τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ο Υπουργός έχει δικαίωμα είτε να επιτρέψει την κατάσχεση είτε όχι, με την επιφύλαξη της ποινικής και κάθε άλλης ευθύνης, αν η δήλωση αποδειχθεί ψευδής.

2. Οποιαδήποτε έρευνα και κατάσχεση κάθε εγγράφου που έχει κατατεθεί στο Υπουργείο Εξωτερικών επιτρέπεται μόνο με άδεια των Υπουργών Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίοι την παρέχουν αν κατά την κρίση τους δεν βλάπτονται τα εθνικά συμφέροντα.

3. Αν ο κάτοχος δηλώσει ότι πρόκειται για μυστικό του λειτουργήματος ή του επαγγέλματος των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 212 και εκείνος που κάνει την κατάσχεση νομίζει ότι η δήλωση δεν είναι αληθής, σφραγίζει το έγγραφο ή το εξασφαλίζει με άλλον τρόπο, χωρίς να μάθει το περιεχόμενό του και ζητεί από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου συλλόγου, δικηγορικού, ιατρικού ή φαρμακευτικού, ή από τον οικείο μητροπολίτη να κρίνει αν το έγγραφο περιέχει επαγγελματικό απόρρητο ή εξομολόγηση. Σε περίπτωση που σε αυτό το ζήτημα θα δοθεί αρνητική απάντηση, το έγγραφο κατάσχεται, με την επιφύλαξη της ποινικής και κάθε άλλης ευθύνης, αν η δήλωση αποδειχθεί ψευδής.

4. Για την κατάσχεση εφημερίδων και άλλων εντύπων τηρούνται οι σχετικές διατάξεις του Συντάγματος και της νομοθεσίας για τον τύπο.

cc. Notifications according to the last sentence of para 3

The notification was published by the EPPO. Thus it was sent by the Greek Government.²⁸⁷ 35

e) Para 4: Any other measure(s) in the EDP's Member State

*The European Delegated Prosecutors shall be entitled to request or to **order any other measures in their Member State that are available to prosecutors under national law in similar national cases**, in addition to the measures referred to in para 1.*

Code of Criminal Procedure**Art. 255²⁸⁸ Special investigative acts on corruption crimes**

1. Especially for the criminal acts of articles 159, 159A, 235, 236, 237 and 237A of the Criminal Code, as long as they are not carried out in the context of a criminal or terrorist Organisation, the investigation may also include the conduct of: a) an undercover investigation, which is carried out by an investigative officer by order of the competent prosecutor and after the deputy prosecutor of the Supreme Court who supervises and coordinates the work of the prosecutors of corruption crimes has been previously informed in writing. The said order is given, if there are serious indications that one of the aforementioned criminal acts is already being committed or is about to be repeated, as it

36

²⁸⁷ See the notification by the Hellenic government. online: https://www.eppo.europa.eu/sites/default/files/2021-11/05-EL_0.pdf. Accessed 31 December 2024.

²⁸⁸ **Άρθρο 255 Ειδικές ανακριτικές πράξεις επί εγκλημάτων διαφθοράς**

1. Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α ΠΚ, εφόσον αυτές δεν τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια: α) συγκαλυμμένης έρευνας, την οποία ενεργεί ανακριτικός υπάλληλος με παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα και αφού ενημερωθεί προηγουμένως εγγράφως ο αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των εισαγγελικών εγκλημάτων διαφθοράς. Η εν λόγω παραγγελία δίδεται, αν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τελείται ήδη ή πρόκειται να επαναληφθεί η τέλεση κάποιας από τις προαναφερόμενες αξιόποινες πράξεις, όπως προκύπτει από ενδείξεις για προηγούμενη συστηματική δράση του προσώπου κατά του οποίου διενεργείται η συγκεκριμένη έρευνα ή από την εύρεση αδικαιολόγητων περιουσιακών στοιχείων του κατά τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασής του, και η αποκάλυψη αυτής είναι με άλλον τρόπο αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερής. Κατά τη συγκαλυμμένη έρευνα ο ανακριτικός υπάλληλος ή ο ιδιώτης που ενεργεί υπό τις οδηγίες του, εμφανίζεται ως ωφελούμενος ή ως μεσολαβητής ωφελουμένου προσώπου από την αξιόποινη πράξη της παρ. 1, την τέλεση της οποίας ο δράστης είχε προαποφασίσει. Η συγκαλυμμένη έρευνα ενεργείται για εύλογο κατά τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες και μπορεί να παραταθεί για ακόμη ένα τρίμηνο. Ο ενεργών τη συγκαλυμμένη έρευνα μπορεί να φέρει συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά ή άλλα στοιχεία και να συναλλάσσεται με αυτά για τις ανάγκες της έρευνας που διεξάγει. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εκδόσεως των εν λόγω στοιχείων συγκάλυψης ορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Για τις ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος, οι οποίες δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου.

β) άρσης του απορρήτου, καταγραφής δραστηριότητας εκτός κατοικίας και συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές προβλέπονται στα στοιχεία γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 254. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 2 και 3 του ίδιου άρθρου.

2. Κάθε στοιχείο ή γνώση που αποκτήθηκε κατά την διενέργεια των προαναφερόμενων ανακριτικών πράξεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τους λόγους που όρισε το δικαστικό συμβούλιο.

results from indications of previous systematic action of the person against whom the specific investigation is carried out or from the finding of unjustified assets during the control of his assets, and the disclosure of this is otherwise impossible or particularly difficult. During the undercover investigation, the investigative officer or the private individual acting under his instructions, appears as a beneficiary or as an intermediary of a beneficiary person from the criminal act of para 1, the execution of which the perpetrator had pre-decided. The undercover investigation is conducted for a period of time reasonable in the circumstances, which may not exceed three months and may be extended for a further three months. The undercover investigator may carry and trade with concealed identity and tax or other information for the purposes of the investigation. The details and the procedure for issuing said cover-up data are defined by a joint ministerial decision of the Ministers of Justice, Transparency and Human Rights and Public Order and Citizen Protection. A detailed report is drawn up for the actions of the undercover actor in accordance with articles 148 to 153. Evidence obtained through the actions of the undercover actor, which are not mentioned in detail in the report, are not taken into account for the conviction of the accused. The details and the procedure for issuing said cover-up data are defined by a joint ministerial decision of the Ministers of Justice, Transparency and Human Rights and Public Order and Citizen Protection. A detailed report is drawn up for the actions of the undercover actor in accordance with articles 148 to 153. Evidence obtained through the actions of the undercover actor, which are not mentioned in detail in the report, are not taken into account for the conviction of the accused. The details and the procedure for issuing said cover-up data are defined by a joint ministerial decision of the Ministers of Justice, Transparency and Human Rights and Public Order and Citizen Protection. A detailed report is drawn up for the actions of the undercover actor in accordance with articles 148 to 153. Evidence obtained through the actions of the undercover actor, which are not mentioned in detail in the report, are not taken into account for the conviction of the accused.

b) removal of confidentiality, recording of activity outside residence and association or combination of personal data, as provided for in items c, d and e of para 1 of article 254. In these cases, paras 2 and 3 shall apply accordingly of the same article.

2. Any evidence or knowledge obtained during the conduct of the above-mentioned investigative acts may be used only for the reasons determined by the judicial council.

f) Para 5: National procedures and national modalities for taking investigative measures

The European Delegated Prosecutors may only order the measures referred to in paras 1 and 4 where there are reasonable grounds to believe that the specific measure in question might provide information or evidence useful to the investigation, and where there is no less intrusive measure available which could achieve the same objective. The procedures and the modalities for taking the measures shall be governed by the applicable national law.

Art.²⁸⁹ 258 Writing a research report.

Once an investigation has been completed, a report shall be drawn up in accordance with Articles 148 et seq. The items found and related to the investigative purpose of the investigation are confiscated and secured in compliance with Articles 259 and 264–266.

Art. 259²⁹⁰ Guarantee.

Anyone conducting the interrogation can at any time guarantee things or documents related to the crime, even when they were not confiscated, but simply handed over to him.

37

²⁸⁹ **Άρθρο. 258 – Σύνταξη έκθεσης για την έρευνα.**

Μόλις τελειώσει μία έρευνα, συντάσσεται έκθεση κατά τα άρθρα 148 κ.ε. Τα πράγματα που βρέθηκαν και σχετίζονται με την ανακριτικό σκοπό της έρευνας, κατάσχονται και υποβάλλονται σε μεσεγγύηση με την τήρηση των άρθρων 259 και 264–266.

²⁹⁰ **Άρθρο 259. – Μεσεγγύηση.**

Όποιος ενεργεί την ανάκριση μπορεί να προβαίνει οποτεδήποτε σε μεσεγγύηση πραγμάτων ή εγγράφων που σχετίζονται με το έγκλημα, ακόμη και όταν δεν κατασχέθηκαν, αλλά απλώς παραδόθηκαν σε αυτόν.

2. Articles 31 and 32 EPPO Regulation

- 1 Article 31 and 32 EPPO Regulation govern the procedures for **cross-border investigative measures** by the EPPO within the EU and are therefore highly important for any EDP as there is (still) a “**lack of common rules on evidence**”²⁹¹ despite the rules on mutual trust in the admissibility and the “**free circulation of evidence**”²⁹². The wording ensures compliance with national laws, and aims at protecting procedural rights.²⁹³ Any economic chamber of a national court²⁹⁴ dealing with PIF charges, indictments and trials will need to closely focus on the admissibility of evidence as e.g. unlawful evidence cannot provide arguments within a judgment, see e.g. section 261 German CPC²⁹⁵.
- 2 Thus, both articles are a cornerstone for effective investigations in cross-border crimes while maintaining cooperation between Member States and upholding fundamental rights (in the area of mutual trust). On December 21, 2023, the CJEU issued its first clarifying ruling on the EPPO in **Case C-281/22**, addressing cross-border investigative measures by the EPPO.²⁹⁶
- 3 In this judgment the court said that when the EPPO conducts cross-border investigative measures, the law of the issuing state (where the investigation originates) applies to the decision authorising the measure.²⁹⁷ However, the law of the executing state (where the measure is carried out) governs how the measure is implemented, ensuring compliance with national procedural safeguards and fundamental rights in the executing Member State. The impact of the decision was widely discussed by academia and lawyers.²⁹⁸
- 4 From our point-of-view, this case clarified that the assisting Member State can only review procedural aspects of the measures, while substantive legality falls under the handling Member State’s jurisdiction. This delineation is important to understand the Court’s interpretation of Article 31 of the EPPO Regulation and impacts future EPPO

²⁹¹ Allegreza 2024, p. 291 using this as an example to request the EU to finally adopt or at least make the “approximation of evidence law” a key priority. Already on this point Satzger and Zimmermann 2018, pp. 633 with the explanation of *forum regit actum* principle.

²⁹² Ligeti 2024, pp. 483 providing a short in-depth analysis on the theme.

²⁹³ Claes and Franssen 2021 highlighting why customs procedures are a good example for the EPPO’s potential struggle with procedural safeguards. They call it a clash of enforcement procedures, which is quite fitting the picture; on the EPPO’s possibilities see as well Ligeti 2024, pp. 460 et seq. summarizing its role in general.

²⁹⁴ See Niemz 2020, p. 50 explaining the German system of court authority in PIF matters. The situation is not the same in the whole EPPO zone, but most states (cf. compare the other volumes) tend to locate charges on a higher or superior court or a specialized chamber in tax, customs or economic crimes.

²⁹⁵ The situation is nearly the same in most EU member states, but in the details the rules on exclusion of evidence are presumably highly divergent, see Ligeti 2024, p. 483, who uses the example of Italy and partly Croatia, where this (unlawfully gathered) piece of evidence must be excluded even from the (investigation or court) file itself.

²⁹⁶ ECJ, Case C-281/22, *Criminal proceedings against G. K. and Others*, Judgment of the Court (Grand Chamber) of 21 December 2023, ECLI:EU:C:2023:1018.

²⁹⁷ Ibid, para 53 et seq., which is legally based on the mutual trust principle.

²⁹⁸ Herrnfeld 2024, pp. 370–380 pointing out that efficiency (what remembers of the *effet utile* debate) is very important for the ECJ. And see another critical comment Pfister 2024, p. 1.

investigations, emphasizing that assisting states have limited judicial review capabilities compared to handling states.²⁹⁹

Article 32 complements Article 31 by allowing EDPs to **assign** investigative measures across different Member States. These measures include actions like **executing** e.g. search warrants, seizing evidence, or conducting interrogations. Article 32 emphasizes the importance of respecting national legal principles while facilitating cross-border investigations.³⁰⁰ **5**

An overview for Art. 31 and 32 EPPO Regulation that is also relevant for Greek investigation measures (see above → Art. 30 EPPO Regulation) with the judicial authorisations can be found in the German volume of this Compendium. The gathering of evidence is a sui generis regime, which enables the EDPs to quickly transfer relevant evidence, such as information on VAT carousels across borders, which is much more easier compared to “old” systems, but brings new problems³⁰¹, that have already lead to a judgment by the CJEU. **6**

Hereby it is possible for the reader to see the differences and equivalences in the obtainment of judicial authorisations. **7**

²⁹⁹ Pfister 2024, passim.

³⁰⁰ Cf. the Bulgarian (→ Vol. III) and German Volume, which include specific overviews for all member states. They can be accessed on the Logos Open Access Platform.

³⁰¹ European Criminal Bar Association (ECBA), EPPO Working Group Proposal to the College of the European Public Prosecutor’s Office (EPPO) for an Exchange of Views in Respect of Cross-Border Evidence Gathering (Article 31 EPPO Regulation, who pledges for a more consistent system respecting the rights of the defence and wishes for more transparency.

3. Art. 33 Pre-trial Arrest and Cross-border Surrender

a) General relation to national law: applicable codes	298	(2) Grounds for review of pre-trial detention	312
b) Para 1: Provisions for arrest and pre-trial detention	301	(3) Length of pre-trial detention	313
aa. Arrest	301	(4) Other relevant aspects	314
bb. Commentary	304		
cc. Pre-trial detention	305	c) Para 2: Cross-border surrender	316
(1) Grounds for pre-trial detention	311		

1. The handling European Delegated Prosecutor may order or request the arrest or pre-trial detention of the suspect or accused person **in accordance with the national law applicable in similar domestic cases**.

2. Where it is necessary to arrest and surrender a person who is not present in the Member State in which the handling European Delegated Prosecutor is located, the latter shall issue or request the competent authority of that Member State to issue a European Arrest Warrant in accordance with Council Framework Decision 2002/584/JHA.

- 1 Art. 33 EPPO Regulation relates foremost to the original Greek national law, which exists as well without the EPPO and which is well known by prosecutors and lawyers. In EPPO proceedings the provisions will most likely be **used to secure e.g. lengthy VAT fraud investigations**, corruption offences, and subsidy fraud investigations etc.

a) General relation to national law: applicable codes

2

Provisions of the Criminal Procedure Code

Art. 96 CPC Issuance of a document on rights.

1.³⁰² A suspect or accused person who is arrested or detained shall be provided with a document immediately recording his rights and shall be allowed to keep it in his possession for the **duration of his deprivation of liberty**. This document contains information on the following rights:

³⁰² Άρθρο 96. – Χορήγηση εγγράφου περί των δικαιωμάτων.

1. Στον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο, ο οποίος συλλαμβάνεται ή κρατείται, παρέχεται αμέσως έγγραφο στο οποίο καταγράφονται τα δικαιώματά του και του επιτρέπεται να το διατηρεί στην κατοχή του καθ' όλη τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας του. Το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα δικαιώματα: α) το δικαίωμα παράστασης με συνήγορο, β) το δικαίωμα και τις προϋποθέσεις παροχής δωρεάν νομικών συμβουλών, γ) το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με την κατηγορία, δ) το δικαίωμα διερμηνείας και μετάφρασης, ε) το δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης, στ) το δικαίωμα πρόσβασης στο υλικό της δικογραφίας, ζ) το δικαίωμα ενημέρωσης των προξενικών αρχών και ενός επιπλέον προσώπου της επιλογής του, η) το δικαίωμα σε επείγουσα ιατρική περίθαλψη, θ) τον ανώτατο αριθμό ωρών ή ημερών κατά τις οποίες ο κατηγορούμενος δύναται να στερηθεί της ελευθερίας του προτού προσαχθεί ενώπιον δικαστικής αρχής και ι) πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες προσβολής του νόμιμου χαρακτήρα της σύλληψης ή της κράτησης.

- (a) the **right to be represented by a lawyer**,
- (b) the right and conditions for the provision of free legal advice,
- (c) the right to information about the category,
- (d) the **right to interpretation and translation**;
- (e) the **right to remain silent and not incriminate** [scil. Hauck/Schneider: *nemo tenetur*];
- (f) the **right of access to the case file**;
- (g) the right to inform the consular authorities and an additional person of his choice;
- (h) the right to emergency medical care;

2. The above document is written in simple and understandable language. When this is not available in the appropriate language, the suspect or accused person shall be informed of his or her rights orally in a language he or she understands. This document must then be issued, without undue delay, in a language understood by the suspect or accused person.

Art. 97 CPC³⁰³ Right to inform a person of the choice of the accused In case of deprivation of liberty.

1. The accused has the right to request that at least one person of his choice be informed, without undue delay, of his deprivation of liberty. If the accused is a minor, the person exercising parental responsibility shall be informed, unless this is against the interests of the minor, in which case another appropriate adult or the authority responsible for the protection of minors shall be informed.
2. In exceptional cases and in order to prevent an imminent danger either to the life, liberty or physical integrity of a person or to the probative investigation of a crime, the competent authorities may temporarily not allow a third party to be informed of the deprivation of liberty of the accused. In this case it is examined whether another third

2. Το ως άνω έγγραφο συντάσσεται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Όταν αυτό δεν είναι διαθέσιμο στην κατάλληλη γλώσσα, ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος ενημερώνεται για τα δικαιώματά του προφορικά σε γλώσσα που κατανοεί. Το εν λόγω έγγραφο πρέπει στη συνέχεια να χορηγείται, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, σε γλώσσα που ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος κατανοεί

³⁰³ **Άρθρο 97. – Δικαίωμα ενημέρωσης προσώπου της επιλογής του κατηγορουμένου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας.**

1. Ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει να ενημερωθεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για τη στέρηση της ελευθερίας του ένα τουλάχιστον πρόσωπο της επιλογής του. Αν ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος ενημερώνεται ο ασκών τη γονική μέριμνα, εκτός αν αυτό αντιβαίνει στο συμφέρον του ανήλικου, οπότε ενημερώνεται κάποιο άλλο ενδεδειγμένο ενήλικο πρόσωπο ή η αρμόδια για την προστασία των ανηλίκων αρχή.
2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για να αποτραπεί άμεσος κίνδυνος είτε για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα κάποιου προσώπου είτε για την αποδεικτική διερεύνηση του εγκλήματος, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μην επιτρέπουν προσωρινά την ενημέρωση τρίτου προσώπου για τη στέρηση της ελευθερίας του κατηγορουμένου. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται αν ένα άλλο τρίτο πρόσωπο, που έχει υποδειχθεί από τον κατηγορούμενο, μπορεί να ενημερωθεί σχετικά. Αν ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος, η αρμόδια για την προστασία των ανηλίκων αρχή ενημερώνεται στην περίπτωση αυτή.
3. Ο κατηγορούμενος που είναι αλλοδαπός και στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα να ζητήσει να ενημερωθούν, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, οι προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος.

person, nominated by the accused, can be informed. If the accused is a minor, the juvenile protection authority shall be informed in this case.

3. The accused who is a foreigner and deprived of his liberty has the right to request that the consular authorities of the state of which he is a national be informed, without undue delay.

Art. 98 CPC³⁰⁴ Right to communicate with third parties during deprivation of liberty.

1. An accused deprived of his liberty shall have the right to communicate, without undue delay, with at least one third person designated by him. In exceptional cases and in order to prevent the immediate danger of para 2 of the previous article, the competent authorities may restrict or postpone the exercise of the above right. In this case it is first examined whether the accused can communicate with another person he indicates.

2. An accused who is a foreigner and deprived of his liberty has the right to communicate, without undue delay, with the consular authorities of the state of which he is a national. He also has the right to be visited by his consular authorities, the right to talk and correspond with them and the right to have his legal representation arranged by them, if those authorities have no objection.

Book Three of the Code of Criminal Procedure

Second Section Investigation Actions

Chapter Five Arrest and Temporary Detention of the Accused

[...] pls. see Greek Law Online.

³⁰⁴ **Άρθρο 98. – Δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας.**

1. Ο κατηγορούμενος που στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα επικοινωνίας, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με ένα τουλάχιστον τρίτο πρόσωπο που έχει υποδείξει ο ίδιος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για να αποτραπεί ο άμεσος κίνδυνος της παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να περιορίζουν ή να αναβάλλουν την άσκηση του ανωτέρω δικαιώματος. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται πρώτα αν ο κατηγορούμενος μπορεί να επικοινωνήσει με ένα άλλο πρόσωπο που αυτός υποδεικνύει.

2. Ο κατηγορούμενος που είναι αλλοδαπός και στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα να επικοινωνεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος. Έχει επίσης δικαίωμα επίσκεψης από τις προξενικές του αρχές, δικαίωμα συνομιλίας και αλληλογραφίας μαζί τους και δικαίωμα να κανονίζεται η νομική του εκπροσώπηση από αυτές, εφόσον οι εν λόγω αρχές δεν έχουν αντίρρηση.

b) Para 1: Provisions for arrest and pre-trial detention**aa. Arrest**

3

Code of Criminal Procedure**Fifth Chapter Arrest And Temporary Detention Of The Accused****Art. 275³⁰⁵ In spontaneous crimes**

1. In the case of felonies and misdemeanours, the investigative officers of article 31, as well as any police body, have the obligation, while any citizen has the right, to arrest the offender, observing the provisions of the Constitution and article 279 of the code for immediate arrest of to the prosecutor.

2. In crimes prosecuted by summons, arrest is not permitted, unless the summons is previously submitted, even orally, to the person who has the right to arrest the offender.

3. In the case of open felonies and misdemeanours, the competent misdemeanour prosecutor has the right to issue an arrest warrant against the offender who is being prosecuted, in accordance with what is defined in Articles 276 and 277. This warrant can be revoked or cancelled by the prosecutor.

Art. 276³⁰⁶ Arrest on a warrant

1. Except in the case of article 275, no one is arrested without a special and thoroughly reasoned warrant of the investigator or the will of the judicial council, which must be served at the time of arrest.

³⁰⁵ Άρθρο 275 Στα αυτόφωρα εγκλήματα.

1. Προκειμένου για αυτόφωρα κακουργήματα και πλημμελήματα οι ανακριτικοί υπάλληλοι του άρθρου 31, καθώς και κάθε αστυνομικό όργανο, έχουν υποχρέωση, ενώ οποιοσδήποτε πολίτης το δικαίωμα, να συλλάβουν το δράστη, τηρώντας τις διατάξεις του Συντάγματος και του άρθρου 279 του κώδικα για την άμεση προσαγωγή του στον εισαγγελέα.

2. Στα εγκλήματα που διώκονται με έγκληση δεν επιτρέπεται η σύλληψη, εκτός αν προηγουμένως υποβληθεί η έγκληση, έστω και προφορικά, σε εκείνον που έχει δικαίωμα να συλλάβει το δράστη.

3. Στα αυτόφωρα κακουργήματα και πλημμελήματα ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών έχει το δικαίωμα να εκδίδει εναντίον του δράστη που διώκεται ένταλμα σύλληψής του, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 276 και 277. Το ένταλμα αυτό μπορεί ο εισαγγελέας να το ανακαλεί ή να το καταργεί.

³⁰⁶ Άρθρο 276 Σύλληψη με ένταλμα.

1. Εκτός από την περίπτωση του άρθρου 275, κανείς δεν συλλαμβάνεται χωρίς ειδικά και εμπεριστατωμένα αιτιολογημένο ένταλμα του ανακριτή ή βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου, που πρέπει να επιδίδονται κατά τη στιγμή της σύλληψης.

2. Ο ανακριτής εκδίδει το ένταλμα σύλληψης αφού προηγουμένως διατυπώσει την γνώμη του ο εισαγγελέας, και μόνο στις περιπτώσεις όπου επιτρέπεται προσωρινή κράτηση κατά τα άρθρα 286 και 287. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να διαταχθεί η σύλληψη και η προσωρινή κράτηση και από το δικαστικό συμβούλιο. Το κατά την παράγραφο αυτή ένταλμα σύλληψης εκδίδεται μόνο όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις επί τη βάσει συγκεκριμένων περιστατικών, που πρέπει να μνημονεύονται στο σώμα του εντάλματος, ότι ο κατηγορούμενος έχει σχεδιάσει την φυγή του ή την τέλεση άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

3. Το ένταλμα σύλληψης περιέχει το όνομα, το επώνυμο, την κατοικία και την ακριβέστερη δυνατή περιγραφή του προσώπου που συλλαμβάνεται, σημείωση για το έγκλημα για το οποίο κατηγορείται και μνεία του άρθρου που το προβλέπει. Έχει επίσης την επίσημη σφραγίδα και την υπογραφή του ανακριτή και του γραμματέα.

4. Το ένταλμα σύλληψης μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε μετά από προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, αν εκλείψουν οι λόγοι που επέβαλαν την έκδοσή του.

2. The investigator issues the arrest warrant after the public prosecutor has previously expressed his opinion, and only in the cases where temporary detention is allowed according to articles 286 and 287. In these cases, the arrest and temporary detention can also be ordered by the judicial council. The arrest warrant referred to in this para is issued only when there are serious indications based on specific incidents, which must be mentioned in the body of the warrant, that the accused has planned his escape or the commission of other serious crimes.
3. The arrest warrant contains the name, surname, residence and the most accurate possible description of the person arrested, a note about the crime for which he is accused and a reference to the article that provides for it. It also has the official seal and signature of the investigator and the secretary.
4. The arrest warrant may be revoked at any time after the prior consent of the public prosecutor, if the reasons that required its issuance no longer exist.

Art. 277³⁰⁷ Execution of the arrest warrant

1. The arrest warrant issued in the legal form is enforceable throughout the territory. Its execution is carried out under the care of the public prosecutor by the authorities entrusted with the execution of warrants.
2. If the accused is located in another judicial district, the prosecutor may send the arrest warrant directly to the local authority assigned to execute warrants.
3. All civil and military authorities, once the warrant is presented to them, must assist in the arrest without delay and within the limits of their competence.
4. The execution of the arrest warrant concerning a military person is carried out in accordance with the relevant provisions of the military penal code.

Art. 278 How is the conception done

- 1.³⁰⁸ An arrest cannot take place: a) while the liturgy lasts, in a building intended for divine worship b) at night in a private residence, unless the person residing there expressly requests it or if the formalities of article 256 are observed. If this order is not respected, a disciplinary penalty is imposed on the bodies that carry out the arrest.

³⁰⁷ **Άρθρο 277 Εκτέλεση του εντάλματος σύλληψης.**

1. Το ένταλμα σύλληψης που εκδίδεται με το νόμιμο τύπο είναι εκτελεστό σε όλη την επικράτεια. Η εκτέλεσή του γίνεται με τη φροντίδα του εισαγγελέα από τις αρχές στις οποίες έχει ανατεθεί η εκτέλεση ενταλμάτων.
2. Αν ο κατηγορούμενος βρίσκεται σε άλλη δικαστική περιφέρεια, ο εισαγγελέας μπορεί να αποστείλει το ένταλμα σύλληψης απευθείας στην επιτόπια αρχή στην οποία έχει ανατεθεί η εκτέλεση ενταλμάτων.
3. Όλες οι πολιτικές και οι στρατιωτικές αρχές, μόλις τους επιδειχθεί το ένταλμα, οφείλουν να βοηθήσουν για τη σύλληψη χωρίς αναβολή και μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς τους.
4. Η εκτέλεση του εντάλματος σύλληψης που αφορά στρατιωτικό γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του στρατιωτικού ποινικού κώδικα.

³⁰⁸ **Άρθρο 278 Πώς γίνεται η σύλληψη.**

1. Σύλληψη δεν μπορεί να γίνει: α) όσο διαρκεί η ιερουργία, σε οίκημα που προορίζεται για τη θεία λατρεία β) τη νύχτα σε ιδιωτική κατοικία, εκτός αν αυτός που διαμένει εκεί το ζητήσει ρητά ή αν τηρηθούν οι διατυπώσεις του

2. The bodies responsible for the arrest must treat the person they arrest with all possible courtesy and respect his honour. That is why they must not use force unless there is a need, and they must not bind him except when the arrested person resists or is suspected of fleeing.

Art. 279³⁰⁹ Arraignment of the accused

1. The person arrested on his own recognizance or with a warrant is brought without delay to the competent prosecutor, at the latest within twenty-four (24) hours of his arrest and, if the arrest took place outside his headquarters, in the absolutely necessary time for his transfer. If it is a felony or if the arrest was made with a warrant from the investigator, the prosecutor refers the person arrested to the investigator and if it is a misdemeanour, he acts in accordance with what is defined in articles 43, 51, 246 para 2b and 417 et seq. Especially in the event of an arrest for a misdemeanour, the investigating officer within twelve (12) hours notifies the prosecutor by the fastest means, who may, taking into account the gravity of the crime and the personality of the offender, to give an order to release him and not to apply the procedure provided for spontaneous crimes of article 418 para 1 sec. a' and para 2. In this case, the investigative officer submits to the prosecutor, without delay, all the reports drawn up for the specific case.

2. If the arrested person disputes the identity attributed to him or claims that the arrest warrant or the will has ceased to be valid, he is taken to one of the investigative officers of the place of arrest referred to in article 31. The investigative officer examines the

άρθρου 256. Αν δεν τηρηθεί η διάταξη αυτή, επιβάλλεται πειθαρχική ποινή στα όργανα που εκτελούν την σύλληψη.

2. Τα αρμόδια για τη σύλληψη όργανα οφείλουν να συμπεριφέρονται με κάθε δυνατή ευγένεια σε αυτόν που συλλαμβάνουν και να σέβονται την τιμή του. Γι' αυτό δεν πρέπει να μεταχειρίζονται βία παρά μόνο αν υπάρχει ανάγκη και δεν επιτρέπεται να τον δεσμεύουν παρά μόνο όταν ο συλλαμβανόμενος αντιστέκεται ή είναι ύποπτος φυγής.

³⁰⁹ **Άρθρο 279 Προσαγωγή του κατηγορουμένου.**

1. Ο συλλαμβανόμενος επ' αυτοφώρω ή με ένταλμα οδηγείται χωρίς αναβολή στον αρμόδιο εισαγγελέα, το αργότερο μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες από τη σύλληψή του και, αν η σύλληψη έγινε έξω από την έδρα του, στον απολύτως αναγκαίο χρόνο για την μεταφορά του. Αν πρόκειται για κακούργημα ή αν η σύλληψη έγινε με ένταλμα του ανακριτή, ο εισαγγελέας παραπέμπει στον ανακριτή εκείνον που έχει συλληφθεί και αν πρόκειται για πλημμέλημα, ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 43, 51, 246 παρ. 2β και 417 κ.ε. Ειδικά σε περίπτωση σύλληψης επ' αυτοφώρω για πλημμέλημα, ο ανακριτικός υπάλληλος εντός δώδεκα (12) ωρών ειδοποιεί με το ταχύτερο μέσο τον εισαγγελέα, ο οποίος μπορεί, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα του εγκλήματος και την προσωπικότητα του δράστη, να δώσει εντολή να αφεθεί αυτός ελεύθερος και να μην εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη για τα αυτόφωρα εγκλήματα διαδικασία του άρθρου 418 παρ. 1 εδ. α' και παρ. 2. Στην περίπτωση αυτή ο ανακριτικός υπάλληλος υποβάλλει στον εισαγγελέα, χωρίς χρονοτριβή, όλες τις εκθέσεις που συντάχθηκαν για τη συγκεκριμένη υπόθεση.

2. Αν ο συλλαμβανόμενος αμφισβητεί την ταυτότητα που του αποδίδεται ή ισχυρίζεται ότι έπαυσε να ισχύει το ένταλμα σύλληψης ή το βούλευμα, οδηγείται σε έναν από τους ανακριτικούς υπαλλήλους του τόπου της σύλληψης που αναφέρονται στο άρθρο 31. Ο ανακριτικός υπάλληλος εξετάζει τα στοιχεία της ταυτότητας και ζητεί πληροφορίες με το ταχύτερο μέσο για την ισχύ του εντάλματος ή του βουλεύματος. Αν η ταυτότητα δεν αποδείχθηκε ή έχει παύσει να ισχύει το ένταλμα σύλληψης ή το βούλευμα, ή δεν εκδόθηκε το ένταλμα σύμφωνα με τον τύπο που απαιτείται, εκείνος που έχει συλληφθεί απολύεται αμέσως. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο ανακριτικός υπάλληλος τον στέλνει μαζί με την έκθεση που έχει συντάξει στην αρχή που ζήτησε τη σύλληψή του, η οποία μπορεί επίσης να εξετάσει και αυτή την ταυτότητά του.

evidence of the identity and requests information by the fastest means about the validity of the warrant or will. If the identity has not been proved, or the arrest warrant or will has ceased to be valid, or the warrant has not been issued in accordance with the form required, the person arrested shall be immediately released. In any other case, the investigating officer sends him along with the report he has drawn up to the authority that requested his arrest, which may also examine this identity of his.

Art. 280³¹⁰ Seizure of evidence

All documents and other objects found on the person arrested and related to the crime are confiscated and delivered with him and the relevant report to the competent prosecutor or investigator.

bb. Commentary

- 4 The European Criminal Bar Association (ECBA) comments on the Greek **pre-trial detention system** as follows:

“The rules regarding arrest and pre-trial detention are **prescribed in the Constitution** and the CPC. Art. 6.1 of the Constitution states: ‘No person shall be arrested or imprisoned without a reasoned judicial warrant which must be served at the moment of arrest or detention pending trial, except when caught in the act of committing a crime.’³¹¹ A similar provision is to be found in Art. 276.1 CPC: ‘Except of the cases of article 275 (offender caught ‘in the act’) no person shall be arrested without a specially and sufficiently reasoned warrant of the investigating judge or the judicial council, which must be served at the moment of arrest.’

³¹⁰ **Άρθρο 280 Κατάσχεση πειστηρίων.**

Όλα τα έγγραφα και τα άλλα αντικείμενα που βρέθηκαν σε αυτόν που έχει συλληφθεί και έχουν σχέση με το έγκλημα κατάσχονται και παραδίδονται με αυτόν και την σχετική έκθεση στον αρμόδιο εισαγγελέα ή ανακριτή

³¹¹ **Άρθρο 6 – Σύνταγμα της Ελλάδος – Προσωπική ασφάλεια, προφυλάκιση**

1. Κανένας δεν συλλαμβάνεται ούτε φυλακίζεται χωρίς αιτιολογημένο δικαστικό ένταλμα, που πρέπει να επιδοθεί τη στιγμή που γίνεται η σύλληψη ή η προφυλάκιση. Εξαιρούνται τα αυτόφωρα εγκλήματα. 2. Όποιος συλλαμβάνεται για αυτόφωρο έγκλημα ή με ένταλμα προσάγεται στον αρμόδιο ανακριτή το αργότερο μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από τη σύλληψη, αν όμως η σύλληψη έγινε έξω από την έδρα του ανακριτή, η προσαγωγή γίνεται μέσα στον απολύτως αναγκαίο χρόνο για τη μεταγωγή του. Ο ανακριτής οφείλει, μέσα σε τρεις ημέρες από την προσαγωγή, είτε να απολύσει τον συλληφθέντα είτε να εκδώσει ένταλμα φυλάκισης. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται για δύο ημέρες, αν το ζητήσει αυτός που έχει προσαχθεί, ή σε περίπτωση ανώτερης βίας που βεβαιώνεται αμέσως με απόφαση του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου. 3. Όταν περάσει άπρακτη καθεμία από τις δύο αυτές προθεσμίες, κάθε δεσμοφύλακας ή άλλος, είτε πολιτικός υπάλληλος είτε στρατιωτικός, στον οποίο έχει ανατεθεί η κράτηση εκείνου που έχει συλληφθεί, οφείλει να τον απολύσει αμέσως. Οι παραβάτες τιμωρούνται για παράνομη κατακράτηση και υποχρεούνται να επανορθώσουν κάθε ζημία που έγινε στον παθόντα και να τον ικανοποιήσουν για ηθική βλάβη με χρηματικό ποσό, όπως νόμος ορίζει. 4. Νόμος ορίζει το ανώτατο όριο διάρκειας της προφυλάκισης, που δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος στα κακουργήματα και τους έξι μήνες στα πλημμελήματα. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις τα ανώτατα αυτά όρια μπορούν να παραταθούν για έξι και τρεις μήνες, αντίστοιχα, με απόφαση του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου. Απαγορεύεται η υπέρβαση των ανώτατων ορίων της προφυλάκισης με τη διαδοχική επιβολή του μέτρου αυτού για επί μέρους πράξεις της ίδιας υπόθεσης.

According to Art. 276.2 and 282.3 CPC, an arrest warrant can only be issued in respect of offences for which pre-trial detention can be ordered. Arrested persons must be taken to the relevant public prosecutor **within 24 hours from the time of arrest**, or within the shortest possible transfer time if the arrest took place outside the area of the investigating authorities, who refer him to the investigating judge (Art. 279 CCP and Art. 6.2 Constitution). The **investigating judge** must either issue a warrant for pre-trial detention or release the suspect within three days from the time the suspect was first brought before them. There can be an extension for a further two days, following a request by the arrested person or in case of *force majeure* confirmed by a decision of the competent judicial council. At the expiry of this period, the person must be released immediately (Art. 6.2 and 6.3 Constitution). The investigating judge is competent to order the provisional detention of the accused, but the judge shall receive also the agreement of the prosecutor for it. In case of disagreement between these two, the judicial council decides. Before expressing his/her opinion, the prosecutor should hear the accused and his/her counsel.”³¹²

cc. Pre-trial detention

Art. 281 CPC³¹³ Detention of the arrested person.

Anyone arrested may be remanded in custody or remanded in custody or, at appropriate times, at their home under guard, but at their own expense, pending a temporary detention order or release.

Art. 282 CPC³¹⁴ Purpose and general conditions for the imposition of provisional detention, house arrest and restrictive conditions.

1. While the pre-trial proceedings are ongoing, if there are serious indications of the guilt of the accused, restrictive measures or house arrest with electronic surveillance

³¹² European Criminal Bar Association 2009, p. 6 et seq. Pls. be aware that the law has partly changed, see below.

³¹³ **Άρθρο 281. – Κράτηση του προσώπου που συλλαμβάνεται.**

Όποιος έχει συλληφθεί κρατείται στις φυλακές για υποδίκους ή στο αστυνομικό κρατητήριο ή, κατά τις περιστάσεις, στο σπίτι του υπό φρούρηση, στην περίπτωση όμως αυτή με δικά του έξοδα, ωσότου εκδοθεί το ένταλμα προσωρινής κράτησης ή απολυθεί.

³¹⁴ **Άρθρο 282. – Σκοπός και γενικές προϋποθέσεις επιβολής προσωρινής κράτησης, κατ’ οίκον περιορισμού και περιοριστικών όρων.**

1. Όσο διαρκεί η προδικασία, αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ενοχής του κατηγορουμένου, είναι δυνατό να διαταχθούν περιοριστικοί όροι ή κατ’ οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση ή να επιβληθεί προσωρινή κράτηση, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων.

2. Ο σκοπός των περιοριστικών όρων, του κατ’ οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και της προσωρινής κράτησης είναι να αποτραπεί ο κίνδυνος τέλεσης νέων εγκλημάτων και να εξασφαλιστεί ότι εκείνος στον οποίο επιβλήθηκαν θα παραστεί οποτεδήποτε στην ανάκριση ή στο δικαστήριο και θα υποβληθεί στην εκτέλεση της απόφασης.

3. Οι περιοριστικοί όροι επιβάλλονται εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι για την εκπλήρωση των σκοπών της παρ. 2 και αν αυτοί δεν επαρκούν επιβάλλεται κατ’ οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση και αν και αυτό το μέτρο κρίνεται ανεπαρκές τότε μόνο εκδίδεται ειδικά και εμπεριστατωμένα αιτιολογημένο ένταλμα προσωρινής κράτησης.

may be ordered or temporary detention may be imposed, subject to the conditions set forth in the following Articles.

2. The purpose of the restrictive measures, house arrest with electronic monitoring and provisional detention is to prevent the risk of further offences being committed and to ensure that the person on whom they are imposed will at any time appear for questioning or in court and submit to the execution of the judgment.

3. Restrictive measures shall be imposed if they are strictly necessary for the fulfilment of the purposes of para 2 and if they are not sufficient, house arrest with electronic surveillance shall be imposed and if this measure is also deemed insufficient then only a specially and thoroughly justified temporary detention order shall be issued.

Art. 284 CPC House arrest with electronic surveillance

1.³¹⁵ House arrest with electronic surveillance means the imposition on the accused of the obligation not to leave a specific and specifically defined building or complex of

³¹⁵ Άρθρο 284 Νόμος 4620/2019

Ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση.

1. Ως κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση νοείται η επιβολή στον κατηγορούμενο της υποχρέωσης να μην εξέρχεται από συγκεκριμένο και ειδικά ορισμένο στην διάταξη του ανακριτή κτίριο ή σύμπλεγμα κτιρίων, που αποδεδειγμένα συνιστά τον τόπο διαμονής ή κατοικίας του. Η διάταξη που επιβάλλει τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση μπορεί να ορίζει την ευρύτερη περιοχή γύρω από τον τόπο διαμονής ή κατοικίας του κατηγορουμένου, στην οποία θα μπορεί αυτός να κινείται για την κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών του. Για τον σκοπό αυτόν ο κατηγορούμενος επιτηρείται με τη χρήση πρόσφορων ηλεκτρονικών μέσων. Ο κατηγορούμενος υποχρεούται να μην επεμβαίνει ή επιδρά καθ' οιονδήποτε τρόπο στα ηλεκτρονικά μέσα και στα συναφή με την επιτήρηση δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Αρμόδια υπηρεσία παρακολουθεί και καταγράφει μέσω συστήματος γεωεντοπισμού, μόνο την γεωγραφική θέση του κατηγορούμενου και τηρεί σχετικό αρχείο.

2. Κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση επιβάλλεται μόνον εφόσον προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις ενοχής του κατηγορουμένου για κακούργημα και κρίνεται αιτιολογημένα ότι οι περιοριστικοί όροι δεν επαρκούν για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 2 του άρθρου 282, υπό την προϋπόθεση ότι ο κατηγορούμενος έχει γνωστή διαμονή στην χώρα και

α) έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει τη φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατουμένου ή για παραβίαση περιορισμών διαμονής και από την συνδρομή ενός εκ των παραπάνω στοιχείων προκύπτει σκοπός φυγής του, ή β) κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανό, όπως προκύπτει από προηγούμενη αμετάκλητη καταδίκη του για ομοειδή αξιόποινη πράξη, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 125 Νόμος 4855/2021 με ισχύ την 12/11/2021

3. Αν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στον νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα είκοσι έτη ή αν το έγκλημα τελέσθηκε κατ' εξακολούθηση ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτό, μπορεί να διαταχθεί ο κατ' οίκον περιορισμός του με ηλεκτρονική επιτήρηση και όταν, με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης και την εν γένει προσωπικότητα του κατηγορουμένου, κρίνεται αιτιολογημένα, ότι το μέτρο αυτό παρέχει βάσιμα την προσδοκία ότι ο τελευταίος δεν θα διαπράξει άλλα εγκλήματα.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 88 Νόμος 5090/2024 με ισχύ την 1/7/2024 σύμφωνα με την Παρ.2 Άρθρο 138 Νόμος 5090/2024

4. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθεί κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση του κατηγορουμένου και για το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, αν προκύπτει σκοπός φυγής του με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στην παρ. 2 και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις της παρ. 2. Στην περίπτωση αυτή, το ανώτατο όριο διάρκειας του κατ' οίκον περιορισμού είναι έξι (6) μήνες.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 125 Νόμος 4855/2021 με ισχύ την 12/11/2021

5. Μόνο η κατά νόμο βαρύτητα της πράξης δεν αρκεί για την επιβολή του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση. Κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν διατάσσεται χωρίς να προηγηθεί σχετικό

buildings in the order of the investigator, which is proven to be his place of residence or residence. The provision that imposes house arrest with electronic surveillance can define the wider area around the place of residence or residence of the accused, in which he will be able to move to meet his basic living needs. For this purpose, the accused is monitored using suitable electronic means. The defendant is obliged not to interfere or affect in any way the electronic means and the personal data related to the surveillance. Competent service monitors and records through a geolocation system, only the geographical location of the accused and keeps a relevant file.

2. House arrest with electronic surveillance is imposed only if there are sufficient indications of the defendant's guilt for a felony and it is considered justified that the restrictive conditions are not sufficient to achieve the purposes of para 2 of article 282, provided that the defendant has known residence in the country and

a) has taken preparatory actions to facilitate his escape or in the past has been a fugitive or a fugitive from justice or has been found guilty of escaping a prisoner or of violating residence restrictions and from the presence of one of the above elements his intention to flee emerges, or

b) is judged to be justified that if he is released, it is very likely, as can be seen from his previous irrevocable conviction for a similar criminal act, that he will commit other crimes.

As amended by Article 125 Law 4855/2021 effective 11/12/2021

3. If the act attributed to the accused is threatened by law with life imprisonment or temporary imprisonment with a maximum limit of twenty years, or if the crime was committed consecutively or there is a large number of victims from it, house arrest may be ordered by electronic surveillance and when, based on the specific characteristics of the act and the general personality of the accused, it is reasonably judged that this measure provides a reasonable expectation that the latter will not commit other crimes.

αίτημα του κατηγορουμένου. Μόνο το γεγονός της μη υποβολής τέτοιου αιτήματος από τον τελευταίο δεν τον καθιστά δίχως άλλο ύποπτο φυγής ή διάπραξης νέων εγκλημάτων και αυτό δεν αρκεί για την επιβολή της προσωρινής κράτησης.

6. Αν ο κατηγορούμενος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν σχετικά με τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση, είναι δυνατή η αντικατάστασή του με προσωρινή κράτηση κατά το άρθρο 296. Σε περίπτωση όμως τέλεσης από τον κατηγορούμενο του εγκλήματος του άρθρου 173Α ΠΚ, ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση αντικαθίσταται με προσωρινή κράτηση.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 125 Νόμος 4855/2021 με ισχύ την 12/11/2021

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για ανήλικο κατηγορούμενο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, εφόσον κατηγορείται για πράξη από τις αναφερόμενες στο άρθρο 127 ΠΚ. Στην περίπτωση αυτή ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες και μπορεί να παρατείνεται μόνο για τρεις μήνες από το δικαστήριο, στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 294. Το αίτημα για κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση υποβάλλεται σωρευτικά από τον ανήλικο κατηγορούμενο και από εκείνον που έχει την επιμέλειά του. Αν ο ανήλικος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν σχετικά με τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή τελήσει το έγκλημα του άρθρου 173Α ΠΚ, είναι δυνατή η αντικατάστασή του με προσωρινή κράτηση.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 125 Νόμος 4855/2021 με ισχύ την 12/11/2021

As amended by Article 88 Law 5090/2024 with effect on 1/7/2024 in accordance with Para 2 Article 138 Law 5090/2024

4. In completely exceptional cases, house arrest with electronic surveillance may be imposed on the accused and for the misdemeanor of manslaughter by serial negligence, if it is established that he intended to flee based on the criteria mentioned in para 2 and the other conditions of para 2. In this case, the maximum duration of house arrest is six (6) months.

As amended by Article 125 Law 4855/2021 effective 11/12/2021

5. Only the legal gravity of the act is not sufficient for the imposition of house arrest with electronic surveillance. House arrest with electronic monitoring is not ordered without the defendant's prior request. The mere fact of the latter's failure to submit such a request does not make him a mere suspect of fleeing or committing new crimes, and this is not sufficient for the imposition of temporary detention.

6. If the accused does not comply with the obligations imposed on him regarding house arrest with electronic surveillance, it is possible to replace him with temporary detention according to article 296. However, in the event that the accused commits the crime of article 173A PC, house arrest with electronic monitoring is replaced by temporary detention.

As amended by Article 125 Law 4855/2021 effective 11/12/2021

7. The provisions of this article are also applied to a minor defendant who has reached the age of fifteen, as long as he is accused of an act referred to in article 127 of the Criminal Code. In this case, house arrest with electronic monitoring cannot exceed six months and can only be extended for three months by the court, in the case of article 294 para 1 subpara 2. The request for house arrest with electronic surveillance is submitted cumulatively by the minor accused and by the one who has custody of him. If the minor does not comply with the obligations imposed on him regarding house arrest with electronic monitoring or commits the crime of Article 173A of the Criminal Code, it is possible to replace him with temporary detention.

Art. 285 CPC Duration of the house arrest with electronic surveillance and advance payment of expenses.

- 1.³¹⁶ Articles 292, 293 and 294 shall apply *mutatis mutandis* to the duration of the measure of house arrest with electronic surveillance and the procedure for its lifting, continuation or extension.
2. The cost of electronic surveillance shall be borne by the accused in accordance with the provisions of para 3. For this purpose, the order of the investigating judge imposes the obligation to pay in advance the costs of surveillance for a period not exceeding six (6) months. If the duration of the measure is extended in accordance with Article 292, the order shall impose an advance payment of the additional costs. If for any reason the measure is lifted or replaced before the expiry of the period for which the costs have been paid in advance, then the relevant decision, order or decree shall order the reimbursement of the difference to the person who paid them in advance. If the accused is acquitted, convicted or the criminal proceedings against him are discontinued, Article 299 shall apply to the dispute respectively.
3. If the costs are not paid in advance within the time limit granted by the investigating judge, the investigating judge shall, on a proposal from the public prosecutor, impose pre-trial detention, unless it is established on specific grounds that the accused cannot afford to pay them, in which case the costs shall be charged to the State.
4. The person against whom the measure of house arrest by electronic surveillance has been imposed shall be detained until the relevant costs imposed on him have been paid in advance. Once this has been paid, it is taken to the body responsible for adapting the

³¹⁶ **Άρθρο 285 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Διάρκεια του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και προκαταβολή εξόδων**

1. Ως προς τη διάρκεια ισχύος του μέτρου του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και τη διαδικασία άρσης, εξακολούθησης ή παράτασής του εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στα άρθρα 292, 293 και 294.2. Το κόστος των ηλεκτρονικών μέσων επιτήρησης φέρει ο κατηγορούμενος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3. Για τον σκοπό αυτόν με τη διάταξη του ανακριτή επιβάλλεται η υποχρέωση προκαταβολής των εξόδων επιτήρησης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Σε περίπτωση παράτασης της διάρκειας του μέτρου κατά το άρθρο 292, επιβάλλεται με το σχετικό βούλευμα η προκαταβολή των επιπλέον εξόδων. Αν για οποιονδήποτε λόγο αρθεί ή αντικατασταθεί το μέτρο πριν από τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος για το οποίο έχουν προκαταβληθεί τα έξοδα, τότε με την σχετική απόφαση, διάταξη ή βούλευμα διατάσσεται η απόδοση της διαφοράς σε εκείνον που τα προκατέβαλε. Αν ο κατηγορούμενος αθωωθεί, καταδικασθεί ή παύσει η εναντίον του ποινική δίωξη, εφαρμόζεται ως προς τη διαφορά αντίστοιχα το άρθρο 299.3. Σε περίπτωση μη προκαταβολής των εξόδων εντός της χορηγηθείσας από τον ανακριτή προθεσμίας, ο τελευταίος, μετά από πρόταση του εισαγγελέα, επιβάλλει προσωρινή κράτηση, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι ο κατηγορούμενος στερείται την οικονομική δυνατότητα να τα καταβάλει, οπότε τα έξοδα επιβάλλονται στο δημόσιο.4. Εκείνος σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση κρατείται μέχρι να προκαταβληθούν τα σχετικά έξοδα που του επιβλήθηκαν. Αφού καταβληθούν αυτά, οδηγείται στο αρμόδιο όργανο για την προσαρμογή του τεχνικού μέσου επιτήρησης, μαζί με την σχετική διάταξη του ανακριτή. Αν στην δικαστική περιφέρεια, στην οποία επιβλήθηκε το μέτρο, δεν είναι αυτό δυνατόν, ο κατηγορούμενος οδηγείται χωρίς αναβολή στην πλησιέστερη δικαστική περιφέρεια, στην οποία λειτουργεί αρμόδιο όργανο. Αφού προσαρμοσθεί και ενεργοποιηθεί ο τεχνικός εξοπλισμός για την ηλεκτρονική επιτήρηση, οδηγείται στο προκαθορισμένο κτίριο ή σύμπλεγμα κτιρίων και συντάσσεται έκθεση, αντίγραφο της οποίας εντάσσεται στη δικογραφία. Η διάρκεια του κατ' οίκον περιορισμού αρχίζει από την ημέρα έκδοσης της διάταξης επιβολής του.

technical means of surveillance, together with the relevant order of the investigating judge. If this is not possible in the judicial district in which the measure was imposed, the accused shall be taken without delay to the nearest judicial district in which a competent body operates. Once the technical equipment for electronic surveillance has been adapted and activated, it is taken to the designated building or complex of buildings and a report is drawn up, a copy of which is included in the case file. The duration of house arrest starts from the day the order imposing it is issued.

Art. 286 CPC³¹⁷ Temporary detention.

1. Temporary detention may be imposed instead of:

- a) house arrest with electronic surveillance, when this measure is not sufficient or cannot be imposed due to the lack of known residence of the accused in the country or due to the failure of the latter to submit to it; and
- b) restrictive measures, if it is reasonably considered that the measures under points a) and b) are not sufficient and if the conditions of the first para of Article 282 are met, only if the accused is prosecuted for a felony and has no known residence in the country. If the act attributed to the accused person is threatened by law with life imprisonment or temporary imprisonment with a maximum of fifteen years or if the crime was committed repeatedly or in the context of a criminal or terrorist organisation or if there is a large number of victims of the crime, provisional detention may also be imposed when, on the basis of the specific characteristics of the act, it is reasonably considered that, if

³¹⁷ **Άρθρο 286. – Η προσωρινή κράτηση.**

1. Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί αντί: α) για κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση, όταν το μέτρο αυτό δεν επαρκεί ή δεν μπορεί να επιβληθεί λόγω έλλειψης γνωστής διαμονής του κατηγορουμένου στη χώρα ή λόγω μη υποβολής από τον τελευταίο σχετικού αιτήματος να υποβληθεί σε αυτό και β) για περιοριστικούς όρους, αν αιτιολογημένα κριθεί ότι τα υπό στοιχεία α' και β' μέτρα δεν επαρκούν και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου 282, μόνον αν ο κατηγορούμενος διώκεται για κακούργημα και δεν έχει γνωστή διαμονή στην χώρα ή έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει την φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατουμένου ή παραβίαση περιορισμών διαμονής και από την συνδρομή των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει σκοπός φυγής του ή κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανόν, όπως προκύπτει από προηγούμενες αμετάκλητες καταδίκες του για ομοειδείς αξιόποινες πράξεις, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Αν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στον νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα δέκα πέντε έτη ή αν το έγκλημα τελέστηκε κατ' εξακολούθηση ή στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτό, προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και όταν, με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος, είναι πολύ πιθανό να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Μόνο η κατά νόμο βαρύτητα της πράξης δεν αρκεί για την επιβολή προσωρινής κράτησης.

2. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον αιτιολογημένα κρίνεται ότι δεν επαρκούν οι περιοριστικοί όροι ή ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση, μπορεί να επιβληθεί προσωρινή κράτηση και για το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, αν προκύπτει σκοπός φυγής του κατηγορουμένου, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στην παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή, το ανώτατο όριο της προσωρινής κράτησης είναι διάρκειας έως έξι μηνών.

3. Οι περιοριστικοί όροι που επιβλήθηκαν στον κατηγορούμενο για κακούργημα ή πλημμέλημα, αν παραβιασθούν από αυτόν, είναι δυνατόν να αντικατασταθούν με προσωρινή κράτηση κατά το άρθρο 296.

released, the accused is likely to commit further crimes. The statutory gravity of the offence alone is not sufficient for the imposition of provisional detention.

2. In completely exceptional cases, and if it is judged, with good reason, that restrictive conditions or house arrest with electronic surveillance are not sufficient, temporary detention may also be imposed for the misdemeanour of manslaughter by negligence in the case of serial homicide, if there is an intention of the accused to flee, based on the criteria mentioned in para 1. In this case, the maximum duration of the provisional detention shall not exceed six months.

3. Restrictive conditions imposed on the accused for a felony or misdemeanour, if violated by him, may be replaced by temporary detention pursuant to Article 296.

(1) Grounds for pre-trial detention

The analysis of the ECBA on the Greek **minimum standards of pre-trial detention** procedures from 2009 states the following: **7**

“Initially, the Greek CCP prescribed that all persons charged with a serious crime had to be remanded in custody after their examination by the investigating judge on reasonable suspicion that they committed the crime under investigation. Their release on bail was allowed if their detention was not necessary to prevent flight or the commission of new offences. This mandatory pre-trial detention of defendants was harshly criticised and led to reforms in the statute governing pre-trial detention. Nowadays, in pre-trial proceedings, priority is given to release under conditions; pre-trial detention is imposed as an exceptional measure.

Art. 282.1 CCP states that restrictive conditions are permissible if serious indications arise that the accused may be guilty of a crime or offence punishable by a prison sentence of at least three months. Conditions are imposed in order to ensure that the defendant will be present during the course of the pre-trial investigation or at trial, and will submit himself to the execution of the court decision (Art. 296 CCP). Conditions can include: the payment of bail; an obligation for the defendant to appear at intervals before the investigating judge or other authorities; the prohibition on living in or moving to a certain place or on leaving the country; and a ban on meeting or associating with specific persons (Art. 282.2 CCP). Violating a condition can lead to the accused being placed in pre-trial detention (Art. 282.4 and 298 CCP). **8**

The application of pre-trial detention instead of restrictive conditions is provided for by Art. 282.3 CCP. Until 2005, temporary detention could only be ordered in felony cases, where there were serious indications regarding the defendant’s guilt. Following amendments introduced by Law 3346/2005, it can now also be ordered for misdemeanour cases of reckless manslaughter of two (or more) persons. Furthermore, at least one of the following conditions has to be fulfilled: the accused has no known residence in the country, **9**

has taken preparatory actions to facilitate his escape, has been a fugitive in the past, was found guilty of helping a prisoner to escape or has violated restrictions concerning his place of residence; or it is judged within reason that, if he is left free, it is highly likely that he will commit other crimes as evidenced by specific events relating to his past or by the particulars of the act of which he is accused. Finally, Art. 282.3 CCP also stipulates that the seriousness of the alleged crime alone can never justify the pre-trial detention of the defendant.

- 10 In practice, the application of legal provisions sometimes differs from what is written down in the statute. Although the law defines pre-trial detention as a last resort, the 2007 Country Report on Human Rights Practices in Greece notes that a number of defence lawyers asserted that pre-trial detention was supposed to be reserved for exceptional cases, but had become the norm; they also argued that, although the CCP expressly excludes ‘seriousness of the crime’ as a criterion, in practice, it is usually the main reason for extended detention.”³¹⁸

(2) Grounds for review of pre-trial detention

- 11 The analysis provided by the ECBA in 2009 continues:
- 12 “In part six of the CCP, a wide range of legal remedies is provided. The main ordinary legal remedies are appeal and cassation. The Code also includes various special legal remedies. In this paragraph, attention will be paid to the procedure of appealing against a decision on pre-trial detention and its continuation.
- 13 According to Art. 284 CCP, detention begins when the detainee is escorted to the remand prison or centre where he is to be kept. When detention is based on a warrant from the investigating judge, the defendant can appeal against it before the judicial council within five days from the start of his pre-trial detention. The appeal does not suspend the execution of the order (Art. 285 CCP). The defendant has no right to appear and be heard before the judicial council while the council is considering his appeal, and there is no right of further appeal or cassation against the council’s decision on the appeal. Apart from the appeal of Art. 285 CCP, the detainee can apply for a repeal of his/her pre-trial detention or restrictive conditions if – during the investigation – the specific reasons for his/her pre-trial detention have ceased to exist. According to Art. 286.2 CCP, this application can be submitted to the investigating judge at any time during the investigation. Against the order of the investigating judge who decides on the application of repeal or replacement of the pre-trial decision, the defendant can appeal to the judicial Court within five days from the day the order was promulgated. According to Art. 286.2 CCP, the investigating judge can, ex officio or after a motion from the prosecutor, repeal

³¹⁸ European Criminal Bar Association 2009, p. 10. Please note that the legal standards mentioned may differ from the current legal provisions.

or replace pre-trial detention with restrictive conditions if the reasons for the pre-trial detention no longer exist, even without the defendant applying for this.

The Greek CPC also provides for **automatic monitoring of pre-trial detention**. When the remand period has lasted for six months, the judicial council decides whether the detainee shall be released or detained for an additional period (Art. 287.1 CCP). The judicial council hears the public prosecutor, who submits a written recommendation, and takes into account the written submission of the defendant, who is to be notified five days before the judicial council's session. Prior to 2005, the judicial council could also call the defendant or his counsel to appear in order to hear their submissions on continuation of pre-trial detention. Following the 2005 amendments, it is now the norm to invite the defendant to be present at the hearing. If detention is prolonged, it shall be reviewed again *ex officio* after six months by the judicial council, following the same procedure as above; detention can be prolonged only in the case of serious crimes. The judicial council's decision to prolong pre-trial detention can be appealed before the Supreme Court ('*Areios Paghos*') by the defendant and the prosecutor (Art. 287.5 Greek CPC).³¹⁹ 14

(3) Length of pre-trial detention

The ECBA further comments on the length of the pre-trial detention: 15

“The maximum term of pre-trial detention is determined by Art. 6.4 of the Constitution and Art. 287.2 CCP. According to the Constitution, pre-trial detention may not exceed a period of one year in the case of felonies or six months in the case of misdemeanours. In entirely exceptional cases, the maximum durations may be extended by six or three months respectively, by decision of the competent judicial council. These are strict time limits, which cannot be exceeded. A defendant who has been detained for the above-mentioned periods of time, shall be released even before or during the trial hearing. As of 6 May 2003, the average length of pre-trial detention was one year, according to a report by the European Committee on Crime Problems. According to data from the National Statistical Service of Greece, the average length of pre-trial detention in Greek prisons fluctuates between six to seven months. [...] 16

Art. 288.1 CCP prescribes that the time of pre-trial detention runs from the first day of detention, irrespective of the simultaneous or successive pronouncements of the charges against the defendant.”³²⁰ 17

³¹⁹ European Criminal Bar Association 2009, pp. 10–11. Please note that the legal standards mentioned may differ from the current legal provisions.

³²⁰ European Criminal Bar Association 2009, pp. 11–12. Please note that the legal standards mentioned may differ from the current legal provisions.

(4) Other relevant aspects

- 18** Other relevant **aspects are relayed by the ECBA in 2009** as follows:
- 19** “Several elements in relation to pre-trial detention have already been discussed in the previous paragraphs. Some of the remaining questions, such as whether the time spent in pre-trial detention is taken into account, whether there is a mechanism for compensation if the accused is not sentenced, whether there are alternatives to pre-trial detention, and the practice regarding the execution of pre-trial detention, will be treated in this paragraph.
- 20** Art. 87 PC and Art. 371.4 CCP provide that, when a custodial sentence has been imposed and its duration determined by the sentencing court, the term of pre-trial detention as well as the time between the arrest and the order of pre-trial detention shall be deduced from the sentence.
- 21** Concerning the **issue of compensation for detained persons** who are eventually not sentenced, Art. 7.4 of the Constitution prescribes the following: ‘The conditions under which the State, following a judicial decision, shall indemnify persons unjustly or illegally convicted, detained pending trial, or otherwise deprived of their personal liberty shall be provided by law.’ The conditions mentioned above are set out in the CCP, Art. 533 and further. Art. 533.2 prescribes: ‘Persons who have been detained on remand and subsequently acquitted (...) shall be entitled to request compensation (...) if it has been established in the proceedings that they did not commit the criminal offence for which they were detained.’ Art. 535.1 and 536 CCP state: ‘The State shall have no obligation to compensate a person who (...) has been detained on remand if, whether intentionally or by gross negligence, he was responsible for his own detention.’ Courts are allowed to decide *proprio motu* the question of compensation for unlawful detention without a hearing and with inadequate reasoning. Following the European Court’s judgments, these articles were amended by Law 2915/2001. The new provisions no longer exclude the possibility of compensation in cases of detention due to the detainee’s ‘gross negligence’ and obligate criminal courts to give reasons for their decisions, having heard the person concerned and the public prosecutor.
- 22** With regard to the **execution of pre-trial detention** in practice, detainees are confronted with problems such as overcrowding and bad conditions of detention. Remand prisoners are held in special sections within prisons or other penal institutions. The prison system does not have a single-cell policy; detainees are held in accommodations for 2–4 or 5–8 persons. According to the Country Reports on Human Rights Practices 2007, many pre-trial detainees were held together with convicted prisoners in the high-security Korydallos Prison in central Piraeus. The specified amount of space available for remand prisoners in Greece is 6 m² or more. However, the approximate amount of space that

remand prisoners currently receive in reality is 3 m², in rare cases even 2 m². As discussed earlier (see paragraph 2), prison overcrowding is a serious problem in Greece. This situation causes bad conditions of detention. After its visits to Greece in 2005 and 2007, the CPT reported that conditions of detention in police establishments were generally unsatisfactory, and in certain cases amounted to inhuman or degrading treatment. The GPT found that facilities designed for keeping suspects in custody for a short period of time were used for holding persons, in particular immigration detainees, for prolonged periods. In April 2007, the CPT reported to the Council of Europe Parliamentary Assembly that detention centre conditions in Peloponnese, Thrace and on the Aegean Island of Mytilene were unacceptable, and that there were multiple shortcomings at the Chios judicial prison. In its response to the CPT report of the 2007 visit, the Greek Government summarised what is being undertaken by the authorities to combat the problem of overcrowding (see CPT/Inf. (2008) 4).

Regarding the **treatment of prisoners**, the law prohibits torture and other inhuman or degrading treatment or punishment as prescribed in, inter alia, the Constitution (Art. 7.2), the Penitentiary Code, and the Police Code of Conduct. The police and security services are subject to a broad variety of restraints, but in practice violations occur. According to the CPT, the rights of persons in police detention centres were not respected in practice and there continued to be widespread use of violence against persons deprived of their liberty. In its report of the last visit to Greece (2007), the CPT states: ‘The information gathered during the 2007 ad hoc visit of the CPT to Greece clearly indicates that there has been no improvement as regards the manner in which persons detained by law enforcement agencies are treated. The CPT’s delegation heard, once again, a considerable number of allegations of ill-treatment of detained persons by law enforcement officials. Most of the allegations consisted of slaps, punches, kicks and blows with batons, inflicted upon arrest or during questioning by police officers.’ Besides the CPT, several NGOs also expressed continuing concern on the mistreatment of individuals during arrest and detention as well as on the judicial and administrative systems’ failure to deal with cases of police misconduct promptly. 23

To conclude this paragraph, it is to be stated that remand prisoners are not denied family visits (for instance, on the ground that such visits would interfere with the administration of justice). Sometimes even friends are allowed to visit. The usual frequency of visits to remand prisoners is more than once a week; the average length of a visit is 30 minutes to an hour. Remand prisoners spend about ten hours a day outside of their cells/rooms.”³²¹ 24

³²¹ European Criminal Bar Association 2009, pp. 12–13.

c) Para 2: Cross-border surrender

25

Competent authorities of the Member States³²²

Unknown residence: Public prosecutor's Office at the Court of Appeal of Athens (Central)

Known residence: Public prosecutor's office – Court of Appeal (Regional)

→ Presiding Judge at the Court of Appeal, in whose territory is the located person located or arrested (Article 9 para 2 of Law 3251/2004) for decisions based on the consent of the requested person

→ Judicial Council at the Court of Appeal, in the territory of which the requested person is located or arrested (Article 9 para 3 of La 3251/2004) for decisions based on non-consent of the requested person

³²² European Judicial Network. Fiches Belges: Greece, European Arrest Warrant. see https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_FichesBelgesResult/EN/901/279/-1. Accessed 31 December 2024.

4. Some provisions on Defence laws relating to EPPO actions

a) Specialised legal law firms	319	c) Art. 26, 27 EPPO Regulation	323
b) Defence in the investigation phase	319	d) Defence in Indictment phase and the trial phase.....	323
aa. The Input from the Regulation 2017/1939.....	320	e) Right to appeal decision by the EPPO concerning witnesses	324
(1) Access to national case file	320	f) Appeal against the dismissal	325
(2) Access to EPPO case file	321	g) Appeals at the end of the Trial	327
bb. Defence while investigation is under-way, Art. 28–33 EPPO Regulation.....	321		

It is important to take a look at the provisions that apply in Greece when a person or company is suspected by the EPPO of a “PIF Acquis” offence. She thus literally falls “in the clutches of the judiciary”, as said with *Franz Kafka*. Whether this is right or wrong must first be proven to the judge, the competent national criminal judge of a criminal division of the Greek state. Often the law enforcement agencies, and therefore probably the EPPO, are right. But there are also mistakes made by public prosecutors – including the EPPO. In addition, it is constitutionally guaranteed that the protection of the suspect is formed in simple law and thus it is clear to the individual how they can file applications, get insights and get access to a lawyer. Art. 71 till 81 of the Greek CPC contain rules on the handling of the accused. Art. 89–108 contain general rights of the parties in a criminal procedure:

- Article 89 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Appointment and number of lawyers of the parties
- **Article 90 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Waiver of the right to appoint a lawyer**
- Article 91 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right to free legal aid
- Article 92 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – In which acts the parties are present
- Article 93 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Inability to appear
- Article 94 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Questions and observations

- **Article 95 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right to information**
- Article 96 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Issue of a document on rights
- Article 97 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right to have a person of the defendant’s choice informed in case of deprivation of liberty
- Article 98 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right to communicate with third parties during deprivation of liberty
- **Article 99 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right of the accused to appear with counsel**
- Article 100 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right of access to case materials. Communication of investigation documents
- Article 101 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right to interpretation and translation
- **Article 102 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right to request the taking of evidence**
- Article 103 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Deadline for the apology
- **Article 104 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Right to remain silent and not to incriminate oneself**
- Article 105 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Rights to an ex officio pre-trial investigation
- Article 106 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Rights of the accused in pre-trial investigations
- Article 107 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Rights of bystanders in support of the charge

The defendant has a **series of rights at the pre-trial stage** which are prescribed in the Constitution and in the Greek CPC. The most **relevant rights** are the following:

- the general **right to be heard** (Art. 20 Constitution);
- the **right to be informed by the investigating judge** or other investigating officials in a language he understands of the charges brought against him and of his rights before being called to answer the charges (Art. 101 and 273 Greek CPC);
- the **right to be informed and receive copies of all the evidence in the case file**, and to ask for adequate time (no less than 48 hours) for the preparation of his defence (Art. 101 and 102 Greek CPC);
- the **right to remain silent with respect to the charges** or to submit a written defence statement (Art. 104 and 273 Greek CPC);

- the **right to appoint a defence counsel** (no more than two) from the very beginning of the police or judicial investigation (or to receive legal assistance if he is indigent) and to communicate with his counsel at any stage of the investigation (Art. 96, 96A, 100 and 273 Greek CPC). In certain cases, Greek law requires the authorities to appoint a defence counsel ex officio to an unrepresented defendant.

Since the introduction of Law 3226/2004, a defence counsel must also be appointed to defendants charged with a misdemeanour “who do not have the financial means to appoint a lawyer themselves”. Cases tried before one- member Misdemeanours Courts are excluded from legal aid, both at the pre-trial and the trial stage;

- the **right to be present at all investigative acts**, to save the examination of witnesses, to put questions to the witnesses, and to submit comments on the evidence collected (Art. 97 and 99 Greek CPC);

- the **right to present evidence in his defence** and to request the examination of witnesses, experts etc. (Art. 104, 273 and 274 Greek CPC);

- the **right to an interpreter** (Art. 233 Greek CPC); and finally

- the **right to appeal against the decisions of courts and councils**.

The rights of the defendant as prescribed in the Constitution and the Greek CPC are complemented by international instruments such as the European Convention on Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights. These international instruments have an eminent position within the Greek legal system, as after their ratification they do not only form part of national law but also prevail over conflicting provisions of national law pursuant to Art. 81 of the Constitution.³²³

a) Specialised legal law firms

Specialized legal firms can be found via Greek portals enabling individuals to find a lawyer. See e.g. <https://www.xo.gr/dir-az/D/Dikigoroi/Athina/> for Lawyers in Athens. **3**

b) Defence in the investigation phase

The investigation phase is sensitive and necessary. The Greek Constitution, the Criminal Procedure Code and the Charter of Fundamental Rights of the EU apply – especially Art. 47 and 48 CFR. If national authorities act, the ECHR also applies, which is disputed in the case of actions by the EPPO, since the Union is not a member of the convention and the EPPO as a Union authority is therefore not directly obliged by it. **4**

³²³ European Criminal Bar Association 2009, p. 9.

aa. The Input from the Regulation 2017/1939

(1) Access to national case file

5

Code of Criminal Procedure

Art. 100³²⁴ Right of access to the material of the case file. Communication of the documents of the interrogation.

1. The investigator, as soon as the accused appears after his summons or is brought to him to plead guilty, announces to him the content of the indictment and the documents of the interrogation. The accused is also allowed to study the indictment and the documents of the interrogation himself or his counsel. At the defendant's written request and at his expense, copies of the indictment and the interrogation documents are granted to him.

2. The investigator has the same obligation, and the accused has the same rights, when he is called again for a supplementary statement. However, after the end of the interrogation and before the file is forwarded to the public prosecutor (Article 308 para 1), the accused is always invited to study the entire file. However, if the interrogation continued for more than a month after the first or every subsequent apology, the accused is entitled to exercise his rights once a month, and each time the interrogator draws up a relevant report under the accused's apology.

Art. 106³²⁵ Rights of the accused in the pre-trial investigation.

When a pre-trial investigation is conducted according to article 245 para 1, the accused may exercise the rights of articles 89 to 104 with the exception of the right of article 99 para 3, and may submit his written statement represented by a defence attorney appointed in accordance with Article 89 para 2, unless his appearance in person is deemed

³²⁴ **Άρθρο 100 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Δικαίωμα πρόσβασης στο υλικό της δικογραφίας. Ανακοίνωση των εγγράφων της ανάκρισης**

1. Ο ανακριτής, μόλις μετά την κλήτευσή του εμφανισθεί ή οδηγηθεί σε αυτόν ο κατηγορούμενος για να απολογηθεί, του ανακοινώνει το περιεχόμενο του κατηγορητηρίου και των εγγράφων της ανάκρισης. Επιτρέπεται επίσης στον κατηγορούμενο να μελετήσει ο ίδιος ή ο συνήγορός του το κατηγορητήριο και τα έγγραφα της ανάκρισης. Με γραπτή αίτηση του κατηγορουμένου και με δαπάνη του χορηγούνται σε αυτόν αντίγραφα του κατηγορητηρίου και των εγγράφων της ανάκρισης. 2. Την ίδια υποχρέωση έχει ο ανακριτής, και τα ίδια δικαιώματα ο κατηγορούμενος, όταν κληθεί ξανά σε συμπληρωματική απολογία. Πάντως μετά το τέλος της ανάκρισης και προτού διαβιβαστεί η δικογραφία στον εισαγγελέα (άρθρο 308 παρ. 1), καλείται πάντοτε ο κατηγορούμενος να μελετήσει όλη τη δικογραφία. Αν όμως η ανάκριση εξακολούθησε περισσότερο από μήνα μετά την πρώτη ή κάθε μεταγενέστερη απολογία, δικαιούται ο κατηγορούμενος να ασκεί τα δικαιώματά του μια φορά το μήνα, και κάθε φορά ο ανακριτής συντάσσει σχετική έκθεση κάτω από την απολογία του κατηγορουμένου.

³²⁵ **Άρθρο 106 – Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Νόμος 4620/2019) – Δικαιώματα του κατηγορουμένου στην προανάκριση**

Όταν ενεργείται προανάκριση κατά το άρθρο 245 παρ. 1, ο κατηγορούμενος μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα των άρθρων 89 έως 104 με εξαίρεση το δικαίωμα του άρθρου 99 παρ. 3, μπορεί δε να υποβάλλει εγγράφως την απολογία του εκπροσωπούμενος από συνήγορο που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 89 παρ. 2, εκτός αν θεωρείται αναγκαία η αυτοπρόσωπη εμφάνισή του κατά την κρίση εκείνου που διενεργεί την προανάκριση. Ο κατηγορούμενος εκπροσωπούμενος διά του συνηγόρου του υποχρεούται να δηλώσει τη διεύθυνση κατοικίας του, εφαρμοζομένων αναλόγως των παρ. 1 και 4 του άρθρου 156.

necessary at the discretion of the person conducting the pre-trial investigation. The accused, represented by his lawyer, is obliged to declare his residential address, applicable according to paras 1 and 4 of Article 156.

(2) Access to EPPO case file

The Access to the EPPO case file is mainly governed by Art. 45 EPPO Regulation. The EPPO file consists of the national case file documents, which are **digitally transferred** to the **EPPO Headquarters via the EPPO Inbox**, a special system for EDPs in the Member States. This Inbox acts as a mail client and server system for the EPPO and is confidential, thus not open to the General Public. The EPPO case file, which is discussed by the **Chambers** is constructed by the **Legal Service** and **copyedited by Senior Investigators and Experts in Luxembourg** if necessary. The file can eventually be accessed if a lawyer proves to be the appointed lawyer in an investigation of a Greek Regional Office. Lawyers can request their Bar to be issued a European Lawyer Identity Card.

bb. Defence while investigation is under-way, Art. 28–33 EPPO Regulation

If the investigation is carried out in criminal financial matters, the Greek CPC applies.

During a pre-trial investigation the suspect has the following rights:

Art. 244 CPC (Act 4620/2019) Rights of the suspect during the pre-trial investigation

1.³²⁶ If the pre-trial investigation is conducted following a complaint or accusation against a person, or if in the course of the investigation a person is accused of having

³²⁶ Άρθρο 244 (Νόμος 4620/2019) – Δικαιώματα του υπόπτου κατά την προκαταρκτική εξέταση ΠροηγούμενοΕπόμενο

Πρόσθετοι λόγοι αναιρέσεων κατά τον ΚΠΔ

1. Αν η προκαταρκτική εξέταση διενεργείται ύστερα από μήνυση ή έγκληση κατά ορισμένου προσώπου ή αν κατά τη διάρκειά της αποδίδεται σε ορισμένο πρόσωπο η τέλεση αξιόποινης πράξης, το πρόσωπο αυτό καλείται υποχρεωτικώς πριν από πέντε τουλάχιστον ημέρες αν κατοικεί ή διαμένει σε γνωστή διεύθυνση στο εσωτερικό και πριν από δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες αν κατοικεί ή διαμένει σε γνωστή διεύθυνση στο εξωτερικό, για την παροχή εξηγήσεων και εξετάζεται χωρίς όρκο. Ο ύποπτος έχει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 89, 90, 91, 92 παρ. 1, 95, 96, 99 παρ. 1 εδ. α', 2 και 4, 100, 101, 102, 103 και 104, καθώς και το δικαίωμα να διορίσει τεχνικό σύμβουλο σε περίπτωση διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης, εφαρμοζόμενης αναλόγως της διάταξης του άρθρου 183. Το δικαίωμα ενημέρωσης του υπόπτου περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τη γνωστοποίηση των ποινικών διατάξεων, η παραβίαση των οποίων διερευνάται, καθώς και των θεμάτων επί των οποίων θα παράσχει εξηγήσεις. Τα ως άνω δικαιώματά του μπορεί να ασκήσει είτε αυτοπροσώπως είτε εκπροσωπούμενος από συνήγορο που διορίζεται κατά το άρθρο 89 παρ. 2, εκτός αν θεωρείται αναγκαία η αυτοπρόσωπη εμφάνισή του, κατά την κρίση εκείνου που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση. Οι διατάξεις των άρθρων 156 και 273 παρ. 1γ εφαρμόζονται αναλόγως. Εφόσον ο ύποπτος κλητεύθηκε νόμιμα και δεν εμφανίστηκε, η προκαταρκτική εξέταση περατώνεται και χωρίς την εξέτάσή του. 2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο κλήση προς παροχή εξηγήσεων για πράξη τιμωρούμενη σε βαθμό κακουργήματος, μπορεί να παραλειφθεί, αν από τα στοιχεία της προκαταρκτικής εξέτασης προκύπτει σαφώς ότι ο ύποπτος έχει σχεδιάσει την φυγή του ή την τέλεση νέων εγκλημάτων και έχουν προκύψει επαρκείς ενδείξεις για την άμεση άσκηση ποινικής δίωξης. 3. Προηγούμενη έγγραφη εξέταση του υπόπτου που έγινε με όρκο ή χωρίς τη δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων της παρ. 1 εδ. β' απαγορεύεται να αποτελέσει μέρος της δικογραφίας. Τυχόν παραμονή της στη δικογραφία συνιστά προσβολή του δικαιώματος σε δίκαιη

committed an offence, that person must be summoned at least five days in advance if he resides or resides at a known address in the country and at least fifteen days before if he resides or resides at a known address abroad; to provide explanations and is examined without oath. The suspect has the rights referred to in Articles 89, 90, 91, 92 para 1, 95, 96, 99 para 1 ed. (a), (2) and (4), (100), (101), (102), (103) and (104) and the right to appoint a technical adviser in the event of an expert opinion, which shall apply mutatis mutandis to Article 183. The suspect's right to information shall include, as a minimum, disclosure of the criminal provisions the violation of which is being investigated and of the matters on which he or she will provide explanations. He may exercise the above rights either in person or represented by counsel appointed in accordance with Article 89 para 2, unless it is considered necessary to appear in person, at the discretion of the person conducting the preliminary examination. The provisions of Articles 156 and 273 para 1c shall apply accordingly. If the suspect has been duly summoned and has not appeared, the pre-trial investigation shall also be terminated without questioning.

2. The summons referred to in the preceding paragraph for explanations for an act punishable to the degree of a felony may be omitted if the evidence of the pre-trial investigation clearly shows that the suspect has planned to flee or commit new crimes and there are sufficient indications for immediate criminal prosecution.

3. Prior written examination of the suspect under oath or without the possibility of exercising the rights of para 1 ed. (b) is prohibited from forming part of the case file. Keeping it on the file constitutes an infringement of the right to a fair trial.

4. If, at the end of the pre-trial investigation, criminal proceedings are to be initiated for an act substantially different from that for which it was conducted, the suspect shall be obliged to exercise the above rights again, without prejudice to para 2. <> of that article.

5. The competent Council for the Judiciary shall settle all disputes or disputes arising during the pre-trial investigation between the suspect and the person supporting the accusation or between them and the prosecutor.

- 9 In terms of the defence in cases of arrest and pre-trial detention (Art. 33 EPPO-Regulation) the following can be said:
- 10 During the investigation, the EDP of a Greek regional office will try to “keep the suspect in line”, i.e. ensure that he/she does not flee abroad (particularly the non-European suspects). He will therefore check the measures on the basis of Art. 33 EPPO Regulation and, if necessary, apply for an arrest warrant against the suspect. It is important to mention the rules on compensation in case a person was unduly kept in detention before and

δίκη.4. Αν, μετά την περάτωση της προκαταρκτικής εξέτασης, πρόκειται να κινηθεί ποινική δίωξη για πράξη ουσιωδώς διαφορετική από εκείνη για την οποία διενεργήθηκε αυτή, καλείται ο ύποπτος υποχρεωτικά να ασκήσει εκ νέου τα πιο πάνω δικαιώματά του, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου αυτού.5. Το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο επιλύει όλες τις διαφορές ή αμφισβητήσεις που προκύπτουν κατά την προκαταρκτική εξέταση μεταξύ του υπόπτου και εκείνου που υποστηρίζει την κατηγορία ή μεταξύ αυτών και του εισαγγελέα.

during the trial and was subsequently acquitted. These rules can be found in Art. 533–545 of the Greek CPC.

c) Art. 26, 27 EPPO Regulation

During the evocation phase or the EDP's own investigation initiation, a suspect's attorney may be appointed as soon as the investigation is revealed to the person. Alternatively, the review of pre-examination measures can already be requested from the court.

d) Defence in Indictment phase and the trial phase

As soon as charges have been filed before the competent national court in Greece on the basis of Art. 36 EPPO Regulation, the classic defence strategies for so-called main proceedings apply. 11

The rules in the Greek CPC, which deal with the competence of the courts are the following: 12

- First Chapter Competence By Subject Matter
- Article 109 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Joint Jury Court
- Article 110 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Single Member Court of Appeal
- Article 111 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Court of Appeal of three and five judges
- Article 112 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Three-member misdemeanour court
- Article 113 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Juvenile Court
- Article 114 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Juvenile Court of Appeal
- Article 115 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Single Member Misdemeanour Court
- Article 116 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Jurisdiction for crimes committed in court
- Article 117 – Code of Criminal Procedure (Act 4620/2019) – Jurisdiction over insult or defamation of a court
- Article 118 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Determination of jurisdiction *ratione materiae*
- Article 119 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Exceptional jurisdiction
- Article 120 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Lack of competence
- Article 121 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Lack of jurisdiction of the court that tried at first instance

- CHAPTER TWO Local competence
- Article 122 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Determination
- Article 123 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Crimes committed abroad
- Article 124 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Crimes committed on board a ship or aircraft
- Article 125 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Preference
- Article 126 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Plea of lack of competence
- CHAPTER THREE General provision
- Article 127 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Validity of acts done by an incompetent body
- CHAPTER FOUR Jurisdiction in case of contiguity and causality
- Article 128 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – What crimes are considered relevant?
- Article 129 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Related proceedings
- Article 130 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Competence in case of participation
- Article 131 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Retention of jurisdiction in case of relevance and causality
- CHAPTER FIVE Conflict of jurisdiction and jurisdiction by reference
- Article 132 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Regulation of jurisdiction
- Article 133 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Refraining from further action
- Article 134 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Mandatory decision on the regulation
- Article 135 – Code of Criminal Procedure (Law 4620/2019) – Jurisdiction by reference

13 One possibility at this stage is to act as a lawyer for the client to check whether jurisdiction has been properly established. Applications can be submitted and it can be checked whether the public prosecutor's office presents an accusation that may not fit the actual events. In this way, a defence strategy can be set up at an early stage.

e) Right to appeal decision by the EPPO concerning witnesses

14 In their April 2024 legal analysis it was highlighted that there was a significant gap in the rights of individuals accused in cases handled by the EPPO. Specifically, it was shown out that such individuals lack direct access to CJEU to appeal decisions made by

the EPPO or national courts involved in EPPO proceedings.³²⁷ This absence of a direct appeal mechanism raises concerns about the effectiveness of remedies available for breaches of EU law in criminal matters.

The authors argue that while national courts have the discretion to refer questions to the CJEU for preliminary rulings, there is no obligation for them to do so. Consequently, if a national court chooses not to refer a question, the accused has no direct means to challenge this decision or to seek redress at the EU level.³²⁸ The only recourse available is to **lodge a complaint with the European Commission**, which may consider initiating infringement proceedings against the Member State. However, this process is discretionary and does not provide immediate relief to the individual concerned. 15

This situation potentially violates the **right to an effective remedy** as enshrined in Article 47 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union. The authors suggest that to uphold this fundamental right, there should be a mechanism allowing individuals to appeal decisions in EPPO cases directly to the CJEU or, at the very least, to challenge national courts' refusals to make preliminary references.³²⁹ They cite the Portuguese legal system as an example where such challenges are permissible, indicating that similar provisions could be adopted more broadly to ensure effective judicial protection across the EU. 16

The CJEU reacted on the lacunae in the current framework, by addressing the not sufficient avenues for individuals in the cases, in which they want to seek effective judicial protection in a Spanish case.³³⁰ 17

f) Appeal against the dismissal

If the EDPs decide with the chamber to dismiss a case according to Art. 39, 40 EPPO Regulation, the victim or potential persons, who have initiated the criminal complaint with an EPPO crime report, might not accept the decision. They then have the possibility to appeal the decision.³³¹ If a victim believes that the EPPO has wrongly dismissed a case, the EPPO Regulation provides a mechanism for **judicial review under Article 42 para 3**. As *Michele Caianiello* explains, the system for dropping cases merges different legal traditions in an original but structurally limited way, lacking a common judicial 18

³²⁷ Ramos V C and Pereira D S 2024, Carlos Pinto de Abreu e Associados. Right of appeal by the accused in criminal matters in European Public Prosecutor's Office (EPPO) cases: No access to the Court of Justice of the European Union (CJEU) = No effective remedies for breaches of EU law. online: <https://www.carlospintodeabreu.com>. Accessed 31 December 2024.

³²⁸ Ibid.

³²⁹ Ibid.

³³⁰ Ibid; and see Callewaert 2024.

³³¹ See Caianiello 2019, p. 199.

authority to ensure uniformity across the EU. However, victims are not without remedy.³³²

- 19 Pursuant to Article 42 para 3 EPPO Regulation, read in conjunction with Article 263 para 4 TFEU, victims who are directly and individually concerned by the dismissal decision may bring an action for annulment before the CJEU. As *Caianiello* notes, the EPPO is required to inform complainants of both the initiation and dismissal of investigations (Articles 24 para 7 and 39 para 4 EPPO Regulation), and Recital 107 reinforces the right of victims to take “appropriate measures,” which arguably includes judicial challenge.³³³
- 20 If accepted by the CJEU, this interpretation would allow victims to trigger judicial scrutiny where a dismissal breaches Union law, offering a pathway to federal-level accountability. As *Caianiello* concludes, this development represents a first step toward a coherent and effective EU-wide criminal justice framework, in which the **CJEU gradually takes on the role of the common judicial authority**, ensuring consistency in the protection of the Union’s financial interests.³³⁴
- 21 In *I.R.O.* and *F.J.L.R.*, the CJEU addressed the issue of judicial review coming from a request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU concerning procedural acts of the EPPO.³³⁵ The case arose from criminal proceedings against both, who were under investigation for subsidy fraud and forgery of documents related to EU-funded projects. The referring Spanish court sought clarification on whether national legislation that excludes judicial review of certain EPPO procedural acts, such as witness summonses, is compatible with EU law.
- 22 The CJEU finally held that, under Article 42 para 1 of Regulation (EU) 2017/1939, procedural acts of the EPPO intended to produce legal effects *vis-à-vis* third parties must be subject to review by competent national courts in accordance with national law. The Court emphasized that this provision must be interpreted in light of Article 19 para 1 subpara 2 TEU and Articles 47 and 48 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union, which guarantee the **right to an effective remedy and a fair trial**.³³⁶
- 23 Specifically, the Court found that a decision by a European Delegated Prosecutor to summon witnesses during an investigation is a procedural act intended to produce legal effects *vis-à-vis* third parties.³³⁷ Therefore, such decisions must be open to judicial review if they are capable of affecting the interests of the persons challenging them, such

³³² Ibid, pp. 198–199.

³³³ Ibid, p. 199.

³³⁴ Ibid, p. 199.

³³⁵ ECJ, Judgment of 8 April 2025 in Case C-292/23.

³³⁶ ECJ, Judgment of 8 April 2025 in Case C-292/23, mn. 79–91.

³³⁷ ECJ, Judgment of 8 April 2025 in Case C-292/23, see on the grounds.

as the subjects of the investigation, by bringing about a distinct change in their legal position.

It concluded that national legislation which categorically excludes judicial review of such procedural acts is incompatible with EU law. Member States must ensure that their legal systems provide effective judicial review of EPPO procedural acts that affect individuals' rights, either directly or at least as an incidental matter during subsequent proceedings.³³⁸ 24

g) Appeals at the end of the Trial

If the trial ends with a conviction or an acquittal the lawyer will need to asses on behalf of the convicted person to exercise the right stipulated by Art. 489: 25

Art. 489 Code of Criminal Procedure³³⁹ Appeal against conviction by the accused and the prosecutor 26

The convicted person and the prosecutor have the right to appeal:

- a) against the decision of the single-member misdemeanour court, if by it the defendant was sentenced to imprisonment of more than two months or to a fine of more than two thousand (2,000) euros or to the provision of community service of more than two hundred and forty hours or if he was sentenced to any penalty that entails the serving of another suspended prison sentence of more than two (2) months,
- b) against the decision of the three-member misdemeanour court and the decision of the court of appeals for misdemeanours (articles 111 para 6), if the defendant, a person of special trial or a participant or perpetrator of a related misdemeanour, was sentenced to a prison sentence of more than four (4) months or to a monetary penalty of more than three thousand (3,000) euros or to the provision of community service of more than four

³³⁸ ECJ, Judgment of 8 April 2025 in Case C-292/23.

³³⁹ **Άρθρο 489 Έφεση εναντίον καταδικαστικής απόφασης από τον κατηγορούμενο και τον εισαγγελέα.**

Εκείνος που καταδικάστηκε και ο εισαγγελέας έχουν δικαίωμα να ασκήσουν έφεση:

- α) κατά της απόφασης του μονομελούς πλημμελειοδικείου, αν με αυτήν καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε φυλάκιση πάνω από δύο μήνες ή σε χρηματική ποινή πάνω από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας πάνω από διακόσιες σαράντα ώρες ή αν καταδικάστηκε σε οποιαδήποτε ποινή που συνεπάγεται την έκτιση άλλης ποινής φυλάκισης που είχε ανασταλεί και είναι μεγαλύτερη από δύο (2) μήνες,
- β) κατά της απόφασης του τριμελούς πλημμελειοδικείου και της απόφασης του εφετείου για πλημμελήματα (άρθρα 111 παρ. 6), αν με αυτή καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος, πρόσωπο ιδιάζουσας δωσιδικίας ή συμμετέχων ή δράστης συναφούς πλημμελήματος, σε ποινή φυλάκισης πάνω από τέσσερις (4) μήνες ή σε χρηματική ποινή πάνω από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας πάνω από τετρακόσιες ογδόντα (480) ώρες ή σε οποιαδήποτε ποινή που συνεπάγεται την έκτιση άλλης ποινής φυλάκισης που είχε ανασταλεί και είναι μεγαλύτερη από τέσσερις (4) μήνες,
- γ) κατά της απόφασης του μονομελούς και τριμελούς δικαστηρίου ανηλίκων με την οποία καταδικάστηκε ο ανήλικος σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ή επιβλήθηκαν σε αυτόν αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα,
- δ) (καταργείται),
- ε) κατά της απόφασης του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, του μονομελούς εφετείου και του τριμελούς εφετείου με την οποία καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε ποινή στερητική της ελευθερίας διάρκειας τουλάχιστον δύο (2) ετών για κακούργημα ή τουλάχιστον ενός (1) έτους για πλημμέλημα.

hundred and eighty (480) hours or to any penalty that entails serving another suspended prison sentence that is longer than four (4) months,
c) against the decision of the single-member and three-member juvenile court by which the minor was sentenced to confinement in a special youth detention centre or reformatory or therapeutic measures were imposed on him,
d) (repealed),
e) against the decision of the mixed jury court, the single-member appeals court and the three-member appeals court by which the defendant was sentenced to a prison sentence of at least two (2) years for a felony or at least one (1) year for a misdemeanor.

- 27 The aforementioned section has addressed defence rights in an EPPO investigation in Greece by expressing and presenting the relevant national law, which would apply. From an overall point the most important provisions are those that grant the individual and the defence lawyer of the Greek Bar access to the investigation file of the EDPs.
- 28 The Regulation is **silent about detailed on rules or rights of suspects** but it at least mentions them in Art. 41 and 42 EPPO Regulation.
- 29 The following part of the compendium volume turns to the actions of OLAF in Greece and focuses on the collection of the relevant laws.

C. OLAF-Regulation (EU, EURATOM) No. 883/2013

OLAF's task and role as well as its actions are determined primarily by Union law. The history of OLAF can be traced back to the early 2000s and its **predecessor UCLAF**.³⁴⁰ OLAF has a renewed role within the changed anti-fraud architecture of the Union in the 2020s and is an important actor against fraud within the Multi-annual framework legislation and the Union's policies, which depend on the action of the Member States and the agreements concluded on the political levels. 1

In addition to that OLAF and its **investigators shall follow** internal **guidelines**³⁴¹, **manuals on procedures**³⁴² reports and **working arrangements** with union partners³⁴³ as well as **Administrative Cooperation Agreements (ACAs)** with national partners, EU external actors³⁴⁴. OLAF issues **compendia**, researches itself, organizes **meetings** and **conferences** and **workshops** for its national partners. All of these non-binding guides and handbooks might be useful in the course of investigations.³⁴⁵ The statistics on latest actions and the past year can be deduced from the OLAF Reports, equal to the new EPPO's annual report and the PIF Report, which is issued by the EU Commission in close cooperation with OLAF, IBOAs and the EPPO as well as the input from ECA and national AFCOS, governments and researchers. 2

OLAF is **well accommodated** in the Union anti-fraud architecture these days (see EU Fraud Commentary, Art. 1 PIF Directive) and the academic research is extensive and long lasting since the 2000s.³⁴⁶ Last decade's landmark judgment "*Sigma Orionis SA v.* 3

³⁴⁰ See Hauck 2025a, chapter 3 and 4 as well as the Hauck 2026b, Art. 1 OLAF Regulation.

³⁴¹ European Commission, OLAF 2021a; European Commission, OLAF 2021b; European Commission, OLAF 2016. See all translations: https://anti-fraud.ec.europa.eu/guidelines-investigations-olaf-staff_en. Accessed 31 December 2024.

³⁴² Brünner 2009, whereby it is unclear if certain Manuals are really still used by investigators and the Office staff.

³⁴³ OLAF, Working Arrangement between EPPO and OLAF, Point 4: "Exchange of information", 4.5 and 4.6 (cross double check between the databases for a PIF offence action), 5 ("Mutual Reporting and transmission of potential cases"), 5.1, 5.1.1. European Commission – "Agreement establishing the modalities of cooperation between the European Commission and the European Public Prosecutor's Office" 18 June 2021, Art. 5 para 1, 4, 5 ("Reporting by the Commission") in combination with Annex I Contact points: "information will be transmitted via the head of OLAF to the head of operation at EPPO/central office", Annex III.A ("Information on the Initiation of an Investigation – template").

³⁴⁴ Prosecution Office of Hungary and OLAF. See State of Play – February 2024 Administrative Cooperation Arrangements (ACAs) with partner authorities in non-EU countries and territories and counterpart administrative investigative services of International Organisations, online: https://anti-fraud.ec.europa.eu/system/files/2022-07/list_signed_acas_en.pdf. Accessed 31 December 2024.

³⁴⁵ See European Commission, OLAF 2011; European Commission, OLAF 2017; European Commission, OLAF 2013; European Commission, DG regional Policy 2009; European Commission, DG Policy D.2 2014.

³⁴⁶ Brünner 2001, pp. 17–26; Brünner 2008, pp. 859–872; Brünner 2009; Gellert 2009, pp. 85–88.

European Commission”, decided by the European General Court³⁴⁷, clarified the application of national law and Union law³⁴⁸ in relation to external investigations of OLAF.³⁴⁹ In the light of this **jurisprudence the resistance to the actions of OLAF**, in order to awaken national law, might be a defence strategy that economic operators use. If this is the case, OLAF has to rely on national homologue investigators and thus as well limitations, **thresholds and conditions of national law** i.e. investigative powers in various areas of budget spending and structural funds (direct management) and revenue-related obligations (indirect management).

- 4 Current debates evolve around the effectiveness of investigations with regard to digital evidence by virtue of the **Regulation 2185/96**, which stems in parts from a more analogue society.³⁵⁰ More and more questions are raised if the analogue society in law enforcement and the area of criminal justice is a problem of the digital age and presents obstacles to effective investigations. The **access to bank accounts and registers** is highly important for OLAF investigators as well as their national homologues. The relationship to the EPPO, especially the regional centres of the EDPs in the present country should be close. In addition to that the external investigations require a good coordination, which shall be governed by the relevant **AFCOS** (see below Art. 12a OLAF Regulation).
- 5 Another question and debate has ever since existed concerning the **reports of OLAF** (cf. Art. 11), which can and **shall constitute evidence** – even – in national criminal trials. They concern EPPO cases (see Art. 23–28 EPPO Regulation) or cases below the thresholds for which the EDPs could exercise their competence and jurisdiction on behalf of the EPPO. This area has been well researched by *Luchtman/Vervaele/Ligeti and others* in OLAF studies from the last decade, which we can refer to.³⁵¹
- 6 Part C, paralleling Part B on the EPPO and its investigative prerogatives, presents a bilingual compilation of the relevant national legal frameworks governing investigations and investigative powers. This includes, inter alia, the recently enacted legislation on on-the-spot checks adopted pursuant to Regulation (EC) No 2185/96 in several Member States. Part B further incorporates selected jurisprudence and trial examples in which national courts relied on evidence gathered by OLAF, thereby illustrating the practical

³⁴⁷ GC (aka CFI), Case T-48/16, 3.5.2018, *Sigma Orionis SA v. Commission*, paras 70 et seq. and 80–81, published in the electronic Reports of Cases (Court Reports – general) and in the OJ, 01/06/2018.

³⁴⁸ See De Bellis 2021, pp. 431 et seq; Herrnfeld 2021, pp. 426 et seq; recently Wouters et al. 2020, pp. 132 et seq.

³⁴⁹ De Bellis 2021, pp. 431 et seq.; see OLAF, List of rulings of the Court of Justice of the EU concerning OLAF. online: https://anti-fraud.ec.europa.eu/about-us/legal-background/list-rulings-court-justice-eu-concerning-olaf_en. Accessed 31 December 2024.

³⁵⁰ See Carrera et al. 2021.

³⁵¹ See Luchtman and Vervaele 2017.

application and probative value of such investigative findings. Complementing the analytical sections set out above, the chapter also outlines the competent national authorities.

I. General Introduction: Investigation Powers and National Law Related to OLAF in Greece (Art. 3–8 OLAF Regulation)

1. Art. 3 External investigations

a) On the spot-checks and inspections – Renouncing the applicable national law – para 2, 4	336	aa. Administrative procedure in general	343
b) Assistance needed, competent authorities and access to information in the Member States, para 5	336	bb. Special administrative powers and provisions in certain areas of revenue and expenditure	345
c) Resistance by the economic operator vs. law enforcement and effective investigations, para 6 or the new model and the relevance of resistance or conformity of the economic operator	337	(1) Administrative provisions	346
d) The basic principle of conformity to Regulations 2185/96 and 883/2013	337	(a) Administrative provisions in the area of customs duties and value added tax (VAT) = revenue	346
aa. Submission: Compliance with Union law	337	(aa) Customs Area	346
bb. Resistance: Assistance in conformity with national procedural rules applicable	337	(bb) VAT Area	351
e) Competent authorities in Greece	337	(cc) Principle of investigation	351
f) National law and “checks and inspections” of OLAF in Greece	342	(dd) External audit	351
		(ee) Fiscal supervision	352
		(b) Administrative provisions in the area of structural funds and internal policies (interne Politiken) = expenditure	352
		(aa) Structural funds	352

(bb) Internal policies	354	(jj) Control reports concerning the area of EAGGF	391
(c) Administrative provisions in the area of the common Organisation of the markets= expenditure	354	(kk) Powers of the inspectors (OPEKEPE) – on-site inspections in the area of EAGGF	394
(2) Investigative powers	354	(ll) Consequences for the investigations of OLAF	396
(a) Investigative powers in the area of customs duties and VAT (General Tax Code)	354	(c) Investigative powers in the area of common market organisations .	397
(b) Investigative powers in the area of structural funds and internal policies	357	(3) Protection of information.....	399
(aa) Three-Levelled Control Mechanism: Types of Control	357	(a) Tax secrecy (Code of Tax Procedure – Law 5104/2024)	399
(bb) On-site controls	366	(b) Administrative secrecy (Administrative laws)	407
(cc) Consequences for the investigations of OLAF	367	(c) Data secrecy (Data protection laws, Customs Code, General Tax Code)	408
(dd) Controls by the YDE	368	(d) Official secrecy (Customs Code, General Tax Code).....	410
(ee) Consequences for the investigations of OLAF	371	(4) Investigation reports (Customs Code, General Tax Code).....	410
(ff) Controls by the S.D.O.E.	374	(5) Support to the inspectors (Customs Code, General Tax Code).....	413
(gg) Consequences for the investigations of OLAF	384	(6) Preservation of Evidence (Customs Code, General Tax Code).....	413
(hh) Control of the EAGGF fund	388	g) Single measures in the investigations, inspections and	
(ii) On-site and ex-post controls in the area of EAGGF	388		

audits in Greece – A look at single provisions	414	(b) Customs Code	421
aa. Interviewing/Questioning of “persons concerned” (in relation to suspects/defendants)	414	ee. The seizure of digital forensic evidence including bank account information	432
bb. The taking of statements from economic operators ..	414	ff. Digital forensic operations within inspections or on-the- spot checks	432
cc. Inspections	414	gg. Investigative missions in third countries.....	432
dd. Searches and Seizures	418	h) National procedural rules for “checks and inspections” by the assisting national authority	433
(1) Search for Relevant Things (Access to Premises, Houses etc.)	418	i) Cooperation and mutual assistance agreements.....	433
(2) Seizure of weapons and instruments	420		
(a) Code of Tax Procedure	420		

1. In the areas referred to in Article 1, the Office shall carry out on-the-spot checks and inspections in Member States and, in accordance with cooperation and mutual assistance agreements and any other legal instrument in force, in third countries and on the premises of international organisations.

2. The Office shall **carry out on-the-spot checks and inspections in accordance with this Regulation and, to the extent not covered by this Regulation, in accordance with Regulation (Euratom, EC) No 2185/96.**

3. Economic operators shall cooperate with the Office in the course of its investigations. The Office may request written and oral information, including through interviews.

4. Where, in accordance with para 3 of this Article, the **economic operator concerned submits** to an on-the-spot check and inspection authorised pursuant to this Regulation, Article 2(4) of Regulation (EC, Euratom) No 2988/95, the third subpara of Article 6(1) of Regulation (Euratom, EC) No 2185/96 and Article 7(1) of Regulation (Euratom, EC) No 2185/96 **shall not apply insofar as those provisions require compliance with national law** and are capable of restricting access to information and documentation by the Office to the same conditions as those that apply to national administrative inspectors.

5. At the request of the Office, the **competent authority of the Member State** concerned shall, without undue delay, provide the staff of the Office with the assistance needed in order to carry out their tasks effectively, as specified in the written authorisation referred to in Article 7(2).

The **Member State concerned shall ensure**, in accordance with Regulation (Euratom, EC) No 2185/96, that the **staff of the Office are allowed access to all information, documents and data relating to the matter under investigation which prove necessary in order for the on-the-spot checks and inspections to be carried out effectively and efficiently, and that the staff are able to assume custody of documents or data to ensure that there is no danger of their disappearance.** Where privately owned devices are used for work purposes, those devices may be subject to inspection by the Office. The Office shall subject such devices to inspection only under the same conditions and to the same extent that national control authorities are allowed to investigate privately owned devices and where the Office has reasonable grounds for suspecting that their content may be relevant for the investigation.

6. Where the staff of the Office find that an **economic operator resists** an on-the-spot check and inspection authorised pursuant to this Regulation, namely where the economic operator refuses to grant the Office the necessary access to its premises or any other areas used for business purposes, conceals information or prevents the conduct of any of the activities that the Office needs to perform in the course of an on-the-spot check and inspection, the **competent authorities, including, where appropriate, law enforcement authorities of the Member State concerned shall afford the staff of the Office the necessary assistance so as to enable the Office to conduct its on-the-spot check and inspection effectively and without undue delay.**

Article 2(4) of Regulation (EC, Euratom) No 2988/95

[...] 4. Subject to the Community law applicable, the procedures for the application of Community checks, measures and penalties shall be governed by the laws of the Member States.

the third subpara of Article 6(1) of Regulation (Euratom, EC) No 2185/96

~~On the spot checks and inspections shall be carried out on the Commission's authority and responsibility by its officials or other servants, duly empowered, hereinafter called 'Commission inspectors'. Persons placed at the disposal of the Commission by the Member States as national experts on secondment may assist in such checks and inspections.~~

~~Commission inspectors shall exercise their powers on production of a written authorisation showing their identity and position, together with a document indicating the subject matter and purpose of the on the spot check or inspection.~~

Subject to the Community law applicable, they shall be required to comply, with the rules of procedure laid down by the law of the Member State concerned.

Article 7(1) of Regulation (Euratom, EC) No 2185/96

Commission inspectors shall have access, under the same conditions as national administrative inspectors and in compliance with national legislation, to all the information and documentation on the operations concerned which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may avail themselves of the same

inspection facilities as national administrative inspectors and in particular copy relevant documents.

On-the-spot checks and inspections may concern, in particular:

- professional books and documents such as invoices, lists of terms and conditions, pay slips, statements of materials used and work done, and bank statements held by economic operators,
- computer data,
- production, packaging and dispatching systems and methods,
- physical checks as to the nature and quantity of goods or completed operations,
- the taking and checking of samples,
- the progress of works and investments for which financing has been provided, and the use made of completed investments,
- budgetary and accounting documents,
- the financial and technical implementation of subsidized projects.]

When providing assistance in accordance with this paragraph or with para 5, the competent authorities of Member States **shall act in accordance with national procedural rules applicable to the competent authority concerned. If such assistance requires authorisation from a judicial authority in accordance with national law**, such authorisation shall be applied for.

7. The Office shall conduct on-the-spot checks and inspections upon production of written authorisation, as provided for in Article 7(2). It shall, at the latest at the start of the on-the-spot check and inspection, inform the economic operator concerned of the procedure applicable to the on-the-spot check and inspection, including the applicable procedural safeguards, and the economic operator's duty to cooperate.

8. In the exercise of the powers assigned to it, the Office shall comply with the procedural guarantees provided for in this Regulation and in Regulation (Euratom, EC) No 2185/96. In the conduct of an on-the-spot check and inspection, the economic operator concerned shall have the right not to make self-incriminating statements and to be assisted by a person of the economic operator's choice. When making statements during an on-the-spot check and inspection, the economic operator shall be provided with the possibility to use any of the official languages of the Member State where that economic operator is located. The right to be assisted by a person of choice shall not prevent access by the Office to the premises of the economic operator and shall not unduly delay the start of the on-the-spot check and inspection.

9. Where a Member State does not cooperate with the Office in accordance with paras 5 and 6, the Commission may apply the relevant provisions of Union law in order to recover the funds related to the on-the-spot check and inspection in question.

10. As part of its investigative function, the Office shall carry out the checks and inspections provided for in Article 9(1) of Regulation (EC, Euratom) No 2988/95 and in the sectoral rules referred to in Article 9(2) of that Regulation in Member States and, **in**

accordance with cooperation and mutual assistance agreements and any other legal instrument in force, in third countries and on the premises of international organisations.

11. During an external investigation, the Office may have access to any relevant information and data, irrespective of the medium on which it is stored, held by the institutions, bodies, offices and agencies, connected with the matter under investigation, where necessary in order to establish whether there has been fraud, corruption or any other illegal activity affecting the financial interests of the Union. For that purpose Article 4(2) and (4) shall apply.

12. Without prejudice to Article 12c(1), where, before a decision has been taken whether or not to open an external investigation, the Office handles information which suggests that there has been fraud, corruption or any other illegal activity affecting the financial interests of the Union, it may inform the competent authorities of the Member States concerned and, where necessary, the institutions, bodies, offices and agencies concerned.

Without prejudice to the sectoral rules referred to in Article 9(2) of Regulation (EC, Euratom) No 2988/95, the competent authorities of the Member States concerned shall ensure that appropriate action is taken, in which the Office may take part, **in accordance with national law**. Upon request, the competent authorities of the Member States concerned shall inform the Office of the action taken and of their findings on the basis of information referred to in the first subpara of this para.

- 1 On-the-spot checks have been discussed in the last decade quite thoroughly³⁵², but not enough for all countries. For Greece, the following pages will display a collection of relevant legislation and exemplary case studies, relevant case-law and comments:

- a) **On the spot-checks and inspections – Renouncing the applicable national law – para 2, 4**

- 2 The national law is renounced if the economic operator, the beneficiary, the grant recipient etc. submits to the investigation of the Office. In this case Union law applies.

- b) **Assistance needed, competent authorities and access to information in the Member States, para 5**

- 3 Even in the case that Union law applies, OLAF may need the help and information from national authorities in the Member states (managing authorities, control bodies, customs and tax offices, etc.).

³⁵² See Bovend'eerd 2018. See for Greece also the evaluation report on the fifth round of mutual evaluations by the Council of the European Union 2012.

c) Resistance by the economic operator vs. law enforcement and effective investigations, para 6 or the new model and the relevance of resistance or conformity of the economic operator

If the economic operator, the beneficiary, the grant recipient etc. resists this conduct has an effect on the applicability of law. The ECJ rules in *Sigma Orionis* that national law applies in the case of resistance, which means that the investigations need to be in conformity with the national law applicable in similar national investigations. 4

d) The basic principle of conformity to Regulations 2185/96 and 883/2013

aa. Submission: Compliance with Union law

In the case of compliance of an Estonian Economic Operator Union law applies, thus the Regulation allows OLAF officials to conduct on-the-spot checks without prior information of national authorities. 5

bb. Resistance: Assistance in conformity with national procedural rules applicable

Does the participant, the personal or economic operator concerned resist, the Regulation indicates that OLAF has to follow national law and inform national authorities that can provide assistance in conformity with national procedural rules applicable.³⁵³ 6

e) Competent authorities in Greece

The table shows non-extensively the most **important competent authorities**, which need to be contacted **if the economic operator resists** and **thus national law applies** if OLAF wants to conduct investigations into irregularities. Who is responsible depends on which area is affected (direct or shared management) and which type of irregularity or fraud is suspected, as well as in which payment (expenditure) or payment (revenue) area. 7

³⁵³ ECJ, Case T-48/16 *Sigma Orionis v. the Commission*, Margin Number 112: “Finally, it should be noted that, according to the rules applicable to the actions carried out by OLAF, the requirement to obtain a judicial authorisation, if provided for by national law, only applies in the case of an objection raised by the economic operator and that OLAF must then have recourse to national police forces which, according to the rules applicable to them, must comply with national law.”

Table 6: Competent Authorities During On-the-spot Checks by OLAF on Greek Territory

Independent Public Revenue Authority³⁵⁴ <i>Nota bene:</i> “On 01/01/2017 the Independent Authority for Public Revenue was established by Law 4389/2016,³⁵⁵ in line with the international standards regarding Tax Administration autonomy, replacing the GSPR. There are four main levels in the organisation structure of IAPR: - The organic units directly reporting to the Governor³⁵⁶ - The General Directorates³⁵⁷ - The Directorates³⁵⁸ - The Special Decentralised Services and the Regional Services³⁵⁹ - Services for Investigations & Safeguarding Public Revenue (YEDDE) (Attica, Thessaloniki, Patras, Iraklion)³⁶⁰	Revenue (Tax, Customs)

³⁵⁴ Αποστολή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων, IAPR as English Acronym or A.A.D.E. as Greek Acronym. See <https://www.aade.gr/menoy/aade/apostoli-armodiotites>. Accessed 31 December 2024.

³⁵⁵ Law 4389/2016.

Part One

Chapter A Recommendation Of Independent Public Revenue Authority

Subchapter A Recommendation Purpose Competences

Article 1 Establishment of the Independent Public Revenue Authority – Purpose

1 . An Independent Administrative Authority without legal personality named the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.) (hereinafter the “Authority”) is recommended, for the purpose of determining, certifying and collecting tax, customs and other public revenues, which are related to the field of its competences.

2 . The Authority enjoys operational independence, administrative and financial autonomy and is not subject to control or supervision by government bodies, state agencies or other administrative authorities. The Authority is subject to parliamentary control, in accordance with the provisions of the Rules of Procedure of the Parliament and the procedure of article 4 of this law.

3 . The headquarters of the Authority is in Athens. Special Decentralized and Regional Services of the Authority may be established and operate outside of this headquarters.

³⁵⁶ Οι οργανικές μονάδες που αναφέρονται απευθείας στον Διοικητή.

³⁵⁷ Οι Γενικές Διευθύνσεις.

³⁵⁸ Οι Διευθύνσεις.

³⁵⁹ Οι Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες και οι Περιφερειακές Υπηρεσίες.

³⁶⁰ Υπηρεσίες Ερευνών & Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ) (Αττική, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο).

- Tax and Customs Academy³⁶¹
- Stand-alone Department for Reform Coordination and Communications³⁶²
- Stand-alone Security Office³⁶³

The IAPR comprises the following General Directorates:³⁶⁴

- D.G. of Human Resources and Organisation (G.D.A.D.O.)³⁶⁵
- D.G. of Electronic Government (G.D.ILE.D.)³⁶⁶
- D.G. for Taxation (G.D.F.)³⁶⁷
- D.G. of Customs and Excise Duties (G.D.T. & E.F.K.)³⁶⁸
- D.G. of the General Chemical State Laboratory (G.D.G.C.S.L.)³⁶⁹
- D. G. of Financial Services (G.D.O.Y.)³⁷⁰
- D.G. for Tax Operations (G.D.F.L.)³⁷¹

A European Study mentioned the following authorities in 2019:

- “Piraeus Customs representative³⁷²
- Directorate for Customs control & violations³⁷³

³⁶¹ Φορολογική και Τελωνειακή Ακαδημία.

³⁶² Αυτόνομο Τμήμα Συντονισμού και Επικοινωνιών μεταρρυθμίσεων.

³⁶³ See <https://www.aade.gr/sites/default/files/2017-04/IAPR.pdf>. Accessed 31 December 2024.

³⁶⁴ See organisation chart by the D.G. of Human Resources and Organization (G.D.A.D.O.) Directorate of Organisation – Department D of the A.A.D.E. of March 2023. online: https://aade.gr/sites/default/files/2023-03/organogramma_aade_march2023_EN.pdf. Accessed 31 December 2024.

³⁶⁵ Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού & Οργάνωσης (Γ.Δ.Α.Δ.Ο.).

³⁶⁶ Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Γ.Δ.ΗΛΕ.Δ.).

³⁶⁷ Γενική Διεύθυνση Φορολογίας (Γ.Δ.Φ.).

³⁶⁸ Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.).

³⁶⁹ Γενική Διεύθυνση Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Δ.Γ.Χ.Κ.).

³⁷⁰ Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.).

³⁷¹ Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Λειτουργιών (Γ.Δ.Φ.Λ.).

³⁷² This could be from the 1st Department of K.O.E. in Piraeus, Headquarters: Piraeus (1ο Τμήμα Κ.Ο.Ε. Πειραιά Έδρα: Πειραιάς) or the Department of ΤΗ.Ο.Ε. Headquarters: Piraeus (Τμήμα Θ.Ο.Ε. Έδρα: Πειραιάς).

³⁷³ Δ/ση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων & Παραβάσεων (Δ.Σ.Τ.Ε.Π.).

- Directorate for Administrative co-operation and exchange of information in the field of VAT³⁷⁴ - Directorate for Excise duties and VAT³⁷⁵ - Directorate for tariff and special regime exemptions³⁷⁶ - Auditing office of Athens Customs³⁷⁷	
EEA – Transparency and Human Rights, designated as the competent Authority for the Coordination of the Fight against Fraud at the national level (Greek AFCOS since 2017)	Coordination Authority, see Art. 12a OLAF Regulation below.
Greek Ministries – General Directorates of Financial Services (GDOU) ³⁷⁸	All Directorates have been established in each Ministry and are charged with protecting the financial interests of the Greek State and the European Union (mainly expenditure-related)
Financial Control Committee (E.D.E.L.) of the Hellenic Republic ³⁷⁹	Revenue and Expenditure
General Secretariat of Public Investments & National Strategic Reference Framework (GGDE & NSRF) of the Ministry of Economy and Development ³⁸⁰	Expenditure – mainly in the structural funds sector
Special Institutional Support Service (SSIS) ³⁸¹	Competent Body for the formulation of the National Strategy against Fraud in Structural Actions

³⁷⁴ This could be the (*) Audit Center for Large Enterprises (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) Headquarters: Municipality of Athens ((*) Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) Έδρα : Δήμος Αθηναίων) or (*) Audit Center for Taxpayers of Great Wealth (Κ.Ε.Φ.Ο.ΜΕ.Π.) Headquarters: Municipality of Athens ((*) Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.Φ.Ο.ΜΕ.Π.) Έδρα: Δήμος Αθηναίων).

³⁷⁵ Δ/νση Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) & Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

³⁷⁶ Δ/νση Δασμολογικών Θεμάτων, Ειδικών Καθεστώτων & παλλαγών (Δ.Δ.Θ.Ε.Κ.Α.).

³⁷⁷ See European Parliament, Policy Department D for Budgetary Affairs 2019, p. 29.

³⁷⁸ Ελληνικά Υπουργεία – Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ).

³⁷⁹ See <http://www.edel.gr/> (Accessed 31 December 2024). Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) της Ελληνικής Δημοκρατίας.

³⁸⁰ Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.

³⁸¹ Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ).

Special Recovery Fund Coordination Service (EFSTA) of the Ministry of Finance ³⁸²	Implemented authority for the Next Generation EU programme. Cf. article 271 of Law 4738/2020.
Court of Audit (SC) ³⁸³	No direct controls. Financial controls on the basis of facts submitted. No direct partner of OLAF in Greece. Cf. Article 200 of Law 4820/2021 for a special responsibility during the Resilience Facility Mechanism.
From the criminal sector (see → Art. 12 e, f OLAF Regulation and the referral of cases to the EPPO, see Part B above).	
Economic Crime Prosecution Service (S.D.O.E.) ³⁸⁴ [Nota bene: The S.D.O.E. ist renamed to “Service of Special Controls” according to Art. 30 para 1 Law 3296/2004]	Referral of criminal suspicion from national authorities / Contact to EPPO
General Secretariat for the Fight against Corruption (GEGKAD) ³⁸⁵ of the Ministry of Justice	Referral of criminal suspicion from national authorities.

Sources: Greek AFCOS; Hellenic Ministry of Economy and Finance, Special Recovery Fund Coordination Service (2021) Anti-Fraud Strategy of the Actions of the Recovery Fund; Hellenic Ministry of Economy and Finance, General Secretariat of Public Public Investments and ESPA (2017) The Greek National Strategy Against Fraud In The Structural Actions; OECD (2019) National Action Plan to Combat Corruption in Greece: Methodology. Review and Monitoring and Evaluation Procedures.

Furthermore, the Greek system differentiates between an administrative police (divided into special and general administrative police) acting on the basis of administrative law and a so-called court police conducting their tasks according to criminal procedural rules.³⁸⁶ This distinction does not mean that the police personnel is also separated into administrative and court police. Rather, the same staff performs different functions depending on the situation.³⁸⁷ This affects the activities of OLAF insofar the investigative powers are criminal by nature or contain coercive elements. OLAF can only investigate on the basis of administrative rules.³⁸⁸ Consequently, national laws must always be

³⁸² Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

³⁸³ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ.

³⁸⁴ Δίωξη Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ).

³⁸⁵ Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς.

³⁸⁶ Daroussis 2006, pp. 178–181.

³⁸⁷ Daroussis 2006, p. 179.

³⁸⁸ Daroussis 2006, p. 181.

checked for their nature in order to be applied by OLAF. *Daroussis* explains it as follows:

- 9 “Thus, when considering the powers of OLAF officials, two aspects need to be considered. On the one hand, this must not involve the exercise of criminal procedural powers, and on the other hand, no coercion may be used in the case of the exercise of administrative powers by OLAF.”³⁸⁹

f) National law and “checks and inspections” of OLAF in Greece

- 10 Greece has no special law that adopts rules to on-the-spot checks and inspections in Greece. Instead many different codes from the national sector apply. The right law for an on-the-spot check thus depends on the area of the irregularity or fraud. A Report of the Council of the European Union once clearly stated that Greece authorities need to enable OLAF investigations on national territory on the basis of both Regulations, which are mentioned by Art. 3 OLAF Regulation 883/2013 as amended 2020.³⁹⁰

The Report of the Council of the European Union once stated:

“[...] Possible role of the European Commission in a criminal investigation

Representatives of OLAF can participate in preparatory activities (specifically, in pre-trial investigations, facilitating the investigations by providing and cross-checking information etc.). They play a coordinating and advisory role.

Questions relating to the civil action are ruled on, case by case, in accordance with national law. In addition, under Article 7 of the 2nd Protocol to the PIF Convention, which was ratified in Greece by Law 2803/2000, Greece and the Commission cooperate in combating fraud. The competent authorities can exchange information with the Authority with a view to more easily ascertaining the facts and ensuring effective action against fraud.”³⁹¹

Nota bene: The Law 2803/2000 has been replaced by the Implementation Laws for the PIF Directive 2017/1371. The Greek Penal Law (Law 4619/2019) applies now and integrates the requisites of the PIF-Directive (see for more information on the Implementation Process → *Hauck* 2026, EU Frauds Series, Commentary on the PIF-Directive, Art. 1, “Greece”).

- 11 But OLAF will not only be investigating on Greek territory in cases of suspected criminal conduct but it may as well on the basis of assumptions that lead to irregularities,

³⁸⁹ Daroussis 2006, p. 181.

³⁹⁰ See Council of the European Union 2012.

³⁹¹ See Council of the European Union 2012, p. 73.

which can lead to administrative sanctions or seizure of assets, or recovery of sums operate with national authorities in order to conduct on-the-spot checks. These may lead to evidence needed for a Final Report, Art. 11 OLAF Regulation.

The national reception point for complaints concerning projects is the **National Transparency Authority/AFCOS**. It is the Service that has undertaken the national coordination for fraud issues in Greece (L.4622/2019).³⁹² 12

See below for further information on this special body, the Greek AFCOS (→ Art. 12a OLAF Regulation).

As far as the Union law refers to national law, OLAF must observe national procedural rules provided that it does not fall below the standard set by Union law.³⁹³ The collection below contains the relevant Greek administrative³⁹⁴ law for the checks and inspections by OLAF in Greece. 13

aa. Administrative procedure in general

The administrative area was re-regulated in 2019 by the Law 4622/2019. This law rules on the central Public Administration in Greece, the role of the ministries (Art. 35), the role of national bodies conducting audits and external inspections for accountability etc. It establishes as well the Greek National Transparency Authority (see Art. 82 of Law 4622/2019 [for more information on the National Transparency Authority acting as AFCOS for OLAF see → below Art. 12a OLAF Regulation])). 14

The Central Administration has an effect on OLAF Investigations as it is involved in many decision processes concerning either the distribution of EU money or the collection (in the area of revenue). Two Articles can be heard here in their full wording: 15

Part B Organisation of the Central Public Administration 16

Chapter A General provisions

Art. 18 Delimitation and mission of the Central Public Administration

1.³⁹⁵ For the purposes of this law, Central Public Administration is defined as all of the following bodies: (a) The Presidency of the Republic, (b) the Presidency of the Government, (c) the Ministries and their decentralized or regional services, (d) the Decentralized Administrations and (e) the Independent Authorities.

³⁹² See <https://greece20.gov.gr/kataggelies-gia-erga/>. Accessed 31 December 2024.

³⁹³ Daroussis 2006, p. 165.

³⁹⁴ Daroussis 2006, p. 167.

³⁹⁵ **Άρθρο 18 Οριοθέτηση και αποστολή της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης**

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ως Κεντρική Δημόσια Διοίκηση ορίζεται το σύνολο των ακόλουθων φορέων: (α) Η Προεδρία της Δημοκρατίας, (β) η Προεδρία της Κυβέρνησης, (γ) τα Υπουργεία και οι αποκεντρωμένες ή περιφερειακές υπηρεσίες τους, (δ) οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και (ε) οι Ανεξάρτητες Αρχές.

2. Αποστολή της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης είναι η εκτέλεση και διαφύλαξη των επιταγών του Συντάγματος και των νόμων, η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, η μέριμνα για την παροχή ποιοτικών δημοσίων

2. The mission of the Central Public Administration is the execution and safeguarding of the requirements of the Constitution and the laws, the protection of the public interest, the provision of quality public services to society and the general protection of equality, justice and social solidarity.

Art. 19³⁹⁶ Principles of good governance and good administration

1. The Central Public Administration, in order to fulfil its mission, operates based on the principles of good governance and good administration, as determined by international scientific analysis and practice, in particular the principles of legality, transparency and accountability, efficiency and efficiency, necessity and subsidiarity and meritocracy and professionalism.

2. The principle of legality means that the action of the Central Public Administration must be based on the Constitution, the law, international and EU law.

3. The principle of transparency and accountability means that the operation of the Central Public Administration must provide for consultation procedures when planning public policies and take into account its findings, make clear the role and responsibility of its officials, make use of quality information and data for decision-making and make this information accessible to society, subject to any confidentiality or protection of personal data.

υπηρεσιών στην κοινωνία και η εν γένει προστασία της ισότητας, της δικαιοσύνης και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

³⁹⁶ **Άρθρο 19 Αρχές καλής διακυβέρνησης και χρηστής διοίκησης**

1. Η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση για την εκπλήρωση της αποστολής της, λειτουργεί βάσει των αρχών της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης, όπως αυτές καθορίζονται από τη διεθνή επιστημονική ανάλυση και πρακτική, ιδίως δε τις αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας και λογοδοσίας, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, της αναγκαιότητας και επικουρικότητας και της αξιοκρατίας και του επαγγελματισμού.

2. Η αρχή της νομιμότητας έχει την έννοια ότι η δράση της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης οφείλει να ερείδεται στο Σύνταγμα, τον νόμο, το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο.

3. Η αρχή της διαφάνειας και της λογοδοσίας έχει την έννοια ότι η λειτουργία της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης οφείλει να προβλέπει διαδικασίες διαβούλευσης κατά τον σχεδιασμό δημοσίων πολιτικών και να λαμβάνει υπόψη τα πορίσματά της, να καθιστά σαφείς το ρόλο και την ευθύνη των λειτουργών της, να κάνει χρήση ποιοτικών πληροφοριών και δεδομένων για τη λήψη των αποφάσεων και να καθιστά προσβάσιμες τις πληροφορίες αυτές στην κοινωνία, με την επιφύλαξη τυχόν απορρήτου ή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Η αρχή της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας έχει την έννοια ότι η λειτουργία της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης οφείλει να κατατείνει στην εκπλήρωση της αποστολής της, με τη χρήση των λιγότερων, κατά το δυνατόν, πόρων.

5. Οι αρχές της αναγκαιότητας και της επικουρικότητας έχουν την έννοια ότι η λειτουργία της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να συμπεριλαμβάνει τις απολύτως αναγκαίες προς την εκπλήρωση της αποστολής της δράσεις, οι οποίες δεν μπορούν να αναληφθούν από χαμηλότερα επίπεδα διοίκησης.

6. Οι αρχές της αξιοκρατίας και του επαγγελματισμού έχουν την έννοια ότι η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση οφείλει να λειτουργεί σε υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της τόσο σε σχέση με την εσωτερική λειτουργία της, όσο και σε σχέση με την αλληλεπίδραση με την κοινωνία και να στοχεύει στη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου των εργαζομένων της μέσω της διά βίου επιμόρφωσης, της αξιολόγησης και της επιβράβευσης της αριστείας.

4. The principle of effectiveness and efficiency has the meaning that the operation of the Central Public Administration must contribute to the fulfillment of its mission, with the use of the fewest, if possible, resources.

The administrative procedure in Greece is important for OLAF and its investigators because audits and controls might lead to the discovery of irregularities. If the discovery requires further investigation, an official investigation might be established (see Art. 5 OLAF Regulation below). 17

Greece has established a National Policy on Administrative Procedures in 2022 (Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών, Art. 67 **Law 4961/2022** New information and communication technologies, strengthening digital governance and other provisions³⁹⁷. This law relates as well to the digital administration and the rules for Greece in general. 18

In the administrative sector, which encompasses tax, customs, procurement and special Internal Market sectors the Rules of Administrative Procedure Codified by **Law 2717/1999** apply. The competence is determined by Art. 3-10 of the Administrative Procedure Law. The rules on evidence can be found in Art. 150–155. The rules on e-evidence are regulated by Art. 159–168. An OLAF Report might be introduced as a document into the proceedings.³⁹⁸ 19

bb. Special administrative powers and provisions in certain areas of revenue and expenditure

The main authority in the area of special administrative powers and provisions in certain areas of revenue is the **Independent Authority for Public Revenue** (of Greece). The official logo looks like follows: 20

Figure 8: Logo of the Independent Authority for Public Revenue

Source: <https://www.A.A.D.E..gr/menoy/xeplyma-hrimatos>.

The main authorities in the area of special administrative powers and provisions in certain areas of expenditure are the Greek Ministries, which are competent to allocate EU money via funding and direct expenditure (but cf. below for more specific information on structural funds and the use of subsidies within this system). The Payment Offices in the Area of Agricultural Funds as a part of the Union's own resources can be counted to the area of expenditure. 21

³⁹⁷ N. 4961/2022 Νέες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις.

³⁹⁸ See Art. 169–176 Administrative Procedure Rules. Art. 185 relates to witness evidence.

(1) Administrative provisions

22 Aside from the provisions of the General Administrative Procedure Act there are codes that are only applicable in relation to the competent authority.³⁹⁹ These codes contain the investigative powers of the competent authority.⁴⁰⁰ Further, the codes include powers for the executive branch to issue subsequent decrees or ministerial orders in order to regulate the details of the control procedures.⁴⁰¹ Therefore it is important to determine the competent authority for investigations in a certain area.

23 The following part will analyse certain important administrative provisions for the aforementioned as well as other essential authorities.

(a) Administrative provisions in the area of customs duties and value added tax (VAT) = revenue

(aa) Customs Area

24 In the area of **revenue irregularities** the customs Codex of the Union applies. Customs Controls and audits are frequently conducted at the ports of Greece. The customs area is highly regulated.⁴⁰² Soft law and special guidelines⁴⁰³ apply as well as the primary Greek law and secondary Union law, which harmonized the customs sector and the rules on administrative procedures. The Greek customs authorities investigate in the customs and tax revenue sector:

- 25**
- Ensuring cooperation with all examination services of the A.A.D.E. combat smuggling and tax evasion.
 - Protecting the economic interests of the Member States and the Union and raising and increasing public revenue by fighting smuggling, facilitating legitimate trade and the effective application of customs legislation.
 - The last rules for customs officials and changes are from 2022: DTA C 1090271 EX 2022/20.9.2022 Announcement of the provisions of Part B “Exercise of customs representation and regulation of the profession of customs representative” of **Law 4955/2022** (Government Gazette 139 A’)
 - Art. 94–108 Greek Customs Law (Rules on Tobacco Administrative Procedure)
 - Chapter C Procedures Section A Procedure For Certification And Payment Of Tax

26 Important legislation from the area of taxes and tax investigations is:

³⁹⁹ Daroussis 2006, p. 267.

⁴⁰⁰ Daroussis 2006, p. 267.

⁴⁰¹ Daroussis 2006, p. 267.

⁴⁰² See <https://www.aade.gr/customs/elliniki-nomothesia>. Accessed 31 December 2024.

⁴⁰³ See <https://www.aade.gr/customs/teloneia/odigies-teloneiakon-dasmkon-diadikasion>. Accessed 31 December 2024.

- **Law 3842/2010** – Official Gazette 58/A Restoring tax justice, combating tax evasion and other provisions. 23/04/2010
- **Law 2859/2000** – Official Gazette 248/VAT Code 07/11/2000
- The Excise Duty Tax is regulated by Art. 53 et seq. Customs Code. E.g. tobacco is regulated by Art. 94 et seq. Customs Code. Tobacco products are very prone to fraud scenarios.

Art. 96⁴⁰⁴ Determination of tax Customs Code

1. The excise tax on manufactured tobacco:

a) for cigarettes, consists of a fixed component (fixed tax) defined in an amount expressed in euros per product unit and a proportional component (proportional tax) defined as a percentage of the product unit of their retail price,

b) in the case of fine-cut tobacco for the manufacture of hand-made cigarettes and other tobaccos for smoking is defined in an amount expressed in euros per kilogram of net weight and c) in the

case of cigars and cigarillos as a percentage of the kilogram retail price thereof.

2. Retail sale price for the application of the provisions of this Code is the maximum retail sale price of each specific manufactured tobacco product to consumers, including the imposed duties and taxes.

In the whole area of revenue the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.) is competent to investigate irregularities and even communicate with the EPPO (see → Part B above). Next, the **General Directorate of Financial and Economic Crime Unit (S.D.O.E.)** is competent to take over OLAF cases if an OLAF case proves a suspicion of fraud or any other offence and the Unit might itself contact the EPPO if the case proves to tangle its jurisdiction (see Art. 23 et seq. Art. 27 EPPO Regulation). 27

In 2016 the Act on Amendments to the Customs Administration explained the role of the Smuggling Department within the Customs Authority: 28

⁴⁰⁴ **Άρθρο 96 Προσδιορισμός του φόρου**

1. Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης των βιομηχανοποιημένων καπνών:

α) προκειμένου για τα τσιγάρα, αποτελείται από ένα πάγιο στοιχείο (πάγιος φόρος) που ορίζεται σε ποσό εκφρασμένο σε ευρώ ανά μονάδα προϊόντος και από ένα αναλογικό στοιχείο (αναλογικός φόρος) που ορίζεται σε ποσοστό επί της κατά μονάδα προϊόντος τιμής λιανικής πώλησης αυτών,

β) προκειμένου για το λεπτοκομμένο καπνό για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων και τα άλλα καπνά για κάπνισμα ορίζεται σε ποσό εκφρασμένο σε ευρώ ανά χιλιόγραμμα καθαρού βάρους και

γ) προκειμένου για τα πούρα και τα πουράκια σε ποσοστό επί της κατά χιλιόγραμμα τιμής λιανικής πώλησης αυτών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ.3 Ν.3899/2010, ΦΕΚ Α 212, αντικαταστάθηκε πάλι με την περ.2.α της υποπαραγράφου Ε.3.. άρθρου πρώτου Ν.4093/2012, ΦΕΚ Α 222/12.11.2012. Έναρξη ισχύος από 5.11.2012.

2. Τιμή λιανικής πώλησης για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντα Κώδικα είναι η μέγιστη τιμή λιανικής πώλησης κάθε συγκεκριμένου προϊόντος βιομηχανοποιημένων καπνών προς τους καταναλωτές στην οποία περιλαμβάνονται και οι επιβαλλόμενοι δασμοί και φόροι.

XII. Smuggling Prosecution Department⁴⁰⁵

What does it do?

1. (a) The exchange of information, through national, community or international customs and other information systems or in any other way, as well as the evaluation and processing thereof.
- (b) Keeping a file of information on suspicious companies, forms of fraud, smuggling routes for the application of risk analysis on the goods presented, for the use of the competent Departments, to carry out both preventive, partial or universal controls, as well as ex post controls of the documents of the Service.
- (c) the gathering and utilization of the information provided by the Strategic Directorate of Customs Controls and Violations, by the Customs to which they belong, by the E.Y.T., as well as by any other source,
- (d) The conduct investigations regarding OLAF files, which are sent within the framework of mutual administrative assistance (AM files) and concern irregularities and fraud against national or EU resources.**
- (e) Taking the measures and observing the prescribed intervention procedures on goods suspected of violating intellectual property rights (such as counterfeit goods, pirated goods, patent infringing goods, supplementary protection certificate, national plant variety protection title, appellations of origin, geographical indications and geographical names), both in the case of the existence of a national or community approval decision (on request for intervention by the beneficiary) and a relevant finding by the Customs,

⁴⁰⁵ XII. Τμήμα Δίωξης Λαθρεμπορίου

1. (α) Η ανταλλαγή πληροφοριών, μέσω των εθνικών, κοινοτικών ή διεθνών τελωνειακών και λοιπών πληροφοριακών συστημάτων ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, καθώς και η αξιολόγηση και η επεξεργασία αυτών.
- (β) Η τήρηση αρχείου πληροφοριών περί ύποπτων εταιρειών, μορφών δόλου, δρόμων λαθρεμπορίου για την εφαρμογή της ανάλυσης κινδύνου επί των προσκομιζόμενων εμπορευμάτων, προς χρήση των αρμόδιων Τμημάτων, για τη διενέργεια ελέγχων τόσο προληπτικών, μερικών ή καθολικών, όσο και εκ των υστέρων ελέγχων των παραστατικών της Υπηρεσίας.
- (γ) η συγκέντρωση και η αξιοποίηση των πληροφοριών, που παρέχονται από την Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων, από το Τελωνείο στο οποίο υπάγονται, από τις ΕΛ.Υ.Τ., καθώς και από κάθε άλλη πηγή,
- (δ) Η διεξαγωγή ερευνών σχετικά με φακέλους της OLAF, που αποστέλλονται στα πλαίσια της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής (φάκελοι Α.Μ.) και αφορούν σε παρατυπίες και σε απάτες κατά των εθνικών ή ιδίων πόρων της Ε.Ε..
- (ε) Η λήψη των μέτρων και η τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών παρέμβασης επί εμπορευμάτων που θεωρούνται ύποπτα για παραβίαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (όπως, εμπορεύματα παραποίησης/ απομίμησης, πειρατικά, εμπορεύματα που παραβιάζουν δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, συμπληρωματικό πιστοποιητικό προστασίας, εθνικό τίτλο προστασίας φυτικών ποικιλιών, ονομασίες προέλευσης, γεωγραφικές ενδείξεις και γεωγραφικές ονομασίες), τόσο στην περίπτωση ύπαρξης εθνικής ή κοινοτικής εγκριτικής απόφασης (επί αιτήσεως παρέμβασης του δικαιούχου) και σχετικής διαπίστωσης του Τελωνείου, όσο και στην περίπτωση οίκοθεν διαδικασιών του Τελωνείου για παρέμβαση του δικαιούχου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- (στ) Η έρευνα, ο έλεγχος και η εποπτεία των τελωνειακά υποκείμενων χώρων, των ελεύθερων ζωνών, των ελεύθερων αποθηκών, των φορολογικών αποθηκών, των καταστημάτων Αδασμοφορολόγητων Ειδών (Κ.Α.Ε.), της διακίνησης των ταξιδιωτών και των μεταφορικών μέσων, καθώς και της διακίνησης και της παράδοσης των υπό επιτήρηση εμπορευμάτων, για την πρόληψη και καταστολή των τελωνειακών παραβάσεων ή άλλων πράξεων που παραβιάζουν την τελωνειακή και την συναφή με αυτήν νομοθεσία.
2. Το Τμήμα έχει άμεση πρόσβαση στα παραστατικά και λοιπά στοιχεία των Τμημάτων του Τελωνείου.

as well as in the case of customs procedures for the intervention of the beneficiary, in accordance with the applicable provisions.

(f) The investigation, control and supervision of the areas subject to customs, the free zones, the free warehouses, the tax warehouses, the shops of Duty Free Goods (K.A.E.), the traffic of travellers and means of transport, as well as the handling and delivery of goods under surveillance, for the prevention and suppression of customs violations or other acts that violate customs and related legislation.

2. The Department has direct access to the documents and other data of the Customs Departments.

XIII. Smuggling Prosecution Department (with Office of Mobile Control Teams – K.O.E.)⁴⁰⁶

1. (a) It has the same responsibilities as those of the “Smuggling Prosecution” Department.

(b) The responsibilities of the Offices of Mobile Control Teams (KOE), for which local competence extends to the entire territory and which are as follows: C:\eleni\portal\legislation\

(aa) The conduct of preventive customs controls, as well as ex-post controls, in cooperation with the competent Department, in the cases where ex-post controls are required for businesses, for the enforcement of customs and related tax legislation, for the prosecution of customs duty evasion and smuggling, the illegal trafficking of goods and prohibited items, as well as violations of any other legislation, for the implementation of which competence has been assigned to the customs authorities, in accordance with

⁴⁰⁶ **XIII. Τμήμα Δίωξης Λαθρεμπορίου (με Γραφείο Κινητών Ομάδων Ελέγχου- Κ.Ο.Ε.)**

1. (α) Οι ίδιες αρμοδιότητες με αυτές του Τμήματος «Δίωξης Λαθρεμπορίου» και

(β) Οι αρμοδιότητες των Γραφείων Κινητών Ομάδων Ελέγχου (Κ.Ο.Ε.), για τις οποίες η κατά τόπον αρμοδιότητα επεκτείνεται σε ολόκληρη την επικράτεια και οι οποίες είναι οι εξής:

C:\eleni\portal\νομοθεσία\ελληνική νομοθεσία\ΑΡ_1119543_2016.doc

(αα) Η διεξαγωγή προληπτικών τελωνειακών ελέγχων, καθώς και εκ των υστέρων ελέγχων, σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα, στις περιπτώσεις που απαιτείται εκ των υστέρων έλεγχος στις επιχειρήσεις, για την επιβολή της τελωνειακής και της συναφούς με αυτή φορολογικής νομοθεσίας, για την δίωξη της δασμοφοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου, της παράνομης διακίνησης εμπορευμάτων και απαγορευμένων ειδών, καθώς και των παραβάσεων κάθε άλλης νομοθεσίας, για την εφαρμογή της οποίας έχει ανατεθεί αρμοδιότητα στις τελωνειακές αρχές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2960/2001 (Α' 265) και (ββ) η συνδρομή στις άλλες ελεγκτικές ή διωκτικές Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) και του Υπουργείου Οικονομικών (όπως, ενδεικτικά, Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.) για την πάταξη οικονομικών εγκλημάτων και η συνεργασία με το Αυτοτελές Τμήμα Η' - Θαλασσίων Ελέγχων της ΕΛ.Υ.Τ.

Αττικής και με τις διωκτικές Υπηρεσίες άλλων Δημόσιων Αρχών (όπως, Αστυνομία, Λιμενικό), για την πρόσπωση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και η ενημέρωση αυτών, αν κατά τη διάρκεια ελέγχου υποπέσει στην αντίληψή τους άλλη έκνομη πράξη ή χρειάζονται οι ίδιοι τη συνδρομή τους.

2. Τα Πρωτόκολλα Τελωνειακής Παράβασης (Π.Τ.Π.) για τις παραβάσεις που διαπιστώνονται από τα Γραφεία Κ.Ο.Ε., εκτός της χωρικής αρμοδιότητας των Τελωνείων, στα οποία αυτά υπάγονται, θα διαβιβάζονται στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 152 του ν. 2960/2001.

3. Οι Προϊστάμενοι των Τελωνείων, στα οποία υπάγονται τα Γραφεία Κ.Ο.Ε., έχουν την αρμοδιότητα της έκδοσης εντολών ελέγχου, προκειμένου τα Γραφεία Κ.Ο.Ε. να επιχειρούν και σε περιοχές εκτός της χωρικής αρμοδιότητας των Τελωνείων.

the provisions of article 3 of Law 2960/2001 (A' 265) and (bb) the assistance to the other auditing or prosecuting Services of the General Secretariat of Public Revenue (G.G.D.E.) and the Ministry of Finance (such as, indicatively, Y.E.D.D.E.) for the suppression of financial crimes and the cooperation with the Independent Department 8 – Marine Controls of E.Y.T.

Attica and with the prosecuting Services of other Public Authorities (such as Police, Coast Guard), for the defence of the interests of the Greek State, as well as informing them, if during an audit another illegal act comes to their attention or they themselves need assistance.

2. The Customs Violation Protocols (P.T.P.) for the violations found by the K.O.E. Offices, outside the territorial jurisdiction of the Customs, to which they fall, will be forwarded to the competent Customs Authority, according to those defined in the provisions of article 152 of Law 2960/2001.

3. The Heads of Customs, to which the K.O.E. Offices are subordinate, have the authority to issue control orders, so that the K.O.E. Offices to operate in areas outside the territorial jurisdiction of the Customs.

XIV.- Post-Smuggling Controls and Prosecution Department⁴⁰⁷ The same responsibilities as those of the “Post-Smuggling Controls” and “Smuggling Prosecution” Departments.

XV.- Department of Subsequent Controls and Prosecution of Smuggling (with K.O.E. Office)⁴⁰⁸

The same responsibilities as those of the “Ex-Post Controls” and “Smuggling Prosecution (with K.O.E. Office)” Departments. [...] ⁴⁰⁹

- 29 The Greek Customs Authorities operates on the basis of a frequently updated Compendium:

“Εγχειρίδιο Επιλεγμένων Λειτουργικών Διαδικασιών των Διευθύνσεων: α) Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων (Δ.Σ.Τ.Ε.Π.) β) Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) της Γενικής Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.) [Selected Operating Procedures Man-

⁴⁰⁷ XIV. Τμήμα Εκ των Υστέρων Ελέγχων και Δίωξης Λαθρεμπορίου Οι ίδιες αρμοδιότητες με αυτές των Τμημάτων «Εκ των Υστέρων Ελέγχων» και «Δίωξης Λαθρεμπορίου».

⁴⁰⁸ XV.– Τμήμα Εκ των Υστέρων Ελέγχων και Δίωξης Λαθρεμπορίου (με Γραφείο Κ.Ο.Ε.)

Οι ίδιες αρμοδιότητες με αυτές των Τμημάτων «Εκ των Υστέρων Ελέγχων» και «Δίωξης Λαθρεμπορίου (με Γραφείο Κ.Ο.Ε.)».

⁴⁰⁹ See http://www.publicrevenue.gr/elib/printview?d=/gr/ap/2016/D_ORG_A_1119543__EKs_2016/. Accessed 31 December 2024.

ual of Addresses: a) Strategy of Customs Controls and Violations (D.S.T.E.P.) b) Special Consumption Taxes (E.F.K.) and Tax of Added Value (VAT) of General Directorate of Customs & Excise Taxes Consumption (G.D.T. & E.F.K.)].⁴¹⁰

(bb) VAT Area

The **area of VAT** is regulated by Law of the Ministry No. 2859 (Government Gazette A' 248/07-11-2000) as amended. Art. 1–5 deal with the tax in general. Art. 5–12a address typical administrative questions on calculation and use of the sales tax fraud. Art. 9 rules the cooperation with OLAF. Art. 12 and 15 deal with the so-called intra-community deliveries, which are prone to fraud in the past years. Art. 29 of this law deals with the area of sales tax fraud. Art. 34 deals with the reimbursement. The administrative procedure and the calculation of the tax is up-to the tax inspectors and administrative staff of the general tax offices, see Art. 48–59 Law Of The Ministry No. 2859 (Government Gazette A' 248/07–11–2000) as amended. The VAT area is further regulated by the Law No 5104, which contains the Ratification of the (New) Code of Tax Procedure⁴¹¹. **30**

(cc) Principle of investigation

The principle of investigation depends on the area of administrations: tax or customs and the irregularity concerned. Greek tax and customs authorities operate on the basis of different codes (see above → Sources of Law). **31**

The new Code of Tax Procedure contains in Art. 27 a provision that enshrines the right to conduct tax investigations. The most important Articles for the tax control are Articles 27–35 Code of Tax Procedure. **32**

(dd) External audit

External audits are very common for tax procedures. The Greek tax offices have the following options if carrying out audits under the **Law No 5104/2024**⁴¹²: **33**

- Part VI: Tax Audits⁴¹³

⁴¹⁰ See https://www.e-nomothesia.gr/docs/web/pdf/D_ORG_G_1131530_EKs_2022_09_12_2022_attachment2.pdf. Accessed 31 December 2024.

⁴¹¹ See ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5104 ΦΕΚ Α 58/19.4.2024

Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις.

⁴¹² See Νόμος 5104/2024 Κύρωση Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ).

⁴¹³ ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Άρθρο 27 Φορολογικός έλεγχος

Άρθρο 28 Διάρκεια ελέγχου

Άρθρο 29 Πρόσβαση στα λογιστικά αρχεία βιβλία και στοιχεία

Άρθρο 30 Διενέργεια επιτόπιου φορολογικού ελέγχου

Άρθρο 31 Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο

Άρθρο 32 Μέθοδοι έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης

Άρθρο 33 Διαδικασία προσδιορισμού φόρου μετά το πέρας του φορολογικού ελέγχου

- Article 27 Tax audit
- Article 28 Duration of control
- Article 29 Access to accounting records books and data
- Article 30 On-site tax audit
- Article 31 Selection of cases to be audited
- Article 32 Methods of indirect determination of taxable material
- Article 33 Tax determination procedure after the end of the tax audit
- Article 34 Control of cases forwarded by the Directorate of Economic Crime Investigations and the Directorate of Economic Police
- Article 35 Mutual administrative assistance

- 34** If the tax assessment (Art. 36 and 39) is finished, the economic operator needs to pay the amount.
- 35** Except the tax offices, the certified public accountants are competent to carry out audits. They operate on the basis of the Law 4497/2017, which was amended by Law 5000/2022. Art.21 of this Law ensures the objectivity and lawfulness of these special accountants.

(ee) Fiscal supervision

- 36** The area is supervised by the Greek Ministry of Finance.

(b) Administrative provisions in the area of structural funds and internal policies (interne Politiken) = expenditure

(aa) Structural funds

- 37** The General Secretariat of Public Investments – ESPA is competent to deal with structural funds and the overall management of controls in various areas.⁴¹⁴ In 2014 the Office submitted a Report to OLAF, which was renewed in 2020. The Report contains information on the strategy of the Greek Authorities.⁴¹⁵
- 38** The old law, which was applicable till 2020 was active from 2014: “December 2014, Law 4314/2014 (Government Gazette 265/A/23-12-2014) was issued, Part I of which establishes the rules governing the management, control and implementation of devel-

Άρθρο 34 Έλεγχος υποθέσεων που διαβιβάζονται από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος και τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας

Άρθρο 35 Αμοιβαία διοικητική συνδρομή

⁴¹⁴ See <https://www.espa.gr/el/Pages/eLibraryFS.aspx?item=2231>. Accessed 31 December 2024.

⁴¹⁵ See The Greek National Strategy Against Fraud in Structural Actions March 2017 Overview – Update details, https://dytikiellada.gr/wp-content/uploads/2017/11/Ethniki_stratigiki_kata_tis_apatis_Mar2017.pdf. Accessed 31 December 2024.

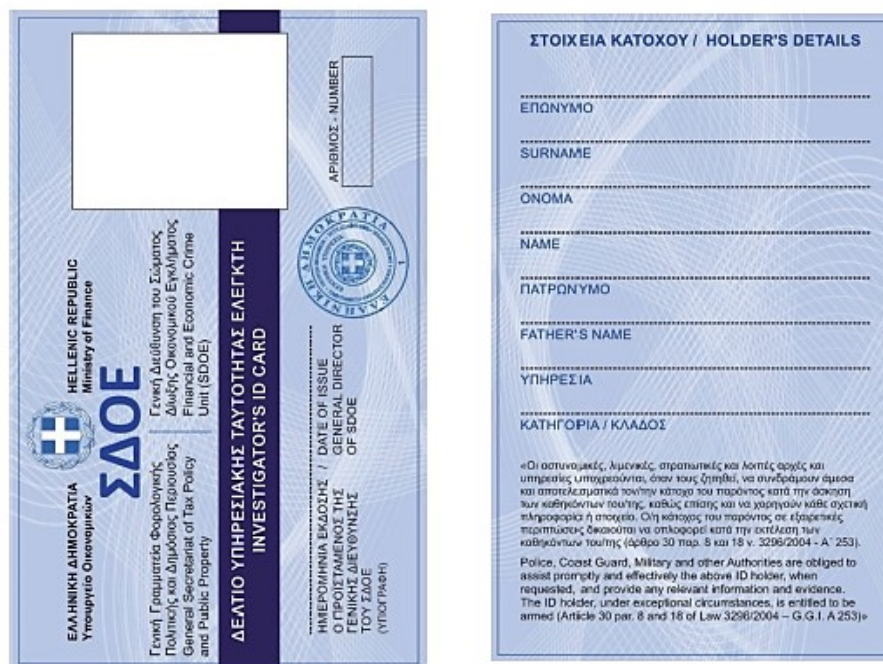
opment interventions for the 2014–2020 Programming Period and defines the framework for the Management and Control System of the Operational Programs (OP) of the NSRF 2014–2020”.

The applicable code for controls by the administrative departments of the operational programs in the area of structural funds is Law No. 2860/2000. Here, Art. 6 is essential (see below → Art. 3,

Investigative powers in the area of structural funds and internal policies).⁴¹⁶

The following authorities are competent for controls in the area of structural funds: administrative departments of the operational programs, the Paying Agencies and the Financial Control Committee (E.D.E.L.). In addition, the YDE, the S.D.O.E., the GDOE and the Control Council are also competent to control expenditure co-financed by the EU.⁴¹⁷ The E.S.O.E.L. is an authority that is competent for the quality controls of infrastructural measures co-financed by the EU.⁴¹⁸ The presidential decrees no. 218/1996 and no. 154/1997 contain regulations on the functioning and departments of the S.D.O.E.⁴¹⁹

Figure 9: Auditor's Office (S.D.O.E.) Identity Card

Source: 100393 EX 16–08–2021 – Determination of the type and content of the official identity cards of the employees of the General Directorate of the Economic Crime Prosecution Corps, Appendix,

⁴¹⁶ Daroussis 2006, pp. 281 et seq.

⁴¹⁷ Daroussis 2006, p. 326.

⁴¹⁸ Daroussis 2006, p. 326.

⁴¹⁹ Daroussis 2006, p. 354.

(bb) Internal policies

(c) Administrative provisions in the area of the common Organisation of the markets= expenditure

41 The following code can be applied in the area of common market Organisations:

- 42 - Law No. 2637 Official Gazette A' 200/27.8.1998 – Establishment of an Organisation for Certification of Accounts, Organisation for Payments and Control of Community Guidance and Guarantees, Organisation for Certification and Supervision of Agricultural Products, General Directorates and staff positions in the Ministry of Agriculture and “Agricultural Land Utilization Company” S.A. and other provisions.

(2) Investigative powers

43 The investigative powers of the administrative authorities involved in OLAF investigations may vary. Investigations can be carried out in Greece on the basis of the Tax Enforcement Law, the Customs Law, the General Administrative Law (Law 4622/2019) and the law of the Greek **Independent Revenue Control Authority** (A.A.D.E.).

(a) Investigative powers in the area of customs duties and VAT (General Tax Code)

44 “Customs revenues increased by 34.6% in the three-year period 2020–2022, thanks to the intensification of actions to reduce the smuggling of VAT products”⁴²⁰

45 This was the headline of the Greek Ministry of Development & Investments on May 4th 2023.

46 The Code of Tax Procedure and Other Provisions (Law 5104/2024) applies in this area:

- 47 - **Article 29 Access to accounting records books and data**⁴²¹
- **Article 30 On-site tax audit**⁴²²

48 Both provisions are explored by their full wording below (see → Single measures).

49 The Customs Sector is very prone to EU frauds too and requires a huge administration.⁴²³ The Revenue is diminished by many schemes evading customs duties. A study

⁴²⁰ See <https://bit.ly/3I3ax9m>. Accessed 31 December 2024.

⁴²¹ Άρθρο 29 Πρόσβαση στα λογιστικά αρχεία βιβλία και στοιχεία.

⁴²² Άρθρο 30 Διενέργεια επιτόπιου φορολογικού ελέγχου.

⁴²³ See postgraduate work “Modernization of the operation of the Customs Service of the Ministry of Finance in the context of its conversion of the General Secretariat of Public Revenue (GGDE) in Independent Public Revenue Authority (AADE) and its harmonization with the Customs Administration and European regulations Union – Proposed changes – Reforms” DILIGENCE IOANNIS GEMELIARIS A.M.: 4042201503003 SUPERVISORS THEODORE CZEKOS ASSOCIATE PROFESSOR University of Peloponnese TRIPOLI 2017.

of the European Parliament from 2019 has analysed case studies, which show how fraud at the port of Piræus happens.⁴²⁴

Our case study stems from the national AFCOS Report and shows an example of fraud 50 in relation to the evasion of duties for cigarettes.

Case Study 3: Seizure of Cigarettes in the Customs Sector

	Case-Study: Seizure of Cigarettes in the Customs Sector
	The national AFCOS offers a picture of past on-the-spot checks hat concerned customs duties and inspections into irregularities in the tobacco sector: “Seizures of cigarettes The Customs Service from 10th 2015 to 4th 2016 seized eleven (11) containers of contraband cigarettes. Cooperation: Customs Service with E.G. S.D.O.E. for confiscations of five (5) containers. Coordination: General Secretariat for the Fight against Corruption – AFCOS. Total number of cigarettes seized: 125,570,000. Total amount of relevant duties and taxes: €23,119,841.1

⁴²⁴ European Parliament, Policy Department D for Budgetary Affairs 2019, p. 88: “Alleged Fraud at the Port of Piræus In 2016, China’s State owned company (i.e. COSCO Shipping) has acquired the majority of Piræus Port Authority (i.e. 67% stakes)¹. The company manages one container terminal and a whollyowned subsidiary, and two other terminals. Since then, Port of Piræus is often described as a gateway between Europe and China². The port channel a large volume of goods into the EU³. In early 2018, allegations of customs tax fraud arose in the Port of Piræus. Piræus’ import capacity increased six-fold under COSCO, as Piræus became a major entry point, when reportedly other ports (further North) tightened controls. Reportedly, EU anti-fraud investigators have indicated that Greece and Hungary are suspected to become the new centres for the textiles fraud using the Chinese Silk Road Infrastructure to undeclared goods to pay lower import duties. Significantly, the Port of Piræus Authority (PPA) has denied knowledge of criminal groups using the port and declares that it undertakes all measures necessary to maintain customs supervision of imported goods. Also, COSCO claimed in April 2018 that COSCO Shipping operates compliantly and legally.” The solution and the fraud investigation can be retrived from the Study Report.

Anti-Fraud Coordinating Service - AFCOS

D. Coordination in fraud cases 2.

Seizures of cigarettes

It is noted that the **tobacco detector dog DIABLO** of the **Special Secretariat SDOE** was also used in the relevant operations.

30

Anti-Fraud Coordinating Service - AFCOS

D. Fraud Coordination

2. Seizures of cigarettes

Cyprus

Montenegro

Malta

China

Taiwan

Piraeus

Upload to other containers

Foreclosures :
1st 2016 & 2nd 2016

33

The information that ultimately led to the seizures initially came to AFCOS from OLAF, which also demonstrates the excellent cooperation established between AFCOS Greece and the European Anti-Fraud Office – OLAF.”⁴²⁵

Source: AFCOS/OLAF Report (see below footnote).

⁴²⁵ AFCOS, online: <https://is.gd/AsvXG9>. Accessed 31 December 2024.

The following overview offers the **key-provisions relating to the customs investigations**: 51

Customs Investigations Measures 1:

	Measures
Art. 24 et seq. of the Customs Code contain provisions that relate to the investigative powers, especially the conduction of customs controls on Greek territory. The Excise Duty Tax is regulated by Art. 53 et seq. Customs Code.	

(b) Investigative powers in the area of structural funds and internal policies

In the area of structural funds there are certain control authorities with specific powers that may be transferred to OLAF investigations. The following deals with the three-levelled administrative control mechanism conducted by three different authorities (the administrative departments of the operational programs, the paying agencies, the **Financial Control Committee E.D.E.L.**) as well as the controls performed by YDE inspectors and controls of the EAGGF fund. The consequences for OLAF investigations are presented briefly based on the results of *Daroussis* (2006). 52

(aa) Three-Levelled Control Mechanism: Types of Control

One of the competent authorities to investigate irregularities in the area of structural funds are the administrative departments of the operational programs (*Diachiristikes Arches*). The Law No 2860/2000 is applicable for their controls. Especially Art. 6 of Law no 2860/2000 determines the powers of the competent departments in the so-called first level control.⁴²⁶ This contains the control of “all operations from a physical, financial and logistical point of view, as well as on-site inspection at the final beneficiary.”⁴²⁷ 53

Part of the control procedure involves the check whether the beneficiary complies with the relevant provisions.⁴²⁸ During the implementation of the operation, the administrative body also carries out on-the-spot checks.⁴²⁹ The body is authorised to conduct unscheduled inspections once serious indications for irregularities are encountered.⁴³⁰ 54

⁴²⁶ Daroussis 2006, pp. 281 et seq.

⁴²⁷ Ibid., pp. 281–282.

⁴²⁸ Ibid., p. 282.

⁴²⁹ Ibid.

⁴³⁰ Ibid.

55

Art. 6 Law no. 2860/2000 on Administration, monitoring and control of the Community Support Framework and other provisions

Control by the managing authorities of operational programs

1.⁴³¹ The managing authority of each operational program exercises the control provided for in Article 4 para 1 at all stages from the preparation to the completion of the operation.

2. The management authority of the operational program checks whether the final beneficiary has taken the measures that ensure compliance with the applicable legislation and the conditions for the correct execution of the operations. Especially for acts whose implementation is governed by Law 1418/1984, as applicable each time and from the regulatory acts issued under its authority, the management authority of the program must pre-approve the stages of their development, as these stages are defined in the act's inclusion decision.

⁴³¹ **Άρθρο 6 Έλεγχος από τις διαχειριστικές αρχές επιχειρησιακών προγραμμάτων**

1. Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος ασκεί τον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο (ια) σε όλα τα στάδια από την προετοιμασία μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης.

2. Η διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος ελέγχει εάν ο τελικός δικαιούχος έχει λάβει τα μέτρα που εξασφαλίζουν την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας και τις προϋποθέσεις για την ορθή εκτέλεση των πράξεων. Ειδικά για τις πράξεις η εφαρμογή των οποίων διέπεται από το ν. 1418/1984, όπως ισχύει κάθε φορά και από τις κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις, η διαχειριστική αρχή του προγράμματος προβαίνει υποχρεωτικά σε προέγκριση των σταδίων εξέλιξής τους, όπως τα στάδια αυτά ορίζονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

3. Κατά το στάδιο της εκτέλεσης της πράξης η διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος ελέγχει και με επιτόπιο έλεγχο:

- α) τη νομιμότητα των πράξεων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών και την τήρηση των διαδικασιών,
- β) την αξιοπιστία των πληροφοριών και οικονομικών στοιχείων που δηλώνονται από τον τελικό δικαιούχο,
- γ) την τήρηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει ο τελικός δικαιούχος και
- δ) την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας.

4. Μετά τη γνωστοποίηση της ολοκλήρωσης της πράξης από τον τελικό δικαιούχο, η διαχειριστική αρχή προβαίνει σε επιτόπιο έλεγχο των ποιοτικών, οικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων της πράξης, καθώς και σε έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων του τελικού δικαιούχου, λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση και την απόφαση ένταξης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα Κατ συ* ντάσσει σχετική βεβαίωση τήρησης των υποχρεώσεων από τον τελικό δικαιούχο.

5. Για κάθε διενεργούμενο έλεγχο συντάσσεται έκθεση και τα πορίσματα της καταχωρούνται στο Ο.Π.Σ. και κοινοποιούνται στην Αρχή Πληρωμής, στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και στον τελικό δικαιούχο.

6. Η διαχειριστική αρχή, εφόσον έχει σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παρατυπιών, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 2988/1995 του Συμβουλίου, προβαίνει στη διενέργεια έκτακτου ελέγχου. Μέχρι την περάτωση του ελέγχου και την έκδοση σχετικού πορίσματος, ενημερώνει την Αρχή Πληρωμής και ζητά την αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης από την αρμόδια υπηρεσία. Μετά την έγκριση του πορίσματος ελέγχου από τον οικείο Υπουργό ή Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την Αρχή Πληρωμής και εισηγείται στις αρμόδιες υπηρεσίες την άρση της αναστολής χρηματοδότησης ή λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παράβασης, των δημοσιονομικών της επιπτώσεων και των διατάξεων του άρθρου 39 του Κανονισμού, εισηγείται στα αρμόδια όργανα την υποχρεωτική διακοπή της χρηματοδότησης του έργου ή τη μείωση του ύψους της. Στις περιπτώσεις που απαιτείται επιστροφή παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών διενεργείται καταλογισμός σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Όταν οι παρατυπίες που διαπιστώθηκαν συνιστούν πειθαρχικό ή ποινικό αδίκημα, αντίγραφο του σχετικού φακέλου αποστέλλεται στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα ή στις εισαγγελικές αρχές. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να ορίζεται ειδικότερα η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

3. During the stage of execution of the operation, the management authority of the operational program checks and with on-site inspection:
 - a) the legality of the operations, the legality and regularity of the expenses and the observance of the procedures,
 - b) the reliability of the information and financial data that are declared by the final beneficiary,
 - c) compliance with the commitments undertaken by the final beneficiary and
 - d) compliance with the rules of publicity.
4. After notification of the completion of the operation by the final beneficiary, the management authority shall carry out an on-site inspection of the qualitative, financial and operational results of the operation, as well as a control of compliance with the obligations of the final beneficiary, taking into account the proposal and the decision inclusion in the business program Kat* draws up a relevant certificate of compliance with the obligations by the final beneficiary.
5. For each audit carried out, a report is drawn up and its findings are registered in the OPS. and are notified to the Paying Authority, the Financial Control Committee of the Ministry of Finance, as well as the final beneficiary.
6. The management authority, if it has serious indications of the existence of irregularities, within the meaning of article 1 of Regulation (EC) 2988/1995 of the Council, proceeds to carry out an extraordinary audit. Until the end of the audit and the issuance of a relevant conclusion, it informs the Paying Authority and requests the suspension of the financing of the operation by the competent agency. After the approval of the audit report by the relevant Minister or General Secretary of the Region, the managing authority informs the Paying Authority and recommends to the relevant services the lifting of the suspension of funding or, taking into account the seriousness of the violation, its financial implications and the provisions of Article 39 of the Regulation, recommends to the competent bodies the mandatory interruption of the financing of the project or the reduction of its amount. In cases where a refund of illegally or improperly paid sums is required, an imputation is carried out in accordance with the written provisions. When the irregularities found constitute a disciplinary or criminal offence, a copy of the relevant file is sent to the competent disciplinary bodies or the prosecution authorities. By decision of the Ministers of National Economy and Finance, the procedure and every necessary detail for the implementation of this provision can be defined in particular.

On the second level the control is conducted by the Paying Agency (*Archi Plyromis*) **56** and constitutes an external administrative control.⁴³² The essential provision may be found in Art. 9 of Law No. 2860/2000.⁴³³ The provision describes the analysis and eval-

⁴³² Daroussis 2006, p. 283.

⁴³³ Ibid.

uation of the control systems conducted on the first level – it is basically a cross-checking, especially with regard to the correct functioning of the management and control systems conducted by the administrative bodies of the operational programs.⁴³⁴ Therefore, the powers contain e.g. the taking of samples or the conducting of unscheduled inspections.⁴³⁵

57 Art. 9⁴³⁶ Checks by the Paying Authority

1. The Paying Authority carries out:

- a) Checks by cross-checking payment details registered in the O.P.S. by the management authorities of the operational programs.
- b) Checks on the management authorities of the operational programs, especially regarding the proper functioning of the management and control system.
- c) Sampling checks on the final beneficiaries and on the transactions financed under the C.P.S. At the proposal of the Paying Authority, the checks of this subsection may be carried out by an existing State audit service.

⁴³⁴ Ibid.

⁴³⁵ Ibid.

⁴³⁶ Άρθρο 9 Έλεγχοι από την Αρχή Πληρωμής

1. Η Αρχή Πληρωμής διενεργεί:

α) Ελέγχους με διασταύρωση στοιχείων πληρωμών που καταχωρούνται στο Ο.Π.Σ. από τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

β) Ελέγχους στις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων, ιδίως ως προς την ορθή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

γ) Δειγματοληπτικούς ελέγχους στους τελικούς δικαιούχους και στις πράξεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Κ.Π.Σ.. Με πρόταση της Αρχής Πληρωμής οι έλεγχοι του εδαφίου αυτού μπορεί να πραγματοποιούνται από υφιστάμενη ελεγκτική υπηρεσία του Δημοσίου.

2. Σε ειδικές περιπτώσεις με απόφαση του προϊσταμένου της Αρχής Πληρωμής μπορεί ο έλεγχος να ανατίθεται σε ειδική ομάδα ελέγχου στην οποία συμμετέχουν υπάλληλοι της Αρχής Πληρωμής, υπάλληλοι του δημόσιου τομέα ή και ιδιώτες, ή να αναθέτει το έργο του ελέγχου σε ελεγκτικές εταιρείες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών των ομάδων ελέγχου κατά παρέκκλιση του άρθρου 11 του ν. 2470/1997, καθώς και ο τρόπος και το ύψος της αμοιβής των εμπειρογνομόνων.

3. Η Αρχή Πληρωμής καταχωρίζει τα πορίσματα των ανωτέρω ελέγχων στο Ο.Π.Σ. και τα γνωστοποιεί στη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. και του επιχειρησιακού προγράμματος, στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και στον τελικό δικαιούχο.

4. Η Αρχή Πληρωμής, εφόσον έχει σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παρατυπιών, προβαίνει στη διενέργεια έκτακτου ελέγχου. Μέχρι την περάτωση του ελέγχου και την έκδοση σχετικού πορίσματος η Αρχή Πληρωμής εντέλλεται την αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης από τις οικονομικές υπηρεσίες των αρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών ή φορέων και ενημερώνει την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και τη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ..

5. Μετά την έκδοση πορίσματος ελέγχου, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από εισήγηση της Αρχής Πληρωμής, και μετά από γνώμη της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος, αίρεται η αναστολή χρηματοδότησης ή, λαμβανομένων υπόψη της βαρύτητας της παράβασης, των δημοσιονομικών της επιπτώσεων και των διατάξεων του άρθρου 39 του Κανονισμού, διακόπτεται η χρηματοδότηση του έργου ή μειώνεται το ύψος της. Στις περιπτώσεις που απαιτείται επιστροφή παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών γίνεται ο καταλογισμός σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Οπου απαιτείται, τα στοιχεία διαβιβάζονται στα αρμόδια, για τον έλεγχο των εμπλεκόμενων, πειθαρχικά όργανα ή στις εισαγγελικές αρχές.

6. Η Αρχή Πληρωμής παρακολουθεί την πορεία εξέλιξης των θεμάτων που παρέπεμψε σε άλλες δημόσιες αρχές με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου και ενημερώνει την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών.

2. In special cases, by decision of the head of the Paying Authority, the audit may be assigned to a special audit team in which employees of the Paying Authority, public sector employees or private individuals participate, or assign the work of the audit to auditing companies. By a joint decision of the Ministers of National Economy and Finance, the remuneration of the members of the control groups is determined in derogation of Article 11 of Law 2470/1997, as well as the method and amount of the remuneration of the experts.
3. The Paying Authority registers the findings of the above checks in the O.P.S. and notifies them to the management authority of the C.P.S. and the operational program, to the Financial Control Committee of the Ministry of Finance and to the final beneficiary.
4. The Paying Authority, if it has serious indications of the existence of irregularities, shall carry out an extraordinary audit. Until the end of the audit and the issuance of a relevant conclusion, the Paying Authority orders the suspension of the financing of the act by the financial services of the competent Ministries, Regions or bodies and informs the Financial Control Committee of the Ministry of Finance and the management authority of the C.P.S.
5. After the issuance of an audit report, by decision of the Minister of National Economy, after a recommendation from the Paying Authority, and after an opinion of the managing authority of the operational program, the suspension of funding or, taking into account the seriousness of the violation, its financial consequences is lifted and the provisions of article 39 of the Regulation, the financing of the project is interrupted or its amount is reduced. In cases where a refund of illegally or improperly paid sums is required, the imputation is made in accordance with the written provisions. Where required, the information is forwarded to the competent disciplinary bodies or prosecutorial authorities for the control of those involved.
6. The Paying Authority monitors the course of development of the issues referred to other public authorities by the procedure of the previous paragraph and informs the Financial Control Committee of the Ministry of Finance.

The controlling activity on the third level is conducted by the Financial Control Commission (*Epitropi Dimosionomiko Elencho* E.D.E.L.).⁴³⁷ Art. 17 of Law no. 2860/2000 is applicable here. It describes an “external financial control of the managing authorities, the paying agency, the final beneficiaries and the operation itself.”⁴³⁸ The control of E.D.E.L. involves the activity of the bodies on the first and second control level as well as the expenditure of the beneficiaries.⁴³⁹ E.D.E.L. conducts on-site visits as well as unscheduled inspections.⁴⁴⁰

⁴³⁷ Daroussis 2006, p. 284.

⁴³⁸ Ibid.

⁴³⁹ Ibid.

⁴⁴⁰ Ibid.

Chapter E External Audit

Art. 17 External financial control

1.⁴⁴¹ In the Ministry of Finance (General Accounting Office of the State) a Financial Control Committee (FCC) is established for the purpose of carrying out controls of the management authorities, the Paying Authority of the final beneficiaries and transactions.

2. The above Committee consists of seven members and is constituted by decision of the Minister of Finance by the Director General of the General Directorate of Administration and Financial Controls as Chairman, the Directors of the Directorates of Planning and Controls, Studies and Evaluation and Financial Relations with the European Union of the Ministry of Finance and three experts with experience in financial control of Community programmes.

3. By a similar decision, the substitute members of the Committee and its secretariat, which is staffed with employees of the above departments, are appointed.

4. The mission of E.D.E.L. it is recommended to ensure compliance with the principles of sound financial management and in particular:

⁴⁴¹ **Κεφάλαιο Ε Εξωτερικός Ελεγχος**

Άρθρο 17 Εξωτερικός δημοσιονομικός έλεγχος

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους) συνιστάται Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.Ε.Λ.) με σκοπό τη διενέργεια ελέγχων των διαχειριστικών αρχών, της Αρχής Πληρωμής των τελικών δικαιούχων και πράξεων.

2. Η ανωτέρω Επιτροπή είναι επταμελής και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών από τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Δημοσιονομικών Ελέγχων ως Πρόεδρο, τους Διευθυντές των Διευθύνσεων Προγραμματισμού και Ελέγχων, Μελετών και Αξιολόγησης και Δημοσιονομικών Σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση του Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.) και τρεις εμπειρογνώμονες με εμπειρία σε θέματα δημοσιονομικού ελεγχου των κοινοτικών προγραμμάτων.

3. Με όμοια απόφαση ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής και η γραμματεία της, η οποία στελεχώνεται με υπαλλήλους των ανωτέρω διευθύνσεων.

4. Η αποστολή της Ε.Δ.Ε.Λ. συνιστάται στην εξασφάλιση της τήρησης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ιδίως:

α) στον έλεγχο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των διαχειριστικών αρχών και της Αρχής Πληρωμής, καθώς και των δαπανών των τελικών δικαιούχων, οι οποίοι υλοποιούν πράξεις στα πλαίσια του Κ.Π.Σ., των κοινοτικών πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής, β) στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που πραγματοποιούν οι διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και η Αρχή Πληρωμής, γ) στην αξιολόγηση των μέτρων και ενεργειών που λήφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές σε συνέχεια των ελέγχων που διενεργήθηκαν, δ) στη συνεργασία με την Επιτροπή για το συντονισμό των ελέγχων των εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων, τη μέθοδο και τον τρόπο διενέργειας των ελέγχων, καθώς και λοιπά θέματα με σκοπό τη μεγιστοποίηση του αποτελέσματος των διενεργούμενων ελέγχων, ε) στην παροχή προς την Επιτροπή δήλωσης, στην οποία συντίθενται τα πορίσματα των ελέγχων που διεξήχθησαν κατά τη διάρκεια υλοποίησης των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 και 2000-2006, όπως αυτή προβλέπεται στα άρθρα 8 του Κανονισμού (ΕΚ) 2064/97 της Επιτροπής της 15ης Οκτωβρίου 1997, 38 (περ. δ) του Κανονισμού 1260/99 του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999 και 10 {παράγραφος στ) του Κανονισμού 1264/99 του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999, στ) στην ενημέρωση της Επιτροπής ως προς την εξέλιξη των διοικητικών και δικαστικών διώξεων.

5. Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στις διαχειριστικές αρχές, στην Αρχή Πληρωμής, στους τελικούς δικαιούχους και στις πράξεις είναι δειγματοληπτικοί, βάσει ετήσιου προγραμματισμού που καταρτίζεται από την Ε.Δ.Ε.Λ., ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ελέγχων. Επίσης διενεργούνται έλεγχοι εκτός προγραμματισμού, όταν αυτό απαιτείται. Κατά τον έλεγχο εξετάζεται η νομιμότητα και η κανονικότητα των πράξεων και οι διαδικασίες υλοποίησής τους. Ο έλεγχος μπορεί να διενεργείται στην έδρα των τελικών δικαιούχων ή στους χώρους υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου των πράξεων.

- a) in the control of the management and control systems of the managing authorities and the Paying Authority, as well as the costs of the final beneficiaries, who implement operations within the framework of the C.P.S., the community initiatives and the Cohesion Fund,
- b) in evaluation of the results of the controls carried out by the management authorities of the operational programs and the Paying Authority,
- c) in the evaluation of the measures and actions taken by the competent authorities following the controls carried out,
- d) in cooperation with the Commission for the coordination of audits of national and community programs, the method and manner of carrying out the audits, as well as other issues with the aim of maximizing the result of the audits carried out,
- e) in providing the Commission with a statement, which summarizes the findings of the controls carried out during the implementation of the programs of the period 1994–1999 and 2000–2006, as provided for in articles 8 of Regulation (EC) 2064/97 of the Commission of 15 October 1997, 38 (para d) of the Regulation 1260/99 of the Council of June 21, 1999 and 10 (para f) of Regulation 1264/99 of the Council of June 21, 1999,
- f) in informing the Commission regarding the progress of administrative and judicial prosecutions.

5. The checks carried out on the managing authorities, on the Paying Authority, on the final beneficiaries and on the operations are sampled, based on the annual planning drawn up by the E.D.E.L., following a recommendation from the Planning and Controls Directorate. Unscheduled checks are also carried out when required. During the audit, the legality and regularity of the transactions and their implementation procedures are examined. The audit can be carried out at the headquarters of the final beneficiaries or at the places of implementation of the physical object of the transactions.

6.⁴⁴² The formation of audit teams from employees of the Finance Department and employees seconded to the Ministry of Finance (G.L.K.), the determination of the compensation of the auditors for their participation in the audits or the compensation of the

⁴⁴² 6. Η συγκρότηση των ελεγκτικών ομάδων από υπαλλήλους του Δημοσιονομικού Κλάδου και υπαλλήλους αποσπασμένους στο Υπουργείο Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.), ο καθορισμός της αποζημίωσης των ελεγκτών για τη συμμετοχή τους στους ελέγχους ή της αποζημίωσης των μελών και της γραμματείας της Ε.Δ.Ε.Λ., το ειδικό επίδομα των αποσπασμένων υπαλλήλων, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Το ύψος της εκτός έδρας αποζημίωσης και τα έξοδα μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί στις ανωτέρω ελεγκτικές ομάδες ορίζεται με όμοια απόφαση με εκείνη του άρθρου 7 παρ. 7.

7. Σε ειδικές περιπτώσεις, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, μπορούν να συμμετέχουν στους ελέγχους εμπειρογνώμονες δημόσιοι λειτουργοί ή ιδιώτες, οι οποίοι λόγω της θέσεως ή των ειδικών γνώσεών τους μπορούν να βοηθήσουν το ελεγκτικό έργο. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος και το ύψος της αποζημίωσης των εμπειρογνομόνων.

8. Μετά το πέρας του ελέγχου οι ελεγκτικές ομάδες συντάσσουν εκθέσεις, τις οποίες παραδίδουν στη Διεύθυνση Μελετών και Αξιολόγησης, που εισηγείται σχετικά στην Ε.Δ.Ε.Λ.. Αν διαπιστωθούν παρατυπίες ή παραβάσεις, οι εκθέσεις διαβιβάζονται στον Υπουργό Οικονομικών για τη λήψη μέτρων. Εάν προκύπτει θέμα καταλογισμού, αναζητούνται τα ποσά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την ανάκτηση των παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

members and the secretariat of the E.D.E.L., the special allowance of seconded employees, as well as every relevant detail, is determined by decisions of the Minister of Finance. The amount of the off-site compensation and the travel expenses of the personnel serving in the above audit groups is defined by a decision similar to that of Article 7 para 7.

7. In special cases, with decisions of the Minister of Finance, expert public officials or private individuals may participate in the audits, who, due to their position or special knowledge, can help the audit work. The manner and amount of compensation of the experts shall be determined by a similar decision.

8. After the end of the audit, the audit teams draw up reports, which they deliver to the Directorate of Studies and Evaluation, which makes a recommendation to the E.D.E.L.

9. Η Ε.Δ.Ε.Λ. συντάσσει ετήσια έκθεση για τα αποτελέσματα των ελέγχων και την αξιολόγηση των μέτρων και ενεργειών που έγιναν κατά την υλοποίηση των πράξεων, με ιδιαίτερη αναφορά στις δημοσιονομικές επιπτώσεις των παρατυπιών που ενδεχομένως σημειώθηκαν και των μέτρων που λήφθηκαν για τη διόρθωσή τους, την οποία υποβάλλει στους αρμόδιους φορείς και στην Επιτροπή.

10. Για τις ανάγκες των ελέγχων και τη λειτουργία της Ε.Δ.Ε.Λ. συνιστώνται στο Υπουργείο Οικονομικών {Γ. Λ. Κ.) Διευθύνσεις: α) Προγραμματισμού και Ελέγχων και β) Μελετών και Αξιολόγησης, υπαγόμενες στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης και Δημοσιονομικών Ελέγχων. Η κατανομή των αρμοδιοτήτων των Διευθύνσεων σε κάθε τμήμα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

11. Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ελέγχων διαρθρώνεται στα κατωτέρω τμήματα:

Τμήμα Α' Προγραμματισμού και Ελέγχου Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και του Ταμείου Συνοχής (Τ.Ι.).

Τμήμα Β' Προγραμματισμού και Ελέγχου Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.)· Τμήμα Προσανατολισμού και του Χρηματοδοτικού Μέσου Προσανατολισμού Αλιείας (Χ.Μ.Π.Α.).

Τμήμα Γ' Προγραμματισμού και Ελέγχου Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (Ε.Κ.Τ.), των κοινοτικών πρωτοβουλιών και λοιπών χρηματοδοτικών οργάνων.

Η Διεύθυνση Μελετών και Αξιολόγησης διαρθρώνεται στα κατωτέρω τμήματα:

Τμήμα Α' Μελετών και Επεξεργασίας Στοιχείων και Εκθέσεων.

Τμήμα Β' Σύνταξης και Εφαρμογής Ελεγκτικών Προτύπων και Επικοινωνίας.

Τμήμα Γ' Αξιολόγησης και Πιστοποίησης Δαπανών.

12. Για τη στελέχωση των ανωτέρω Διευθύνσεων συνιστώνται οι εξής θέσεις προσωπικού:

α) Τριάντα τρεις (33) θέσεις υπαλλήλων κλάδου ΠΕ1 Δημοσιονομικών εκ των οποίων δύο (2) θέσεις Διευθυντών.

β) Εξι (6) θέσεις υπαλλήλων ΠΕ κλάδου Μηχανικών.

γ) Τρεις (3) θέσεις υπαλλήλων ΠΕ κλάδου Γεωτεχνικών.

δ) Δύο (2) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού.

ε) Δύο (2) θέσεις υπαλλήλων κλάδου Πληροφορικής, στ) Τέσσερις (4) θέσεις υπαλλήλων ΔΕ Δακτυλογράφων Χειριστών Η/Υ.

ζ) Μία (1) θέση υπαλλήλου ΥΕ κλάδου Επιμελητών.

13. Η στελέχωση των διευθύνσεων μπορεί να γίνεται και με υπαλλήλους που αποσπώνται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα του άρθρου 1 του ν. 2000/1991, όπως ίσχυε κατά την πρώτη εφαρμογή του. Οι αποσπάσεις γίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού για χρονικό διάστημα δύο ετών, που μπορεί να παρατείνεται μια ή περισσότερες φορές κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες και τα θέματα λειτουργίας της Ε.Δ.Ε.Λ., καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια,

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να καταργηθεί το Ειδικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που συστήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2187/1994 (ΦΕΚ 16 Α 78.2.1994) και οι αρμοδιότητες του να μεταφερθούν στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.Ε.Λ.) που συνιστάται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

If irregularities or violations are found, the reports are forwarded to the Minister of Finance for action. If an imputation issue arises, the amounts are sought in accordance with the provisions in force for the recovery of illegally or unduly paid amounts.

9. E.D.EL. prepares an annual report on the results of the audits and the evaluation of the measures and actions taken during the implementation of the operations, with particular reference to the financial implications of the irregularities that may have occurred and the measures taken to correct them, which it submits to the competent bodies and the Commission.

10. For the needs of controls and the operation of E.D.E.L. are recommended to the Ministry of Finance (C. L. K.) Directorates: a) Planning and Controls and b) Studies and Evaluation, under the General Directorate of Administration and Financial Controls. The allocation of the responsibilities of the Directorates to each department is made by decision of the Minister of Finance.

11. The Planning and Controls Directorate is structured in the following departments: Department A' of Program Planning and Control of the European Regional Development Fund (ERDF) and the Cohesion Fund (T.I.).

Department B of Programming and Control of Programs of the European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EGTF); Department of Guidance and the Financial Instrument for Fisheries Guidance (XMPA).

Department C' of Programming and Program Control of the European Social Fund (ESF), community initiatives and other financial institutions.

The Department of Studies and Evaluation is structured in the following departments: Department 1 of Studies and Data Processing and Reports.

Department B Drafting and Application of Auditing Standards and Communication.

Department C ' Evaluation and Certification of Expenditures.

12. For the staffing of the above Directorates, the following personnel positions are recommended:

a) Thirty-three (33) positions of PE1 Financial branch employees, of which two (2) positions are Managers.

b) Six (6) positions of PE employees in the Engineering branch.

c) Three (3) positions of PE employees of the Geotechnical branch.

d) Two (2) Special Scientific Staff positions.

e) Two (2) positions of employees in the field of Informatics,

f) Four (4) positions of employees of the Department of Typists and Computer Operators.

g) One (1) HR employee position in the Custodians branch.

13. The staffing of the departments can also be done with employees who are seconded from the wider public sector of article 1 of Law 2000/1991, as it was in force when it

was first implemented. Secondments are made by joint decision of the Minister of Finance and the relevant Minister for a period of two years, which may be extended one or more times in derogation of the provisions in force.

14. With the decision of the Minister of Finance, the most specific responsibilities and operational issues of E.D.EL are regulated, as well as every necessary detail,

15. By joint decision of the Ministers of National Economy and Finance, the Special Coordinating Control Body for the programs financed by the European Union, established by article 6 of Law 2187/1994 (Government Gazette 16 A 78.2.1994) may be abolished and the responsibilities to be transferred to the Financial Control Committee (FCC) recommended by para 1 of this article.

- 60 The competences of E.D.E.L. are also regulated within the ministerial decree No. 2/4245/0004 (FEK 97 of 31 January 2001). According to Art. 1 para A 2 of this decree, E.D.E.L. is competent to authorise controls in cases of complaints sent by the European Anti-Fraud Office (OLAF).⁴⁴³ “It is also responsible for approving special control methods and control standards, which are based on control methods used by the control bodies of the European Commission, OLAF and the European Control Board”, cf. Art. 1 Abs. B 1 of the decree.⁴⁴⁴

(bb) On-site controls

- 61 The entire **procedure of the controls** on the first level follows a pre-planning and planning stage, the conduct of on-site controls, the preparing of the control protocol as well as the stage concerning the consequences of the detected faults and the recommendation for necessary corrections.⁴⁴⁵
- 62 While the **pre-planning** involves the check of the data of the beneficiary to gain insight on the issues, the planning stage determines the control group and the definition of the legal framework.⁴⁴⁶ The reasons, aims, time, methods and place of the control are settled here as well.⁴⁴⁷
- 63 During the control itself, the **inspectors visit the premises** of the beneficiary. Evidential data are collected at this stage. For this, the inspectors fill out specific control forms and record the information gathered. Due to this reason, the investigators have, too, the power to question the beneficiary.⁴⁴⁸ *Daroussis* explains the conducting of the on-site controls as follows:

⁴⁴³ Daroussis 2006, p. 284.

⁴⁴⁴ Ibid.

⁴⁴⁵ Ibid., pp. 328 et seq.

⁴⁴⁶ Ibid., p. 329.

⁴⁴⁷ Ibid.

⁴⁴⁸ Ibid., pp. 330–331.

“Through the local visit (the construction sites, offices, training centres etc.) the status of the work to be carried out is checked. From the local observations of the inspectors, conclusions can be drawn as to whether the present work (e.g. the construction of a road) is built according to the required guidelines (according to the technical specifications, studies, permits, information signs). Furthermore, it can be clarified whether the equipment that was purchased, meets the guidelines of the tender in question and is in good shape. Furthermore, it can be examined whether the employees of an authority understand the procedures, their responsibilities and their know the role. It can also be checked whether the documents and the Archives pertaining to the work are accurate and correspond to reality in relation to the actual object.”⁴⁴⁹ 64

If irregularities are detected, the **financing is immediately suspended**.⁴⁵⁰ The evidence is sent to the competent public prosecutor’s office and control bodies.⁴⁵¹ The European Commission has to be informed of the irregularity as well.⁴⁵² If there is merely a suspicion of an irregularity, Art. 9 Law no. 2860/2000 applies.⁴⁵³ It involves another check of the same facts to determine the existence of irregularities.⁴⁵⁴ 65

The on-site controls of the **second and third level** are essentially the same as the controls on the first level. The only difference is that the other bodies conduct the controls not regularly, but on a random basis.⁴⁵⁵ 66

(cc) Consequences for the investigations of OLAF

OLAF investigators need to adhere to the above mentioned rules of the law no. 2860/2000. Since this law does not contain many details on the control procedure, *Daroussis* suggests the applicability of an existing internal control manual⁴⁵⁶ created by the working group MOD [Monada organosis tis diachirisis tou K.P.S. (Koinotiko Plaisio Stirixis)] – a group of officials from the three control bodies E.D.E.L., the paying agency and the administrative departments of the operational programs.⁴⁵⁷ 67

Daroussis explains the control powers of OLAF investigators as follows: 68

“According to p. 43 of the control manual, OLAF inspectors are authorised to visit the premises of the final beneficiary in order to collect material to assess whether all Community and national requirements have been complied with. However, this 69

⁴⁴⁹ Ibid., p. 331.

⁴⁵⁰ Ibid., p. 334.

⁴⁵¹ Ibid..

⁴⁵² Ibid.

⁴⁵³ Ibid.

⁴⁵⁴ Ibid.

⁴⁵⁵ Ibid., p. 335.

⁴⁵⁶ Decree of the Ministry of Finance no. 2/20943/0004 of 1 April 2003.

⁴⁵⁷ Daroussis 2006, p. 337.

authority is already derived from the Control Regulation, as it is not a right of entry but merely a right of access. For this reason only Community law is applicable here.

- 70 Furthermore, according to p. 30 of the Control Manual, OLAF inspectors are authorised to ask questions of the persons inspected. The latter are obliged to answer these questions. They must also assist the inspectors in their task. In return, however, the inspectors are obliged to provide information.
- 71 Since the Control Regulation does not provide for the power of OLAF inspectors to question the economic operators, nor the obligation of the economic operators to assist the OLAF inspectors, they result in Greece from p. 30 of the Control Manual. Furthermore, p. 36 of the control manual stipulates that the persons to be controlled must be informed in advance of the control about its implementation. However, this provision is not relevant for OLAF inspectors, as it is contrary to the principle of effectiveness. The prior announcement of the control would defeat the purpose of the control, as it would undermine the element of surprise. According to p. 30 of the control manual the inspectors can raise concerns when carrying out the inspections and when drawing up the inspection report. This rule is also applicable to OLAF inspectors, as it is an expression of the general right to be heard. In contrast to the regulations under European law the OLAF inspectors are therefore already obliged to hear the inspected persons during the inspection. Compared to the standard under European law, this represents an increase in protection, since under European law the right to be heard only exists before the inspection protocol is drawn up.”⁴⁵⁸

(dd) Controls by the YDE

- 72 Furthermore, the YDE is an authority that conducts controls on the public expenditures for programs co-financed by the EU according to Art. 26 para 1 and 2 of Law No 2362/95. Presidential Decree No. 151/1998 regulated the control procedures and has been repealed by Art. 91 Law 4446/2016 and replaced by capital C “Check for Clearance and Payment of Public Expenditure” (Art. 75–89) of Law 4446/2016 (ΦΕΚ Α 240/22.12.2016).
- 73 The on-site controls can be conducted by financial inspectors and officials of the YDE under the premise of significant doubts relating to the lawfulness of the circumstances of the financial support received. The powers of the inspectors are regulated in Art. 2 paras 6 and 7 of Law No 2343/95 and involves for example the following:

⁴⁵⁸ Ibid., pp. 338–339.

- 74
75

76

[...] 6.⁴⁵⁹ The Financial Inspectors, in the exercise of their duties, have access to any information or element that concerns or is useful for the exercise of their work and mission, not subject to the limitations of the legislation, on tax, banking, brokerage and business secrecy, but obliged to comply with the confidentiality provisions of Article 72 of the Civil Code.

Οι Οικονομικοί Επιθεωρητές δεν μπορούν να προβούν σε οποιοδήποτε άνακριτική ενέργεια, χωρίς προηγούμενη σχετική πα ραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα ή ειρηνοδίκη, κατά περίπτωση. Κατά την έρευνα δεν αποκλείεται ,η παρουσία του εισαγγελέα ή ειρηνοδίκη, εφόσον αυτή κρίνεται σκόπιμη από τον εκδίδοντα τη σχετική παραγγελία.

a) All public, municipal, community, police and other authorities, as well as any competent natural or legal person, are required to provide the above requested information or data. In this context, banks and credit institutions are obliged, following a relevant written order of the competent prosecutor, issued following a request from the head of the relevant Financial Inspection service, to open or temporarily prohibit the opening of their counters, until the audit is carried out from the Economic Inspection.

b) The negligence or the refusal to provide the above requested information or data, and the intentional concealment of data or information, as well as the provision of inaccurate data with the knowledge of the grantor as such and generally obstructing or misleading the work of the Financial Inspectors, in addition to any existing criminal responsibilities, it constitutes an independent disciplinary offence, for which the disciplinary judge may impose a penalty from the provisions of para 4 of article 207 of the Civil Service Code (p.d. 611/1977 Official Gazette 198 A’).

In the case of persons who do not have the status of an employee, within the meaning of the provisions of article 263 A of the Criminal Code, a fine of 50,000 to 500,000 drachmas is imposed, accordingly. The fine is charged with a reasoned decision of the head of the Service under the Inspector, after previously summoning the person charged for a hearing.

These fines are assessed and collected as public revenue, according to the provisions of the Public Revenue Collection Code.

The limits of the above fine may be adjusted by decisions of the Minister of Finance, published in the Government Gazette.

7. The Financial Inspectors, in the exercise of their powers, have the rights and duties of an investigative officer. For the investigation in the professional establishment of the professional or in the shop of another person subject to the control of the Ministry of Finance, the financial inspectors have the right to request from the competent prosecutor and, in the absence of one, from the relevant justice of the peace, the assistance of an investigative officer or assign them the carrying out of an investigation to find books, documents, goods or other elements, which, according to reasonable suspicions, are hidden and affect the exact value of the taxable material or the result of the Financial Inspection audit being carried out.

The Financial Inspectors cannot carry out any investigative action, without a prior relevant order from the competent prosecutor or a justice of the peace, as the case may be. During the investigation, the presence of the public prosecutor or a justice of the peace is not excluded, as long as this is deemed appropriate by the issuer of the relevant order. [...]

77 Please also refer to PD 142/2017 “Ministry of Finance Organisation” (FEK A 181/23.11.2017).

The powers of the YDE inspectors are in part from criminal in nature.

78

(ee) Consequences for the investigations of OLAF

Since OLAF investigators may only perform administrative powers, the competences of the YDE inspectors cannot be transferred in whole. *Daroussis* argues that OLAF investigators may perform on-site inspections with means that are administrative in nature:

79

“From Art. 13 para 2 of the p.d. 151/98, it follows that the on-site inspection initially serves to collect evidence by any appropriate means, in particular by inspecting or appraising the object of the public issue.

80

Consequently, OLAF also has this power if the control is of an administrative nature. This is supported by the fact that according to Art. 16 para 3 of the p.d. 151/98 only in the event that criminally relevant fraud is discovered during the proceedings, the control as a normal investigation is continued, i.e. receipts and other documents can also be confiscated. Only then can the inspectors proceed according to the regulations that apply to the financial inspectors and report the result of the inspection to the responsible public prosecutor.

It follows from the above that the control initially has an administrative character, because without the existence of material relevant to criminal law the inspectors are neither authorised to carry out investigative acts nor are they obliged to inform the public prosecutor that the control has been carried out.”⁴⁶⁰

The controls may only be carried out under the premise that there are significant doubts with regard to the actual or lawful implementation of the supported measures (Art. 13 para 1 (1) of p.d. 151/98⁴⁶¹). This is mirrored in Art. 5 subpara 1 of the Regulation 2185/96.⁴⁶² *Daroussis* concludes that OLAF does not adhere to “(t)he regulations for the financial inspectors (Art. 2 para 6 and 7 law no. 2343/95), which are enforced by the reference in Art. 16 para 3 of p.d. 151/98 to YDE officials”⁴⁶³ due to their criminal procedural character. “In particular, the exemption from tax, banking, stock exchange and professional secrecy does not apply.”⁴⁶⁴

81

Consequently, OLAF may not carry out inspections according to Art. 2 para 6 and 7 of law no 2343/95 in this relation.

82

Since the legal text of PD 151/1998 has been repealed by Art. 91 Law 4446/2016 and replaced by Art. 75 to 89 of the same law, those Articles have to be checked in order to

83

⁴⁶⁰ Daroussis 2006, pp. 343–344.

⁴⁶¹ See below (mn. 86, 87) for the new legal text in Law 4446/2016.

⁴⁶² Daroussis 2006, pp. 343–344.

⁴⁶³ Ibid., p. 344.

⁴⁶⁴ Ibid.

confirm the data provided above by *Daroussis*. Articles 86 and 87 focus on on-site inspections:

84

Art. 86⁴⁶⁵ Concept and object of on-site inspection

1. If the control carried out by the financial services of the entities on the legality and regularity of the expenditure, in accordance with the previous articles or on the basis of the provisions in force for the entities of the General Government, serious doubts arise about the essential part thereof, it may be requested carrying out an on-site inspection.

Such control shall consist of gathering evidence or any other element by any appropriate means, in particular by means of an inspection and/or expert examination of the subject of the expenditure.

2. The on-site inspection is carried out on expenses related to:

a. Public works, to verify in particular their construction in accordance with the technical conditions, the study and the specifications, the accuracy of the protocols, the measurements, the recapitulation tables of tasks and other relevant data, the agreement of the sizes of each bill, and indeed the final one, to what is stated in the measurements.

b. Supplies/services, to ascertain if they have actually been received and if they are in accordance with the technical specifications and terms of the relevant contract.

c. Expenses related to off-site travel, overtime work, etc., to verify that these have been carried out in accordance with what is stated in the relevant supporting documents and in

d. any other case, when there are serious doubts about the realization of the expenditure.

3. The exercise of the on-site inspection suspends the payment of the specific costs, unless an order is given for their payment by the competent Minister, or respectively by

⁴⁶⁵ **Άρθρο 86 Έννοια και αντικείμενο επιτόπου ελέγχου**

1. Αν από τον έλεγχο που διενεργούν οι οικονομικές υπηρεσίες των φορέων επί της νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης, σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα ή βάσει των ισχυουσών διατάξεων για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ανακύψουν σοβαρές αμφιβολίες για το ουσιαστικό μέρος αυτής, δύναται να ζητηθεί η διενέργεια επιτόπου ελέγχου. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται σε συλλογή αποδεικτικού υλικού ή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου με κάθε πρόσφορο τρόπο και κυρίως με αυτοψία ή και πραγματογνωμοσύνη στο αντικείμενο της δαπάνης.

2. Ο επιτόπου έλεγχος ασκείται σε δαπάνες που αφορούν σε:

α. Δημόσια έργα, για εξακρίβωση ιδίως της κατασκευής τους σύμφωνα με τους τεχνικούς όρους, τη μελέτη και τις προδιαγραφές, την ακρίβεια των πρωτοκόλλων, των επιμετρήσεων, των ανακεφαλαιωτικών πινάκων εργασιών και λοιπών σχετικών στοιχείων, τη συμφωνία των μεγεθών κάθε λογαριασμού, και μάλιστα του τελικού, προς τα αναγραφόμενα στις επιμετρήσεις.

β. Προμήθειες/υπηρεσίες, για διαπίστωση αν αυτές έχουν πράγματι παραληφθεί και εάν είναι σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της σχετικής σύμβασης.

γ. Δαπάνες που αφορούν μετακινήσεις εκτός έδρας, υπερωριακή εργασία κ.λπ., για διαπίστωση της πραγματοποίησης αυτών σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα σχετικά δικαιολογητικά και σε

δ. κάθε άλλη περίπτωση, όταν υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες για την πραγματοποίηση της δαπάνης.

3. Η άσκηση του επιτόπου ελέγχου αναστέλλει την πληρωμή των συγκεκριμένων δαπανών, εκτός αν δοθεί εντολή για την πληρωμή τους από τον αρμόδιο Υπουργό, ή αντιστοίχως από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο διοίκησης για τους λοιπούς φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και Γενικής Κυβέρνησης, με αιτιολογημένη απόφασή του. Η αρμοδιότητα αυτή είναι μη μεταβιβάσιμη.

the legally competent administrative body for the other bodies of the Central Administration and General Government, with a reasoned decision of. This authority is non-transferable.

Art. 87⁴⁶⁶ Assignment of the on-site inspection – competent bodies

1. The delegation of the on-site inspection is carried out by decision of the Minister of Finance, following a report by the Head of the relevant financial service to the Directorate for Coordination and Control of the Implementation of Fiscal Provisions of the General State Accounting Office (GLA), if serious doubts arise about the essential part of the expenses according to the provisions of the previous article. Auditing bodies for the exercise of the on-site inspection are the employees of the Fiscal Supervision and Audit Services (DYEE) and, in case they are not sufficient, other employees of the GLK.
2. With the decision of para 1, which is posted on the “Transparency” Program and is not published in the Government Gazette, the scope of the audit, its duration, the competent auditing bodies, the amount of their compensation and any other necessary detail. For issues of a technical nature, the same decision may stipulate the participation of an expert employee of the State or the wider public sector of the relevant specialty or experience, who is not related in any way to the process of making the expenditure.
3. The above decision is issued within a reasonable period that cannot exceed thirty (30) days from the date of publication of the report of para 1 in the Civil Code.

Art. 88 Audit report

1. The competent audit bodies of the previous article document their observations and conclusions in an audit report they draw up.⁴⁶⁷ The report together with the relevant file

⁴⁶⁶ **Άρθρο 87 Ανάθεση του επιτόπου ελέγχου – αρμόδια όργανα**

1. Η ανάθεση του επιτόπου ελέγχου διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από έκθεση του Προϊστάμενου της οικείας οικονομικής υπηρεσίας προς τη Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών Διατάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ), εφόσον ανακύψουν σοβαρές αμφιβολίες για το ουσιαστικό μέρος των δαπανών κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Ελεγκτικά όργανα για την άσκηση του επιτόπου ελέγχου είναι οι υπάλληλοι των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) και, σε περίπτωση που δεν επαρκούν, λοιποί υπάλληλοι του ΓΛΚ.
2. Με την απόφαση της παραγράφου 1, που αναρτάται στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» και δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται αναλυτικά το αντικείμενο του ελέγχου, ο χρόνος διάρκειας αυτού, τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, το ύψος της αποζημίωσής τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για ζητήματα τεχνικής φύσης δύναται με την ίδια απόφαση να ορίζεται η συμμετοχή εμπειρογνώμονα υπαλλήλου του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα της οικείας ειδικότητας ή εμπειρίας, ο οποίος δεν σχετίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με τη διαδικασία πραγματοποίησης της δαπάνης.
3. Η ως άνω απόφαση εκδίδεται μέσα σε εύλογη προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία πρωτοκόλλησης της έκθεσης της παρ. 1 στο ΓΛΚ.

⁴⁶⁷ **Άρθρο 88 Έκθεση ελέγχου**

1. Τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του προηγούμενου άρθρου τεκμηριώνουν τις παρατηρήσεις και το πόρισμά τους σε έκθεση ελέγχου που συντάσσουν. Η έκθεση μαζί με το σχετικό φάκελο της υπόθεσης υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και κοινοποιείται στον ελεγχόμενο, στον Προϊστάμενο της οικείας οικονομικής υπηρεσίας και στο οικείο όργανο διοίκησης.
2. Στην έκθεση ελέγχου περιλαμβάνονται οι διαπιστώσεις και προσδιορίζεται η ευθύνη των ελεγχθέντων οργάνων και των φερομένων ως δικαιούχων, αν συντρέχει περίπτωση.

of the case is submitted to the Minister of Finance and communicated to the auditee, the Head of the relevant financial service and the relevant administrative body.

2. The audit report includes the findings and specifies the responsibility of the audited institutions and the alleged beneficiaries, if applicable.

3. If irregularities or fraud are detected during the audit process, the audit bodies shall make a proposal for a charge, and the findings of the audit shall be communicated to the competent Public Prosecutor, the General Directorate of Financial Audits of the GOLK, the Inspector General of Public Administration and the College of Inspectors of Public Administration Auditors.

85 According to Art. 86 para 1 the control “shall consist of gathering evidence or any other element by any appropriate means, in particular by means of an inspection and/or expert examination of the subject of the expenditure.” OLAF should therefore still have the administrative powers for on-site inspections. *Daroussis*’ argument still applies even after the replacement of PD 151/1998, as the nature of the inspections has not changed. This is supported by Article 88 para 3, which refers to (criminal) proceedings under the supervision of the prosecution authority when irregularities or fraud are detected during the audit process. In such cases, the audit bodies make a proposal for a charge, and the findings are communicated to the competent prosecutor, among others.

86 See also PD 85/2005 (FEK A’ 122/25.05.2005) on the Organisation of the Special Audit Service (Ministry of Economy and Finance).⁴⁶⁸

(ff) Controls by the S.D.O.E.

87 The S.D.O.E. is the only authority with the **powers to conduct investigations** in all areas of financial interests of the EU.⁴⁶⁹ It has powers of administrative and criminal nature. The tasks and powers are regulated in the Art. 4 para 2 and 3 Law no 2343/1995.

88 **Law No. 2343/1995**
Reorganisation of services of the Ministry of Finance and other provisions

Art. 4 Economic Crime Prosecution Service (S.D.O.E.)

[...] 3. The S.D.O.E. has the authority to carry out.⁴⁷⁰

3. Αν κατά την πρόοδο της διαδικασίας του ελέγχου διαπιστωθούν παρατυπίες ή απάτες, τα ελεγκτικά όργανα προβαίνουν σε πρόταση καταλογισμού, το δε πόρισμα του ελέγχου ανακοινώνεται στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή, στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του ΓΛΚ, στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και στο Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

⁴⁶⁸ Available here: <https://www.e-forosimv.gr/details.asp?ID=1386&cat=17>. Accessed 31 December 2024.

⁴⁶⁹ Daroussis 2006, p. 345.

⁴⁷⁰ **Άρθρο 4 Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)**

[...] 3. Το Σ.Δ.Ο.Ε. έχει αρμοδιότητα να προβαίνει σε: α) Ελέγχους των μεταφορικών μέσων, καταστημάτων, αποθηκών και άλλων χώρων, όπου βρίσκονται εμπορεύματα και αγαθά, ανεξάρτητα από το φορέα εκμετάλλευσής τους . και του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο τελούν.

β) Έρευνες εγγράφων και λοιπών στοιχείων, ως και έρευνες σε άλλους χώρους που δεν αφορούν την επαγγελματική απασχόληση του ελεγχόμενου, όταν υπάρχουν στοιχεία ή βάσιμες υπόνοιες για την τέλεση οικονομικών παραβάσεων, μετά από προηγούμενη άδεια του ελεγχόμενου ή του αρμόδιου εισαγγελέα και σε

a) Controls of means of transport, shops, warehouses and other places, where merchandise and goods are located, regardless of their operator and the customs regime they are under.

b) Searches of documents and other data, as well as searches in other places that do not concern the professional employment of the audited, when there are evidence or reasonable suspicions of the commission of financial violations, after prior permission of the audited or the competent prosecutor and in case of lack thereof, of the relevant justice of the peace. When it comes to a search of a residence, the presence of the representative of the judicial authority is always necessary and

c) Arrests and interrogations of persons and searches of means of transport, goods, persons, shops, warehouses, houses and other places, confiscation of goods and goods, as well as the carrying out of special investigative acts, in accordance with the provisions of the applicable special provisions and the provisions of the Code of Criminal Procedure, for the offences provided for by the relevant legislation and related to his substantive competence and the field of his duties. [...]

12. The rights and duties of the above personnel are defined in detail by a presidential decree regulating duties, which is issued on the proposal of the Ministers of the Interior, Public Administration and Decentralization and Finance.

The provisions of paras 6 and 7 of article 2 hereof, as well as the provisions of para 2 of article 25 of Law 820/1978 (Government Gazette 174 A'), regarding investigative duties, rights of investigation and access to information and data, apply accordingly for the employees of S.D.O.E.. [...]

The S.D.O.E. may⁴⁷¹

89

- inspect means of transport, business premises, warehouses and other premises (of business activity) where goods and assets are located, Art. 4 para 3 a) law no 2343/1995
- “search” business premises for documents and other data (in the case of a suspicion of financial violation), Art. 4 para 3 b) law no 2343/1995
- “search” premises unrelated to business activities (in the case of a suspicion of financial violation), Art. 4 para 3 b) law no 2343/1995

περίπτωση έλλειψης αυτού, του οικείου ειρηνοδίκη. Όταν πρόκειται για έρευνα σε κατοικία είναι πάντοτε απαραίτητη η παρουσία του εκπροσώπου της δικαστικής αρχής και

γ) Συλλήψεις και ανακρίσεις προσώπων και έρευνες μεταφορικών μέσων, εμπορευμάτων, προσώπων, καταστημάτων, αποθηκών, οικιών και λοιπών χώρων, κατασχέσεις εμπορευμάτων και αγαθών, ως και στη διενέργεια ειδικών ανακριτικών πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ισχύουσες κάθε φορά ειδικές διατάξεις και τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τα αδικήματα που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και ανάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητά του και τον τομέα των καθηκόντων του. [...]

⁴⁷¹ Daroussis 2006, pp. 346–348.

- arrest and interrogate persons, and perform special powers from the CPC, such as searches, seizures and other investigation measures, Art. 4 para 3 c) law no 2343/1995
- access information and documents (secrecy rules are partly overridden by this power), Art. 4 para 12 law no 2343/1995 in conjunction with Art. 2 para 6 law no 2343/1995
- make use of rights and duties of criminal investigators in certain constellations, Art. 4 para 12 law no 2343/1995 in conjunction with Art. 2 para 7 law no 2343/1995
- make use of rights and duties of criminal investigators, Art. 4 para 12 law no 2343/1995 in conjunction with Art. 25 para 2 law no 820/1978
- secure evidence: examination, seizure of documents/goods/assets/other objects, arrests, interrogations, searches, other investigative measures, Art. 20 para 8 d) p.d. 154/1997⁴⁷² (partly in conjunction with the provisions of the CPC)

90 These powers are partly of administrative and also of criminal nature. In contrast to Art. 4 para 3 c) law no 2343/1995, the powers from Art. 4 para 3 a) and b) law no 2343/1995 are of administrative nature.⁴⁷³ The performance of these powers need to be in accordance with the “general principles for the lawful implementation of administrative acts.”⁴⁷⁴ The S.D.O.E. decides itself which powers it will act upon.⁴⁷⁵

✍ *Nota bene:* It should be noted that the Economic Crime Prosecution Service (SDOE) has undergone changes since 1995. First, it was renamed by Art. 30 para 1 Law 3296/2004 to “Service of Special Controls”. Art. 30 para 24 of the same Law clarifies: “Wherever in the provisions of laws, presidential decrees, decisions, contracts or other texts the S.D.O.E. is referred to, it is hereinafter referred to as the Service of Special Controls.” To ensure completeness, Art. 30 Law 3296/2004 shall be present-ed in the following. It is our understanding that the internal restructuring and name changing of the authority have not effected the investigative powers.

91 **Art. 30 Law 3296/2004 Establishment of the Special Controls Service (YP.E.E.) and abolition of the Financial Crime Unit (S.D.O.E.)**

1.⁴⁷⁶ A new service shall be established at the Ministry of Economy and Finance under the title “Service of Special Controls” (SSC), directly under the Minister of Economy

⁴⁷² The legal text PD 154/1997 is still in force and can be viewed here https://www.et.gr/api/Download-FeksApi/?fek_pdf=19970100130. (Accessed 31 December 2024) (official from the National Printing House, without amendments) in original Greek language. Certain databanks provide the legal text as well after acquiring an account.

⁴⁷³ Daroussis 2006, pp. 350–351.

⁴⁷⁴ Ibid., p. 350.

⁴⁷⁵ Ibid., p. 352.

⁴⁷⁶ **Άρθρο 30 Ν. 3296/2004**

Σύσταση Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) και κατάργηση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)

and Finance, with the commencement of its operation, the operation of the Financial Crime Unit (FCC) of Article 4 of Law 2343/1995 (Government Gazette 211 A) shall cease.

The new service shall be headed by a seconded Special Secretary (Article 28 of Law 1558/1985, Government Gazette 137 A) and one (1) post shall be created for this purpose.

2. The main task of the Special Controls Service is to uncover and combat economic crime, smuggling, control of the movement of funds, control of the movement of goods and services, as well as the possession and movement of prohibited or specially regulated goods and substances, control of the correct application of the provisions relating to national and Community subsidies and grants, as well as the provisions relating to the protection of public property.

In particular:

a) The investigation, detection and suppression of economic offences of particular gravity and importance, such as money laundering, fraud and irregularities, offences relating to supplies, subsidies and grants, illegal stock exchange and financial transactions and,

1. Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται νέα υπηρεσία με τον τίτλο « Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων» (ΥΠ.Ε.Ε.) υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, με την έναρξη λειτουργίας της οποίας παύει η λειτουργία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) του άρθρου 4 του Ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α').

Στη νέα υπηρεσία προΐσταται μετακλητός Ειδικός Γραμματέας (άρθρο 28 του Ν. 1558/1985 ΦΕΚ 137 Α') και συνιστάται προς τούτο μία (1) θέση.

2. Κύριο έργο της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων είναι η αποκάλυψη και καταπολέμηση εστίων οικονομικού εγκλήματος, λαθρεμπορίας, ο έλεγχος της κίνησης κεφαλαίων, ο έλεγχος της διακίνησης αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και της κατοχής και διακίνησης απαγορευμένων ή υπό ειδικό καθεστώς ειδών και ουσιών, ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής των διατάξεων που σχετίζονται με τις εθνικές και κοινοτικές επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις, καθώς επίσης και των διατάξεων που αναφέρονται στην προστασία της δημόσιας περιουσίας.

Ειδικότερα:

α. Η έρευνα, ο εντοπισμός και η καταστολή οικονομικών παραβάσεων ιδιαίτερης βαρύτητας και σημασίας, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ζέπλυμα χρήματος), οι απάτες και παρατυπίες, οι παραβάσεις που σχετίζονται με προμήθειες, επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις, οι παράνομες χρηματοπιστωτικές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και γενικά οι οικονομικές απάτες σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης.

β. Η έρευνα, αποκάλυψη και καταπολέμηση παράνομων συναλλαγών, απατών και δραστηριοτήτων, που διενεργούνται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, του διαδικτύου και νέων τεχνολογιών.

γ. Η πρόληψη, δίωξη και καταπολέμηση άλλων παραβάσεων όπως, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, όπλων και εκρηκτικών, πρόδρομων και ψυχοτρόπων ουσιών, τοξικών και επικίνδυνων ουσιών (ραδιενεργά και πυρηνικά υλικά, τοξικά απόβλητα κ.λπ.) αρχαιοτήτων και πολιτιστικών αγαθών.

δ. Η προστασία, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, του αιγιαλού και της παραλίας, ως και των ανταλλάξιμων και δημόσιων κτημάτων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, από τις αυθαίρετες καταπατήσεις και κατασκευές επ' αυτών.

ε) Η εκτέλεση των εισαγγελικών παραγγελιών εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων του.

στ. Ο μερικός έλεγχος εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας με έμφαση στη φορολογία εισοδήματος και ο έλεγχος εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας.

[...] 4. Για τη νομιμότητα και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων διενεργείται δειγματοληπτικός επανέλεγχος των υποθέσεων. Τα κριτήρια επιλογής των υποθέσεων, η διαδικασία λειτουργίας του συστήματος επανελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

in general, economic fraud against the interests of the Greek State and the European Union, regardless of the place of commission.

b) The investigation, detection and combating of illegal transactions, fraud and activities carried out using electronic media, the Internet and new technologies.

c) The prevention, prosecution and combating of other offences such as illicit trafficking in drugs, arms and explosives, precursors and psychotropic substances, toxic and dangerous substances (radioactive and nuclear materials, toxic waste, etc.) antiquities and cultural goods.

d) The protection, in cooperation with the competent authorities, of the seashore and the beach, as well as the exchangeable and public properties, under the jurisdiction of the Ministry of Economy and Finance, from arbitrary encroachments and constructions on them.

e) The execution of prosecutorial orders within the scope of its competence.

f) The partial control of the application of tax legislation with emphasis on income tax and the control of the application of customs legislation.

[...]

4. In order to ensure the legality and effectiveness of the controls, random re-examination of cases shall be carried out. The criteria for the selection of cases, the procedure for the operation of the re-audit system and any necessary details for its implementation shall be laid down by decision of the Minister of Economy and Finance.

5.⁴⁷⁷ The Special Audit Service shall carry out:

⁴⁷⁷ 5. Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων προβαίνει σε:

α. Ελέγχους των μεταφορικών μέσων, καταστημάτων, αποθηκών και άλλων χώρων, όπου βρίσκονται αγαθά, ανεξάρτητα από τον φορέα εκμετάλλευσής τους και του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο τελούν.

β. Έρευνες εγγράφων και λοιπών στοιχείων, ως και έρευνες σε άλλους χώρους που δεν αφορούν την επαγγελματική απασχόληση του ελεγχόμενου, όταν υπάρχουν στοιχεία ή βάσιμες υπόνοιες για την τέλεση οικονομικών παραβάσεων, μετά από συναίνεση του ελεγχόμενου ή του αρμόδιου εισαγγελέα και, σε περίπτωση έλλειψης αυτού, του επιτόπιου δικαστικού λειτουργού. Όταν πρόκειται για έρευνα σε κατοικία, είναι πάντοτε απαραίτητη η παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής.

γ. Συλλήψεις και ανακρίσεις προσώπων και έρευνες μεταφορικών μέσων, αγαθών, προσώπων, καταστημάτων, αποθηκών, οικιών και λοιπών χώρων, ως και στη διενέργεια ειδικών ανακριτικών πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ισχύουσες κάθε φορά ειδικές διατάξεις και τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τα αδικήματα που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και ανάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων.

δ. Κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων, αγαθών, μέσων μεταφοράς και άλλων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

ε. Δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένου θυρίδων και περιουσιακών εν γένει στοιχείων, κινητών και ακινήτων, για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, σε επείγουσες περιπτώσεις επί ερευνών οικονομικού εγκλήματος που πραγματοποιεί η Ειδική Γραμματεία Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.) σύμφωνα με την παράγραφο 2, εφόσον η εκτιμώμενη ζημία του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν προστίμων και προσαυξήσεων, υπερβαίνουν συνολικά το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά περίπτωση.

Η δέσμευση γίνεται, χωρίς προηγούμενη κλήση του καθ' ου ή του τρίτου, με αιτιολογημένη πράξη του Προϊσταμένου της αρμόδιας Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Σ.Δ.Ο.Ε.. Η δέσμευση γνωστοποιείται εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης κοινοποίησης γνωστοποίησης με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο της πράξης, προς τον οργανισμό ή την Υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται.

- a) Inspections of means of transport, shops, warehouses and other premises where goods are located, regardless of the operator and the customs procedure under which they are placed.
- b) Searches of documents and other data, as well as searches in other places not related to the professional occupation of the auditee, when there is evidence or reasonable suspicion of the commission of economic offences, with the consent of the auditee or the competent public prosecutor and, in the absence of the latter, of the judicial officer on the spot. Where a search of a residence is concerned, the presence of a representative of the judicial authority is always necessary.
- c) Arrests and interrogations of persons and searches of means of transport, goods, persons, shops, warehouses, houses and other premises, as well as the carrying out of special interrogation acts, in accordance with the provisions of the specific provisions in force at the time and the provisions of the Code of Criminal Procedure, for the offences provided for by the relevant legislation and falling within the competence of the Special Controls Service.
- d) Seizures of books, documents, goods, means of transport and other items, including electronic means of data storage and transfer, in accordance with the provisions in force at the time.
- e) Seizure of bank accounts, safe deposit boxes and assets in general, movable and immovable, to safeguard the interests of the State, in urgent cases during investigations of economic crime conducted by the Special Secretariat of the Financial Crime Unit in accordance with para 2, if the estimated damage to the Greek State or the European

Η πράξη δέσμευσης επιδίδεται, εντός δέκα (10) ημερών από την ισχύ της, στον καθ' ου ή στον τρίτο σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας οι οποίοι δύνανται να υποβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις ενώπιον του οργάνου που εξέδωσε την πράξη δέσμευσης, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση. Κατά τη διάρκεια της έρευνας το όργανο που εξέδωσε την πράξη δέσμευσης δύναται να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει αυτήν ολικά ή μερικά κατ' εκτίμηση των αντιρρήσεων ή των ευρημάτων της έρευνας.

Τα πρόσωπα εις βάρος των οποίων έχει εκδοθεί η πράξη δέσμευσης, δύνανται, με αίτησή τους προς το όργανο που εξέδωσε αυτήν, να ζητήσουν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκαίων για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

Η δέσμευση ισχύει μέχρι την περαίωση της έρευνας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις έως έξι (6) το πολύ μήνες με ειδικά αιτιολογημένη νέα πράξη του οργάνου που εξέδωσε την πράξη δέσμευσης.

6. Οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων έχουν πρόσβαση και λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή σχετίζεται με την άσκηση του έργου και της αποστολής τους, ύστερα από σχετική υπηρεσιακή εντολή, μη υποκείμενοι σε περιορισμούς διατάξεων περί απορρήτου, υποχρεούμενοι όμως στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 2683/1999, ΦΕΚ 19 Α').

Οι ως άνω υπάλληλοι δύνανται να προβαίνουν στη διενέργεια όλων των αναγκαίων ελεγκτικών επαληθεύσεων για τη διασφάλιση αξιοπιστών αποτελεσμάτων.

7. Η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών που συγκροτούν την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, καθώς και τα θέματα λειτουργίας αυτών καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. Επίσης, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας των υπηρεσιών της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, καθώς επίσης και ο χρόνος παύσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

Union, including any fines and surcharges, exceed in total the amount of one hundred and fifty thousand (150,000) euros, as the case may be.

The freeze shall be made, without prior summons of the defendant or the third party, by a reasoned act of the Head of the competent Operational Directorate of the S.D.O.E. The freeze shall be notified within twenty-four (24) hours to the Prosecutor of Financial Crime and shall be effective from the time of the proven notification of the act by any appropriate means to the organisation or the Service to which it is addressed.

The freezing order shall be served, within ten (10) days of its entry into force, on the defendant or, in the case of joint accounts, securities, financial products or a joint safe-deposit box, on the third party, who may lodge written objections with the body which issued the freezing order within fifteen (15) days of service. In the course of the investigation, the freezing instrument may be modified or revoked, in whole or in part, by the issuing authority in the light of the objections raised or the findings of the investigation. Persons against whom a freezing order has been issued may, at the request of the issuing authority, apply for the release of specific amounts necessary to cover their subsistence expenses.

The freezing order shall remain in force until the investigation is completed, which may not exceed one (1) year. This period may be extended, in exceptional circumstances, by a maximum of six (6) months by a new, duly reasoned act of the institution which issued the freezing order.

6. The employees of the Service of Special Controls have access to and receive any information or data concerning or related to the exercise of their work and mission, following a relevant official order, not subject to confidentiality restrictions, but obliged to comply with the confidentiality provisions of Article 26 of the Civil Service Code (Law 2683/1999, Government Gazette 19 A’).

The above-mentioned officials may carry out all the necessary checks to ensure reliable results.

7. The Organisation, structure and responsibilities of the services constituting the Special Controls Service, as well as the issues of their operation, shall be determined by presidential decrees issued on the proposal of the Ministers of Interior, Public Administration and Decentralization and Economy and Finance.

In addition, the Minister of Economy and Finance shall issue decisions determining the time when the services of the Special Controls Service shall start operating, as well as the time when the Financial Crime Investigation Department shall cease to operate.

8.⁴⁷⁸ The responsibilities of the Special Controls Service shall extend throughout the Greek territory and shall be exercised by its individual services in parallel and independently of the other services of the Ministry of Economy and Finance. The services

⁴⁷⁸ 8. Οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων εκτείνονται σε όλη την Ελληνική Επικράτεια και ασκούνται από τις επί μέρους υπηρεσίες του, παράλληλα και ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Οι υπηρεσίες της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων λειτουργούν όλο το εικοσιτετράωρο

και όλες τις ημέρες της εβδομάδας, με κατάλληλη εναλλαγή του προσωπικού, το οποίο υποχρεούται σε τακτική ή και υπερωριακή εργασία και κατά τις ημέρες αργιών και τις νυκτερινές ώρες, ανάλογα με τις ανάγκες των υπηρεσιών τους.

Το προσωπικό αυτόν τελεί σε διαρκή ετοιμότητα για την ταχεία επέμβασή του, όταν παρίσταται ανάγκη, και θεωρείται ότι βρίσκεται σε διατεταγμένη υπηρεσία σε κάθε τόπο και χρόνο, κάθε φορά που καθίσταται αναγκαία η παρέμβασή του, πάντοτε, όμως, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον κανονισμό λειτουργίας του και τις εντολές των προϊσταμένων του.

Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες και στοιχεία, που έχουν σχέση με το αντικείμενο της αποστολής της, με άλλες αρχές, υπηρεσίες και φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού και συμμετέχει σε θεσμοθετημένα διϋπηρεσιακά όργανα.

Οι αστυνομικές, λιμενικές, στρατιωτικές και λοιπές αρχές και υπηρεσίες υποχρεούνται, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, καθώς επίσης και να χορηγούν κάθε σχετική πληροφορία ή στοιχείο.

Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων συνεπικουρεί, όποτε της ζητείται, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη διερεύνηση παραβάσεων της τραπεζικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά.

Τα όργανα του ΣΔΟΕ δύνανται να συμμετέχουν στα Μικτά κλιμάκια ελέγχου των επιχειρήσεων και χώρων εργασίας του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 151 του ν. 3655/2008. Ο συντονισμός, η συγκρότηση, ο έλεγχος και η παρακολούθηση της δράσης των μικτών κλιμακίων γίνεται με συνεργασία του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και του Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ή των ειδικά από αυτούς εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων με βαθμό Προϊσταμένου Διεύθυνσης και για το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και των υποδιοικητών του. Μετά την ολοκλήρωση του κοινού ελέγχου τα όργανα του ΣΔΟΕ προβαίνουν αυτοτελώς σε όλες τις νόμιμες ενέργειες, όπως αυτές προβλέπονται από τις αρμοδιότητές τους.

9. Οι εκθέσεις της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.) οι οποίες έχουν συνταχθεί τηρουμένης της διαδικασίας των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 2690/1999, θεωρούνται για τη Φορολογική Διοίκηση εκθέσεις ελέγχου, κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4174/2013 (Α' 170) «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας, παράγοντας άμεσα την προβλεπόμενη από το ίδιο εδάφιο οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου ή την πράξη επιβολής προστίμου της παραγράφου 2 του άρθρου 62 του ίδιου ως άνω νόμου. Οι υπάλληλοι της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.) στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους δύνανται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4174/2013.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατό να ανακαθορίζεται η κατά τόπον και καθ' ύλην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων.

Σε έκτακτες περιπτώσεις, σε υποθέσεις σημαντικού εθνικού και οικονομικού ενδιαφέροντος με ειδική εντολή του Ειδικού Γραμματέα της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, ανατίθεται σε Περιφερειακές Διευθύνσεις του η διενέργεια ελέγχων και ερευνών, εκτός των ορίων της κατά τόπον αρμοδιότητάς τους.

10. Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων λειτουργεί με βάση ειδικό κανονισμό λειτουργίας, που εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

[...] 20. Για τις προκαταρκτικές εξετάσεις και προανακρίσεις υποθέσεων αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, για τις οποίες επιλαμβάνεται υπηρεσία αυτού με πανελλαδική αρμοδιότητα, η κατά τόπον αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών επεκτείνεται σε όλη την Επικράτεια. Ο Εισαγγελέας, καθώς και οι οικείοι ανακριτικοί υπάλληλοι της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Αθηνών, προτιμώνται στην περίπτωση που για την ίδια υπόθεση επελήφθησαν και άλλοι αρμόδιοι εισαγγελείς ή ανακριτικοί υπάλληλοι.

Ο ανωτέρω Εισαγγελέας ενημερώνει, συνεργάζεται και μπορεί να ζητεί τη συνδρομή του συναρμόδιου Εισαγγελέα. Μετά το πέρας της προανάκρισης, παραπέμπει την υπόθεση στον Εισαγγελέα του Δικαστηρίου που είναι κατά τόπον αρμόδιο για την εκδίκαση αυτής.

Η προανάκριση ή η ανάκριση για τις υποθέσεις της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων περατώνεται μέσα στο χρονικό διάστημα που ορίζεται από τις διατάξεις του Ν. 3160/2003 (ΦΕΚ 165 Α). Δεν αποτελεί λόγο αναβολής της δίκης η άσκηση, σχετική με την υπόθεση, προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου.

Αρμόδιο κατά τόπο δικαστήριο για την εκδίκαση των ανωτέρω υποθέσεων, είναι το οριζόμενο στα άρθρα 122 έως και 124 του Κ.Π.Δ. ή εκείνο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η επιχείρηση.

[...] 24. Όπου σε διατάξεις νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, αποφάσεων, συμβάσεων ή άλλων κειμένων αναφέρεται το Σ.Δ.Ο.Ε., στο εξής νοείται η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων.

Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, με την έναρξη λειτουργίας της, έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί μέχρι το χρόνο παύσης λειτουργίας του Σ.Δ.Ο.Ε.

of the Special Controls Service operate around the clock and all days of the week, with appropriate rotation of staff, who are required to work regular or overtime and during holidays and night hours, depending on the needs of their services.

Such staff shall be on standby at all times for rapid intervention when the need arises and shall be considered to be on duty at all times and at all places whenever their intervention becomes necessary, but always in accordance with the legislation in force, their rules of procedure and the orders of their superiors.

The Service of Special Controls cooperates and exchanges information and data related to the scope of its mission with other authorities, services and bodies at home and abroad and participates in institutionalised interdepartmental bodies.

The police, port, military and other authorities and services shall be obliged, when requested, to provide prompt and effective assistance to the officials of the Special Inspection Unit and to supply any relevant information or evidence.

The Service of Special Controls shall, whenever requested, assist the Bank of Greece and the Hellenic Capital Market Commission in the investigation of violations of banking and capital market legislation.

The bodies of the SAOE may participate in the Joint Inspection Teams of the enterprises and workplaces referred to in the fifth subpara of para 1 of Article 151 of Law No. 3655/2008. The coordination, establishment, control and monitoring of the action of the mixed teams is carried out in cooperation with the Special Secretary of the Financial Crime Unit, the Special Secretary of the Labour Inspectorate and the Governor of the IKA – ETAM or the officials specially authorised by them with the rank of Head of Department and, for the IKA – ETAM, its deputy governors. Once the joint inspection has been completed, the SAOE bodies shall independently take all the legal steps required by their respective responsibilities.

9. The reports of the Special Secretariat of the Financial Crime Unit (S.G. S.D.O.E.) which have been prepared in accordance with the procedure of article 6 of Law No. 2690/1999, shall be considered for the Tax Administration as audit reports, within the meaning of the second subpara of para 2 of Article 28 of Act No. 28. 4174/2013 (A' 170) Code of Fiscal Procedure, producing directly the final act of corrective determination of tax or the act of imposing a fine provided for by the same subpara of para 2 of Article 62 of the same law. The employees of the Special Secretariat of the Financial Crime Investigation Body (S.G.F.C.E.) in the exercise of their powers may apply the provisions of Article 27 of Law No. 4174/2013.

By decisions of the Minister of Economy and Finance, published in the Government Gazette, it is possible to redefine the local and territorial competence of the services of the Service of Special Controls.

In exceptional cases, in cases of major national and economic interest, by special order of the Special Secretary of the Special Auditing Service, his Regional Directorates shall

be entrusted with carrying out audits and investigations outside the limits of their local competence.

10. The Special Audit Service shall operate on the basis of special operating rules, approved by a Presidential Decree issued on the proposal of the Minister of Economy and Finance.

[...] 20. For the preliminary examinations and preliminary hearings of cases under the jurisdiction of the Special Controls Service, which are handled by its service with nationwide jurisdiction, the local jurisdiction of the Prosecutor of the Athens Municipal Court extends to the whole of the Territory. The Public Prosecutor, as well as the relevant investigating officers of the Athens Plenary Prosecutor's Office, shall be given preference in cases where other competent public prosecutors or investigating officers have been involved in the same case.

The aforementioned Public Prosecutor shall inform, cooperate and may request the assistance of the relevant Public Prosecutor. Once the pre-trial investigation has been completed, he shall refer the case to the Prosecutor of the Court with local jurisdiction to hear the case.

The preliminary inquiry or interrogation in the cases of the Office of Special Controls shall be completed within the period of time specified by the provisions of Law 3160/2003 (Government Gazette 165 A). An appeal before the Administrative Court in relation to the case shall not constitute a reason for postponing the trial.

The competent local court to hear the above cases is the court specified in Articles 122 to 124 of the Code of Administrative Procedure or the court in the region where the company has its registered office.

[...] 24. *Wherever in the provisions of laws, presidential decrees, decisions, contracts or other texts the S.D.O.E. is referred to, it is hereinafter referred to as the Service of Special Controls.*

The Office of Special Inspections shall, when it becomes operational, have all the rights and obligations created up to the time when the S.D.O.E. ceases to exist.

Nota bene: Following this restructuring, secondly, the *Service of Special Controls* has been renamed in 2010 back to S.D.O.E. At current day, the S.D.O.E. is supposed to be incorporated in the A.A.D.E. – the Independent Authority for Public Revenue with a change made to the Customs Code. The S.D.O.E. shall be completely merged into the A.A.D.E. without the loss of investigative powers. Within the A.A.D.E. a new specialised unit called “ΔΕΟΣ” (DEOS – Economic Transactions Control Force) shall be created, with the unit specialising in serious tax evasion, smuggling and financial crime,

using modern day technology.⁴⁷⁹ The draft law⁴⁸⁰ provides for the changes made to the customs code in Art. 253 titled: The transfer of the S.D.O.E. to the A.A.D.E.: “The General Directorate of the Economic Crime Prosecution Body (SDOE) of the General Secretariat for Tax Policy of the Ministry of National Economy and Finance, which was established with the provisions of article 4 of law 2343/1995 in conjunction with Article 88 of law 3842/2010 and Article 1 of Presidential Decree 84/2019 in conjunction with Article 111 of Law 4622/2019, is transferred on 6.10.2025 as a set of responsibilities, service units, positions, personnel, archives, assets and logistical equipment to the Independent Public Revenue Authority (A.A.D.E.).”⁴⁸¹

(gg) Consequences for the investigations of OLAF

- 92 Since the S.D.O.E. has administrative powers and carries out controls protecting the financial interests of the EU (Art. 1 para 4 of p.d. 218/1996) from irregularities and fraud, the administrative powers according to the provisions mentioned under (ff) can also be used by OLAF.⁴⁸² The powers under Art. 4 para 3 c) of law no. 2343/1995 and Art. 2 para 6 and 7 law no 2343/1995 are criminal in nature and cannot be performed by OLAF investigators.⁴⁸³

93 **Art. 1 para 4 of p.d. 218/1996⁴⁸⁴ Distinction and assignment of the services of the S.D.O.E**

[...] 4. Economic crime mainly consists of the following acts:

⁴⁷⁹ Article on Ellada24.gr of 15.06.2025, End of an era for SDOE: What changes with the integration of auditors in the A.A.D.E. (Τέλος εποχής για το ΣΔΟΕ: Τι αλλάζει με την ενσωμάτωση των ελεγκτών στην ΑΑΔΕ) see https://ellada24.gr/ellada/2025-06-15-telos-epohis-gia-sdoe-ti-allazei-me-tin-ensomatosi-ton-elegkton-stin-aade?utm_source=chatgpt.com. Accessed 31 December 2024.

⁴⁸⁰ See Draft Law Of The Ministry Of National Economy And Finances Titled “National Customs Code And Other Provisions – Pension Provisions”. online: <https://shorturl.at/CqKOW>. Accessed 31 December 2024.

⁴⁸¹ **Άρθρο 253 Σχέδιο Νομου**

Μεταφορά της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) στην Α.Α.Δ.Ε. Η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 2343/1995 (Α' 211) σε συνδυασμό με το άρθρο 88 του ν. 3842/2010 (Α' 122) και του άρθρου 1 του π.δ. 84/2019 (Α' 123) σε συνδυασμό με το άρθρο 111 του ν. 4622/2019 (Α' 133), μεταφέρεται την 6η.10.2025 ως σύνολο αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων, προσωπικού, αρχείων, περιουσιακών στοιχείων και υλικοτεχνικού εξοπλισμού στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

⁴⁸² Daroussis 2006, p. 352.

⁴⁸³ Ibid., p. 354.

⁴⁸⁴ **Άρθρο 1 Διάκριση και αποστολή των υπηρεσιών του Σ.Δ.Ο.Ε.**

[...] 4. Το οικονομικό έγκλημα συνίσταται κυρίως στις παρακάτω πράξεις:

α). Στη φοροδιαφυγή, που διαπράττεται στην παραγωγή, στη διακίνηση και στην εμπορία των αγαθών, στην παροχή υπηρεσιών και σε κάθε δραστηριότητα των φυσικών ή των νομικών προσώπων, από την οποία προκύπτει εισόδημα.
β). Στο λαθρεμπόριο και στην παράνομη διακίνηση των ναρκωτικών, όπλων και εκρηκτικών υλών, των ψυχοτρόπων ουσιών, καθώς και των αρχαιοτήτων.
γ). Σε παραβάσεις και παράνομες πράξεις κατά του εθνικού νομίσματος και της δημόσιας περιουσίας των δημοσίων και ανταλλαξίμων κτημάτων του αιγιαλού και της παραλίας.
δ). Σε απάτες, παραβάσεις και παράνομες πράξεις, που τελούνται σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, της Εθνικής Οικονομίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- a) In tax evasion, which is committed in the production, circulation and marketing of goods, in the provision of services and in any activity of natural or legal persons, from which income arises.
- b) In the smuggling and illegal trafficking of drugs, weapons and explosives, psychotropic substances, as well as antiquities.
- c) In violations and illegal acts against the national currency and the public property of the public and exchangeable properties of the coast and the beach.
- d) *In frauds, violations and illegal acts, which are carried out at the expense of the financial interests of the Greek State, the wider public sector, the National Economy and the European Union.*

In *Daroussis* view, “[...] in principle, OLAF is also entitled to the powers resulting from Art. 4 para 3 a) Law No. 2343/1995. According to this, OLAF may inspect means of transport, business premises, warehouses and other business premises where goods and assets are located. In contrast to Art. 5 subpara 1 Reg. No. 2185/96, however, these checks are not linked to any suspicions. Yet, the conditions for carrying out controls, which result from the Regulation itself, should not be relativized by national law. For this reason, the implementation of controls is prohibited if there is no reasonable assumption that irregularities have been committed. 94

Art. 4 para 3 Law No. 2343/1995 cannot be inferred from the powers that go beyond the Control Regulation. In particular, neither a right of access nor a right to ask questions is regulated. For this reason, the powers of the OLAF inspectors derive directly from the Control Regulation.”⁴⁸⁵ 95

Daroussis further argues that “[a]ccording to Art. 4 Para 3 b) of Law No. 2343/1995, OLAF officers are authorised to search the premises of the inspected for documents and other business documents with his consent. However, this requires that there are indications or fundamental suspicions that irregularities have been committed. This ‘search’ is not a criminal investigation, but an administrative measure. This means that a search warrant from the public prosecutor only has to be obtained if the person being inspected refuses to tolerate the search. 96

However, if the premises in question are an apartment within the meaning of Article 9 of the [Greek] Constitution, the presence of a representative of the court necessary. This regulation is necessary because, as explained above, only the criminal procedural search falls under Art. 9 Para 1 Clause 1 of the Constitution, but not an administrative law inspection. 97

Yet, the search based on the public prosecutor’s search warrant, which is carried out if the economic operator refuses, cannot be carried out by OLAF itself, since it represents 98

⁴⁸⁵ Daroussis 2006, pp. 352–353.

a coercive measure within the meaning of Article 9 of Regulation No. 2185/96. In the event that the person being inspected refuses to consent to the search, OLAF must inform the S.D.O.E. authority, which requests the search warrant and, after issuing it, carries out the search.”⁴⁸⁶

99 OLAF can also make use of powers related to the **securing of evidence**:

“According to Art. 7 Para 1 subpara 1 S. 1 Reg. No. 2185/96, the OLAF employees have the powers that national inspectors would also be entitled to in a comparable situation. It can be, as Art. 7 Para 1 subpara 2 Reg. No. 2185/96 shows, also to act to secure evidence.

100 According to Art. 20 Para 8 d) p.d. 154/1997, OLAF officials are therefore fundamentally authorised to take all necessary measures to secure the evidence against a possible subsequent dispute by the person controlled or the change or destruction of the evidence are necessary. This includes, for example, the making of copies or taking samples. These powers arise, however, directly from the control regulation. This also includes measures such as the inspection of business books and other business documents.”⁴⁸⁷

101 *Daroussis* explains in relation to examination of documents:

102 “According to Article 20 para 8 d) subpara 1 p.d. 154/1997 OLAF officials are authorised to take cognizance of the content of the books and documents kept obligatory and voluntarily. However, since this is a measure to preserve evidence, it must be ensured that these books and documents cannot be changed at a later date.

103 This is done according to the above provision by the fact that the books of all officials who took part in the control by stating their name, time and date are signed. However, since the OLAF officials need evidence for the drafting of the inspection report, which they must attach to the protocol, it is of greater importance to them to make copies of the documents.”⁴⁸⁸

104 On “**seizures**” the literature has analysed the following:

“According to Art. 20 para 8 d) subpara 2 p.d. 154/1997, OLAF investigators are also authorised to ‘seize’ non-official books, documents, other documents, magnetic and electronic media, such as computers, cash registers, etc. It is questionable whether this type of confiscation constitutes a criminal investigation or rather an administrative measure that OLAF officials may also take. The existence of an administrative measure speaks for the fact that according to Art. 20 para 9 p.d. 154/1997 in the case of the refusal of the controlled to disclosure or in the case of

⁴⁸⁶ Ibid., pp. 353–354.

⁴⁸⁷ Ibid., p. 362.

⁴⁸⁸ Ibid., pp. 362–363.

suspected concealment of evidence, the chairman of the S.D.O.E. authority is informed, who applies for a seizure or search order from the responsible public prosecutor or judge.

This shows that the present case is not a ‘seizure’ in the likes of criminal procedural law, but the right to the release of certain documents and objects that constitute evidence of violations. However, if the economic operator refuses to consent to this, then a public prosecutor’s seizure order must be obtained.

Since this is an administrative measure and does not involve coercive powers, since it is carried out with the consent of the economic operator, OLAF officials may also request the surrender of such evidence. However, this material must be related to the control and it must be likely that it will give rise to indications of economic irregularities.

Nevertheless, a further restriction results from Art. 20 para 8 d) subpara 3 p.d. 154/1997, according to which it must be absolutely necessary to take the non-official documents to secure the evidence. In most cases, however, this requirement will not be met, since the preparation of photocopies should be sufficient. Consequently, OLAF officials may only request the surrender of the evidence in exceptional cases, for example if there are hidden files on computer hard drives that cannot be decrypted on site. In these cases, it is unlikely that the economic operators will give their consent, so that a confiscation order would have to be obtained from the public prosecutor anyway.

The confiscations based on this public prosecutor’s order are then not to be carried out by the OLAF employees, but by the responsible S.D.O.E. officials, since this deals with coercive powers. **105**

In the case in which such an administrative seizure is actually carried out by OLAF, according to Art. 20 para 9 p.d. 154/1997, a seizure protocol must be drawn up [...]. A copy of the confiscation report is then handed over to the person being checked. However, this only applies to books and others that are not to be kept officially objects. It is enough to take the official books with you issuing a corresponding receipt. From Art. 20 Para 9 p.d. 154/1997, however, it follows that the official books taken by the inspectors must be returned to the economic operator immediately.”⁴⁸⁹ **106**

⁴⁸⁹ Ibid., pp. 363–364.

(hh) Control of the EAGGF fund

- 107** The EAGGF fund is/was controlled by OPEKEPE. The control mechanisms of the OPEKEPE are listed in the ministerial decree no. 389566 of 26.10.2000.⁴⁹⁰ Article 2 of the decree contained the control powers. “Therefore, the OPEKEPE may carry out administrative controls (controls of the documents accompanying a payment request), on-site controls, supervisory controls (controls of the payment bodies), internal controls (controls of the existing control systems), ex ante controls (controls before payment), ex post checks (checks after payment), sample checks and cross-checks (Verification of the details of the payment application based on the comparison with stored data or data of other authorised persons).”⁴⁹¹
- 108** The aim of the control mechanisms is to establish compliance of the payment (application) with Union law.⁴⁹² A control is built in sections, containing planning, execution, and preparation of the control protocol and the monitoring of the improvement measures.⁴⁹³
- 109** The **ministerial decision no. 281255/2008** (Government Gazette B’ 794/6.5.2008) contains the replacement for the former ministerial decree 389566 that was repealed by Art. 25. The new Regulation of Control Procedures of the N.P.I.D. with the Name of the Organisation for Payments and Control of Community Orientation and Guarantee Aid (OPEKEPE) aims to protect the financial interests of the EU “for the proper management of Community measures financed by the European Agricultural Guarantee Fund (EAGF), the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and the European Fisheries Fund (ETA)”, cf. Art. 1 para 1 Ministerial Decision no. 281255/2008. Article 2 of ministerial decision no. 281255/2008 defines the possible control mechanisms.

(ii) On-site and ex-post controls in the area of EAGGF

- 110** Art. 17 of the repealed ministerial decree no. 389566 of 26 October 2000 contained rules on on-site controls as analysed by *Daroussis*.⁴⁹⁴ The replacement can be found in Ministerial Decision no. 281255/2008, containing the rules on on-site controls in Art. 12:

- 111** **Art. 12 On-site Controls**
1.⁴⁹⁵ On-Site Inspections

⁴⁹⁰ **Comment of the national expert:** The Ministerial Decision 389566/2000 (Government Gazette B’, 1294/26-10-2000) “Approval of the Regulation of Control Procedures of the Payment and Control Agency for Community Aid for Guidance and Guarantee (OPEKEPE) – N.P.I.D.” has been repealed by Article 25 of the Ministerial Decision 281255/2008 (Government Gazette B 794/6.5.2008) and replaced by that Ministerial Decision.

⁴⁹¹ Daroussis 2006, p. 317.

⁴⁹² Ibid.

⁴⁹³ Ibid., p. 318.

⁴⁹⁴ Ibid., p. 318.

⁴⁹⁵ **Άρθρο 12 Αριθμ. 281255 – Επιτόπιοι Έλεγχοι**

On-site inspections **constitute a fundamental requirement of the European Commission** – except in specific cases – for all funded measures, in order to verify eligibility for aid. The results of on-site inspections take precedence over the results of corresponding administrative checks.

The timing and manner of conducting on-site inspections for each measure are explicitly determined in decisions, circulars, and procedural manuals governing the respective measure, scheme, or program.

In cases where significant irregularities are identified during on-site inspections under a specific aid scheme or within a region or part thereof, the competent unit of the central service of the Payment Agency shall appropriately increase the number of on-site inspections during that year and shall apply a corresponding increase to the percentage of beneficiaries subject to on-site inspection in the following year.

1. Οι επιτόπιοι έλεγχοι αποτελούν βασική απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκτός εξαιρέσεων για όλα τα χρηματοδοτούμενα μέτρα, προκειμένου να επαληθευτεί το δικαίωμα στην ενίσχυση. Τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων υπερισχύουν των αποτελεσμάτων των αντίστοιχων διοικητικών.

Ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής των επιτόπιων ελέγχων κατά μέτρο, προσδιορίζεται ρητά σε αποφάσεις, εγκυκλίους και εγχειρίδια διαδικασιών που διέπουν το συγκεκριμένο μέτρο, καθεστώς ή πρόγραμμα.

Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων διαπιστωθούν σημαντικές παρατυπίες στο πλαίσιο συγκεκριμένου καθεστώτος ενίσχυσης ή σε μια περιφέρεια ή σε τμήμα περιφέρειας, η αρμόδια οργανική μονάδα της κεντρικής υπηρεσίας του Οργανισμού Πληρωμών αυξάνει καταλλήλως τον αριθμό των επιτοπίων ελέγχων κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και εφαρμόζει κατάλληλη αύξηση του ποσοστού των δικαιούχων που θα υποβληθούν σε επιτόπιο έλεγχο το επόμενο έτος.

Στόχος του επιτόπιου φυσικού ελέγχου, ο οποίος πραγματοποιείται με μετάβαση στην έδρα του αιτούντος ή στον χώρο υλοποίησης της δραστηριότητας, είναι η επαλήθευση μέρους ή του συνόλου των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση, η αξιολόγηση των λογιστικών συστημάτων του δικαιούχου που αφορούν στη λήψη ενισχύσεων εφόσον απαιτούνται και η επιβεβαίωση της τήρησης των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν με αυτή.

2. Ο προγραμματισμός των επιτοπίων ελέγχων, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Τη μελέτη του νομοθετικού πλαισίου κατά μέτρο, καθεστώς ή πρόγραμμα.
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων προηγούμενων περιόδων ελέγχων και την εκπόνηση ανάλυσης κινδύνου.

- Την επιλογή των αιτήσεων που πρέπει να ελεγχθούν.

- Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των επιτοπίων ελέγχων. Οι επιτόπιοι έλεγχοι οφείλουν να καλύπτουν όλες τις ανειλημμένες υποχρεώσεις αλλά και τις δεσμεύσεις του δικαιούχου που δύνανται να ελεγχθούν κατά την στιγμή της επίσκεψης.

- Τον ορισμό επιτροπών ελέγχου, με σύνθεση διαφοροποιούμενη ανάλογα με το επίπεδο του ελέγχου και οι οποίες πρέπει να είναι άλλες, από εκείνες που πραγματοποιούν ελέγχους διαφορετικών επιπέδων στους ίδιους αιτούντες.

- Τη σύνταξη κατευθυντηρίων λεπτομερών οδηγιών και φύλλων εργασίας/εντύπων ελέγχου για τα προς έλεγχο σημεία και στοιχεία και τις μεθόδους διεξαγωγής.

- Την ενδεχόμενη προειδοποίηση των ελεγχόμενων εφόσον ο έλεγχος δεν είναι αιφνιδιαστικός.

- Υπόδειγμα εκθέσεως ελέγχου, για κάθε είδους επιτόπιο έλεγχο.

3. Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται από επιτροπές ελέγχου σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται από τις οικείες λεπτομερείς οδηγίες. Για την τεκμηρίωση των παρατηρήσεων ή συμπερασμάτων υποχρεωτικά επισυνάπτεται το αναγκαίο αποδεικτικό υλικό.

Η παρουσία του ελεγχόμενου ή του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του είναι απαραίτητη. Ο ελεγχόμενος λαμβάνει γνώση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του ελέγχου και υπογράφει το οικείο έντυπο ελέγχου.

Ο ελεγχόμενος ενημερώνεται από την επιτροπή ελέγχου για τα αποτελέσματα του ελέγχου και τις τυχόν επιπτώσεις του.

Κάθε επιτόπιος έλεγχος αποτελεί αντικείμενο έκθεσης ελέγχου.

The purpose of the physical on-site inspection, conducted at the applicant's premises or at the location of activity implementation, is to verify part or all of the information declared in the application, assess the beneficiary's accounting systems related to the receipt of aid where required, and confirm compliance with the commitments undertaken in the application.

2. The **planning of on-site inspections includes the following stages:**

- Review of the legal framework per measure, scheme, or program.
- Evaluation of the results of inspections from previous periods and performance of a risk analysis.
- Selection of the applications to be inspected.
- Establishment of a timeline for conducting the on-site inspections. The inspections must cover all existing obligations and commitments of the beneficiary that can be verified at the time of the visit.
- Appointment of inspection committees, with composition varying depending on the level of inspection, ensuring they are distinct from committees performing inspections at different levels on the same applicants.
- Preparation of detailed guidance and inspection worksheets/forms regarding the points and elements to be inspected and the inspection methodology, Potential advance notice to the persons being inspected, unless the inspection is unannounced.
- Provision of a standard inspection report template for each type of on-site inspection.

3. On-site inspections are carried out by inspection committees in accordance with the methodology set forth in the relevant detailed instructions. To substantiate observations or conclusions, the necessary supporting evidence must be attached.

The presence of the inspected party or their authorized representative is mandatory. The inspected party is informed of the results and consequences of the inspection and signs the corresponding inspection form.

The inspection committee informs the inspected party of the inspection findings and any potential consequences.

Each on-site inspection is documented in an **inspection report**.

112 Art. 20 of the repealed ministerial decree no. 389566 of 26 October 2000 contained rules on ex-post controls.⁴⁹⁶ Currently, the ministerial decision no. 281255/2008 offers the following provision for ex-post-controls:

⁴⁹⁶ Daroussis 2006, p. 319.

Art. 15⁴⁹⁷ Ex-Post Controls

113

Ex-post controls shall be administrative or on-the-spot and shall be carried out where required by Community or national legislation, or in cases of irregularities, complaints, special investigations.

In carrying out these controls, the rules and procedures described for each category of control shall be followed.

(jj) Control reports concerning the area of EAGGF

Art. 17, 31 and 32 Ministerial decree no 389566 of 26 October 2000 contained rules on control protocols.⁴⁹⁸ The replacement Ministerial Decision no. 281255/2008 rules control protocols in Art 19 and 20:

Art. 19 Audit Report

115

1.⁴⁹⁹ The audit report is based on the worksheets/audit forms in which the work performed, the problems, errors or irregularities detected, etc. are described in detail.

⁴⁹⁷ **Άρθρο 15 Αριθμ. 281255****Εκ των Υστέρων Έλεγχοι**

Οι εκ των υστέρων έλεγχοι είναι διοικητικοί ή επιτόπιοι και διενεργούνται όπου απαιτείται από την κοινοτική ή εθνική νομοθεσία, ή στις περιπτώσεις παρατυπιών, καταγγελιών, ειδικών ερευνών.

Κατά την εκτέλεση των ελέγχων αυτών ακολουθούνται οι κανόνες και διαδικασίες που περιγράφονται κατά κατηγορία ελέγχου.

⁴⁹⁸ Daroussis 2006, p. 319.

⁴⁹⁹ **Άρθρο 19 Αριθμ. 281255****Έκθεση Ελέγχου**

1. Η έκθεση ελέγχου βασίζεται στα φύλλα εργασίας/ έντυπα ελέγχου στα οποία περιγράφονται λεπτομερώς η εκτελεσθείσα εργασία, τα προβλήματα, σφάλματα ή παρατυπίες που εντοπίστηκαν κλπ.

Δεδομένου ότι η έκθεση ελέγχου αποτελεί το βασικό μέσο για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων ενός ελέγχου, πρέπει να είναι σαφής, συνοπτική, να προβάλλει τα βασικά συμπεράσματα του ελέγχου και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν για την αντιμετώπιση των ελλείψεων σφαλμάτων ή παρατυπιών.

2. Η έκθεση ελέγχου συντάσσεται μετά την διενέργεια του ελέγχου με βάση υποδείγματα, τα οποία έχουν σχεδιαστεί κατά δραστηριότητα και πληρούν την παρακάτω γενική δομή:

ι. Στόχος και πεδίο εφαρμογής του ελέγχου.

Περιγράφονται οι στόχοι του ελέγχου, η ελεγχόμενη δραστηριότητα, ο τόπος και ο χρόνος που διενεργήθηκε ο έλεγχος, τα πρόσωπα που συμμετείχαν στον έλεγχο, η μεθοδολογία και οι λεπτομέρειες του διενεργούμενου ελέγχου.

3. Η έκθεση έχει την παρακάτω δομή και περιλαμβάνει ιδίως:

A. Αντικείμενο εργασίας και σκοπός του ελέγχου.

- Στοιχεία της ανάθεσης, ημερομηνία αριθμός πρωτοκόλλου και ονόματα των εξουσιοδοτημένων για τον έλεγχο υπαλλήλων, ελεγχόμενη περίοδος κλπ.

- Τίτλος του ελεγχόμενου καθεστώτος.

- Περιγραφή του γενικού σκοπού και των ειδικότερων στόχων του ελέγχου.

B. Θεσμικό πλαίσιο.

- Κατάλογος των κοινοτικών κανονισμών, υπουργικών αποφάσεων, εγχειριδίων διαδικασιών κλπ. που διέπουν το ελεγχόμενο καθεστώς ενίσχυσης επί των οποίων βασίστηκε ο έλεγχος.

Τα έγγραφα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό πρέπει οπωσδήποτε να βρίσκονται στον “μόνιμο φάκελο θεσμικού πλαισίου” που συνοδεύει την έκθεση ελέγχου.

Γ. Περιγραφή διαδικασιών.

Συνοπτική αλλά περιεκτική και κατανοητά διατυπωμένη περιγραφή της λειτουργίας του καθεστώτος ενίσχυσης όπως προκύπτει από το θεσμικό πλαίσιο. Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρεται ο στόχος του καθεστώτος ενίσχυσης, οι δικαιούχοι, οι υποχρεώσεις τους, οι έλεγχοι που διενεργούνται, οι φορείς που εμπλέκονται στο καθεστώς ενίσχυσης, οι διαδικασίες που το διέπουν, τα βασικά δικαιολογητικά κλπ. Δ. Επιλογή δείγματος και μεθοδολογία.

Since the audit report is the main means of communicating the results of an audit, it must be clear, concise, highlight the key conclusions of the audit and the actions to be taken to address deficiencies, errors or irregularities.

2. The audit report is drawn up after the audit has been carried out based on templates, which are designed by activity and meet the following general structure:

i. Objective and scope of the audit.

The objectives of the audit, the audited activity, the place and time the audit was carried out, the persons who participated in the audit, the methodology and the details of the audit being carried out are described.

3. The report has the following structure and includes in particular:

A. Work object and purpose of the audit.

- Details of the assignment, date, protocol number and names of employees authorised for the audit, audited period, etc.
- Title of the controlled regime.
- Description of the general purpose and more specific objectives of the audit.

B. Institutional framework.

- List of the Community regulations, ministerial decisions, manuals of procedures, etc. that govern the audited aid scheme on which the audit was based.

The documents included in this list must definitely be in the “permanent institutional framework file” accompanying the audit report .

C. Description of procedures.

Concise but comprehensive and comprehensibly formulated description of the operation of the aid scheme as derived from the institutional framework. This chapter mentions the objective of the aid scheme, the beneficiaries, their obligations, the controls that are

-
- Λεπτομερής περιγραφή και αιτιολόγηση των κριτηρίων και τρόπου επιλογής του δείγματος.
 - Συνοπτική αναφορά στον τρόπο εργασίας της ομάδας ελέγχου: π.χ. αναφέρεται αν πραγματοποιήθηκαν επιτόπου επισκέψεις ή συνεντεύξεις, αν εξετάστηκαν εντολές πληρωμής, λογιστικές καταστάσεις, τυχόν ειδικές συνθήκες που επηρέασαν τη διενέργεια του έλεγχου και άλλες σημαντικές πληροφορίες.

ii. Πορίσματα και συμπεράσματα.

Καταγράφονται αναλυτικά τα πορίσματα και συμπεράσματα του ελέγχου παρέχοντας σαφή και λογική ανάλυση τυχόν εντοπισθέντων προβλημάτων και των συνεπειών τους.

Αναφέρονται επαρκή και λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα του ελέγχου, τις ελλείψεις ή τα προβλήματα που εντοπίστηκαν, προκειμένου σαφώς να μπορούν να ακολουθούν οι απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες και να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες ποινές.

iii. Συστάσεις.

Περιλαμβάνονται υποδείξεις – επισημάνσεις για ενέργειες που πρέπει να γίνουν εκ μέρους του ελεγχθέντος, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι διαπιστωθείσες κατά τον έλεγχο ελλείψεις και τα προβλήματα.

Οι υποδείξεις είναι σαφείς και υποστηρίζονται από πειστικές αποδείξεις όσον αφορά την αναγκαιότητα ανάληψης δράσης και αποτελούν τη βάση για μελλοντικούς ελέγχους.

Τα πορίσματα του ελέγχου πρέπει να τίθενται υπόψη του ελεγχομένου, ώστε οι τυχόν παρατηρήσεις του να λαμβάνονται υπόψη στην έκθεση ελέγχου.

Η έκθεση ελέγχου, κοινοποιείται στις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες του Οργανισμού Πληρωμών προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις τους και οφείλει να αποτελεί αντικείμενο συζήτησης πριν την οριστικοποίηση.

Μετά τις απαντήσεις των αρμοδίων Υπηρεσιακών μονάδων οριστικοποιούνται οι διαπιστώσεις και συντάσσεται η τελική έκθεση και η αξιολόγηση της οι οποίες απευθύνονται στον Πρόεδρο του Οργανισμού Πληρωμών.

carried out, the bodies involved in the aid scheme, the procedures that govern it, the basic supporting documents, etc. D. Sample selection and methodology.

- Detailed description and justification of the criteria and method of selection of the sample.
- Brief reference to how the audit team works: e.g. it states whether on-site visits or interviews were carried out, whether payment orders were examined, accounting statements, any special circumstances that affected the conduct of the audit and other important information.

ii . Findings and conclusions.

The findings and conclusions of the audit are recorded in detail, providing a clear and logical analysis of any identified problems and their consequences.

Sufficient and detailed information is reported on the results of the audit, deficiencies or problems identified, so that the required corrective actions can clearly be followed and the prescribed penalties can be imposed.

iii . Recommendations.

It includes hints – notes on actions to be taken by the auditee, in order to address the deficiencies and problems found during the audit.

The indications are clear and supported by convincing evidence of the need for action and form the basis for future audits.

The findings of the audit must be brought to the attention of the auditee , so that any comments he may have are taken into account in the audit report.

The audit report is communicated to the relevant service units of the Payments Organisation in order to express their opinions and must be the subject of discussion before finalization.

After the responses of the competent Service units, the findings are finalized and the final report and its evaluation are drawn up and addressed to the President of the Payment Organisation.

Art. 20⁵⁰⁰ Documentation

In each audit, the auditors obtain sufficient, relevant and reliable audit evidence to enable them to draw appropriate conclusions on which to base their opinion.

When the auditor cannot obtain sufficient and reliable audit evidence, then he must proceed with an assessment of the impact on his audit report.

The data that constitute detailed audit evidence are kept on file by the Internal Audit Service.

(kk) Powers of the inspectors (OPEKEPE) – on-site inspections in the area of EAGGF

116 Art. 26 of the Law 2637/1998 contains investigative powers of the OPEKEPE.⁵⁰¹

117 **Law No. 2637 Official Gazette A' 200/27.8.1998**
Establishment of an Organisation for Certification of Accounts, Organisation for Payments and Control of Community Guidance and Guarantees, Organisation for Certification and Supervision of Agricultural Products, General Directorates and staff positions in the Ministry of Agriculture and “Agricultural Land Utilization Company” S.A. and other provisions.

Art. 26 Entitlement and powers of auditors of the Organisation

1.⁵⁰² The auditors of O.P.E.K.E.P.E. perform a public function in the performance of their duties.

⁵⁰⁰ Άρθρο 20 Αριθμ. 281255

Τεκμηρίωση

Σε κάθε έλεγχο, οι ασκούντες τον έλεγχο υπάλληλοι λαμβάνουν επαρκείς, σχετικές με το αντικείμενο και αξιόπιστες ελεγκτικές αποδείξεις, ώστε να μπορούν να εξάγουν σωστά συμπεράσματα επί των οποίων να βασίζονται την γνώμη τους.

Όταν ο ελέγχων δεν μπορεί να λάβει αρκετές και αξιόπιστες ελεγκτικές αποδείξεις, τότε πρέπει να προχωρήσει σε εκτίμηση της επίπτωσης στην έκθεση ελέγχου του.

Τα στοιχεία που αποτελούν λεπτομερείς ελεγκτικές αποδείξεις, τηρούνται αρχειοθετημένα από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

⁵⁰¹ Daroussis 2006, p. 321.

⁵⁰² **Άρθρο 26 Κατοχύρωση και αρμοδιότητες ελεγκτών του Οργανισμού**

1. Οι ελεγκτές του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ασκούν δημόσιο λειτουργήμα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Οι ελεγκτές, τηρούμενων των διατάξεων περί σεβασμού των δικαιωμάτων των ελεγχόμενων, συλλέγουν όλες τις πληροφορίες, κάθε στοιχείο και απόδειξη και προβαίνουν σε όλες τις αναγκαίες εξακριβώσεις όσον αφορά τους ελέγχους που προβλέπονται από τους εφαρμοστικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τον παρόντα νόμο και συγκεκριμένα :

α) Ελέγχουν τα βιβλία και άλλα επαγγελματικά έγγραφα.

β) Λαμβάνουν φωτοαντίγραφα ή αποσπάσματα των βιβλίων και των επαγγελματικών εγγράφων.

γ) Ζητούν επί τόπου προφορικές εξηγήσεις από τους ελεγχόμενους ή τους νόμιμους εκπροσώπους των ελεγχόμενων νομικών προσώπων.

δ) Έχουν πρόσβαση σε όλες τις επαγγελματικές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων και σε χώρους και εγκαταστάσεις των ομάδων παραγωγών και συνεταιριστικών οργανώσεων, γεωργικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές εκμεταλλεύσεις.

Όποιος παρεμποδίζει την πρόσβαση των ελεγκτών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στα έγγραφα και στα εμπορικά βιβλία των ελεγχόμενων και όποιος, ιδιώτης, υπάλληλος του Δημοσίου ή μέλος της Διοικήσεως ή υπάλληλος νομικού προσώπου, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, αρνείται την παροχή στοιχείων ή πληροφοριών που ζητούνται από τους

2. The auditors, observing the provisions regarding the respect of the rights of the audited, collect all the information, every element and evidence and carry out all the necessary verifications with regard to the audits provided for by the implementing Regulations of the European Union and by this law and specifically:

- a) They check the books and other professional documents.
- b) They receive photocopies or extracts of books and professional documents.
- c) Request on-site oral explanations from the audited or the legal representatives of the audited legal entities.
- d) They have access to all the professional facilities of the audited and to the premises and facilities of producer groups and cooperative Organisations, agricultural, livestock and fishing farms.

Anyone who obstructs the access of OPEKEPE auditors. in the documents and commercial books of the audited and whoever, private, public employee or member of the Administration or employee of a legal entity, public or private law, refuses to provide data or information requested by the auditors of the OPEKEPE or provides inaccurate or false data and information or obstructs, in any other way, the work of OPEKEPE's auditors, in addition to any existing criminal responsibilities:

- i. In the case of a person who has the status of an employee according to the above, he commits an independent disciplinary offence, for which the disciplinary judge can impose the disciplinary penalty of para 4 of article 207 of the Civil Service Code (p.d. 611/1977 – Official Gazette 198 A').
- ii. In the case of a person who does not have the status of an employee, within the meaning of the provisions of article 263a of the Criminal Code, a fine of fifty thousand (50,000) to five hundred thousand (500,000) drachmas is imposed, accordingly. The fine is imposed by reasoned decision of the Minister of Agriculture after a recommendation

ελεγκτές του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ή παρέχει ανακριβή ή ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή παρεμποδίζει, με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, το έργο των ελεγκτών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., πέρα από τις τυχόν υπάρχουσες ποινικές ευθύνες :

ι. Προκειμένου περί προσώπου που έχει την ιδιότητα του κατά τα ανωτέρω υπαλλήλου, διαπράττει αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο ο πειθαρχικός δικαστής μπορεί να επιβάλλει την πειθαρχική ποινή της παραγράφου 4 του άρθρου 207 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977 – ΦΕΚ 198 Α').

ιι. Προκειμένου περί προσώπου που δεν έχει την ιδιότητα του υπαλλήλου, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 263α του Ποινικού Κώδικα, επιβάλλεται πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές, ανάλογα. Το πρόστιμο επιβάλλεται με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Γεωργίας μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και προηγούμενη κλήση του ενδιαφερομένου προς ακρόαση. Τα πρόστιμα αυτά βεβαιώνονται και εισπράττονται ως δημόσια έσοδα, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Τα όρια του παραπάνω προστίμου είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Δικαιοσύνης, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οι υπάλληλοι του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. οι επιφορτισμένοι με του ελέγχους της παρ. 2 οφείλουν να τηρούν εχεμύθεια σε ό,τι αφορά τα έγγραφα και λοιπά στοιχεία που περιέχονται σε γνώση τους κατά την ενάσκηση των προαναφερόμενων ελέγχων, υποκείμενοι σε αντίθετη περίπτωση στις ποινές που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 371 του Ποινικού Κώδικα.

4. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.

by the Board of Directors. of OPEKEPE and previous summons of the interested party for hearing. These fines are certified and collected as public revenue, according to the provisions of the Public Revenue Collection Code. The limits of the above fine may be adjusted by joint decisions of the Ministers of Finance, Agriculture and Justice, published in the Government Gazette.

3. The employees of OPEKEPE those in charge of the controls of para 2 must maintain confidentiality with regard to the documents and other data that come to their knowledge during the exercise of the above-mentioned controls, subject to the penalties provided for by the provisions of article 371 of Criminal Code.

4. The implementation details of the provisions of this article are regulated by a decision of the Minister of Agriculture.

(II) Consequences for the investigations of OLAF

118 OPEKEPE already performs checks of the agricultural expenditure area in order to determine whether economic operators act in conformity with Union law. Thus, the aim of both the OPEKEPE and OLAF is the same. Therefore the national provisions that apply to OPEKEPE may apply to OLAF investigators as well.⁵⁰³

119 In terms of the investigative powers *Daroussis* argues:

“Pursuant to Art. 7 para 1 subpara 1 sentence 1 of Regulation 2185/96, the inspectors have access to all information and documents relating to the transactions concerned under the same conditions as the inspectors of the national administrations and in compliance with the national provisions. In the present case, this means that OLAF officials may exercise the same powers as OPEKEPE inspectors.

Thus, the OLAF inspectors are entitled to the powers listed in Art. 26 of Law No. 2637/98. According to Art. 26 para 2 a), they are authorised to inspect books and other business documents. Furthermore, according to Art. 26 para 2 b), they have the right to make copies of these documents. Furthermore, according to Art. 26 para 3 c), they may demand explanations from the persons to be inspected, i.e. there is an explicit right to ask questions. Finally, according to Art. 26 para 2 d), they have access to all business premises of the economic operators, the production cooperatives and producer groups in agriculture, animal husbandry and fishing.

With the exception of the right to ask questions, which does not arise explicitly from Regulation 2185/96, all other powers can be based directly on the Control Regulation 2185/96, so that the powers under Greek law do not apply.

Furthermore, the economic operators must allow the inspectors access to their documents and business records. Such an obligation already exists according to Art. 5

⁵⁰³ Daroussis 2006, p. 322.

subpara 1 of Regulation 2185/96, so that the Greek provision is not relevant for OLAF.”⁵⁰⁴

The applicability of coercive powers in OLAF investigations is considered by *Daroussis* 120 as follows:

“Under Greek law, economic operators may not obstruct the controls in any way, 121 for example by refusing to provide documents or information requested by OPEKEPE inspectors or by providing inaccurate or false documents or information. These obligations are subject to sanctions, as economic operators face a fine if they fail to comply with these obligations. Although OLAF may not impose such fines itself, the competent authorities of the Member States must, within the framework of their duty to assist under Article 9 of Regulation 2185/96, ensure that such fines are also imposed on OLAF inspectors in the event of a breach of the aforementioned obligations.”⁵⁰⁵

(c) Investigative powers in the area of common market organisations

In the area of common market organisations, the EU has issued various **Council Regu-** 122 **lations**, which all aim at facilitating the common market, the access to the markets, the rules for products and the consequences of non-compliance. The most prominent sector is the agricultural sector, which is known under the acronym CAP (Common Agricultural Policy). In 2023 the EU’s internal, single market becomes 30. The EU’s rural Areas are still a key priority and because they are heavily supported with European Money, irregularities and fraudsters are not unknown not this important area of the EU’s common market. The investigative powers in this area are therefore as important as the market itself. On the one hand the EU legislator ensures powers within the Regulations itself, on the other hand it opens the gateway to national law in nearly every Regulation and makes it difficult for OLAF investigators, defence lawyers and individuals to follow the very specific laws and powers.

One of the main Regulation in this area is still: 123

- Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 establishing a common organisation of the markets in agricultural products and repealing Council Regulations (EEC) No 922/72, (EEC) No 234/79, (EC) No 1037/2001 and (EC) No 1234/2007.

A possible source of irregularities and fraud might be the licence system, which is es- 124 tablished within this regulation (see Art. 177 para 2 d asking for prevention if fraud and irregularities). The regulation establishes import duties for agricultural products.

⁵⁰⁴ Ibid.

⁵⁰⁵ Ibid., p. 323.

Cheese, wine, milk, sugar levies etc. are regulated within this Regulation. The Regulation asks to put the tasks to national authorities. These authorities are then competent to deal with the farmers or producers. For OLAF the farmers or producers are “**economic operators**” under the OLAF Regulation. If farmers or producers are suspected of irregularities or fraud, the national authorities need to report this and conduct checks and audits. If these reveal actions or omissions detrimental to the Union budget, they will inform OLAF. OLAF will need to check whether it can conduct external investigations on its own or if it needs the help of national investigative authorities. If the latter is the case, the Greek Ministry of Rural Development and Food will be competent to help OLAF determine which authority can conduct external on-the-spot checks together with OLAF officials. In case OLAF needs to act fast, the **Greek AFCOS** (see Art. 12a OLAF Regulation) might help to establish the contact.

125 The officials, which act in the services of the Greek State, which help implement the CAP and the other Regulations are potential perpetrators of irregularities of fraud as well and might act corrupt as the past has shown (see above → Collection of Cases). Therefore it is important that Greek officials act on the basis of the **Code of Ethics and Professional Conduct for Public Sector Employees** (*Κώδικας- Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Υπαλλήλων του Δημόσιου Τομέα*).

126 The relevant laws in this area are:

- Law 4711/2020: Simplification of the framework for the exercise of economic activities under the competence of the Ministry of Rural Development and Food and other provisions
- Law 4384/2016: Agricultural Cooperatives, forms of collective Organisation of the rural area and other provisions
- Law 4351/2015: Grazing lands of Greece and other provisions
- Law 4282/2014: Aquaculture Development and other provisions
- Law 4235/2014: Administrative measures, procedures and sanctions in the implementation of EU and national legislation in the fields of food, animal feed and animal health and protection and other provisions of the competence of the Ministry of Rural Development and Food
- Law 4061/2012: Management and Protection of Real Estate of the Ministry of Rural Development & Food – Regulation of real rights and other provisions
- Law 4036/2012: On the marketing of agricultural drugs, their rational use and related provisions
- Law 4039/2012: On controlled and stray pets and the protection of animals from exploitation or use for profit
- Guide to Submitting New Applications for Power Plants

- Procedures for the designation of professional farmers for the submission of applications for investments in Renewable Energy Sources (RES)

We can take a look at an **example from the aquaculture sector**, which is equally important for Greece as the coasts are long and the fishing zones are used by companies and local fishers in order to contribute to the common market. In this area the Law of the Ministry No. 4282/2014 (Official Gazette 182/A/2982014) applies and it contains the Aquaculture Development and other provisions. If an irregularity or fraud in this area occurs, the relevant person could face administrative sanctions, which are regulated in Art. 25. The competent authorities to conduct audits and controls are the Departments of Rural Affairs of the Decentralized Administration (as of 2022). 127

(3) Protection of information

(a) Tax secrecy (Code of Tax Procedure – Law 5104/2024)

During the tax procedure many information are restricted and the persons involved are bound by the law: 128

Art. 21 Safeguarding of information – Confidentiality

1.⁵⁰⁶ Persons who are or have been employees of the Tax Administration and the Ministry of National Economy and Finance or are or have been associated or connected by 129

⁵⁰⁶ **Άρθρο 21.Ν. 5104/2024 Διαφύλαξη πληροφοριών – απόρρητο**

1. Πρόσωπα που είναι ή έχουν διατελέσει υπάλληλοι της Φορολογικής Διοίκησης και του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή συνδέονται ή συνδέονταν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έργου με αυτά, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο στο οποίο έχουν ή είχαν ανατεθεί αρμοδιότητες ή καθήκοντα της Φορολογικής Διοίκησης, οφείλουν να τηρούν ως απόρρητα όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες φορολογουμένων, τα οποία περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, και δύνανται να τα αποκαλύπτουν μόνο στα ακόλουθα πρόσωπα:

α) άλλους υπαλλήλους της Φορολογικής Διοίκησης, μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δικηγόρους του Δημοσίου στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων τους,

β) διοικητικές αρχές, στο πλαίσιο διερεύνησης ή δίωξης αδικημάτων,

γ) δικαστικές αρχές, στο πλαίσιο εκδίκασης οποιασδήποτε ποινικής ή φορολογικής υπόθεσης ή αστικής υπόθεσης με διάδικο το Δημόσιο ή άλλο φορέα της Γενικής Κυβέρνησης,

δ) φορολογικές αρχές της αλλοδαπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διεθνείς συμβάσεις, τον ν. 4170/2013 (Α' 163), σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, τα άρθρα 295 έως και 319 του ν. 4072/2012 (Α' 86) σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα,

ε) υπηρεσίες των φορέων Γενικής Κυβέρνησης:

εα) εφόσον κρίνεται αναγκαίο από τη Φορολογική Διοίκηση, προκειμένου να προσδιοριστούν οι υποχρεώσεις, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, των φορολογουμένων προς αυτούς τους φορείς, ή να εντοπιστούν πηγές αποπληρωμής των απαιτήσεών τους,

εβ) εφόσον η χορήγηση στοιχείων και πληροφοριών φορολογουμένων σε αυτούς προβλέπεται από νόμο που ρυθμίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους,

στ) εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και δημοσίων οργανισμών με αρμοδιότητα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου χρηματοδοτήσεων και ενισχύσεων ή επιδοτήσεων από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,

ζ) διαζευγμένους ή συζύγους σε διάσταση και ανιόντες και κατιόντες, για τον καθορισμό διατροφής κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας για τα στοιχεία που αναγράφονται ρητά σε αυτήν,

η) στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, που ορίζονται στον ν. 4557/2018 (Α' 139),

any employment or work relationship with them, as well as any person to whom the Tax Administration has or has been entrusted with responsibilities or duties, shall keep confidential all data and information of taxpayers which have come to their knowledge in the course of their duties, and may disclose them only to the following persons:

- a) other employees of the Tax Administration, members of the principal staff of the State Legal Council and State lawyers in the performance of their duties,
- b) law enforcement authorities, in the context of the investigation or prosecution of offences,
- c) judicial authorities, in the context of any criminal, tax or civil case involving the State or any other body of the General Government,
- d) foreign tax authorities, in accordance with the provisions of international conventions, Law No. 4072/2012 (A' 86) on mutual assistance for the recovery of claims relating to taxes, duties and other measures,
- e) services of general government agencies:
 - e.a) if deemed necessary by the Tax Administration, in order to determine the obligations, in accordance with the legislation in force, of taxpayers towards these entities, or to identify sources of repayment of their claims,
 - e.b) where the provision of taxpayer data and information to them is provided for by a law regulating the exercise of their powers,
- f) authorised officials of public departments, legal persons governed by public law (N.P.D.D.) and public bodies responsible for the management, monitoring and control of financing and aid or subsidies from national or Union funds,
- g) divorced or separated spouses and ascendants and descendants, for the determination of maintenance on the basis of a public prosecutor's order for the elements expressly mentioned therein,
- h) to the Authority for Combating Money Laundering from Criminal Activities for the exercise of its powers, as defined in Law No. 4557/2018 (A' 139),
- i) third parties, upon a reasoned prosecutor's order, that there is no case of tax secrecy,
- j) taxpayers engaged in business activity, upon their request, and only to the extent that this is strictly necessary in order to ascertain the tax or professional status of another taxpayer engaged in business activity,

θ) τρίτους, κατόπιν αιτιολογημένης εισαγγελικής παραγγελίας, ότι δεν συντρέχει περίπτωση φορολογικού απορρήτου,

ι) φορολογούμενους που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, κατόπιν αιτήσεώς τους, και μόνο καθ' ο μέρος αυτό είναι απολύτως αναγκαίο, προκειμένου να διακριβωθεί η φορολογική ή η επαγγελματική υπόσταση άλλου φορολογούμενου που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα,

ια) εξουσιοδοτημένο προσωπικό της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (Η.Δ.Ι.Κ.Α. Α.Ε.) του ν. 3607/2007 (Α' 245) για σκοπούς υλοποίησης προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ή άλλων προβλέψεων παροχών κοινωνικού χαρακτήρα, καθώς και σχετικών προβλέψεων παροχών υγείας σε ομάδες πληθυσμού από το Υπουργείο Υγείας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της,

k)⁵⁰⁷ authorised personnel of the Electronic Governance of Social Security SA (H.D.I.K.A. S.A.) of Law No. 3607/2007 (A 245) for the purposes of implementing

⁵⁰⁷ ιβ) την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), στο πλαίσιο ελέγχων, επιθεωρήσεων και ερευνών που διενεργούνται από αυτήν, και σε εξουσιοδοτημένους προς τούτο υπαλλήλους της Ε.Α.Δ., στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τον ν. 4622/2019 (Α' 133),

ιγ) πρόσωπα των άρθρων 4 έως 16 του ν. 5026/2023 (Α' 45), στο πλαίσιο ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Τα στοιχεία χορηγούνται αποκλειστικά για τα ελεγχόμενα πρόσωπα αρμοδιότητάς τους και αφορούν μόνον τα ελεγχόμενα έτη,

ιδ) εξουσιοδοτημένο προσωπικό της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού, Προγραμματισμού και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για την άσκηση του έργου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού σε θέματα που αφορούν σε όλες τις βαθμίδες της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης και τους εποπτευόμενους φορείς του, καθώς και σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας, για τα θέματα του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιε) διαπραπεζικές εταιρείες που διαχειρίζονται αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς χάριν των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, για τον σκοπό ενημέρωσης των αρχείων δεδομένων που τηρούν. Για την ενημέρωση των αρχείων δεδομένων της παρούσας περίπτωσης χορηγούνται αποκλειστικά τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες φορολογουμένων:

ιεα) ως προς τα φυσικά πρόσωπα, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην οποία υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος, το όνομα, το επώνυμο, το όνομα και επώνυμο πατέρα, το όνομα και επώνυμο μητέρας και ο ταχυδρομικός κώδικας,

ιεβ) ως προς τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, ο Α.Φ.Μ., η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος, η επωνυμία, ο διακριτικός τίτλος και η έδρα,

ιστ) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αμιγείς ή μικτές επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των συνδέσμων δήμων, δημοσίων οργανισμούς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία το κράτος είναι μέτοχος ή τα οποία επιχειρηγούνται τακτικά από κρατικούς πόρους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στοιχεία και πληροφορίες μητρώου φορολογουμένων, κατόπιν υποβολής πλήρως αιτιολογημένου αιτήματος, εφόσον κρίνεται αναγκαίο από τη Φορολογική Διοίκηση για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Ως στοιχεία και πληροφορίες μητρώου για την εφαρμογή της παρούσας νοούνται τα στοιχεία και οι πληροφορίες που τηρούνται στο Υποσύστημα Μητρώου Φορολογουμένων της Φορολογικής Διοίκησης,

ιζ) εξουσιοδοτημένο προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, σχετικά με στοιχεία μητρώου και οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων που υποβάλλουν αίτηση για εγγραφή ή είναι εγγεγραμμένες στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων, καθώς και στους ελεγκτές της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους,

ιη) την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), στο πλαίσιο ερευνών και ελέγχων που διενεργούνται από αυτήν, και σε εξουσιοδοτημένους προς τούτο υπαλλήλους της Α.Π.Δ.Π.Χ., στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους για τους σκοπούς των σχετικών ερευνών και ελέγχων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4624/2019 (Α' 137),

ιθ) στο προσωπικό των Υπηρεσιών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και της Ελληνικής Αστυνομίας, στο πλαίσιο διακρίβωσης σοβαρών εγκλημάτων, ιδίως τρομοκρατίας, οργανωμένου ή οικονομικού εγκλήματος, για τις οποίες είτε δεν ισχύει το φορολογικό απόρρητο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους είτε διενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση, καθώς και στο προσωπικό των προαναφερόμενων Υπηρεσιών σε εκτέλεση εισαγγελικής παραγγελίας.

Όπου λειτουργούν πληροφοριακά συστήματα και βάσεις δεδομένων που διαχειρίζεται η Φορολογική Διοίκηση, η πρόσβαση γίνεται μέσω απευθείας διασύνδεσης με αυτά και λαμβάνεται οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο για τις διενεργούμενες έρευνες ή ελέγχους,

ιυ) στον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του για τη διαχείριση του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 127 του ν. 4001/2011 (Α' 179), και ειδικότερα για τον εντοπισμό και την αποτροπή των περιπτώσεων ρευματοκλοπών, σύμφωνα με το άρθρο 95 του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου (ΠΑΕ 395/2016, Β' 78/2017), και σε Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και αποκλειστικά υπό την ιδιότητά τους ως Φορέων Εκμετάλλευσης Βασικών Υπηρεσιών του άρθρου 4 του ν. 4577/2018 (Α' 199), προς τους σκοπούς της εύρυθμης λειτουργίας της δραστηριότητας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και της συμμόρφωσής τους προς τις κανονιστικές υποχρεώσεις τους, ιδίως των παρ. 11 και 12 του άρθρου 5 του

social programmes of the General Secretariat for Social Solidarity and Poverty Alleviation of the Ministry of Social Cohesion and Family or other provisions of social benefits, as well as relevant provisions of health benefits to population groups by the Ministry of Health and within the framework of its competences,

l) the National Transparency Authority (NTA), in the context of audits, inspections and investigations carried out by it, and to employees of the NTA authorised for this purpose, in the exercise of their duties, in accordance with Law No. 4622/2019 (A' 133),

m) persons referred to in Articles 4 to 16 of Law No. 5026/2023 (A' 45), in the context of the control of the declarations of property status. The data are granted exclusively for the audited persons under their jurisdiction and relate only to the audited years,

n) authorised staff of the Directorate of e-Government and Simplification of Procedures of the General Directorate of Strategic Planning, Programming and e-Government of the Ministry of Education, Religious Affairs and Sports for the performance of the work of the Ministry of Education, Religious Affairs and Sports in matters concerning all levels of formal and non-formal education and its supervised bodies, as well as to authorised staff of the Special Research Funding Accounts (S. L.E.C.E.) of the Higher Education Institutions of the country, on the issues of the L.E.C.E.,

o) inter-banking companies that manage financial behaviour data files for the benefit of credit and financial institutions, for the purpose of updating the data files they keep. Only the following taxpayer data and information shall be provided for the purpose of updating the data files referred to in this case:

o.a) as regards natural persons, the Tax Identification Number (TIN), the Public Financial Service (PFA) to which the income tax return is submitted, the first name, surname, father's name and surname, mother's name and surname and postal code,

o.b) in the case of legal persons and legal entities, the VAT number, the tax office to which the income tax return is submitted, the name, the distinctive title and the registered office,

p) legal persons under public law, public enterprises or enterprises of legal persons under public law, pure or mixed enterprises of Local Authorities (O.T.A.) and associations of municipalities, public organisations, as well as legal persons under private law, in which the State is a shareholder or which are regularly subsidised from State resources or the management of which is directly or indirectly appointed by the State by administrative

Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης (ΠΑΕ 1443/2020, Β' 4737). Για την ενημέρωση των αρχείων δεδομένων της παρούσας χορηγούνται αποκλειστικά τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες φορολογουμένων: ια) ως προς τα φυσικά πρόσωπα, ο Α.Φ.Μ., η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος, το όνομα, το επώνυμο, το όνομα και επώνυμο πατέρα, το όνομα και επώνυμο μητέρας, ο ταχυδρομικός κώδικας, οι αριθμοί παροχής που το φυσικό πρόσωπο δηλώνει είτε ως κύριος του ακινήτου, είτε ως κάτοχος αυτού, ιβ) ως προς τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, ο Α.Φ.Μ., η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος, η επωνυμία, ο διακριτικός τίτλος, η έδρα, οι αριθμοί παροχής που το νομικό πρόσωπο δηλώνει είτε ως κύριος του ακινήτου είτε ως κάτοχος αυτού. Τα στοιχεία χορηγούνται εντός του τελευταίου τριμήνου κάθε έτους κατόπιν της ολοκλήρωσης της υποβολής των φορολογικών δηλώσεων των φορολογουμένων.

act or as a shareholder, data and information from the register of taxpayers, upon submission of a fully justified request, if deemed necessary by the Tax Administration for the service of public interest. For the purposes of this Article, register data and information shall mean the data and information held in the Tax Administration's Taxpayer Register Subsystem,

q) authorised personnel of the General Secretariat for Research and Innovation of the Ministry of Development, regarding register data and financial information of enterprises applying for registration or registered in the National Register of Start-up Enterprises, as well as to the auditors of the Interdepartmental Market Control Unit for the exercise of their responsibilities,

r) the Authority for the Protection of Personal Data (A.P.D.P.H.), in the context of investigations and controls carried out by it, and to authorised employees of A.P.D.P.H., in the context of the exercise of their duties for the purposes of the relevant investigations and controls, in accordance with Article 15 of Law. 4624/2019 (A' 137),

s) to the staff of the Services of the Ministry of Citizen Protection and the Hellenic Police, in the context of investigating serious crimes, in particular terrorism, organised or economic crime, for which either the tax secrecy does not apply in the performance of their duties or they conduct a preliminary examination or pre-trial investigation, as well as to the staff of the aforementioned Services in execution of a prosecutor's order. Where information systems and databases managed by the Tax Administration are in operation, access shall be provided through a direct interface with them and any information or data relating to or useful for the investigations or audits carried out shall be obtained,

t) to the Operator of the Greek Electricity Distribution Network, in the context of its obligations for the management of the electricity distribution network, pursuant to article 127 of Law No. 4001/2011 (A' 179), and in particular for the detection and prevention of cases of electricity theft, in accordance with Article 95 of the Network Management Code (RAE 395/2016, B' 78/2017), and to Electricity Suppliers in the context of their activity in the electricity market and exclusively in their capacity as Basic Service Providers under Article 4 of Law No. 4577/2018 (A' 199), for the purposes of the proper operation of the electricity supply activity and their compliance with their regulatory obligations, in particular para 11 and 12 of article 5 of the Manual on Meter Representation and Periodic Clearing (RAE 1443/2020, B' 4737). For the updating of the data files of this document, only the following data and information of taxpayers are provided: i) as regards natural persons, the VAT no, the tax office to which the income tax return is submitted, the name, the distinctive title, the registered office, the head office, the identification numbers that the legal person declares either as owner of the property or as occupier of the property. The information shall be provided within the last quarter of each year following the completion of the submission of taxpayers' tax returns.

2.⁵⁰⁸ From the limitation of para.1, with regard to the information which the persons referred to in para 1 must keep as confidential, for cases where they are disclosed to

⁵⁰⁸ 2. Από τον περιορισμό της παρ. 1, αναφορικά με τα στοιχεία τα οποία τα πρόσωπα της παρ. 1 οφείλουν να τηρούν ως απόρρητα, για τις περιπτώσεις που αυτά αποκαλύπτονται σε υπηρεσίες των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αμιγείς ή μικτές επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. και των συνδέσμων δήμων, δημοσίων οργανισμούς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), στα οποία το κράτος είναι μέτοχος ή τα οποία επιχορηγούνται τακτικά από κρατικούς πόρους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, εξαιρούνται τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες μητρώου φορολογουμένων: α) για τα φυσικά πρόσωπα: Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ., όνομα, επώνυμο, όνομα και επώνυμο πατέρα, όνομα και επώνυμο μητέρας, ημερομηνία γέννησης, τόπος γέννησης, πλήρη στοιχεία διεύθυνσης κατοικίας και πλήρη στοιχεία επικοινωνίας (σταθερό και κινητό τηλέφωνο, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) και β) για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες: Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ., επωνυμία, διακριτικός τίτλος, πλήρη στοιχεία διεύθυνσης της έδρας και πλήρη στοιχεία επικοινωνίας (σταθερό και κινητό τηλέφωνο, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).

3. Τα πρόσωπα της παρ. 1 χορηγούν: α) σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) ή σε εξουσιοδοτημένα πρόσωπα από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., προσωποποιημένα στοιχεία ανά Α.Φ.Μ., καθώς και β) σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης ή ανεξάρτητων αρχών συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία, τα οποία τηρούνται στη Φορολογική Διοίκηση, με την υποχρέωση χρήσης αυτών, αποκλειστικά για τον σκοπό για τον οποίο ζητούνται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή των λοιπών φορέων ή αρχών και σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 3832/2010 (Α' 38), τηρουμένων των αναγκαίων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων.

4. Τα πρόσωπα της παρ. 1 χορηγούν σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ή σε εξουσιοδοτημένα πρόσωπα από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προσωποποιημένα στοιχεία ανά Α.Φ.Μ., καθώς και συγκεντρωτικά στοιχεία, τα οποία τηρούνται στη Φορολογική Διοίκηση, με την υποχρέωση χρήσης αυτών αποκλειστικά για τον σκοπό για τον οποίο ζητούνται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και, ειδικότερα, με σκοπό τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών των φορέων του δημόσιου τομέα, κατά την έννοια της περ. 57 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η διαλειτουργικότητα του πρώτου εδαφίου διενεργείται μετά από τη ρητή και ειδική έγγραφη ή ηλεκτρονική συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων για τη διαβίβαση των δεδομένων μεταξύ των ως άνω φορέων, στους οποίους αφορά η εκάστοτε διαλειτουργικότητα. Αν η διαλειτουργικότητα του πρώτου εδαφίου διενεργείται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία χωρίς ρητή έγγραφη ή ηλεκτρονική συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, για τη διαβίβαση των δεδομένων μεταξύ των ως άνω φορέων απαιτείται αίτηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Η Α.Α.Δ.Ε. υποχρεούται να απαντήσει μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή της παραπάνω αίτησης και διαβιβάζει τα δεδομένα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος.

5. Τα πρόσωπα, τα οποία λαμβάνουν γνώση απόρρητων στοιχείων ή πληροφοριών, σύμφωνα με το παρόν, οφείλουν να τηρούν το απόρρητο. Η χρήση των πληροφοριών και στοιχείων γίνεται αποκλειστικά και μόνο για την επίτευξη του σκοπού, για τον οποίο χορηγήθηκαν.

6. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις άρσης του απορρήτου, σύμφωνα με το παρόν, κάθε πρόσωπο στο οποίο περιέρχονται πληροφορίες ή στοιχεία, τα οποία προστατεύονται από το φορολογικό απόρρητο, οφείλει να μην τα αποκαλύπτει και να επιστρέφει στη Φορολογική Διοίκηση τυχόν έγγραφα που περιήλθαν στην κατοχή του και περιλαμβάνουν τέτοιες πληροφορίες ή στοιχεία.

7. Στοιχεία ή πληροφορίες σχετικά με φορολογούμενο είναι δυνατόν να αποκαλύπτονται σε τρίτο, κατόπιν αιτήσεως, με τη ρητή, ειδική, έγγραφη ή ηλεκτρονική συγκατάθεση του φορολογούμενου, η οποία δύναται να ανακληθεί.

8. Η παραβίαση του απορρήτου των στοιχείων και πληροφοριών που τηρούνται στη Φορολογική Διοίκηση από τα πρόσωπα της παρ. 1 του παρόντος τα οποία υπάγονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), συνιστά τα πειθαρχικά παραπτώματα της παράβασης καθήκοντος και της παραβίασης της υποχρέωσης εχεμύθειας, τα οποία μπορεί να επισύρουν την ποινή της οριστικής παύσης κατά τις περ. γ) και η) της παρ. 1 του άρθρου 107 και την περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 109 του ανωτέρω Κώδικα.

9. Με απόφαση του Διοικητή επιβάλλεται στα πρόσωπα των παρ. 1 και 2 που παραβιάζουν το απόρρητο και αποκαλύπτουν σε τρίτους στοιχεία και πληροφορίες που τηρούνται στη Φορολογική Διοίκηση και περιήλθαν σε γνώση τους, πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβίασης και τις συντρέχουσες περιστάσεις. Το ανωτέρω πρόστιμο διαγράφεται, εάν το πρόσωπο, σε βάρος

services of the General Government, legal persons under public law (N.P.D.D.), public enterprises or enterprises of legal persons under public law, pure or mixed enterprises of local authorities and associations of municipalities, public Organisations, as well as legal persons under private law (N.P.I.D.), in which the State is a shareholder or which are regularly subsidised from State resources or whose management is directly or indirectly appointed by the State by administrative act or as a shareholder, the following taxpayer registration data and information are excluded: a) for natural persons, Tax identification number, name, surname, father's name and surname, mother's name and surname, date of birth, place of birth, full address details and full contact details (landline and mobile telephone, e-mail address); and

(b) for legal persons and legal entities:1 are required to keep as confidential, for cases where they are disclosed to services of the General Government, legal persons under public law (N.P.D.D.), public enterprises or enterprises of legal persons under public law, pure or mixed enterprises of public utilities.

3. The persons referred to in para 1 grant: a) to authorised personnel of the Hellenic Statistical Authority (EL.STAT.) or to persons authorised by EL.STAT., personalized data per personal identification number, as well as b) to authorised personnel of EL.STAT. or other bodies of the General Government or independent authorities aggregate statistical data, which are kept in the Tax Administration, with the obligation to use them, exclusively for the purpose for which they are requested, within the framework of the competences of EL.STAT. or other bodies or authorities and in accordance with para 3 of article 8 of Law No.3832/2010 (A 38), subject to the necessary organisational and technical measures.

4. The persons referred to in para 1 shall issue to authorised personnel of the Ministry of Digital Governance or to persons authorised by the Ministry of Digital Governance, personalized data per personal identification number, as well as aggregated data, which are kept at the Tax Administration, with the obligation to use them exclusively for the purpose for which they are requested, within the framework of the competences of the Ministry of Digital Governance and, in particular, for the purpose of interoperability between the information systems and applications of public sector bodies, within the

του οποίου επιβλήθηκε, αθώωθηκε με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή απαλλάχθηκε με αμετάκλητο βούλευμα, λόγω της ανυπαρξίας των πραγματικών περιστατικών, που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση του συγκεκριμένου παραπτώματος.

10. Η μη τήρηση του απορρήτου από το προσωπικό ή τους διοικούντες τις αναδόχους εταιρείες, οι οποίες διαχειρίζονται έργα της Α.Α.Δ.Ε. ή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τιμωρείται με πρόστιμο ποσού διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, ανά παράβαση, το οποίο επιβάλλεται στην εταιρεία με απόφαση του Διοικητή.

11. Για την επιβολή των κυρώσεων των παρ. 8 έως και 10 απαιτείται προηγούμενη ακρόαση του προσώπου, στο οποίο επιβάλλεται.

12. Σε περίπτωση επανάληψης της παραβίασης από το ίδιο πρόσωπο, επιβάλλεται πρόστιμο διπλάσιο του αρχικώς επιβληθέντος.

meaning of para 57 of Article 2 of Law 4727/2020 (A' 184). The interoperability referred to in the first subpara shall be carried out after the express and specific written or electronic consent of the data subject for the transfer of data between the aforementioned bodies to which the interoperability relates. If the interoperability referred to in the first subpara is carried out in accordance with the legislation in force without the express written or electronic consent of the data subject, the transmission of data between the aforementioned bodies shall require a request from the competent services of the Ministry of Digital Governance to the Independent Authority for Public Revenue (A.A.D.E.). The SAO is obliged to respond within one (1) month from the receipt of the above request and shall transfer the data, provided that the conditions set out herein are met.

5. Persons, who become aware of confidential data or information in accordance with the present, shall observe confidentiality. The information and data shall be used solely for the purpose for which they were provided.

6. Except in cases where confidentiality is lifted pursuant to this section, any person to whom information or data protected by tax secrecy comes into possession shall not disclose it and shall return to the Tax Administration any documents in his possession that contain such information or data.

7. Data or information relating to a taxpayer may be disclosed to a third party, upon request, with the express, specific, written or electronic consent of the taxpayer, which may be revoked.

8. The violation of the confidentiality of data and information held by the Tax Administration by the persons referred to in para 1 of the present which are subject to Article 2 of the Code of Status of Public Civil Servants and Employees of N.P.D.D. (Law 3528/2007, A' 26), constitutes the disciplinary offences of breach of duty and breach of confidentiality, which may incur the penalty of permanent suspension under paras c) and h) of para c) and h) of the para 1 of Article 107 and para (h) of Article 107(1) and para (h) of Article 107(1). 1 of Article 109 of the abovementioned Code.

9. By decision of the Governor, the persons referred to in para 1 and 2 who violate confidentiality and disclose to third parties data and information held by the Tax Administration and which have come to their knowledge, a fine of one thousand (1,000) to one hundred thousand (100,000) euros, depending on the gravity of the violation and the circumstances. The above fine shall be cancelled if the person against whom it was imposed was acquitted by an irrevocable decision of a criminal court or exonerated by an irrevocable verdict, due to the absence of the facts establishing the objective nature of the offence in question.

10. Failure to observe confidentiality by the staff or managers of contractor companies managing projects of the APA or the Ministry of National Economy and Finance shall be punishable by a fine of two hundred thousand (200,000) euros, per violation, which shall be imposed on the company by decision of the Governor.

11. For the imposition of the penalties of para 8 to 10 shall require a prior hearing of the person on whom it is imposed.
12. In case of repetition of the violation by the same person, a fine twice the amount of the fine originally imposed shall be imposed.

According to Art. 21 para 8 Law 5104/2024 breaching the confidentiality of data and information held by the Tax Administration is a disciplinary offence and can result in suspension. 130

Even public certified accountants are obliged to keep secrets by Art. 24 of the Law 4497/2017, which was amended by Law 5000/2022. 131

(b) Administrative secrecy (Administrative laws)

During a customs procedure the customs rules apply as well as the special tax secrecy, which was mentioned above. 132

The E.A.D. inspectors, thus the AFCOS staff of the Greek AFCOS Office within the E.A.D. (see Art. 12a below) is obliged according to Art. 96 para 17 and 18 of the Law 4622/2019 on the Greek Administration to keep administrative data confidential: 133

Art. 96⁵⁰⁹ Staff of the Office

17. The Head of the Inspections and Controls Unit, the Inspectors and Auditors, and the rest of the staff who serve at the Authority, regardless of their legal status of employment, are obliged to maintain the confidentiality of the information and data that come to their knowledge, during the exercise of their of their duties, and for five years after their departure. The obligation to observe confidentiality and the duty of confidentiality also concerns the staff of the General Directorate of Administrative and Financial Services and Electronic Government.

18. Violations of confidentiality or the duty of confidentiality, as well as the wilful non-weighting of incriminating elements for the service being inspected or controlled and its employees, constitute a serious reason for the revocation of the Inspector Auditor's secondment. 134

The IAPR Units, staff and Board of Directors are obliged by Art. 32 of the Law 4389/2016. 135

⁵⁰⁹ “17. Ο Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, οι Επιθεωρητές Ελεγκτές, και το υπόλοιπο προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς απασχόλησής τους, υποχρεούνται να τηρούν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, και επί μία πενταετία μετά την αποχώρησή τους. Η υποχρέωση τήρησης του απορρήτου και του καθήκοντος εχεμύθειας αφορά και το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

18. Παραβιάσεις του απορρήτου ή του καθήκοντος εχεμύθειας, καθώς και η εκ δόλου μη στάθμιση στοιχείων επιβαρυντικών για την υπηρεσία που επιθεωρείται ή ελέγχεται και τους υπαλλήλους της, συνιστούν σοβαρό λόγο για την ανάκληση της απόσπασης του Επιθεωρητή Ελεγκτή.”

136 Art. 32⁵¹⁰ Confidentiality

The Board of Directors, the Governor, the Expert and the staff of the Authority, regardless of the working relationship they have with the Authority, are covered by the tax confidentiality provisions as they apply.

Fiscal secrecy also applies to any third party, for the issues brought to their attention by the administration or the staff of the Authority.

(c) Data secrecy (Data protection laws, Customs Code, General Tax Code)

137 In the area of data the General Data Protection Regulation applies. The Law 4624/2019 finally incorporated the Union Law into the national data protection rules. The GDPR is directly applicable in Greece and contains all actions of State Bodies.

 Nota bene: The Greek Data Protection Authority can be contacted here: https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/thematikes_enotites/megales_baseisdedomenon/pliroforiako_susthma.

In the area the AFCOS Greece makes individuals and lawyers aware how they can follow their rights:

138 Your rights regarding your personal data

Under data protection law, when we process your personal data you have certain rights that we must inform you about. The rights you can exercise against the Authority are the following:

The right of access

You have the right to ask us, at any time, for information on the processing of your data by the Authority or copies of your personal data that we keep (Article 15 GDPR).

The right to rectification

You have the right to ask us, at any time, to correct information that you believe is inaccurate. You also have the right to request the completion of information you consider incomplete (Article 16 GDPR).

The right to erasure (“right to be forgotten”)

You have the right to ask us to delete your personal data in certain cases (Article 17 GDPR).

⁵¹⁰ **Άρθρο 32 Απόρρητο εχεμύθια**

Το Συμβούλιο Διοίκησης, ο Διοικητής, ο Εμπειρογνώμονας και το προσωπικό της Αρχής, ανεξάρτητα από τη σχέση εργασίας που έχει με την Αρχή, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις περί φορολογικού απορρήτου όπως ισχύουν.

Το φορολογικό απόρρητο καταλαμβάνει και οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο, για τα ζητήματα που τίθενται σε γνώση του από τη διοίκηση ή το προσωπικό της Αρχής.

The right to restriction of processing

You have the right to ask us to restrict the processing of your data in certain cases (Articles 18, 19 GDPR).

The right to data portability

This only applies to the data you have given us. You have the right to request that we transfer the data you have given us to another party or that we give it to you. The right only applies if we process information based on your consent or for the purpose of entering into or performing a contract and the processing is automated (Article 20 GDPR).

The right to object to processing

Since we process your personal data within the framework of our competence as an independent authority, i.e. to fulfil our duty in the public interest, you have the right to object to the processing of your personal data. If, however, there are compelling and legitimate reasons that require the processing and override your rights and interests, we can refuse your objection, which depends on the reason for which the processing is carried out (Article 21 GDPR).

The right to lodge a complaint regarding the processing of your data by the Authority

We follow high standards for processing your personal data. If you have questions or concerns, you can contact us atdpo@aead.gr either to exercise your rights (access, objection, etc.) or to request information and we will respond.

In the event that you consider that we have not satisfied your request sufficiently and the protection of your personal data is affected in any way, you can submit a complaint through a special online portal to the Personal Data Protection Authority (Athens, Kifisias Avenue 1–3, P.O. 115 23 | tel: +30 210 6475600). Detailed instructions for submitting a complaint are provided on the Authority's website.

Clarifications about your rights

For any issue related to the processing of personal data by the Authority, as controller, and assistance regarding the exercise of your above rights, you can contact the Data Protection Officer (DPO) of the Authority atdpo@aead.gr.

To exercise the rights (access, rectification, deletion and restriction) provided for by articles 15, 16, 17 and 18 of the GDPR against the processing of your data carried out by the Authority, you can contact atdpo@aead.gr.

You can exercise the above related rights free of charge and we will respond to you within one month of receiving your request.

- 139 The aforementioned e-mail contacts and enumeration of rights applies equally within other EU countries.

(d) Official secrecy (Customs Code, General Tax Code)

- 140 The Official Secret stems from the obligation of the State Officials to ensure the efficiency of state related acts i.e. official acts.
- 141 The Customs Code regulates the customs secrecy in Art. No. 11 para 2 of Law 2960/2001:

Art. 11 Data privacy

1.⁵¹¹ All customs documents, provided for by the applicable legislation, are submitted to the customs authorities either in writing or using a computerized method and from the date of their acceptance, by the competent customs authority, they constitute securities in favour of the State.

2. **The data derived from the customs documents are confidential and their disclosure to any third party, except the judicial authority, is prohibited,** only if an investigation has been ordered, in order to verify the commission of a criminal act against the interests of the State and the European Union.

The provision of information from customs documents to public authorities is permitted only in cases where issues of public interest protection and resource claims arise.

(4) Investigation reports (Customs Code, General Tax Code)

- 142 Art. 29 of the New Tax Procedures Code mentions that reports of audits have to be drawn carefully.

Art. 29 Access to accounting records books and data

1. The Tax Administration may receive copies of the accounting records (books and data), as well as other documents, for which the taxpayer declares that they represent exact copies. In the event that the taxpayer refuses to make the above declaration, the official appointed by the Tax Administration to carry out the audit makes a relevant

⁵¹¹ **Άρθρο 11 Απόρρητο στοιχείων**

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ.2 Ν.3583/2007, ΦΕΚ Α 142/28.6.2007.

1. Όλα τα τελωνειακά παραστατικά, που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, υποβάλλονται στις τελωνειακές αρχές είτε γραπτά είτε με τη χρήση μηχανογραφικής μεθόδου και από την ημερομηνία αποδοχής τους, από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, αποτελούν τίτλους υπέρ του Δημοσίου.

2. Τα στοιχεία που απορρέουν από τα τελωνειακά παραστατικά είναι απόρρητα και απαγορεύεται η γνωστοποίηση τους σε οποιονδήποτε τρίτο, εκτός από τη δικαστική αρχή, μόνο εφόσον έχει διαταχθεί ανάκριση, προς διακρίβωση της τέλεσης αξιόποινης πράξης σε βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η χορήγηση πληροφοριών από τα παραστατικά έγγραφα των τελωνείων στις δημόσιες αρχές επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημόσιου συμφέροντος και διεκδίκησης πόρων.

notation on the documents. The appointed official may at the same time require the taxpayer or his tax representative to be present at the place where the tax audit is carried out and to answer questions put to him, in order to facilitate the tax audit.⁵¹²

2. The taxpayer provides all necessary information for unhindered access to the appointed employee of the Tax Administration, regardless of the place of storage and the way of keeping the accounting records. Third parties who provide digital services to the taxpayer, which are related to the storage and processing of files and information, have the same obligation, if this is requested by the Tax Administration.

3. The employee of the Tax Administration conducting the audit may confiscate accounting records (books and data) kept or preserved, in accordance with tax legislation and any other unofficial books, documents, records or data, if he deems it necessary, in order to ensure their probative value.

4. For the application of para 3, a seizure report is prepared, which is signed by the employee of the Tax Administration who carries out the seizure and the taxpayer himself or the employee or his representative or his accountant present during the seizure, or, in case of legal persons and entities, other than the above persons, by any partner or any member of their management or their tax representative. A copy of the confiscation report is delivered to the taxpayer or the other persons referred to in the first para. If the above persons refuse to sign, the report is sealed. The taxpayer is entitled to receive copies or photocopies of the seized at his own expense. For the seizure of accounting

⁵¹² Άρθρο 29 Ν. 5104/2024

Πρόσβαση στα λογιστικά αρχεία -βιβλία και στοιχεία

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να λαμβάνει αντίγραφα των λογιστικών αρχείων (βιβλία και στοιχεία), καθώς και των λοιπών εγγράφων, για τα οποία ο φορολογούμενος δηλώνει ότι αντιπροσωπεύουν ακριβή αντίγραφα. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αρνείται να προβεί στην ανωτέρω δήλωση, ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση υπάλληλος για τη διενέργεια του ελέγχου προβαίνει σε σχετική επισημείωση επί των εγγράφων. Ο οριζόμενος υπάλληλος δύναται ταυτόχρονα να απαιτεί από τον φορολογούμενο ή τον φορολογικό εκπρόσωπό του να παρίσταται στον τόπο όπου διενεργείται ο φορολογικός έλεγχος και να απαντά σε ερωτήματα που του τίθενται, ώστε να διευκολύνεται η διενέργεια του φορολογικού ελέγχου.

2. Ο φορολογούμενος παρέχει κάθε απαραίτητη πληροφορία για την απρόσκοπτη πρόσβαση στον οριζόμενο υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης, ανεξάρτητα από τον τόπο της αποθήκευσης και τον τρόπο τήρησης των λογιστικών αρχείων. Την ίδια υποχρέωση έχουν και τρίτοι που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες προς τον φορολογούμενο, οι οποίες σχετίζονται με την αποθήκευση και επεξεργασία αρχείων και πληροφοριών, εφόσον αυτό ζητηθεί από τη Φορολογική Διοίκηση.

3. Ο υπάλληλος της Φορολογικής Διοίκησης που διενεργεί τον έλεγχο δύναται να κατάσχει λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία) που τηρούνται ή διαφυλάσσονται, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία και οποιαδήποτε άλλα ανεπίσημα βιβλία, έγγραφα, αρχεία ή στοιχεία, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδεικτική αξία αυτών.

4. Για την εφαρμογή της παρ. 3 συντάσσεται έκθεση κατάσχεσης, η οποία υπογράφεται από τον υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης που ενεργεί την κατάσχεση και τον ίδιο τον φορολογούμενο ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο ή εκπρόσωπό του ή λογιστή του, ή, στην περίπτωση των νομικών προσώπων και οντοτήτων, εκτός των ανωτέρω προσώπων, από οποιονδήποτε εταίρο ή οποιοδήποτε μέλος της διοίκησής τους ή φορολογικό εκπρόσωπό τους. Αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης παραδίδεται στον φορολογούμενο ή στα λοιπά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Σε περίπτωση άρνησης των παραπάνω προσώπων να υπογράψουν, η έκθεση θυροκολλάται. Ο φορολογούμενος δικαιούται να λάβει αντίγραφα ή φωτοτυπίες των κατασχεθέντων με δαπάνες του. Για την κατάσχεση λογιστικών αρχείων (βιβλίων και στοιχείων) ή άλλων εγγράφων τρίτου φορολογούμενου δεν απαιτείται επίδοση της έκθεσης κατάσχεσης σε αυτόν.

records (books and data) or other documents of a third party taxpayer it is not necessary to serve the seizure report on him.

143 Mentions of the report are found in Art. 27 para 8 as well as Art. 33:

Art. 27⁵¹³ Tax Audit

[...] 8. After the end of the tax audit, an audit report is drawn up. The audit report includes the findings of the audit and is accompanied by an act of corrective tax assessment, if required. The act of corrective tax determination is fully justified and contains, in addition to the tax determined, the fines corresponding to violations that have been established. The audit report does not contain findings or identify tax that do not fall within the scope specified by the corresponding audit order.

Art. 33⁵¹⁴ Tax determination process after the end of the tax audit

1. The Tax Administration notifies the taxpayer of the statement of findings and the corresponding temporary corrective tax assessment. Upon request, the taxpayer receives copies of the documents on which the provisional tax assessment is based. The taxpayer expresses his views in writing, regarding the temporary corrective tax assessment within twenty (20) days from the notification of the note of findings and the temporary corrective tax assessment.

2. Within one (1) month from the date of receipt of the taxpayer's opinions or the expiration of the deadline of para 1, the Tax Administration issues the final tax assessment

⁵¹³ Άρθρο 27 Ν. 5104/2024

Φορολογικός έλεγχος

[...] 8. Μετά το πέρας του φορολογικού ελέγχου συντάσσεται έκθεση ελέγχου. Η έκθεση ελέγχου περιλαμβάνει τις διαπιστώσεις του ελέγχου και συνοδεύεται από πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, εφόσον απαιτείται. Η πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου είναι πλήρως αιτιολογημένη και περιέχει, εκτός από τον προσδιοριζόμενο φόρο, τα πρόστιμα που αντιστοιχούν σε παραβάσεις που έχουν διαπιστωθεί. Η έκθεση ελέγχου δεν περιέχει διαπιστώσεις ούτε προσδιορίζει φόρο που δεν εμπίπτουν στην έκταση που προσδιορίζει η αντίστοιχη εντολή ελέγχου.

⁵¹⁴ Άρθρο 33 Ν. 5104/2024

Διαδικασία προσδιορισμού φόρου μετά το πέρας του φορολογικού ελέγχου

1. Η Φορολογική Διοίκηση κοινοποιεί στον φορολογούμενο το σημείωμα διαπιστώσεων και τον αντίστοιχο προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου. Ο φορολογούμενος με αίτησή του λαμβάνει αντίγραφα των εγγράφων, στα οποία βασίζεται ο προσωρινός διορθωτικός προσδιορισμός φόρου. Ο φορολογούμενος διατυπώνει εγγράφως τις απόψεις του, σχετικά με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση του σημειώματος διαπιστώσεων και του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου.

2. Μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου ή την εκπνοή της προθεσμίας της παρ. 1, η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει την οριστική πράξη προσδιορισμού φόρου. Η έκθεση ελέγχου συντάσσεται με βάση το σημείωμα διαπιστώσεων και τις απόψεις του φορολογούμενου και περιλαμβάνει εμπεριστατωμένα και αιτιολογημένα τα γεγονότα, τα στοιχεία και τις διατάξεις, τις οποίες έλαβε υπόψη της η Φορολογική Διοίκηση για τον προσδιορισμό του φόρου. Με την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου δεν μπορεί να προσδιορίζεται φόρος υψηλότερος αυτού που προσδιορίζεται με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου. Η έκθεση ελέγχου και η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου κοινοποιούνται στον φορολογούμενο.

3. Αν τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου δεν διαφοροποιούνται από τα αντίστοιχα που έχουν δηλωθεί από τον φορολογούμενο, δεν ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 1 και 2 και συντάσσεται μόνο η έκθεση ελέγχου, η οποία κοινοποιείται στον φορολογούμενο.

act. The audit report is drawn up on the basis of the report of findings and the views of the taxpayer and includes in detail and justified the facts, data and provisions, which the Tax Administration took into account for the determination of the tax. With the definitive act of corrective tax determination, a tax higher than that determined with the temporary corrective tax determination cannot be determined. The audit report and the final act of corrective tax assessment are notified to the taxpayer.

3. If the results of the tax audit do not differ from those declared by the taxpayer, the procedure of paras 1 and 2 is not followed and only the audit report is drawn up, which is communicated to the taxpayer.

The Act on Public Accountants conducting audits requires the public accountants to draw an audit report, see Art. 32 of the Law 4497/2017, which was amended by Law 5000/2022. **144**

Furthermore, Art. 86 of Law 4446/2016 rules on the audit report of the competent audit body (see above → Consequences for the investigations of OLAF). Article 8 of the Ministerial Decision no. 281255/2008 on the preparation of an Audit report for controls shall be mentioned here as well. **145**

(5) Support to the inspectors (Customs Code, General Tax Code)

E.g. in tax procedures the economic operator shall assist the investigators and present relevant material to the authorities (see Art. 29 Tax Procedures Code). This includes the obtainment of digital data. **146**

During the customs procedure, the customs control officers might discover an irregularity or smuggling. The Customs Code aka Law 2960/2001 rules on this situation and states that every citizen concerned is obliged to provide necessary assistance to state officials: **147**

Art. 168⁵¹⁵

Every citizen must, if invited by a public official who is going to act or is acting or has acted in the seizure of contraband or the arrest of a smuggler, to provide any assistance and assistance that may be requested of him according to the strength of the invitee.

(6) Preservation of Evidence (Customs Code, General Tax Code)

Evidence may be preserved through different measures. One of the most useful measures is the seizure of items, which is explored by its full provision – at least in the tax area – below. **148**

⁵¹⁵ **Άρθρο 168**

Κάθε πολίτης οφείλει, εάν προσκληθεί από δημόσιο υπάλληλο που πρόκειται να ενεργήσει ή ενεργεί ή ενήργησε την κατάσχεση λαθρεμπορεύματος ή τη σύλληψη δράστη λαθρεμπορίας, να παράσχει κάθε συνδρομή και ενίσχυση που θα του ζητηθεί ανάλογα με τις δυνάμεις του προσκαλούμενου.

g) Single measures in the investigations, inspections and audits in Greece – A look at single provisions

aa. Interviewing/Questioning of “persons concerned” (in relation to suspects/defendants)

149 The E.A.D. Officials, thus the Greek AFCOS Officials might participate in investigations and their powers are described by Art. 96 and 97 of the Law 4622/2019. Interviewing and Questioning of persons concerned, e.g. an economic operator, a State Official, a parliamentarian might be possible by exercising these powers. Lawyers should pay attention to the fact if the E.A.D. officials are competent to act as they say they would – therefore it is recommended reading the provisions of the Law 4622/2019 closely.

bb. The taking of statements from economic operators

150 For the EAD, the aforementioned sentence applies here as well.

cc. Inspections

151 Inspections are the main source for the discovery of irregularities, which are not part of complaints or special pre-files. The staff can operate in Greece on the basis of the Tax Enforcement Law [Code of Tax Procedure = Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (N. 5104/2024)], the Customs Law, the General Administrative Law (Law 4622/2019) and the law of the Greek Independent Revenue Control Authority (A.A.D.E. or IAPR).

152	Code of Tax Procedure (Law 5104/2024) Art. 27 Tax audit 1.⁵¹⁶ The Tax Administration has the authority to verify, check and cross-check the fulfillment of the tax obligations by the taxpayer, the accuracy of the tax returns submitted

⁵¹⁶ Άρθρο 27 Ν. 5104/2024

Φορολογικός έλεγχος

1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει την εξουσία να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εκ μέρους του φορολογούμενου, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτήν και να επιβεβαιώνει τον υπολογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, διενεργώντας έλεγχο σε έγγραφα, λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία) και στοιχεία γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες, θέτοντας ερωτήσεις στον φορολογούμενο και σε τρίτα πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και χρησιμοποιώντας μεθόδους που προβλέπονται στον Κώδικα.

2. Ο φορολογικός έλεγχος διενεργείται από υπαλλήλους της Φορολογικής Διοίκησης μετά από την έκδοση εντολής ελέγχου από το αρμόδιο όργανο της Φορολογικής Διοίκησης. Ο έλεγχος ανατίθεται σε συγκεκριμένο υπάλληλο ή υπαλλήλους και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

- α) τον αριθμό και την ημερομηνία της εντολής,
- β) το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων, στους οποίους ανατίθεται ο φορολογικός έλεγχος,
- γ) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) του φορολογούμενου, αν αυτός έχει αποδοθεί στον φορολογούμενο,
- δ) την φορολογική περίοδο ή υπόθεση και το είδος φορολογίας που αφορά ο φορολογικός έλεγχος,
- ε) τη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου,
- στ) τη μορφή του ελέγχου. Για τον μερικό επιτόπιο έλεγχο σε φορολογούμενους ορισμένης περιοχής ή δραστηριότητας ή που διακινούν αγαθά, η εντολή διενέργειας του ελέγχου, που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ.

to it and to confirm the calculation and payment of the tax due, by conducting an audit in documents, accounting records (books and data) and disclosures and similar information, asking questions of the taxpayer and third parties, investigating facilities and means of transport used for conducting business activities, in accordance with the procedures and using methods provided for in the Code.

2. The tax audit is carried out by employees of the Tax Administration after the issuance of an audit order by the competent body of the Tax Administration. The control is assigned to a specific employee or employees and includes at least the following elements:

- a) the number and date of the order,
- b) the name of the employee or employees to whom the tax audit is assigned,
- c) the full name or surname, address and Tax Registration Number (TIN) of the taxpayer, if this has been assigned to the taxpayer,
- d) the tax period or case and the type of taxation that the tax audit concerns,
- e) the duration of the tax audit,
- f) the form of the audit. For the partial on-site audit on taxpayers of a certain area or activity or who trade in goods, the audit order, issued in accordance with para 1, includes, instead of the elements of para c) and d), the area of the audit or the type of activities of the taxpayers.

The tax audit order is not published.

3. The audit, as determined by the audit order, may be full or partial, as follows:

- a) The audit carried out for all taxes and all tax objects, fees or contributions, for one or more tax years or management periods or tax cases, is complete. The full audit is final for all audited tax items and fiscal years or management or fiscal periods provided for in the relevant audit order.

1, περιλαμβάνει, αντί των στοιχείων των περ. γ) και δ), την περιοχή του ελέγχου ή το είδος των δραστηριοτήτων των φορολογουμένων.

Η εντολή διενέργειας φορολογικού ελέγχου δεν δημοσιεύεται.

3. Ο έλεγχος, όπως προσδιορίζεται από την εντολή ελέγχου, μπορεί να είναι πλήρης ή μερικός, ως εξής:

α) Πλήρης είναι ο έλεγχος που διενεργείται για όλες τις φορολογίες και όλα τα φορολογικά αντικείμενα, τέλη ή εισφορές, για ένα ή περισσότερα φορολογικά έτη ή διαχειριστικές περιόδους ή φορολογικές υποθέσεις. Ο πλήρης έλεγχος είναι οριστικός για όλα τα ελεγχθέντα φορολογικά αντικείμενα και φορολογικά έτη ή διαχειριστικές ή φορολογικές περιόδους που προβλέπονται στην οικεία εντολή ελέγχου.

β) Μερικός είναι ο έλεγχος που δεν συγκεντρώνει τα στοιχεία του πλήρους ελέγχου της περ. α) και διενεργείται ιδίως για συγκεκριμένα ζητήματα ή συναλλαγές μιας φορολογίας ή ενός φορολογικού αντικειμένου, τέλους ή εισφοράς ή για όλα τα φορολογικά αντικείμενα, τέλη ή εισφορές συγκεκριμένων συναλλαγών, για μια ή περισσότερες φορολογικές ή διαχειριστικές περιόδους ή ένα ή περισσότερα φορολογικά έτη στα οποία αναφέρεται το προς έλεγχο φορολογικό ζήτημα ή η συναλλαγή της οικείας εντολής. Ο μερικός έλεγχος είναι οριστικός ως προς τα ελεγχθέντα φορολογικά αντικείμενα ή ζητήματα ή συναλλαγές για τα φορολογικά έτη ή διαχειριστικές ή φορολογικές περιόδους που προβλέπονται στην οικεία εντολή ελέγχου.

4. Δεν επιτρέπεται η έκδοση νέας εντολής μερικού ελέγχου για τον ίδιο φορολογούμενο που καλύπτει χρονικό διάστημα και φορολογία ή φορολογικό αντικείμενο που έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο μερικού ή πλήρους ελέγχου στο παρελθόν, εκτός αν προκύψουν νέα στοιχεία, με βάση τα οποία προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτήν που είχε προσδιορισθεί κατόπιν του αρχικού ελέγχου ή διαπιστωθεί ότι με τη σύμπραξη του υπαλλήλου της ελεγκτικής αρχής και του φορολογουμένου περιορίστηκε η φορολογική οφειλή. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει όταν ο πρώτος έλεγχος γίνεται στο πλαίσιο επιστροφής φόρου.

b) A partial audit is one that does not gather the elements of the full audit of para a) and is carried out in particular for specific issues or transactions of a tax or a tax item, fee or levy or for all tax items, fees or levies of specific transactions, for one or more tax or management periods or one or more tax years to which the tax matter to be audited or the transaction of the relevant order refers. The partial audit is final in respect of the audited tax objects or issues or transactions for the tax years or management or tax periods provided for in the relevant audit order.

4. It is not permitted to issue a new partial audit order for the same taxpayer that covers a period of time and taxation or a tax object that has already been the subject of a partial or full audit in the past, unless new information emerges, on the basis of which it appears that the tax debt exceeds that which was determined after the initial audit or it was found that the tax debt was reduced with the cooperation of the employee of the auditing authority and the taxpayer. This prohibition does not apply when the first check is made in the context of a tax refund.

5.⁵¹⁷ The Tax Administration has the right to re-audit a tax period or a case, for which a full audit has already been carried out, only if new information emerges, from which it appears that the tax debt exceeds that which was determined after the initial audit or it

⁵¹⁷ 5. Η Φορολογική Διοίκηση έχει δικαίωμα επανελέγχου φορολογικής περιόδου ή υπόθεσης, για την οποία έχει ήδη διενεργηθεί πλήρης έλεγχος, μόνον εάν προκύψουν νέα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτή, που είχε προσδιορισθεί κατόπιν του αρχικού ελέγχου ή διαπιστωθεί ότι με τη σύμπραξη του υπαλλήλου της ελεγκτικής αρχής και του φορολογουμένου περιορίσθηκε η φορολογική οφειλή. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει όταν ο πρώτος έλεγχος γίνεται στο πλαίσιο επιστροφής φόρου.

6. Ως «νέο στοιχείο» νοείται κάθε στοιχείο που δεν μπορούσε να είναι γνωστό στη Φορολογική Διοίκηση κατά τον χρόνο του προγενέστερου ελέγχου.

Νέα στοιχεία δεν αποτελούν ιδίως: α) οι κάθε είδους φορολογικές δηλώσεις του φορολογούμενου, β) στοιχεία για το υπόλοιπο ή τις κινήσεις των τραπεζικών λογαριασμών του φορολογούμενου στην ημεδαπή, γ) τα λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία) του φορολογούμενου.

7. Ο φορολογικός έλεγχος διενεργείται στην εγκατάσταση του φορολογούμενου (επιτόπιος έλεγχος) ή σε άλλον τόπο, όπου προσκομίζονται, εφόσον απαιτείται, τα στοιχεία από τον φορολογούμενο (απομακρυσμένος έλεγχος). Ο φορολογούμενος παρέχει στη Φορολογική Διοίκηση κάθε στοιχείο που ζητείται στο πλαίσιο του ελέγχου. Ο χρόνος διενέργειας του επιτόπιου φορολογικού ελέγχου μπορεί να είναι και εκτός του επίσημου ωραρίου της Φορολογικής Διοίκησης.

8. Μετά το πέρας του φορολογικού ελέγχου συντάσσεται έκθεση ελέγχου. Η έκθεση ελέγχου περιλαμβάνει τις διαπιστώσεις του ελέγχου και συνοδεύεται από πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, εφόσον απαιτείται. Η πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου είναι πλήρως αιτιολογημένη και περιέχει, εκτός από τον προσδιοριζόμενο φόρο, τα πρόστιμα που αντιστοιχούν σε παραβάσεις που έχουν διαπιστωθεί. Η έκθεση ελέγχου δεν περιέχει διαπιστώσεις ούτε προσδιορίζει φόρο που δεν εμπίπτουν στην έκταση που προσδιορίζει η αντίστοιχη εντολή ελέγχου.

9. Αν, κατά τη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου, ο ελεγκτής διαπιστώσει παράβαση που αφορά χρονικό διάστημα ή είδη φορολογίας τα οποία δεν καλύπτονται από την εντολή ελέγχου και οι σχετικές αξιώσεις της Φορολογικής Διοίκησης δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή, ο ελεγκτής ζητά αμέσως από το αρμόδιο όργανο της Φορολογικής Διοίκησης την έκδοση εντολής για τον έλεγχο της διαπιστούμενης παράβασης.

10. Οι ελεγκτικές ενέργειες των οργάνων της Φορολογικής Διοίκησης εκτός των εγκαταστάσεων της υπηρεσίας τους, περιλαμβανομένων και των επιτόπιων ελέγχων, καθώς και οι συναλλαγές τους με φορολογούμενους εντός αυτών ή μέσω συστήματος τηλεπικοινωνίας, δύναται να καταγράφονται με τη χρήση συστημάτων λήψης ή καταγραφής ήχου και εικόνας. Υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία φυλάσσει το καταγραφέν οπτικοακουστικό υλικό για χρονική διάρκεια αντίστοιχη με αυτή του άρθρου 13. Το υλικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τη Φορολογική Διοίκηση και από τους φορολογούμενους, οι οποίοι αποκτούν πρόσβαση σε αυτό με αίτησή τους.

is established that with the collusion of the employee of the audit authority and the taxpayer reduced the tax debt. This limitation does not apply when the first check is made in the context of a tax refund.

6. “New element” means any element that could not be known to the Tax Administration at the time of the previous audit.

In particular, new data do not constitute: a) any kind of tax returns of the taxpayer, b) data on the balance or movements of the bank accounts of the taxpayer in the country, c) the accounting records (books and data) of the taxpayer.

7. The tax audit is carried out at the taxpayer’s premises (on-site audit) or in another place, where the data is provided by the taxpayer (remote audit), if required. The taxpayer provides the Tax Administration with any information requested in the context of the audit. The time of carrying out the on-site tax audit may also be outside the official opening hours of the Tax Administration.

8. After the end of the tax audit, an audit report is drawn up. The audit report includes the findings of the audit and is accompanied by an act of corrective tax assessment, if required. The act of corrective tax determination is fully justified and contains, in addition to the tax determined, the fines corresponding to violations that have been established. The audit report does not contain findings or identify tax that do not fall within the scope specified by the corresponding audit order.

9. If, during the tax audit, the auditor finds a violation concerning a period of time or types of taxation that are not covered by the audit order and the relevant claims of the Tax Administration have not fallen within the statute of limitations, the auditor immediately requests from the competent authority body of the Tax Administration to issue an order to control the detected violation.

10. The auditing activities of the Tax Administration bodies outside their premises, including on-site audits, as well as their transactions with taxpayers within those premises or via a telecommunications system, may be recorded using audio and video recording or capture systems. The Independent Public Revenue Authority is designated as the data controller, which shall store the recorded audiovisual material for a period corresponding to that specified in Article 13. This material may be used by the Tax Administration and by taxpayers, who may access it upon request.

The Law no 2343/1995 further provides for the following powers:

Law No. 2343/1995 Official Gazette 211/A/11–10–1995 Reorganisation of services of the Ministry of Finance and other provisions Art. 4Economic Crime Prosecution Service (S.D.O.E.) [...] 3. The S.D.O.E. has the authority to carry out.⁵¹⁸	153

⁵¹⁸ Άρθρο 4 Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)

- a) Controls of means of transport, shops, warehouses and other places, where merchandise and goods are located, regardless of their operator and the customs regime they are under.
- b) Searches of documents and other data, as well as searches in other places that do not concern the professional employment of the audited, when there are evidence or reasonable suspicions of the commission of financial violations, after prior permission of the audited or the competent prosecutor and in case of lack thereof, of the relevant justice of the peace. When it comes to a search of a residence, the presence of the representative of the judicial authority is always necessary [...].

dd. Searches and Seizures

- 154 Searches and Seizures play an important role during on-the-spot checks as they may lead to evidence and the collection of certain documents may help verify the irregularities and proof or proof the opposite.

(1) Search for Relevant Things (Access to Premises, Houses etc.)

155 **Art. 30 Code of Tax Procedure Carrying out an on-the-spot checks**

1.⁵¹⁹ The official or officials of the Tax Administration conducting the tax audit shall carry a written order for conducting an on-site tax audit, issued by the Governor or by

[...] 3. Το Σ.Δ.Ο.Ε. έχει αρμοδιότητα να προβαίνει σε: α) Ελέγχους των μεταφορικών μέσων, καταστημάτων, αποθηκών και άλλων χώρων, όπου βρίσκονται εμπορεύματα και αγαθά, ανεξάρτητα από το φορέα εκμετάλλευσής τους . και του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο τελούν.

β) Έρευνες εγγράφων και λοιπών στοιχείων, ως και έρευνες σε άλλους χώρους που δεν αφορούν την επαγγελματική απασχόληση του ελεγχόμενου, όταν υπάρχουν στοιχεία ή βάσιμες υπόνοιες για την τέλεση οικονομικών παραβάσεων, μετά από προηγούμενη άδεια του ελεγχόμενου ή του αρμόδιου εισαγγελέα και σε περίπτωση έλλειψης αυτού, του οικείου ειρηνοδίκη. Όταν πρόκειται για έρευνα σε κατοικία είναι πάντοτε απαραίτητη η παρουσία του εκπροσώπου της δικαστικής αρχής και

⁵¹⁹ Άρθρο 30 Ν. 5104/2024

Διενέργεια επιτόπιου φορολογικού ελέγχου

1. Ο υπάλληλος ή οι υπάλληλοι της Φορολογικής Διοίκησης που διενεργούν τον φορολογικό έλεγχο φέρουν έγγραφη εντολή διενέργειας επιτόπιου φορολογικού ελέγχου, η οποία εκδίδεται από τον Διοικητή ή από εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα της Φορολογικής Διοίκησης, την οποία επιδεικνύουν μαζί με το δελτίο αστυνομικής ή υπηρεσιακής ταυτότητάς τους πριν από την έναρξη του φορολογικού ελέγχου. Η εντολή της Φορολογικής Διοίκησης για τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου που εκδίδεται σύμφωνα με το παρόν κοινοποιείται στον φορολογούμενο με προηγούμενη έγγραφη ειδοποίηση.

2. Ο επιτόπιος φορολογικός έλεγχος διενεργείται στις εγκαταστάσεις του φορολογούμενου, κατά το επίσημο ωράριο εργασίας της Φορολογικής Διοίκησης, και μπορεί να παρατείνεται μέχρι την ολοκλήρωσή του. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να διενεργεί επιτόπιο φορολογικό έλεγχο και εκτός του επίσημου ωραρίου εργασίας, εφόσον απαιτείται από το είδος των δραστηριοτήτων του φορολογούμενου. Στην περίπτωση αυτή, γίνεται ειδική μνεία στην εντολή φορολογικού ελέγχου. Η είσοδος στην κατοικία του φορολογούμενου επιτρέπεται μόνο με εντολή του αρμόδιου Εισαγγελέα και ο έλεγχος πραγματοποιείται μόνο με την παρουσία δικαστικού λειτουργού.

3. Ο φορολογούμενος υποχρεούται να συνεργάζεται πλήρως και να διευκολύνει το έργο του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων της Φορολογικής Διοίκησης που διενεργούν τον έλεγχο. Οι ελέγχοντες υπάλληλοι δεν δύνανται να μετακινούν βιβλία και στοιχεία ή έγγραφα που έχουν τεθεί στη διάθεσή τους σε άλλο τόπο, εκτός εάν ο φορολογούμενος αδυνατεί να παράσχει αμέσως ακριβή αντίγραφα, όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 29. Σε αυτή την περίπτωση, τα έγγραφα και στοιχεία είναι δυνατόν να απομακρυνθούν από τις εγκαταστάσεις έναντι απόδειξης παραλαβής και επιστρέφονται στον φορολογούμενο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή.

bodies of the Tax Administration authorised by him/her, which they shall present together with their police or service identity card before the start of the tax audit. The Tax Administration's order for a tax audit issued hereunder shall be communicated to the taxpayer with prior written notice.

2. The on-site tax audit shall be conducted at the taxpayer's premises during the official working hours of the Tax Administration, and may be extended until its completion. The Tax Administration may also carry out an on-site tax audit outside official working hours, if required by the nature of the taxpayer's activities. In this case, a specific reference shall be made in the tax audit order. Entry to the taxpayer's residence is only permitted on the order of the competent public prosecutor and the audit is only carried out in the presence of a judicial officer.

3. The taxpayer is obliged to fully cooperate and facilitate the work of the official or officials of the Tax Administration carrying out the audit. The auditing officials may not move books and records or documents made available to them to another place, unless the taxpayer is unable to immediately provide accurate copies, as provided for in para 1 of Article 29. In this case, the documents and records may be removed from the premises upon receipt and returned to the taxpayer within ten (10) days of receipt.

4. The Tax Administration official may, at any time, if he deems it necessary, request the assistance of the Greek Police officers for the conduct of the tax audit and the Greek Police officers shall be obliged to provide such assistance at the time and place requested.

And furthermore the following provision is important:

156

Law No. 2343/1995

Official Gazette 211/A/11–10–1995

Reorganisation of services of the Ministry of Finance and other provisions

Art. 4⁵²⁰ Economic Crime Prosecution Service (S.D.O.E.)

[...] 3. The S.D.O.E. has the authority to carry out:

4. Ο υπάλληλος της Φορολογικής Διοίκησης μπορεί, οποτεδήποτε, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει τη συνδρομή των οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου και τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας υποχρεούνται να παρέχουν αυτή τη συνδρομή, κατά τον χρόνο και στον τόπο που ζητείται.

⁵²⁰ **Άρθρο 4 Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)**

[...] 3. Το Σ.Δ.Ο.Ε. έχει αρμοδιότητα να προβαίνει σε: α) Ελέγχους των μεταφορικών μέσων, καταστημάτων, αποθηκών και άλλων χώρων, όπου βρίσκονται εμπορεύματα και αγαθά, ανεξάρτητα από το φορέα εκμετάλλευσής τους, και του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο τελούν.

β) Έρευνες εγγράφων και λοιπών στοιχείων, ως και έρευνες σε άλλους χώρους που δεν αφορούν την επαγγελματική απασχόληση του ελεγχόμενου, όταν υπάρχουν στοιχεία ή βάσιμες υπόνοιες για την τέλεση οικονομικών παραβάσεων, μετά από προηγούμενη άδεια του ελεγχόμενου ή του αρμόδιου εισαγγελέα και σε περίπτωση έλλειψης αυτού, του οικείου ειρηνοδίκη. Όταν πρόκειται για έρευνα σε κατοικία είναι πάντοτε απαραίτητη η παρουσία του εκπροσώπου της δικαστικής αρχής και

- a) Controls of means of transport, shops, warehouses and other places, where merchandise and goods are located, regardless of their operator and the customs regime they are under.
- b) Searches of documents and other data, as well as searches in other places that do not concern the professional employment of the audited, when there are evidence or reasonable suspicions of the commission of financial violations, after prior permission of the audited or the competent prosecutor and in case of lack thereof, of the relevant justice of the peace. When it comes to a search of a residence, the presence of the representative of the judicial authority is always necessary

(2) Seizure of weapons and instruments

(a) Code of Tax Procedure

157 The Code of Tax Procedure contains seizure provisions:

158 **Art. 29 Code of Tax Procedure Access to accounting records books and data**
1.⁵²¹ The Tax Administration may receive copies of the accounting records (books and data), as well as other documents, for which the taxpayer declares that they represent exact copies. In the event that the taxpayer refuses to make the above declaration, the official appointed by the Tax Administration to carry out the audit makes a relevant

⁵²¹ **Αρθρο 29 Ν. 5104/2024**

Πρόσβαση στα λογιστικά αρχεία βιβλία και στοιχεία

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να λαμβάνει αντίγραφα των λογιστικών αρχείων (βιβλία και στοιχεία), καθώς και των λοιπών εγγράφων, για τα οποία ο φορολογούμενος δηλώνει ότι αντιπροσωπεύουν ακριβή αντίγραφα. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αρνείται να προβεί στην ανωτέρω δήλωση, ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση υπάλληλος για τη διενέργεια του ελέγχου προβαίνει σε σχετική επισημείωση επί των εγγράφων. Ο οριζόμενος υπάλληλος δύναται ταυτόχρονα να απαιτεί από τον φορολογούμενο ή τον φορολογικό εκπρόσωπό του να παρίσταται στον τόπο όπου διενεργείται ο φορολογικός έλεγχος και να απαντά σε ερωτήματα που του τίθενται, ώστε να διευκολύνεται η διενέργεια του φορολογικού ελέγχου.

2. Ο φορολογούμενος παρέχει κάθε απαραίτητη πληροφορία για την απρόσκοπτη πρόσβαση στον οριζόμενο υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης, ανεξάρτητα από τον τόπο της αποθήκευσης και τον τρόπο τήρησης των λογιστικών αρχείων. Την ίδια υποχρέωση έχουν και τρίτοι που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες προς τον φορολογούμενο, οι οποίες σχετίζονται με την αποθήκευση και επεξεργασία αρχείων και πληροφοριών, εφόσον αυτό ζητηθεί από τη Φορολογική Διοίκηση.

3. Ο υπάλληλος της Φορολογικής Διοίκησης που διενεργεί τον έλεγχο δύναται να κατάσχει λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία) που τηρούνται ή διαφυλάσσονται, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία και οποιαδήποτε άλλα ανεπίσημα βιβλία, έγγραφα, αρχεία ή στοιχεία, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδεικτική αξία αυτών.

4. Για την εφαρμογή της παρ. 3 συντάσσεται έκθεση κατάσχεσης, η οποία υπογράφεται από τον υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης που ενεργεί την κατάσχεση και τον ίδιο τον φορολογούμενο ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο ή εκπρόσωπό του ή λογιστή του, ή, στην περίπτωση των νομικών προσώπων και οντοτήτων, εκτός των ανωτέρω προσώπων, από οποιονδήποτε εταίρο ή οποιοδήποτε μέλος της διοίκησής τους ή φορολογικό εκπρόσωπό τους. Αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης παραδίδεται στον φορολογούμενο ή στα λοιπά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Σε περίπτωση άρνησης των παραπάνω προσώπων να υπογράψουν, η έκθεση θυροκολλάται. Ο φορολογούμενος δικαιούται να λάβει αντίγραφα ή φωτοτυπίες των κατασχεθέντων με δαπάνες του. Για την κατάσχεση λογιστικών αρχείων (βιβλίων και στοιχείων) ή άλλων εγγράφων τρίτου φορολογούμενου δεν απαιτείται επίδοση της έκθεσης κατάσχεσης σε αυτόν.

notation on the documents. The appointed official may at the same time require the taxpayer or his tax representative to be present at the place where the tax audit is carried out and to answer questions put to him, in order to facilitate the tax audit.

2. The taxpayer provides all necessary information for unhindered access to the appointed employee of the Tax Administration, regardless of the place of storage and the way of keeping the accounting records. Third parties who provide digital services to the taxpayer, which are related to the storage and processing of files and information, have the same obligation, if this is requested by the Tax Administration.

3. The employee of the Tax Administration conducting the audit may confiscate accounting records (books and data) kept or preserved, in accordance with tax legislation and any other unofficial books, documents, records or data, if he deems it necessary, in order to ensure their probative value.

4. For the application of para 3, a seizure report is prepared, which is signed by the employee of the Tax Administration who carries out the seizure and the taxpayer himself or the employee or his representative or his accountant present during the seizure, or, in case of legal persons and entities, other than the above persons, by any partner or any member of their management or their tax representative. A copy of the confiscation report is delivered to the taxpayer or the other persons referred to in the first para. If the above persons refuse to sign, the report is sealed. The taxpayer is entitled to receive copies or photocopies of the seized at his own expense. For the seizure of accounting records (books and data) or other documents of a third party taxpayer it is not necessary to serve the seizure report on him..

(b) Customs Code

The Customs Code regulates on the seizure relating to the offence of smuggling or any irregularity concerned with it: **159**

Section D Procedural Provisions and Procedures on Smuggling

Art. 164

1. The object of smuggling as well as the means of transport subject to confiscation according to article 160 of this Code are confiscated:⁵²² **160**

⁵²² Άρθρο 164

1. Το αντικείμενο της λαθρεμπορίας ως και τα σε δήμευση υποκείμενα κατά το άρθρο 160 του παρόντα Κώδικα, μεταφορικά μέσα κατάσχονται:

α) Όταν η λαθρεμπορία είναι “εν τω πράττεσθαι”. Είναι δε “εν τω πράττεσθαι” η λαθρεμπορία, όταν το αντικείμενο αυτής δεν τοποθετήθηκε ακόμη στον τόπο της οριστικής εναπόθεσής του, ήτοι στην οικία, το κατάστημα, την αποθήκη ή σε οποιονδήποτε άλλο τόπο προορισμένο από τον δράστη ή τον συμμετοχο στην πράξη, για οριστική εναπόθεση του λαθρεμπορεύματος.

β) Αρτίως, μετά τη συντέλεση της λαθρεμπορίας. Η περίπτωση αυτή υφίσταται, όταν τοποθετήθηκε μεν το αντικείμενο της πράξης στον τόπο της οριστικής του εναπόθεσης, αλλά ο δημόσιος λειτουργός που ενεργεί την κατάσχεση αντιλήφθηκε αυτό ενώ, μεταφέρονταν, παρακολούθησε αυτό μέχρι τον τόπο της εναπόθεσης, στον οποίο ζήτησε να εισέλθει όταν έφθασε. Είναι αδιάφορο το χρονικό διάστημα μέχρι της στιγμής της εισόδου, εφόσον το διάστημα τούτο παρατάθηκε ένεκα εμποδίων που παρεμβλήθηκαν στην είσοδο του υπαλλήλου.

- a) When smuggling is “in the act”. Smuggling is “in the act” when the object of this has not yet been placed in the place of its final deposit, i.e. in the house, the shop, the warehouse or in any other place designated by the perpetrator or the participant in the act, for final deposit of contraband.
 - b) Properly, after the smuggling has been committed. This case exists, when the object of the deed was placed in the place of its final deposit, but the public official who performs the confiscation noticed it while it was being transported, followed it to the place of deposit, which he asked to enter when he arrived. The period of time up to the moment of entry is irrelevant, since this period was extended due to obstacles that interfered with the employee’s entry.
 - c) When the perpetrator is arrested near the place of the smuggling to possess any evidence or the object or the means of smuggling is found, following an immediate complaint, after a chase, until the 7th evening of the following day.
 - d) When they have been put up for consumption, without the payment of the corresponding duties, taxes and other charges or have escaped the customs surveillance required by the regime under which they are held.
2. It is allowed to seize items whose possession, according to the Customs Provisions and related legislation, is disputed for as long as the investigation by the competent Customs Authorities to remove the dispute lasts.

γ) Όταν ο δράστης συλλαμβάνεται πλησίον του τόπου της τέλεσης της λαθρεμπορίας να κατέχει οποιαδήποτε πειστήρια ή ανευρίσκεται το αντικείμενο ή το μέσο της λαθρεμπορίας, κατόπιν άμεσης καταγγελίας, μετά από καταδίωξη, μέχρι της 7ης εσπερινής της επόμενης ημέρας.

δ) Όταν έχουν τεθεί σε ανάλωση, χωρίς την καταβολή των αναλογούντων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων ή έχουν διαφύγει της τελωνειακής επιτήρησης που απαιτείτο καθεστώσ, υπό το οποίο τελούν.

2. Επιτρέπεται η δέσμευση ειδών των οποίων αμφισβητείται η, σύμφωνα με τις Τελωνειακές Διατάξεις και τη συναφή με αυτές νομοθεσία, κατοχή για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η προς άρση της αμφισβήτησης έρευνα των αρμόδιων Τελωνειακών Αρχών.

Art. 165⁵²³

1. Duty and authority in the entire customs territory for the operation of confiscation of the object or the means of transport or of the item used to conceal or cover up the smuggling have the customs officials, and by reason of authority every Investigating and Special or General Pre-Investigative Officer.
2. In the absence of the above bodies, the confiscation of contraband may be attempted by any public official.
3. Especially in customs precincts, temporary storage warehouses, tax warehouses and other subject customs-recognized areas, only the Customs Service is solely responsible for the controls and seizures of traffic through these areas, assisted, if necessary and upon invitation of the Head of the competent Customs and by the other pre-investigative officials as the case may be.
4. The confiscation is imposed in the presence of two adult witnesses, Greek citizens, and in their absence others are hired even if they lack these qualifications. In the absence of these, the seizure is made without the presence of witnesses.
5. If the contraband or means of transport to be seized is found locked in a house, warehouse or other closed space, the officer or guard referred to in para 1 of this article invites those inside to open, and if they do not comply, then opens the door and enters in the presence of a Judicial Officer, or if they are not present with another public official, or in the absence of that, with two witnesses and imposes the confiscation.

Art. 166

- 1.⁵²⁴ For the confiscation, a Report is drawn up, in which the existence of the conditions according to article 164 of this Code, by which the confiscation is permitted, is verified

⁵²³ **Άρθρο 165**

1. Καθήκον και αρμοδιότητα σε ολόκληρο το τελωνειακό έδαφος για επιχείρηση κατάσχεσης του αντικειμένου ή του μεταφορικού μέσου ή του προς απόκρυψη ή συγκαλύψη της λαθρεμπορίας χρησιμοποιηθέντος είδους έχουν οι τελωνειακοί υπάλληλοι, και κατά λόγω αρμοδιότητας κάθε Ανακριτικός και Ειδικός ή Γενικός Προανακριτικός Υπάλληλος.
2. Από των των πιο πάνω οργάνων, η κατάσχεση του λαθρεμπορεύματος δύναται να επιχειρείται και από κάθε δημόσιο υπάλληλο.
3. Ειδικά στους τελωνειακούς περιβόλους, τις αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης, αποταμίευσης, φορολογικές αποθήκες και στους λοιπούς υποκείμενους τελωνειακά αναγνωρισμένους χώρους, αποκλειστικά αρμόδια για τους ελέγχους και τις κατασχέσεις των διακινούμενων μέσω των χώρων αυτών είναι μόνο η Τελωνειακή Υπηρεσία συνεπικουρούμενη, εφόσον χρειαστεί και μετά από πρόσκληση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τελωνείου και από τους κατά περίπτωση λοιπούς προανακριτικούς υπαλλήλους.
4. Η κατάσχεση επιβάλλεται με την παρουσία δύο ενηλίκων μαρτύρων, πολιτών Ελλήνων, ελλείψει δε αυτών προσλαμβάνονται άλλοι έστω και αν στερούνται τα προσόντα αυτά. Ελλείψει και αυτών η κατάσχεση γίνεται χωρίς την παρουσία μαρτύρων.
5. Αν το λαθρεμπόρευμα ή μεταφορικό μέσο το οποίο πρόκειται να κατασχεθεί βρεθεί κλεισμένο σε οικία, αποθήκη ή άλλο κλειστό χώρο, ο κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου υπάλληλος ή φύλακας προσκαλεί τους ευρισκόμενους εντός να ανοίξουν, εάν δε αυτοί δεν συμμορφωθούν, τότε ανοίγει την πόρτα και εισέρχεται με παρουσία Δικαστικού Λειτουργού, ή αν δεν είναι αυτοί παρόντες με άλλο δημόσιο υπάλληλο, ή εν ελλείψει και αυτού, με δύο μάρτυρες και επιβάλλει την κατάσχεση.

⁵²⁴ **Άρθρο 166**

in detail, and the object, on which the confiscation is imposed, is described with all precision, and a reference is made and of the arrest, according to the next article, if it is carried out. This report is signed by the public official or guardian who prepared it, the interested parties present and the witnesses.

2. If the interested parties or witnesses are unwilling or unable to sign, or if there are no witnesses, reference is made to the Report. Essential elements of the Report, the lack of which implies its invalidity, is only the omission of the mention in it of the conditions according to article 164 of this Code, by which the seizure is allowed.

3. If any of the cases of article 164 para 1 cases (a), (b) and (c) of this Code occur, the perpetrator shall be arrested by the relevant prosecuting bodies, as referred to in article 165 and immediately brought before the competent Prosecutor, who acts further, in accordance with the provisions of the Code of Criminal Procedure, which concern the immediate adjudication of crimes “on their own initiative”.

Art. 167

1.⁵²⁵ The confiscated objects of smuggling as well as the means of transport are immediately brought by the civil servant who initiated the seizure to the Customs Authority

1. Για την κατάσχεση συντάσσεται Έκθεση, στην οποία βεβαιώνεται με λεπτομέρεια, η ύπαρξη των κατά το άρθρο 164 του παρόντα Κώδικα όρων, με τους οποίους επιτρέπεται η κατάσχεση, και περιγράφεται με κάθε ακρίβεια το αντικείμενο, επί του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση, γίνεται δε αναφορά και της σύλληψης, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο, αν διενεργηθεί αυτή. Η Έκθεση αυτή υπογράφεται από τον συντάξαντα αυτή δημόσιο υπάλληλο ή φύλακα, τους παρευρεθέντες ενδιαφερομένους και τους μάρτυρες.

2. Εάν δεν θέλουν ή δεν δύνανται να υπογράψουν οι ενδιαφερόμενοι ή οι μάρτυρες, ή αν δεν υπάρχουν μάρτυρες γίνεται αναφορά στην Έκθεση. Ουσιώδη στοιχεία της Έκθεσης, των οποίων η έλλειψη συνεπάγεται ακυρότητα αυτής, είναι μόνο η παράλειψη της αναγραφής σε αυτή των κατά το άρθρο 164 του παρόντα Κώδικα όρων, με τους οποίους επιτρέπεται η κατάσχεση.

3. Αν συντρέχει κάποια περίπτωση από εκείνες του άρθρου 164 παράγραφος 1 περιπτώσεις (α), (β) και (γ) του παρόντα Κώδικα, συλλαμβάνεται ο δράστης από τα καθ' ύλην αρμόδια δικωκτικά όργανα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 165 και προσάγεται αμέσως στον αρμόδιο Εισαγγελέα, ο οποίος ενεργεί παραπέρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που αφορούν στην άμεση εκδίκαση των εγκλημάτων “επ’ αυτοφώρῳ”.

⁵²⁵ **Άρθρο 167**

1. Τα κατασχεθέντα αντικείμενα της λαθρεμπορίας ως και τα μεταφορικά μέσα προσάγονται αμέσως από το δημόσιο υπάλληλο, πού ενήργησε την κατάσχεση στην Τελωνειακή Αρχή της Περιφέρειας, στην οποία διαπράχθηκε η λαθρεμπορία και αν ακόμη προέρχονται από κλοπή ή τα κατέχουν οι δράστες παράνομα. Αν είναι αδύνατη ή δυσχερής η μεταφορά των κατασχεθέντων, τότε σφραγίζονται αυτά από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή ή ορίζεται φύλακας ή λαμβάνεται οποιοδήποτε άλλο μέτρο για τη διαφύλαξη αυτών.

2. Η Έκθεση Κατάσχεσης μετά τη διενεργηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 169, προανάκριση, αποστέλλεται αμέσως στον αρμόδιο Εισαγγελέα, αντίγραφο δε αυτής και του σχετικού πορίσματος της προανάκρισης αποστέλλονται μαζί με τα κατασχεθέντα στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής. Η Έκθεση Κατάσχεσης κοινοποιείται στον καθ' ου ή σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον αμέσως μόλις αυτή περιέλθει στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Το Συμβούλιο των Πλημμελειοδικών δύναται, μετά από αίτηση του κυρίου των κατασχεθέντων, η οποία υποβάλλεται, εντός 48 ωρών από της λήψης από τον Εισαγγελέα της Έκθεσης Κατάσχεσης, να άρει την κατάσχεση, εάν αυτή ενεργήθηκε άκυρα ή παράνομα ή εάν δεν υπάρχουν τα στοιχεία της λαθρεμπορίας σύμφωνα με το άρθρο 155 του παρόντα Κώδικα. Δύναται δε εν πάση περιπτώσει, μετά από αίτηση του κυρίου των κατασχεθέντων, υποβαλλομένη εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, να διατάξει, την απόδοση σε αυτόν, με εγγύηση χρηματική, η οποία κατατίθεται νόμιμα και είναι ίση με την στο εσωτερικό αξία αυτών. Η εγγύηση αυτή επέχει θέση τιμήματος πώλησης των κατασχεθέντων και υπόκειται στη σύμφωνα με το άρθρο 160 δήμειυση. Κατά του βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών επιτρέπεται μόνον ανακοπή ενώπιον του Συμβουλίου

of the Region in which the smuggling was committed and if they still come from theft or are possessed by the perpetrators illegally. If it is impossible or difficult to transport the confiscated items, then they are sealed by the competent Customs Authority or a custodian is appointed or any other measure is taken to safeguard them.

2. The Seizure Report after the pre-trial investigation carried out, in accordance with article 169, is sent immediately to the competent Prosecutor, and a copy of it and the relevant conclusion of the pre-trial investigation are sent together with the confiscated items to the Head of the competent Customs Authority. The Confiscation Report is notified to the defendant or anyone with a legal interest as soon as it is received by the competent Prosecutor. The Council of Misdemeanours may, following a request from the owner of the confiscated property, which is submitted within 48 hours of the Prosecutor receiving the Confiscation Report, lift the seizure, if it was acted invalidly or illegally or if there is no evidence of smuggling in accordance with article 155 of this Code. It is possible in any case, at the request of the owner of the confiscated goods, submitted within the above time period, to order the return to him, with a monetary guarantee, which is legally deposited and is equal to their internal value. This guarantee takes the place of the sale price of the seized items and is subject to confiscation in accordance with article 160. Against the decision of the Council of Misdemeanours, only an objection is allowed before the Council of Appeals in accordance with the provisions of the Code of Criminal Procedure, within 48 hours of the issuance of the decision, without the need to serve it.

3. When the smuggling charge is brought to the Misdemeanor Court, through the procedure of direct adjudication – ex officio, the court decides on the confiscation or return of the confiscated items referred to in article 160, if it does not postpone the discussion, it may order the things defined in the previous para.

Art. 169⁵²⁶

1. Those referred to in article 165 paras 1 and 2, immediately after the seizure or arrest of the perpetrator, proceed with the investigative acts, in order to confirm the smuggling,

Εφετών σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εντός 48 ωρών από την έκδοση του βουλεύματος, μη απαιτούμενης της επίδοσης αυτού.

3. Όταν η περί λαθρεμπορίας κατηγορία εισαχθεί στο Πλημμελειοδικείο, με τη διαδικασία της άμεσης εκδίκασης – αυτόφωρο, το δικαστήριο αποφαινεται για τη δήμευση ή την απόδοση των αναφερόμενων στο άρθρο 160 κατασχεμένων ειδών, εάν δε αναβάλλει τη συζήτηση, δύναται να διατάξει τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

⁵²⁶ **Άρθρο 169**

1. Οι αναφερόμενοι, στο άρθρο 165 παράγραφοι 1 και 2, αμέσως μετά την κατάσχεση ή τη σύλληψη του δράστη, προβαίνουν στις ανακριτικές πράξεις, προκειμένου να βεβαιώσουν τη λαθρεμπορία, σύμφωνα με τις διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας, αποστέλλουν δε άμεσα την ενεργηθείσα προανάκριση στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.

2. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής αφού παραλάβει, σύμφωνα με το άρθρο 164 του παρόντα Κώδικα, τα κατασχεθέντα, συντάσσει σχετική Έκθεση, την οποία στέλνει άμεσα στον Εισαγγελέα και μεριμνά για τη μεταφορά ή φύλαξη αυτών και ενεργεί παραπέρα, σύμφωνα με τα άρθρα 170 και 171 του παρόντα Κώδικα.

in accordance with the provisions of the Criminal Procedure, and immediately send the conducted pre-trial investigation to the competent Misdemeanor Prosecutor.

2. The Head of the competent Customs Authority after receiving, in accordance with article 164 of this Code, the confiscated items, draws up a relevant Report, which he sends immediately to the Prosecutor and takes care of their transport or storage and acts further, in accordance with articles 170 and 171 of this Code.

Art. 170

1.⁵²⁷ When the Customs Authority receives the confiscated goods, in accordance with the provisions of articles 164 et seq. of this Code, it shall post on the wall in the Customs Office an invitation to all interested persons to appear within five (5) days and pay in advance the necessary expenses for the keeping them until the finality of the decision, which will rule on their confiscation. The amount of the expenses is defined by the Head of Customs with a protocol, with which the advance payment can also be defined from time to time.

The provisions of Article 177 apply to confiscated means of transport.

2. If no one pays these costs in advance within the time specified in the protocol, the Customs Authority proceeds with the sale, by auction, of the confiscated items. The auction is announced by a proclamation of the Customs Authority, which is published in accordance with the terms of article 45 of this Code. The auction is conducted at the Customs Authority store in the presence of its Head or his legal deputy, on the day and time set by the announcement and at least three (3) days after the last wall hanging. The result of the auction is approved in accordance with the provisions of para 2 of article 46 of this Code.

3. The Customs Authority may, if there is no buyer interest or in the absence of customs warehouses, send the confiscated items for sale to another Customs Authority with the

⁵²⁷ **Άρθρο 170**

1. Όταν η Τελωνειακή Αρχή παραλάβει τα εμπορεύματα που κατασχέθηκαν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 164 και επόμενα του παρόντα Κώδικα, δημοσιεύει με τοιχοκόλληση στο Τελωνειακό Κατάστημα, πρόσκληση προς κάθε ενδιαφερόμενο ώστε να εμφανισθεί εντός πέντε (5) ημερών και προκαταβάλει τις αναγκαίες δαπάνες για τη φύλαξη αυτών μέχρι τελεσιδικίας της απόφασης, η οποία θα αποφανθεί για τη δήμευση αυτών. Το ποσό των δαπανών ορίζει ο Προϊστάμενος του Τελωνείου με πρωτόκολλο, με το οποίο δύναται να ορισθεί και η κατά χρονικά διαστήματα προκαταβολή.

Για τα κατασχεθέντα μεταφορικά μέσα εφαρμογή έχουν τα οριζόμενα στο άρθρο 177..

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 Ν.4474/2017,ΦΕΚ Α 80/6.6.2017.

2. Αν κανείς δεν προκαταβάλει τις δαπάνες αυτές κατά το χρόνο που ορίζεται στο πρωτόκολλο, η Τελωνειακή Αρχή προβαίνει στην εκποίηση, με δημοπρασία, των κατασχεθέντων. Η δημοπρασία προκηρύσσεται με διακήρυξη της Τελωνειακής Αρχής, η οποία δημοσιεύεται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 45 του παρόντα Κώδικα. Η δημοπρασία ενεργείται στο κατάστημα της Τελωνειακής Αρχής με παρουσία του Προϊσταμένου αυτής ή του νόμιμου αναπληρωτή του, την ημέρα και ώρα που ορίστηκε με τη διακήρυξη και τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες μετά την τελευταία τοιχοκόλληση. Το αποτέλεσμα της δημοπρασίας εγκρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του παρόντα Κώδικα.

3. Η Τελωνειακή Αρχή δύναται, αν δεν υπάρξει αγοραστικό ενδιαφέρον ή ελλείψει τελωνειακών αποθηκευτικών χώρων, να αποστείλει με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών τα κατασχεθέντα για πώληση σε άλλη Τελωνειακή Αρχή: Η πώληση ενεργείται με τις ίδιες διατυπώσεις από την Τελωνειακή Αρχή, στην οποία απεστάλησαν.

approval of the Minister of Finance: The sale is carried out with the same formalities as the Customs Authority to which they were sent.

Art. 171

1.⁵²⁸ If the seized items are subject to deterioration or loss of value for any reason or their safekeeping is difficult and this is confirmed by a protocol of the Customs Authority, then it may sell them in three (3) one-day consecutive auctions and if it is still offered

⁵²⁸ Άρθρο 171

1. Αν τα κατασχεθέντα υπόκεινται σε φθορά ή ελάττωση αξίας για οποιονδήποτε λόγο ή η φύλαξη αυτών είναι δυσχερής και βεβαιούται αυτό με πρωτόκολλο της Τελωνειακής Αρχής, τότε δύναται αυτή να τα εκποιήσει σε τρεις (3) μονοήμερες διαδοχικές δημοπρασίες και αν ακόμη προσφέρεται σε καταβολή των εξόδων της φύλαξης οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος. Η Δημοπρασία ενεργείται με παρουσία του Προϊσταμένου της Τελωνειακής Αρχής ή του νόμιμου αναπληρωτή του.

1Α. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ειδικά τα κατασχεμένα από τις τελωνειακές αρχές ενεργειακά προϊόντα του άρθρου 72, πλην των προϊόντων της περ. α' της παρ. 1 και της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, καθώς και τα εύφλεκτα ή επικίνδυνα χημικά υλικά, σε περίπτωση που αυτά δεν εκποιηθούν κατά την πρώτη μονοήμερη δημοπρασία, καταστρέφονται για λόγους δημόσιας υγείας, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, υπό την προϋπόθεση εξακρίβωσης της χημικής ταυτότητας αυτών από τη Γενική Διεύθυνση Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε., κατά περίπτωση, είτε με τη λήψη και εξέταση δειγμάτων είτε βάσει σχετικών εγγράφων. Η καταστροφή διενεργείται σε εγκαταστάσεις διυλιστηρίων ή αδειοδοτημένων φορέων διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων. Για την καταστροφή συγκροτείται τριμελής επιτροπή, αποτελούμενη από τον προϊστάμενο του τελωνείου, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου καταστρέφονται τα προϊόντα αυτά ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, έναν (1) υπάλληλο με ελεγκτικά καθήκοντα του ίδιου τελωνείου, καθώς και έναν (1) υπάλληλο της κατά τόπον αρμόδιας στον χώρο καταστροφής των προϊόντων αυτών χημικής υπηρεσίας. Για τη συγκρότηση της τριμελούς επιτροπής εκδίδεται απόφαση του ως άνω προϊσταμένου του τελωνείου, στην οποία μνημονεύονται τα μέλη αυτής με τους αναπληρωτές τους και ορίζονται ο χρόνος και ο χώρος καταστροφής. Για την καταστροφή συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο, στο οποίο: α) αναφέρονται τα είδη των προϊόντων, η ποσότητα αυτών και η δασμολογική τους διάκριση, καθώς και ο χρόνος και ο χώρος όπου πραγματοποιήθηκε η καταστροφή και β) βεβαιώνεται ότι τα υπολείμματα και απορρίμματα της καταστροφής δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ως καύσιμα κινητήρων ή θέρμανσης.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 49 ΝΟΜΟΣ 4818/2021 με ισχύ την 18/7/2021

2. Το πλειστηριασμό κατατίθεται στο Τελωνείο επί παρακαταθήκη.

3. Τα κατασχεθέντα αντικείμενα, τα οποία για οποιονδήποτε λόγο δεν εκποιήθηκαν, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους του άρθρου αυτού και δεν διατάχθηκε η απόδοση με απόφαση του Ποινικού Δικαστηρίου, που δίκασε τη λαθρεμπορία, θεωρούνται μετά τρίμηνο από της τελεσιδικίας της απόφασης του Ποινικού Δικαστηρίου ως εγκαταλελειμμένα και περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου, εφαρμόζονται δε και γι' αυτά οι διατάξεις της παραγράφου 4 εδαφίου β καθώς και των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 48 του παρόντα Κώδικα για την εκποίηση τους.

4. Βιομηχανοποιημένα καπνά, που κατάσχονται, ως αντικείμενο λαθρεμπορίας, καταστρέφονται ως εξής:

α) Όσα αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 119Β, το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την κατάσχεση, με την προϋπόθεση ότι έχουν διενεργηθεί και ολοκληρωθεί δειγματοληψίες που προβλέπονται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου και σε κάθε περίπτωση αμέσως μετά από τη γνωστοποίηση των Εκθέσεων Εξέτασης Δειγμάτων της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους στην Τελωνειακή Αρχή που διενήργησε την κατάσχεση ή στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας διενεργήθηκε η κατάσχεση από άλλη ελεγκτική αρχή και στην εταιρεία καπνικών, για τις περιπτώσεις που υποβάλλεται αίτημα σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 119Β.

β) Τα λοιπά προϊόντα, πλην όσων αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 119Β, και ποσότητες μικρότερες των 50.000 τεμαχίων για προϊόντα που φέρουν τα εμπορικά σήματα οποιασδήποτε επιχείρησης καπνικών προϊόντων από τις μνημονευόμενες στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου, όταν παρέρχονται άπρακτες οι προθεσμίες που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 167.

γ) Η καταστροφή διενεργείται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται με σχετική απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας τελωνειακής αρχής. Για κατασχές έως χίλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων ή έως πέντε (5) χιλιόγραμμα καθαρού βάρους για τα λοιπά βιομηχανοποιημένα καπνά του άρθρου 94, η επιτροπή καταστροφής αποτελείται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και τον προϊστάμενο του δικαστικού τμήματος ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους και έναν (1) υπάλληλο με ελεγκτικά καθήκοντα της

in payment of the costs of the safekeeping by anyone interested. The Auction is conducted in the presence of the Head of the Customs Authority or his legal deputy.

1A. As an exception to para 1, especially the energy products of article 72 seized by the customs authorities, except for the products of para a' of para 1 and para 2 of the same article, as well as flammable or dangerous chemical materials, in the event that these are not sold during the first one-day auction, they are destroyed for reasons of public health, safety and environmental protection, subject to verification of their chemical identity by the General Directorate of General Chemistry of the State of A.A.D.E., as the case may be, either by taking and examining samples or based on relevant documents. Destruction is carried out at refineries or licensed hazardous waste management facilities. A three-member committee is set up for the destruction, consisting of the head of customs, in the territorial jurisdiction of which these products are destroyed or his legal deputy, one (1) employee with control duties of the same customs office, as well as one (1) employee of the chemical service responsible for the place of destruction of these products. For the formation of the three-member committee, a decision is issued by the aforementioned head of customs, in which the members and their deputies are mentioned and the time and place of destruction are defined. A relevant protocol is drawn up for the destruction, in which: a) the types of products, their quantity and their tariff classification, as well as the time and place where the destruction took place are stated, and b) it is confirmed that the remains and waste of the destruction do not they can be used as engine or heating fuel.

2. The auction is deposited at the Customs office on deposit.

3. The confiscated objects, which for whatever reason were not sold, in accordance with the previous paras of this article and were not ordered to be returned by a decision of the Criminal Court, which tried the smuggling, are considered after three months from the finality of the decision of the Criminal Court as abandoned and become the property

ίδιαις Τελωνειακής Αρχής. Για κατασχέσεις οι οποίες υπερβαίνουν τις ποσότητες του προηγούμενου εδαφίου, η επιτροπή καταστροφής αποτελείται από έναν υπάλληλο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, ως πρόεδρο, έναν υπάλληλο της κατά τόπο αρμόδιας αστυνομικής ή λιμενικής αρχής και έναν (1) υπάλληλο της πλησιέστερης ομοίως Δ.Ο.Υ., ως μέλη. Ως αναπληρωτής του υπαλλήλου της Δ.Ο.Υ., δύναται να ορίζεται και υπάλληλος του Δήμου, στον οποίο εδρεύει η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, κατόπιν εισήγησης των υπηρεσιών προέλευσής τους. Είναι δυνατή η μαζική καταστροφή κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών από την Επιτροπή του τρίτου εδαφίου, εφόσον αυτά προέρχονται από μεμονωμένες κατασχέσεις οι οποίες υπερβαίνουν τα χίλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων ή τα πέντε (5) χιλιόγραμμα καθαρού βάρους για τα λοιπά βιομηχανοποιημένα καπνά του άρθρου 94.

Για την καταστροφή συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο.

δ) Ομοίως καταστρέφονται μετά από την τήρηση της διαδικασίας της περ. γ' τα ανωτέρω προϊόντα σε περίπτωση δήμευσής τους από δικαστήριο.

ε) Η καταστροφή σύμφωνα με τις περ. α', β' δεν κωλύει τη διερεύνηση και την τιμώρηση τυχόν διοικητικών παραβάσεων και ποινικών αδικημάτων.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 20 ΝΟΜΟΣ 4758/2020 με ισχύ την 4/12/2020

5. Κανένα δικαίωμα αποζημίωσης δεν δύναται να γεννηθεί κατά του Δημοσίου για οποιονδήποτε λόγο από νόμιμη κατάσχεση, εκποίηση ή καταστροφή των κατασχεθέντων λόγω λαθρεμπορίας.

of the State, and the provisions of para 4 subpara b as well as paras 3 and 5 of article 48 of this Code apply to their sale.

4. Manufactured tobacco, which is seized as contraband, is destroyed as follows:

a) What is referred to in para 2 of article 119B, at the latest within four (4) months of the seizure, provided that the sampling provided for in para 3 of the same article has been carried out and completed and in any case immediately after the notification of the Sample Examination Reports of the General Directorate of the State General Chemistry to the Customs Authority that carried out the seizure or in whose territorial jurisdiction the seizure was carried out by another control authority and to the tobacco company, for the cases where a request is submitted in accordance with para c ' of para 3 of article 119B.

b) The other products, except for those mentioned in para 2 of article 119B, and quantities of less than 50,000 pieces for products bearing the trademarks of any tobacco company from those mentioned in para 1 of the same article, when the deadlines expire defined in para 2 of article 167.

c) The destruction is carried out before a three-member committee, which is set up by a relevant decision of the Head of the competent customs authority. For confiscations of up to one thousand (1,000) cigarettes or up to five (5) kilograms of net weight for the other manufactured tobaccos of article 94, the destruction committee consists of the head of the competent Customs Authority and the head of the judicial department or their legal deputies and one (1) employee with audit duties of the same Customs Authority. For confiscations that exceed the quantities of the previous para, the destruction committee consists of an employee of the competent Customs Authority, as chairman, an employee of the locally competent police or port authority and one (1) employee of the nearest D.O.Y., as members. An employee of the Municipality, where the competent Customs Authority is based, may also be designated as a deputy of the D.O.Y. employee. The chairman and the members of the committee are appointed with their deputies, following a proposal from the services of their origin. It is possible to mass destroy industrialized tobacco seized by the Committee of the third para, as long as these come from individual seizures that exceed one thousand (1,000) cigarettes or five (5) kilograms of net weight for the other industrialized tobaccos of article 94.

A relevant protocol is drawn up for the destruction.

d) The above products are likewise destroyed after following the procedure of para c) in case of confiscation by a court.

e) The destruction according to para a', b' does not hinder the investigation and punishment of any administrative violations and criminal offences.

5. No right to compensation may arise against the State for any reason from the lawful confiscation, sale or destruction of the seized items due to smuggling.

Art. 172⁵²⁹

1. The competent court for judging the offence of smuggling according to Articles 155, 156, 157, 159, 160 et seq. of this Code is the one in whose district the offence was committed.
2. If the accused was not arrested on his own, or if for any reason it was not possible to immediately introduce the case to the audience in accordance with article 166, the Prosecutor, assessing its seriousness, orders the conduct of a pre-trial investigation or main investigation, in accordance with the provisions of the articles 243 ff. and 246 ff. of the Code of Criminal Procedure. The investigator and pre-investigative officers have an obligation to complete the investigation as a matter of priority.
3. After the end of the interrogation, the Prosecutor may, with the consent of the Investigator, refer the accused, by direct summons, to the audience. Against this summons, the accused is allowed to appeal before the Prosecutor of Appeals, in accordance with the provisions of the Code of Criminal Procedure. The Appellate Prosecutor, upon receiving the appeal, may order either the completion of the interrogation, in which case it must be completed within the time limit provided for in para 2 of this article, or the

⁵²⁹ **Άρθρο 172**

1. Αρμόδιο δικαστήριο για εκδίκαση του αδικήματος της λαθρεμπορίας κατά τα άρθρα 155, 156, 157, 159, 160 και επόμενα του παρόντος Κώδικα είναι εκείνο, στην περιφέρεια του οποίου τελέσθηκε το αδίκημα.
2. Εάν ο κατηγορούμενος δεν συνελήφθη επ' αυτοφώρω ή εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν κατέστη εφικτή η άμεση εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο κατά το άρθρο 166, ο Εισαγγελέας, εκτιμώντας τη σοβαρότητά της, παραγγέλλει τη διενέργεια προανάκρισης ή κύριας ανάκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 243 επ. και 246 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ο ανακριτής και οι προανακριτικοί υπάλληλοι έχουν υποχρέωση να ολοκληρώσουν την έρευνα κατά προτεραιότητα.
Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ.2 Ν.3472/2006, ΦΕΚ Α 135/4.7.2006.
3. Μετά το πέρας της ανάκρισης δύναται ο Εισαγγελέας, με τη σύμφωνη γνώμη του Ανακριτή, να παραπέμψει τον κατηγορούμενο, με απευθείας κλήση, στο ακροατήριο. Κατά της κλήσης αυτής επιτρέπεται στον κατηγορούμενο να προσφύγει ενώπιον του Εισαγγελέα Εφετών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ο Εισαγγελέας Εφετών, όταν πάρει την προσφυγή, δύναται να διατάξει είτε τη συμπλήρωση της ανάκρισης, οπότε αυτή πρέπει να περατωθεί εντός της προθεσμίας που προβλέπει η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου, είτε την υποβολή της υπόθεσης στο Συμβούλιο, οπότε τούτο πρέπει να αποφανθεί για την παραπομπή ή μη του κατηγορουμένου στο ακροατήριο εντός δέκα (10) ημερών από της περιέλευσης σε αυτό της δικογραφίας μετά της προσαρτημένης Εισαγγελικής Πρότασης.
4. Εάν το Συμβούλιο αποφανθεί ότι δεν υπάρχει λόγος για κατηγορία, το Βούλευμα εισάγεται εντός δέκα (10) ημερών από της έκδοσής του από τον Εισαγγελέα Εφετών, για επικύρωση ή μεταρρύθμιση στο Συμβούλιο Εφετών, το οποίο οφείλει να αποφανθεί εντός δέκα (10) ημερών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο πρέπει να γίνει εντός δεκαπέντε (15) ημερών, το αργότερο, από της παρέλευσης των προθεσμιών για άσκηση έφεσης ή αναίρεσης. Το Δικαστήριο, σε κάθε περίπτωση, δύναται να αναβάλει τη συζήτηση της υπόθεσης, για περισσότερες αποδείξεις, σε ρητή δικάσιμη μη απέχουσα περισσότερο των δεκαπέντε (15) ημερών, από της αρχικά ορισθείσας ημέρας συζήτησης.
5. Οι διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται κατά τα λοιπά εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Το Δημοσίο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση δύναται να προβάλει τις απαιτήσεις του για αποζημίωση, παριστάμενο ως πολιτικός ενάγον, και το πρώτο επί ακροατηρίου δια των νομίμων αντιπροσώπων του ή δια του Εισαγγελέα που του ανατέθηκε με ειδική εντολή του Υπουργού των Οικονομικών. Η προβολή αυτή των απαιτήσεων του Δημοσίου δεν επιτρέπεται το πρώτον στο Εφετείο. Οι απαιτήσεις του Δημοσίου για αποζημίωση δεν δύνανται να περιλαμβάνουν τις οφειλόμενες σ' αυτό δασμοφορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις.
6. Εάν συρρέουν και άλλα αδικήματα σε βαθμό κακουργήματος, δεν εφαρμόζονται οι περί συνάφειας ορισμοί της Ποινικής Δικονομίας, αλλά το πλημμέλημα της λαθρεμπορίας χωρίζεται και εισάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

submission of the case to the Council, in which case it must decide on the referral or not of the accused to the hearing within ten (10) days from the receipt of the case file following the attached Prosecution Proposal.

4. If the Board determines that there is no cause for accusation, the Will shall be submitted within ten (10) days of its issuance by the Appellate Prosecutor, for ratification or reform to the Board of Appeals, which must rule within ten (10) days, in accordance with the provisions of the Code of Criminal Procedure. The introduction of the case to the audience must be done within fifteen (15) days, at the latest, from the expiration of the deadlines for filing an appeal or appeal. The Court, in any case, may adjourn the discussion of the case, for more evidence, to an express hearing not more than fifteen (15) days away from the originally set day of discussion.

5. The provisions of the Criminal Procedure shall apply as long as they do not conflict with the provisions of this Code. The State or the European Union may present its claims for compensation, appearing as a civil claimant, and the first at a hearing through its legal representatives or through the Prosecutor assigned to it by special order of the Minister of Finance. This presentation of the claims of the State is not allowed in the first place in the Court of Appeal. The claims of the State for compensation cannot include the customs and other charges due to it.

6. If other felony offences are concurrent, the related definitions of the Criminal Procedure do not apply, but the misdemeanour of smuggling is separated and entered in accordance with the provisions of this article.

Art. 173⁵³⁰

1. In any case of discussion in the audience, the public prosecutor, apart from the accused, according to the same formalities and deadlines, those indicated by the pre-trial investigation as solidary with them as civil co-responsible according to articles 161 and

⁵³⁰ **Άρθρο 173**

1. Σε κάθε περίπτωση συζήτησης στο ακροατήριο, καλούνται από τον Εισαγγελέα, εκτός των κατηγορουμένων, κατά τις ίδιες διατυπώσεις και προθεσμίες, οι ενδεικνυόμενοι από την προανάκριση ως αλληλέγγυοι με αυτούς αστικά συνυπεύθυνοι κατά τα άρθρα 161 και 162 του παρόντα Κώδικα, οι οποίοι έχουν όλα τα δικαιώματα, τα οποία παρέχονται στον κατηγορούμενο, από την Ποινική Δικονομία, όταν τους επιδοθεί η κλήση για να εμφανισθούν στο ακροατήριο.

2. Ο αστικά υπεύθυνος που συμμετέχει στη συζήτηση δύναται να ασκήσει όλα τα ένδικα μέσα που ανήκουν στον κατηγορούμενο, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση, αλλά μόνο ως προς το μέρος το οποίο αναγνωρίζει την αστική αυτού ευθύνη. Όταν ασκηθεί κάποιο ένδικο μέσο από τον κατηγορούμενο, το δικαστήριο το οποίο κρίνει τούτο επιλαμβάνεται και του κεφαλαίου της απόφασης, του σχετικού με την ευθύνη των αστικά συνυπεύθυνων, έστω και αν δεν στρέφεται κατά αυτού το ένδικο μέσο που ασκήθηκε από τον κατηγορούμενο και όταν ακόμη δεν εμφανίσθηκε ο αστικά υπεύθυνος.

3. Ο αστικά υπεύθυνος και αν δεν κλητευθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου τούτου, δικαιούται πάντοτε να παρέμβει εκουσίως, στην ποινική δίκη και στο Εφετείο το πρώτο, αλλά μέχρι της έναρξης της αποδεικτικής διαδικασίας. Ο κλητευθείς ή εκείνος ο οποίος κάνει με τη θέληση του παρέμβαση δύναται να αποβληθεί από την ποινική διαδικασία με αίτηση του ή αυτεπάγγελα εφόσον, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, δεν φέρει την ιδιότητα του αστικά συνυπεύθυνου σύμφωνα με τα άρθρα 161 και 162 του παρόντα Κώδικα.

162 of this Code, who have all the rights, which are provided to the accused, by the Criminal Procedure, when they are served with the summons to appear in court.

2. The civil party responsible who participates in the discussion may exercise all legal remedies belonging to the defendant, according to the court decision, but only with respect to the part that recognizes his civil liability. When a legal remedy is brought by the accused, the court that judges this takes over the capital of the decision, the one related to the liability of the civil partners, even if the legal remedy brought by the accused is not directed against him and when it has not yet the municipal manager appeared.

3. The civil party, even if he is not summoned, according to para 1 of this article, is always entitled to intervene voluntarily, in the criminal trial and in the Court of Appeal first, but until the beginning of the evidentiary process. The subpoenaed party or the person who voluntarily intervenes may be dismissed from the criminal proceedings at his request or ex officio if, in the judgment of the Court, he does not have the status of civil co-responsible in accordance with articles 161 and 162 of this Code.

ee. The seizure of digital forensic evidence including bank account information

- 161** The seizure of digital forensic evidence including bank account information becomes more and more important. The recent changes of the OLAF Regulation No 883/2013 (as amended 2020/2223) codified that OLAF shall under the same conditions that apply to national competent authorities have access to bank account information. The relevant national law shall be displayed on the following pages:

ff. Digital forensic operations within inspections or on-the-spot checks

- 162** Digital forensic operations within inspections or on-the-spot checks became more and more important in the last decade already.
- 163** Greece should take Bulgaria as an example. Bulgaria has, unlike Greece, included a special para in the State Investigations Office Act, Art. 31a (see volume III of this series for Bulgarian statutory law) makes a direct reference to Art. 7 of the applicable provision of Regulation 2185/96 and is therefore a role model with regard to Digital forensic operations within inspections or on-the-spot checks of OLAF.

gg. Investigative missions in third countries

A Report from 2012 explained that third-mission might happen and they were most likely, and this will still be the case today, conducted in the area of customs duties fraud etc.:

“5.1.7. Coordination of contacts with OLAF

In Greece the responsibility for coordinating contacts with OLAF in concrete cases lies within the customs administration, namely Department E – Intelligence – of the 33rd

Directorate of Customs Law Enforcement. All departments of the 33rd Directorate co-operate and exchange information with other national prosecuting authorities. In parallel, the Financial and Economic Crime Unit (S.D.O.E.) has also accepted and dealt with a significant number of requests from OLAF and cooperates with the European Anti Fraud Office in matters of EU fraud and irregularities as well as cases of smuggling etc.

5.1.8. Expectations with regard to support from OLAF

The Greek authorities have expressed that the support expected from OLAF would consist primarily in the transfer of the know-how that the European Anti Fraud Office has acquired from its experience in investigating cases of fraud against the financial interests of the Communities.”⁵³¹

Update from 2022: The new E.A.D. body and its staff – including the E.A.D. AFCOS Office – (see below Art. 12a OLAF-Regulation) can by virtue of Art. 83 para 1 of Law 4622/2019 establishing the E.A.D. and ruling on the General Administration of Greek Authorities “also go abroad to carry out investigations and collect data in the context of the exercise of their responsibilities and cooperate with any public and private body.”⁵³² **164**

h) National procedural rules for “checks and inspections” by the assisting national authority

The procedural rules for checks and inspections are determined by the applicable law, which were mentioned above and in Part A (see above → “Sources of Law”). **165**

i) Cooperation and mutual assistance agreements

Greek tax authorities operate together with other national authorities and external authorities: **166**

Art. 35 Code of Tax Procedure (Law 5104/2024)

Mutual administrative assistance

1.⁵³³ Regarding mutual administrative assistance, including simultaneous tax audits, Chapters A’ to H’ of Law 4170/2013 (A’ 163), Law 4153/2013 (A’ 116) apply for the **167**

⁵³¹ See Council of the European Union 2012, pp. 75–76.

⁵³² Επίσης, στην αρμοδιότητα της Αρχής εμπίπτουν ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα που ρυθμίζεται με οποιοδήποτε τρόπο από το κράτος και αφορά στην παροχή υπηρεσιών ή αγαθών προς τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις, ή δραστηριοποιούνται σε τομείς που αφορούν στο δημόσιο συμφέρον. Η κατά τόπον αρμοδιότητα της Αρχής εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια. Το προσωπικό της Αρχής μπορεί να μεταβαίνει και στο εξωτερικό για τη διενέργεια ερευνών και τη συλλογή στοιχείων στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του και να συνεργάζεται με οποιοδήποτε δημόσιο και ιδιωτικό φορέα.

⁵³³ **Άρθρο 35 Ν. 5104/2024**

Αμοιβαία διοικητική συνδρομή

1. Ως προς την αμοιβαία διοικητική συνδρομή, συμπεριλαμβανομένων των ταυτόχρονων φορολογικών ελέγχων, εφαρμόζονται τα Κεφάλαια Α’ έως και Η’ του ν. 4170/2013 (Α’ 163), ο ν. 4153/2013 (Α’ 116) για την κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα, οι διεθνείς συμβάσεις, όπως

sanction of the Convention of the Council of Europe and the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), on mutual administrative assistance in tax matters, the international conventions, as ratified and in force with their implementing provisions and the relevant comments of O.O.S.A., as well as the legislation on mutual administrative assistance. The Code is applied by the Tax Administration to check compliance with the obligations related to compliance with the rules of data submission and due diligence by the Reporting Greek Financial Institutions and the Reporting Platform Operators.

2. For the purposes of implementing and enforcing Law 4170/2013 and ensuring the functioning of the administrative cooperation it establishes, the Tax Administration has access to the mechanisms, procedures, documents and information of article 13, para 4 of article 14 and articles 20, 21, 21A and 30 of Law 4557/2018 (A' 139).

168 A Report once stated that:

“5.1.5. OLAF participation in a joint investigation team (JIT)

Based on the provisions of a) Law 3663/2008 on joint investigation teams and b) Law 2772/99 on the ratification and application of the Naples II Convention on mutual assistance and cooperation between customs administrations of the Member States of the EU (Article 24) it would be possible for OLAF officials to participate in a joint investigation team.”⁵³⁴

κυρώνονται και ισχύουν με τις διατάξεις εφαρμογής τους και τα σχετικά σχόλια του Ο.Ο.Σ.Α., καθώς και η νομοθεσία σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή. Για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν στη συμμόρφωση με τους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας από τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση ο Κώδικας.

2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής και επιβολής του ν. 4170/2013 και της διασφάλισης της λειτουργίας της διοικητικής συνεργασίας που θεσπίζει, η Φορολογική Διοίκηση έχει πρόσβαση στους μηχανισμούς, τις διαδικασίες, τα έγγραφα και τις πληροφορίες του άρθρου 13, της παρ. 4 του άρθρου 14 και των άρθρων 20, 21, 21Α και 30 του ν. 4557/2018 (Α' 139).

⁵³⁴ See Council of the European Union 2012, p. 74.

2. Art. 4 Internal investigations

1. Investigations within the institutions, bodies, offices and agencies in the areas referred to in Article 1 shall be conducted **in accordance with this Regulation and with the decisions adopted by the relevant institution, body, office or agency** ('internal investigations').

8. Without prejudice to Article 12c(1), where, before a decision has been taken whether or not to open an internal investigation, the Office handles information which suggests that there has been fraud, corruption or any other illegal activity affecting the financial interests of the Union, it may inform the institution, body, office or agency concerned. Upon request, the institution, body, office or agency concerned shall inform the Office of any action taken and of its findings on the basis of such information.

Where necessary, the Office shall also inform the **competent authorities of the Member State concerned**. In this case, the procedural requirements laid down in the second and third subparas of Article 9(4) shall apply. If the competent authorities decide to **take any action on the basis of the information transmitted to them, in accordance with national law**, they shall, upon request, inform the Office thereof.

Art. 4 refers to investigations conducted within the IBOAs. These investigations aim to detect and combat fraud, corruption, and other illegal activities detrimental to the EU budget as outlined in Article 1 (see above → 1.). Any IBOA has internal rules. They can be accessed.⁵³⁵ When OLAF deems it necessary, **national authorities** must be notified.⁵³⁶ The purpose is to enable national action in cases where an OLAF investigation reveals potential criminal conduct that falls under national jurisdiction. **1**

In Case T-48/21 the General Court emphasized the necessity of maintaining institutional balance when different legal actors operate in overlapping jurisdictions.⁵³⁷ Similarly, in Case C-659/18 the ECJ highlighted that fraud affecting EU financial interests can trigger both administrative and criminal consequences, requiring coordinated action between OLAF and Member State authorities.⁵³⁸ **2**

Therefore, it becomes clear, that internal investigations of OLAF can lead to repercussions at national level i.e. the level of the authorities that cooperate with OLAF and **3**

⁵³⁵ ECA 2019, https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/sr19_01/sr_fraud_risks_en.pdf. Accessed 31 December 2024 pointing at p. 12 at its mandate and that it assesses how effectively OLAF manages the risk of fraud. Do not confuse the ECA task with the task of the Supervisory Committee, which is mainly established to control internal procedures and OLAF's respect to its legal foundation and other legal sources such as guidelines and internal work rules. The ECA pointed out that it does not focus on a control of internal investigations: "Nor did we examine internal investigations against officials or other EU employees, members of institutions or bodies, or heads of offices or agencies."

⁵³⁶ See Bovend'Eerdt 2024, 3.2 OLAF's Institutional Partner in the Netherlands, who explains this quite broad and correct. Still we included even other authorities to make the vision even broader and included the AFCOS report information as well as some authorities, which were only mentioned in the managing area.

⁵³⁷ ECJ, *Jront Polisario v Council*, EU:T:2021:31.

⁵³⁸ ECJ, WB, EU:C:2020:270.

which e.g. employed the economic operator, managed his funds etc. or who are responsible for disciplinary actions for officials that work at Union level or as a national expert for OLAF (corruption cases).

- ✍ It shall be noted that Article 4 is not a focus of this study. OLAF has its own investigation concepts for internal investigations and the units in this regard work well. Interestingly, however, Art. 4 also refers to national law. The national authority might decide on the initiation of further proceedings, the recovery of sums, disciplinary proceedings, the help for OLAF, the gathering of evidence, the exercise of own competences related to the person concerned (e.g. a parliamentarian).
- 4 The competent authorities referred to in the Union legal text are listed and enumerated above (see → Art. 3 OLAF Regulation).

3. Art. 5 Opening of investigations

[...] 5. If the Director-General decides not to open an investigation, he or she may without delay send any relevant information, as appropriate, to the *competent authorities of the Member State concerned* for appropriate *action to be taken in accordance with Union and national law* or to the institution, body, office or agency concerned for appropriate action to be taken in accordance with the rules applicable to that institution, body, office or agency. The Office shall agree with that institution, body, office or agency, if appropriate, on suitable measures to protect the confidentiality of the source of that information and shall, if necessary, ask to be informed of the action taken.

When the Director-General of OLAF decides **not to open an investigation**, the office can refer relevant information to the competent national authorities of the Member State concerned or to the relevant EU institution, body, office, or agency for further action. This **referral** is intended to ensure that any issues identified are addressed appropriately according to Union and Romanian laws or the internal rules of the relevant institution. **1**

a) Competent authorities

The A.A.D.E., the IAPR and the various local authorities and competent authorities within the meaning of Art. 5 OLAF Regulation. The competent authorities are listed and enumerated above (see → Art. 3 OLAF Regulation). **2**

b) National rules

One example of the Tax Code concerning national rules can be mentioned here for exemplary purposes: **3**

Art. 23⁵³⁹ Powers of the Tax Administration See above under Art. 3 OLAF Reg., Single measures in the investigations, inspections and audits in Greece – A look at single provisions → Inspections

[Art. 6 Access to information in databases prior to the opening of an investigation – omitted]

⁵³⁹ Άρθρο 23 Εξουσίες Φορολογικής Διοίκησης

4. Art. 7 Investigations procedure

[...] 3. The competent authorities of Member States shall give the necessary assistance to enable the staff of the Office to fulfil their tasks in accordance with this Regulation effectively and without undue delay. When providing such assistance, the competent authorities of Member States shall **act in accordance with any national procedural rules applicable to them.**

3a. At the request of the Office, which shall be explained in writing, in relation to matters under investigation, the relevant competent authorities of the Member States shall, **under the same conditions as those that apply to the national competent authorities,** provide the Office with the following:

- (a) information available in the centralised automated mechanisms referred to in Article 32a(3) of Directive (EU) 2015/849 of the European Parliament and of the Council (4);
- (b) where strictly necessary for the purposes of the investigation, the record of transactions.

The request of the Office shall include a justification of the appropriateness and proportionality of the measure with regard to the nature and gravity of the matters under investigation. Such request shall refer only to information referred to in points (a) and (b) of the first subpara.

Member States shall notify to the Commission the relevant competent authorities for the purposes of points (a) and (b) of the first subpara.

6. Where investigations show that it might be appropriate to take precautionary administrative measures to protect the financial interests of the Union, the Office shall without delay inform the institution, body, office or agency concerned of the investigation in progress. The information supplied shall include the following:

- (a) the identity of the official, other servant, member of an institution or body, head of office or agency, or staff member concerned and a summary of the facts in question;
- (b) any information that could assist the institution, body, office or agency concerned in deciding on the appropriate precautionary administrative measures to be taken in order to protect the financial interests of the Union;
- (c) any special measures of confidentiality recommended, in particular in cases entailing the use of investigative measures falling within the competence of a national judicial authority or, in the case of an external investigation, within the competence of a national authority, **in accordance with the national rules applicable to investigations.**

The institution, body, office or agency concerned may at any time consult the Office with a view to taking, in close cooperation with the Office, any appropriate precautionary measures, including measures for the safeguarding of evidence. The institution, body, office or agency concerned shall inform the Office without delay about any precautionary measures taken.

7. Where necessary, it shall be for the competent authorities of the Member States, at the Office's request, to take the **appropriate precautionary measures under their national law**, in particular measures for the safeguarding of evidence.

a) References to national law

Sources & national sections 1: Art. 7 OLAF Regulation

1

Para 3	Code of Tax Procedure and Other Provisions (Law 5104/2024) Section VII Tax Audits Art. 27⁵⁴⁰ Tax Audit See above under Art. 3 OLAF Reg., Single measures in the investigations, inspections and audits in Greece – A look at single provisions → Inspections. Art. 28⁵⁴¹ Duration of control 1. The duration of the tax audit is set at up to one (1) year and may be extended once by six (6) months. A condition for granting the extension is the initiation of the audit procedure within the initial duration of the tax audit. A further extension of up to six (6) more months is possible in exceptional cases that are specifically justified. The duration of the audit does not suspend or extend the statute of limitations. The notification of the invitation referred to in Article 14 or the start of the audit verifications

⁵⁴⁰ **Άρθρο 27 Φορολογικός έλεγχος [not printed here]**

⁵⁴¹ **Άρθρο 28 Ν. 5104/2024**

Διάρκεια ελέγχου

1. Η διάρκεια του φορολογικού ελέγχου ορίζεται σε έως ένα (1) έτος και δύναται να παραταθεί άπαξ κατά έξι (6) μήνες. Προϋπόθεση χορήγησης της παράτασης είναι η έναρξη της ελεγκτικής διαδικασίας εντός της αρχικής διάρκειας του φορολογικού ελέγχου. Περαιτέρω παράταση μέχρι έξι (6) ακόμη μήνες είναι δυνατή σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται ειδικώς. Η διάρκεια του ελέγχου δεν αναστέλλει ούτε επιμηκύνει τον χρόνο παραγραφής. Ως έναρξη της ελεγκτικής διαδικασίας για την εφαρμογή του παρόντος θεωρείται η κοινοποίηση της πρόσκλησης του άρθρου 14 ή η έναρξη των ελεγκτικών επαληθεύσεων. Οι προθεσμίες της παρούσας αναστέλλονται για όσο χρονικό διάστημα πραγματοποιούνται, στο πλαίσιο του ελέγχου, ενέργειες από αρχές πλην της Φορολογικής Διοίκησης και για το χρονικό διάστημα μεταξύ της υποβολής, από τη Φορολογική Διοίκηση, αιτήματος για τις ενέργειες αυτές, προς εισαγγελικές ή διωκτικές αρχές, ειδικούς επιστήμονες που διενεργούν πραγματογνωμοσύνη ή αλλοδαπές αρχές, στο πλαίσιο της διοικητικής συνεργασίας, και της απόκρισης σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση η αναστολή των ως άνω προθεσμιών δεν παρατείνεται πέραν του ενός (1) έτους.

2. Μόνο αν από τον μέχρι τότε έλεγχο προκύψει πιθανότητα ποινικώς κολάσιμης φοροδιαφυγής, κατά τους ειδικότερους όρους του άρθρου 79, περί αδικήματος φοροδιαφυγής, επιτρέπεται, με απόφαση του Διοικητή, κατόπιν εισήγησης του προϊσταμένου της αρμόδιας ελεγκτικής υπηρεσίας, παράταση της διάρκειας του ελέγχου μέχρι οκτώ (8) ακόμη μήνες, από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1.

3. Αν δεν ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος εντός των προθεσμιών των παρ. 1 και 2, δεν επιτρέπεται νέος έλεγχος που να καλύπτει το αντικείμενο της αρχικής εντολής, εκτός αν προκύψουν νέα στοιχεία των παρ. 4 και 5 του άρθρου 27.

4. Οι προθεσμίες του παρόντος δεν ισχύουν στις περιπτώσεις ελέγχων που διενεργούνται κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας ή από κοινού με διεθνή ή αλλοδαπή φορολογική ή διωκτική αρχή ή που αφορούν σε υποθέσεις φοροδιαφυγής ή απάτης Φ.Π.Α., στις οποίες εμπλέκονται περισσότεροι από πέντε ελεγχόμενοι, ή που διενεργούνται στο πλαίσιο Διαδικασίας Αμοιβαίου Διακανονισμού.

is considered to be the start of the audit procedure for the implementation of this. The deadlines herein are suspended for as long as actions are carried out, in the context of the audit, by authorities other than the Tax Administration and for the period between the submission, by the Tax Administration, of a request for these actions, to prosecutorial or prosecuting authorities, specialists scientists conducting expert opinion or foreign authorities, in the context of administrative cooperation, and the response to it. In any case, the suspension of the above deadlines shall not be extended beyond one (1) year.

2. Only if the possibility of criminal tax evasion arises from the audit until then, according to the more specific conditions of article 79, on the offence of tax evasion, it is allowed, by decision of the Governor, following the recommendation of the head of the competent audit service, to extend the duration of the audit up to eight (8) more months, from the expiry of the period of para 1.

3. If the tax audit is not completed within the deadlines of paras 1 and 2, a new audit covering the subject matter of the original order is not permitted, unless new elements of paras 4 and 5 of article 27 arise.

4. The deadlines herein do not apply in the cases of audits carried out following a public prosecutor's order or jointly with an international or foreign tax or prosecuting authority or concerning tax evasion or VAT fraud cases, in which more than five auditees are involved, or carried out in the context of a Mutual Settlement Process.

Art. 29⁵⁴² Access to accounting records books and data

See above under Art. 3 OLAF Reg., Single measures in the investigations, inspections and audits in Greece – A look at single provisions → Searches and Seizures.

Art. 30⁵⁴³ Carrying out an on-site tax audit

See above under Art. 3 OLAF Reg., Single measures in the investigations, inspections and audits in Greece – A look at single provisions → Searches and Seizures.

⁵⁴² Άρθρο 29 Πρόσβαση στα λογιστικά αρχεία βιβλία και στοιχεία [not printed here]

⁵⁴³ Άρθρο 25 Είσοδος σε εγκαταστάσεις [not printed here]

Art. 31⁵⁴⁴ Selection of cases to be checked

1. The audited cases are selected by decision of the Governor based on risk analysis criteria, data from internal and external sources of information or, exceptionally, based on other criteria, which are determined by the Governor and are not made public.

2. A percentage of at least seventy-five percent (75%) of the audits of para 1, refers in principle to audits of the last three (3) years for which the deadline for submitting an income tax return has expired. The checks of the first para can be extended to the previous two, beyond the last three years, tax years or years, based on the criteria of para 1.

Art. 32⁵⁴⁵ Methods of indirect determination of taxable material

1. The Tax Administration may proceed with an estimated, corrective or interim determination of the taxable amount and by applying one or more of the following control techniques:

- a) the principle of proportionality,
- b) the taxpayer's liquidity analysis,
- c) the net worth of the taxpayer,
- d) the relationship of the sale price to the total volume of turnover and
- e) the amount of bank deposits and cash expenses. With the above techniques, the taxable income of the taxpayers, the gross income, the outflows and the taxable profits of the liable parties can be determined based on the generally accepted auditing principles and techniques.

⁵⁴⁴ Άρθρο 31 Ν. 5104/2024

Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο

1. Οι υποθέσεις που ελέγχονται, επιλέγονται με απόφαση του Διοικητή με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης ή, εξαιρετικά, με βάση άλλα κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από τον Διοικητή και δεν δημοσιοποιούνται.

2. Ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των ελέγχων της παρ. 1, αφορά καταρχήν σε ελέγχους των τελευταίων τριών (3) ετών για τα οποία έχει λήξει η προθεσμία υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι έλεγχοι του πρώτου εδαφίου μπορούν να επεκτείνονται στα δύο προηγούμενα, πέραν της τελευταίας τριετίας, φορολογικά έτη ή χρήσεις, με βάση τα κριτήρια της παρ. 1.

⁵⁴⁵ Άρθρο 32 Ν. 5104/2024

Μέθοδοι έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης

1. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προβαίνει σε εκτιμώμενο, διορθωτικό ή ενδιάμεσο προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και με την εφαρμογή μιας ή περισσότερων από τις κατωτέρω τεχνικές ελέγχου:

- α) της αρχής των αναλογιών,
- β) της ανάλυσης ρευστότητας του φορολογούμενου,
- γ) της καθαρής θέσης του φορολογούμενου,
- δ) της σχέσης της τιμής πώλησης προς τον συνολικό όγκο κύκλου εργασιών και
- ε) του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά. Με τις ως άνω τεχνικές μπορούν να προσδιορίζονται τα φορολογητέα εισοδήματα των φορολογουμένων, τα ακαθάριστα έσοδα, οι εκροές και τα φορολογητέα κέρδη των υπόχρεων βάσει των γενικά παραδεκτών αρχών και τεχνικών της ελεγκτικής.

2. Η Φορολογική Διοίκηση παραθέτει στο σημείωμα διαπιστώσεων της παρ. 1 του άρθρου 33 και την έκθεση ελέγχου της παρ. 2 του ίδιου άρθρου ειδική αιτιολογία αναφορικά με τον λόγο εφαρμογής των μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης και την επιλογή της συγκεκριμένης κάθε φορά μεθόδου.

2. The Tax Administration cites in the note of findings of para 1 of article 33 and the audit report of para 2 of the same article a special justification regarding the reason for applying the methods of indirect determination of the taxable material and the choice of the specific method each time.

Art. 33⁵⁴⁶ Tax determination process after the end of the tax audit

1. The Tax Administration notifies the taxpayer of the statement of findings and the corresponding temporary corrective tax assessment. Upon request, the taxpayer receives copies of the documents on which the provisional tax assessment is based. The taxpayer expresses his views in writing, regarding the temporary corrective tax assessment within twenty (20) days from the notification of the note of findings and the temporary corrective tax assessment.

2. Within one (1) month from the date of receipt of the taxpayer's opinions or the expiration of the deadline of para 1, the Tax Administration issues the final tax assessment act. The audit report is drawn up on the basis of the report of findings and the views of the taxpayer and includes in detail and justified the facts, data and provisions, which the Tax Administration took into account for the determination of the tax. With the definitive act of corrective tax determination, a tax higher than that determined with the temporary corrective tax determination cannot be determined. The audit report and the final act of corrective tax assessment are notified to the taxpayer.

3. If the results of the tax audit do not differ from those declared by the taxpayer, the procedure of para 1 and 2 and only the audit report is drawn up, which is communicated to the taxpayer.

⁵⁴⁶ **Άρθρο 33 Ν. 5104/2024**

Διαδικασία προσδιορισμού φόρου μετά το πέρας του φορολογικού ελέγχου

1. Η Φορολογική Διοίκηση κοινοποιεί στον φορολογούμενο το σημείωμα διαπιστώσεων και τον αντίστοιχο προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου. Ο φορολογούμενος με αίτησή του λαμβάνει αντίγραφα των εγγράφων, στα οποία βασίζεται ο προσωρινός διορθωτικός προσδιορισμός φόρου. Ο φορολογούμενος διατυπώνει εγγράφως τις απόψεις του, σχετικά με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση του σημειώματος διαπιστώσεων και του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου.

2. Μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου ή την εκπνοή της προθεσμίας της παρ. 1, η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει την οριστική πράξη προσδιορισμού φόρου. Η έκθεση ελέγχου συντάσσεται με βάση το σημείωμα διαπιστώσεων και τις απόψεις του φορολογούμενου και περιλαμβάνει εμπεριστατωμένα και αιτιολογημένα τα γεγονότα, τα στοιχεία και τις διατάξεις, τις οποίες έλαβε υπόψη της η Φορολογική Διοίκηση για τον προσδιορισμό του φόρου. Με την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου δεν μπορεί να προσδιορίζεται φόρος υψηλότερος αυτού που προσδιορίζεται με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου. Η έκθεση ελέγχου και η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου κοινοποιούνται στον φορολογούμενο.

3. Αν τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου δεν διαφοροποιούνται από τα αντίστοιχα που έχουν δηλωθεί από τον φορολογούμενο, δεν ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 1 και 2 και συντάσσεται μόνο η έκθεση ελέγχου, η οποία κοινοποιείται στον φορολογούμενο.

Art. 34⁵⁴⁷ Control of cases forwarded by the Directorate of Economic Crime Investigations and the Directorate of Economic Police

See above → Art. 28 Conducting the Investigation, Tax Area.

Art. 35⁵⁴⁸ Mutual administrative assistance

See above Art. 3 OLAF Reg. → Cooperation and mutual assistance agreements.

Code of Administrative Procedure**Art. 150⁵⁴⁹ Preliminary proof**

1. The documents and witness statements according to article 185 must necessarily be brought to the court by the day before the day on which the first discussion of the case takes place. Bringing them to a later discussion is allowed only when, according to a specially reasoned judgment of the court, it was impossible to bring them in time.

2. The secretariat certifies, in the body of evidence according to the previous para, the date of their submission.

Art. 151 Additional proof

The court, by its decision, may, if it deems it necessary,⁵⁵⁰ order, following a party's request or ex officio, the completion of the evidence with any appropriate means of proof at its discretion.

Art. 152 Decision on supplementary proof

1. The decision on additional evidence is taken either during the discussion in the audience, at which point it is briefly stated in the minutes, or after the discussion.⁵⁵¹

⁵⁴⁷ Άρθρο 33 Διαδικασία προσδιορισμού φόρου μετά το πέρας του φορολογικού ελέγχου [not printed here]

⁵⁴⁸ Άρθρο 34 Έλεγχος υποθέσεων που διαβιβάζονται από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος και τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας

⁵⁴⁹ κεφαλαίο γ'

Αποδεικτική διαδικασία

Άρθρο 150 Προσπόδειξη

1. Τα έγγραφα και οι μαρτυρικές κατά το άρθρο 185 καταθέσεις πρέπει απαραίτητως να προσάγονται στο δικαστήριο ως την προηγούμενη ημέρα εκείνης κατά την οποία γίνεται η πρώτη συζήτηση της υπόθεσης. Η προσαγωγή τους σε μεταγενέστερη συζήτηση επιτρέπεται μόνον όταν, κατά ειδικώς αιτιολογημένη κρίση του δικαστηρίου, η έγκαιρη προσαγωγή τους ήταν αδύνατη.

2. Η γραμμάτεια βεβαιώνει στο σώμα των κατά την προηγούμενη παράγραφο αποδεικτικών μέσων, την ημερομηνία της προσαγωγής τους.

⁵⁵⁰ Άρθρο 151 Συμπληρωματική απόδειξη

Το δικαστήριο, με απόφασή του, μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο, να διατάζει, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, τη συμπλήρωση των αποδείξεων με κάθε πρόσφορο κατά την κρίση του αποδεικτικό μέσο.

⁵⁵¹ Άρθρο 152 Απόφαση για συμπληρωματική απόδειξη

2. After the decision to carry out additional proof, the following are defined:
 - a. the matter of proof,
 - b. the party bearing its burden,
 - c. the evidence,
 - d. the place and time of holding, as well as the time of holding, as well as the time of its completion.
3. If the supplementary proof is conducted outside the audience, the decision of the previous para also defines the reporter – judge before whom, in the presence of a secretary, this conduct takes place. Regarding the autopsy outside the audience, the provisions of para 1 of article 158 apply.
4. The decision on the supplementary evidence is served on the parties in accordance with the provisions of para 1 of article 195.
5. After a written request of a party or ex officio, the court or the relevant department, as a council, must change the venue of the supplementary proof or extend the time for its completion. The party's application is submitted to the president of the court or the relevant department. The issued decision is served on the parties in accordance with the provisions of the previous para.
6. If the supplementary proof is conducted in the audience, which is only allowed if, during the discussion, all the parties are present and do not object, a record is drawn up, while, in any other case, a report is drawn up. The minutes, as well as the report, are served on the parties in accordance with the provisions of para 4.

1. Η απόφαση για συμπληρωματική απόδειξη λαμβάνεται είτε κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, οπότε και, διατυπούμενη συνοπτικά, καταχωρείται στα πρακτικά είτε μετά τη συζήτηση.
2. Μετά την απόφαση για τη διενέργεια συμπληρωματικής απόδειξης, ορίζονται:
 - α. το θέμα της απόδειξης,
 - β. ο διάδικος που φέρει το βάρος της,
 - γ. τα αποδεικτικά μέσα,
 - δ. ο τόπος και ο χρόνος διεξαγωγής, καθώς και ο χρόνος διεξαγωγής, καθώς και ο χρόνος περάτωσής της.
3. Αν η συμπληρωματική απόδειξη διεξάγεται εκτός του ακροατηρίου, με τη απόφαση της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται και ο εισηγητής – δικαστής ενώπιον του οποίου, με την παρουσία γραμματέα, γίνεται η διεξαγωγή αυτή. Ως προς την εκτός του ακροατηρίου αυτοψία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 158.
4. Η απόφαση για τη συμπληρωματική απόδειξη επιδίδεται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 195.
5. Ύστερα από έγγραφη αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο ή το οικείο τμήμα, ως συμβούλιο, πρέπει να μεταβάλει τον τόπο διεξαγωγής της συμπληρωματικής απόδειξης ή να παρατείνει το χρόνο περάτωσής της. Η αίτηση του διαδίκου υποβάλλεται στον πρόεδρο του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος. Η απόφαση που εκδίδεται επιδίδεται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.
6. Αν η διεξαγωγή της συμπληρωματικής απόδειξης γίνει στο ακροατήριο, πράγμα που επιτρέπεται μόνον αν, κατά τη συζήτηση, παρίστανται όλοι οι διάδικοι και δεν αντιλέγουν, συντάσσεται πρακτικό, ενώ, σε κάθε άλλη περίπτωση, συντάσσεται έκθεση. Το πρακτικό, όπως και η έκθεση, επιδίδονται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

Art. 153⁵⁵² Discussion after conducting the proof

After the supplementary evidence has been conducted, if it was conducted in court, the discussion of the case continues during the same trial, unless the court judges that there is a reason that requires, for the discussion after the evidence, the appointment of a new trial, while, if it conducted outside the audience, a new hearing is set for further discussion of the case. This new hearing is defined either by the decision ordering the proof or by an act of the president of the council or the judge, who directs the court. In the latter case, as regards the definition of the new jurisdiction, what is defined in article 127 shall apply accordingly.

Art. 154 Conservative proof

1.⁵⁵³ The chairman of the council or the judge presiding over the court in which the case is pending may, at the request of a party, also order proof before the hearing, if he judges that there is a risk of evidence being lost or its use becoming difficult or to make it difficult to establish an existing real situation.

2. The application is submitted to the secretariat and must, in addition to the elements of article 45, state the subject of the proof, the evidence, as well as the reasons justifying the taking of the measure. Regarding the

⁵⁵² Άρθρο 153 Συζήτηση μετά τη διεξαγωγή της απόδειξης

Μετά τη διεξαγωγή της συμπληρωματικής απόδειξης, αν αυτή διενεργήθηκε στο ακροατήριο, η συζήτηση της υπόθεσης συνεχίζεται κατά την ίδια δικάσιμο, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχει λόγος που επιβάλλει, για τη μετά την απόδειξη συζήτηση, τον ορισμό νέας δικασίμου, ενώ, αν αυτή διενεργήθηκε εκτός του ακροατηρίου, ορίζεται νέα δικάσιμος για την περαιτέρω συζήτηση της υπόθεσης. Η νέα αυτή δικάσιμος ορίζεται είτε με την απόφαση που διατάζει την απόδειξη είτε με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ως προς τον ορισμό της νέας δικασίμου, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 127.

⁵⁵³ Άρθρο 154 Συντηρητική απόδειξη

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση, μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου, να διατάξει και πριν από τη συζήτηση απόδειξη, αν κρίνει ότι υπάρχει κίνδυνος να χαθεί αποδεικτικό μέσο ή να καταστεί δυσχερής η χρησιμοποίησή του ή να δυσχερανθεί η διαπίστωση υφιστάμενης πραγματικής κατάστασης.

2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία και πρέπει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 45, να αναφέρει το θέμα της απόδειξης, τα αποδεικτικά μέσα, καθώς και τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου. Ως προς τον ορισμό δικασίμου εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 127. Οι λόγοι αρκεί να πιθανολογούνται, βάσει στοιχείων που προσκομίζονται με την αίτηση.

3. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 152 και 153, με τις εξής αποκλίσεις:

α. Η συζήτηση, καθώς και η διεξαγωγή, ορίζονται σε σύντομο χρόνο, ανάλογα με τον κίνδυνο.

β. Οι διάδικοι καλούνται 10 (δέκα) ημέρες πριν από τη συζήτηση ή τη διεξαγωγή, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, οπότε η προθεσμία αυτή μπορεί να συντμηθεί. Οι σχετικές κλήσεις επιδίδονται από το διάδικο που ζήτησε να διαταχθεί η συντηρητική απόδειξη.

4. Σε περίπτωση διεξαγωγής της συντηρητικής απόδειξης εκτός της έδρας του δικαστηρίου, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 13.

5. Η συντηρητική απόδειξη έχει την ίδια αποδεικτική δύναμη με την κανονική απόδειξη, ακόμη και αν ο σχετικός κίνδυνος δεν επήλθε. Η κατανομή του βάρους της απόδειξης δεν επηρεάζεται από τη συντηρητική απόδειξη.

definition of jurisdiction, what is defined in article 127 applies accordingly. The reasons are sufficient if they are probable, based on data provided with the application.

3. Otherwise, the provisions of articles 152 and 153 apply accordingly, with the following deviations:

a. The discussion, as well as the conduct, are set in a short time, depending on the risk.

b. The parties are called 10 (ten) days before the discussion or the proceeding, unless there are special reasons, in which case this deadline can be shortened. The relevant subpoenas are served by the party that requested the order of the conservative proof.

4. In the event that the conservative evidence is conducted outside the seat of the court, the provisions of article 13 shall apply accordingly.

5. Preservative proof has the same probative force as normal proof, even if the relevant risk did not occur. The distribution of the burden of proof is not affected by conservative proof.

Art. 155 Search Items – Recheck Order

1.⁵⁵⁴ The court, by its decision, may request, from any public, municipal or community authority, as well as from any legal or natural person, information and data useful for the diagnosis of the case. All of them have the obligation to provide the court with the information and data requested of them, within the deadline set by the decision. In case of non-compliance, the provisions of article 42 shall apply accordingly.

⁵⁵⁴ **Άρθρο 155 Αναζήτηση στοιχείων – Εντολή επανελέγχου**

1. Το δικαστήριο, με απόφασή του, μπορεί να ζητά, από κάθε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, καθώς και από κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, πληροφορίες και στοιχεία χρήσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης. Όλο αυτοί έχουν την υποχρέωση να παρέχουν προς το δικαστήριο τις πληροφορίες και τα στοιχεία που τους ζητούνται, μέσα στην τασσόμενη με την απόφαση προθεσμία. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 42.

2. Το δικαστήριο, με απόφασή του, μπορεί επίσης, όποτε το κρίνει αναγκαίο, να διατάζει τη διενέργεια επανελέγχου από μέρους της Διοίκησης. Η σχετική έκθεση για τον επανέλεγχο πρέπει να κατατίθεται στο δικαστήριο μέσα στην τασσόμενη με την απόφαση προθεσμία.

3. Επίσης, το δικαστήριο με Απόφαση του, σε εξαιρετικές Περιπτώσεις, μπορεί να ζητεί από τη Διοίκηση τη διενέργεια πολύπλοκων αριθμητικών υπολογισμών, σύμφωνα με τα κριθέντα με την Απόφαση αυτή, ορίζοντας συγχρόνως ρητή δικάσιμο για την περαιτέρω εκδίκαση της υπόθεσης. Η σχετική έκθεση της Διοίκησης υποβάλλεται υποχρεωτικώς στο δικαστήριο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη νέα δικάσιμο.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν.3659/2008, ΦΕΚ Α 77/7.5.2008. Έναρξη ισχύος από 8/6/2008.

4. Οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους αποφάσεις επιδίδονται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 195.

Σημ.: όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 16 Ν.3659/2008, ΦΕΚ Α 77/7.5.2008. Έναρξη ισχύος από 8/6/2008.

5. Ως προς την παράταση της τασσόμενης με την Απόφαση, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, Προθεσμίας, εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 152.

Σημ.: όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 16 Ν.3659/2008, ΦΕΚ Α 77/7.5.2008. Έναρξη ισχύος από 8/6/2008.

	2. The court, by its decision, can also, whenever it deems it necessary, order a re-inspection by the Administration. The relevant report for the re-inspection must be submitted to the court within the deadline set by the decision. 3. Also, the court by its Decision, in exceptional circumstances, may request the Administration to carry out complex numerical calculations, in accordance with the rulings of this Decision, at the same time setting an explicit hearing for the further adjudication of the case. The relevant report of the Administration must be submitted to the court at least twenty (20) days before the new hearing. 4. The decisions according to the previous paras are served on the parties in accordance with the provisions of para 1 of article 195. 5. Regarding the extension of the Deadline set by the Decision, according to the previous paras, the provisions set out in para 5 of article 152 shall apply accordingly.
Para 6 (c)	Tax Procedure and other provisions Code (Law 5104/2024) Art. 21 Safeguarding of information – Confidentiality See above under Art. 3 OLAF Reg., → Tax secrecy (Code of Tax Procedure – Law 5104/2024)
Para 7	Tax Procedure Code (Law 5104/2024) Art. 27⁵⁵⁵ See above under Art. 3 OLAF Reg., Single measures in the investigations, inspections and audits in Greece – A look at single provisions → Inspections. Presidential Decree 154/1997 Regulation of operation of the Financial Crimes Prosecution Service (S.D.O.E.)⁵⁵⁶ Art. 20 Abs. 8 d) subpara 1 PD 154/1997⁵⁵⁷ Another provision is: Art. 20 Abs. 8 d) subpara 2 PD 154/1997.

Source: Own Research.

Concerning the issue of parallel proceedings – whether OLAF is allowed to continue its investigations in parallel with national criminal investigations – *Daroussis* explains the following: **2**

⁵⁵⁵ **Άρθρο 27 Φορολογικός έλεγχος.**

⁵⁵⁶ π.δ. 154/1997 Κανονισμός λειτουργίας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.).

⁵⁵⁷ π.δ. 154/1997 Κανονισμός λειτουργίας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.).

- 3 “First, it follows [...] that OLAF may continue its investigative activities if suspicions of the commission of a criminal offence arise.
 - 4 This can be justified by the fact that the Criminal Procedure Code itself already permits the continuation of administrative investigations if there is an initial suspicion under criminal law. Thus, it follows from Art. 43 para 1 CPC that a preliminary administrative investigation can eliminate the need for the pre-trial investigation that would otherwise be conducted if it has produced sufficient indications for criminal prosecution.
 - 5 Secondly, it is clear from the regulations described above that OLAF does not have to cease its investigative activities when conducting a pre-trial investigation. It is true that investigative actions can already be carried out at the stage of the pre-trial investigation⁷¹³ and that certain rights of the accused (pursuant to Art. 96 et seq. of the CPC) must be observed. This shows that the pre-trial investigation is not a procedure under administrative law, but a procedure that is directly upstream of criminal prosecution. However, it is only on the basis of the pre-trial investigation that a decision is made whether to open criminal proceedings.
 - 6 If, for example, the pre-trial investigation reveals that there is no criminal conduct, it would be a considerable impediment for OLAF to suspend its investigative activities while the pre-trial investigation is being conducted. However, if the pre-trial investigation reveals that criminal conduct is indeed involved, OLAF inspectors must immediately cease their investigative activities.
 - 7 Upon initiation of a pre-trial investigation or a main investigation with regard to the incident investigated by OLAF, the Office must cease its investigative activities.
 - 8 The same applies to the so-called police investigation, as it too is only carried out in the case of conduct relevant to criminal law.
 - 9 The provisions on the investigative procedure initiating criminal prosecution have significance for OLAF proceedings within the framework of Art. 7(2) of Regulation No. 2185/96. Thus, the Member State prosecution authorities are obliged to take the safeguarding measures provided for in national law (including criminal procedural measures) in order to secure evidence. What these measures are in concrete terms will be clarified elsewhere.”⁵⁵⁸
- b) References to national authorities**
- 10 The competent authorities are listed and enumerated above (see → Art. 3 OLAF Regulation).

⁵⁵⁸ Daroussis 2006, pp. 190–191.

5. Art. 8 Duty to inform the Office

[...] 2. The institutions, bodies, offices and agencies and, unless **prevented by national law**, the **competent authorities of the Member States** shall, at the request of the Office or on their own initiative, transmit without delay to the Office any document or information they hold which relates to an ongoing investigation by the Office. [...]

3. The institutions, bodies, offices and agencies and, unless **prevented by national law**, the **competent authorities of Member States** shall transmit without delay to the Office, at the request of the Office or on their own initiative, any other information, documents or data considered pertinent which they hold, relating to the fight against fraud, corruption and any other illegal activity affecting the financial interests of the Union.

A report obligation can at least be determined from the **principle of sincere cooperation with Union bodies**, cf. Art. 4 para 3 TEU. This principle applies in all areas of potential irregularities and frauds (for the typology of EU frauds see the EU Fraud Commentary⁵⁵⁹ and see above Art. 26 EPPO Regulation, where the material scope of the EPPO is determined). 1

Additionally Art. 12a in combination with **Art. 8 para 2 and 3** OLAF Regulation 883/2013 obliges the AFCOS of the present Member State to report to OLAF any of the requested material. The obligations exist throughout the different areas of irregularities (tax revenue related, customs revenue related; tax expenditure related i.e. structural funds area, direct grants etc.) and are therefore enshrined in different national laws. The competent authorities of the Member States are either the same that can conduct external investigations (in cases of resistance, *Sigma Orionis*⁵⁶⁰) or those that must be informed by the Director General if he/she decides not open a case according to Art. 5 para 5 OLAF Regulation No 883/2013 as amended 2020/2223. 2

Especially the **Greek Law 4314/2014** made reference to the reporting obligation of national authorities. Preventive provisions might be found in the disclosure regulations of personal and confidential data. As explained above under Art. 3 OLAF Regulation the Greek authorities are bound by various secret obligations during the conduction of an investigation. All of these law, as described above, are applicable if referred to the wording of Art. 8 OLAF Regulation. 3

In the past years and the old programme for financing from the Union budget the E.D.E.L. body was competent to send reports to OLAF: 4

“If fraud is suspected, the E.D.E.L. decides to forward the report to OLAF and any relevant national authority for further investigation. In particular, according to the cooperation protocol between SEEDD and E.D.E.L., the report on the final audit results will

⁵⁵⁹ Hauck 2025a as well as the soon to be published commentary on several articles from the EPPO Regulation.

⁵⁶⁰ See Art 3 OLAF Regulation above in this Chapter.

be sent to SEEDD if the audit concerns entities of common interest between E.D.E.L. and SEEDD and it formulates a material finding or a suspicion of fraud. If fraud is suspected, the competent authority will be informed upon delivery of the final report in order to proceed to the conclusion of the respective investigation, excluding the corresponding costs of the sub-project.

In this case the Management makes a corresponding recommendation to E.D.E.L. The E.D.E.L. decides to send the report to a competent authority for investigation and forwarded to OLAF. In particular according to the Cooperation protocol signed between SEEDD and E.D.E.L. (Protocol No. 242/E.D.E.L./13–8–2012, see Appendix D.4) will SEEDD the report on the final Test results communicated when the test concerns organs of common interest between E.D.E.L. and SEEDD and a significant fraud determination or suspicion therein is formulated. SEEDD takes these risks into account when designing its control program and carries out inspections with the aim of detecting fraud/corruption or mismanagement phenomena (and responsibilities) to investigate. In addition, SEEDD notifies E.D.E.L. in accordance shall report to the relevant cooperation protocol its results for each audit, which shall be either as follow-up to E.D.E.L.’s audit or in accordance with its own design companies that manage or implement collaborations. Funded projects and the audit concerns the entity’s files related to those projects. E.D.E.L. takes these findings into account and makes a case for “fraud”-related cases corresponding notification to OLAF”⁵⁶¹

- 5 The procedure will be equal today under the new financing programme and the MAF until 2027.

⁵⁶¹ See <http://www.edel.gr/common/ShowFile.aspx?DocID=331>. Accessed 31 December 2024.

II. References to National law in the OLAF Regulation (Art. 9–17 OLAF Regulation)

As OLAF investigations can have elements of both national punitive, **administrative and EU administrative law**, and their findings may lead to criminal proceedings at the national level, fair proceedings that are compliant with procedural guarantees need to be installed and respected.⁵⁶² Hereby it is ensured that the acceptance of OLAF final reports as evidence in national courts is made stronger. Without adequate safeguards, courts may refuse to admit these reports, leading to inefficiencies and requiring national authorities to repeat investigative steps.⁵⁶³ *Bovend'Eerd* rightly points at the fact that there is a **two-folded situation** with regard to procedural guarantees: a) the rights established and codified by Art. 9 – *Ligeti* pointed out that these are *de facto* general Europeanised defence rights – must be respected in any OLAF investigation b) during on-the-spot checks OLAF must according to the “**yield-rule**” in Art. 3 para 3 respect as well national procedural rights (“in compliance with the rules and practices of the Member State concerned”).⁵⁶⁴ Only in the absence of Europeanised defence rights, the national rights will apply and then need to meet the requirements of the assimilation rule. *Bovend'Eerd*⁵⁶⁵ discusses the use of “will-dependent” evidence, such as a witness statement offered to an OLAF investigator as an example of an evidence gathering action of OLAF during on-the-spot checks, which is a good example for the present discussion of the applicable laws, which will now follow:

1. Art. 9 Procedural guarantees

[...] 3. As soon as an investigation reveals that an official, other servant, member of an institution or body, head of office or agency, or staff member may be a person concerned, that official, other servant, member of an institution or body, head of office or agency, or staff member shall be informed to that effect, provided that this does not prejudice the conduct of the investigation or of any investigative proceedings **falling within the remit of a national judicial authority**.

4. [...] In duly justified cases where necessary to preserve the confidentiality of the investigation or an ongoing or future criminal investigation by the EPPO or a national judicial authority, the Director-General may, where appropriate after consulting the

⁵⁶² See in-depth with further references only precisely *Ligeti* 2017, pp. 27 et seq.

⁵⁶³ *Bovend'Eerd* 2024, pp. 140 et seq.

⁵⁶⁴ *Ibid*, p. 141.

⁵⁶⁵ *Ibid*, p. 144: “Is this an EU power or can OLAF only exercise these powers on the basis of the principle of assimilation? For the person concerned, even if he has familiarised himself with the ‘yield rule’, this is problematic. He must be able to know what it is that Union law regulates to get a sense of the role left to be played by national law. How can a person know the scope of his private sphere or how interferences therewith may take place if he cannot know whether it is Union or national law that applies in a specific instance?”

EPPO or **the national judicial authority concerned**, decide to defer the fulfilment of the obligation to invite the person concerned to comment. [...]

a) Art. 9 para 3 – remit of a national judicial authority

- 1 The Greek judicial authorities which are competent pursuant to Art. 9 para 3 OLAF Regulation are the same authorities as mentioned under Art. 3 above “Competent authorities” for on the-spot inspection. The list must be restricted to those authorities, which have the competence to judge and carry out either administrative or financial penalty investigations.

b) Art. 9 para 4 – national judicial authorities

- 2 See above → Art. 3 “Competent authorities”.

2. Art. 10 Confidentiality and data protection

[...] 3. The institutions, bodies, offices or agencies concerned shall ensure that the confidentiality of the investigations conducted by the Office is respected, together with the legitimate rights of the persons concerned, and, where judicial proceedings have been initiated, that **all national rules applicable to such proceedings** have been adhered to. [...].

- 1 The Customs Code regulates the customs secrecy in Art. 11 para 2 of Law 2960/2001:

2 Art. 11⁵⁶⁶ Data privacy

1. All customs documents, provided for by the applicable legislation, are submitted to the customs authorities either in writing or using a computerized method and from the date of their acceptance, by the competent customs authority, they constitute securities in favour of the State.

2. **The data derived from the customs documents are confidential and their disclosure to any third party, except the judicial authority, is prohibited**, only if an investigation has been ordered, in order to verify the commission of a criminal act against the interests of the State and the European Union.

The provision of information from customs documents to public authorities is permitted only in cases where issues of public interest protection and resource claims arise.

⁵⁶⁶ See above Art. 3 for the translation.

3. Art. 11 Investigation report and action to be taken following investigations

[...] 2. In drawing up the reports and recommendations referred to in paragraph 1, account shall be taken of the relevant provisions of Union law and, in so far as it is applicable, **of the national law of the Member State concerned**.

Reports drawn up on the basis of the first subpara, together with all evidence in support and annexed thereto, shall constitute admissible evidence:

(a) in judicial proceedings of a non-criminal nature before national courts and in administrative proceedings in the Member States;

(b) in criminal proceedings of the Member State in which their use proves necessary in the **same way and under the same conditions** as administrative reports drawn up by **national administrative inspectors** and shall be subject to the **same evaluation rules as those applicable to administrative reports drawn up by national administrative inspectors** and shall have the same evidentiary value as such reports;

(c) in judicial proceedings before the CJEU and in administrative proceedings in the institutions, bodies, offices and agencies.

Member States shall notify to the Office **any rules of national law relevant** for the purposes of point (b) of the second subpara.

With regard to point (b) of the second subpara, Member States shall, upon request of the Office, send to the Office the **final decision of the national courts** once the **relevant judicial proceedings** have been finally **determined** and the final court decision has become **public**.

The power of the CJEU and national courts and competent bodies **in administrative and criminal proceedings to freely assess the evidential value** of the reports drawn up by the Office shall not be affected by this Regulation. [...]

3. Reports and recommendations drawn up following an external investigation and any relevant related documents shall be sent to the **competent authorities of the Member States** concerned in accordance with the rules relating to external investigations and, if necessary, to the institution, body, office or agency concerned. The **competent authorities of the Member State** concerned and, if applicable, the institution, body, office or agency **shall take such action as the results of the external investigation warrant** and shall report thereon to the Office within a timelimit laid down in the recommendations accompanying the report and, in addition, at the request of the Office. Member States may notify to the Office the relevant national authorities competent to deal with such reports, recommendations and documents.

a) References to national law

- 1** The investigative powers of the administrative authorities involved in OLAF investigations may vary. Investigations can be carried out in Greece on the basis of the Tax Enforcement Law, the Customs Law, the General Administrative Law (Law 4622/2019) and the law of the Greek Independent Revenue Control Authority (A.A.D.E. or IAPR). In the table below the provisions of the Customs Law are displayed as examples:

Sources & national sections 2: Art. 11 OLAF Regulation

Para 2	The Customs Law 2960/2001 The Code of Tax Procedure (Law 5104/2024) The Law 4398/2016 The Greek Criminal Code
Para 2 (a)	An example is Art. 174 of the Greek Customs Code: Art. 174⁵⁶⁷ Any Financial Officer (Financial Inspector, Customs Officer, Public Financial Services, Financial Crime Prosecution Service), when acting in investigative acts for smuggling or participating in them, is not precluded from being examined as a witness, during the proceedings in the audience. Art. 175⁵⁶⁸ When the object of smuggling or its means of transport is confiscated without the perpetrator being discovered, nor after the interrogation, the Prosecutor introduces the case to the Criminal Court, which decides on the confiscation of the confiscated goods.
Para 2 (b)	An example for final decisions could be that on the basis of OLAF's Final Report a criminal trial is initiated and a Criminal court decides. The Customs Code, aka Law 2960/2001 contains the following provisions on that matter: Section C Liability Art. 161⁵⁶⁹ The Criminal Court that hears the accusation of smuggling may, with its sentencing decision, declare joint and several civil liability after the

⁵⁶⁷ **Άρθρο 174 Νομος 2960/2001**

Οποιοσδήποτε Οικονομικός Υπάλληλος (Οικονομικός Επιθεωρητής, Υπάλληλος Τελωνείου, Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών, Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος), όταν ενεργεί ανακριτικές πράξεις για λαθρεμπορία ή συμμετέχει σε αυτές, δεν αποκλείεται να εξεταστεί ως μάρτυρας, κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο.

⁵⁶⁸ **Άρθρο 175 Νομος 2960/2001**

Όταν το αντικείμενο της λαθρεμπορίας ή το μεταφορικό μέσο αυτής κατάσχεται χωρίς να ανακαλυφθεί ο δράστης, ούτε και από την ανάκριση, ο Εισαγγελέας εισάγει την υπόθεση στο Πλημμελειοδικείο, το οποίο αποφασίζει για τη δήμευση των κατασχεθέντων.

⁵⁶⁹ τμήμα γ'

Αστική ευθύνη

convicted person for payment of the assessed fine and court costs, and at the request of him as a civil claimant of the State or the European Union and of the claim awarded to him, the owner or the recipient of the goods, which are the object of smuggling, and when he still has no criminal responsibility for the smuggling, when the convicted person acted on the objects of smuggling, as an agent, manager or representative of the master or recipient, whatever the legal relationship in which the order is presented or covered, i.e. regardless of whether the principal acts in the name of the principal or if he represents himself as the owner of the goods or with any other legal relationship to them and regardless of whether the substantive representation of the owner is specific or general, unless he wanted to prove that the above could not have knowledge of the possibility of smuggling.

Art. 162⁵⁷⁰

In addition to the owner or recipient of the contraband items, according to the previous article, the Criminal Court may also declare jointly and severally civilly liable after the convicted person to pay the assessed fine and the court costs, at the request of him as a civil claimant of the State and the person sentenced to that of claim, the owners of ships, cars, carriages or aircraft, the transport companies by land, sea or air, as well as their agents or representatives in any capacity or name or of the owners of ships, cars, carriages or

Άρθρο 161

Το Ποινικό Δικαστήριο που εκδικάζει την κατηγορία για λαθρεμπορία δύναται, με την καταδικαστική απόφασή του, να κηρύξει αλληλέγγυα συνυπεύθυνο αστικά μετά του καταδικασθέντος για πληρωμή της καταγνωσθείσας χρηματικής ποινής και των δικαστικών εξόδων, με αίτηση δε του ως πολιτικώς ενάγοντα παριστάμενου Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της επιδικασθείσας σε αυτό απαίτησης, τον κύριο ή τον παραλήπτη των εμπορευμάτων, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της λαθρεμπορίας, και όταν ακόμα αυτός δεν έχει ποινική ευθύνη για τη λαθρεμπορία, όταν ο καταδικασθείς ενήργησε επί των αντικειμένων της λαθρεμπορίας, ως εντολοδόχος, διαχειριστής ή αντιπρόσωπος του κυρίου ή του παραλήπτη, οποιαδήποτε και αν είναι η νομική σχέση με την οποία παρουσιάζεται ή καλύπτεται η εντολή, ήτοι αδιάφορα αν ο εντολοδόχος ενεργεί με το όνομα του εντολέα ή αν παρίσταται ως κύριος του εμπορεύματος ή με οποιαδήποτε άλλη προς αυτά νομική σχέση και αδιάφορα αν η ουσιαστική εκπροσώπηση του κυρίου είναι ειδική ή γενική, εκτός αν ήθελε αποδειχθεί ότι οι ανωτέρω δεν ηδύναντο να έχουν γνώση περί της πιθανότητας τέλεσης λαθρεμπορίας.

⁵⁷⁰ **Άρθρο 162**

Εκτός του κατά το προηγούμενο άρθρο κυρίου ή παραλήπτη των αντικειμένων της λαθρεμπορίας, το Ποινικό Δικαστήριο δύναται να κηρύξει επίσης αλληλεγγύως αστικά συνυπεύθυνους μετά του καταδικασθέντος προς πληρωμή της καταγνωσθείσας χρηματικής ποινής και των δικαστικών εξόδων, με αίτηση του ως πολιτικώς ενάγοντος Δημοσίου και της επιδικασθείσας σ' αυτό απαίτησης, τους ιδιοκτήτες των πλοίων, αυτοκινήτων, αμαξών ή αεροσκαφών, τις εταιρίες μεταφορών δια ξηράς, θάλασσας ή αέρος, ως και τους με οποιαδήποτε ιδιότητα ή ονομασία πράκτορες ή αντιπροσώπους αυτών ή των ιδιοκτητών πλοίων, αυτοκινήτων, αμαξών ή αεροσκαφών, ακόμη δε τους διευθυντές ξενοδοχείων και κάθε άλλης κατηγορίας καφενείων ή άλλων καταστημάτων προσιτών στο κοινό, και όταν ακόμη αυτοί δεν επέχουν ποινική ευθύνη για τη λαθρεμπορία όταν αυτή διαπράχθηκε εντός των ανωτέρω μεταφορικών μέσων ή δι' αυτών ή εντός των άλλων υπό τη διεύθυνση των καταστημάτων ή δια της χρησιμοποίησης αυτών είτε προς εκτέλεση της λαθρεμπορίας, είτε προς διευκόλυνση αυτής με οποιονδήποτε τρόπο, είτε προς απόκρυψη των αντικειμένων της λαθρεμπορίας, με εξαίρεση την περίπτωση, κατά την οποία ήθελε αποδειχθεί ότι οι ανωτέρω δεν ηδύναντο να έχουν γνώση περί της πιθανότητας τέλεσης της λαθρεμπορίας.

	aircraft, even their managers of hotels and any other category of cafes or other shops accessible to the public, and when even they are not criminally liable for smuggling when it was committed within the above means of transport or through them or within the others under the management of the shops or by using them either to carry out smuggling or to facilitate it in any way, or to hide the objects of smuggling, with the exception of the case, in which it was wanted to prove that the above could not have knowledge of the possibility of smuggling.in which he wanted to prove that the above could not have knowledge of the possibility of smuggling.in which he wanted to prove that the above could not have knowledge of the possibility of smuggling. Art. 163⁵⁷¹ The payers have the right to receive the payments from the convicted persons, and the agents or representatives of shipping companies or ship owners or owners of other means of transport, from the companies and owners they represent.
Para 2 (c)	If the Customs Authority is competent and receives a Report by OLAF, it may take the following measures as follow-up: “Section D Security Measures – Administrative Sanctions Art. 153 Ensuring the interests of the State and the European Union 1.⁵⁷² When a Customs Authority detects smuggling or fraud from which, on the basis of a Special Audit Report, it appears that an amount exceeding one

⁵⁷¹ **Άρθρο 163**

Οι καταβάλλοντες έχουν δικαίωμα ανάληψης των καταβληθέντων από τους καταδικασθέντες, οι δε πράκτορες ή αντιπρόσωποι ναυτιλιακών εταιριών ή ιδιοκτητών πλοίων ή ιδιοκτητών άλλων μεταφορικών μέσων, από τις εταιρίες και ιδιοκτήτες, τους οποίους εκπροσωπούν.

⁵⁷² τμήμα δ' Ασφαλιστικά μετρα – διοικητικες κυρωσεις

Άρθρο 153 Διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Όταν Τελωνειακή Αρχή διαπιστώνει λαθρεμπορίες ή απάτες από τις οποίες, βάσει Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου, προκύπτει ότι διέφυγε και δεν αποδόθηκε στο Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση ποσό πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ από δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις, απαγορεύεται στις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες να παραλαμβάνουν δηλώσεις ή να χορηγούν βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις και ζητούνται από τον παραβάτη, για την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων.

Στην περίπτωση αυτή αναστέλλεται έναντι του Δημοσίου και το απόρρητο των καταθέσεων, των λογαριασμών, των κοινών λογαριασμών, των συμβάσεων και πράξεων επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και του περιεχομένου θυρίδων του παραβάτη σε Τράπεζες ή άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα και δεσμεύεται το πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και κατ' ανώτατο μέχρι του εξαπλάσιου του ποσού δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων η διαφυγή ή μη απόδοση του οποίου διαπιστώνεται κατά τα ανωτέρω.

2. Το παραπάνω ποσό μπορεί να αυξομειώνεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται το βραδύτερο μέχρι 15 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

3. Τα παραπάνω μέτρα λαμβάνονται σε βάρος των αυτουργών και συνεργών των αδικημάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Επί νομικών προσώπων αυτουργοί ή συνεργοί κατά περίπτωση θεωρούνται:

α) Για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι ή συμπράττοντες σύμβουλοι, οι διοικητές, οι γενικοί διευθυντές ή διευθυντές, ως και εν γένει κάθε πρόσωπο

hundred and fifty thousand (150,000) euros in duties, taxes and other charges escaped and was not attributed to the State or the European Union, it is prohibited for the competent Public Financial Services to receive declarations or grant attestations or certificates required by the written provisions and requested by the offender, for the preparation of notarial acts of transfer of assets.

In this case, the confidentiality of deposits, accounts, joint accounts, contracts and transactions on derivative financial products and the contents of the offender's lockers in Banks or other Credit Institutions is suspended and fifty percent (50%) is reserved. of these and at most up to six times the amount of duties, taxes and other charges, the evasion or non-payment of which is established according to the above.

2. The above amount can be increased or decreased by decisions of the Minister of Finance, issued no later than February 15 of each year.

3. The above measures are taken against the perpetrators and accomplices of the offences of para 1 of this article. Perpetrators or accomplices, as the case may be, of legal persons are considered:

a) For domestic joint-stock companies, the presidents of the boards of directors, the managing directors or authorised or co-acting advisors, the administrators, the general managers or directors, as well as in general any person authorised, either directly by law, or by private will or by court order in the administration or management thereof. If all the above persons are missing, the members of the boards of directors of these companies are considered as

εντεταλμένο, είτε άμεσα από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών. Αν ελλείπουν όλα τα παραπάνω πρόσωπα, ως αυτουργοί θεωρούνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών αυτών, εφόσον ασκούν πράγματι προσωρινά ή διαρκώς ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται πιο πάνω.

β) Για τις εταιρίες ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες, οι ομόρρυθμοι εταίροι ή διαχειριστές αυτών και στις περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, οι διαχειριστές αυτών και όταν ελλείπουν ή απουσιάζουν αυτοί, ο κάθε εταίρος.

γ) Για τους συνεταρισμούς, οι πρόεδροι ή οι γραμματείς ή οι ταμίες ή οι διαχειριστές αυτών.

δ) Για τις κοινοπραξίες, κοινωνίες, αστικές, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρίες, ως αυτουργοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται οι εκπρόσωποι τους και αν ελλείπουν αυτοί, τα μέλη τους. Όταν στα μέλη αυτών περιλαμβάνονται και νομικά πρόσωπα ή αλλοδαπές επιχειρήσεις ή αλλοδαποί οργανισμοί εφαρμόζονται ανάλογα και οι διατάξεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ) και (ε).

ε) Στις αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς, ως αυτουργοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται οι διευθυντές ή αντιπρόσωποι ή πράκτορες, που έχουν στην Ελλάδα.

στ) Επίσης, αυτουργοί θεωρούνται και όσοι δυνάμει του νόμου ή δικαστικής απόφασης, ή διάταξης τελευταίας βούλησης είναι διαχειριστές αλλότριας περιουσίας, καθώς και ο επίτροπος ή κηδεμόνας ή διοικητής αλλότριων κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

ζ) Ως άμεσοι συνεργοί των αδικημάτων της παραγράφου 1 θεωρούνται ο προϊστάμενος του λογιστηρίου κάθε μορφής ή τύπου επιχείρησης ή όποιος συμπράττει με οιονδήποτε τρόπο γενικά στη διάπραξη των αδικημάτων του παρόντος, ως τοιούτου νοουμένου και του υπογράφοντος τη δήλωση, ως πληρεξούσιος.

η) Οι ανωτέρω αυτουργοί και συνεργοί τιμωρούνται εφόσον, κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, είχαν την ιδιότητα αυτή και εφόσον γνώριζαν ή, από την ιδιότητα τους και εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, γίνεται φανερό ότι γνώριζαν για τις πράξεις ή παραλείψεις, με τις οποίες εκπληρώθηκαν οι όροι των αδικημάτων, του παρόντος.

perpetrators, as long as they actually temporarily or permanently exercise one of the duties mentioned above.

b) For general or limited partnerships, their general partners or managers and in limited liability companies, their managers and when they are missing or absent, each partner.

c) For cooperatives, the presidents or secretaries or treasurers or administrators thereof.

d) For joint ventures, societies, civil, joint stock or invisible companies, the perpetrators of the offences of para 1 are considered to be their representatives and, if they are missing, their members. When these members also include legal persons or foreign companies or foreign Organisations, the provisions of cases (a), (b), (c) and (e) shall apply accordingly.

e) In foreign companies in general and in all kinds of foreign Organisations, the perpetrators of the offences of para 1 are considered to be the directors or representatives or agents they have in Greece.

f) Also, perpetrators are those who, by virtue of the law or a court decision, or a provision of a last will, are managers of other people's property, as well as the commissioner or guardian or administrator of other people according to the provisions of the Civil Code.

g) As direct accomplices of the offences of para 1 are considered the head of the accounting office of any form or type of business or anyone who cooperates in any way in general in the commission of the offences herein, as such person and the signatory of the declaration, as a proxy.

h) The above perpetrators and accomplices are punished if, at the time of the commission of the offence, they had this status and if they knew or, from their status and in view of the specific circumstances, it becomes clear that they knew about the acts or omissions, with which the terms of the offences herein have been fulfilled.

4.⁵⁷³ A copy of the above Special Audit Report is submitted by the Authority that drafted it to the competent Directorate of the General Directorate of Customs and Excise Taxes, which is obliged to inform, in any way, all Public Financial Services, Banks and other Credit Institutions.

⁵⁷³ 4. Αντίγραφο της πιο πάνω Ειδικής Εκθεσης Ελέγχου υποβάλλεται από την Αρχή που τη συνέταξε στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης, η οποία υποχρεώνεται να ενημερώσει, με οποιονδήποτε τρόπο, όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, τις Τράπεζες και λοιπά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Η ενέργεια αυτή κοινοποιείται συγχρόνως και στον παραβάτη με αντίγραφο της σχετικής Ειδικής Εκθεσης Ελέγχου στη γνωστή κατοικία του ή στην έδρα της επιχείρησής του, ο οποίος μπορεί, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ειδοποίησή του, να ζητήσει με αίτηση, προς τον Υπουργό Οικονομικών, την ολική ή μερική άρση των απαγορευτικών μέτρων.

Ο Υπουργός Οικονομικών αποφαινεται μέσα σε δεκα πέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης.

Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προσφυγή.

This action is simultaneously notified to the violator with a copy of the relevant Special Audit Report at his known residence or at the headquarters of his business, who may, within one (1) month from his notification, request by application to the Minister Economic, the total or partial lifting of the prohibitive measures.

The Minister of Finance renders a decision within fifteen (15) days from the submission of the application.

An appeal against this decision is allowed under the Code of Administrative Procedure.

For the adjudication of the appeal, the provisions of para 9 of article 13 of Law 2523/1997 shall apply accordingly, as applicable. The deadline for filing an appeal and its filing do not suspend the execution of the contested act.

5. With the exception of what is defined in the previous para, the measures are compulsorily lifted, when the violator pays an amount over seventy percent (70%) of the amounts to be returned to the State for duties, taxes and other charges and their legal surcharges. For the implementation of the provision of the previous para, the offender submits a relevant application to the Head of the competent Customs Service, who is obliged within two (2) months to issue a temporary or partial accounting act. The filing of an appeal against this act does not cancel the validity of the measures that have been taken. If, within this period, no acts of attribution of the above sums or additional fees certifying them have been issued by law, the consequences and prohibitions determined by this article are automatically lifted.

Art. 154 Law 2960/2011 as amended

Administrative sanctions

1.⁵⁷⁴ The Administrative Appeals Court, with the same decision with which it ruled on the evasion of customs duties, taxes and other charges, amounting

Για την εκδίκαση της προσφυγής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 13 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 38 παρ.3 Ν.3659/2008, ΦΕΚ Α 77/7.5.2008. Έναρξη ισχύος από 8.6.2008.

5. Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, τα μέτρα αίρονται υποχρεωτικά, όταν ο παραβάτης καταβάλει ποσό πάνω από εβδομήντα τοις εκατό (70%) των προς απόδοση στο Δημόσιο ποσών των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων και των νόμιμων προσαυξήσεων αυτών. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου ο παραβάτης υποβάλλει σχετική αίτηση στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Υπηρεσίας, ο οποίος υποχρεώνεται μέσα σε δύο (2) μήνες να εκδώσει προσωρινή ή μερική καταλογιστική πράξη. Η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης αυτής δεν αίρει την ισχύ των μέτρων που έχουν ληφθεί. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν έχουν εκδοθεί κατά νόμο πράξεις καταλογισμού των ανωτέρω ποσών ή συμπληρωματικές χρεώσεις βεβαίωσης αυτών, οι συνέπειες και απαγορεύσεις που καθορίζονται με αυτό το άρθρο αίρονται αυτοδικαίως.

⁵⁷⁴ **Άρθρο 154 Διοικητικές κυρώσεις**

1. Το Διοικητικό Εφετείο με την ίδια απόφαση με την οποία αποφαινεται περί της διαφυγής δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, ποσού άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και περί της επιβολής των

to more than one hundred and fifty thousand (150,000) euros and on the imposition of the multiple fees provided for by the written provisions, obligatorily charges against the violator the most appropriate in each case and at least one of the following sanctions:

a) The loss of the right to participate in auctions of the State, Legal Entities under Public Law, Public Benefit Institutions and Public Benefit Organisations for a period of one (1) year.

b) The prohibition for a period of three (3) years of entering into a contract with the State or other Public Organisations or Bodies.

c) The loss for a period of three (3) years of the right to receive a loan with the guarantee of the State or public grants or state credits.

2. If the assessment act of the Head of the Customs Authority is finalized, due to no appeal or an appeal which was finally judged to be overdue or made final by a decision of the Administrative Court of First Instance and the conditions of the previous para are met, the Head of the Customs Authority is obliged to request by application of the Administrative Appeals Court to impose the penalties provided for in the previous para. The decision declaring the deprivations is notified by the secretary of the Administrative Court of Appeal to the Head of the Customs Authority.

3. The Head of the Customs Authority must, without culpable delay, notify the competent Authorities of his accounting act or the decision of the Administrative Court of Appeal, by which the sanctions of para 1 are imposed.

προβλεπόμενων από τις κείμενες διατάξεις, πολλαπλών τελών, απαγγέλλει υποχρεωτικά σε βάρος του παραβάτη την πλέον ενδεδειγμένη κατά περίπτωση και μία τουλάχιστον από τις εξής κυρώσεις:

α) Την απώλεια του δικαιώματος συμμετοχής σε δημοπρασίες του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Κοινοφελών Ιδρυμάτων και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους.

β) Την απαγόρευση για περίοδο τριών (3) ετών της σύναψης σύμβασης με το Δημόσιο ή άλλους Δημόσιους Οργανισμούς ή Φορείς.

γ) Την απώλεια για περίοδο τριών (3) ετών του δικαιώματος λήψης δανείου με την εγγύηση του Δημοσίου ή δημόσιων επιχορηγήσεων ή κρατικών πιστώσεων.

2. Αν οριστικοποιηθεί η καταλογιστική πράξη του Προϊσταμένου της Τελωνειακής Αρχής, λόγω μη άσκησης προσφυγής ή άσκησης προσφυγής η οποία κρίθηκε τελεσίδικα ως εκπρόθεσμη ή κατέστη τελεσίδικη με απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου και συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής υποχρεώνεται να ζητήσει με αίτηση του από το Διοικητικό Εφετείο να επιβάλει τις ποινές που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος. Η απαγγέλλουσα τις στερήσεις απόφαση κοινοποιείται από το γραμματέα του Διοικητικού Εφετείου στον Προϊστάμενο της Τελωνειακής Αρχής.

3. Ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής οφείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση να ανακοινώνει στις αρμόδιες Αρχές την καταλογιστική του πράξη ή την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, με τις οποίες επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 1.

4. Οι κυρώσεις, τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού, επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις καταλογιζόμενες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις και τα πολλαπλά τέλη και πρόστιμα που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση κατάργησης της δίκης.

4. The penalties provided for in the provisions of this article are imposed independently of the imputed customs charges and the multiple fees and fines provided for in the said provisions.

5. The provisions of this article do not apply in the event of the abolition of the trial.”

Art. 160

1.⁵⁷⁵ In any case of smuggling, the goods, which are the object of this, are confiscated.

2. Animals, carriages, vehicles, ships regardless of tonnage, supply ships carrying out virtual supplies and any other means of transport used to transport the smuggled goods are also confiscated. If, for any reason, the confiscation of the contraband items referred to in this article was made impossible, a monetary penalty equal to their CIF value shall be imposed on the guilty party, in addition to any other penalty imposed under this Code.

A joint decision of the Ministers of Finance and Justice regulates the procedure for collecting and paying the fine that has been awarded.

3. The confiscation in accordance with this article occurs regardless of the participation in the crime of the person having any right over the thing, except

⁵⁷⁵ **Άρθρο 160**

1. Σε κάθε περίπτωση λαθρεμπορίας τα εμπορεύματα, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο αυτής, δημεύονται.

2. Επίσης δημεύονται τα ζώα, οι άμαξες, τα οχήματα, τα πλοία ανεξαρτήτως χωρητικότητας, τα εφοδιαστικά πλοία που προβαίνουν σε εικονικούς εφοδιασμούς και κάθε άλλο μεταφορικό μέσο, που χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά του αποτελούντος το αντικείμενο της λαθρεμπορίας εμπορεύματος. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, ήθελε καταστεί αδύνατη η δήμευση των κατά το παρόν άρθρο αντικειμένων λαθρεμπορίας, επιβάλλεται στον ένοχο ποινή χρηματική ίση με την αξία CIF αυτών, επιπροσθέτως πάσης άλλης ποινής επιβαλλομένης κατά τον παρόντα Κώδικα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης ρυθμίζεται η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης της χρηματικής ποινής που έχει επιδικασθεί.

3. Η δήμευση σύμφωνα με το άρθρο αυτό επέρχεται ανεξάρτητα της συμμετοχής στο αδίκημα του έχοντος οποιοδήποτε δικαίωμα επί του πράγματος εκτός από της περιπτώσεως που ο ίδιος αποδείξει έλλειψη συμμετοχής ή γνώσης της τελεσθείσας αξιόποινης πράξης.

4. Εξαιρείται η περίπτωση κατά την οποία ο ένοχος της λαθρεμπορίας έλαβε στην κατοχή του με αδίκημα τα σε δήμευση, κατά το παρόν άρθρο, υποκείμενα, οπότε αποδίδονται μεν αυτά στον κύριο, αντί δε της δήμευσης επιβάλλεται στον ένοχο ποινή χρηματική ίση με την αξία CIF του αντικειμένου της λαθρεμπορίας, επιπροσθέτως πάσης άλλης ποινής που επιβάλλεται κατά τον παρόντα Κώδικα.

Εξαιρούνται επίσης από τη δήμευση αυτοκίνητα, των οποίων ο ιδιοκτήτης δεν διώκεται ποινικά ή απαλλάχθηκε αμετάβλητα και απέκτησε το αυτοκίνητο καλόπιστα και εν όψει του είδους, του τρόπου και των λοιπών περιστάσεων της συναλλαγής δεν μπορούσε να προβλέψει ότι ήταν μέσο ή αντικείμενο λαθρεμπορίας ή συναφούς με αυτή πράξης.

5. Τα δημευόμενα, σύμφωνα με το παρόν άρθρο μετά την τελεσιδικία της περί δήμευσης απόφασης του Ποινικού Δικαστηρίου που δίκασε τη λαθρεμπορία περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου και διατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα και της συναφούς νομοθεσίας.

6. Το πλειστηριασμό των, κατά το παρόν άρθρο, δημευομένων και εκποιουμένων εισάγεται ως Δημόσιο Έσοδο, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί απόδοσης Ιδίων Πόρων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ομοίως εισάγεται ως Δημόσιο Έσοδο, σε περίπτωση δήμευσης και μη απόδοσης των αντικειμένων τούτων στην Τελωνειακή Υπηρεσία η, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 167 του παρόντα Κώδικα, παρασχεθείσα χρηματική εγγύηση για την απόδοση αυτών.

in the case that he proves a lack of participation or knowledge of the criminal act committed.

4. Excluded is the case in which the person guilty of smuggling illegally took possession of the items subject to confiscation, according to this article, in which case they are returned to the owner, and instead of confiscation, a monetary penalty equal to the CIF value of the item is imposed on the person guilty of smuggling, in addition to any other penalty imposed under this Code.

Also exempt from confiscation are cars, the owner of which is not criminally prosecuted or has been acquitted unchanged and acquired the car in good faith and in view of the nature, manner and other circumstances of the transaction he could not foresee that it was a means or object of smuggling or related to it deed.

5. The confiscated items, in accordance with this article after the finality of the confiscation decision of the Criminal Court that tried the smuggling, become the property of the State and are disposed of, in accordance with the provisions of this Code and the relevant legislation.

6. The auction of the confiscated and sold items, according to this article, is entered as Public Revenue, subject to the provisions on the return of Own Resources in the European Union.

Likewise, in the event of confiscation and non-return of these items to the Customs Service, the financial guarantee provided for their return, according to the provisions of para 2 of article 167 of this Code, is entered as Public Revenue.

b) National authority, para 3

- 2 The competent authorities are listed and enumerated above (see → Art. 3 OLAF Regulation).

4. Art. 12 Exchange of information

1. Without prejudice to Articles 10 and 11 of this Regulation and to the provisions of Regulation (Euratom, EC) No 2185/96, the Office may transmit to the competent authorities of the Member States concerned information obtained **in the course of external investigations** in due time to enable them to take appropriate action **in accordance with their national law**. It may also transmit such information to the institution, body, office or agency concerned.
2. Without prejudice to Articles 10 and 11, the Director-General shall transmit to the **judicial authorities of the Member State concerned** information obtained by the Office, in the course of internal investigations, concerning facts which fall within the **jurisdiction of a national judicial authority**. [...]
3. The **competent authorities of the Member State concerned** shall, unless **prevented by national law**, inform the Office without delay, and in any event within 12 months of receipt of the information transmitted to them in accordance with this Article, of the action taken on the basis of that information.
4. The Office may **provide evidence** in proceedings before national courts and tribunals **in conformity with national law** and the Staff Regulations. [...]

a) Art. 12 para 1 OLAF Regulation (competent authorities & appropriate action in accordance with their national law)

The competent authorities for any appropriate action in accordance with the Greek national law are those, which interact with OLAF for on-the-spot checks. Thus the long list of authorities, which were mentioned above applies. The final decision on who is competent depends on the area of investigation (revenue or expenditure-related side of the budget and the special Greek Jurisdiction rules. See above → Competent authorities. 1

b) Art. 12 para 2 OLAF Regulation (judicial authorities of the Member State concerned)

The judicial authorities, which can act in Greece pursuant to the requirement and reference in Art. 12 para 2 of the OLAF Regulation are those authorities of the list in Art. 3 OLAF Regulation, which was presented above but they are reduced to the special authorities, which have a real competence to direct and judge about the person concerned of an investigation. So most likely the Tax Offices and the Customs Offices, which are vested with special powers in their own sectors will need to be contacted by the OLAF Unit handling the case. See above → Competent authorities. 2

c) Art. 12 para 3 OLAF Regulation (Information to the Office by competent authorities of the Member State concerned)

- 3 Art. 12 para 3 OLAF Regulation, unlike para 2 of Art. 12 obligates the authorities of the Member States to report to OLAF and not the other way around. This para concerns the same list of authorities mentioned above again. See above → Competent authorities.

d) Art. 12 para 4 OLAF Regulation (Providing evidence in court proceedings before national courts and tribunals in conformity with national law)

- 4 Art. 12 para 4 OLAF Regulation relates to the presenting of evidence in a Greek court or tribunal in conformity with Greek administrative, customs, tax or Audit laws. The main Act, which should apply in this regard is the Administrative Procedure Code:

5

Administrative Procedure Code Law 2717/1999

Fourteenth Section Evidence
Chapter A General Provisions

Art. 144 Object of proof

- 1.⁵⁷⁶ The object of proof is contested factual events, which have a significant influence on the outcome of the trial.
2. The court takes into account ex officio, and without ordering proof, factual facts that are so commonly known that there is no reasonable doubt that they are true (obviously), as well as those known to it from its previous judicial action.
3. The lessons of common experience are taken into account, by the court, ex officio.
4. Foreign law, custom and trade customs are taken into account ex officio if they are known to the court. If they are not known, their proof is ordered according to the provisions of art. 152.

⁵⁷⁶ δεκάτο τεταρτο τμημα

Απόδειξη

Κεφαλαίο α΄

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 144 Αντικείμενο απόδειξης

1. Αντικείμενο απόδειξης είναι αμφισβητούμενα πραγματικά γεγονότα, τα οποία ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως, και χωρίς να διατάζει απόδειξη, τα πραγματικά γεγονότα που είναι τόσο κοινώς γνωστά ώστε να μην υπάρχει εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινά (πασίδηλα), καθώς και εκείνα που είναι γνωστά σε αυτό από προηγούμενη δικαστική του ενέργεια.

3. Τα διδάγματα της κοινής πείρας λαμβάνονται υπόψη, από το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως.

4. Το αλλοδαπό δίκαιο, το έθιμο και τα συναλλακτικά ήθη λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως, εφόσον είναι γνωστά στο δικαστήριο. Αν δεν είναι γνωστά, διατάσσεται η απόδειξη τους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 152.

Art. 145 Burden of proof

1. Each party is required to prove the actual facts it relies on to support its claims, unless the law governing the relationship provides otherwise. The other party has the right to retaliate.⁵⁷⁷
2. The parties have the right to refer to the data resulting from the administrative file, according to article 149.
3. The party against whom a legal rebuttable presumption is objected bears the burden of rebutting it.

Art. 146⁵⁷⁸ Evidence

The proof is based on the elements of the administrative file, according to article 149, as well as on those that emerged from the evidentiary procedure before the court.

Art. 147 Evidence

- 1.⁵⁷⁹ Evidence is:
 - a. the autopsy,
 - b. the expertise,
 - c. the documents,
 - d. the confession of the private party,
 - e. the explanations of the parties,
 - f. the witnesses and
 - g. the judicial evidence.
2. It is possible to exclude one or more means of evidence, if this is expressly stipulated by the law governing the legal relationship.

⁵⁷⁷ **Άρθρο 145 Βάρος απόδειξης**

1. Κάθε διάδικος υποχρεούται να αποδείξει τα πραγματικά γεγονότα που επικαλείται για να στηρίξει τους ισχυρισμούς του, εκτός αν ο νόμος που διέπει τη σχέση ορίζει διαφορετικά. Οι άλλο διάδικοι έχουν το δικαίωμα να ανταποδείξουν.
2. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να επικαλούνται τα στοιχεία που προκύπτουν από τον, κατά το άρθρο 149, διοικητικό φάκελο.
3. Ο διάδικος κατά του οποίου αντιτάσσεται νόμιμο μαχητό τεκμήριο έχει το βάρος της ανατροπής του.

⁵⁷⁸ **Άρθρο 146 Αποδεικτικά στοιχεία**

Η απόδειξη στηρίζεται στα στοιχεία του, κατά το άρθρο 149, διοικητικού φακέλου, καθώς και σε εκείνα που προέκυψαν από την ενώπιον του δικαστηρίου αποδεικτική διαδικασία.

⁵⁷⁹ **Άρθρο 147 Αποδεικτικά μέσα**

1. Αποδεικτικά μέσα είναι:
 - α. η αυτοψία,
 - β. η πραγματογνωμοσύνη,
 - γ. τα έγγραφα,
 - δ. η ομολογία του ιδιώτη διαδίκου,
 - ε. οι εξηγήσεις των διαδίκων,
 - στ. οι μάρτυρες και
 - ζ. τα δικαστικά τεκμήρια.
2. Είναι δυνατός ο αποκλεισμός ενός ή περισσότερων αποδεικτικών μέσων, αν τούτο ορίζει ρητώς ο νόμος που διέπει την ένδικη σχέση.
3. Τα ένδικα μέσα που προσάγει και επικαλείται ένας διάδικος καθίστανται κοινά και για τους άλλους.

3. The legal remedies brought and invoked by one party become common to the others as well.

Art. 148⁵⁸⁰ Use and evaluation of evidence

The court uses the evidentiary means at its discretion and evaluates them freely, independently or in combination with each other, unless a special provision of the law stipulates otherwise.

⁵⁸⁰ **Άρθρο 148 Χρήση και εκτίμηση των αποδεικτικών μέσων**

Το δικαστήριο χρησιμοποιεί τα αποδεικτικά μέσα κατά την κρίση του και τα εκτιμά ελευθέρως, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό μεταξύ τους, εκτός αν ειδική διάταξη νόμου ορίζει διαφορετικά.

5. Art. 12a Anti-fraud coordination services

a) General Remarks	467	dd. The Law 4622/2019 on the	
aa. Definition and History	467	Establishment of the E.A.D.	
bb. Legislative developments		as the Greek's National	
.....	469	AFCOS Contact Point for	
cc. Visualization of old (prior to		OLAF (Officials, Units,	
2020) vs. new (since 2020)		Investigators).....	474
cooperation and role of the		ee. The Online Platform for	
AFCOS	470	Communication with AFCOS	
b) A closer look at the relevant		and OLAF's National, Greek	
AFCOS in the present Member		Partners.....	475
State (The Greek AFCOS)....	471	ff. Annex: Art. 82 of Law	
aa. The History of Greek		4622/2019 Establishing the	
AFCOS	471	Greek National Transparency	
bb. Situation as of 2019	472	Authority	476
cc. Self-Presentation, Contact,			
Logo and Website	472		

1. Each Member State shall, for the purposes of this Regulation, designate a service (the 'anti-fraud coordination service') to facilitate effective cooperation and exchange of information, including information of an operational nature, with the Office. Where appropriate, **in accordance with national law**, the anti-fraud coordination service may be regarded as a competent authority for the purposes of this Regulation. [...]

a) General Remarks

aa. Definition and History

Cooperation, Coordination and Facilitation are **buzz words in anti-fraud literature**.⁵⁸¹ **1**
Anti-fraud coordination services are known worldwide and exist in many international Organisations and cooperate with nation states.⁵⁸² In the EU the term "AFCOS" has a

⁵⁸¹ Kuhl 2019, pp. 135, 160 et seq.; Wells 2014; Spink 2019; Saporta and Maraney 2022; FCPA 2020; ECA 2022; Malan 2022, pp. 135–139; focusing on the customs area van der Paal et al. 2019; de Vries 2022, pp. 401–463; House of Lords 2012, pp. 32 et seq.

⁵⁸² Bartsiotas and Achamkulangare 2016; See World Customs Organization. http://www.wcoomd.org/en/about-us/partners/international_organizations.aspx (Accessed 31 December 2024); see UNDOC. <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/COSP/session9-resolutions.html> (Accessed 31 December 2024), focusing on the designation of anti-corruption bodies. They exist even on national level and are especially common in federal state systems, see Austria, which was special "Betrugsbekämpfungskoordinator:innen" <https://www.bmf.gv.at/en/topics/combating-fraud/anti-fraud-units/anti-fraud-coordinators.html> (Accessed 31 December 2024): "In each office there is an Anti-Fraud Coordinator (AFC; in German: Betrugsbekämpfungskoordinator, BBKO) for the individual sectors and regional customs units. They are members of the management and communicate in their function at management level and with each other. The AFC is the point of contact for all

very special meaning as it means the *Anti-fraud coordination services created on behalf of the European Anti-fraud Office* for the facilitation of interactions with the national Member States of the EU (see recitals below).⁵⁸³ The obligation to designate these services runs and derives from primary Union law. Art. 325 TFEU (ex-Art. 280 TEC) requests the Union *and* the Member States to fight fraud (together). The history of these services, adapted to the financial and budgetary law sector and set-up in the Member States' internal justice and financial systems dates back to the early 2000s.⁵⁸⁴ Historically, the coordinating bodies emerged primarily in the new Member States that were awaiting accession.

- 2 The European Parliament has already in 2010 called for the AFCOS to be set up as independent bodies in the MS. Today one could not be further from this idea than ever, since the AFCOS are mostly subordinated deep in the structure of a Financial or Treasury Department/Ministry, Financial Inspections Services of the Treasury Department/Ministry, the Department of Commerce or the Ministry/Department of the Interior. The simplicity of the coordination from within a ministry and the size of the administrative apparatus certainly speak in favour of this, but the interconnectedness is also problematic from the point of view of efficiency (states with political goodwill coordinate very easily and others are politically manoeuvrable):

“Friday 24 April 2009 Protection of the Communities’ financial interests and the fight against fraud – Annual Report 2007 P6_TA(2009)0315 European Parliament resolution of 24 April 2009 on the protection of the Communities’ financial interests and the fight against fraud – Annual Report 2007 (2008/2242(INI)) 2010/C 184 E/14 The European Parliament,”

68. points out that the Anti-Fraud Coordination Units (AFCOS) set up for OLAF in the Member States that joined the European Union after 2004 are very important sources of information and contact points for OLAF; points out, however, **that the functional added value of these offices (in particular in terms of reporting irregularities to the Commission) is minimal as long as they are not independent from national administrations**; therefore calls on the Commission to submit a proposal to Parliament’s competent committee on how the work of these offices could be made more useful and considers it necessary to improve cooperation with the candidate countries”.⁵⁸⁵

anti-fraud matters at the local level, within the department for other organisational units, as well as externally for institutions and public authorities. They also act as an information hub to the outside world, for example when it comes to external information exchange or cooperation with external institutions and authorities.”

⁵⁸³ Kuhl 2019, p. 164.

⁵⁸⁴ Quirke 2015, pp. 236 et seq.

⁵⁸⁵ See OJ, 8.7.2010, CE 184/72 Freitag, 24. April 2009 Schutz der finanziellen Interessen der Gemeinschaften und Betrugsbekämpfung – Jahresbericht 2007 P6_TA(2009)0315 Entschließung des Europäischen Parlaments vom 24. April 2009 zu dem Schutz der finanziellen Interessen der Gemeinschaften und der Betrugsbekämpfung –

At least there is legal and technical oversight of the areas of administration in most states and nowadays the AFCOS are implemented at the highest level.⁵⁸⁶ 3

However, the existing Member States are also aware of weaknesses in the fight against fraud. Only since 2010 and in the last decade has more attention been paid to these coordination points. They have become a *sine qua non* in the EU's fight against fraud and it seems that they are becoming more and more the "eyes and ears" of OLAF in the Member States. They only have their own investigative skills, which would make them an "extended arm" of OLAF in the Member States, if at all, e.g. in Bulgaria or Greece. On the other hand, in Greece and France, they are more active in the background and do not appear too clearly. Activity reports may also have to be requested by the Commission, i.e. the responsible departments of OLAF. 4

bb. Legislative developments

The Commission has evaluated the impact of the AFCOS in the past decade.⁵⁸⁷ Recent changes at the beginning of the 2020s have enlarged the competences of the AFCOS. These are now even allowed to cooperate with each other and not only with OLAF in Luxembourg alone, which was the case prior to the amendments of the Regulation (EU) 2020/2223.⁵⁸⁸ 5

The recent changes describe the role of the AFCOS in the recitals. Thus by reading them the task and role of these bodies becomes vivid: 6

(23) The Office is able, under Regulation (EU, Euratom) No 883/2013, to enter into administrative arrangements with **competent authorities of Member States**, such as anti-fraud coordination services, and institutions, bodies, offices and agencies, in order 7

Jahresbericht 2007 (2008/2242(INI)) 2010/C 184 E/14 Das Europäische Parlament, "68. weist darauf hin, dass die Stellen zur Koordinierung der Betrugsbekämpfung (AFCOS), die für OLAF in den Mitgliedstaaten eingerichtet wurden, die der Europäischen Union nach 2004 beigetreten sind, für OLAF sehr wichtige Informationsquellen und Kontaktpunkte sind; verweist jedoch darauf, dass der funktionale Mehrwert dieser Büros (insbesondere hinsichtlich der Meldung von Unregelmäßigkeiten an die Kommission) minimal ist, solange sie nicht von den nationalen Verwaltungen unabhängig sind; fordert die Kommission daher auf, dem zuständigen Ausschuss des Parlaments einen Vorschlag dahingehend vorzulegen, wie die Arbeit dieser Büros nutzbringender gestaltet werden könnte, und hält es für notwendig, die Zusammenarbeit mit den Kandidatenländern zu verbessern; [...]".

⁵⁸⁶ Byrne 2018, p. 13.

⁵⁸⁷ Commission Staff Working Document Evaluation of the application of Regulation (EU, EURATOM) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 September 2013 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF) and repealing Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (Euratom) No 1074/1999 Accompanying the document Commission report to the European Parliament and the Council, pp. 3, 12, 72.

The Commission document was accompanied by a Report (called ICF Report 2017), which resulted from an external study: European Commission 2017. online: <https://data.europa.eu/doi/10.2784/281658>. Accessed 31 December 2024.

⁵⁸⁸ See Art 12a and Art. 12b of Regulation (EU, Euratom) 2020/2223 of the European Parliament and of the Council of 23 December 2020 amending Regulation (EU, Euratom) No 883/2013, as regards cooperation with the European Public Prosecutor's Office and the effectiveness of the European Anti-Fraud Office investigations, OJ L 437, 28.12.2020.

to specify the arrangements for their cooperation under that Regulation, in particular ***concerning the transmission of information, the conduct of investigations and any follow-up action.***

(30) Due to the large diversity of national institutional frameworks, Member States should, on the basis of the principle of sincere cooperation, ***have the possibility to notify to the Office the authorities that are competent to take actions upon recommendations of the Office***, as well as the authorities that need to be informed, such as for financial, statistical or monitoring purposes, for the performance of their relevant duties. Such authorities ***may include national anti-fraud coordination services***. In accordance with the settled case-law of the CJEU, the Office recommendations included in its reports have no binding legal effects on such authorities of Member States or on institutions, bodies, offices and agencies.

(37) The anti-fraud coordination services of Member States were introduced by Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 to facilitate an effective cooperation and exchange of information, including information of an operational nature, between the Office and Member States. The Commission evaluation report concluded that they have contributed positively to the work of the Office. The Commission evaluation report also identified the ***need to further clarify the role of those anti-fraud coordination services*** in order to ensure that the Office is provided with the necessary assistance to ensure that its investigations are effective, while leaving the organisation and powers of the anti-fraud coordination services to each Member State. In that regard, the anti-fraud coordination services should be able to provide or coordinate the ***necessary assistance*** to the Office ***to carry out its tasks effectively, before, during or at the end of an external or internal investigation.***

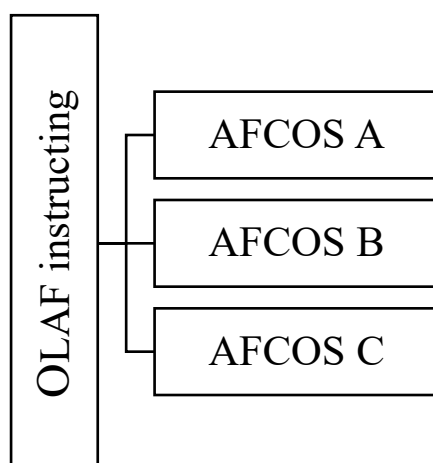
(40) It should be possible for the anti-fraud coordination services in the context of coordination activities to provide assistance to the Office, as well as for the anti-fraud coordination services ***to cooperate among themselves***, in order to further reinforce the available mechanisms for cooperation in the fight against fraud.

cc. Visualization of old (prior to 2020) vs. new (since 2020) cooperation and role of the AFCOS

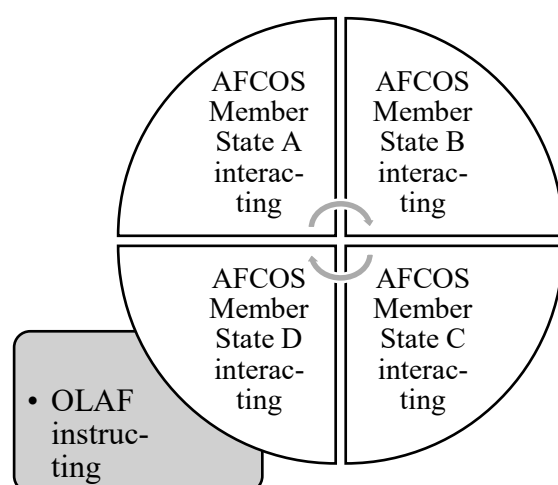
- 8 The new situation can be presented in the following general, abstract visualization of old (prior to 2020) vs. new (since 2020) cooperation and role of the AFCOS Offices in the member States:

Figure 10: Visualisation of the old cooperation by virtue of Regulation No. 883/2013

9

Figure 11: Visualisation of the new cooperation by virtue of Regulation No. 883/2013 (as amended 2020/2223)

10

b) A closer look at the relevant AFCOS in the present Member State (The Greek AFCOS)

aa. The History of Greek AFCOS

The National Anti-Fraud Strategy Paper from 2014 (amended 2017 and 2020) described the history of the Greek AFCOS Point as a story of changing competences and abilities: 11

“Initially, through article 69 of Law 4316/24–12–2014, the National Anti-Corruption Coordinator was defined as the Greek AFCOS. With Law 4320/2015 (Government Gazette 29A /19–3–2015) the establishment of the position of the National Anti-Corruption Coordinator was abolished and the General Secretariat for the Fight against Corruption (GEGKAD) was established, reporting to the competent Deputy Minister Justice, Transparency and Human Rights. With L. 4320/2015 12

as supplemented/amended by L. 4446/2016 (Government Gazette 240A / 22–12-2016), GEGKAD has assumed important responsibilities to ensure the coherence and effectiveness of the National Strategy against Corruption and has been defined as the Greek AFCOS.

The definition of the Greek AFCOS

- The formation of a team in each Administrative Authority, whose task is to assess fraud risks, propose and implement any corrective measures and report the results of the assessment to the above Internal Network. AFCOS stands for Anti-Fraud coordination.”⁵⁸⁹

bb. Situation as of 2019

- 13** The Greek AFCOS is still responsible for the contact and coordination to the national partners of OLAF on Greek territory. The Greek legislator has designated the **National Transparency Authority – NTA** (or EAD) to be at the same time the **national AFCOS in 2019**. The body was only recently restructured. OLAF had requested changes and a better adoption of the AFCOS system in Greece in general in the past years. Various PIF Reports had referred to the urgent matter as well. The current Government installed in late 2019/2020 a new system by introducing the Law **4622/2019**.

Although the authority has absorbed many specific audit bodies of the public administration, in practice they operate autonomously. The NTA has been devalued because it has become too closely associated with the government (from 2019) and with some of its campaigns, such as anti-smoking or the COVID-period.

- 14** The English version of its website can be found here: <https://aead.gr/en/>.

cc. Self-Presentation, Contact, Logo and Website

- 15** We can first hear the self-presentation of the authority on its Website. The National Transparency Authority aims to be an innovative structural reform to strengthen transparency and fight corruption.⁵⁹⁰
- 16** The official sign is a merging, running logo with the initials:

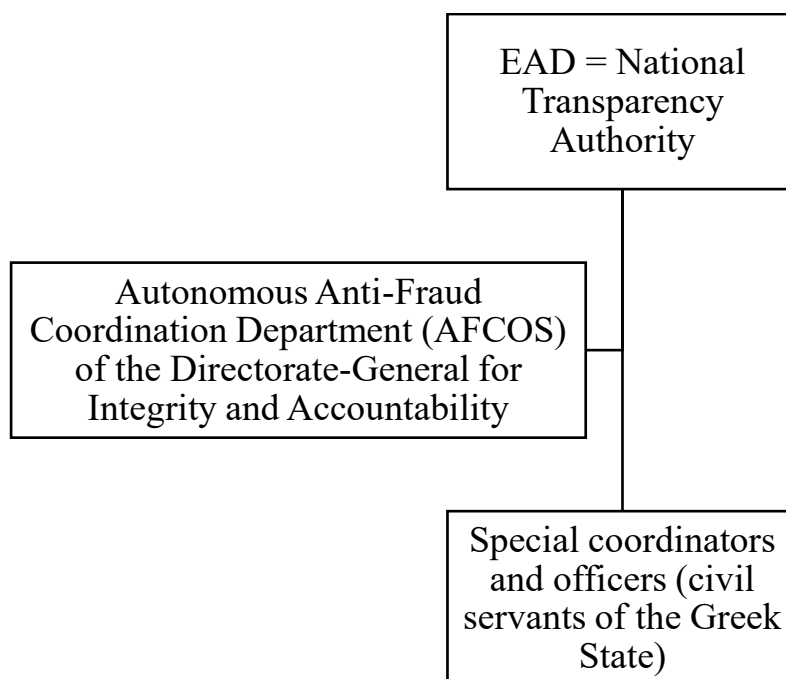
- 17** The system can be visualised as follows:

⁵⁸⁹ See https://dytikiellada.gr/wp-content/uploads/2017/11/Ethniki_stratigiki_kata_tis_apatis_Mar2017.pdf. Accessed 31 December 2024.

⁵⁹⁰ See <https://aead.gr/en/nta-en/mission-competences>. Accessed 31 December 2024.

⁵⁹¹ See <https://aead.gr/>. Credit to EAD. Accessed 31 December 2024.

Figure 12: The Greek AFCOS and Its Structure

The AFCOS Office is therefore an Office within the bigger entity of the EAD. The AFCOS Office can be contacted via the following details: **18**

** Greek AFCOS Contact**

Call Center: (+30) 213 2129 700

For procurement matters, you can contact the telephone lines: 2132129728, 2132129723, 2132129764

For matters of WHEN NOW you can contact the telephone lines: 2131310410, 2131310414

For **matters concerning the Anti-Fraud Coordination Department – AFCOS**, you can contact the following telephone lines: 2131310429, 409, 452, 403

Complaints are submitted in writing and in particular:

Electronically: by email to kataggelies@aead.gr or by filling in the corresponding complaint form: FILING A COMPLAINT

By post: by sending to the postal address of EAD

In person (or through a legally authorised representative) at the premises of EAD.

19

EAD GENERAL DIRECTORATE OF INTEGRITY AND ACCOUNTABILITY	Piraeus 207 & Alkiphronos 92 PO Box 118 53 – Athens	HELEN MAGAFA MARGA- RITA DALA- KMANI	2131310401 2131310433	gdg- dalo@aead .gr

Source: <https://aead.gr/contact>.

dd. The Law 4622/2019 on the Establishment of the E.A.D. as the Greek’s National AFCOS Contact Point for OLAF (Officials, Units, Investigators)

- 20** The Law 4622/2019, which regulates the Greek administration concentrates as well on audit bodies and the E.A.D. as an anti-corruption authority for the whole territory of Greece.
- 21** Other relevant Codes and Guides on the war on corruption in Greece are available on the Website of the national AFCOS and the EAD.⁵⁹²
- 22** The following most recent Codes and Guides (in Greek) can be enumerated here.
 - “Guide to Developing Sectoral Strategies to Combat Corruption, 02 September 2022
 - Code of Ethics and Ethics of EFET, 01 August 2022
 - Code of Ethics & Professional Conduct for Public Sector Employee, July 14, 2022
 - Invoicing Process Guide, July 12, 2022
 - Code of Conduct of Elected Bodies of Local Self-Government, June 09, 2022
 - Recording of Procedures with a Financial Impact of the LGOs of the first grade, May 23, 2022
 - Maturity assessment of the Financial Management Internal Control System, March 04, 2022
 - Code of Ethics and Conduct of the General Secretariat of Citizenship of the Ministry of the Interior, November 16, 2021
 - Practical Guide to Interviews to verify the essential conditions of article 5A of the Greek Citizenship Code, November 16, 2021
 - Data Analysis Methods in the context of Audit Missions, November 10, 2021
 - Guide to the Safe Operation of Tourist Accommodations, July 03, 2021
 - Technical Interview Guide, June 15, 2021
 - Performance Control Guide, May 19, 2021
 - Corruption and Fraud Risk Management Guide, March 12, 2021
 - Code of Conduct for Internal Auditors, March 12, 2021

⁵⁹² See <https://aead.gr/publications/manuals>. Accessed 31 December 2024.

- Inter-municipal Cooperation for Internal Audit in Greece: Appendix to the Handbook, February 26, 2021
- Record of Procedures of the Internal Control System of Financial Management, January 26, 2021
- Professional Standards for the Audit Project of the E.A.D., September 30, 2020
- Guide to safe behaviour of workers in Elderly Care Units and Welfare Structures, September 17, 2020
- Uniform Regulation of Procedures for Checking Asset Status Statements, September 17, 2020
- Internal Audit Manual for the Greek Public Administration, March 19, 2020
- Integrity Education in Greece: Anti-Corruption Education, Values and the Rule of Law, March 19, 2020
- Training manual on the regulation of the financing of political parties & candidates March 19, 2020
- Verification of asset declarations in Greece: Guidelines for standardized audit procedures March 19, 2020”⁵⁹³

ee. The Online Platform for Communication with AFCOS and OLAF’s National, Greek Partners

The Greek AFCOS has established and achieved in 2021 the creation of a specialised platform for AFCOS and the national, Greek authorities competent to conduct controls, audits and external investigations on behalf or with OLAF investigators. **23**

The website can be visited here: <https://afcos.aead.gr/>.

⁵⁹³ See here: <https://aead.gr/publications/manuals> (Translation by us and thanks go to experts). Accessed 31 December 2024.

The background information explain why the automatic communication system was founded.⁵⁹⁴

ff. Annex: Art. 82 of Law 4622/2019 Establishing the Greek National Transparency Authority

- 24 The text of the Article 82 of the Law 4622/2019 reveals more details of the new authority:

Chapter III Recommendation Of A National Transparency Authority

Art. 82 Establishment of the National Transparency Authority – Purpose and Responsibilities

1.⁵⁹⁵ An Independent Authority without legal personality is recommended with the name “National Transparency Authority, (E.A.D.)”, hereinafter the “Authority”, with the aim

⁵⁹⁴ “Through the networking platform, all of the above services will be able to communicate with each other and exchange good practices and approaches, with the aim of direct and effective coordination in matters of competence or common interest.

It should be noted that in the context of the operation of the Greek AFCOS, 166 complaints have been investigated, based on which irregularities were found that led to the recovery of approximately €6,800,000 and the exclusion of six (6) co-financed projects.

Incorporating the most modern technology, the web portal ensures:

the facilitation of communication, the exchange of information and the strengthening of cooperation between its members for the prevention and treatment of fraud phenomena

the improvement of the coordination of the competent national services and the structured provision of support to the operational action of the European Anti-Fraud Office (OLAF)

the implementation of training and capacity building activities, as well as research activities on issues of common interest

supporting the consultation to submit proposals and/or suggest measures to effectively protect the EU’s financial interests.

It should be noted that the EAD, in accordance with its founding Law (n.4622/2019) and the Regulation of the European Parliament, has been designated as the Greek Anti-Fraud Coordination Service (AFCOS) and is the competent institutional body for the coordination of all structures and services related to the defence of the EU’s financial interests and the proper management of European funds. In this context, it is in direct cooperation, among others, with the European Anti-Fraud Office (OLAF), while it works in support of the European Prosecutor. The new web portal is expected to significantly contribute to the networking of the E.A.D. and the national bodies involved with the respective national authorities of the member states and the European Institutions.

The platform was designed and implemented by E.A.D. executives without any burden for the Greek taxpayer, and with the priorities of all involved entities in mind. This specific action, like a series of others, is part of the wider digital transformation of the EAD, which is progressing at a rapid pace.”

⁵⁹⁵ Συσταση Εθνικης Αρχης Διαφανειας

Αρθρο 82 Σύσταση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας – Σκοπός και Αρμοδιότητες

1. Συνιστάται Ανεξάρτητη Αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Διαφάνειας, (Ε.Α.Δ.)», στο εξής η «Αρχή», με σκοπό: α) την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, κρατικών φορέων, και δημόσιων οργανισμών και β) την πρόληψη, αποτροπή, εντοπισμό και αντιμετώπιση των φαινομένων και των πράξεων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών.

2. Η Αρχή απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες Διοικητικές Αρχές. Η Αρχή υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και τη διαδικασία του άρθρου 85 του παρόντος νόμου. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου που είναι αρμόδιο για θέματα προσωπικού δημόσιας διοίκησης.

3. Η έδρα της Αρχής είναι στην Αθήνα. Έξι (6) Περιφερειακές Υπηρεσίες της Αρχής λειτουργούν στη Θεσσαλονίκη, στη Λάρισα, στην Τρίπολη, στην Πάτρα, στις Σέρρες και στο Ρέθυμνο. Με απόφαση του Διοικητή,

of: a) strengthening transparency, integrity and accountability in action of government bodies, administrative authorities, state agencies, and public Organisations and b) the prevention, prevention, detection and treatment of the phenomena and acts of fraud and corruption in the action of public and private agencies and Organisations.

2. The Authority enjoys functional independence, administrative and financial autonomy and is not subject to control or supervision by government bodies, state agencies or other Administrative Authorities. The Authority is subject to parliamentary control, in accordance with the provisions of the Rules of Procedure of the Parliament and the procedure of article 85 of this law. Appropriations for the operation of the Authority are registered under the same entity in the budget of the Ministry which is responsible for public administration personnel issues.

3. The seat of the Authority is in Athens. Six (6) Regional Services of the Authority operate in Thessaloniki, Larissa, Tripoli, Patras, Serres and Rethymno. By decision of the Governor, taken following a relevant recommendation by the Head of the Authority's Inspections and Controls Unit and the approval of the Management Board, Regional Services may be established or abolished, or their headquarters and Organisational structure may be changed.

4. From the entry into force of this law, the following entities are abolished, all of whose responsibilities, rights and obligations are transferred, in accordance with the special

που λαμβάνεται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής και σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, μπορεί να συστήνονται ή να καταργούνται Περιφερειακές Υπηρεσίες ή να αλλάζει η έδρα και η οργανωτική διάρθρωση αυτών.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργούνται οι παρακάτω φορείς, το σύνολο των αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των οποίων μεταφέρονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, στην ιδρυόμενη Αρχή, η οποία καθίσταται καθολικός τους διάδοχος:

(α) Η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕ.Γ.ΚΑΔ.) του Υπουργείου Δικαιοσύνης και η θέση του Γενικού Γραμματέα που προΐσταται αυτής,

(β) Το Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και η θέση του Ειδικού Γραμματέα που προΐσταται αυτού,

(γ) Το Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.) και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού,

(δ) Το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.), που υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας, και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού,

(ε) το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (Σ.Ε.Δ.Ε.) που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και το Εποπτικό Συμβούλιο διοίκησης αυτού,

(στ) το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Μεταφορών (Σ.Ε.Ε.ΜΕ.), που υπάγεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού.

5. Η Αρχή ορίζεται ως η Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS), σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 (ΕΕ L248), σε συνεργασία με το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων του.

6. Το σύνολο των πάσης φύσεως αρμοδιοτήτων των φορέων και των οργάνων της παραγράφου 4 του παρόντος, όπως προβλέπονται στις οικείες διατάξεις περί συστάσεως αυτών ή σε κάθε άλλη κείμενη διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη, ασκούνται στο εξής από την Αρχή και τα όργανα αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εκτός εάν άλλως ορίζεται ειδικώς.

provisions herein, to the established Authority, which becomes their universal successor:

- (a) The General Secretariat for the Fight against Corruption (G.G.KAD.) of the Ministry of Justice and the position of the Secretary General who heads it,
- (b) The Body of Auditors-Inspectors of Public Administration (S.E.E.D.D.), which is subordinate to the General Secretariat for the Fight against Corruption of the Ministry of Justice and the position of the Special Secretary who heads it,
- (c) The Office of the General Inspector of Public Administration (G.E.D.D.) and the position of the General Inspector that heads it,
- (d) The Corps of Inspectors of Health and Welfare Services (SEYYP), which is subordinate to the Ministry of Health, and the position of the General Inspector who heads it,
- (e) the Corps of Public Works Inspectors (SEDE) which is subordinate to the General Secretariat for the Fight against Corruption of the Ministry of Justice and its Management Supervisory Board,
- (f) the Body of Transport Inspectors-Controllers (S.E.M.E.), which is subordinate to the Ministry of Infrastructure and Transport and the position of the General Inspector who heads it.

5. The Authority is defined as the Hellenic Anti-Fraud Coordination Service (AFCOS), in accordance with para 4 of article 3 of Regulation (EU, EURATOM) no. 883/2013 of the European Parliament and of the Council of September 11, 2013 (EU L248), in co-operation with the Economic Crime Prosecution Service, in part of its competences.

6. All of the powers of all kinds of the entities and bodies referred to in para 4 hereof, as provided for in the relevant provisions on their establishment or in any other relevant provision of law or regulatory act, shall henceforth be exercised by the Authority and its bodies, in accordance with the provisions herein, unless otherwise specifically stated.

More important than the rules on the Establishment, Structure and Tasks of the E.A.D. is Art. 83 of Law 4622/2019, which regulates on the powers and abilities of the EAD, which contains the AFCOS Office:

Art. 83 Powers of the Authority – Scope

1.⁵⁹⁶ The Authority exercises its responsibilities in all the bodies and services of the General Government, including the NPDD, the LGO. first and second degree, of their

⁵⁹⁶ **Άρθρο 83 Αρμοδιότητες της Αρχής – Πεδίο εφαρμογής**

1. Η Αρχή ασκεί τις αρμοδιότητές της, στο σύνολο των φορέων και υπηρεσιών της Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβανομένων των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, των επιχειρήσεών τους και των εποπτευόμενων από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ., των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και των δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, ακόμα και στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις αυτές εξαιρούνται ρητά από τους κανόνες περί δημοσίου τομέα, σύμφωνα με τους ιδρυτικούς τους νόμους. Η αρμοδιότητα της Αρχής επεκτείνεται στους ιδιωτικούς φορείς που συνάπτουν οιοδήποτε είδους σύμβαση με φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/ 1990 (Α' 101), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην αρμοδιότητα της Αρχής εμπίπτουν επίσης, ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι συναλλάσσονται με φορείς του δημοσίου τομέα του προηγούμενου

businesses and of the N.P.D.D. supervised by them and N.P.I.D., of state legal entities under private law and of public enterprises or enterprises, the administration of which is directly or indirectly defined by the State through an administrative act or as a shareholder, even in the case that these enterprises are expressly excluded by the public sector rules, in accordance with their founding laws. The Authority's competence extends to private entities that enter into any type of contract with public sector entities, as defined in article 51 of Law 1892/1990 (A' 101), as applicable from time to time. The Authority's competence also includes, private entities that deal with public sector entities of the previous para in any way even extra-contractually, or are financed by public funds at any rate. Also, the authority's competence includes private entities that carry out any

εδαφίου καθ' οιονδήποτε τρόπο ακόμα και εξωσυμβατικά, ή χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους καθ' οιονδήποτε ποσοστό. Επίσης, στην αρμοδιότητα της Αρχής εμπίπτουν ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα που ρυθμίζεται με οποιοδήποτε τρόπο από το κράτος και αφορά στην παροχή υπηρεσιών ή αγαθών προς τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις, ή δραστηριοποιούνται σε τομείς που αφορούν στο δημόσιο συμφέρον. Η κατά τόπον αρμοδιότητα της Αρχής εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια. Το προσωπικό της Αρχής μπορεί να μεταβαίνει και στο εξωτερικό για τη διενέργεια ερευνών και τη συλλογή στοιχείων στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του και να συνεργάζεται με οποιοδήποτε δημόσιο και ιδιωτικό φορέα.

2. Η Αρχή έχει, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- (α) τον κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό όλων των απαραίτητων δράσεων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών και δημόσιων οργάνων και φορέων,
- (β) τον κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό όλων των απαραίτητων δράσεων για την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό και την καταστολή πράξεων και φαινομένων απάτης και διαφθοράς, την ευαισθητοποίηση, την εκπαίδευση και την αλλαγή προτύπων στο σύνολο της κοινωνίας όσον αφορά σε θέματα διαφάνειας, ακεραιότητας και καταπολέμησης της διαφθοράς,
- (γ) την εκπόνηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και ανασχεδιασμό του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου κατά της Διαφθοράς,
- (δ) τη διενέργεια ελέγχων, επανελέγχων, επιθεωρήσεων και ερευνών στους φορείς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου,
- (ε) την παραγγελία, αυτεπαγγέλτως, της διενέργειας επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών από τα ιδιαίτερα αρμόδια σώματα, υπηρεσίες και μονάδες ελέγχων και ερευνών των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου που δεν εντάσσονται στην Αρχή,
- (στ) τον σχεδιασμό και την ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων για τον καλύτερο συντονισμό, την άρση επικαλύψεων αρμοδιοτήτων και την αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ όλων των δημοσίων φορέων και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς,
- (ζ) την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του έργου και της δράσης των ιδιαίτερων σωμάτων, υπηρεσιών και φορέων επιθεώρησης και ελέγχου, που δεν εντάσσονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένων των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και των Μονάδων Εσωτερικών Υποθέσεων και την υποβολή προτάσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που κατεγράφησαν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης,
- (η) την παρακολούθηση της πορείας των ελέγχων που διενεργούν οι φορείς και οι υπηρεσίες της προηγούμενης περίπτωσης, την ενημέρωση της Αρχής για τις εκθέσεις και τα πορίσματα αυτών, καθώς και την πορεία υλοποίησης των προτάσεων τους, οποτεδήποτε το ζητήσει, έχοντας τη δυνατότητα να επέμβει για να διασφαλίσει την υλοποίηση αυτών εφαρμόζοντας αναλογικά τις διατάξεις του άρθρου 100 του παρόντος νόμου,
- (θ) τον κεντρικό σχεδιασμό, ανάπτυξη και παρακολούθηση της εφαρμογής Πλαισίου Λογοδοσίας Δημόσιας Διακυβέρνησης για δημόσιους φορείς και οργανισμούς,
- (ι) την ανάπτυξη του θεσμικού, οργανωτικού και επιχειρησιακού πλαισίου για το Εθνικό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, τη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία για τη δημόσια διοίκηση και τη δημοσιονομική διαχείριση,
- (ια) τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας,
- (ιβ) την ανάπτυξη μεθοδολογίας, προτύπων και οδηγιών για την εκπόνηση του οικείου μέρους της Έκθεσης Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, του παρόντος νόμου, που αναφέρεται στη διαφθορά,
- (ιγ) την αξιοποίηση μεθόδων της Συμπεριφορικής Επιστήμης και του «Nudging» για την ενίσχυση της ακεραιότητας και την καταπολέμηση της διαφθοράς,

economic activity that is regulated in any way by the state and that concerns the provision of services or goods to citizens or businesses, or that are active in sectors that concern the public interest. The Authority's territorial jurisdiction extends throughout the Territory. **The staff of the Authority can also go abroad to carry out investigations and collect data in the context of the exercise of their responsibilities and cooperate with any public and private body.**

2. The Authority has, in particular, the following powers:

- (a) the central planning and coordination of all necessary actions to strengthen transparency and accountability in the action of government and public institutions and bodies,
- (b) **the central planning and coordination of all necessary actions for the prevention, deterrence, detection and suppression of acts and phenomena of fraud and corruption**, raising awareness, training and changing standards in the whole of society in terms of transparency issues, integrity and anti-corruption,
- (c) **the preparation, monitoring, evaluation and redesign of the National Anti-Corruption Strategic Plan**,
- (d) conducting audits, re-audits, inspections and investigations on the entities referred to in para 1 of this article,
- (e) **ordering, ex officio, the carrying out of inspections, checks and investigations by the particularly competent bodies, services and inspection and investigation units of the entities** referred to in para 1 of this article that are not part of the Authority,
- (f) the planning and undertaking of specific actions for better coordination, the removal of overlapping responsibilities and the utilization of synergies between all public bodies and services involved in the fight against fraud and corruption,
- (g) monitoring and evaluating the work and action of special bodies, services and inspection and control bodies, which are not part of the Authority, including the Internal Audit Units and the Internal Affairs Units and submitting proposals to address any problems that may arise recorded during the assessment process,
- (h) monitoring the progress of the audits carried out by the bodies and services of the previous case, informing the Authority of their reports and findings, as well as the progress of implementation of their proposals, whenever it requests, having the possibility to intervene to ensure their implementation by proportionally applying the provisions of article 100 of this law,
- (i) the central planning, development and monitoring of the implementation of the Public Governance Accountability Framework for public bodies and Organisations,
- (j) the development of the institutional, Organisational and operational framework for the National Internal Audit System, the Internal Audit function and the risk management

function in cooperation with the competent ministries for public administration and fiscal management,

(k) the design and development of the National Integrity System,

(l) the development of methodology, standards and instructions for the preparation of the relevant part of the Regulatory Impact Analysis Report, of this law, which refers to corruption,

(m)⁵⁹⁷ the utilization of methods of Behavioural Science and “Nudging” to strengthen integrity and fight the dispute,

⁵⁹⁷ (ιγ) την αξιοποίηση μεθόδων της Συμπεριφορικής Επιστήμης και του «Nudging» για την ενίσχυση της ακεραιότητας και την καταπολέμηση της διαφθοράς,

(ιδ) την ενίσχυση της διαφάνειας στους τομείς της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας για την υποστήριξη της ανάπτυξης και την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων,

(ιε) τη διενέργεια προκαταρκτικών εξετάσεων και προανακρίσεων, κατόπιν σχετικής εισαγγελικής παραγγελίας και την παροχή επιστημονικής υποστήριξης και ειδικών τεχνικών συμβουλών σε άλλες Δημόσιες Αρχές,

(ιστ) την υποδοχή, επεξεργασία, αξιολόγηση και την κατά περίπτωση διερεύνηση ή αρχειοθέτηση καταγγελιών ή αναφορών, που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της Αρχής και αναφέρονται ειδικότερα σε παράλειψη οφειλόμενων ενεργειών ή σε μη νόμιμες ενέργειες της Διοίκησης, καθώς και επί υποθέσεων απάτης και διαφθοράς στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα όπως, επίσης αντίστοιχων καταγγελιών ή αναφορών που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά έργα και προγράμματα,

(ιζ) τη συμμετοχή και εκπροσώπηση της Χώρας στους διεθνείς οργανισμούς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τη συνεργασία σε διμερές επίπεδο με αντίστοιχους φορείς άλλων κρατών για την εκπόνηση, ανάληψη και υλοποίηση προγραμμάτων και έργων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη λήψη τεχνικής βοήθειας για την ενίσχυση της λογοδοσίας και την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς,

(ιη) την εποπτεία και τον συντονισμό των κρατικών φορέων και οργανισμών που υλοποιούν προγράμματα και δράσεις καταπολέμησης της διαφθοράς, καθώς και την αξιολόγηση και τον έλεγχο των αποτελεσμάτων της δράσης τους σε σχέση με την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με βάση τον στρατηγικό σχεδιασμό και τα ετήσια προγράμματα επιχειρησιακής δράσης που καταρτίζει η Αρχή,

(ιθ) την παρακολούθηση των πειθαρχικών διαδικασιών στους φορείς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ). Για τον σκοπό αυτόν κάθε πράξη με την οποία ασκείται πειθαρχική δίωξη και κάθε πειθαρχική απόφαση κοινοποιούνται υποχρεωτικά στην Αρχή,

(κ) την άσκηση προσφυγών και ενστάσεων υπέρ της διοίκησης ή του υπαλλήλου, εναντίον όλων των πειθαρχικών αποφάσεων μονομελών και συλλογικών πειθαρχικών οργάνων των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των αποφάσεων μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών για οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή,

(κα) τον έλεγχο: αα) των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) των υπόχρεων προς τούτο κατηγοριών προσώπων που περιλαμβάνονται στην αρμοδιότητα της Αρχής, όπως οι κατηγορίες αυτές προσδιορίζονται κάθε φορά από τις κείμενες διατάξεις, ββ) της περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) υπαλλήλων, λειτουργών και οργάνων των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι είναι υπόχρεοι προς υποβολή σε άλλον φορέα ή δεν είναι υπόχρεοι προς υποβολή σε οιονδήποτε φορέα, σύμφωνα με την κείμενες διατάξεις,

(κβ) τον σχεδιασμό, και την υλοποίηση δράσεων συγχρηματοδοτούμενων, διακρατικών και λοιπών έργων και προγραμμάτων στους τομείς αρμοδιότητάς της,

(κγ) τον σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων, και την παροχή σχετικών πιστοποιήσεων κατάρτισης για τα θέματα αρμοδιότητας της Αρχής,

(κδ) τον έλεγχο της εφαρμογής της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας σε θέματα δημόσιας υγείας και ψυχικής υγείας, καθώς επίσης και την εξέταση καταγγελιών για την προστασία από τον καπνό και το αλκοόλ, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές.

3. Η Αρχή δεν εξετάζει καταγγελίες ή αναφορές που αφορούν σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σε πράξεις και αποφάσεις των δικαστικών αρχών και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σε θέματα των ανεξάρτητων αρχών και των θρησκευτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

- (n) strengthening transparency in the areas of entrepreneurship and competitiveness to support development and attract foreign direct investment,
- (o) conducting preliminary examinations and pre-trial investigations, following a relevant prosecutorial order and providing scientific support and special technical advice to other Public Authorities,
- (p) the reception, processing, evaluation and, as the case may be, the investigation or filing of complaints or reports, related to the Authority's responsibilities and referring in particular to the omission of due actions or to illegal actions by the Administration, as well as to cases of fraud and corruption in the public and private sector such as, also corresponding complaints or reports concerning co-financed, transnational and other projects and programs,
- (q) the participation and representation of the Country in international Organisations and in the European Union, as well as cooperation on a bilateral level with corresponding bodies of other states for the preparation, undertaking and implementation of programs and projects, the exchange of best practices and the receipt of technical assistance for strengthening accountability and fighting fraud and corruption;
- (r) the supervision and coordination of state agencies and Organisations that implement anti-corruption programs and actions, as well as the evaluation and control of the results of their actions in relation to the achievement of the objectives set based on the strategic planning and the annual operational action programs drawn up by the Authority,
- (s) the monitoring of the disciplinary proceedings in the bodies of para 1 of this article, with the exception of the military personnel of the Armed Forces (DF). For this purpose, every act by which disciplinary action is taken and every disciplinary decision are compulsorily notified to the Authority,
- (k) the exercise of appeals and objections in favour of the administration or the employee, against all disciplinary decisions of single-member and collective disciplinary bodies of the bodies of para 1 of this article, excluding the decisions of members of the Government and Deputy Ministers for any disciplinary penalty,
- (ka) the control of: aa) the asset status declarations (where relevant) of the categories of persons subject to this, which are included in the Authority's competence, as these categories are determined each time by the written provisions, bb) the asset status (where relevant) employees, functionaries and bodies of the bodies referred to in para 1 of this

4. Με αποφάσεις των καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να μεταβιβάζονται ή να ανατίθενται στην Αρχή περαιτέρω αρμοδιότητες σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στην αποστολή και τις αρμοδιότητές της.

5. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, δύνανται να ανατίθενται αρμοδιότητες δικές του ή της Αρχής σε επιμέρους οργανικές μονάδες ή σε όργανα αυτής

article, who are liable to be submitted to another body or are not liable to be submitted to any body, in accordance with the written provisions,

(kb) the planning and implementation of actions of co-financed, transnational and other projects and programs in the areas of its competence,

(kc) the planning and implementation of educational programs and seminars, and the provision of relevant training certifications for the Authority's areas of competence,

(kd) the control of the application of national and EU legislation in matters of public health and mental health, as well as the examination of complaints about protection from tobacco and alcohol, in cooperation with the co-competent authorities.

3. The Authority does not consider complaints or reports concerning matters of official status of the employees of the bodies referred to in para 1 of this article, acts and decisions of the judicial authorities and the Legal Council of the State, matters of independent authorities and religious legal entities public law.

4. By decisions of the relevant Ministers, published in the Government Gazette, further responsibilities may be transferred or assigned to the Authority regarding matters falling within its mission and responsibilities.

5. By decision of the Governor of the Authority, his or the Authority's responsibilities may be assigned to individual Organisational units or to its organs.

[Art. 12b–12d omitted]

6. Art. 12e The Office's support to the EPPO

1. In the course of an investigation by the EPPO, and at the request of the EPPO in accordance with Article 101(3) of Regulation (EU) 2017/1939, the Office shall, in accordance with its mandate, support or complement the EPPO's activity, in particular by:

- (a) providing information, analyses (including forensic analyses), expertise and operational support;
- (b) facilitating coordination of specific actions of **the competent national administrative authorities** and bodies of the Union; [...]

OLAF shall facilitate the coordination of specific actions of the Greek authorities in the Greek AFCOS sector if the EPPO needs information for its own criminal investigations. This provision seems reasonable because OLAF has a long standing connection to the various administrative investigation authorities in Greece and the EPPO has not. Still the EPPO gains more and more knowledge to interact with national authorities since 1.6.21. The information flow can be fostered if the Greek AFCOS (see Art. 12a OLAF Regulation above) provides information quickly.

[Art. 12f–g omitted]

7. Art. 13 Cooperation of the Office with Eurojust and Europol

1. [...] Where this may support and strengthen coordination and cooperation between **national investigating and prosecuting authorities**, or where the Office has forwarded to the competent authorities of the Member States information giving grounds for suspecting the existence of fraud, corruption or any other illegal activity affecting the financial interests of the Union in the form of serious crime, it shall transmit relevant information to Eurojust, within the mandate of Eurojust. [...]

Greece has an official that works at the Eurojust Desk. The Greek official may assist in any investigation. Eurojust has issued a Joint Investigations Manual (JIT) in 2021 to facilitate contacting staff and organizing JITs. If a Joint Investigation with a connection to the Greek authority shall be established, it would make sense if OLAF contacted the Greek Eurojust Member promptly to deal with related questions. **1**

The national investigating and prosecuting authorities have been portrayed above already. See → Art. 3 and Institutions. **2**

[Art. 14–16 omitted].

8. Art. 17 Director-General

[...] 4. The Director-General shall report regularly, and at least annually, to the European Parliament, to the Council, to the Commission and to the Court of Auditors on the findings of investigations carried out by the Office, the action taken and the problems encountered, whilst respecting the confidentiality of the investigations, the legitimate rights of the persons concerned and of informants, and, where appropriate, **national law applicable to judicial proceedings**. Those reports shall also include an assessment of the actions taken by the **competent authorities of Member States** and the institutions, bodies, offices and agencies, following reports and recommendations drawn up by the Office.

7. The Director-General shall put in place an internal advisory and control procedure, including a legality check, relating, inter alia, to the respect of procedural guarantees and fundamental rights of the persons concerned and **of the national law of the Member States concerned**, with particular reference to Article 11(2). The legality check shall be carried out by Office staff who are experts in law and investigative procedures. Their opinion shall be annexed to the final investigation report.

- 1 Article 17 contains provisions regarding the office's reporting obligations and the safeguarding of procedural guarantees in the course of its investigations. Paras 4 and 7, in particular, – this is the *telos* – underline OLAF's efforts to balance effective investigative action with the protection of fundamental rights.
- 2 The Supervisory Committee noted that **OLAF's country mini-profiles** provided some information on national laws but **were insufficient for compensating occasional expertise issues**.⁵⁹⁸ They also reviewed OLAF's legality check procedures, recognizing the importance of expertise in all EU Member States' legal systems. Good relations between investigators and reviewers were seen to positively impact the quality of checks and reviews. OLAF's legality check ensures **compliance with legal rules** and addresses any breaches. The check focuses on **procedural aspects**, e.g. from the CPC or the Administrative Procedure Code and may lead to modifications or abandonment of actions if it fails. The committee emphasized the importance of compliance with rights and procedural rules in promoting the rights of those affected.
- 3 Article 17 para 4 specifies that the OLAF Director-General is required to **report regularly and at least annually**, to major EU IBOA. The reports should cover the findings of OLAF's investigations, the actions taken and any problems encountered during them. Importantly, these reports must respect the **confidentiality of investigations** and the legitimate rights of individuals involved, including informants. The provision also requires OLAF to consider national laws applicable to judicial proceedings.

⁵⁹⁸ Supervisory Committee, Opinion No 2/2015, Legality check and review in OLAF, p. 6 et seq.

Next, **Article 17 para 7** further emphasizes procedural guarantees and compliance with fundamental rights. It mandates the establishment of an internal advisory and control procedure, including a legality check, which OLAF already did in the past. It must heed the **principles** of “legality of administration [*Gesetzmäßigkeit der Verwaltung*], timely action, protection of legitimate expectations, proportionality and inviolability of privacy resulting from the Greek constitution when carrying out on-the-spot checks of economic operators in Greece.”⁵⁹⁹ 4

The legality check should be carried out **by OLAF staff** who are **experts in law** and investigative procedures and focus on the procedural safeguards. This internal control mechanism is relevant for ensuring that all necessary Greek laws are respected. The **opinion** resulting from this check should then be **annexed to the final investigation report**, thereby providing transparency and accountability for the decisions made throughout the investigative process. 5

As noted by Mavromati and Riochet, the introduction of this internal check marked a **decisive shift from Regulation 1073/1999**.⁶⁰⁰ Unlike its predecessor, the current framework establishes a genuine mechanism to safeguard not only procedural guarantees but also the fundamental rights of individuals under investigation. This safeguard is not merely optional but **constitutes a necessary legal guarantee** to ensure OLAF’s compliance with both EU and national standards, including the rule of law and the protection of individual rights. The importance of such safeguards was reaffirmed by the Court of Justice in Case C-787/22 P, which clarified that even though OLAF’s reports are not binding but evidential acts, its conduct must **respect the rights of defence**.⁶⁰¹ The Court emphasized that measures such as the right to be heard and the right against self-incrimination are essential, and that refusals of access to files are subject to judicial review. This demonstrates that the **internal check is indispensable** for ensuring OLAF’s investigations remain **consistent with fundamental rights obligations**. 6

[Art. 18–21 omitted]

For further references and to **compare the situation in Greece with other countries** and their legal statues and national legal frameworks relevant for EPPO or OLAF actions **check all and the full CNP Desktop Volumes Series** → on the *Logos Open Access Platform* via the link stored here.

⁵⁹⁹ Daroussis 2006, p. 198.

⁶⁰⁰ Mavromati and Riochet 2024, eucrim, pre-print.

⁶⁰¹ ECJ, Case C-787/22 P, *Sistem ecologica production v EU Commission*, Judgement of 30 November 2023, ECLI:EU:C:2023:940.

Annex: A Case Study Observation

At the final phase of writing and preparing the manuscript for publication we still discovered a case, which is too important to be not included concerning the EPPO actions in Greece and with relevance for the work of any Union official or seconded national expert: 1

In a recent Greek fraud case, a plaintiff brought an “official liability action” (*agōgī kakodikias*) under Greek law against two defendants, one of whom was an EDP acting within the EPPO Regulation.⁶⁰² 2

The plaintiff claimed EUR 100,000 in non-material damages (moral distress), **alleging that the EDP’s actions during an investigation** into fraud affecting the financial interests of the European Union **were unlawful and abusive**. 3

The proceedings that arose from this so-called “**official liability action**” under Greek law brought by the private individual against the two defendants, one of whom was an EDP included the claimant sought compensation of EUR 100,000 for non-material damage, alleging that actions taken in the context of an EPPO investigation had caused moral harm. The **investigation concerned suspected fraud** to the detriment of the Union’s financial interests, and the contested acts related to the **imposition of coercive procedural measures, including a substantial financial bond, a travel ban, and the refusal to lift or amend those measures** upon request. The claimant argued that these actions were excessive and unlawful and therefore engaged the **personal civil liability of the prosecutor** under national rules governing official misconduct.⁶⁰³ 4

By a majority decision, the competent national special court declared the **action inadmissible** in so far as it was **directed against the EDP**. The court held that it **lacked jurisdiction** to examine claims seeking to establish the personal civil liability of an EDP for acts performed in the exercise of official duties within the EPPO framework. The judges found that **EDPs enjoy functional immunity** from national jurisdiction for such acts and that this immunity excludes the competence of national courts to assess their conduct through domestic liability mechanisms. Any potential liability arising from alleged breaches of official duty in this context falls within the **exclusive jurisdiction of the ECJ** under Union law, subject to the rules governing the non-contractual liability of the Union. 5

The **legal reasoning of the court** was based on a combined reading of **national constitutional provisions and Union law**.⁶⁰⁴ While Greek constitutional law and the relevant national statute regulate the liability of domestic judicial officials, the court made clear 6

⁶⁰² See Special Court for Professional Liability (Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας), constituted under Article 99 of the Greek Constitution and Law 693/1977, Judgment Number: 11/2025.

⁶⁰³ Ibid, Special Court for Professional Liability Judgment Number: 11/2025.

⁶⁰⁴ See Article 99 of the Greek Constitution, Law 693/1977 on the liability of judicial officials.

that these provisions cannot be applied to EDPs when they act in their capacity as organs of the Union. Union law, in particular the EPPO Regulation, expressly subjects the EPPO and its staff to the regime of privileges and immunities applicable to EU officials.⁶⁰⁵ Under that regime, **officials enjoy immunity from legal proceedings in respect of acts performed in an official Union capacity, unless** such immunity is **waived** by the competent Union authority.⁶⁰⁶ In addition, the Treaties confer on the ECJ exclusive jurisdiction to rule on claims concerning the non-contractual liability of the Union, thereby precluding parallel or substitute actions before national courts against individual EU officials.⁶⁰⁷

- 7 The decision⁶⁰⁸ is of **particular relevance for prosecutorial practice** because it clarifies the hybrid but legally unambiguous status of EDPs. Although they are embedded in national judicial systems and apply national procedural law in day-to-day investigations, they act, when exercising EPPO powers, as **agents of the Union**, Art. 96 EPPO Regulation. As a result, they are **not subject to national regimes of personal civil liability for official acts**, even if those acts involve the use of coercive measures or affect fundamental rights. This clarification is essential for safeguarding prosecutorial independence. Allowing private damages actions before national courts against individual EDPs would create a serious risk of indirect pressure, intimidation, or retaliation, particularly in cases involving high-level corruption or powerful economic and political interests. One may say this judgment therefore closes an important avenue through which EPPO investigations could otherwise be undermined.
- 8 At the same time, the ruling **reinforces the primacy of Union law** over national constitutional arrangements in fields falling within Union competence. It confirms that Member States may not rely on domestic concepts of official liability to interfere with the functioning of a Union body established under the Treaties. Legal accountability is not abolished, but “channelled” exclusively through the mechanisms provided by Union law, ensuring uniform standards and judicial review at EU level. **For EDPs and EPPO case teams**, the decision provides **legal certainty** that **alleged investigative errors** or

⁶⁰⁵ See Regulation (EU) 2017/1939, notably Article 95 para 5, which expressly subjects the EPPO and its staff to the Protocol on Privileges and Immunities of the European Union.

⁶⁰⁶ Protocol (No. 7) on Privileges and Immunities, and here Article 11(a) saying that EU officials enjoy immunity from legal proceedings for acts performed in their official capacity, unless immunity is expressly waived by the competent EU authority.

⁶⁰⁷ Article 86 TFEU: Establishes the EPPO as a Union body entrusted with protecting the EU’s financial interests; Articles 268 and 340 TFEU: Provide that non-contractual liability of the Union is adjudicated exclusively by the CJEU.

⁶⁰⁸ Special Court for Professional Liability (Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας), constituted under Article 99 of the Greek Constitution and Law 693/1977, Judgment Number: 11/2025.

excesses cannot be pursued personally before national courts, but only, where appropriate, through actions directed against the Union **before the ECJ**.⁶⁰⁹

The **broader message of the case** is systemic because it constitutes a significant confirmation at national level that the legal and institutional framework established by Union law to combat fraud and corruption affecting the Union's financial interests is fully operational and effective. And it illustrates in concrete terms how the system protects the **independence of the EPPO** and its prosecutors, even when investigations concern politically sensitive matters or persons holding high public office. It therefore demonstrates that the Union's normative and institutional framework to protect its financial interests is not merely declaratory but effective in practice. **9**

What was known before the decision is that national courts recognise and enforce the legal consequences of the EPPO's status as a Union body and actively uphold its independence. But for **EDPs in Greece** and in other participating Member States, the case nevertheless clearly confirms that when they act within their EPPO zone mandate, they are **legally protected against (most situations of) personal liability claims** designed to obstruct or deter investigations, and that the Union legal order provides both the authority and the safeguards necessary to investigate even the most sensitive cases of fraud and corruption. **10**

⁶⁰⁹ See the analysis by Poulou 2025. She notes that this immunity is not personal but functional, designed to protect the independence of the EPPO. She explores the tension between Article 99 of the Greek Constitution (which allows citizens to sue judges/prosecutors for *kakodikia* or professional liability) and EU law. The court and Poulou's analysis suggests that EU Law takes precedence, effectively rendering the national constitutional remedy of a professional liability action inapplicable against EDPs. A significant part of her analysis questions whether this leads to a deficit in judicial protection. If national courts are barred by immunity and the CJEU has limited jurisdiction over procedural acts, the citizen might find themselves without an effective domestic remedy. She concludes that while the decision upholds the supremacy of EU law and the independence of the EPPO, it also highlights the urgent need for a clearer framework on how citizens can seek redress when their rights are affected by European prosecutors, suggesting that the current hybrid model still leaves open questions regarding accountability and the right to a fair trial.

Bibliography

- Anagnostopoulos I, Magliveras K D (2023) *Criminal Law in Greece*. Kluwer Law International, The Hague/Netherlands.
- Anagnostopoulos I, Zapanti J, Tsagkalidis A (2021) Chapter 14 Greece. In: Seddon J, Davidson E, Morvillo J C, Bowes M, Tolaini L, Adams A A, McGrath T (eds) *The Practitioner's Guide to Global Investigations – Fifth Edition. Part 2 Global Investigations around the world*. GIR. Law Business Research, London/Derbyshire, pp 255–275.
- Billis E (2017) *The Greek Penal Code. Law 1492 of 1950 in conjunction with Presidential Decree 283 of 1985 as of 28 February 2017*. English translation by Vasiliki Chalkiadaki and Emmanouil Billis. Introduction by Emmanouil Billis. Schriftenreihe des Max-Planck-Instituts für ausländisches und internationales Strafrecht. Volume G 124: Sammlung ausländischer Strafgesetzbücher in Übersetzung (MPIG).
- Bohlander M (2009) *Principles of German Criminal Law*. Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon.
- Caianiello M (2019) 'The Decision to Drop the Case in the New EPPO's Regulation: Res Iudicata or Transfer of Competence?'. *New Journal of European Criminal Law*, p 199.
- Callewaert J (2024) *An elephant in the room: The European Convention on Human Rights and the EPPO – Judgment of the CJEU in the EPPO case*. Johan Callewaert Blog. <https://johan-callewaert.eu/de/an-elephant-in-the-room-the-european-convention-on-human-rights-and-the-eppo-judgment-of-the-cjeu-in-the-eppo-case/>. Accessed 31 December 2024.
- Child J J, Simester A P, Spencer J R, Stark F, Virgo G J (2022) *Simester and Sullivan's Criminal Law, Theory and Doctrine*, 8th edn. Bloomsbury Publishing, London.
- Claes A L, Franssen V (2022) *When EPPO meets customs: A clash of enforcement strategies and procedural safeguards?* Jean Monnet Network on EU Law Enforcement, Working Paper Series No 09/22.

- Claes A L, Horseele M (2022) The privilege against self-incrimination in Customs Proceedings. In: Harding C, Franssen V (eds) *Criminal and Quasi-criminal Enforcement Mechanisms in Europe Origins, Concepts, Future*. Bloomsburg Publishing, Oxford, pp 301–343.
- Costa Ramos V and Pereira D S (2024) Right of appeal by the accused in criminal matters in European Public Prosecutor's Office (EPPO) cases: No access to the Court of Justice of the European Union (CJEU) = No effective remedies for breaches of EU law. Carlos Pinto de Abreu e Associados. online: <https://www.carlospinto-deabreu.com>. Accessed 31 December 2024.
- Daroussis K (2006) Kontrollen des Europäischen Amtes für Betrugsbekämpfung (OLAF) in Griechenland.
- Dionysopoulou A (2022) PIF offences – Who investigates and prosecutes? The scope of competences of EPPO. Jean Monnet Network on EU Law Enforcement, Working Paper Series No 07/22.
- Eischen C (2024) 'Challenges in the Fight Against EU Fraud: The EDP Perspective'. European Delegated Prosecutor, Luxembourg.
- Eser A (1987) Justification and Excuse. A Key Issue in the Concept of Crime. Max-Planck-Inst. für ausländisches und internationales Strafrecht. Band 1, Freiburg. online: <https://d-nb.info/112342229X/34>. Accessed 31 December 2024.
- European Criminal Bar Association (2009) Minimum standards for pre-trial detention procedures. Analysis for Greece. online: <https://www.ecba.org/extdocserv/projects/JusticeForum/Greece180309.pdf>. Accessed 31 December 2024.
- Farkas Á, Dannecker G, Jacsó J (2019) *Criminal Law Aspects of the Protection of the Financial Interests of the European Union with particular emphasis on the national legislation on tax fraud, corruption, money laundering and criminal compliance with reference to cybercrime*. Wolters Kluwer, Budapest.
- Fousas A G (2021) Διαδικασία στα μικτά ορκωτά δικαστήρια (ΜΟΔ και ΜΟΕ) [Procedure in mixed jury courts (MOD and MOE)]. Diagram from a practical point of view (After Law 4620/2019 as amended by Law 4637/2019). Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.
- Frangos K (2015) *Publication – European Arrest Warrant*. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.

- Franssen N (2022) Every Euro Counts ... and So Does Every Second. The EPPO and Cross-Border Cooperation in Relation to Seizure and Freezing in the 22 Participating Member States. *Eucrim*, pp 206–212.
- Greek Ministry of Justice (2021) Σχεδιο Νομου Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ρυθμίσεις για τη λειτουργία των δικαστηρίων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης [Draft Law Application of provisions of Regulation (EU) 2017/1939 of the Council of the 12th October 2017 on the implementation of enhanced cooperation for its establishment European Public Prosecutor's Office, regulations for the operation of the courts and others provisions of the Ministry of Justice]. online: https://ministryofjustice.gr/wp-content/uploads/2022/11/Nomos_4786_2021-AITIOLOGIKI-EKTHESI.pdf. Accessed 31 December 2024.
- Hauck P (2025a) *Fraud in Europe: From Roman Law to the Implementation of the PIF Directive*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham.
- Hauck P (2025b) *The PIF Directive. A Commentary on the Directive on the Fight against Fraud Affecting the EU's Financial Interests by Means of Criminal Law*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham.
- Hauck P (in press – 2026a) *The EPPO Regulation: A Commentary on the Rules on Investigations and Investigation Measures in Relation to the Fight Against Fraud (Art. 26–33)*. Edward Elgar, Cheltenham.
- Hauck P (in press – 2026b) *The OLAF Regulation: A Commentary on the Regulation Concerning Investigations Conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF)*. Edward Elgar, Cheltenham.
- Herrnfeld H H, Esser R (2022) *Handbuch Europäische Staatsanwaltschaft [Manual European Public Prosecutor's Office]*. Nomos, Baden-Baden.
- Iriotis I T, Arvanitis V, Kakavoulis K (2021) The European Investigation Order and its application under Greek Law 4489/2017. Online: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=cc6a27fc-9d39-470f-a252-4499c87667c7>. Accessed 31 Decber 2024.
- Kakavoulis K, Koumoulentzos N (2020) *Η Νέα Ποινική Δικονομία Με μια ματιά [The New Criminal Procedure At A Glance]*. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.

- Karagiannis G (2021) *Main Interrogation*. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.
- Katsanaki S (2022) The gathering of e-evidence by the EPPO and the relevant admissibility issues. Jean Monnet Network on EU Law Enforcement, Working Paper Series No 04/22.
- Klement P (2021) Reporting of Crime Mechanisms and the Interaction Between the EPPO and OLAF as Key Future Challenges. *Eucrim*, pp 51–52.
- Konstantinidis A I (2020) *Criminal Procedural Law*, 4th edn. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.
- Kontaxis A K (2006) *Κώδικας Ποινικής Δικονομίας – Συνδυασμός Θεωρίας & Πράξης. τόμος Δεύτερος. Δ' έκδοση. εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα* [Code of Criminal Procedure – Combination of Theory & Practice. Volume Two. 4th edn. Ant. N. Sakkoula, Athens].
- Kopsidi E, Vlachos I A (2022) Ministerial criminal liability in the Greek legal order: A concise critical review. In: Mikuli P, Kuca G (eds) *Accountability and the Law: Rights, Authority and Transparency of Public Power*. Routledge, London, pp 156–173.
- Kövesi L (2022) So kommt die EU im Kampf gegen Verbrecherbanden in die Offensive. *Welt*. <https://www.welt.de/debatte/kommentare/article239196661/So-kommt-die-EU-im-Kampf-gegen-die-Kriminalitaet-in-die-Offensive.html>. Accessed 31 December 2024.
- Ludwiczak Glassey M (2021) *Le Parquet européen: perspectives suisses*. *European Papers* 6, pp 391–403.
- Malan J, Bosch Chen I (2021) Study, Impact of Organised Crime on the EU's Financial Interests. online: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/697019/IPOL_STU\(2021\)697019_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/697019/IPOL_STU(2021)697019_EN.pdf). Accessed 31 December 2024.
- Mantzoutsos A A (2019) *Ο νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας: Συγκριτικός Πίνακας Παλαιών και Νέων Ρυθμίσεων* [The new Code of Criminal Procedure: Comparative Table of Old and New Regulations. Guide to Filing an Appeal to the European Court of Human Rights].
- Mantzoutsos A A (2021) *Κώδικας Δικηγόρων. Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος*. Έκδοση ΑΘΗΝΑ [Code of Lawyers. Code of Conduct for the

- Legal Profession, 1st edn. Athens]. online: https://www.lawspot.gr/sites/default/files/images/nea/kodikas_dikogoron_4194_lawspot.2021.pdf. Accessed 31 December 2024.
- Margaritis L C (1999) Das Corpus Juris und das Strafprozeßrecht Griechenlands: “Auflockerung” des Strafverfahrens versus rechtsstaatliche Freiheitssicherung [The Corpus Juris and the criminal procedural law of Greece: “loosening up” criminal proceedings versus ensuring freedom under the rule of law]. *Kritische Vierteljahresschrift für Gesetzgebung und Rechtswissenschaft*, pp 191–200.
- Morozinis I K (2025) ‘Η ειδική ποινική δικαιοδοσία του άρθρου 86 του Συντάγματος ως λειτουργικό δικονομικό «προνόμιο» κατά το άρθρο 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 και ως όριο της δικαιοδοσίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας: Υπεροχή ή εφαρμογή του Ενωσιακού Δικαίου?’ [The special criminal jurisdiction of Article 86 of the Constitution as a functional procedural ‘privilege’ under Article 29 of Regulation (EU) 2017/1939 and as a limit to the jurisdiction of the European Public Prosecutor’s Office: Primacy or application of Union Law?], *The Art of Crime*, (15), Accessed 18 February 2026, pp. 139–170.
- Naziris Y (2022) DRAMP – Diversion, Restorative Justice and Mediation in PIF Crimes. National Report Greece. online: <https://www.dramp.eu/wp-content/uploads/2022/07/Greece-National-Report.pdf>. Accessed 31 December 2024.
- Nomikos D (2022) Supranational Enforcement/Agencification of the PIF Sector: Added Value or Further Complexity? Lost in the Labyrinth or Back to Basics? Jean Monnet Network on EU Law Enforcement, Working Paper Series No 08/22.
- Petr J (2023) ‘EPPO Cases in Data: Examples from Czechia on the (Problematic) Measurement of the Effectiveness of EPPO Investigations’. *Eucrim*. online: <https://eucrim.eu/articles/eppo-cases-in-data/>. Accessed 31 December 2024.
- Petr J, Jakubowski A (2024) ‘The Role of the EPPO in Combating Crime in the Cultural Sector: The Case of the Regional Museum in Olomouc’. *ejournals*. <https://doi.org/10.4467/2450050XSNR.24.023.20834>. Accessed 31 December 2024.
- Ruccia N (2022) The Anti-Fraud Measures in the Recovery and Resilience Facility and in National Recovery and Resilience Plans. Jean Monnet Network on EU Law Enforcement, Working Papers Series No 06/22.

- Safferling C (2008) *Vorsatz und Schuld. Subjektive Täterelemente im deutschen und englischen Strafrecht* [Intent and guilt. Subjective offender elements in German and English criminal law]. Mohr Siebeck, Tübingen.
- Sevastidis C T (2011) *Code of Criminal Procedure. Interpretation by Article. Articles 1–95 & Information Supplement. Volume 1*. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.
- Sevastidis C T (2012) *Criminal Procedure Code. Interpretation by Article. Articles 96–176 & Supplement. Volume 2*. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.
- Sevastidis C T (2015) *Criminal Procedure Code. Interpretation by Article. Articles 177–319. Volume 3*. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.
- Sevastidis C T (2021) *Code of Criminal Procedure N. Law 4620/2019. Volume 4. Interpretation by Article. Articles 320–461*. Sakkoula Publications, Athens/Thessaloniki.
- Skinns L (2019) *Police Powers and Citizens’ Rights Discretionary Decision-Making in Police Detention*. Routledge. Taylor & Francis, Oxon.
- Stasi A (2021) *General Principles of Thai Criminal Law*. Springer, Berlin.
- Tsadiras A (2024) ‘Supranational Criminal Enforcement in the Island of Aphrodite: EPPO’s Symbiosis with the Attorney General of the Cyprus Republic’, *New Journal of European Criminal Law*, pp 375–387.
- Tsiganou I (2017) The statistical impression of “financial crime” in Greece today. A pre-trial investigation. *The Art of Crime (Greek Law Journal)* 2017/2.
- Walen A, Weisser B (2022) Causation and responsibility for Outcomes. In: Heinze A, Duff A, Roberts J, Ambos K, Weigend T (eds) *Core Concepts in Criminal Law and Criminal Justice: Volume 2*. CUP. Cambridge, pp 57–94.
- Ypma P and others (2023a) *Compliance Assessment of Measures Adopted by the Member States to Adapt Their Systems to Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 Implementing Enhanced Cooperation on the Establishment of the European Public Prosecutor’s Office (EPPO)* (Tipik – Spark Legal and Policy Consulting, September 2023), Brussels.
- Ypma P and others (2023b) *Extension of the Compliance Assessment of Measures Adopted by the Member States to Adapt Their Systems to Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 Implementing Enhanced Cooperation on the*

Establishment of the European Public Prosecutor's Office (EPPO) (European Commission, 2023), Brussels.

Ypma P and others (2023c) 'Annex I – Overview of the Situation per Member State' in Compliance Assessment of Measures Adopted by the Member States to Adapt Their Systems to Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 Implementing Enhanced Cooperation on the Establishment of the European Public Prosecutor's Office (EPPO) (European Commission, 2023), Brussels.

Ypma P and others (2023d) 'Annex II – Article-by-Article Summary Table' in Compliance Assessment of Measures Adopted by the Member States to Adapt Their Systems to Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 Implementing Enhanced Cooperation on the Establishment of the European Public Prosecutor's Office (EPPO) (European Commission, 2023), Brussels. online: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/280162/Annex%20II%20-%20Article-by-Article%20Summary%20Table_en.pdf. Accessed 31 December 2024.

Zuidema A (2024) 'EPPO Conflicts and the €100,00 Financial Threshold: A Mean to Circumvent Investigation?', pp. 50–64. Utrecht University. online: <https://doi.org/10.36633/ulr.1017>. Accessed 31 December 2024.

General Literature on OLAF and OLAF in Greece

Bartsiotas G A, Achamkulangare G (2016) Fraud Prevention, Detection and Response in United Nations System Organisations. UN Publications Office, Geneva.

de Bellis M (2021) Multi-level Administration, Inspections and Fundamental Rights: Is Judicial Protection Full and Effective? German Law Journal, pp 416–440.

Brodowski D, Herrnfeld H H (2022) In: Herrnfeld H H, Esser (eds) Europäische Staatsanwaltschaft. Handbuch. Nomos, Baden-Baden.

Brüner F H (2001) Das Europäische Amt für Betrugsbekämpfung (OLAF) und seine Aufgaben bei der Erweiterung der Europäischen Union. In: Henke R (ed) Erweiterung der europäischen Union: Zusammenarbeit von Wirtschaft und Verwaltung. Köln, pp 17–26.

Brüner F H (2008) OLAF-Reform II – Kosmetischer Eingriff oder Großer Wurf? EuR, pp 859–872.

Brüner F H (OLAF) (2009) OLAF Manual Operational Procedures. EU Publications Office, Brüssel.

- Byrne D (2018) Role of Member State auditors in fraud prevention and detection. Presentation. online: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/how/improving-investment/training/2024/2.3_Day_2_-_Dermot_Byrne_-_Presentation_4_-_Role_of_Member_State_Aufitors_Feb_2024_FINAL_1.pdf. Accessed 31 December 2024.
- Carrera S, Mitsilegas V, Stefan M (2021) Criminal Justice, Fundamental Rights and the Rule of Law in the Digital Age. Centre for European Policy Studies (CEPS), Brussels. <https://www.ceps.eu/wp-content/uploads/2021/05/Criminal-Justice-Fundamental-Rights-and-the-Rule-of-law-in-the-Digital-Age.pdf>. Accessed 31 December 2024.
- Council of the European Union (2012) Evaluation Report on the Fifth Round of Mutual Evaluations “Financial Crime And Financial Investigations” Report On Greece. EU Publications Office, Brussels.
- Daroussis K (2006) Kontrollen des Europäischen Amtes für Betrugsbekämpfung (OLAF) in Griechenland [Controls by the European Anti-Fraud Office (OLAF) in Greece]. Mendel Verlag, Witten.
- ECA (2022) Cohesion and NextGenerationEU: concord or clash? Journal N°1. online: https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/journal22_01/journal22_01.pdf. Accessed 31 December 2024.
- European Commission, DG Policy D.2 (2014) Handbook. The role of Member States’ auditors in fraud prevention and detection for EU Structural and Investment Funds Experience and practice in the Member States.
- European Commission, DG Regional Policy (2009) Information Note on Fraud Indicators for ERDF, ESF and CF. online: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cocof/2009/cocof_09_0003_00_en.pdf. Accessed 31 December 2024.
- European Commission, OLAF (2011) Compendium of Anonymised Cases. Structural Actions. EU Publications Office, Brussels. <https://sfc.ec.europa.eu/system/files/documents/sfc-files/olaf-intern-2011.pdf>. Accessed 31 December 2024.
- European Commission, OLAF (2013) Detection of forged documents in the field of structural actions A practical guide for managing authorities elaborated by a group of Member States’ experts coordinated by OLAF’s unit D2-Fraud Prevention. online: <https://sfc.ec.europa.eu/system/files/documents/sfc-files/2013-11-12-final-guide-forged-documents-en.pdf>. Accessed 31 December 2024.

- European Commission, OLAF (2016) Guidelines on Digital Forensic Procedures for OLAF Staff. https://anti-fraud.ec.europa.eu/system/files/2021-07/guidelines_en_bb84583638.pdf. Accessed 31 December 2024.
- European Commission, OLAF (2017) Evaluation of the application of Regulation No. 883/2013 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF): final report. EU Publications Office.
- European Commission, OLAF (2021a) Guidelines on Investigation Procedures for OLAF Staff. online: <https://bit.ly/43HSDUH>. Accessed 31 December 2024.
- European Commission, OLAF (2021b) OLAF Guidelines on Data Protection for Investigative Activities. online: <https://bit.ly/4ob8YII>. Accessed 31 December 2024.
- European Court of Auditors (2019) Delivering performance in Cohesion Briefing Paper. EU Publications Office, Luxembourg. online: <https://bit.ly/48tMyxL>. Accessed 31 December 2024.
- European Parliament, Policy Department D for Budgetary Affairs (2019) Study. Protection of EU financial interest on customs and VAT: Cooperation of national tax and customs authorities to prevent fraud. online: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/636470/IPOL_STU\(2019\)636470_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/636470/IPOL_STU(2019)636470_EN.pdf). Accessed 31 December 2024.
- FCPA (2020) A Resource Guide to the FCPA U.S. Foreign Corrupt Practices Act, 2nd edn. online: <https://www.justice.gov/criminal/criminal-fraud/file/1292051/dl>. Accessed 31 December 2024.
- Gellert L (2009) Gerichtliche Verwertbarkeit von Protokollen und Missionsberichten des OLAF. AW-Prax, pp 85–88.
- Hellenic Ministry of Economy and Finance, General Secretariat of Public Investments and ESPA (2017) The Greek National Strategy Against Fraud In The Structural Actions. online: <https://bit.ly/48tMD4x>. Accessed 09.04.2024.
- Hellenic Ministry of Economy and Finance, Special Recovery Fund Coordination Service (2021) Anti-Fraud Strategy of the Actions of the Recovery Fund. online: <https://bit.ly/4pxhTFL>. Accessed 31 December 2024.
- Herrnfeld H H, Burchard C, Brodowski D (2021) European Public Prosecutor’s Office, Regulation (EU) 2017/1939 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor’s Office (‘the EPPO’). Article-by-Article Commentary. Nomos/Hart/Beck, Baden-Baden.

- House of Lords – European Union Committee (2012) *The Fight Against Fraud on the EU's Finances*. 12th Report of Session 2012–13. The Stationery Office Limited, London. <https://www.parliament.uk/globalassets/documents/lords-committees/eu-sub-com-e/FightAgainstFraud/SCE-Rpt-Fight-Against-Fraud-on-the-EUs-Finances-FINAL-REPORT.pdf>. Accessed 31 December 2024.
- Kuhl L (2019) Cooperation between administrative authorities in transnational multi-agency investigations in the EU: Still a long road ahead to Mutual Recognition. In: Ligeti K, Franssen V (eds) *Challenges in the Field of economic and financial Crime in Europe and the US*. Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon, pp 135–166.
- Luchtman M, Vervaele J (2017) Report Investigatory powers and procedural safeguards: Improving OLAF's legislative framework through a comparison with other EU law enforcement authorities (ECN/ESMA/ECB). Utrecht University/RENFORCE, Utrecht.
- Malan J (2022) Patterns of fraud in EU funds under shared management – similarities and differences between Member States. *ECA Journal*, pp 135–139.
- Malan J, Bosch Chen I (2022) Possible Solutions for Missing Trader Intra-Community Fraud, Brussels. online: <https://bit.ly/4icTRNC>. Accessed 31 December 2024.
- OECD (2019a) *Fraud and Corruption in European Structural and Investment Funds. A Spotlight on common schemes and preventive actions*. OECD Publishing, Paris.
- OECD (2019b) *National Action Plan to Combat Corruption in Greece: Methodology. Review and Monitoring and Evaluation Procedures*. OECD Publishing, Paris.
- OLAF (2018) *Digest of rulings of the Court of Justice of the European Union with relevance to OLAF*.
- Quirke B (2015) EU fraud and new member states – a success story. In: Vande Walle G, van Erp J, Huisman W (eds) *The Routledge Handbook of White-Collar and Corporate Crime in Europe*. Taylor & Francis, UK, pp 232–246.
- Saporta G, Maraney S (2022) *Practical Fraud Prevention: Fraud and AML Analytics for Fintech and eCommerce, Using SQL and Python*. O'Reiley Media Inc., U.S.
- Spink J W (2019) *Food Fraud Prevention Introduction, Implementation, and Management*. Springer, Berlin/Heidelberg.

- Tsadiras A (2024) *New Journal of European Criminal Law*. ‘Supranational Criminal Enforcement in the Island of Aphrodite: EPPO’s Symbiosis with the Attorney General of the Cyprus Republic’, pp. 379 et seq.
- Unger B, Ferwerda J, Rossel L (2021) *Combating Fiscal Fraud and Empowering Regulators. Bringing Tax Money Back Into the COFFERS*. OUP, Oxford.
- Vondráček O, Transparency International Czech Republic (2017) *Handbook for disclosure of ownership structures and beneficial owners*. online: <https://bit.ly/48dTgGO>. Accessed 31 December 2024.
- de Vries A J (2022) *Enforcement of Policies against illicit trade in tobacco products in the Netherlands*. In: Vervaele J A E, Tosza S (eds) *Combating Illicit Trade in Tobacco Products In Search of Optimal Enforcement*. Springer, Heidelberg/Berlin, pp 401–463.
- Wells J T (2014) *Principles of Fraud Examination*, 4th edn. Wiley, Hoboken, New Jersey.
- Wouters J, Nowak M, Chane A-L, Hachez N (2020) *The European Union and Human Rights: Law and Policy*. OUP, Oxford.
- Zuidema A (2024) *Utrecht University*. ‘EPPO Conflicts and the €100,00 Financial Threshold: A Mean to Circumvent Investigation?’, pp. 50–64. online: <https://doi.org/10.36633/ulr.1017> (Accessed 31 December 2024).

Further Reading

- Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (ΕΕΕυΔ) [Hellenic Review of European Law].
- Hilgendorf E, Kaiafa-Gbandi M (2017) *Compliance Measures and their Role in German and Greek Law*. Sakkoulas Publications, Athens/Thessaloniki.
- Kaiafa-Gbandi M (2014) *Financial crime and corruption in public sector. Volumes I–III*. Sakkoulas Publications, Athens/Thessaloniki.
- Lex & Forum, *Review of European private / procedural international law*.
- van der Paal J, Nurk A, De Vlieger D, Janne H, De Ramon M, Heeren P, Kissane E (2019) *Protection of EU financial interest on customs and VAT: Cooperation of national tax and customs authorities to prevent fraud*. PE 636.470.

Πράξη και Λόγος του Ποινικού Δικαίου (ΠραξΛογΠΔ) [Practice and Theory of Criminal Law (PractLogPD)].

Vidali S, Koulouris N, Papacharalambous Ch (2019) Crimes of powerful. Corruption, financial and organized crime. EAP, Patras.

Important Websites

Website for Crime Statistics of the Greek Police. Online: <https://www.astynomia.gr/statistika-stoicheia/statistika-stoicheia/statistika-stoicheia-egklimatikotitas/>. Accessed 31 December 2024.

Index

- access to bank account information 432
- administrative act 125, 133, 193, 197, 376, 403, 405, 479
- Administrative Procedure Code 464
- AFCOS 9, 13, 23, 33, 47, 329, 330, 340, 341, 343, 355, 356, 398, 407, 408, 414, 433, 449, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 484
- AFCOS Report 355
- analogue society 330
- Annual Report 101, 468
- area of structural funds and internal policies 352, 353, 357
- Art. 30 EPPO Regulation 245
- audits 42, 79, 182, 186, 208, 212, 254, 343, 345, 346, 351, 352, 363, 364, 365, 383, 393, 395, 398, 399, 402, 403, 410, 413, 414, 433, 437, 439, 440, 441, 447, 475, 480
- bribery 98, 135, 136, 140, 286
- buzz words 467
- checks 13, 31, 42, 222, 333, 334, 335, 336, 337, 342, 343, 355, 357, 358, 359, 360, 361, 363, 380, 385, 388, 389, 396, 398, 418, 432, 433, 441, 463, 480, 487
- Common Agricultural Policy 23, 26, 35, 397
- competence and jurisdiction 104, 330
- conformity with national procedural rules 337
- Corpus Juris 496
- customs database 153
- customs violations 349
- Detention 300, 301, 305, 498
- digital evidence 330
- direct expenditure 345
- Economic Operator 337
- ECtHR 23, 31, 222, 242, 291
- effectiveness of investigations 330
- EU IBOAs 174
- European Chief Prosecutor 24, 106, 158, 162, 222
- European Delegated Prosecutor 2, 24, 35, 36, 57, 58, 61, 69, 71, 90, 95, 96, 106, 108, 157, 158, 163, 172, 173, 247, 248, 293, 295, 298, 326, 494
- forged documents 500
- fraud offence 104
- General Data Protection Regulation 25, 408
- Greek Independent National Revenue Authority 141
- IAPR *See Greek Independent National Revenue Authority*
- indictment 35, 98, 124, 132, 159, 160, 163, 164, 192, 196, 320
- Internal Rules on Procedure 104
- investigative measures 33, 35, 76, 173, 174, 175, 179, 214, 217, 292, 295, 296, 297, 376, 438
- investigative tools 248
- invoices 153, 262, 335
- Law 4557/2018 141
- Material competence 107
- national homologue investigators 330
- national sovereignty 72
- notification 89, 102, 114, 136, 144, 158, 179, 187, 195, 199, 211, 227, 256, 284, 292, 293, 359, 380, 412, 429, 439, 442, 450, 459

- PIF offences 92, 93, 96, 102, 111, 153, 159, 163, 174, 243, 494
- potential evidence 221
- pre-trial proceedings 84, 86, 87, 88, 98, 239, 305, 311
- principle of investigation 351
- principle of legality 97, 344
- privilege against self-incrimination 240, 494
- privilege of a Union official 245
- regional offices 44, 90, 105
- resist 337
- revenue 102, 153, 169, 170, 191, 330, 337, 343, 345, 346, 347, 370, 396, 449, 463
- Rights of the accused 318, 320
- structural funds 330, 340, 345, 352, 353, 357, 449
- Tempe train disaster 242
- Territorial and personal competences 107
- the establishment of the EPPO 91
- transfer of information 108
- types of fraud 153
- Union bodies 103, 449
- VAT fraud 114, 119, 153, 154, 170, 262, 298, 440
- Verification of information 105
- Working Agreements 103

This **Greek EPPO/OLAF volume** provides a comprehensive collection of material including case law, legal sources and relevant institutions. It also contains a compendium of national legislation relating to EPPO investigations in Greece, highlighting the conduct of criminal investigations. The last part deals with OLAF's investigations in Greece, focusing on the investigative missions. Dr Eftichis Fitrakis has acted as its national expert.

While written in English, the volume includes footnotes that reproduce the original Greek legislation in the local language. Easily navigable with the help of visual symbols, it is designed as a quick reference tool for academics, students, practitioners and other interested readers.

Logos Verlag Berlin

978-3-8325-5998-4

